ಬೌಧಾಯನೀಯ
ಪೂರ್ವ
ಪ್ರಯೋಗ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕಾ

❀❀❀❀

[illegible]

[illegible]

[illegible]

॥ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ॥

ಓಂ ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ। ಭಾಗಧೇಯೇನೈವೈನಂ ಪ್ರಣಯತಿ।

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರ್ಷೇಯ ಉದ್ಧರೇತ್ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋವೈ ಸರ್ವಾದೇವತಾಃ।

ಸರ್ವಾಭಿರೇವೈನಂ ದೇವತಾಭಿರುದ್ಧರತಿ॥ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯೋನಮಃ।

ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ನಮಃ। ಇತಿ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ॥

ಅಥ ಸ್ನಾನಾದಿ ಚತುಷ್ಟಯಂ :— ಕರ್ತಾ ಸಪತ್ನೀಕಃ (ಸಂಸ್ಕಾರ್ಯೇಣಸಹ) ಪ್ರಾತರ್ಮಂಗಲಸ್ನಾನಂ ವಿಧಾಯ। ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಕೃತ್ವಾ ದರ್ಭೇಷು ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿರಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶ ಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಮುಕ ಕರ್ಮಕರ್ತುಂ ಮಮ। ಶರೀರ ಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ನಾನಪವನ ಮಂತ್ರಾಚಮನ ಮಂತ್ರಪ್ರೋಕ್ಷಣಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಓಂ ಅಪೋಹಿಷ್ಠಾ = ॥ ಚನಃ ॥ ಏವಂ ತಿಸೃಭಿರ್ನವಧಾ ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ ॥ ಅಥೈಕವಿಂಶತಿದರ್ಭಪಿಂಜೂಲಂ ತ್ರೇಧಾವಿಭಜ್ಯ ಪ್ರಥಮಭಾಗಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ। ಓಂ ಚಿತ್ಪತಿಸ್ತ್ವಾಪುನಾತು। ಇತ್ಯಾಸ್ಯಾದಾರಭ್ಯಶಿರೋಂತಂ ತ್ರಿಃಪರಿಮೃಜೇತ್ ॥೧॥

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಓಂ ವಾಕ್ಪತಿಸ್ತ್ವಾ ಪುನಾತು । ಇತಿ ನಾಭೇರಾರಭ್ಯಾಸ್ಯಾಂತಂ ತ್ರಿಃಪರಿಮೃಜೇತ್ ॥೨॥ ತೃತೀಯ ಭಾಗಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಓಂ ದೇವಸ್ತ್ವಾ ಸವಿತಾ ಪುನಾತು । ಇತಿ ನಾಭೇರಾರಭ್ಯ ಗುಲ್ಫಾಂತಂ ತ್ರಿಃಪರಿಮೃಜೇತ್ ॥೩॥ ತಾನ್ದರ್ಭಾನದ್ಭಿರಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಉದಙ್'ರಸ್ಯ ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮಂತ್ರಾಚಮನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ । ಓಂ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ—ಚಕ್ಷಸೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥೧॥ ಓಂ ಯೋವಃ ಶಿವತವೋರಸಃ—ಮಾತರಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥೨॥ ಓಂ ತಸ್ಮಾ ಅರಂಗ—ಚನ ಸ್ವಾಹಾ ॥೩॥ ಇತಿಪ್ರಾಶ್ಯ । ಓಂ ಭೂಃ । ಓಂ ಭುವಃ । ಓಂ ಸುವಃ । ಇತ್ಯಂಗುಷ್ಠಮೂಲೇನ ಮುಖಂ ತ್ರಿಃ ಪರಿಮೃಜ್ಯ । ಸವ್ಯಂ ಪಾಣಿಂ ಪಾದೌ ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಚಕ್ಷುಷೀ । ಅಂಗುಷ್ಠತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂ ನಾಸಿಕೇ । ಅಂಗುಷ್ಠಕನಿಷ್ಠಕಾಭ್ಯಾಂ ಶ್ರೋತ್ರೇ । ಅಂಗುಷ್ಠಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂ ಬಾಹು ಮೂಲೇ । ಅಂಗುಷ್ಠೇನ ನಾಭಿಂ । ಪಾಣಿತಲೇನ ಹೃದಯಂ । ಪಂಚಭಿಃ ಶಿರಃ । ಇತಿಪ್ರತ್ಯೇಕಮುಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ತೂಷ್ಣೀಂ । ಪುನರ್ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ ಮಂತ್ರಪ್ರೋಕ್ಷಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್ । ಓಂ ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣೋ ಅಕಾರಿಷಂ ಜಿಷ್ಣೋರಶ್ವಸ್ಯ ವಾಜಿನಃ । ಸುರಭಿ ನೋಮುಖಾಕರತ್ಪ್ರಣ ಆಯೂಂಷಿತಾರಿಷತ್ ॥೧॥ ಓಂ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ—ಚಕ್ಷಸೇ ॥೨॥ ಇತಿ ಶಿರಸಿದ್ವೇ ॥ ಓಂ ಯೋವಃ— ಮಾತರಃ ॥೩॥ ಓಂ ತಸ್ಮಾ ಅರಂಗ ಚನಃ ॥೪॥ ಇತಿ ಮುಖೇದ್ವೇ ॥ ಓಂ ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿತೇ ವಿಶೋಯಥಾ

ಪ್ರದೇವ ವರುಣವ್ರತಂ । ಮಿನೀಮಸಿದ್ಯವಿದ್ಯವಿ ॥೫॥ ಓಂ ಯತ್ಕಿಂಚೇದಂ ವರುಣ ದೈವ್ಯೇ ಜನೇಽಭಿದ್ರೋಽಹಂ ಮನುಷ್ಯಾಶ್ಚರಾಮಸಿ ॥

ಅ ಚಿ ತ್ತೀ ಽ ಯ ತ್ತ ವ ಧ ರ್ಮಾ ಯು ಯೋ ಽ ಪಿ ಮ ಮಾ ನಸ್ತಸ್ಮಾದೇನಸೋ ದೇ ಽ ವ ರೀ ಽ ರಿ ಷಃ ॥೬॥ ಇತಿ ಗ್ರೀವಾಯಾಂದ್ವೇ ॥

ಓಂ ಕಿತವಾಸೋ ಯದ್ರಿರಿಪುರ್ನ ದೀವಿ ಯದ್ವಾಘಾಸತ್ಯಮುತಯನ್ನವಿದ್ಮ । ಸರ್ವಾ ತಾ ವಿಷ್ಯ ಶಿಥಿರೇವ ದೇವಥಾತೇ ಸ್ಯಾಮ

ವರುಣಪ್ರಿಯಾಸಃ ॥೭॥ ಓಂ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಃ ಶುಚಯಃ ಪಾವಕಾ ಯಾ ಸುಜಾತಃ ಕಶ್ಯಪೋ ಯಾಸ್ವಿಂದ್ರಃ । ಅಗ್ನಿಂ ಯಾ

ಗರ್ಭಂ ದಧಿರೇ ವಿರೂಪಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶಂ ಸ್ಯೋನಾಭವಂತು ॥೮॥ ಇತಿ ಬಾಹ್ವೋರೇಕೈಕಂ ॥ ಓಂ ಯಾಸಾಂ ರಾಜಾ

ವರುಣೋಯಾತಿಮಧ್ಯೇ ಸತ್ಯಾನೃತೇಅವಪಶ್ಯಂಜನಾನಾಂ । ಮಧುಶ್ಚುತಃ ಶುಚಯೋ ಯಾಃ ಪಾವಕಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶಂ

ಸ್ಯೋನಾಭವಂತು ॥೯॥ ಓಂ ಯಾಸಾಂದೇವಾ ದಿವಿಕೃಣ್ವಂತಿ ಭಕ್ಷಂ ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಭ ಹು ಧಾ ಭ ವಂ ತಿ । ಯಾಃ

ಪೃಥಿವೀಂಪಯ ಸೋಂದಂತಿ ಶುಕ್ರಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶಂ ಸ್ಯೋನಾಭವಂತು ॥೧೦॥ ಇತಿ ವಕ್ಷಸಿ ದ್ವೇ ॥ ಓಂ ಶಿವೇನಮಾ ಚಕ್ಷುಷಾ

ಪಶ್ಯತಾಪಃ ಶಿವಯಾತನುವೋಪಸ್ಪೃಶತತ್ವಚಂ ಮೇ । ಸರ್ವಾಂ ಅಗ್ನೀಂ ರಪ್ಸುಷದೋಹುವೇವೋಮಯಿ ವರ್ಚೋ ಬಲ

ವೋಜೋನಿಧತ್ತ ॥೧೧॥ ಓಂ ಪವಮಾನಃ ಸುವರ್ಜನಃ । ಪವಿತ್ರೇಣವಿಚರ್ಷಣಿಃ । ಯಃ ಪೋತಾಸಪುನಾತುಮಾ ॥೧೨॥
ಇತಿ ಹೃದಯೇದ್ವೇ ॥ ಓಂ ಪುನಂತುಮಾದೇವಜನಾಃ । ಪುನಂತು ಮನವೋ ಧಿಯಾ । ಪುನಂತು ವಿಶ್ವಆಯವಃ ॥೧೩॥ ಓಂ
ಜಾತವೇದಃ ಪವಿತ್ರವತ್ । ಪವಿತ್ರೇಣ ಪುನಾಹಿಮಾ । ಶುಕ್ರೇಣ ದೇವದೀದ್ಯತ್ । ಅಗ್ನೇಕ್ರತ್ವಾಕ್ರತೂಂರನು ॥೧೪॥ ಇತಿ
ನಾಭೌ ದ್ವೇ ॥ ಓಂ ಯತ್ತೇಪವಿತ್ರಮರ್ಚಷಿ । ಅಗ್ನೇವಿತತಮಂತರಾ । ಬ್ರಹ್ಮತೇನಪುನೀಮಹೇ ॥೧೫॥ ಓಂ ಉಭಾಭ್ಯಾಂ
ದೇವಸವಿತಃ । ಪವಿತ್ರೇಣ ಸವೇನಚ । ಇದಂಬ್ರಹ್ಮ ಪುನೀಮಹೇ ॥೧೬॥ ಇತಿ ಪಾರ್ಶ್ವಯೋರೇಕೈಕಂ ॥ ಓಂ ವೈ ಶ್ವ ದೇ ವೀ
ಪುನತೀ ದೇವ್ಯಾಗಾತ್ । ಯಸ್ಯೈಬಹ್ವೀಸ್ತನುವೋ ವೀತಪೃಷ್ಠಾಃ । ತಯಾಮದಂತಃ ಸಧಮಾದ್ಯೇಷು । ವಯಂಸ್ಯಾಮಪತ
ಯೋರಯೀಣಾಂ ॥೧೭॥ ಓಂ ವೈ ಶ್ವಾ ನ ರೋ ರಶ್ಮಿಭಿರ್ಮಾಪುನಾತು । ವಾತಃಪ್ರಾಣೇನೇಷಿರೋಮಯೋಭೂಃ । ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ
ಪಯಸಾಪಯೋಭಿಃ । ಋತಾವರೀ ಯಜ್ಞಿಯೇಮಾ ಪುನೀತಾಂ ॥೧೮॥ ಇತಿ ಕಟ್ಯಾಂದ್ವೇ । ಓಂ ಬೃಹದ್ಭಿಃ ಸವಿತಸ್ತೃಭಿಃ । ವರ್ಷಿ
ಷ್ಠೈರ್ದೇವಮನ್ಮಭಿಃ । ಅಗ್ನೇದಕ್ಷೈಃಪುನಾಹಿಮಾ ॥೧೯॥ ಓಂ ಯೇನದೇವಾ ಅಪುನತ । ಯೇನಾಪೋದಿವ್ಯಂಕಶಃ । ತೇನ

ದಿವ್ಯೇನ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ । ಇದಂಬ್ರಹ್ಮಪುನೀಮಹೇ ॥೨೦॥ ಇತಿ ಗುಹ್ಯೇದ್ವೇ । ಓಂ ಯಃ ಪಾವಮಾನೀರಧ್ಯೇತಿ । ಋಷಿಭಿಃಸಂ
ಭೃತಂ‿ರಸಂ । ಸರ್ವ‿ಸಪೂತಮಶ್ನಾತಿ । ಸ್ವದಿತಂ ಮಾತರಿಶ್ವನಾ ॥೨೧॥ ಓಂ ಪಾವಮಾನೀರ್ಯೋ ಅಧ್ಯೇತಿ ।
ಋಷಿಭಿಃ ಸಂಭೃತ‿ರಸಂ ॥ ತಸ್ಮೈ ಸರಸ್ವತೀದುಹೇ । ಕ್ಷೀರ‿ಸರ್ಪಿರ್ಮಧೂದಕಂ ॥೨೨॥ ಇತ್ಯೂರ್ವೋರ್ದ್ವೇ ॥ ಓಂ
ಪಾವಮಾನೀಃ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೀಃ । ಸುಧುಘಾಹಿಪಯಸ್ವತೀಃ । ಋಷಿಭಿಃ ಸಂಭೃತೋರಸಃ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಷ್ವಮೃತ‿ಹಿತಂ ॥೨೩॥
ಓಂ ಪಾವಮಾನೀರ್ದಿಶಂತುನಃ । ಇಮಂಲೋಕಮಥೋ ಅಮುಂ । ಕಾಮಾನ್ತ್ಸಮರ್ಧಯಂತುನಃ । ದೇವೀರ್ದೇವೈಃ ಸಮಾ
ಭೃತಾಃ ॥೨೪॥ ಇತಿ ಜಾನುನೋರೇಕೈಕಂ । ಓಂ ಪಾವಮಾನೀಃ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೀಃ । ಸುದುಘಾಹಿಘೃತಶ್ಚುತಃ । ಋಷಿಭಿಃ
ಸಂಭೃತೋರಸಃ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಷ್ವಮೃತ‿ಹಿತಂ ॥೨೫॥ ಓಂ ಯೇನದೇವಾಃ ಪವಿತ್ರೇಣ । ಆತ್ಮಾನಂ ಪುನತೇಸದಾ । ತೇನ
ಸಹಸ್ರಧಾರೇಣ । ಪಾವಮಾನ್ಯಃ ಪುನಂತುಮಾಂ ॥೨೬॥ ಇತಿ ಜಂಘಯೋರೇಕೈಕಂ । ಓಂ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಂ ಪವಿತ್ರಂ । ಶತೋ
ದ್ಯಾಮ‿ಹಿರಣ್ಮಯಂ । ತೇನಬ್ರಹ್ಮವಿದೋವಯಂ । ಪೂತಂಬ್ರಹ್ಮ ಪುನೀಮಹೇ ॥೨೭॥ ಓಂ ಇಂದ್ರಃ ಸುನೀತೀ ಸಹಮಾಪು

ನಾತು । ಸೋಮಃ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಾ ವರುಣಃ ಸಮೀಚ್ಯಾ । ಯಮೋರಾಜಾ ಪ್ರಮೃಣಾಭಿಃ ಪುನಾತುಮಾ । ಜಾತವೇದಾ ಮೋರ್ಜಯಂತ್ಯಾ ಪುನಾತು ॥೨೮॥ ಪಾದಯೋರೇಕೈಕಂ । ಓಂ ಭೂಃ ॥೨೯॥ ಓಂ ಭುವಃ ॥೩೦॥ ಇತಿ ಪಾದಾಂಗುಲೀಷು ದ್ವೇ । ಓಂ ಸುವಃ ॥೩೧॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ ॥೩೨॥ ಇತಿ ಸರ್ವಾಂಗೇ ದ್ವೇ ॥ ಇತಿ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶನ್ಮಾರ್ಜನಾನಿ ಷೋಡಶಸ್ಥಾನೇಷು ಯುಗ್ಮ ಯುಗ್ಮಕ್ರಮೇಣ ಮಾರ್ಜಯೇತ್ ॥ ಅನ್ಯೈಶ್ಚ ಪವಿತ್ರ ಮಂತ್ರೈರಾತ್ಮಾನಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯೇತ್ಯುಕ್ತತ್ವಾತ್ । ಓಂ ಶನ್ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂಯೋರಭಿಸ್ರವಂತು ನಃ । ಓಂ ಕಯಾನಶ್ಚಿತ್ರ ಆಭುವದೂತೀ ಸದಾವೃಧಃ ಸಖಾ । ಕಯಾಶಚಿಷ್ಠಯಾ ವೃತಾ ॥ ಕಸ್ತ್ವಾ ಸತ್ಯೋ ಮದಾನಾಂ ಮಂಹಿಷ್ಠೋ ಮತ್ಸದಂಧಸಃ । ದೃಢಾಚಿದಾರುಜೇವಸು ॥ ಅಭೀಷುಣಃ ಸಖೀನಾಮವಿತಾಜರಿತೄಣಾಂ । ಶತಂ ಭವಾಸ್ಯೂತಿಭಿಃ ॥ ಓಂ ತರತ್ಸಮಂದೀಧಾವತಿ ಧಾರಾಸುತಸ್ಯಾಂಧಸಃ । ತರತ್ಸಮಂದೀಧಾವತಿ ॥೧॥ ಉಸ್ರಾವೇದ ವಸೂನಾಂ ಮರ್ತಸ್ಯ ದೇವ್ಯವಸಃ । ತರತ್ಸಮಂದೀಧಾವತಿ ॥೨॥ ಧ್ವಸ್ರಯೋಃ ಪುರುಷಂ ತ್ಯೋರಾ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ದದ್ಮಹೇ । ತರತ್ಸಮಂದೀಧಾವತಿ ॥೩॥ ಆಯಯೋಸ್ತ್ರಿಂಶತಂತನಾ । ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಚ ದದ್ಮಹೇ । ತರತ್ಸಮಂದೀಧಾವತಿ ॥೪॥ ಇತ್ಯೈತ್ರೈ

ರ್ಮಂತ್ರೈರಾತ್ಮಾನಂ ಕುಶಾಗ್ರೈರ್ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ । ಏಭಿಃ ಸ್ನಾನಪವನಮಂತ್ರಾಚಮನ ಮಂತ್ರಪ್ರೋಕ್ಷಣಕರ್ಮಭಿಃ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ॥ ಇತಿ ಸ್ನಾನಾದಿಚತುಷ್ಟಯಂ ॥

ಅಥ ಪ್ರಧಾನಸಂಕಲ್ಪ :— ಕರ್ತಾಶುಚೌ ದೇಶೇಪ್ರಾಙ್ಮುಖೋ ದರ್ಭೇಷ್ವಾಸೀನೋ ದರ್ಭಾನ್ ಧಾರಯಮಾಣಃ ಪತ್ನೀಂ ಸ್ವದಕ್ಷಿಣತಃ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೀಮುಪವೇಶ್ಯ (ಸಂಸ್ಕಾರ್ಯಂ ಚ) ತದ್ದಕ್ಷಿಣತಸ್ತಥೈವೋಪವೇಶ್ಯ ಮಾಂಗಲ್ಯಮಂತ್ರಘೋಷಪುರಃಸರಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈರನುಜ್ಞಾತಃ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿರ್ಯಜ್ಞೋಪವೀತೀ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಯೇನಮಃ ॥ ಸುಮುಖಶ್ಚೈಕದಂತಶ್ಚ ಕಪಿಲೋ ಗಜಕರ್ಣಕಃ ॥ ಲಂಬೋದರಶ್ಚ ವಿಕಟೋ ವಿಘ್ನರಾಜೋ ಗಣಾಧಿಪಃ ॥ ಧೂಮಕೇತುರ್ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷೋ ಭಾಲಚಂದ್ರೋ ಗಜಾನನಃ ॥ ದ್ವಾದಶೈತಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಯಃ ಪಠೇಚ್ಛೃಣುಯಾದಪಿ ॥ ವಿದ್ಯಾರಂಭೇ ವಿವಾಹೇಚ ಪ್ರವೇಶೇ ನಿರ್ಗಮೇತಥಾ ॥ ಸಂಗ್ರಾಮೇಸರ್ವಸರ್ವಕಾರ್ಯೇಷು ವಿಘ್ನಸ್ತಸ್ಯನಜಾಯತೇ ॥ ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂವಿಷ್ಣುಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ ॥ ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ಸರ್ವವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಯೇ ॥ ಅಭಿಪ್ಸಿತಾರ್ಥಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪೂಜಿತೋಯಃ ಸುರೈರಪಿ ॥ ಸರ್ವವಿಘ್ನಚ್ಛಿದೇತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀ ಗಣಾಧಿಪತಯೇ ನಮಃ ॥ ಸರ್ವೇಷು ಕಾಲೇಷು ಸಮಸ್ತದೇಶೇಷ್ವಶೇಷ ಕಾರ್ಯೇಷು ತಥೇಶ್ವರೇಶ್ವರಃ ॥ ಸರ್ವಸ್ವರೂಪಿ ಭಗವಾನನಾದಿರ್ಮಮಾಸ್ತು ಮಾಂಗಲ್ಯಭಿವೃದ್ಧಯೇ ಹರಃ ॥ ಮಮಾಸ್ತು ಮಾಂಗಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಯೇ ಹರಃ ॥ ಯತ್ರಯೋಗೇಶ್ವರಃ ಕೃಷ್ಣೋ ಯತ್ರ ಪಾರ್ಥೋಧನುರ್ಧರಃ ॥ ತತ್ರಶ್ರೀರ್ವಿಜಯೋ ಭೂತಿರ್ಧ್ರುವಾನೀತಿರ್ಮತಿರ್ಮಮ ॥ ಅನನ್ಯಾಶ್ಚಿಂತಯಂತೋಮಾಂ ಯೇ ಜನಾಃ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ ॥ ತೇಷಾಂ ನಿತ್ಯಾಭಿಯುಕ್ತಾನಾಂ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂ ವಹಾಮ್ಯಹಂ ॥ ಸ್ಮೃತೇಸಕಲ ಕಲ್ಯಾಣಭಾಜನಂ ಯತ್ರ ಜಾಯತೇ ॥ ಪುರುಷಂ ತಮಹಂ ನಿತ್ಯಂ ವ್ರಜಾಮಿ ಶರಣಂ ಹರಿಂ ॥ ಸರ್ವೇಷ್ವಾರಬ್ಧಕಾರ್ಯೇಷು ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಭುವನೇಶ್ವರಾಃ ॥ ದೇವಾ ದಿಶಂತು ನಃ ಸಿದ್ಧಿಂ ಬ್ರಹ್ಮೇಶಾನಜನಾರ್ದನಾಃ ॥ ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯೇಷು ನಾಸ್ತಿತೇಷಾಮಮಂಗಲಂ ॥ ಯೇಷಾಂ ಹೃದಿಸ್ಥೋ ಭಗವಾನ್ಮಂಗಲಾಯತನಂ ಹರಿಃ ॥ ಮಂಗಲಂ ಭಗವಾನ್ವಿಷ್ಣುರ್ಮಂಗಲಂ ಮಧುಸೂದನಃ ॥ ಮಂಗಲಂ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷೋ

ಮಂಗಲಂ ಗರುಡಧ್ವಜಃ ॥ ಸರ್ವಮಂಗಲಮಾಂಗಲ್ಯೇ ಶಿವೇ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾಧಿಕೇ ॥ ಶರಣ್ಯೇ ತ್ರ್ಯಂಬಕೇ ಗೌರಿ ನಾರಾಯಣಿ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥ ಸರ್ವಮಂಗಲದಾತಾರೌ ಪಾರ್ವತೀಪರಮೇಶ್ವರೌ ॥ ಗಣೇಶಸ್ಕಂದಸಂಯುಕ್ತೌ ವಂದೇವಾಭೀಂತಸಿದ್ಧಯೇ ॥ ಯಃ ಶಿವೋ ನಾಮರೂಪಾಭ್ಯಾಂ ಯಾ ದೇವೀ ಸರ್ವಮಂಗಲಾ ॥ ತಯೋಃಸಂಸ್ಮರಣಾತ್ಪುಂಸಾಂ ಸರ್ವತೋಜಯಮಂಗಲಂ ॥ ತದೇವಲಗ್ನಂ ಸುದಿನಂ ತದೇವ ತಾರಾಬಲಂ ಚಂದ್ರಬಲಂ ತದೇವ ॥ ವಿದ್ಯಾಬಲಂ ದೈವಬಲಂ ತದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇ ತೇಂಘ್ರಿಯುಗಂ ಸ್ಮರಾಮಿ ॥ ಓಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಸೀತಾರಾಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಶಚೀಪುರಂದರಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಅರುಂಧತೀವಸಿಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ । ಗಣಪತಯೇ ನಮಃ । ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಾಯ ನಮಃ । ವಾಸ್ತುಪುರುಷಾಯ ನಮಃ । ಮಾತೃಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಪಿತೃಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಆಚಾರ್ಯೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಗ್ರಾಮಾಧಿದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಇಷ್ಟದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಕುಲದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಬೋಧಾಯನಾಚಾರ್ಯೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಸುಮುಹೂರ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು । ಸುಮುಹೂರ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ ॥ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಮುಕ ಪ್ರವರಾನ್ವಿತಾಮುಕ ಗೋತ್ರೋಮುಕಶರ್ಮಾಹಮಮುಕಫಲಾವಾಪ್ತಯೇಮುಕಕರ್ಮ ಶ್ವಃ ಸದ್ಯೋ ವಾಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

* **ಅಥ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನಂ :—** ತದಾದೌ ನಿರ್ವಿಘ್ನತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಗಣಪತಿ ಪೂಜಾಂಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ।

ಓಂ ಗಣಾನಾಂತ್ವಾ ಗಣಪತಿꣳಹವಾಮಹೇಕವಿಂ ಕವೀನಾಮುಪಮಶ್ರವಸ್ತಮಂ ॥ ಜ್ಯೇಷ್ಠರಾಜಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತ ಆನಃ ಶೃಣ್ವನ್ನೂತಿಭಿಃ ಸೀದಸಾದನಂ ॥ ಓಂ ಗಣಪತಯೇ ನಮಃ । ಧ್ಯಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ದೂರ್ವಾಕ್ಷತಾನ್ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಓಂ

ಭೂಃ ಗಣಪತಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ಭುವಃ ಗಣಪತಿ ಮಾ = ॥ ಓಂ ಸುವಃ ಗಣಪತಿ ಮಾ = ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ ಗಣಪತಿಮಾ = ॥ ಓಂ ಗಣಪತಯೇ ನಮಃ । ಆವಾಹನಂ ಸ ॥ ಓಂ ಗಣಪತಯೇ ಆಸನಂಸ ॥ ಓಂ ಗಣಪತಯೇ-ಸ್ವಾಗತಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಪಾದ್ಯಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಅರ್ಘ್ಯಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಆಚಮನೀಯಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಸ್ನಾನಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಪುನರಾಚಮನೀಯಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ವಸ್ತ್ರಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಉಪವೀತಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಆಭರಣಾಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಗಂಧಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಅಕ್ಷತಾನ್‌ಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಪುಷ್ಪಾಣಿಸ । ಓಂ ಸುಮುಖಾಯ ನಮಃ । ಏಕದಂತಾಯ ॥ ಕಪಿಲಾಯ-॥ ಗಜಕರ್ಣಕಾಯ ॥ ಲಂಬೋದರಾಯ ॥ ವಿಕಟಾಯ ॥ ವಿಘ್ನರಾಜಾಯ । ಧೂಮ್ರಕೇತವೇ । ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ । ಭಾಲಚಂದ್ರಾಯ । ಗಜಾನನಾಯ ನಮಃ । ದ್ವಾದಶನಾಮ ಪೂಜಾಂಸ-॥ ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಧೂಪಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ-ದೀಪಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ ನೈವೇದ್ಯಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ-ತಾಂಬೂಲಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ನೀರಾಜನಂ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ-ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ನಮಸ್ಕಾರಾನ್ । ಓಂ ಏಕದಂತಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ_ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಅರ್ಘ್ಯಂಸ-॥ ವಕ್ರತುಂಡ ಮಹಾಕಾಯ ಸೂರ್ಯಕೋಟಿಸಮಪ್ರಭ ॥ ನಿರ್ವಿಘ್ನಂ ಕುರು ಮೇ ದೇವ ಸರ್ವಕಾರ್ಯೇಷುಸರ್ವದಾ ॥ ಓಂ ಗಣಪತಯೇ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಂಸ । ಓಂ ಗಣಪತಯೇ_ಸರ್ವೋಪಚಾರಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಅನಯಾ ಪೂಜಯಾ ವಿಘ್ನಹರ್ತಾ ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಇತಿ ಸಮರ್ಪ್ಯ । ಅಂತೇ ವಿಸೃಜೇತ್ ॥

ಅಥ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿಪ್ರಾರ್ಥನಂ :— ಹಸ್ತೇ ಫಲತಾಂಬೂಲಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯಾಧಿಪತಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ।

ಓಂ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ಪತಿನಾವಯಂಹಿತೇನೇವಜಯಾಮಸಿ । ಗಾಮಶ್ವಂಪೋಷಯಿತ್ವಾಸನೋ ಮೃಡಾತೀದೃಶೇ ॥೧॥ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ಪತೇಮಧುಮಂತಮೂರ್ಮಿಂ ಧೇನುರಿವಪಯೋ ಅಸ್ಮಾಸುಧುಕ್ಷ್ವ । ಮಧುಶ್ಚುತಂ ಘೃತಮಿವ ಸುಪೂತಮೃತಸ್ಯ

ನಃ ಪತಯೋ ಮೃಡಯಂತು ॥೨॥ ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ । ಓಂ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಾಯ ನಮಃ । ಇತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಂ ಫಲತಾಂಬೂಲಾದಿನಾ ಸಂತೋಷ್ಯ ಪ್ರಣಮ್ಯ । ಏಕಂ ಖಟ್ವಾಂಗಹಸ್ತಂ ಭುಜಗಪರಿವೃತಂ ಪಾಶಮೇಕಂ ತ್ರಿಶೂಲಂ । ಕಾಪಾಲಂ ಖಡ್ಗಹಸ್ತಂ ಡಮರುಗಸಹಿತಂ ವಾಮಹಸ್ತೇ ಪಿನಾಕಂ ॥ ಚಂದ್ರಾರ್ಧಾಂಕೇತುಮಾಲಾಂ ನರಶಿರವಪುಷಂ ಸರ್ಪಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಕಾಲಂ ಕಾಲಾಂಧಕಾರಂ ಮಮ ದುರಿತಹರಂ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಂ ನಮಾಮಿ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥ ತತೋ ವಾಸ್ತುಸಮೀಪಂ ಗತ್ವಾ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿಂ ಗಂಧಾದಿಭಿರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ । ಓಂ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇಪ್ರತಿಜಾನೀಹ್ಯಸ್ಮಾಂ ತ್ಸ್ವಾವೇಶೋ ಅನಮೀವೋಭವಾನಃ । ಯತ್ವೇಮಹೇಪ್ರತಿ ತನ್ನೋಜುಷಸ್ವ ಶನ್ನ ಏಧಿ ದ್ವಿಪದೇಶಂಚತುಷ್ಪದೇ ॥೧॥ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇಶಗ್ಮಯಾಸಂಸದಾತೇ ಸಕ್ಷೀಮಹಿರಣ್ವಯಾಗಾತುಮತ್ಯಾ । ಆವಃ ಕ್ಷೇಮ ಉತಯೋಗೇ ವರಂನೋ ಯೂಯಂ ಪಾತಸ್ವಸ್ತಿಭಿಃ ಸದಾನಃ ॥೨॥ ಅಮೀವಹಾವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ವಿಶ್ವಾರೂಪಾಣ್ಯಾವಿಶನ್ । ಸಖಾಸುಶೇವಏಧಿನಃ ॥೩॥ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಭೂಶಯ್ಯಾನಿರತಪ್ರಭೋ । ಮದ್ಗೃಹೇ ಧನಧಾನ್ಯಾದಿ ಸಮೃದ್ಧಿಂ ಕುರು ಸರ್ವದಾ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ । ಓಂ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಯೇ ನಮಃ । ಇತಿ ಫಲತಾಂಬೂಲಾನಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ನಮಸ್ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

** **ನಾಂದೀ ಸಮಾರಾಧನಂ :—** ಕರ್ತಾ ಪೂರ್ವೇದ್ಯುಃ ಸದ್ಯೋವಾ ಪ್ರಾತರ್ಮಂಗಲ ಸ್ನಾನಾದೌಪಾಸನಾಂತಂ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಕೃತ್ವಾ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಹುತ್ವಾ ಯುಗ್ಮಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ನಿಮಂತ್ರ್ಯಾಸನೇಷೂಪವೇಶ್ಯ । ಸ್ನಾನಾದಿಚತುಷ್ಟಯಂ ವಿಧಾಯ । ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಮುಕಕರ್ಮಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ಪುಣ್ಯಾಹಪೂರ್ವಕಂ

ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ ಹಿರಣ್ಯೇನ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಗಣಪತಿಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿಪ್ರಾರ್ಥನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಸ್ತೇ ಜಲಂ ದದಾತಿ। ಓಂ ಆಪಃ। ಶಿವಾ ಆಪಃ ಸಂತು ॥ಪ್ರ॥ ಓಂ ಗಂಧಾಃ। ಸುಗಂಧಾಃ ಪಾಂತು ॥ಪ್ರ॥ ಓಂ ಪುಷ್ಪಾಣಿ। ಸೌಮನಸ್ಯಮಸ್ತು ॥ಪ್ರ॥ ಓಂ ಅಕ್ಷತಂ। ಅಕ್ಷತಂಚಾರಿಷ್ಟಂಚಾಸ್ತು ॥ಪ್ರ॥ ಓಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ। ಸ್ವಸ್ತಿದಕ್ಷಿಣಾಃ ಪಾಂತು ಬಹು ಧೇಯಂಚಾಸ್ತು ॥ಪ್ರ॥ ಇತಿ ಪಂಚೋಪಚಾರಾನ್ ಕೃತ್ವಾ। ಅಸ್ಯ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಕರ್ಮಣಃ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು। ಓಂ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಅಸ್ಮಿನ್ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಕರ್ಮಣೇ ಸ್ವಸ್ತಿಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು। ಆಯುಷ್ಮತೇ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥ಪ್ರ॥ ಅಸ್ಯ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಕರ್ಮಣಃ ಋದ್ಧಿಂ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು। ಓಂ ಋಧ್ಯತಾಂ ॥ಪ್ರ॥ ನಾಂದೀಮುಖಾಃ ಪಿತರಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ। ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ। ಹಸ್ತೇಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತದೂರ್ವಾಂಕುರಜಲಂಗೃಹೀತ್ವಾ ॥ ಸತ್ಯವಸುಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ನಾಂದೀಮುಖಾಃ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರಿದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಂ ಸ್ವಾಹಾ ನಮಇಯಂಚ ವೃದ್ಧಿಃ। ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ನಾಂದಿಮುಖಾಃ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರಿದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಂ ಸ್ವಾಹಾನಮಇಯಂಚ ವೃದ್ಧಿಃ। ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ನಾಂದೀಮುಖಾಃ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರಿದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಂ ಸ್ವಾಹಾನಮ ಇಯಂಚ ವೃದ್ಧಿಃ। ಮಾತಾಮಹ ಮಾತುಃ ಪಿತಾಮಹಾಃ ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ಪತ್ನೀಸಹಿತಾಃನಾಂದೀಮುಖಾಃ ಪಾದ್ಯಂ ಸ್ವಾಹಾ ನಮಇಯಂಚ ವೃದ್ಧಿಃ॥ ಇತಿ ಪೃಥಗುದ್ದಿಶ್ಯ ನಿನಯೇತ್। ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಜಲಂಚಾದಾಯ। ಸತ್ಯವಸುಸಂಜ್ಞಕಾವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ= । ಆಸನ ಗಂಧಾದ್ಯುಪಚಾರಕಲ್ಪನಂಸ್ವಾಹಾನಮ ಇಯಂ ಚ ವೃದ್ಧಿಃ। ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ನಾಂದೀಮುಖಾಃ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರಿದಂ= ಇಯಂ ಚ ವೃದ್ಧಿಃ। ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ= ಇಯಂಚ ವೃದ್ಧಿಃ। ಮಾತಾಮಹಾ ಮಾತುಃಪಿತಾಮಹ ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ಪತ್ನೀಸಹಿತಾಃ ನಾಂದೀಮುಖಾಃ= ಇಯಂ ಚ ವೃದ್ಧಿಃ। ಇತಿ ಪೃಥಗುದ್ದಿಶ್ಯ ನಿನಯೇತ್। ಪುನರ್ಹಸ್ತೇ ಹಿರಣ್ಯಂ ಜಲಂಚಾದಾಯ। ಸತ್ಯವಸುಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ನಾಂದೀಮುಖಾಃ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರಿದಂ ವಃ ಯುಗ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನಪರ್ಯಾಪ್ತಾನ್ನನಿಷ್ಕ್ರಯಭೂತಂ ಕಿಂಚಿದ್ಧಿರಣ್ಯಂ ಸ್ವಾಹಾ ನಮ ಇಯಂ ಚ ವೃದ್ಧಿಃ ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ನಾಂದೀಮುಖಾಃ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವ= ವೃದ್ಧಿಃ। ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ನಾಂದಿಮುಖಾಃ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರಿದಂ= ವೃದ್ಧಿಃ। ಮಾತಾಮಹ ಮಾತುಃಪಿತಾಮಹ ಮಾತುಃಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ಪತ್ನೀಸಹಿತಾಃ ನಾಂದೀಮುಖಾಃ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರಿದಂವೋ= ವೃದ್ಧಿಃ। ಇತಿ ಪೂರ್ವ

ವನೀನೀಯ । ಓಂ ಇಡಾ ದೇವಹೂ= ಪಿತರೋ ನು ಮದಂತು ॥ ಇತಿ ಜಪಿತ್ವಾ । ನಾಂದೀಮುಖಾಃ ಪಿತರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಇತಿ ಯವಾಕ್ಷತದೂರ್ವಾ ಯುಕ್ತಾಪೋ ನಿನೀಯ । ಕೃತಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಃ ಸಾಂಗತಾಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ದ್ರಾಕ್ಷಾಮಲಕ ನಿಷ್ಕ್ರಯಭೂತಂ ಕಿಂಚಿದ್ಧಿರಣ್ಯಂ ಸ್ವಾಹಾ ನಮ ಇಯಂ ಚ ವೃದ್ಧಿಃ । ಓಂ ಇಡಾಮಗ್ನೇ ಪುರುದꣳಸꣳ ಸನಿಂಗೋಃಶಶ್ವತ್ತಮꣳ ಹವಮಾನಾಯ ಸಾಧ । ಸ್ಯಾನ್ನಃ ಸೂನುಸ್ತನಯೋ ವಿಜಾವಾಗ್ನೇ ಸಾತೇ ಸುಮತಿರ್ಭೂತ್ವಸ್ಮೇ । ಇಡಏಹಿ । ಅದಿತಏಹಿ । ಸರಸ್ವತ್ಯೇಹಿ । ಶಿವꣳಶಿವಂ । ಇತಿ ತಾಬೂಲ ಗಂಧಾಕ್ಷತಾದಿ ಯುಕ್ತಪಾತ್ರಂ ಹಸ್ತೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ ತದಧಸ್ತ್ರಿಸ್ತಾಡಯೇದಿತಿ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಃ । ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯೇತಿ ಕರ್ಮಸಮರ್ಪಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ತತ್ಸಾಂಗತಾಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಫಲಹಿರಣ್ಯಮಾಚಾರ್ಯಾಯ ದದ್ಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ನಾಂದೀ ಸಮಾರಾಧನಂ ॥

ಅಥ ಕುಲದೇವತಾಸ್ಥಾಪನಂ :— ಚೌಲೋಪನಯನ ವಿವಾಹಾದಿಶುಭಕರ್ಮಸು ನಾಂದ್ಯನಂತರಂ ಪುಣ್ಯಾಹಾನಂತರಂ ವಾ ಯಥಾಚಾರಂ ಕರ್ತಾ ಸಪತ್ನೀಕಸ್ತಂಡುಲಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಂ ಸಫಲಂ ಸ್ವಗೃಹದೇವತಾಪುರತೋ ನಿಧಾಯ ತತ್ರ ಫಲತಾಂಬೂಲ ದೀಪಾದಿಕಂ ಚ ನಿಧಾಯ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಮುಕ ಕರ್ಮಾಂಗತ್ವೇನ ಕುಲದೇವತಾಸ್ಥಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ । ಓಂ ಭೂಃ ಕುಲದೇವತಾಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ಭುವಃ ಕುಲದೇವತಾಂ ಕುಲದೇವತಾಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಇತಿ ತತ್ತದ್ದೇವತಾಮಂತ್ರೈಃ ಓꣳ ಸುವಃಕುಲದೇವತಾಂ—। ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ ಕುಲದೇವತಾಮಾವಾಹಯಾಮಿ ।

** ನಾಂದೀಶ್ರಾದ್ಧಂ ಸ್ವಸಂಸ್ಕಾರ ಪ್ರಜಾಸಂಸ್ಕಾರಭೇದಾತ್ ದ್ವಿವಿಧಂ । ಸ್ವಸಂಸ್ಕಾರೇ ಯದಿವರ್ಗಾದ್ಯೋ ಜೀವತಿಯೇಭ್ಯ ಏವ ಪಿತಾದಿ ದ್ಯಾತ್ರೇಭ್ಯೋ ದದ್ಯಾತ್ಸ್ವಯಂ ಸುತ ಇತಿ; ಪ್ರಜಾಸಂಸ್ಕಾರೇತು ಯಸ್ಮಿನ್ವರ್ಗೇ ಆದ್ಯೋ ಜೀವತಿ ತಂ ವರ್ಗಂ ಪರಿತ್ಯಜೇತ್ । ವರ್ಗತ್ರಯೇ ಆದ್ಯೇಷು ಜೀವತ್ಸು ನಾಂದೀಶ್ರಾದ್ಧಲೋಪಮಾಹುಃ । ದರ್ಭಸ್ಥಾನೇ ದೂರ್ವಾಃ । ತಿಲಸ್ಥಾನೇ ಯವಾಃ

ರಾವಾಹ್ಯ । ಷೋಡಶೋಪಚಾರಾನ್ಕೃತ್ವಾ ನಮಸ್ಕುರ್ಯಾತ್ । ನರ್ಯಪ್ರಜಾಂಮೇಗೋಪಾಯ= ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಮ್ ॥ (ಸ್ವಪುರತಏವ ಪೂಜಾಪಕ್ಷೇ ಪೂರ್ವವತ್ಸಂಪೂಜ್ಯ । ಓಂ ಸ್ತೃತ್ಯೈಕ್ಸ್ರತ್ವಾಯಸಾ ಮಹೀಮುಖಾಮಿತಿನಿದಧಾತಿ । ದೇವತಾಸ್ಥೈವೈನಾಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯತಿ । ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ದೇವತಾ ಪುರತಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯೇತ್ ।) ಸಮಾಪ್ತೇ ಕರ್ಮಣಿ ವಿಸರ್ಜಯೇತ್ ॥ ಇತಿ ಕುಲದೇವತಾಸ್ಥಾಪನಂ ॥

ಅಥಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ :— ಅಥ ಶುಚೌ ಸಮೇ ದೇಶೇ ಗೋಮಯೇನ ಗೋಚರ್ಮಮಾತ್ರಂ ಸ್ಥಂಡಿಲಮುಪಲಿಪ್ಯ ಶೋಷಿತಮೃದ್ಭಿಃ ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತಿರೇಖಾತ್ಮಕಂ ಅರತ್ನಿಮಾತ್ರಂ ಪುಣ್ಯಾಹಮಂಡಲಂ ಲಿಖೇತ್ (ಯಥಾ-ಸಮತಲಭೂಮಾವಾದೌ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಪೂರ್ವಾಪವರ್ಗಾಸ್ತಿಸ್ರೋರೇಖಾ ಉತ್ತರಾಗ್ರಾ ವಿಲಿಖೇತ್ । ತತೋ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಾ ಉತ್ತರಾಪವರ್ಗಾಸ್ತಿಸ್ರಃ । ಪಶ್ಚಿಮೇ ಪೂರ್ವಾಪವರ್ಗಾ ಉತ್ತರಾಗ್ರಾಸ್ತಿಸ್ರಃ । ಉತ್ತರೇ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಾ ಉತ್ತರಾಪವರ್ಗಾಸ್ತಿಸ್ರೋ ರೇಖಾ ಲಿಖೇತ್ । ಏವಂ ದ್ವಾದಶರೇಖಾ ವಿಲಿಖ್ಯ ತನ್ಮಧ್ಯೇಪೂರ್ವಾಗ್ರೇ ದ್ವೇ ಉತ್ತರಾಗ್ರೇ ದ್ವೇ ಆಗ್ನೇಯಾಗ್ರೇ ದ್ವೇ ಈಶಾನಾಗ್ರೇ ದ್ವೇ ಏವಮಷ್ಟೌ ರೇಖಾಃ । ತತ್ರೈವ ಮಧ್ಯೇ ದಕ್ಷಿಣತ ಆರಭ್ಯ ಪೂರ್ವಾಗ್ರೇ ದ್ವೇ ಏವಮುತ್ತರಾದಾರಭ್ಯ ಪೂರ್ವಾಗ್ರೇ ದ್ವೇ ಪಶ್ಚಿಮಾದಾರಭ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರೇ ದ್ವೇ ಪುನಃ ಪಶ್ಚಿಮಾದಾರಭ್ಯೋತ್ತರಾಗ್ರೇ ದ್ವೇ ಇತಿ ಮಧ್ಯಕೋಷ್ಠಚತುಷ್ಕೇಷ್ವಪಿ ರೇಖಾಷ್ಟ ಲಿಖೇತ್ । ಏವಂಕೃತೇ ಷ್ಟಾವಿಂಶತಿರೇಖಾ ಭವಂತಿ । ಬಹಿರಷ್ಟದಿಕ್ಷು ಪೃಥಕ್ಪೃಥಗ್ವೃತ್ತತ್ರಯಂ ಲಿಖೇತ್ । ಏವಂ ಹಸ್ತಮಾತ್ರಂ ಪುಣ್ಯಾಹಮಂಡಲಂ ವಿಲಿಖ್ಯ ತದುಪರಿ ತಂಡುಲೈಃ ಸ್ಥಂಡಿಲಂ ಕೃತ್ವಾ) ಕಲಶದ್ವಯಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಜಲೇನ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ತದಂತಃ ಪಂಚರತ್ನಾನಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ತದುಪರಿ ಪಂಚಪಲ್ಲವಾನ್ನಿಧಾಯ ನಾರಿಕೇಲಫಲೇನಾಪಿಧಾಯ ತದುಪರಿಕೂರ್ಚಂ ನಿಧಾಯ ಗಂಧಾಕ್ಷತಪುಷ್ಪಾದಿಭಿರಲಂಕೃತ್ಯ ತದ್ದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ಪೂರ್ವೋಕ್ತಪ್ರಕಾರೇಣ ಗಣಪತಿಮಂಡಲಂ ವಿಲಿಖ್ಯ ಪೂಜಯೇತ್ । ಅಥ ಕರ್ತಾ ಕೃತಮಂಗಲಸ್ನಾನ್ಯಾಲಂಕೃತೋ ದರ್ಭಪಾಣಿಃ ಸೋತ್ತರಚ್ಛದೇ ಭದ್ರಾಸನೇ ಪ್ರಾಂಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ಸ್ವದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇಪತ್ನೀಂ ಸಂಸ್ಕಾರ್ಯಂ ಪುತ್ರಂ ಪುತ್ರೀಂ ವಾ ಕ್ರಮೇಣೋಪವೇಶ್ಯ ಮಂಡಲಸ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮೇ ಭಾಗೇ ಚತ್ವಾರೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ದರ್ಭಪಾಣಯಂ ಸ್ಥಾಪ್ಯಾಃ । ತದ್ದಕ್ಷಿಣೇನ್ಯಃ ಕಲಶಂ ಧಾರಯಂಸ್ತಿಷ್ಠತಿ । ತಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಂ ಬಾಹುಮನ್ವಾರಭ್ಯ ಕರ್ತೋರ್ದಙ್ಮುಖಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ।

ಕಲಶಧಾರಕೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯೇತ್ । ಅಥ ಕರ್ತಾದಿ ರಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಗಣೇಶಾದೀನ್ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ । ಯಥಾ–ಸುಮುಖಶ್ಚೈಕದಂತಶ್ಚ = ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಾಮುಕಕರ್ಮಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ತುಷ್ಟ್ಯರ್ಥಂ ವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಅಭ್ಯುದಯಾರ್ಥಂ ಚ ಏಭಿಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಸಹ ಸ್ವಸ್ತಿ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ

ನಿರ್ವಿಘ್ನತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಗಣಪತಿಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಭೂಮಿಂ ಸ್ಪೃಶೇತ್ ॥ ಓಂ ಮಹೀದ್ಯೌಃ ಪೃಥಿವೀ ಚನ ಇಮಂ ಯಜ್ಞಂ ಮಿಮಿಕ್ಷತಾಂ । ಪಿಪೃತಾನ್ನೋ ಭರೀಮಭಿಃ ॥ ಓಂ ಓಷಧಯಃ ಸಂವದಂತೇ ಸೋಮೇನ ಸಹ ರಾಜ್ಞಾ । ಯಸ್ಮೈ ಕರೋತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತಂ ರಾಜನ್ಪಾರಯಾಮಸಿ ॥ ಇತಿ ತಂಡುಲಾನ್ । ಓಂ ಆಜಿಘ್ರಕಲಶಂಮಹ್ಯುರುಧಾರಾಪಯಸ್ವಸ್ತ್ಯಾ ತ್ವಾ ವಿಶಂತ್ವಿಂದವಃ॥ ಸಮುದ್ರಮಿವಸಿಂಧವಃ ಸಾಮಾಸಹಸ್ರಆಭಜ ಪ್ರಜಯಾ ಪಶುಭಿಃ ಸಹ ಪುನರ್ಮಾವಿಶತಾದ್ರಯಿಃ । ಇತಿ ಕಲಶಂ । ಓಂ ತಂತುಂತನ್ವನ್ರಜಸೋಭಾನುಮನ್ವಿಹಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತಃ ಪಥೋರಕ್ಷಧಿಯಾಕೃತಾನ್ । ಅನುಲ್ಬಣಂ ವಯತಜೋಗುವಾಮಪೋಮನುರ್ಭವಜನಯಾದೈವ್ಯಂಜನಂ ॥ ಇತಿ ತಂತೂನ್ । ಓಂ ಇಮಂಮೇ ಗಂಗೇ ಯಮುನೇ ಸರಸ್ವತಿ ಶುತುದ್ರಿಸ್ತೋಮಂ ಸಚತಾ ಪರುಷ್ಣಿಯಾ । ಅಸಿಕ್ನಿಯಾಮರುದ್ವೃಧೇ ವಿತಸ್ತಯಾರ್ಜೀಕೀಯೇ ಶೃಣುಹ್ಯಾಸುಷೋಮಯಾ ॥ ಇತಿ ಜಲಂಪೂರಯೇತ್ ॥ ಓಂ ಸ್ಯೋನಾಪೃಥಿವಿಭವಾನೃಕ್ಷರಾನಿವೇಶನೀ ಯಚ್ಛಾನಃಶರ್ಮಸಪ್ರಥಾಃ ॥ ಇತಿ ಮೃತ್ತಿಕಾಃ ಪ್ರಕ್ಷಿಪೇತ್ । ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಂ ।

ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇಶ್ರಿಯಂ ॥ ಇತಿ ಗಂಧಂ ॥ ಓಂ ಕಾಂಡಾತ್ಕಾಂಡಾತ್ಪ್ರರೋಹಂತೀಪರುಷಃ

ಪರುಷಃಪರಿ । ಏವಾನೋದೂರ್ವೇಪ್ರತನು ಸಹಸ್ರೇಣಶತೇನಚ ॥ ಇತಿ ದೂರ್ವಾಃ ॥ ಓಂ ಅಶ್ವತ್ಥೇವೋನಿಷದನಂಪರ್ಣೇವೋ

ವಸತಿಃಕೃತಾ । ಗೋಭಾಜಇತ್ಕಿಲಾಸಥಯತ್ಸನವಥಪೂರುಷಂ ॥ ಇತಿ ಪಲ್ಲವಾನ್ । ಓಂ ಯಾಃ ಫಲಿನೀರ್ಯಾಅಫಲಾ ಅಪು

ಷ್ಪಾಯಾಶ್ಚಪುಷ್ಪಿಣೀಃ । ಬೃಹಸ್ಪತಿಪ್ರಸೂತಾಸ್ತಾನೋಮುಂಚಂತ್ವಂಹಸಃ ॥ ಇತಿ ಫಲಂ । ಓಂ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಜುಷಸ್ವನೋ

ಹವ್ಯಾನಿ ವಿಶ್ವದೇವ್ಯ । ರಾಸ್ವರತ್ನಾನಿದಾಶುಷೇ ॥ ಇತಿ ರತ್ನಾನಿ । ಓಂ ಅಗ್ನೇರೇತಶ್ಚಂದ್ರಂಹಿರಣ್ಯಂ । ಅದ್ಭ್ಯಃಸಂಭೂತ

ಮಮೃತಂಪ್ರಜಾಸು । ತತ್ಸಂಭರನ್ನುತ್ತರತೋನಿಧಾಯ । ಅತಿಪ್ರಯಚ್ಛಂ ದುರಿತಿಂ ತರೇಯಂ ॥ ಇತಿ ಹಿರಣ್ಯಂ । ಓಂ ಯುವಾ

ಸುವಾಸಾಃ ಪರಿವೀತಆಗಾತ್ । ಸಉಶ್ರೇಯಾನ್ಭವತಿಜಾಯಮಾನಃ ॥ ತಂಧೀರಾಸಃ ಕವಯಉನ್ನಯಂತಿ । ಸ್ವಾಧಿಯೋ

ಮನಸಾದೇವಯಂತಃ ॥ ಇತಿ ವಸ್ತ್ರಂ । ಓಂ ಪೂರ್ಣಾದರ್ವಿಪರಾಪತ ಸುಪೂರ್ಣಾಪುನರಾಪತ । ವಸ್ನೇವವಿಕ್ರೀಣಾವಹಾ

ಇಷಮೂರ್ಜಂಶತಕ್ರತೋ ॥ ಇತಿ ತಂಡುಲಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಂ ಚ ನಿಧಾಯ । ಅಸ್ಮಿನ್ಕಲಶೇವರುಣಾಯ ನಮಃ ವರುಣಮಾವಾ

ಹಯಿಷ್ಯೇ । ಓಂ ತತ್ವಾಯಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾವಂದಮಾನಸ್ತದಾಶಾಸ್ತೇ ಯಜಮಾನೋಹವಿರ್ಭಿಃ । ಅಹೇಡಮಾನೋವರು

ಣೇಹಬೋಧ್ಯುರುಶ ಸಮಾನಳಿಯುಃ ಪ್ರಮೋಷೀಃ॥ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿರ್ವರುಣಮಾವಾಹ್ಯ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ।

ಕಲಶಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ದೇವತಾ ಭಾವಯೇತ್ । ಕಲಶಸ್ಯ ಮುಖೇವಿಷ್ಣುಃ = ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು ॥ ಇತಿ॥ ಮಾತೃದೇವೋ ಭವ ।

ಪಿತೃದೇವೋ ಭವ । ಆಚಾರ್ಯದೇವೋ ಭವ । ಅತಿಥಿ ದೇವೋ ಭವ । ಇತ್ಯಾಶಿಷೋಗೃಹೀತ್ವಾ । ಪೂರ್ವಸ್ಥಾಪಿತಚತುರ್ಣಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಹಸ್ತೇ ಜಲಂ ದದಾತಿ । ಓಂ ಆಪಃ ಇತಿ । ಶಿವಾ ಆಪಃ ಸಂತು । ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ । ಓಂ ಗಂಧಾಃ ; ಇತಿ ಗಂಧಾನ್ ದದಾತಿ । ಸುಗಂಧಾಃ ಇತಿ ಪ್ರ । ಓಂ ಅಕ್ಷತಾಃ ಇತಿ ಅಕ್ಷತಾನ್ ದದಾತಿ । ಅಕ್ಷತಂ ಚಾರಿಷ್ಟಂ ಚಾಸ್ತು ಇತಿ ಪ್ರ । ಓಂ ಸುಮನಸ; ಇತಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ದದಾತಿ । ಸೌಮನಸ್ಯಮಸ್ತು ಇತಿ ಪ್ರ । ಓಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದದಾತಿ । ಸ್ವಸ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಪಾಂತು ಪ್ರ ॥ ಬಹುಧೇಯಂ ಚಾಸ್ತು ಪ್ರ ॥ ಪುಣ್ಯಂ ವರ್ಧತಾಂ ಇತಿ ಪ್ರ ॥ ಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಸರ್ವವೇದಯಜ್ಞ ಕ್ರಿಯಾಕರಣ ಕರ್ಮಾರಂಭಾಃ ಶುಭಾಃ ಶೋಭನಾಶ್ಚ ಪ್ರವರ್ತಂತೇ ತಮಹಮೋಂಕಾರಮಾದಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಭವದ್ಭಿರನುಜ್ಞಾತಃ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿಷ್ಯೇ । ವಾಚ್ಯತಾಂ ಇತಿ ಪ್ರ । ತತಃ ಕಲಶಧಾರಕಃ ಉತ್ತರಕಲಶಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣಂ ಜಾನುಂಭೂಮೌ ನಿಧಾಯ ಸವ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ । ಓಂ ಇಡಾದೇವಹೂಃ= ಮದಂತು ॥ ಇತಿ ಜಪಿತ್ವಾ । ಓಂ ಇತ್ಯುತ್ಥಾಯ । ಪತ್ನ್ಯಾನ್ವಾರಬ್ಧ ಯಜಮಾನದಕ್ಷಿಣಬಾಹುನಾನ್ವಾರಬ್ಧಃ ಕಲಶಧಾರಕೋ ಮನಃ ಸಮಾಧೀಯತಾಂ । ಇತಿ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಸ್ಥಿತಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ವದತಿ । ಸಮಾಹಿತಮನಸಃ ಸ್ಮಃ ಇತಿ ತೇ ಬ್ರೂಯುಃ । ಪ್ರಸೀದಂತು ಭವಂತಃ । ಪ್ರಸನ್ನಾಃ ಸ್ಮಃ । ಇತಿ ಪ್ರ । ಶಾಂತಿರಸ್ತು, ಪುಷ್ಟಿರಸ್ತು, ತುಷ್ಟಿರಸ್ತು, ವೃದ್ಧಿರಸ್ತು, ಅವಿಘ್ನಮಸ್ತು, ಆಯುಷ್ಯಮಸ್ತು, ಆರೋಗ್ಯಮಸ್ತು, ಶಿವಂ ಕರ್ಮಾಸ್ತು, ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು, ಇಷ್ಟಸಂಪದಸ್ತು, ಪುತ್ರಸಂಪದಸ್ತು, ಸರಸ್ವತೀಸಂಪದಸ್ತು, ಅಹರಹರಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು, ಇತಿ ಕಲಶಧಾರಕಃ ।

ಅಸ್ತು ಇತಿ ಪ್ರ ॥ ಓಂ ಯತ್ಪುಣ್ಯಂ ನಕ್ಷತ್ರಂ ತದ್ಬಟ್ಕುರ್ವೀತೋಪವ್ಯುಷಂ । ಯದಾವೈ ಸೂರ್ಯಉದೇತಿ । ಅಥ ನಕ್ಷತ್ರಂನೈತಿ ।

ಯಾವತಿ ತತ್ರ ಸೂರ್ಯೋಗಚ್ಛೇತ್ । ಯತ್ರ ಜಘನ್ಯಂ ಪಶ್ಯೇತ್ । ತಾವತಿಕುರ್ವೀತಯತ್ಕಾರೀಸ್ಯಾತ್ । ಪುಣ್ಯಾಹಏವ ಕುರುತೇ । ತಾನಿ ವಾ ಏತಾನಿ ಯಮನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ । ಯಾನ್ಯೇವದೇವನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ । ತೇಷು ಕುರ್ವೀತ ಯತ್ಕಾರೀಸ್ಯಾತ್ । ಪುಣ್ಯಾಹ ಏವಕುರುತೇ ॥ ಮಹ್ಯಂಸಹಕುಟುಂಬಿನೇ ಮಹಾಜನಾನ್ನಮಸ್ಕುರ್ವಾಣಾಯಾಶೀರ್ವಚನಮಪೇಕ್ಷಮಾಣಾಯಕರಿಷ್ಯಮಾಣ ಅಮುಕಕರ್ಮಣಃ ಓಂ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು । ಇತಿ ಮಂದ್ರಮಧ್ಯಮ ತಾರಕಕ್ರಮೇಣ ,ತ್ರಿರ್ವದೇತ್ । ಓಂ ಪುಣ್ಯಾಹಂ । ಇತಿ ತಥೈವ ಪ್ರ ॥ ತ್ರಿಃ । ಪುನಃ । ಓ ಸ್ವಸ್ತಿನಇಂದ್ರೋವೃದ್ಧಶ್ರವಾಃ । ಸ್ವಸ್ತಿಪುನಃ ಪೂಷಾ ವಿಶ್ವವೇದಾಃ । ಸ್ವಸ್ತಿನಸ್ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯೋಅರಿಷ್ಟನೇಮಿಃ । ಸ್ವಸ್ತಿನೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದಧಾತು ॥ ಅಷ್ಟೌ ದೇವಾ ವಸವಃ ಸೋಮ್ಯಾಸಃ । ಚತಸ್ರೋ ದೇವೀರಜರಾಃಶ್ರವಿಷ್ಠಾಃ ॥ ತೇಯಜ್ಞಂಪಾಂತು ರಜಸಃಪರಸ್ತಾತ್ । ಸಂವತ್ಸರೀಣಮಮೃತꣳಸ್ವಸ್ತಿ॥ ಮಹ್ಯಂ ಸಹಕುಟುಂಬಿನೇ—ಕರಿಷ್ಯಮಾಣ ಅಮುಕಕರ್ಮಣೇ ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು । ಏವಂ ತ್ರಿಃ । ಪೂರ್ವವತ್ । ಓಂ ಆಯುಷ್ಮತೇ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥ ಪ್ರ ॥ ತ್ರಿಃ ಪುನಃ ॥ ಓಂ ಋಧ್ಯಾಸ್ಮಹವ್ಯೈರ್ನಮಸೋಪಸದ್ಯ । ಮಿತ್ರಂದೇವಂ ಮಿತ್ರಧೇಯಂ ನೋ ಅಸ್ತು ॥ ಅನೂರಾಧಾನ್ ಹವಿಷಾವರ್ಧಯಂತಃ । ಶತಂಜೀವೇಮಶರದಃ ಸವೀರಾಃ ॥ ತ್ರೀಣಿತ್ರೀಣಿ ವೈ ದೇವಾನಾಮೃದ್ಧಾನಿ । ತ್ರೀಣಿಛಂದಾꣳಸಿ । ತ್ರೀಣಿಸವನಾನಿ । ತ್ರಯ ಇಮೇ ಲೋಕಾಃ । ಋಧ್ಯಾಮೇವ ತದ್ವೀರ್ಯಏಷು

ಲೋಕೇಷು ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠತಿ ॥ ಮಹ್ಯಂ ಸಹಕುಟುಂಬಿನೇ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣ ಅಮುಕಕರ್ಮಣಃ ಓಂ ಋದ್ಧಿಂ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು | ಏವಂತ್ರಿಃ | ಪೂರ್ವವತ್ | ಓಂ ಋಧ್ಯತಾಂ | ಪ್ರ ॥ ಇತಿತ್ರಿಃ | ಶುಕ್ರಾಂಗಾರಕಬುಧ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಶನೈಶ್ಚರ ರಾಹುಕೇತು ಸೋಮ ಸಹಿತಾ ಆದಿತ್ಯಪುರೋಗಾಃ ಸರ್ವೇಗ್ರಹಾಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ | ಉಪಾಸಕ ದೇವತಾ ಸಾ ಪ್ರೀಯತಾಂ | ಅಹಾದ್ಯಾ ಕೇಶುಸ್ವಾಹತಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ | ಶಕುನನಿಮಿತ್ತಸ್ವಪ್ನಾಃ ಶಿವಾಭವಂತು | ಆಯುಷ್ಯೋಽಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಯಶೋಽಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು | ಶಿವಂಶಿವ ಮಸ್ತು | ಸರ್ವಗ್ರಹಸಂಸ್ಥಿತ್ಯಮಸ್ತು | ಸತ್ಯಾಏತಾಆಶಿಷಃಸಂತು | ಬಹಿರ್ದೇಶೇ ಅಂಶ್ಯನಿರಸನಮಸ್ತು | ಇತಿ ಕಿಂಚಿತ್ಕಲಶೋದಕಮೀಶಾನ್ಯೇನಿನೀಯ | ಯತ್ಪಾಪಂ ತತ್ಪ್ರತಿಹತಮಸ್ತು | ಯಚ್ಛ್ರೇಯಸ್ತದಸ್ತು | ಉತ್ತರೇಕರ್ಮಣ್ಯವಿಘ್ನಮಸ್ತು | ಉತ್ತರೋತ್ತರಮಹರಹರಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು | ಉತ್ತರೋತ್ತರಾಃ ಕ್ರಿಯಾಃ ಶುಭಾಃ ಸಂಪದ್ಯಂತಾಂ | ತಿಥಿಕರಣಮುಹೂರ್ತ ನಕ್ಷತ್ರ ದಿಗ್ದೇವತಾಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ ॥ ಅಥ ಕಲಶಜಲಮನ್ಯೋನ್ಯಂಸಂಸ್ರಾವ್ಯ | ತಜ್ಜಲಂ ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ನಿನೀಯ ತತ್ರಹಿರಣ್ಯಂ ನಿಧಾಯ ದರ್ಭೈಃಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಸಪತ್ನೀಕಂ ಯಜಮಾನಂ ಸಂಸ್ಕಾರ್ಯಂ ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷಯುಃ ॥ ತತ್ಕಾಲೇ ಪತ್ನೀ ವಾಮಭಾಗೇ ಉಪವಿಶತಿ ॥ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ ಇತಿ ತಿಸೃಭಿಃ ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿತ ಇತಿ ತಿಸೃಭಿಃ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಇತಿ ಚತಸೃಭಿಃ ಪವಮಾನಃ ಸುವರ್ಜನಃ ಇತ್ಯನುವಾಕೇನ ವ್ಯಾಹೃತ್ಯಾ ಓಂ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇ | ಅಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ | ಪೂಷ್ಣೋಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ |

ಅಶ್ವಿನೋರ್ಭೈಷಜ್ಯೇನ | ತೇಜಸೇ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸಾಯಾಭಿಷಿಂಚಾಮಿ ॥ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ | ಸರಸ್ವತ್ಯೈಭೈಷಜ್ಯೇನ |

ವೀರ್ಯಾಯಾನ್ನಾದ್ಯಾಯಾಭಿಷಿಂಚಾಮಿ ॥ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ | ಇಂದ್ರಸ್ಯೇಂದ್ರಿಯೇಣ | ಶ್ರಿಯೈಯಶಸೇಬಲಾಯಾ

ಭಿಷಿಂಚಾಮಿ | ಚವಾಜಿನಂ | ಸೋಮಂ ರಾಜಾನಂ ವರುಣಮಗ್ನಿಮನ್ವಾರಭಾಮಹೇ | ಆದಿತ್ಯಾನ್ವಿಷ್ಣುಂ ಸೂರ್ಯಂ

ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಚ ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ॥ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂಪೂಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಸರಸ್ವತ್ಯೈವಾಚೋ ಯಂತುರ್ಯಂತ್ರೇಣಾಗ್ನೇಸ್ತ್ವಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯೇನಾಭಿಷಿಂಚಾಮೀಂದ್ರಸ್ಯ ಬೃ ಹ ಸ್ಪ ತೇ ಸ್ತ್ವಾ ಸಾ ಮ್ರಾ ಜ್ಯೇ ನಾ ಭಿ ಷಿ ಂ ಚಾ ಮಿ ॥ ತಚ್ಛಂ ಯೋರಾವೃಣೀಮಹೇ। ಗಾತುಂ ಯಜ್ಞಾಯ। ಗಾತುಂ ಯಜ್ಞಪತಯೇ। ದೈವೀಃ ಸ್ವಸ್ತಿರಸ್ತುನಃ। ಸ್ವಸ್ತಿರ್ಮಾನುಷೇಭ್ಯಃ। ಊರ್ಧ್ವಂಜಿಗಾತುಭೇಷಜಂ। ಶನ್ನೋಅಸ್ತುದ್ವಿಪದೇ। ಶಂಚತುಷ್ಪದೇ ॥ ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ॥

ಇತ್ಯೇತೈರ್ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ। ಶಂಚಮೇ ಇತ್ಯನುವಾಕೇನ ಗೃಹಂಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಶೇಷೋದಕಮಪ್ಸು ನಿನಯೇತ್ ॥ ಅನೇನಮ ಯಾಕೃತ ಸ್ವಸ್ತಿಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಕರ್ಮಣಾ ಕರ್ಮಾಂಗದೇವತಾ। ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ। ಪ್ರಸಾದಂಸ್ವೀಕೃತ್ಯ। ಓಂ ಉತ್ತಿಷ್ಠಬ್ರಹ್ಮಸ್ಪತೇ। ದೇವಯಂತಸ್ತ್ವೇ ಮಹೇ। ಉ ಪ ಪ್ರ ಯ ಂ ತು ಮ ರು ತಃ ಸು ದಾ ನ ವಃ। ಇಂದ್ರಪ್ರಾಶೂರ್ಭವಾಸಚಾ ॥ ಯಾಂತು ದೇವಗಣಾಃ ಸರ್ವೇಪೂಜಾಮಾದಾಯಮತ್ಕೃತಾಂ। ಇ ಷ್ಟ ಕಾ ಮ್ಯಾ ರ್ಥ ಸಿ ದ್ಧ್ಯ ರ್ಥ ಂ ಪುನರಾಗಮನಾಯ ಚ ॥ ಅವಾಹಿತಶ್ರೀವರುಣಾಯನಮಃ। ಯಥಾಸ್ಥಾನಮುದ್ವಾಸಯಾಮಿ। ಇತ್ಯುದ್ವಾಸ್ಯ। ಕಲಶಂ ವರುಣ ದೈವತ್ಯಂ ಪೂಜಿತಂ ವಸ್ತ್ರವೇಷ್ಟಿತಂ। ದ್ವಿಜೇಂದ್ರಾಯ ಮಯಾದತ್ತಮತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ ॥ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನ ಸಾಂಗತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಮಸ್ಮೈಆಚಾರ್ಯಾಯ ಕಲಶದಾನಂ ತು ಭ್ಯ ಮ ಹಂ ಸ ಂ ಪ್ರ ದ ದೇ ಇ ತಿ ಕ ಲ ಶಂ ದದ್ಯಾತ್ ॥

ಅಥ ಋತ್ವಿಗ್ವರಣಂ :— ಗ್ರಹಶಾಂತ್ಯಾದಿ ಶಾಂತಿಕ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ಮಣಿಆಚಾರ್ಯಾದೀನ್ ವರಯೇತ್ ॥ ಯಥಾ-

ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಅಮುಕ ಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯೇ | ತದಂಗತ್ವೇನ ಆಚಾರ್ಯಾನೃತ್ವಿಜೋವರಯಿಷ್ಯೇ | ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ | ಓಂ ಭಾಗಧೇಯೇನ್ಸ್ವೈನಂ =|| ದೇವತಾಭಿರುದ್ಧರತಿ || ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ | ಆಚಾರ್ಯಸ್ತು ಯಥಾ ಸ್ವರ್ಗೇ ಶಕ್ರಾದೀನಾಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ | ತಥಾ ತ್ವಂ ಮಮ ಯಾಗೇಸ್ಮಿನ್ನಾಚಾರ್ಯೋ ಭವ ಸುವ್ರತ ||೧|| ಅಮುಕ ಕರ್ಮಣ್ಯಾಚಾರ್ಯಂ ತ್ವಾಮಹಂ ವೃಣೇ | ಇತಿ ಸ್ವದಕ್ಷಿಣಪಾಣಿನಾ ತಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಪಾಣಿಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ವರಯೇತ್ || ಅತ್ರಾಚಾರ್ಯಂ ವೃಣುಯಾತ್ | ಯಥಾ ಚತುರ್ಮುಖೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸ್ವರ್ಗೇ ಲೋಕೇ ಪಿತಾಮಹಃ | ತಥಾ ತ್ವಂ ಮಮ ಯಾಗೇಸ್ಮಿನ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ಭವ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ ||೨|| ಅಮುಕ ಕರ್ಮಣಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ತ್ವಾಮಹಂ ವೃಣೇ || ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ || (ಭಗವನ್ ಸರ್ವಧರ್ಮಜ್ಞ ಸರ್ವಧರ್ಮಭೃತಾಂ ವರ | ವಿತತೇ ಮಮಯಜ್ಞೇಸ್ಮಿನ್ ಸದಸ್ಯೋಭವ ಸುವ್ರತ ||೧|| ಅಮುಕ ಕರ್ಮಣಿ ಸದಸ್ಯಂ ತ್ವಾಮಹಂ ವೃಣೇ || ಇತಿ ಸದಸ್ಯಂ || ಅಸ್ಯಯಾಗಸ್ಯ ನಿಷ್ಪತ್ತೌ ಭವಂತೋಭ್ಯರ್ಥಿತಾಮಯಾ | ಸುಪ್ರಸನ್ನೈಃ ಪ್ರಕರ್ತವ್ಯಂ ಕರ್ಮೇದಂ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕಂ ||೧|| ಇತಿ ಹೋಮಾನುಸಾರೇಣ ಏವಮೇವ ಋತ್ವಿಜಶ್ಚ) ವರಯೇತ್ | ವೃತೋಸ್ಮಿ (ಯಥಾ ಜ್ಞಾನೇನ ಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯಾಮಿ) ಇತಿ ತೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಬ್ರೂಯುಃ | ಋತ್ವಿಗ್ಭ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ನಮಃ | ಗಂಗಾಧಿ ಸಕಲಾರಾಧನೈಃ ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು | ತತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಭ್ಯರ್ಚಯೇತ್ | ತತ ಆಚಾರ್ಯಃ ಆಚಮ್ಯ ಯಜಮಾನೇನ ವೃತೋಹಮಾಚಾರ್ಯಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಹೋಮಾದಿಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಇತಿ ಋತ್ವಿಗ್ವರಣಂ ||

ಅಥ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣಾಗ್ನಿಮುಖಪ್ರಯೋಗಃ :— ಶುಚೌ ಸಮೇ ದೇಶೇ ಗೋಮಯೇನ ಗೋಚರ್ಮಮಾತ್ರಂ ಚತುರಸ್ರಂ ಸ್ಥಂಡಿಲಮುಪಲಿಪ್ಯ ಶ್ವೇತಮೃದ್ಭಿಃ ವಿಂಶತಿರೇಖಾತ್ಮಕಂ ಅಷ್ಟಾಚತ್ವರಿಂಶತ್ಯಂಗುಲಪ್ರಮಾಣಂ ಹೋಮಮಂಡಲಂ ಲಿಖೇತ್ | ಯಥಾ= ಆದೌ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಪೂರ್ವಾಪವರ್ಗಾಸ್ತಿಸ್ರೋರೇಖಾ ಉತ್ತರಾಗ್ರಾ ವಿಲಿಖೇತ್ | ತತೋದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಾ ಉತ್ತರಾಪವರ್ಗಾಸ್ತಿಸ್ರಃ | ಪಶ್ಚಿಮೇ ಪೂರ್ವಾಪವರ್ಗಾ ಉತ್ತರಾಗ್ರಾಸ್ತಿಸ್ರಃ | ಉತ್ತರೇ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಾ ಉತ್ತರಾಪವರ್ಗಾಸ್ತಿಸ್ರೋ

ರೇಖಾ ಲಿಖೇತ್ । ಏವಂ ದ್ವಾದಶರೇಖಾ ವಿಲಿಖ್ಯ ತನ್ಮಧ್ಯೇ ದಕ್ಷಿಣತ ಆರಭ್ಯ ಪೂರ್ವಾಗ್ರೇ ದ್ವೇ । ಏವ ಮುತ್ತರಾದಾರಭ್ಯ ಪೂರ್ವಾಗ್ರೇ ದ್ವೇ ಪಶ್ಚಿಮಾದಾರಭ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರೇ ದ್ವೇ ಪುನಃ ಪಶ್ಚಿಮಾದಾರಭ್ಯೋತ್ತರಾಗ್ರೇ ದ್ವೇ ಇತ್ಯಷ್ಟೌ ರೇಖಾ ಲಿಖೇತ್ । ಏವಂ ವಿಂಶತಿರೇಖಾತ್ಮಕಮಷ್ಟದಿಕ್ಷ್ವಶ್ವತ್ಥದಲಾಕಾರ ಮಷ್ಟಕೋಣಾತ್ಮಕಂ ಹೋಮಮಂಡಲಂ ವಿಲಿಖ್ಯ । ತತ್ಪಶ್ಚಾತ್ಕರ್ತಾ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಮುಕ ಕರ್ಮಕರ್ತುಂ ಸ್ಥಲಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। (ನಿಷ್ಕನಿಷ್ಕಮುಷ್ಟಾಟ್ಯಷ್ಟ್ಯಮಧ್ಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ)ಸ್ಫ್ಯಾಗ್ರೇಣ। ಓಂ ಉದ್ಧನ್ಯಮಾನಂ। ಅಸ್ಯಾ ಅಮೇಧ್ಯಂ । ಅಪಪಾಪ್ಮಾನಂ । ಯಜಮಾನಸ್ಯಹಂತು । ಶಿವಾನಃ ಸಂತು । ಪ್ರದಿಶಶ್ಚತಸ್ರಃ । ಶಂನೋವಾತಾ । ಪೃಥಿವೀ । ತೋಕಸಾತಾ ॥ ಇತಿ ನವಪದೈರ್ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯಪಶ್ಚಿಮ ಪೂರ್ವೇಷು । ತದ್ದಕ್ಷಿಣೇ ಮಧ್ಯಾಗ್ನೇಯ ನಿರ್ಋತಿಷು । ತದುತ್ತರೇ ಮಧ್ಯವಾಯವ್ಯೇಶಾನ್ಯೇಷು ಕ್ರಮೇಣೋದ್ಧೃತ್ಯ । ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಓಂ ಶನ್ನೋದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂಯೋರಭಿಸ್ರವಂತುನಃ ॥ ಇತ್ಯಧೋಮುಖೇನ ಹಸ್ತೇನಾದ್ಭಿರವೋಕ್ಷ್ಯ । ತತ್ರಸಿಕತಾಃ ಶುಕ್ಲಾ ಅನಾರ್ದ್ರಾಃ ಶುದ್ಧಪ್ರದೇಶ ಸ್ಥಿತಾಃ ಕೇಶಕೀಟತುಷಭಸ್ಮಾಂಗಾರಪಿಪೀಲಿಕಾದಿವರ್ಜಿತಾಃ ಪಂಚಪ್ರಸ್ಥಸಮ್ಮಿತಾಆನೀಯ । ಓಂ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪೂಷ್ಣೋಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ । ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರೋಂ । ಇತಿ ನಿಯುಪ್ಯ । ತಾಭಿರರತ್ನಿಮಾತ್ರಂ ಸಮಚತುರಸ್ರಂ ಚತುರಂಗುಲೋನ್ನತಂ ಪ್ರಾಗುದಕ್ಪ್ಲವಂ ಸ್ಥಂಡಿಲಮೀಶಾನ್ಯಾದಾರಭ್ಯೇಶಾನಪರ್ಯಂತಂ ಕೃತ್ವಾ । ಸುವರ್ಣರಜತತಾಮ್ರಶಕಲವ್ರೀಹಿಯವದರ್ಭಾಣಾಮನ್ಯತಮಮಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ತಸ್ಯ ಮಧ್ಯೇ ಸಂತತ ಮೃಜು

ಮುಲ್ಲಿಖೇತ್ । ಅಥ ಮಧ್ಯತಃ ಪ್ರಾಚೀನಂ । ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಾನಂ ಪ್ರಥಮಂ ಪುರಸ್ತಾದ್ವಿಸೀಮತಃ ಸುರುಚೋವೇನಆವಃ । ಸಬುಧ್ನಿಯಾ ಉಪಮಾ ಅಸ್ಯವಿಷ್ಠಾಃ ಸತಶ್ಚಯೋನಿಮಸತಶ್ಚವಿವಃ ॥ ಇತಿ । ಅಥ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಪ್ರಾಚೀನಂ ಓಂ ನಾಕೇಸುಪರ್ಣಮುಪಯತ್ಪತಂತಂ ಹೃದಾವೇನಂತೋ ಅಭ್ಯಚಕ್ಷತತ್ವಾ । ಹಿರಣ್ಯಪಕ್ಷಂ ವರುಣಸ್ಯದೂತಂ ಯಮಸ್ಯಯೋನೌ ಶಕುನಂ ಭುರಣ್ಯುಂ ॥ ಇತಿ । ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಅಥೋತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಚೀನಂ ಓಂ ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವಸಮೇತುತೇವಿಶ್ವತಃ ಸೋಮವೃಷ್ಣಿಯಂ । ಭವಾವಾಜಸ್ಯ ಸಂಗಥೇ ॥ ಇತಿ ಏವಂ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಾಸ್ತಿಸ್ರಃ । ಅಥ ಮಧ್ಯಾದುದೀಚೀನಂ । ಓಂ ಯೋರುದ್ರೋಅಗ್ನೌಯೋ ಅಪ್ಸುಯ ಓಷಧೀಷು ಯೋ ರುದ್ರೋ ವಿಶ್ವಾಭುವನಾವಿವೇಶ ತಸ್ಮೈರುದ್ರಾಯ ನಮೋಅಸ್ತು ॥ ಇತಿ । ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಅಥ ಪಶ್ಚಾದುದೀಚೀನಂ । ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾನಿದಧೇಪದಂ । ಸಮೂಢಮಸ್ಯಪಾಂ ಸುರೇ ॥ ಇತಿ । ಅಥ ಪ್ರಾಗುದೀಚೀನಂ । ಓಂ ಇಂದ್ರಂ ವಿಶ್ವಾಅವೀವೃಧಂತ್ಸಮುದ್ರವ್ಯಚಸಂಗಿರಃ । ರಥೀತಮಂ ರಥೀನಾಂ ವಾಜಾನಾಂ ಸತ್ಪತಿಂ ಪತಿಂ ॥ ಇತಿ । ಏವಮುತ್ತರಾಗ್ರಾಸ್ತಿಸ್ರಃ । ತತ ಈಶಾನ್ಯಾಂ ಶಕಲಂನಿಧಾಯ । ಮುಷ್ಟ್ಯಾಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ನೈಋತ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ತಂ ಶಕಲಂ ನಿರಸ್ಯ । ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ವಿರಲಮುಷ್ಟ್ಯಾಸ್ಥಂಡಿಲಮಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ । ಅಥ ಸಮೃದ್ಧಂ ದ್ವಾದಶಾಂಗಾತಯುಕ್ತಂ ವಿಧೂಮಗ್ನಿಂ ಮೃಣ್ಮಯಾದಿ ಪಾತ್ರದ್ವಯೇನ ಸಂಪುಟೀಕೃತ್ಯ ಸುವಾಸಿನ್ಯಾಹೃತಂ ಸ್ಥಂಡಿಲಾದಾಗ್ನೇಯ್ಯಾಂ ನಿಧಾಯ ಓಂ ದೇವ

ಸ್ಯತ್ವಾ =ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ। ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರೋಂ ಅಮುಕ ನಾಮಾನಮಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ। ಇತ್ಯಾತ್ಮಾಭಿಮುಖಂ ಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ। ತತ್ಪಾತ್ರೇ ಸಾಕ್ಷತಜಲಮಾಸಿಚ್ಯ। ಈಶಾನ್ಯಾಂ ನಿಧಾಯ। ಪ್ರೋಕ್ಷಿತಕಾಷ್ಠಾನ್ಯಗ್ನೌ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ। ವೇಣುಧಮನ್ಯಾಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ। ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಸಮಿತ್ತ್ರಯಮಾದಾಯ। ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ। ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಅಮುಕ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಅಮುಕ ಹೋಮಃಕರ್ಮ। ಆಘಾರವತ್ತಂತ್ರಂ। ಪಂಚದಶದಾರುರಿಧ್ಮಃ। ಅಗ್ನೀಷೋಮಾವಾಜ್ಯಭಾಗೌ। ಅಮುಕೋನಾಮಾಗ್ನಿಃ। ಅಮುಕದೇವತಾ। ಉಕ್ತದ್ರವ್ಯಂ ಹವಿಃ। ಉಪಹೋಮಶ್ಚ ಅಮುಕ ಮಂತ್ರೇಣಾಮುಕದ್ರವ್ಯೇಣಾಮುಕ ಸಂಖ್ಯಯಾಯಕ್ಷ್ಯೇ। ಅಗ್ನಿಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್। ಅಜ್ಯಸ್ಯಮಾಂತ್ರವರ್ಣಿಕ್ಯೋ ದೇವತಾಃ। ಏತಾ ಅಂಗದೇವತಾಃ ಪ್ರಧಾನದೇವತಾಶ್ಚ ತಾಃ ಸರ್ವಾಅತ್ರ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು। ಏವಂ ಸಾಂಗೇನಕರ್ಮಣಾ ಸದ್ಯೋಯಕ್ಷ್ಯೇ। ತದಂಗಮನ್ವಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತ್ಯಗ್ನೇಃ ಪರಿತೋ ಗಂಧ–ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ನಿಕೀರ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ।

ಓಂ ಭೂಃ। ಓಂ ಭುವಃ। ಓಂ ಸುವಃ। ಇತಿ। (ಅಂಗುಷ್ಠಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂ ಮಧ್ಯಮಸಮಿಧಂ ಮಧ್ಯತೋಗೃಹೀತ್ವಾಗ್ನೌ ಮಧ್ಯತಃ ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ದಕ್ಷಿಣಸಮಿಧಂ ಮೂಲೇ ಗೃಹೀತ್ವಾಗ್ನೌ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಅಂಗುಷ್ಠತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಮುತ್ತರ ಸಮಿಧಮಗ್ರೇಗೃಹೀತ್ವಾಗ್ನಾವುತ್ತರತಃ) ಮಧ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರಕ್ರಮೇಣ ತಿಸ್ರಃ ಸಮಿಧ ಆಧಾಯ। ಅಥಾಗ್ನೇರುತ್ತರತಸ್ತ್ರಿಸಂಧಾತ್ಮಕೇನ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾವೃತ್ತೇನೋದೀಚೀನಾಗ್ರಂ ನಿಹಿತೇನ ಶುಲ್ಬೇನೇಧ್ಮಮೇಕವಿಂಶತಿದಾರುಕಂ ತಥೈವ ಬರ್ಹಿರ್ಮುಷ್ಟಿಂ ಸನ್ನಹ್ಯ ಪರಿಸ್ತರಣಾದ್ಯರ್ಥದರ್ಭೈಃಸಹಾಗ್ನ್ಯಾಯತನಾತ್ಪಶ್ಚಾದ್ಭಾಗೇ ಉಪರಿ ನಿಧಾಯ। ಅಥೈನಮಗ್ನಿಮುಪತಿಷ್ಠತೇ। ಓಂ ಜುಷ್ಟೋದಮೂನಾ ಅತಿಥಿರ್ದುರೋಣೇ। ಇಮನ್ನೋ ಯಜ್ಞಮುಪಯಾಹಿ ವಿದ್ವಾನ್। ವಿಶ್ವಾ ಅಗ್ನೇಭಿಯುಜೋವಿಹತ್ಯ। ಶತ್ರೂಯತಾಮಾಭರಾಭೋಜನಾನಿ॥ ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ। ಅಥಾಗ್ನೇರೀಶಾನಮಾರಭ್ಯ ಸಜಲೇನ ಹಸ್ತೇನ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಕ್ರಮೇಣೇಶಾನಪರ್ಯಂತಂ ತ್ರಿಃ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ। ತ್ರಿಃಪ್ರಯುರ್ಕ್ಷ್ಯ। ಸ್ಥಂಡಿಲಾದ್ದಶಾಂಗುಲಿಮಿತೇ ದೇಶೇ ಪರಿಸ್ತ್ಯ

ಹಾತಿ । ಓಂ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ =ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ । ಪರಿಸ್ತೃಣಾಮಿ । ಇತಿ ಪುರಸ್ತಾದುದಗಗ್ರೈಃ ಷೋಡಶಭಿಃ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ । ಪರಿಸ್ತೃಣಾಮಿ । ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರೈಃ । ಓಂ ಉದ್ವಯಂ ತಮಸಸ್ಪರಿಪಶ್ಯಂತೋ ಜ್ಯೋತಿರುತ್ತರಂ । ದೇವಂ ದೇವತ್ರಾ ಸೂರ್ಯಮಗನ್ಮಜ್ಯೋತಿರುತ್ತಮಂ ॥ ಪರಿಸ್ತೃಣಾಮಿ । ಇತಿ ಪಶ್ಚಾದುದಗಗ್ರೈರಷ್ಟಾದಶಭಿಃ । ಅಗ್ನ ಆಯಾಹಿವೀತಯೇ ಗೃಣಾನೋಹವ್ಯದಾತಯೇ । ನಿಹೋತಾಸತ್ಸಿಬರ್ಹಿಷಿ ॥ ಪರಿಸ್ತೃಣಾಮಿ । ಇತ್ಯುತ್ತರತಃಪ್ರಾಗಗ್ರೈಃಸಪ್ತದಶಭಿರ್ದರ್ಭೈಃ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ । ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ದರ್ಭಾನ್ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮಪರಿಸ್ತರಣಯೋರುಪರಿಕುರ್ಯಾದುತ್ತರಾಂಸ್ತಯೋರಧಃ ॥ ಅಥ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಾರ್ಥಮಗ್ನೇರುತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಗಾರಭ್ಯ ಪಶ್ಚಾದಪವರ್ಗಂ ದಕ್ಷಿಣತ ಆರಭ್ಯೋದಗಪವರ್ಗಂ ತ್ರಿಸಂಧಮಗ್ನೈರ್ಮೂಲಂ ಸಂಭಾದ್ಯ ದರ್ಭಾನ್ಸಂಸ್ತೃಣಾತಿ । ದಕ್ಷಿಣೇನಾಗ್ನಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸನಾರ್ಥಂ ಪ್ರಾಗಗ್ರಾನ್ಸಪ್ತದಶದರ್ಭಾನ್ನಿದಧಾತಿ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರೋಂ ಬ್ರಹ್ಮನ್ಬ್ರಹ್ಮಾಸಿ ನಮಸ್ತೇ ಬ್ರಹ್ಮನ್ಬ್ರಹ್ಮಣೇ । ಇತಿ । ಅಥೋತ್ತರತಃ ಪ್ರಣೀತಾಸಾದನಾರ್ಥಂ ದರ್ಭದ್ವಯಂ ನಿದಧಾತಿ । ಓಂ ವರುಣೋಸಿ ಧೃತವ್ರತೋವಾರುಣಮಸಿ । ಇತಿ ಅಥಾತ್ಮಾಸನಾರ್ಥಂ ಪ್ರಾಗಗ್ರಂ ದರ್ಭದ್ವಯಂ ನಿಧಾಯ । ಅಥಾಸ್ತೀರ್ಣೇಷು ದರ್ಭೇಷು ಉದಗಪವರ್ಗಂ ಪ್ರಾಕ್ಸಂಸ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಸವ್ಯಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಕ್ರಮೇಣ ದ್ವಂದ್ವಮಧೋಬಿಲಾನಿ ಪಾತ್ರಾಣ್ಯಾಸಾದಯತಿ । ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಸ್ರುವೌ । ದರ್ವೀಪ್ರಣೀತಾಪ್ರಣಯನೇ । ಚರುಸ್ಥಾಲೀ ಪ್ರೋಕ್ಷಣ್ಯೌ । ಇಧ್ಮಬರ್ಹಿಷೀ । ಇಧ್ಮಪ್ರವ್ರಶ್ಚನಸ್ಫ್ಯೌ । ಪ್ರೋಕ್ಷಣಸ್ರುಚಾವೇತ್ಯಾಸಾದ್ಯ । ಪಂಚಭಿರ್ದರ್ಭೈಃಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ । ಪ್ರಾದೇಶಮಾತ್ರೇ ಸಮೇಅಪ್ರಚ್ಛಿನ್ನಾಗ್ರೇ ಕುಶದ್ವಯಾತ್ಮಕೇಪವಿತ್ರೇ ಕೃತ್ವಾ । ಅದ್ಭಿರನುಮೃಜ್ಯ । ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಪಾತ್ರಮುತ್ತಾನಂ ಕೃತ್ವಾ । ತಸ್ಮಿನ್ನುದಗಗ್ರೇ ಪವಿತ್ರೇ

ನಿಧಾಯಾದ್ಭಿಃ ಪೂರಯಿತ್ವಾ | ಹಸ್ತಯೋರಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಮುದಗಗ್ರೇ ಪವಿತ್ರೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ | ಉತ್ತಾನಾಭ್ಯಾಂ ಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ವಿಚ್ಛಿದ್ಯ ವಿಚ್ಛಿದ್ಯ ತ್ರಿರುತ್ಪೂಯ ಉತ್ತಾನೇನಪಾಣಿನಾ ತಾಭಿರೇವಾದ್ಭಿರಪಸ್ತ್ರಿಃ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಪಾತ್ರಾಣ್ಯುತ್ತಾನಾನಿ ಕೃತ್ವಾ ವಿಸ್ರಸ್ಯೇಧ್ಮಂ ತ್ರಿಃಸರ್ವಾಭಿಃ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ | ಉದಕ್ಸ್ತೃತಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮಸ್ಮಿನ್ಕರ್ಮಣಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ತ್ವಾಮಹಂ ವೃಣೇ | ಇತಿ ಸ್ವದಕ್ಷಿಣಪಾಣಿನಾ ತಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಪಾಣಿಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ವರಯಿತ್ವಾ | ವೃತೋಽಸ್ಮೀತ್ಯುಕ್ತೇ ತಂ ಗಂಧಾದಿಭಿರರ್ಚಯೇತ್ | ಅಥ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯಾಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿಂ ಪರೀತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣತ ಉದಙ್ಮುಖಸ್ತಿಷ್ಠನ್ ತೂಷ್ಣೀಂ ಬ್ರಹ್ಮಸದನಮುಪಸ್ಥಾಯಾಸನಾತ್ತೃಣೇಷು ದಕ್ಷಿಣಭಾಗಸ್ಥಮೇಕಂ ತೃಣಮಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ನೈಋತ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ನಿರಸ್ಯಾಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀಸಮೀಕ್ಷಮಾಣೋ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರೇಣೋಪಸ್ಥೇನೋಪವಿಶನ್ವಾಚಂ ಯಮುಶ್ಚಾದಿಶೋ ವ್ಯುನ್ನಯುನಾದಾಸೀತ | ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಭಾವೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಸನದರ್ಭೇಷು ಪ್ರಾಗಗ್ರಂ ಕೂರ್ಚಂ ನಿಧಾಯ | ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರೋಂ

ಬ್ರಹ್ಮನ್ಬ್ರಹ್ಮಾಸಿ ನಮಸ್ತೇ ಬ್ರಹ್ಮನ್ಬ್ರಹ್ಮಣೇ | ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಸನ ಮಂತ್ರೇಣೋಪಸ್ಥಾಯ | ಅಥಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಪ್ರಣೀತಾಪಾತ್ರಂ ನಿಧಾಯ | ತಸ್ಮಿನ್ನುದಗಗ್ರೇ ಪವಿತ್ರೇ ನಿಧಾಯಾದ್ಭಿಃ ಪೂರಯಿತ್ವಾ | ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಪಃ ಪ್ರಣೇಷ್ಯಾಮೀತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಓಂ ಪ್ರಣಯ, ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ತಸ್ಮಿನ್ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ನಿಧಾಯ | ದರ್ಭಸ್ಥಂ ದರ್ಭಸಂಛನ್ನಂ ಮುಖ ಸಮಮುದ್ಧೃತ್ಯ | ಅವಿಷಿಂಚನ್ನೃತ್ವೋತ್ತರೇಣಾಗ್ನಿಂ ದರ್ಭೇಷು ಸಾದಯಿತ್ವಾ | ದರ್ಭದ್ವಯೇನ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ | ಅಥ ಪವಿತ್ರೇ ಆದಾಯಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾಚ್ಚರುಸ್ಥಾಲೀಂ ನಿಧಾಯ |

ತತ್ರ ಪ್ರಾಗಗ್ರೇ ಪವಿತ್ರೇ ನಿಧಾಯ | ಓಂ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ | ಅಮುಷ್ಮೈಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ | ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ತ್ರಿಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ಚತುರ್ಥಂ | ಇತಿ ಕಾಯತೀರ್ಥೇನನಿರ್ವಪಣಂ ಅಥ ಪವಿತ್ರೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ | ಓಂ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ | ಅಮುಷ್ಮೈವೋಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಾಮಿ | ಇತಿ ಸಕೃನ್ಮಂತ್ರೇಣ ದ್ವಿಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ | ಉತ್ತರತ ಆಸಾದ್ಯ | ಅಥಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದಾಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಂ ನಿಧಾಯ | ತಸ್ಮಿನ್ನುದಗಗ್ರೇ ಪವಿತ್ರೇ ನಿಧಾಯಾಜ್ಯಂ |

ವಿಲೀನಮಪ್ಯಗ್ನಾವಧಿಶ್ರಿತ್ಯ । ತಸ್ಮಿನ್ನಾಜ್ಯಮಾನೀಯ । ಅಗ್ನೇರುತ್ತರತಃ ಸ್ಥಿತಾನಂಗಾರಾನಗ್ನೇರುದಕ್ಪರಿಸ್ತರಣಾದ್ಬಹಿರ್ನಿರೂಹ್ಯ ತೇಷ್ವಾಜ್ಯಪಾತ್ರಮಧಿಶ್ರಿತ್ಯ । ಅಭಿದ್ಯೋತನಕುಶದ್ವಯೇನಾಭಿದ್ಯೋತ್ಯ । ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಅಂಗುಷ್ಠಪರ್ವಮಾತ್ರೇ ದ್ವೇ ದರ್ಭಾಗ್ರೇ ಪ್ರಚ್ಛಿದ್ಯ । ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ಆಜ್ಯೇ ಪ್ರತ್ಯಸ್ಯ । ಪೂರ್ವಾಭಿದ್ಯೋತನಕುಶಾಭ್ಯಾಮೇವ ಪುನರಭಿದ್ಯೋತ್ಯ । ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಅಥ ಕುಶದ್ವಯೇ ಸಾಜ್ಯಂ ಹವಿಶ್ಚ ತ್ರಿಃ ಪರ್ಯಗ್ನಿ ಕೃತ್ವಾ । ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಆಜ್ಯಪಾತ್ರಂ ಕರ್ಷನ್ನಿವೋದಗುದ್ವಾಸ್ಯಾಂಗಾರಾನಗ್ನೌ ಪ್ರತ್ಯಸ್ಯ । ತತ್ರಸ್ಥಮೇವಾಜ್ಯಮುದೀಚೀನಾಗ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಪವಿತ್ರಾಭ್ಯಾಮಂಗುಷ್ಠೋಪಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಮುತ್ತಾನಾಭ್ಯಾಂ ಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಪುರಸ್ತಾದಾರಭ್ಯ ಪಶ್ಚಾದಾನೀಯ ಪುನಃ ಪುರಸ್ತಾದಾಹರತಿ । ಸ ಏಕಃ ಪುನರಾಹಾರಃ । ಏವಂ ತ್ರಿಃ ಕೃತ್ವಾ ಪವಿತ್ರೇ ಉದ್ಧರತಿ ತದೇಕಮುತ್ಪವನಂ ಏವಂ ತ್ರಿವಾರಮುತ್ಪೂಯ ವಿಸ್ರಸ್ಯ ಪವಿತ್ರೇ ಅದ್ಭಿಃ ಸꣳಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಪ್ರಾಗಗ್ರೇ ಪವಿತ್ರೇ ಅಗ್ನಾವನುಪ್ರಹರತಿ । ಅಥಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಪರಿಸ್ತರಣಾದ್ಬಹಿರಾತ್ಮನೋಽಗ್ರತೋ ಭುವಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ತಸ್ಮಿನ್ಬರ್ಹಿಃಸನ್ನಹನಂ ಪ್ರಾಗುದಗಗ್ರಂ ಪ್ರಸಾರ್ಯ ತಸ್ಮಿನ್ಬರ್ಹಿಃಸꣳಸ್ತೀರ್ಯ ತತ್ರಾಜ್ಯಪಾತ್ರಂ ನಿಧಾಯ ದಕ್ಷಿಣೇನ ಹಸ್ತೇನ ಸ್ರುವಂ ದರ್ವೀಂ ಮೇಕ್ಷಣಂ ಸ್ರುಚಂ ಚ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ವಾಮೇನ ಕುಶದ್ವಯಮಾದಾಯ ಸಹೈವಾಗ್ನೌ ಪ್ರತಾಪ್ಯ ಸ್ರುವಾದಿಕಂ ನಿಧಾಯ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತಂ ತದ್ದರ್ಭಾಭ್ಯಾಮಾವೇಷ್ಟ್ಯ ವಾಮೇನ ಸ್ರುವಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ದರ್ಭಾಗ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಬಿಲಂ ಮಧ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ಪೃಷ್ಠಂ ಮೂಲಾಭ್ಯಾಂ ದಂಡಮಿತಿ ತ್ರಿಸ್ತ್ರಿಃ ಸಂಮೃಜ್ಯ । ಅದ್ಭಿಃ ಸꣳಸ್ಪೃಶ್ಯ ಪುನರ್ನಿಷ್ಟಪ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲ್ಯಾಂ ಉತ್ತರತೋ ನಿಧದಾತಿ । ಏವಂ ದರ್ವೀಂ ಸ್ರುಚಂ ಚ ಸಮ್ಮೃಜ್ಯ । ತದುತ್ತರತೋ ನಿಧಾಯ ಮೇಕ್ಷಣಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಅಗ್ರಾಭ್ಯಾಮಗ್ರಂ ಮಧ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ಮಧ್ಯಂ ಮೂಲಾಭ್ಯಾಂ ಮೂಲಂ ಚ ತ್ರಿಃಸಮ್ಮೃಜ್ಯ ಚರೌ ನಿಧದಾತಿ । ದರ್ಭಾನದ್ಭಿಃ ಸꣳಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಅಗ್ನಾವನುಪ್ರಹರತಿ । ಅಥ ಸ್ರುವೇಣ ಚರಮಭಿಘಾರ್ಯ । ಉದಗುದ್ವಾಸ್ಯ । ಅಗ್ನ್ಯಾಜ್ಯಮಧ್ಯೇ ಸ್ಥಾಪಯನ್ನಾಜ್ಯಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣತೋ ಬರ್ಹಿಷಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ । ಅಭಿಘಾರಯತಿ । ಅಥ ಅರತ್ನಿಮಾತ್ರಾನ್ಪರಿಧೀನ್ ಸ್ಥಂಡಿಲಾನ್ನವಾಂಗುಲಿಮಿತೇ ದೇಶೇ ಪರಿದಧಾತಿ । ತತ್ರ ಮಧ್ಯಮಪರಿಧಿರುದಗಗ್ರಃ । ತಸ್ಯೋ

ಪರಿ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರಃ । ತಸ್ಯಾಥ ಉತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರಃ । ದ್ವೇ ಊರ್ಧ್ವಸಮಿಧಾವಾಗ್ನೇಯೇಶಾನ್ಯಯೋರ್ನಿಧಾಯ ಅಥಾಗ್ನಾ- "ಸ್ವಾಹಾ" ಇತ್ಯೇಕಾಂಸಮಿಧಮಾಧಾಯ । ಪ್ರಾಗಾದಿಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಗ್ನಿಂ ಪರಿಸಮೂಹತಿ । ಓಂ ಜುಷಸ್ವನಃ ಸಮಿಧಮಗ್ನೇ ಅದ್ಯಶೋಚಾಬೃಹದ್ಯಜತಂ ಧೂಮಮೃಣ್ವನ್ । ಉಪಸ್ಪೃಶ ದಿವ್ಯಂ ಸಾನುಸ್ತೂಪೈಃ ಸಂರಶ್ಮಿಭಿಸ್ತತನಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ । ಇತಿ । ಅಥಸ್ಥಂಡಿಲಾದಷ್ಟಾಂಗುಲಿಮಿತೇ ದೇಶೇ ಪರಿಧ್ಯಂತಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಗ್ನಿಂ ಪರಿಷಿಂಚತಿ । ಓಂ ಅದಿತೇನು ಮನ್ಯಸ್ವ । ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಪ್ರಾಚೀನಂ । ಓಂ ಅನುಮತೇನುಮನ್ಯಸ್ವ । ಇತಿ ಪಶ್ಚಾದುದೀಚೀನಂ । ಓಂ ಸರಸ್ವತೇನು ಮನ್ಯಸ್ವ । ಇತ್ಯುತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಚೀನಂ । ಓಂ ದೇವಸವಿತಃ ಪ್ರಸುವ । ಇತಿ ಪ್ರಾಗಾದಿಸಮಂತಾತ್ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಗ್ನಿಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ । ಸ್ಥಂಡಿಲಾದೇಕಾದಶಾಂಗುಲಿಮಿತೇ ದೇಶೇ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತೈಃ ಪ್ರಾಗಾದ್ಯಷ್ಟದಿಕ್ಷುಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಗ್ನಿಮಲಂಕರೋತಿ । ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃ ಓಂ ಜಾತವೇದಸೇ ನಮಃ । ಓಂ ಸಹೋಜಸೇ ನಮಃ । ಓಂ ಅಜಿರಾಪ್ರಭವೇ ನಮಃ । ಓಂ ವೈಶ್ವಾನರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ನರ್ಯಾಪಸೇ ನಮಃ । ಓಂ ಪಂಕ್ತಿರಾಧಸೇ ನಮಃ । ಓಂ ವಿಸರ್ಪಿಣೇ ನಮಃ । ಇತಿ । ಓಂ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಂ ವಂದೇ ಜಾತವೇದಂ ಹುತಾಶನಂ । ಸುವರ್ಣವರ್ಣಮನಲಂ ಸಮಿದ್ಧಂ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಂ ॥೧॥ ಇತ್ಯಗ್ನಿಂ ಪ್ರಣಮ್ಯ । ಏಕಂ ದ್ವೇ ತ್ರೀಣೀತ್ಯಾದಿ ಪಂಚದಶಸಮಿಧೋ ಗಣಯಿತ್ವಾ ಏಕಾಂ ಸಮಿಧಂ ಪ್ರಣೀತಾದೇಶೇ ನಿಧಾಯ । ರಜ್ಜುನಾಸ್ತ್ಯಂ ಸಂವೇಷ್ಟ್ಯಪ್ರಣೀತಾದೇಶೇ ನಿಧಾಯ । ಅಗ್ನಿಮಲಂಕೃತ್ಯ ಇಧ್ಮಮಲಂಕೃತ್ಯ ಸ್ವಯಮಲಂಕೃತ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಲಂಕೃತ್ಯ । ಇಧ್ಮಾಗ್ರಮಧ್ಯಮೂಲಾನ್ಯಭಿಘಾರ್ಯ । ಓಂ ಚತ್ವಾರಿಶೃಂಗಾತ್ರಯೋ

ಅಸ್ಯ ಪಾದಾದ್ವೇಶೀರ್ಷೇಸಪ್ತಹಸ್ತಾಸೋ ಅಸ್ಯ । ತ್ರಿಧಾ ಬದ್ಧೋ ವೃಷಭೋ ರೋರವೀತಿ ಮಹೋದೇವೋಮರ್ತ್ಯಾಂ ಆವಿ ವೇಶ ॥ ಇತ್ಯಗ್ನಿಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಮನಸಾಧ್ಯಾಯನ್ ಸ್ವಾಹೇತಿ ಇಧ್ಮಂ ಹುತ್ವಾ । ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನಮಮೇತಿ ತ್ಯಜೇತ್ ॥ ಅಥಾಘಾರಾವಾರಯತಿ । ಓ ಪ್ರಜಾಪತಯೇಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂನಮಮ । ಇತಿ ಮನಸೋ ತ್ತರಪರಿಧಿಸಂಧಿಮಾರಭ್ಯ ಸಂತತಮೃಜುಮ ಕ್ಷ್ಣ ಯಾಗ್ನಿ ಮಧ್ಯಪರ್ಯಂತಂ ಸ್ರುವೇಣ ಜುಹೋತಿ । ಅಥೇದ್ಮ ಸನ್ನಹನಂ ಸ್ಪ್ಯೇನ ಸಂಗೃಹ್ಯ ಮಧ್ಯಮಪರಿಧಿಮೂಲಾದಾರಭ್ಯಾಗ್ರಪರ್ಯಂತಂ ತ್ರಿಸ್ತ್ರಿಃ ಸಮ್ಮಾರ್ಷ್ಟಿ । ತಥಾಗ್ನೇಃ ಪುರಸ್ತಾದಾನೀಯ ದಕ್ಷಿಣ ಪರಿಧಿಂ ತಥೈವ ಸಮ್ಮೃಜ್ಯ ತಥೈವ ಪ್ರತ್ಯಾನೀಯ ಉತ್ತರ ಪರಿದಿಂತಥೈವ ಸಮ್ಮಾರ್ಷ್ಟಿ । ತಥೈವಾಗ್ನಿಂ ತ್ರಿಃ ಪ್ರಾಚೀನಂ ಸಂಮೃಜ್ಯ ಪೂರ್ವವತ್ಪ್ರಣೀತಾಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ । ಓಂ ಇಂದ್ರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಇಂದ್ರಾಯೇಂದಂ । ಇತ್ಯುಪಾಂಶು ದಕ್ಷಿಣ ಪರಿಧಿ ಸಂಧಿಮಾರಾಭ್ಯಾಗ್ನಿಮಧ್ಯಪರ್ಯಂತಂ ಪೂರ್ವವದ್ಧುತ್ವಾ । ಅಥಾಜ್ಯಭಾಗೌ ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ । ಇತ್ಯುತ್ತರಾರ್ಧಪೂರ್ವಾರ್ಧೇ, ಪ್ರತಿಮುಖಂ ಪ್ರಬಾಹುಗ್ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಸೋಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೋಮಾ ಯೇದಂ । ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಾರ್ಧ-ಪೂರ್ವಾರ್ಧೇ ಪ್ರತಿಮುಖಂ ಪ್ರಬಾಹುಗ್ಜುಹೋತಿ ॥ ಅಥಾಗ್ನಿಮುಖಂ ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಯುಕ್ತೋವಹ ಜಾತವೇದಃ ಪುರಸ್ತಾದಗ್ನೇ ವಿದ್ಧಿ ಕರ್ಮಕ್ರಿಯಮಾಣಂ ಯಥೇದಂ । ತ್ವಂ ಭಿಷಗ್ಭೇಷಜಸ್ಯಾಸಿಕರ್ತಾತ್ವ ಯಾಗಾ ಅಶ್ವಾನ್ಪುರಷಾಂತ್ಸನೇಮಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಜಾತವೇದಸೇಗ್ನಯ ಇದಂ । ಓಂ ಚತಸ್ರ ಆಶಾಃ ಪ್ರಚರಂತ್ವಗ್ನಯಇಮ

ನ್ನೋಯಜ್ಞಂ ನಯತುಪ್ರಜಾನನ್ । ಘೃತಂಪಿನ್ವನ್ನಜರಂ ಸುವೀರಂ ಬ್ರಹ್ಮಸಮಿದ್ಭವತ್ಯಾಹುತೀನಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಘೃತಂ ಪಿನ್ವತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಆನೋಭದ್ರಾಃ ಕ್ರತವೋಯಂತು ವಿಶ್ವತೋ ದಬ್ಧಾಸೋ ಅಪರೀತಾಸಉದ್ಭಿದಃ । ದೇವಾನೋ ಯಥಾಸದಮಿದ್ವೃಧೇಸನ್ನಪ್ರಾಯುವೋ ರಕ್ಷಿತಾರೋದಿವೇದಿವೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಸನ್ನ ಪ್ರಾಯುಭ್ಯೋ ರಕ್ಷಿತೃಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ । ಓಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಮಾವಿಬಾಧಿಷ್ಠಾ ಮಾವಿಬಾಧ ವಿಬಾಧಿಥಾಃ । ನಿಋತ್ಯೈತ್ವಾ ಪುತ್ರಮಾಹುಃ ಸನಃ ಕರ್ಮಾಣಿಸಾಧಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಾಯ ನಿರ್ಋತಿಪುತ್ರಾಯೇದಂ । ಓಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಮಹಂಯಜೇ ನಿಜಂಘಂ ಶಬಲೋದರಂ । ಯೋಮಾಯಂ ಪರಿಬಾಧತೇ ಶ್ರಿಯೈ ಪುಷ್ಟ್ಯೈಚನಿತ್ಯದಾ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಾಯ ನಿಜಂಘಾಯ ಶಬಲೋದರಾಯ ಮಾಂ ಪರಿಬಾಧಮಾನಾಯೇದಂ । ಓಂ ಯಾ ತಿರಶ್ಚೀನಿ ಪದ್ಯಸೇ ಹಂ ವಿಧರಣೀ ಇತಿ । ತಾಂತ್ವಾಘೃತಸ್ಯಧಾರಯಾಗ್ನಾ ಸಂರಾಧಿನೀಂ ಯಜೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ತಿರ್ಯಜ್ಞ್ ಪದ್ಯಮಾನಾಯೈ ವಿಧರಣ್ಯೈಸಂರಾಧಿನ್ಯಾ ಇದಂ । ಓಂ ಸಂರಾಧಿನ್ಯೈ ದೇವ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಸಂರಾಧಿನ್ಯೈದೇವ್ಯಾ ಇದಂ । ಓಂ ಪ್ರಸಾಧಿನ್ಯೈದೇವ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಸಾಧಿನ್ಯೈದೇವ್ಯಾಇದಂ ವ್ಯಾಹೃತೀಶ್ಚಹುತ್ವಾ । ಅಥ ಚರು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ । ಓಂ ಯಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಓಂ

ವರುಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಸೋಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ನಿರ್ಋತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಓಂ ಈಶಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಅಥಾಜ್ಯೇನ ಚರುಮಾಪ್ಯಾಯಯತಿ । ಓಂ ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ =ಸಂಗಥೇ ॥ ಓಂ ಸಂತೇ ಪಯಾꣳಸಿ ಸಮುಯಂತುವಾಜಾಃ ಸಂವೃಷ್ಣಿ
ಯಾನ್ಯಭಿಮಾತಿಷಾಹ । ಆಪ್ಯಾಯಮಾನೋ ಅಮೃತಾಯಸೋಮ ದಿವಿಶ್ರವಾꣳಸ್ಯುತ್ತಮಾನಿಧಿಷ್ವ ॥ ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ॥ ಅನೇಕ
ದೇವತಾಸ್ಥಲೇ ಚರುಂ ಪೃಥಕ್ಕೃತ್ಯ । ಅಮುಷ್ಮೈತ್ವಾ ಅಮುಷ್ಮೈತ್ವೇತಿ ಯಥಾ ದೈವತಮಭಿಮೃಶೇತ್ । ಅಥ ಸ್ರುವೇಣ ದರ್ವ್ಯಾ
ಮುಪಸ್ತೀರ್ಯ ಮೇಕ್ಷಣೇನ ಚರುಮಾಲೋಡ್ಯ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾಚ್ಚರೋ ರಂಗುಷ್ಠಪರ್ವಮಾತ್ರಮವದಾಯ ಅಪರಾರ್ಧಾದವದ್ಯತಿ ।
ಅಭಿಘಾರಯತಯತಿ । ಪಾತ್ರಸ್ಥಚರುಮಪ್ಯವತ್ತದೇಶಕ್ರಮೇಣಾಭಿಘಾರ್ಯ । ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ । ತತ್ತತ್ಕರ್ಮೋಕ್ತ
ಪ್ರಧಾನದೇವತಾಯೈ ತತ್ತನ್ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಯಾಜ್ಯಾಪುರೋನುವಾಕ್ಯಾ ಧರ್ಮೇಣ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ
ಜುಹುಯಾತ್ । ಬಹುದೈವತ್ಯೇಕರ್ಮಣಿ ದ್ವಿತಿಯಾದಿಪಕ್ಷೇ ಅಪರಾರ್ಧಾದವದಾಯ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾದವದಾನಂ । ಪ್ರಾಗಪವರ್ಗಮುದ
ವಪವರ್ಗಂ ವಾ ಹೋಮಃ । ಪೂರ್ವಮಂತ್ರಸ್ಯಾಂ ತ್ಯಸ್ವರಾದಿಸ್ಥಾನೇ ಪ್ರಣವಂ ಸಂಯೋಜ್ಯ ಪ್ಲುತಮುಕ್ತ್ವಾಂತ್ಯಮಂತ್ರಸ್ಯಾರ್ಧರ್ಚೇವ
ಸಾಯ ಮಂತ್ರಾಂತೇಜುಹುಯಾತ್ । ಯತ್ರೈಕ ಏವ ಮಂತ್ರಸ್ತತ್ರ ತಮೇವ ದ್ವಿರಾವರ್ತಯೇತ್ । ಅಥವಾ ಓಂ ತತ್ಸವಿತುಃ= ಪ್ರಚೋ
ದಯೋಂ ಇತ್ಯನುದ್ರುತ್ಯ ಆಮ್ನಾತಯಾ ಜುಹುಯಾತ್ । ಅನಾಮ್ನಾತೇ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರೋಂ ಇತ್ಯನುದ್ರುತ್ಯ ತತ್ಸವಿತುಃ =
ಪ್ರಚೋದಯಾ ತ್ಸ್ವಾಹಾ ಇತಿ ಜುಹುಯಾತ್ । ಇತಿ ಯಾಜ್ಯಾಪುರೋನುವಾಕ್ಯಾಲಕ್ಷಣಂ (ಸರ್ವತ್ರಸ್ವಾಹಾಂತೇ ಆಕಾರೇ ಹೋಮೋ
ನತ್ವಾಕಾರಾತ್ಪೂರ್ವಂ) ವತ್ಸಾಭಿದಾಷ್ಟಿರ್ಷೇಣ ಜಾಮದಗ್ನ್ಯ ಇತ್ಯೇತೇಷಾಂ ಪಂಚಾವತ್ತಿನಾಮಾದಾವುಪಸ್ತರಣಂ । ಕ್ರಮೇಣ

ಮಧ್ಯಾತ್ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾದಪರಾರ್ಧಾದವದಾನಮಭಿಘಾರಣಂ ಚೇತಿ ಪಂಚತ್ವಸಿದ್ಧಿಃ । ದ್ವಿತೀಯಾದೌತು ಮಧ್ಯಾದಪರಾರ್ಧಾತ್ಪೂರ್ವಾ
ರ್ಧಾತ್ಕ್ರಮೇಣಾವದಾನಮಿತಿ ವಿಶೇಷಃ । ಅಥ ತತ್ತತ್ಕರ್ಮೋಕ್ತಪ್ರಕಾರೇಣ ತತ್ತದ್ದ್ರವ್ಯೈಸ್ತತ್ತದುಕ್ತಮಂತ್ರೇಣ ಉಪಹೋಮಃ
ಕಾರ್ಯಃ । ಸರ್ವತ್ರಮಂತ್ರಾದ್ದೌಪ್ರಣವಮುಕ್ತ್ವಾ ಸ್ವಾಹಾಂತೇ ಜುಹುಯಾತ್ । ಉಪಹೋಮಾಭಾವೇ ಪಕ್ವ ಹೋಮಾನಂತರಂ
ಸ್ರುವೇಣದರ್ವ್ಯಾಮುಪಸ್ತೀರ್ಯ ಬಿಲ್ವಫಲ ಪ್ರಮಾಣಂ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮುತ್ತರಾರ್ಧಾತ್ಸಕೃದವದಾಯ ದ್ವಿರಭಿಘಾರ್ಯ ನಪ್ರತ್ಯನಕ್ತಿ ।
ಬಹುದೈವತ್ಯೇ, ದೇವತಾ ಸಂಖ್ಯಯಾ ಸಕೃತ್ಸಕೃದವದಾನಂ । ಪಂಚಾವತ್ತಿನಾಂತು ಉತ್ತರಾರ್ಧಾತ್ ದ್ವಿರವದಾಯ ದ್ವಿರಭಿಘಾರಣಂ,
ಸಕೃದವದಾಯ ವಾ ತ್ರಿರಭಿಘಾರಣಂ । ಅಥ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮಂತಃಪರಿಧಿಸಾದಯಿತ್ವಾ । ತತ್ತತ್ಕರ್ಮೋಕ್ತಮಂತ್ರೈರಾಜ್ಯಂಹುತ್ವಾ ತಸ್ಯಾ
ಸ್ಯಭಾವೇ ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿರಾಜ್ಯಮುಪಹುತ್ಯ । ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ರವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ । ಓಂ ಹವ್ಯವಾಹಮಭಿಮಾತಿಷಾಹꣳ ರಕ್ಷೋಹಣಂ
ಪೃತನಾಸು ಜಿಷ್ಣುಂ । ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮಂ ತಂದೀದ್ಯತಂ ಪುರಂಧಿಮಗ್ನಿꣳ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮಾಹುವೇಮೋꣳ ಸ್ವಿಷ್ಟಮಗ್ನೇಅಭಿತತ್ಪೃಣಾಹಿ
ವಿಶ್ವಾದೇವಪೃತನಾಅಭಿಷ್ಯ । ಉರುಂನಃ ಪಂಥಾಂಪ್ರದಿಶನ್ವಿಭಾಹಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮದ್ಧೇಹ್ಯಜರನ್ನ ಆಯುಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ
ಇದಂ । ಇತ್ಯುತ್ತರಾರ್ಧಪೂರ್ವಾರ್ಧೇ ಅತಿಹಾಯ ಪೂರ್ವಾ ಆಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ । ಮೇಕ್ಷಣಮಗ್ನೌಪ್ರಹೃತ್ಯ ಸ್ರುಚಿ ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ
ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯಮಾದಾಯ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ । ಅಥ ದರ್ವ್ಯಾ
ಮುದಕಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ಅಂತಃಪರಿಧಿ ಉತ್ತರಪರಿಧಿಸಂಧಿಮಾರಭ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಸಂಧಿ ಪರ್ಯಂತಂ ನಿನಯಿತಿ । ಓಂ ವೈಶ್ವಾನರೇ ಹವಿ
ರಿದಂ ಜುಹೋಮಿ ಸಾಹಸ್ರಮುತ್ಸꣳ ಶತಧಾರಮೇತಂ । ಸನಃ ಪಿತರಂ ಪಿತಾಮಹಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹꣳ ಸುವರ್ಗೇ ಲೋಕೇ
ಗಚ್ಚತು ಪಿನ್ವಮಾನꣳ ಸ್ವಧಾನಮಃ ॥ ಇತಿ ನಿರ್ಣಿಜ್ಯದರ್ವೀಂ ನಿಷ್ಟಪ್ಯ ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಪುನಃ ಪೂರಯಿತ್ವಾಬಹಿಃ ಪರಿಧ್ಯ

ದೀಚೀನಂ ನಿನಯತಿ । ಓಂ ಇಮಗ್ಂ ಸಮುದ್ರಗ್ಂ ಶತಧಾರಮುತ್ಸಂ ವ್ಯಚ್ಯಮಾನಂ ಭುವನಸ್ಯ ಮಧ್ಯೇ । ಘೃತಂ ದುಹಾನಾ ಮದಿತಿಂಜನಾಯಾಗ್ನೇ ಮಾಹಿಗ್ಂಸೀಃ ಪರಮೇ ವ್ಯೋಮನ್ । ಇತಿ । ಅಥ ಅನುಯಾಜಸಮಿಧಮಾಧಾಯ । ಕೇವಲೇನೇಧ್ಮ ಸನ್ನಹನೇನ ಪರಿಧೀನಗ್ನಿಂ ಚ ಪೂರ್ವವತ್ಸಕೃತ್ಸಂಮೃಜ್ಯ । ಇಧ್ಮಸನ್ನಹನಂ ವಿಸೃಸ್ಯ ಅದ್ಭಿಃಸಗ್ಂಸ್ಪೃಶ್ಯ । ರುದ್ರಾಯ ಪಶುಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ರುದ್ರಾಯ ಪಶುಪತಯ ಇದಂ । ಇತಿಹುತ್ವಾ ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಏತತ್ಕರ್ಮ ಸಮೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಜಯಾದಿ ಹೋಮಂಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ । ಓಂ ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನೋ ಮಿಂದಾಭೂದಗ್ನಿಸ್ತತ್ಪುನರಾಹಾರ್ಜಾತವೇದಾವಿಚರ್ಷಣಿಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಜಾತವೇದಸೇ ವಿಚರ್ಷಣಯ ಇದಂ । ಓಂ ಪುನರಗ್ನಿಶ್ಚಕ್ಷುರದಾತ್ಪುನರಿಂದ್ರೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ । ಪುನರ್ಮೇಅಶ್ವಿನಾಯುವಂ ಚಕ್ಷುರಾಧತ್ತಮಕ್ಷ್ಯೋಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನೀಂದ್ರಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಶ್ವಿಭ್ಯ ಇದಂ । ಅಥ ಚಿತ್ತಂ ಚೇತ್ಯಾದಿ ತ್ರಯೋ ದಶಜಯಾದಿಮಂತ್ರಾಣಾಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಋಷಯಃ । ಲಿಂಗೋಕ್ತಾ ದೇವತಾಃ । ಆಜ್ಯಹೋಮೇವಿನಿಯೋಗಃ ಓಂ ಚಿತ್ತಂ ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಚಿತ್ತಾಯೇದಂ । ಓಂ ಚಿತ್ತಿಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಚಿತ್ತ್ಯಾ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಆಕೂತಂ ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಆಕೂತಾಯೇದಂ । ಓಂ ಆಕೂತಿಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಆಕೂತ್ಯಾ ಇದಂ । ಓಂ ವಿಜ್ಞಾತಂ ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಜ್ಞಾತಾಯೇದಂ । ಓಂ ವಿಜ್ಞಾನಂ ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಜ್ಞಾನಾಯೇದಂ । ಓಂ ಮನಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಮನಸ ಇದಂ । ಓಂ ಶಕ್ವರೀಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಶಕ್ವರೀಭ್ಯ ಇದಂ । ಓಂ

ದರ್ಶಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ದರ್ಶಾಯೇದಂ । ಓಂ ಪೂರ್ಣಮಾಸಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಪೂರ್ಣಮಾಸಾಯೇದಂ । ಓಂ ಬೃಹಚ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಬೃಹತಇದಂ । ಓಂ ರಥಂತರಂ ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ರಥಂತರಾಯೇದಂ । ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ಜಯಾನಿಂದ್ರಾಯ ವೃಷ್ಣೇ ಪ್ರಾಯಚ್ಛ
ದುಗ್ರಃ ಪೃತನಾಜ್ಯೇಷು ತಸ್ಮೈ ವಿಶಃ ಸಮನಮಂತ ಸರ್ವಾಃ ಸ ಉಗ್ರಃ ಸಹಿಹವ್ಯೋಬಭೂವ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಯ
ಇದಂ ॥ ಓಂ ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನೋ=ವಿಚರ್ಷಣಿಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇಜಾತವೇದಸೇ ವಿಚರ್ಷಣಯ ಇದಂ । ಓಂ ಪುನರಗ್ನಿಃ=
ಮುಕ್ಷ್ಯೋಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನೀಂದ್ರಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಶ್ವಿಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಅಥ ಅಗ್ನಿ ರ್ಭೂತಾನಾಮಿತ್ಯಾದಿ ಸಪ್ತದಶಾಭ್ಯಾತಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇ
ದೇವಾ ಋಷಯಃ ಲಿಂಗೋಕ್ತಾದೇವತಾಃ ಆಜ್ಯಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ । ಓಂ ಅಗ್ನಿರ್ಭೂತಾನಾಧಿಪತಿಃ ಸಮಾವತ್ವಸ್ಮಿನ್ಬ್ರ
ಹ್ಮನ್ನಸ್ಮಿನ್ ಕ್ಷತ್ರೇಸ್ಯಾಮಾಶಿಷ್ಯಸ್ಯಾಂ ಪುರೋಧಾಯಾಮುಸ್ಮಿನ್ಕರ್ಮನ್ನಸ್ಯಾಂ ದೇವಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಭೂತಾನಾ
ಮಧಿಪತಯ ಇದಂ ॥೧॥ ಓಂ ಇಂದ್ರೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾನಾಮಧಿಪತಿಃ ಸಮಾವತ್ವಸ್ಮಿನ್=ದೇವಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇಂದ್ರಾಯ
ಜ್ಯೇಷ್ಠಾನಾಮಧಿ= ॥೨॥ ಓಂ ಯಮಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಧಿಪತಿಃ ಸಮಾವತ=ದೇವಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಯಮಾಯ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಧಿ=॥೩॥
ಓಂ ವಾಯುರಂತರಿಕ್ಷಸ್ಯಾಧಿಪತಿಃಸಮಾ=ದೇವಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವಾಯವೇ ಅಂತರಿಕ್ಷಸ್ಯಾಧಿ= ॥೪॥ ಓಂ
ಆಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ।

ಸೂರ್ಯೋದಿವೋಧಿಪತಿಃ=ದೇವಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸೂರ್ಯಾಯ ದಿವೋಧಿ= ॥೫॥ ಓಂ ಚಂದ್ರಮಾನಕ್ಷತ್ರಾಣಾಮಧಿಪತಿಃ=

ಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಚಂದ್ರಮಸೇ ನ ಕ್ಷ ತ್ರಾ ಣಾ ಮ ಧಿ= ॥೬॥ ಓಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ಬ್ರಹ್ಮಣೋಧಿಪತಿಃ=ಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೋಧಿ= ॥೭॥ ಓಂ ಮಿತ್ರಃ ಸತ್ಯಾನಾಮಧಿಪತಿಃ=ಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಮಿತ್ರಾಯ ಸತ್ಯಾನಾಮಧಿ=॥೮॥

ಓಂ ವರುಣೋಪಾಮಧಿಪತಿಃ=ದೇವಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವರುಣಾಯಾಪಾ ಮಧಿ= ॥೯॥ ಓಂ ಸಮುದ್ರಃ ಸ್ರೋತ್ಯಾನಾಮಧಿಪತಿಃ=

ಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸಮುದ್ರಾಯ ಸ್ರೋತ್ಯಾನಾಮಧಿ ॥೧೦॥ ಓಂ ಅನ್ನಂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾನಾಮಧಿಪತಿಃತನ್ಮಾ=ಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಅನ್ನಾಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾನಾಮಧಿ ॥೧೧॥ ಓಂ ಸೋಮಓಷಧೀನಾಮಧಿಪತಿಃ=ಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸೋಮಯೌಷಧೀನಾಮಧಿ=॥೧೨॥

ಓಂ ಸವಿತಾಪ್ರಸವಾನಾಮಧಿಪತಿಃ=ಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸವಿತ್ರೇಪ್ರಸವಾನಾಮಧಿ ॥೧೩॥ ಓಂ ರುದ್ರಃಪಶೂನಾಮಧಿಪತಿಃ=

ಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ರುದ್ರಾಯ ಪಶೂನಾಮಧಿ= ॥೧೪॥ ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ॥ ಓಂ ತ್ವಷ್ಟಾ ರೂಪಾಣಾಮಧಿಪತಿಃ=ಹೂತ್ಯಾಂ

ಸ್ವಾಹಾ ॥ ತ್ವಷ್ಟ್ರೇರೂಪಾಣಾಮಧಿ=॥೧೫॥ ಓಂವಿಷ್ಣುಃಪರ್ವತಾನಾಮಧಿಪತಿಃ=ಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ॥ ವಿಷ್ಣವೇಪರ್ವತಾನಾಮಧಿ=॥೧೬॥

ಓಂ ಮರುತೋಗಣಾನಾಮಧಿಪತಯಸ್ತೇಮಾವಂತ್ವ=ಹೂತ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಮರುದ್ಭ್ಯೋಗಣಾನಾಮಧಿ ॥೧೭॥ ಇತಿ ಸಪ್ತದಶಸುವಾ

ಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ । ಓಂ ಪಿತರಃ ಪಿತಮುಹಾಃ ಪರೇಽವರೇ ತತಾಸ್ತತಾಮುಹಾ ಇಹಮಾವತ । (ಅಸ್ಮಿನ್ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಸ್ಮಿನ್ ಕ್ಷತ್ರೇ-ದೇವಹೂತ್ಯಾಂ)
ಸ್ವಕರ್ತೃಕಹೋಮೇಽಯಂ ಮಂತ್ರಃ ಪಠನೀಯಃ, ಅನ್ಯಕರ್ತೃಕಹೋಮೇತುನಪಠನೀಯಃ । ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಓಂ ಯನ್ಮಆತ್ಮನಃ ।
ಓಂ ಪುನರಗ್ನಿಃ =॥ ಅಥ ಋತಾಷಾಡಿತ್ಯಾದಿ ದ್ವಾವಿಂಶತಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭೃನ್ಮಂತ್ರಾಣಾಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಋಷಯಃ । ಲಿಂಗೋಕ್ತಾ ದೇವತಾಃ
ಆಜ್ಯಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ । ಓಂ ಋತಾಷಾಡೃತಧಾಮಾಗ್ನಿರ್ಗಂಧರ್ವಃ ಸ ಇದಂಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಂಪಾತುತಸ್ಮೈಸ್ವಾಹಾ॥ ಋತಾಸಾಹೇ
ಋತಧಾಮ್ನೇಽಗ್ನಯೇಗಂಧರ್ವಾಯೇದಂ॥೧॥ ಓಂತಸ್ಯೌಷಧಯೋಽಪ್ಸರಸಊರ್ಜೋನಾಮುತಾಇದಂಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಂಪಾಂತುತಾಭ್ಯಃಸ್ವಾಹಾ ॥
ಓಷಧೀಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯಊರ್ಗ್ಭ್ಯ ಇದಂ ॥೨॥ ಓಂ ಸꣳಹಿತೋವಿಶ್ವಸಾಮಾ ಸೂರ್ಯೋಗಂಧರ್ವಃ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಂ ಪಾತು ತಸ್ಮೈ
ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸꣳಹಿತಾಯ ವಿಶ್ವಸಾಮ್ನೇ ಸೂರ್ಯಾಯ ಗಂಧರ್ವಾಯೇದಂ ॥೩॥ ಓಂ ತಸ್ಯಮರೀಚಯೋಽಪ್ಸರಸ ಆಯುವೋ ನಾಮುತಾ
ಇದಂ =ತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಮರೀಚಿಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯ ಆಯುಭ್ಯ ಇದಂ ॥೪॥ ಓಂ ಸುಷುಮ್ನಃ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಶ್ಚಂದ್ರಮಾ ಗಂಧರ್ವಃ
ಸ ಇದಂ=ತಸ್ಮೈಸ್ವಾಹಾ ॥೫॥ ಸುಷುಮ್ನಾಯ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಯೇ ಚಂದ್ರಮಸೇ ಗಂಧರ್ವಾ =॥ ಓಂ ತಸ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರಾಣ್ಯಪ್ಸರಸೋ
ಬೇಕುರಯೋನಾಮುತಾ ಇದಂ =ತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ನಕ್ಷತ್ರೇಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯೋಬೇಕುರಿಭ್ಯ ಇದಂ ॥೬॥ ಓಂ ಭುಜ್ಯುಃ ಸುಪರ್ಣೋ

ಯಜ್ಞೋ ಗಂಧರ್ವಃ ಸ ಇದಂ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಭುಜ್ಯವೇ ಸುಪರ್ಣಾಯ ಯಜ್ಞಾಯ ಗಂಧರ್ವಾಯ ॥೭॥ ಓಂ ತಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾ
ಅಪ್ಸರಸಃ ಸ್ತವಾ ನಾಮ ತಾ ಇದಂ ತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ದಕ್ಷಿಣಾಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯಃ ಸ್ತವಾಭ್ಯ ಇದಂ ॥೮॥ ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾ
ಮನೋ ಗಂಧರ್ವಃ ಸ ಇದಂ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣೇ ಮನಸೇ ಗಂಧರ್ವಾಯ ॥೯॥ ಓಂ ತಸ್ಯರ್ಕ್ಸಾಮಾನ್ಯ
ಪ್ಸರಸೋ ವಹ್ನಯೋ ನಾಮ ತಾ ಇದಂ ತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಋಕ್ಸಾಮಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯೋ ವಹ್ನಿಭ್ಯ ಇದಂ ॥೧೦॥ ಓಂ ಇಷಿರೋ
ವಿಶ್ವವ್ಯಚಾ ವಾತೋ ಗಂಧರ್ವಃ ಸ ಇದಂ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇಷಿರಾಯ ವಿಶ್ವವ್ಯಚಸೇ ವಾತಾಯ ಗಂಧರ್ವಾ ॥೧೧॥ ಓಂ ತಸ್ಯಾಪೋ
ಪ್ಸರಸೋ ಮುದಾ ನಾಮ ತಾ ಇದಂ ತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಅದ್ಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯೋ ಮುದಾಭ್ಯ ಇದಂ ॥೧೨॥ ಓಂ ಭುವನಸ್ಯ ಪತೇ ಯಸ್ಯ ತ
ಉಪರಿ ಗೃಹಾ ಇಹ ಚ । ಸನೋ ರಾಸ್ವಾಜ್ಯಾನಿಂ ರಾಯಸ್ಪೋಷಂ ಸುವೀರ್ಯಂ ಸಂವತ್ಸರೀಣಾಂ ಸ್ವಸ್ತಿಂ ಸ್ವಾಹಾ ಭುವನಸ್ಯ ಪತೇ
ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥೧೩॥ ಓಂ ಪರಮೇಷ್ಠ್ಯಧಿಪತಿರ್ಮೃತ್ಯುರ್ಗಂಧರ್ವಃ ಸ ಇದಂ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಪರಮೇಷ್ಠಿನೇಽಧಿಪತಯೇ ಮೃತ್ಯವೇ
ಗಂಧರ್ವಾಯ ॥೧೪॥ ಓಂ ತಸ್ಯ ವಿಶ್ವಮಪ್ಸರಸೋ ಭುವೋ ನಾಮ ತಾ ಇದಂ ತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವಿಶ್ವಸ್ಮಾ ಅಪ್ಸರೋಭ್ಯೋ ಭೂಭ್ಯ
ಇದಂ ॥೧೫॥ ಓಂ ಸುಕ್ಷಿತಿಃ ಸುಭೂತಿರ್ಭದ್ರಕೃತ್ಸುವರ್ವಾನ್ಪರ್ಜನ್ಯೋ ಗಂಧರ್ವಃ ಸ ಇದಂ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸುಕ್ಷಿತಯೇ ಸುಭೂತಯೇ

ಭದ್ರಕೃತೇಸುವರ್ವತೀ ಪರ್ಜನ್ಯಾಯ ಗಂಧರ್ವಾಯ ॥೧೬॥ ಓಂ ತಸ್ಯ ವಿದ್ಯುತೋಽಪ್ಸರಸೋ ರುಚೋ ನಾಮತಾ ಇದಂ ತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ।
ವಿದ್ಯುದ್ಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯೋ ರುಗ್ಭ್ಯ ಇದಂ ॥೧೭॥ ಓಂ ದೂರೇ ಹೇತಿರಮೃಡಯೋ ಮೃತ್ಯುರ್ಗಂಧರ್ವಃ ಸ ಇದಂ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಾಹಾ ॥
ದೂರೇಹೇತಯೇಽಮೃಡಯಾಯ ಮೃತ್ಯವೇಗಂಧರ್ವಾಯ ॥೧೮॥ ಓಂ ತಸ್ಯ ಪ್ರಜಾ ಅಪ್ಸರಸೋ ಭೀರುವೋ ನಾಮತಾ ಇದಂ ತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥
ಪ್ರಜಾಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯೋ ಭೀರುಭ್ಯ ಇದಂ ॥೧೯॥ ಓಂ ಚಾರುಃ ಕೃಪಣಕಾಶೀ ಕಾಮೋಗಂಧರ್ವಃ ಸ ಇದಂ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಚಾರವೇ
ಕೃಪಣಕಾಶಿನೇ ಕಾಮಾಯ ಗಂಧರ್ವಾಯ ॥೨೦॥ ಓಂ ತಸ್ಯಾಧಯೋಽಪ್ಸರಸಃ ಶೋಚಯಂತೀ
ನಾಮತಾ ಇದಂ ತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಆಧಿಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯಃ ಶೋಚಯಂತೀಭ್ಯ ಇದಂ ।
ಓಂ ಸನೋ ಭುವನಸ್ಯ ಪತೇ ಯಸ್ಯತ ಉಪರಿಗೃಹಾ ಇಹಚ । ಉರುಬ್ರಹ್ಮಣೇಸ್ಮೈ ಕ್ಷತ್ರಾಯ ಮಹಿಶರ್ಮಯಚ್ಛ
ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಭುವನಸ್ಯಪತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಯನ್ಮಆತ್ಮನಃ = । ಓಂ ಪುನರಗ್ನಿಃ = ॥ ಆತಾಮಾತ್ಯ ಹೋಮಃ ॥ ಓಂ
ಯದ್ದೇವಾ ದೇವಹೇಡನಂ । ದೇವಾಸಶ್ಚಕೃಮಾವಯಂ । ಆದಿತ್ಯಾಸ್ತಸ್ಮಾನ್ಮಾಮುಂಚತ । ಋತಸ್ಯರ್ತೇನ ಮಾಮುತ ಸ್ವಾಹಾ ॥
ದೇವೇಭ್ಯ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯ ಇದಂ । ॥೧॥ ಓಂ ದೇವಾ ಜೀವನ ಕಾಮ್ಯಾಯತ್ । ವಾಚಾನೃತಮೂದಿಮ । ಅಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾ

ದೇನಸಃ । ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಃ ಪ್ರಮುಂಚತು । ದುರಿತಾಯಾನಿ ಚಕೃಮ । ಕರೋತುಮಾಮನೇನಸಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಗಾರ್ಹ

ಪತ್ಯಾಯೇದಂ ॥೨॥ ಓಂ ಋತೇನದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ । ಋತೇನತ್ವಗ್ಂ ಸರಸ್ವತಿ । ಋತಾನ್ಮಾಮುಂಚತಾಗ್ಂ ಹಸಃ । ಯದನ್ಯ

ಕೃತಮಾರಿಮ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀಭ್ಯಾಗ್ಂ ಸರಸ್ವತ್ಯಾ ಇದಂ ॥೩॥ ಓಂ ಸಜಾತಶಗ್ಂ ಸಾದುತವಾಜಾಮಿಶಗ್ಂ ಸಾತ್ ।

ಜ್ಯಾಯಸಃ ಶಗ್ಂ ಸಾದುತವಾಕನೀಯಸಃ । ಅನಾಜ್ಞಾತಂ ದೇವಕೃತಂ ಯದೇನಃ । ತಸ್ಮಾತ್ವಮಸ್ಮಾಂಜಾತವೇದೋ ಮುಮುಗ್ಧಿ

ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಜಾತವೇದಸ ಇದಂ ॥೪॥ ಓಂ ಯದ್ವಾಚಾಯನ್ಮನಸಾ । ಬಾಹುಭ್ಯಾಮೂರುಭ್ಯಾಮಷ್ಠೀವದ್ಭ್ಯಾಂ । ಶಿಶ್ನೈರ್ಯ

ದನೃತಂ ಚಕೃಮಾ ವಯಂ । ಅಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾ= । ಸ⌣ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯೇದಂ ॥೫॥ ಓಂ ಯದ್ಧಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ

ಚಕರಕಿಲ್ಬಿಷಾಣಿ । ಅಕ್ಷಾಣಾಂವಗ್ನುಮುಪಜಿಘ್ನಮಾನಃ । ದೂರೇಪಶ್ಯಾ ಚ ರಾಷ್ಟ್ರಭೃಚ್ಚ । ತಾನ್ಯಪ್ಸರಸಾವನುದತ್ತಾಮೃಣಾನಿ ಸ್ವಾಹಾ॥

ದೂರೇ ಪಶ್ಯಾಯೈ ರಾಷ್ಟ್ರಭೃತ್ಯೈಪ್ಸರೋಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥೬॥ ಓಂ ಅದೀವ್ಯನ್ನೃಣಂ ಯದಹಂ ಚಕಾರ । ಯದ್ವಾದಾಸ್ಯಂತ್ಸಂಜಗಾ

ರಾ ಜನೇಭ್ಯಃ । ಅಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾದೇನಸಃ = । ಕರೋತುಮಾಮನೇನಸಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ

ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯೇದಂ ॥೭॥ ಓಂ ಯನ್ಮಯಿಮಾತಾಗರ್ಭೇಸತಿ । ಏನಶ್ಚಕಾರಯತ್ಪಿತಾ । ಅಗ್ನಿ

ವರ್ಾತಸ್ಮಾದೇನಸಃ | = ಮನೇನಸ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯೇದಂ ॥೮॥ ಓಂ ಯದಾಪಿಪೇಷ ಮಾತರಂ

ಪಿತರಂ | ಪುತ್ರಃ ಪ್ರಮುದಿತೋಧಯನ್ | ಅಹಿಂಸಿತೌ ಪಿತರೌಮಯಾತತ್ | ತದಗ್ನೇಅನೃಣೋಭವಾಮಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥೯॥ ಓಂ ಯದಂತರಿಕ್ಷಂ ಪೃಥಿವೀಮುತದ್ಯಾಂ | ಯನ್ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ ವಾಜಿಹಿಂಸಿಮ | ಅಗ್ನಿರ್ಮಾತ

ಸ್ಮಾದೇನಸಃ |=ಮನೇನಸ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯೇದಂ ॥೧೦॥ ಓಂ ಯದಾಶಸಾ ನಿಶಸಾ ಯತ್ಪರಾಶಸಾ |

ಯದೇನಶ್ಚಕೃಮಾನೂತನಂ ಯತ್ಪುರಾಣಂ | ಅಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾದೇನಸಃ |= ಮನೇನಸ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾ

ಯೇದಂ ॥೧೧॥ ಓಂ ಅತಿಕ್ರಾಮಾಮಿದುರಿತಂ ಯದೇನಃ | ಜಹಾಮಿರಿಪ್ರಂ ಪರಮೇ ಸಧಸ್ಥೇ | ಯತ್ರಯಂತಿ ಸುಕೃತೋ

ನಾಪಿ ದುಷ್ಕೃತಃ | ತಮಾರೋಹಾಮಿ ಸುಕೃತಾನ್ನುಲೋಕ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಸುಕೃತಾಂಲ್ಲೋಕಾಯೇದಂ ॥೧೨॥

ಓಂ ತ್ರಿತೇ ದೇವಾ ಅಮೃಜತೈತದೇನಃ | ತ್ರಿತಏತನ್ಮನುಷ್ಯೇಷುಮಾಮೃಜೇ | ತತೋಮಾಯದಿಕಿಂಚಿದಾನಶೇ | ಅಗ್ನಿರ್ಮಾ

ತಸ್ಮಾದೇನಸಃ |=ಮನೇನಸ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯೇದಂ ॥೧೩॥ ಓಂ ದಿವಿಜಾತಾ ಅಪ್ಸು ಜಾತಾಃ | ಯಾ

ಜಾತಾಓಷಧೀಭ್ಯಃ | ಅಥೋಯಾ ಅಗ್ನಿಜಾ ಆಪಃ | ತಾನಃ ಶುಂಧಂತು ಶುಂಧನೀಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅದ್ಭ್ಯಃಶುಂಧನೀಭ್ಯ

ಇದಂ ॥೧೪॥ ಓಂ ಯದಾಪೋನಕ್ತಂ ದುರಿತಂ ಚರಾಮ | ಯದ್ವಾ ದಿವಾ ನೂತನಂ ಯತ್ಪುರಾಣಂ | ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಸ್ತತ ಉತ್ಪುನೀತನಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅದ್ಭ್ಯೋ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಭ್ಯ ಇದಂ ॥೧೫॥ ಓಂ ಇಮಂಮೇ ವರುಣಶ್ರುಧೀಹವ ಮದ್ಯಾಚ ಮೃಡಯ | ತ್ವಾಮವಸ್ಯುರಾಚಕೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವರುಣಾಯೇದಂ ॥೧೬॥ ಓಂ ತತ್ವಾಯಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಂದಮಾನಸ್ತ ದಾಶಾಸ್ತೇ ಯಜಮಾನೋಹವಿರ್ಭಿಃ | ಅಹೇಡಮಾನೋ ವರುಣೇಹಬೋಧ್ಯುರುಶಂಸಮಾನಆಯುಃ ಪ್ರಮೋಷೀಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವರುಣಾಯೇದಂ ॥೧೭॥ ಓಂ ತ್ವನ್ನೋ ಅಗ್ನೇ ವರುಣಸ್ಯ ವಿದ್ವಾಂ ದೇವಸ್ಯ ಹೇಡೋವಯಾಸಿಸೀಷ್ಠಾಃ | ಯಜಿಷ್ಠೋ ವಹ್ನಿತಮಃ ಶೋಶುಚಾನೋ ವಿಶ್ವಾದ್ವೇಷಾಂಸಿಪ್ರಮುಮುಗ್ಧ್ಯಸ್ಮತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನೀ ವರುಣಾಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥೧೮॥ ಓಂ ಸತ್ವನ್ನೋ ಅಗ್ನೇಽವಮೋಭವೋತೀನೇದಿಷ್ಠೋ ಅಸ್ಯಾ ಉಷಸೋ ವ್ಯುಷ್ಟೌ ॥ ಅವಯಕ್ಷ್ವನೋವರುಣಂರರಾಣೋವೀಹಿ ಮೃಡೀಕಂಸುಹವೋನಏಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನೀವರುಣಾಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥೧೯॥ ಓಂ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಅಯಾಸ್ಯಯಾಸನ್ಮನಸಾ ಹಿತಃ | ಅಯಾಸನ್ ಹವ್ಯಮೂಹಿಷೇ ಯಾನೋಧೇಹಿ ಭೇಷಜಂಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಅಯಸ ಇದಂ ॥೨೦॥ ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತೇ= ರಯೀಣಾಂಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ॥ ಅಥೇಧ್ಮಪ್ರವೃಶ್ಚನಾನ್ಯಭ್ಯಾಧಾಯ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಹುತೀರ್ಜುಹೋತಿ |

ದ್ರವ್ಯಹವಿರ್ಮಂತ್ರಸಂಸ್ಕಾರಾಣಾಂಚತುರ್ಣಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಅನ್ಯತಮದೋಷಸ್ಯನಿತ್ಯತ್ವಾತ್ವನ್ನಿಮಿತ್ತ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಮನೋಜ್ಯೋತಿರ್ಜುಷತಾಮಾಜ್ಯಂ ವಿಚ್ಛಿನ್ನಂ ಯಜ್ಞಂ ಸಮಿಮಂದಧಾತು । ಯಾ ಇಷ್ಟಾಉಷಸೋನಿಮ್ರುಚಶ್ಚತಾಃ ಸಂದಧಾಮಿ ಹವಿಷಾ ಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಮನಸೇ ಜ್ಯೋತಿಷಇದಂ ॥ ಓಂ ಅಯಾಶ್ಚಾಗ್ನೇಸ್ಯನಭಿಶಸ್ತೀಶ್ಚ ಸತ್ಯಮಿತ್ವಮಯಾಅಸಿ । ಅಯಸಾ ಮನಸಾ ಧೃತೋಯಸಾ ಹವ್ಯಮೂಹಿಷೇ ಯಾನೋಧೇಹಿ ಭೇಷಜಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಅಯಸ ಇದಂ । ಓಂ ಯದಸ್ಮಿನ್ಕರ್ಮಣ್ಯಂತರಗಾಮ ಮಂತ್ರತಃ ಕರ್ಮತೋವಾ । ಅನಯಾಹುತ್ಯಾ ತಚ್ಛಮಯಾಮಿ ಸರ್ವಂತೃಪ್ಯಂತು ದೇವಾ ಆವೃಷಂತಾಂ ಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ದೇವೇಭ್ಯಂ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿನಇಂದ್ರೋ ವೃದ್ಧಶ್ರವಾಃ ಸ್ವಸ್ತಿನಃ ಪೂಷಾವಿಶ್ವವೇದಾಃ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿನಸ್ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯೋಅರಿಷ್ಟನೇಮಿಃ ಸ್ವಸ್ತಿನೋಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದಧಾತು ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇಂದ್ರಾಯ ವೃದ್ಧಶ್ರವಸೇ ಪೂಷ್ಣೇ ವಿಶ್ವವೇದಸೇ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಾಯಾರಿಷ್ಟನೇಮಯೇ ಬೃಹಸ್ಪತಯ ಇದಂ । ಓಂ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ= ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯಧೀಮಹಿ । ಧಿಯೋಯೋನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸವಿತ್ರ ಇದಂ । ಓಂ ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನಃ=। ಓಂ ಪುನರಗ್ನಿಃ= ॥ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ॥ ಓಂ ಇಷ್ಟೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಇಷ್ಟೇಭ್ಯ ಇದಂ । ಓಂ ವಷಡನಿಷ್ಟೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ।

ವಸಡನಿಷ್ಟೇಭ್ಯ ಇದಂ । ಓಂ ಭೇಷಜಂದುರಿಷ್ಟ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಭೇಷಜಂದುರಿಷ್ಟ್ಯಾ ಇದಂ । ಓಂ ನಿಷ್ಕೃತ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ ।
ನಿಷ್ಕೃತ್ಯಾ ಇದಂ । ಓಂ ದೌರಾಧ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ದೌರಾಧ್ಯಾ ಇದಂ । ಓಂ ದೈವೀಭ್ಯ ಸ್ತನೂಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ।
ದೈವೀಭ್ಯಸ್ತನೂಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಋದ್ಧ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಋದ್ಧ್ಯಾ ಇದಂ । ಓಂ ಸಮೃದ್ಧ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ ॥
ಸಮೃದ್ಧ್ಯಾ ಇದಂ । (ಓಂ ಸರ್ವಸಮೃದ್ಧ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಸರ್ವ ಸಪ್ಪೃದ್ಧ್ಯಾ ಇದಂ ।) ಓಂ ಯತ ಇಂದ್ರಭಯಾಮಹೇ
ತತೋನೋ ಅಭಯಂಕೃಧಿ । ಮಘವಂಛಗ್ಧಿ ತವತನ್ನ ಊಶಯೇ ವಿದ್ವಿಷೋ ವಿಮೃಧೋಜಹಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇಂದ್ರಾಯ
ಮಘವತ ಇದಂ । ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿದಾವಿಶಸ್ಪತಿರ್ವೃತ್ರಹಾವಿಮೃಧೋವಶೀ । ವೃಷೇಂದ್ರಃ ಪುರಏತುನಃ ಸ್ವಸ್ತಿದಾ ಅಭಯಂಕರಃ
ಸ್ವಾಹಾ । ಇಂದ್ರಾಯಾಭಯಂಕರಾಯೇದಂ । ಓಂ ಅಭಿಗೀರ್ಭಿರ್ಯದತೋನ ಊನಮಾಪ್ಯಾಯಯ ಹರಿವೋ ವರ್ಧ
ಮಾನಃ । ಯದಾಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋಮಹಿಗೋತ್ರಾರುಜಾಸಿ ಭೂಯಿಷ್ಠಭಾಜೋ ಅಧತೇಸ್ಯಾಮ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಹರಿವತೇ ವರ್ಧಮಾ
ನಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಅನಾಜ್ಞಾತಂ ಯದಾಜ್ಞಾತಂ । ಯಜ್ಞಸ್ಯಕ್ರಿಯತೇಮಿಥು । ಅಗ್ನೇತದಸ್ಯಕಲ್ಪಯ । ತ್ವಂಹಿವೇತ್ಥ ಯಥಾ
ತಥಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ । ಓಂ ಪುರುಷಸಂಮಿತೋ ಯಜ್ಞಃ । ಯಜ್ಞಃ ಪುರುಷಸಮ್ಮಿತಃ । ಅಗ್ನೇತದಸ್ಯಕಲ್ಪಯ ।

ತ್ವಂ ಹವಿರಿತ್ಥಾ ಯಥಾ ತಥಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ । ಓಂ ಯತ್ಪಾಕತ್ರಾ ಮನಸಾ ದೀನದಕ್ಷಾನ । ಯಜ್ಞಸ್ಯಮನ್ವತೇ ಮರ್ತಾಸಃ । ಅಗ್ನಿಷ್ಟದ್ಧೋತಾಕ್ರತು ವಿದ್ವಿಜಾನನ್ । ಯಜಿಷ್ಠೋ ದೇವಾಂ ಋತುಶೋ ಯಜಾತಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ । ಓಂ ಭೂರಗ್ನಯೇ ಚ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ಚ ಮಹತೇ ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ಪೃಥಿವ್ಯೈಮಹತ ಇದಂ । ಓಂ ಭುವೋ ವಾಯವೇಚಾಂತರಿಕ್ಷಾಯ ಚ ಮಹತೇ ಚ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವಾಯವೇಂತರಿಕ್ಷಾಯ ಮಹತ ಇದಂ । ಓಂ ಸುವರಾದಿತ್ಯಾಯಚ ದಿವೇಚ ಮಹತೇ ಚ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಆದಿತ್ಯಾಯ ದಿವೇಮಹತ ಇದಂ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸುವಶ್ಚಂದ್ರಮಸೇ ಚ ನಕ್ಷತ್ರೇಭ್ಯಶ್ಚ ದಿಗ್ಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹತೇ ಚ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಚಂದ್ರಮಸೇ ನಕ್ಷತ್ರೇಭ್ಯೋ ದಿಗ್ಭ್ಯೋಮಹತ ಇದಂ । ಓಂ ಪಾಹಿನೋ ಅಗ್ನ ಏನಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ । ಓಂ ಪಾಹಿನೋ ವಿಶ್ವವೇದಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಶ್ವವೇದಸ ಇದಂ । ಓಂ ಯಜ್ಞಂ ಪಾಹಿ ವಿಭಾವಸೋ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಭಾವಸವ ಇದಂ । ಓಂ ಸರ್ವಂ ಪಾಹಿಶತಕ್ರತೋ ಸ್ವಾಹಾ । ಶತಕ್ರತವ ಇದಂ । ಓಂ ಪಾಹಿನೋ ಅಗ್ನ ಏಕಯಾ । ಪಾಹ್ಯುತದಿತೀಯಯಾ । ಪಾಹ್ಯೂರ್ಜಂ ತೃತೀಯಯಾ । ಪಾಹಿಗೀರ್ಭಿಶ್ಚತಸೃಭಿರ್ವಸೋ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸಪ್ತತೇ ಅಗ್ನೇ ಸಮಿಧಃ ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಾಃ ಸಪ್ತರ್ಷಯಃ ಸಪ್ತಧಾಮಪ್ರಿಯಾಣಿ । ಸಪ್ತಹೋತ್ರಾಃ ಸಪ್ತ

ಧಾತ್ವಾ ಯಜಂತಿ ಸಪ್ತಯೋನೀರಾಪೃಣಸ್ವಾಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಸಪ್ತವತ ಇದಂ । ಓಂ ಪುನಸ್ತ್ವಾದಿತ್ಯಾ ರುದ್ರಾ ವಸವಃ ಸಮಿಂಧತಾಂ ಪುನರ್ಬ್ರಹ್ಮಾಣೋವಸುನೀಥ ಯಜ್ಞೈಃ । ಘೃತೇನತ್ವಂ ತನುವೋ ವರ್ಧಯಸ್ವ ಸತ್ಯಾಃ ಸಂತು ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಕಾಮಾಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯೋರುದ್ರೇಭ್ಯೋ ವಸುಭ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಭ್ಯೋವಸುನೀಥಾಯೇದಂ । ಇತ್ಯೇಕಾಜ್ಯಾಕ್ತಸಮಿಧಂ ಹುತ್ವಾ । ಪುನರೇತಯೈವ ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಜುಹುಯಾತ್ । ಓಂ ಪುನಸ್ತ್ವಾದಿತ್ಯಾ=ವಸುನೀಥಾಯೇದಂ ॥

ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಾನಂ=ವಿವಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ । ಓಂಇದಂವಿಷ್ಣು=ಸುರೇ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಷ್ಣವ ಇದಂ । ಓಂ ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ=ಸ್ವಾಹಾ ॥ ತ್ರ್ಯಂಬಕಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಗಣಾನಾಂತ್ವಾ=ಸೀದಸಾದನಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಗಣಪತಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಜಾತವೇದಸೇ=ದುರಿತಾತ್ಯಗ್ನಿಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಜಾತವೇದಸೇಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಮನಸೋ ಬ್ರಹ್ಮವಾಚಃ । ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಾನಾಂ ಹವಿಷಾಮಾಜ್ಯಸ್ಯ । ಅತಿರಿಕ್ತಂ ಕರ್ಮಣೋ ಯಚ್ಚ ಹೀನಂ । ಯಜ್ಞಃಪರ್ವಾಣಿ ಪ್ರತಿರನ್ನೇತಿ ಕಲ್ಪಯನ್ । ಸ್ವಾಹಾಕೃತಾಹುತಿರೇತು ದೇವಾಂತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ । ಓಂ ಆಶ್ರಾವಿತಮತ್ಯಾಶ್ರಾವಿತಂ । ವಷಟ್ಕೃತಮತ್ಯನೂಕ್ತಂ ಚ ಯಜ್ಞೈಃ । ಅತಿರಿಕ್ತಂ ಕರ್ಮಣೋಯಚ್ಚ ಹೀನಂ । ಯಜ್ಞಃಪರ್ವಾಣಿ ಪ್ರತಿರನ್ನೇತಿ ಕಲ್ಪಯನ್ । ಸ್ವಾಹಾಕೃತಾಹುತಿರೇತು ದೇವಾಂತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಯಜ್ಞಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಯದ್ದೇವಾ ಅತಿ ಪಾದಯಾನಿ | ವಾಚಾ ಚಿತ್ತ್ರಯತಂ ದೇವಹೇಡನಂ | ಅರಾಯೋ ಅಸ್ಮಾಂ
ಅಭಿದುಚ್ಛುನಾಯತೇ | ಅನ್ಯತ್ರಾಸ್ಮನ್ಮರುತಸ್ತನ್ನಿಧೇತನ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಮರುದ್ಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ತತಂ ಮ ಆಪಸ್ತದು ತಾಯತೇ
ಪುನಃ | ಸ್ವಾದಿಷ್ಠಾಧೀತಿ ರುಚಥಾಯ ಶಸ್ಯತೇ | ಅಯಂ ಸಮುದ್ರ ಉತವಿಶ್ವಭೇಷಜಃ | ಸ್ವಾಹಾಕೃತಸ್ಯ ಸಮುತೃಪ್ಣುತ
ಭುರ್ವಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಋಭುಭ್ಯ ಇದಂ | ಓಂ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯಪತಿನಾ=ದೃಶೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಾಯೇದಂ | ಓಂ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ
ಪ್ರತಿಜಾನೀಹ್ಯಸ್ಮಾ=ಚತುಷ್ಪದೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಯ ಇದಂ ॥ (ಓಂ ವಿಷ್ಣೋರ್ನುಕಂ=ವಿಚಕ್ರಮಾಣಸ್ತ್ರೇಧೋರುಗಾಯಃ
ಸ್ವಾಹಾ ॥೧॥ ಸರ್ವತ್ರ ವಿಷ್ಣವ ಇದಂ | ಓಂ ತದಸ್ಯಪ್ರಿಯಮಭಿಪಾಥೋ ಅಸ್ಯಾಂ=ಮಧ್ವ ಉತ್ಸಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥೨॥ ಓಂ ಪ್ರತದ್ವಿಷ್ಣು
ಸ್ತವತೇವೀರ್ಯಾಯ | =ಭುವನಾನಿವಿಶ್ವಾ ಸ್ವಾಹಾ ॥೩॥ ಓಂ ಪರೋಮಾತ್ರಯಾ | =ಪರಮಸ್ಯವಿತ್ಸೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥೪॥ ಓಂ ವಿಚಕ್ರಮೇ
ಪೃಥಿವೀಮೇಷ=ಸುಜನಿಮಾಚಕಾರ ಸ್ವಾಹಾ ॥೫॥ ಓಂ ತ್ರಿರ್ದೇವಃ=ಸ್ಥವಿರಸ್ಯನಾಮ ಸ್ವಾಹಾ ॥೬॥ ಓಂ ಯದಸ್ಯ ಕರ್ಮಣೋತ್ಯರೀರಿಚಂ
ಯದ್ವಾನ್ಯೂನ ಮಿಹಾಕರಂ| ಅಗ್ನಿಷ್ಟತ್ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದ್ವಿದ್ವಾಂತ್ಸರ್ವಂ ಸ್ವಿಷ್ಟಂ ಸುಹುತಂ ಕರೋತು ಮೇಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇಸು ಹುತ ಹುತ
ಆಹುತೀನಾಂ ಕಾಮಾನಾಂ ಸಮರ್ಧಯಿತ್ರೇ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಇತ್ಯುತ್ತರಾರ್ಧಪೂರ್ವಾರ್ಧೇ| ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ| ಅಥಾಜ್ಯೇನ ಸಂಧೀ
ನ್ಮೃಧ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಕ್ರಮೇಣಾನಕ್ತಿ | ಪ್ರಾಗಾದಿಸ್ಥಿತ ಪರಿಸ್ತರಣದರ್ಭಾನಾದಾಯ | ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲ್ಯಾಮಗ್ರಮಧ್ಯಮೂಲಾನಿ ಸಂಮೃಜ್ಯ

ದರ್ಭಮೇಕಂ ಪೃಥಕ್ಕೃತ್ಯ ದರ್ಭತ್ರಯಂ ಪ್ರಾಂಚಮೂರ್ಧ್ವಾಗ್ರಮತಿರ್ಯಂಚಮುಕಂಪಯನ್ ಅಗ್ರಾದಾರಭ್ಯ ಮೂಲಾಂತಂ ದಾಹಯನ್ನೇವ ಪ್ರಾಸ್ಯೇತ್|ಪೃಥಕ್ ಕೃಥಮಪಿ ತಥೈವ ಪ್ರಾಸ್ಯ | ಮಧ್ಯಮಂ ಪರಿಧಿಮನು ಪ್ರಹೃತ್ಯ | ಅಥೇತರೌ ಯುಗಪತ್ಪ್ರಹೃತ್ಯ ಊರ್ಧ್ವೇಸಮಿಧಾವ ಪಿಪ್ರಹೃತ್ಯ ತೇಷು ಸಂಸ್ರಾವಂ ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ವಸುಭ್ಯೋ ರುದ್ರೇಭ್ಯ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯಃ ಸಂಸ್ರಾವ | ಭಾಗೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ | ವಸುಭ್ಯೋ ರುದ್ರೇಭ್ಯ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯಃ ಸಂಸ್ರಾವ ಭಾಗೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ತಚ್ಛಂಯೋರಾವೃಣೀಮಹೇ | =ರಸ್ತು ನಃ ಸ್ವಾಹಾ| ಶಂಯುವ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿರ್ಮಾನುಷ್ಯೇಭ್ಯಃ | ಚತುಷ್ಪದೇ ಸ್ವಾಹಾ | ಶಂಯುವ ಇದಂ ॥ ಅಥ ಸರ್ವಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಕರಿಷ್ಯೇ | ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ | ನವಗ್ರಹ ಪ್ರಭೃತಿ ಶಾಂತಿಕ ಪೌಷ್ಟಿಕಾದಿ ಹೋಮೇಷು ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಂ ಜುಹುಯಾತ್ |(ನ ಷೋಡ ಸಂಸ್ಕಾರ ಹೋಮೇಷು) ಇದಂ ಫಲಂ ಮಯಾದೇವಸ್ಥಾಪಿತಂ ತು ಹುತಾಶನ | ತೇನಮೇಸುಫಲಾವಾಪ್ತಿರ್ಭವೇಜ್ಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮನಿ ॥ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ | ಫಲಂಸ=| ಇತಿ ಫಲಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ | ಓಂ ದೇವಾಗಾತುವಿದೋಗಾತುಂ ವಿತ್ವಾ ಗಾತು ಮಿತಮನಸಸ್ಪತ ಇಮನ್ನೋ ದೇವದೇವೇಷು ಯಜ್ಞಂ ಸ್ವಾಹಾವಾಚಿ ಸ್ವಾಹಾ ವಾತೇ ಧಾ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಗಾತುವಿದ್ಭ್ಯೋ ಯಜ್ಞಾಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಮೂರ್ಧಾನಂ ದಿವೋ ಅರತಿಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ವೈಶ್ವಾನರಮೃತಾಯ ಜಾತಮಗ್ನಿಂ | ಕವಿಂಸಮ್ರಾಜ ಮತಿಥಿಂ ಜನಾನಾಮಾಸನ್ನಾ ಪಾತ್ರಂ ಜನಯಂತ ದೇವಾಃ ಸ್ವಾಹಾ| ಮೂರ್ಧಾಗ್ನಯ ಇದಂ॥ ಓಂ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಮುತ್ತಮಾಂಜುಹೋತಿ| ಸರ್ವಂವೈ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಃ| ಸರ್ವಮೇವಾಪ್ನೋತಿ | ಅಥೋ ಇಯಂ ವೈ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಃ | ಅಸ್ಯಾಮೇವ ಪ್ರತಿಷ್ಠತಿ ॥ ಇತಿ ತಿಷ್ಠನ್ನಾ ಕಂಠಂ ಸಂತತಧಾರಂ ಸ್ರುವೇಣ

ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ । (ಓಂ ನಮಸ್ತೇಹರಸೇ ಶೋಚಿಷೇ ನಮಸ್ತೇ ಅಸ್ತ್ವರ್ಚಿಷೇ । ಅನ್ಯಂತೇ ಅಸ್ಮತ್ತಪಂತು ಹೇತಯಃ ಪಾವಕೋ ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ಶಿವೋಭವ ॥ ಅಗ್ನೇನಯ ಸುಪಥಾರಾಯೇ ಅಸ್ಮಾನ್ । ವಿಶ್ವಾನಿ ದೇವ ವಯುನಾನಿ ವಿದ್ವಾನ್ । ಯುಯೋಧ್ಯಸ್ಮಜ್ಜುಹುರಾಣಮೇನಃ । ಭೂಯಿಷ್ಠಾಂ ತೇನಮಉಕ್ತಿಂ ವಿಧೇಮ ॥ ಪ್ರವಃ ಶುಕ್ರಾಯ ಭಾನವೇ ಭರಧ್ವಂ । ಹವ್ಯಂ ಮತಿಂ ಚಾಗ್ನಯೇ ಸುಪೂತಂ । ಯೋದೈವ್ಯಾನಿಮಾನುಷಾ ಜನೂಂಷಿ । ಅಂತರ್ವಿಶ್ವಾನಿ ವಿದ್ಮನಾ ಜಿಗಾತಿ । ಅಚ್ಛಾಗಿರೋಮತಯೋ ದೇವಯಂತೀಃ । ಅಗ್ನಿಂ ಯಂತಿ ದ್ರವಿಣಂ ಭಿಕ್ಷಮಾಣಾಃ । ಸುಸಂದೃಶಂ ಸುಪ್ರತೀಕಂ ಸ್ವಂಚಂ । ಹವ್ಯವಾಹಮರತಿಂ ಮಾನುಷಾಣಾಂ ॥ ಅಗ್ನೇ ತ್ವ ಮಸ್ಮದ್ಯುಯೋಧ್ಯಮೀವಾಃ । ಅನಗ್ನಿತ್ರಾಅಭ್ಯಮಂತಕೃಷ್ಟೀಃ । ಪುನರಸ್ಮಭ್ಯಂ ಸುವಿತಾಯ ದೇವ । ಕ್ಷಾಂ ವಿಶ್ವೇಭಿರಜರೇಭಿರ್ಯಜತ್ರ ॥ ಅಗ್ನೇತ್ವಂ ಪಾರಯಾನವ್ಯೋ ಅಸ್ಮಾನ್ । ಸ್ವಸ್ತಿಭಿರತಿದುರ್ಗಾಣಿ ವಿಶ್ವಾ । ಪೂಶ್ಚಪೃಥ್ವೀ ಬಹುಲಾನಉರ್ವೀ । ಭವಾತೋಕಾಯ ತನಯಾಯ ಶಂಯೋಃ ॥ ಪ್ರಕಾರವೋ ಮನನಾ ವಚ್ಯಮಾನಾಃ । ದೇವದ್ರೀಚೀಂನ್ನಯಥ ದೇವಯಂತಃ । ದಕ್ಷಿಣಾ ವಾಡ್ವಾಜಿನೀಪ್ರಾಚ್ಯೇತಿ । ಹವಿರ್ಭರಂತ್ಯಗ್ನಯೇ ಘೃತಾಚೀ ॥ ಸಕೃತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ನಮಃ । ದ್ವಿಸ್ತೇ ನಮಃ । ತ್ರಿಸ್ತೇ ನಮಃ । ಚತುಸ್ತೇ ನಮಃ । ಪಂಚಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ । ದಶಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ । ಶತಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ ।

ಅ ಸಹಸ್ರಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ | ಅಪರಿಮಿತಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ | ನಮಸ್ತೇ ಅಸ್ತು ಮಾಮಾಹಿಁಸೀಃ ॥ ನಮಸ್ತೇ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯ
ನಮಸ್ತೇ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಯೇ | ನಮ ಆಹವನೀಯಾಯ ಮಹಾ ವೇದ್ಯೈ ನಮೋ ನಮಃ ॥೧॥ ಕಾಂಡದ್ವಯೋಪಪಾತ್ಯಾಯ
ಕರ್ಮಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಣೇ | ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗದಾತ್ರೇ ಚ ಯಜ್ಞೇಶಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥೨॥ ಯಜ್ಞೇಶಾಚ್ಯುತಗೋವಿಂದ
ಮಾಧವಾನಂತ ಕೇಶವ | ಕೃಷ್ಣವಿಷ್ಣೋ ಹೃಷೀಕೇಶ ತುಭ್ಯಂ ವಿಶ್ವಾತ್ಮನೇ ನಮಃ ॥೩॥ ಇತಿ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ) ಅಥ ಹುತ
ಶೇಷನಿಧಾನಪ್ರಾಶನಾದ್ಯುಪರಿಷ್ಟಾತ್ತಂತ್ರಾಣಿ ತತ್ತತ್ಕಾಲಾನುಕ್ತಾವಪ್ಯತ್ರೈವ ಕಾರ್ಯಾಣಿ | ಸರ್ವತ್ರಾನಾಮ್ನಾತೇಷು
ವ್ಯಾಹೃತ್ಯಾಹುತಶೇಷ ನಿಧಾನಂ ಪ್ರಾಶನಂ ಚೇತಿ ಪ್ರಯೋಗಸಾರೇ | ಸ್ವಾಹೇತ್ಯೇಕಾಂ ಸಮಿಧಮಾಧಾಯ | ಓಂ ಜುಷಸ್ವ ನಃ=
ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ॥ ಓಂ ಅದಿತೇಽನ್ವಮಁಸ್ಥಾಃ | ಓಂ ಅನುಮತೇಽನ್ವಮಁಸ್ಥಾಃ | ಓಂ ಸರಸ್ವತೇಽನ್ವಮಁಸ್ಥಾಃ | ಓಂ ದೇವಸ
ವಿತಃ ಪ್ರಾಸಾವೀಃ ॥ ಇತಿ ಪೂರ್ವವತ್ಪರಿಷಿಚ್ಯ | ಅಥೈನಁ ಸಮಿಧಮಾಧಾಯೋತ್ಥಾಯೋಪತಿಷ್ಠತೇ | ಓಂ ಯತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ
ತೇಜಸ್ತೇನಾಹಂ ತೇಜಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ | ಓಂ ಯತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ವರ್ಚಸ್ತೇನಾಹಂ ವರ್ಚಸ್ವೀಭೂಯಾಸಂ | ಓಂ ಯತ್ತೇ
ಅಗ್ನೇ ಹರಸ್ತೇನಾಹಁ ಹರಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ ॥ ಓಂ ಮಯಿಮೇಧಾಂ ಮಯಿಪ್ರಜಾಂ ಮಯ್ಯಗ್ನಿಸ್ತೇಜೋದಧಾತು | ಓಂ
ಮಯಿಮೇಧಾಂ ಮಯಿಪ್ರಜಾಂ ಮಯಿಂದ್ರ ಇಂದ್ರಿಯಂ ದಧಾತು | ಓಂ ಮಯಿ ಮೇಧಾಂ ಮಯಿಪ್ರಜಾಂ ಮಯಿ
ಸೂರ್ಯೋ ಭ್ರಾಜೋ ದಧಾತು ॥ ಇತಿ ಪಡ್ಭಿರುಪಸ್ಥಾಯ | ಅಥೋಪವಿಶ್ಯ | ಓಂ ಮಾನಸ್ತೋಕೇ= ನಮಸಾ ವಿಧೇ

ಮತೀ ॥ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಸ್ರುವಬಿಲಸ್ಪೃಷ್ಟೇನ ಪ್ರಾಗ್ಘೋದಗ್ವಾಹುತಭಸ್ಮ ಗೃಹೀತ್ವಾಂಗುಷ್ಠೋಪಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ । ಓಂ ಓಜೋಽಸಿ, ಲಲಾಟೇ । ಸಹೋಽಸಿ, ಕಂಠೇ । ಬಲಮಸಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಬಾಹುಮೂಲೇ । ಭ್ರಾಜೋಽಸಿ, ಕಂಠ ಪೃಷ್ಠೇ । ದೇವಾನಾಂ ಧಾಮನಾಮಾಸಿ, ನಾಭೌ । ವಿಶ್ವಮಸಿ ವಿಶ್ವಾಯುಃ, ಹೃದಯೇ । ಸರ್ವಮಸಿ ಸರ್ವಾಯು ರಭಿಭೂರೋಂ ಇತಿ ಶಿರಸಿಚಾಭಿಮೃಶ್ಯ । ಅಥ ಪ್ರಣೀತಾ ಪಾತ್ರಮಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ಬರ್ಹಿಷಿನಿಧಾಯಾಭಿಮೃಶನ್ ಜಪತಿ । ಓಂ ಸದಸಿ ಸನ್ಮೇಭೂಯಾಃ ಸರ್ವಮಸಿ ಸರ್ವಂಮೇ ಭೂಯಾಃ ಪೂರ್ಣಮಸಿ ಪೂರ್ಣಂ ಮೇ ಭೂಯಾ ಅಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾಮೇ ಕ್ಷೇಷ್ಠಾಃ ॥ ಅಥ ಮಾರ್ಜಯೇತೇ । ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂದಿಶಿ ದೇವಾ ಋತ್ವಿಜೋ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ । ದಕ್ಷಿಣಾಯಾಂ ದಿಶಿ ಮಾಸಾಃ ಪಿತರೋಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ । ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಪ್ರತೀಚ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ಗೃಹಾಃ ಪಶವೋ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ । ಉದೀಚ್ಯಾಂ ದಿಶ್ಯಾಪಓಷಧಯೋ ವನಸ್ಪತಯೋ ಮಾರ್ಜಯಂತಾ । ಊರ್ಧ್ವಾಯಾನ ದಿಶಿ ಯಜ್ಞಃ ಸಂವತ್ಸರೋ ಯಜ್ಞಪತಿರ್ಮಾ ರ್ಜಯಂತಾಂ ॥ ಇತಿ ಕುಶಾಗ್ರೈಸ್ತತ್ತದ್ದಿಕ್ಷು ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ । ಸಮುದ್ರಂ ವಃ ಪ್ರಹಿಣೋಮ್ಯಕ್ಷಿತಾಃ ಸ್ವಾಂ ಯೋನಿಮಪಿ ಗಚ್ಛತ । ಅಚ್ಛಿದ್ರಃ ಪ್ರಜಯಾ ಭೂಯಾಸಂ ಮಾಪಾರಾಸೇಚಿಮತ್ಪಯಃ ॥ ಇತಿ ಪರಾಚೀರ್ನಿನೀಯ । ತಾಭಿರದ್ಭಿಃ ಕುಶಾಗ್ರೈ ರ್ದಂಪತೀ ಪ್ರೋಕ್ಷೇತ್ । ಅಥವಾ ಯಜಮಾನವಾಮಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಥಿತಪತ್ನ್ಯಂಜಲೌ ಪ್ರಾಣೀತಾಪಾತ್ರಜಲಂ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖಂ ನಿಷಿಚ್ಯ ಅಂಜಲಿಸ್ಥ ಜಲೈಃ ಪಾಪನಿರಸನಾರ್ಥಂ ಯಜಮಾನಂ ಪತ್ನೀಂ ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷೇತ್ । ಪತ್ನೀ ತಜ್ಜಲಂ ಬರ್ಹಿಷಿ ನಿಧಾಯೋ

ತ್ವಾನೀಕೃತ ದಕ್ಷಿಣಪಾಣಿನಾ ಪ್ರಣೀತಾಪಾತ್ರಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ತಜ್ಜಲಂ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖಂ ನಿಷಿಚ್ಯ ತಾ ಆಪಃ ಸಮುದ್ರಂ ಗಚ್ಛಂತೀತಿ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಪಾಣಿಸ್ಥಜಲೈರಾತ್ಮಾನಂ ಪತ್ನೀಂ ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷೇತ್ ॥ ಅಥ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ವರಂ ದದಾತಿ। ಬ್ರಹ್ಮನ್ವರಂ ತೇ ದದಾಮಿ (ಗಾಮಿತ್ಯರ್ಥಃ) ಓಂ ಆಪಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಚೋಪಚಾರಾನ್ಕೃತ್ವಾ। ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ ಯಥಾಸ್ಥಾನಮುದ್ವಾಸಯಾಮೀತ್ಯುದ್ವಾಸ್ಯ। ಅನುಪವಿಷ್ಟೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮೇಕಂ ಭೋಜಯಿತ್ವಾ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ ಸದಸ್ಯೇಭ್ಯಶ್ಚ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ ಗೋತ್ರಪ್ರವರಮುಕ್ತ್ವಾಭಿವಾದ್ಯ। ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ। ಧ್ಯಾಯಾಮೀತ್ಯಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಾನ್ಕೃತ್ವಾ। ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಹೇಮಬೀಜಂ ವಿಭಾವಸೋಃ ಅನಂತಪುಣ್ಯಫಲದಮತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ॥೧॥ ಪ್ರಲಪ್ರದೋಯೋ ಭಗವಾನ್ ಸುಕೃತಾನಾಂ ಜನಾರ್ದನಃ। ನಾರಿಕೇಲಪ್ರದಾನೇನ ಸರ್ವೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಸೀದತು ॥೨॥ ತಂಡುಲಾದೇವಶ್ವದೇವತ್ವಂ ಪಾಕೇನಾನ್ನಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ। ತಸ್ಮಾತ್ತಂಡುಲದಾನೇನ ಸರ್ವೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಸೀದತು ॥೩॥ ಇತ್ಯಾಚಾರ್ಯಾಯ ಫಲಹಿರಣ್ಯತಂಡುಲಾನ್ ದತ್ವಾ ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯೇತಿ ಸಮರ್ಪಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಪ್ರಮಾದಾತ್ಕುರ್ವತಾಂ ಕರ್ಮ ಪ್ರಚ್ಯವೇತಾಧ್ವರೇಷು ಯತ್। ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಸ್ಮರಣಾದೇವ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ಸ್ಯಾದಿತಿಶ್ರುತಿಃ। ಇತ್ಯುಕ್ತತ್ವಾತ್ ವಿಷ್ಣೋ ವಿಷ್ಣೋ ವಿಷ್ಣೋ ಇತಿ ವಿಷ್ಣುಸ್ಮರಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವಸ್ಥಾನಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮ। ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋದೇವಾಸ್ತತ್ರ ಗಚ್ಛ ಹುತಾಶನ ॥ ಇತ್ಯಗ್ನಿಮುದ್ವಾಸಯೇತ್ ॥

ಅಥಾಪೂರ್ವಿಕಪ್ರಯೋಗ :— ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದ್ಯಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ। ಅಮುಕಹೋಮಃ ಕರ್ಮ, ಆಪೂರ್ವಿಕಂ ತಂತ್ರಂ, ಚತಸ್ರಃ ಸಾಮಿಧೇನ್ಯಃ, ಅಮುಕೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ, ಅಮುಕ ಪ್ರಧಾನ ದೇವತಾಃ, ಅಮುಕಂ ಹವಿಃ, ಉಪಹೋಮಶ್ಚ ಅಮುಕ ಮಂತ್ರೇಣಾಮುಕದ್ರವ್ಯೇಣಾಮುಕಸಂಖ್ಯಯಾ, ಅಗ್ನಿಃಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್, ಅಜ್ಯಸ್ಯ ಮಾಂತ್ರವರ್ಣಿಕ್ಯೋ ದೇವತಾಃ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯಾನ್ವಾಧಾಯ। ಪಾತ್ರಾಸಾದನಕಾಲೇ ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಸ್ರುವಾ, ಚರುಸ್ಥಾಲೀಮೇಕ್ಷಣೇ, ದರ್ವೀಪ್ರೋಕ್ಷಣ್ಯಾ, ಚತಸ್ರಃ ಸಮಿಧೋಬರ್ಹಿಶ್ಚೇತ್ಯಾಸಾದ್ಯ ಪವಿತ್ರಕರಣಾದಿ ಹವಿರ್ನಿರ್ವಾಪ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಾಜ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಾಗ್ನ್ಯಲಂಕರಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ತಾಶ್ಚತಸ್ರಃ ಸಮಿಧೋಭ್ಯಾಧಾಯ ಮಿಂದಾಹುತೀ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಚರೂತ್ಸೇಕಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಂತೇ ಅವಧಾನಧ

ರ್ಮೇಣ ಚರುಮುಪದಾಯ ತತ್ತದುಕ್ತಮಂತ್ರೈರ್ನಾಮಮಂತ್ರೈರ್ವಾ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ ಉಪಹೋಮಾಂತೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮುಪದಾಯ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಾಹೇತಿ ನಾಮಮಂತ್ರೇಣ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಂ ಹುತ್ವಾ ಮಿಂದಾಹುತೀ ವ್ಯಾಹೃತೀಶ್ಚ ಹುತ್ವಾ ಪರಿಸ್ತರಣಪ್ರಹರಣಾದ್ಯುತ್ತರಪರಿಷೇಕಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥ ನ ಪರಿಧಿರ್ನ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾ ನ ಪ್ರಣೀತಾ ನ ಬರ್ಹಿಷಃ। ನ ಚ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದೀನಿ ತಂತ್ರಮಾಪೂರ್ವಿಕಂ ಸ್ಮೃತಂ ॥ ಇತ್ಯಾಪೂರ್ವಿಕಪ್ರಯೋಗಃ ॥ ಮೇಕ್ಷಣ ಮಗ್ನೌ ಪ್ರಹೃತ್ಯ ದರ್ವಿಸಂಕ್ಷಾಲನಂ ಪರಿಧಿ ದೇಶೇ ಅಂತರ್ಬಹಿಶ್ಚ ನಿನೀಯ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಹುತೀರ್ಜುಹುಯಾತ್ ॥ [ಮನೋ ಜ್ಯೋತಿರಯಾಶ್ಚಾಗ್ನೇಯದಸ್ಮಿನ್ ಕರ್ಮಣೀತಿಚ । ಹುತ್ವಾಸ್ವಸ್ತಿನ ಇಂದ್ರೇತಿ ಜುಹುಯಾತ್ತ್ರಾಗುದಗ್ದಿಶಿ ॥ಇತಿ॥

ಅಥ ಸದ್ಯಃ ಸಂಧಾನಂ :— ಅಥ ಕರ್ತಾ ಸಪತ್ನೀಕಃ ಶುಚೌ ಸಮೇ ದೇಶೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ಪವಿತ್ರಂಧೃತ್ವಾ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಸದ್ಯಃಸಧಾನಹೋಮಂ ಕರ್ತುಂ ಸ್ಥಲಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ॥ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ । ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಅಮುಕಕರ್ಮಕರ್ತುಂ ನಷ್ಟಮಗ್ನಿಂ ಸದ್ಯಃಸಧಾಸ್ಯೇ ॥ ಸದ್ಯಃಸಂಧಾನಹೋಮಃ ಕರ್ಮ ಅಪೂರ್ವಂ ತಂತ್ರಂ ಮೃಡೋನಾಮವಗ್ನಿಃ ಆಗ್ನ್ಯಾದಯೋ ದೇವತಾಃ ಆಜ್ಯಂ ಹವಿಃ ಅಗ್ನಿಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್ ಅಜ್ಯಸ್ಯ ಮಾಂತ್ರವರ್ಣಿಕ್ಯೋ ದೇವತಾಃ ಏತಾ ಅಂಗದೇವತಾಃ ಪ್ರಧಾನದೇವತಾಃ ತಾಃ ಸರ್ವಾ ಅತ್ರಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು । ಏವಂ ಸಾಂಗೇನ ಕರ್ಮಣಾ ಸದ್ಯೋ ಯಕ್ಷ್ಯೇ । ತದಂಗಮನ್ವಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಅನ್ವಾಧಾಯ ಜುಷ್ಟೋದಮೂನಾ ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಕಾಲೇ-ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಸ್ರುವೌ ಸ್ರುಕ್ಪ್ರೋಕ್ಷಣ್ಯೌ ಬರ್ಹಿಃಸಮಿಧಾವಿತ್ಯಾಸಾದ್ಯ ಸ್ರುಕ್ಸ್ರುವಸಮ್ಮಾರ್ಜನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಗ್ನಿಮಲಂಕೃತ್ಯ ತೂಷ್ಣೀಮೇಕಾಂ ಸಮಿಧಮಗ್ನೌ ನಿಧಾಯ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಸ್ರುಚಿ ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂಗೃಹೀತ್ವಾ ಪರಿಶ್ರಿತೇಗ್ನೌ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಂ ಜುಹೋತಿ । ಅಪರಿಶ್ರಿತೇವಾ । ಓಂ ಸಪ್ತತೇಅಗ್ನೇ ಸಮಿಧಃಸಪ್ತಜಿಹ್ವಾಃ ಸಪ್ತರ್ಷಯಃ ಸಪ್ತಧಾಮಪ್ರಿಯಾಣಿ ॥ ಸಪ್ತಹೋತ್ರಾಃ ಸಪ್ತಧಾತ್ವಾಯಜಂತಿ ಸಪ್ತಯೋನೀರಾಪೃಣಸ್ವಾಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಸಪ್ತವತ ಇದಂ ನಮಮ ॥ ಅಥ

ಧೇನುಮೃಷಭಮನಡ್ವಾಹಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ಕಾಂಸ್ಯಂ ವಾಸೋವೇತಿ ಯಥಾ ಸಂಭವಂದತ್ವಾ । ಅಥಾತಿಪನ್ನಹೋಮದ್ರವ್ಯಂ ಪರಿಗಣಯ್ಯ ಮಮ ಔಪಾಸನ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿದಿನಾದಾರಭ್ಯಾತೀತದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪರ್ಯಂತಂ ಔಪಾಸನಾಹುತಿಪರಿಮಿತದ್ರವ್ಯಂ ಪರಿಗಣಯ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ದಾತುಮಹಮುತ್ಸೃಜೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ದತ್ವಾ । ಮಮ ಔಪಾಸನ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿದೋಷ ಪರಿಹಾರೋಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಔಪಾಸನವಿಚ್ಛಿತ್ತಿ ದೋಷಪರಿಹಾರೋऽಸ್ತು [ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ] । ಓಂ ಪುನಸ್ತ್ವಾದಿತ್ಯಾ ರುದ್ರಾವಸವಃ ಸಮಿಂಧತಾಂ ಪುನರ್ಬ್ರಹ್ಮಾಣೋ ವಸುನೀಥಯಜ್ಞೈಃ ॥ ಘೃತೇನತ್ವಂ ತನುವೋವರ್ಧಯಸ್ವ ಸತ್ಯಾಃಸಂತು ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಕಾಮಾಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯೋರುದ್ರೇಭ್ಯೋ ವಸುಭ್ಯೋವಸುನೀಥಾಯೇದಂ ॥ ಇತ್ಯೇಕಾಂ ಸಮಿಧಂ ಹುತ್ವಾ । ಪುನಸ್ತ್ಯೈವ ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಪುನಸ್ತ್ವಾದಿತ್ಯಾ ರುದ್ರಾ=ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಕಾಮಾಃ ಸ್ವಾಹಾ । ವಸುನೀಥಾಯೇದಂ ॥ ಇತ್ಯೇಕಯಾಹುತ್ಯಾ ಪ್ರತಿಸಂಧಾಯ ವ್ಯಾಹೃತೀಹುತ್ವಾ । ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಂ ವ್ಯಾಹೃತೀಶ್ಚ ಹುತ್ವಾ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ತತ್ರೈವಹ್ಯಸ್ತನ ಸಾಯಮೌಪಾಸನಮದ್ಯತನ ಪ್ರಾತರೌಪಾಸನಂಚ ತಂತ್ರೇಣ ಹುತ್ವೋದ್ದಿಷ್ಟಂ ಕರ್ಮಕೃತ್ವಾಗ್ನಿಂ ವಿಸೃಜೇತ್ । ಅತ್ರ ಸಮಾರೋಪಣಂ ನ ಕುರ್ವಂತಿ । ಅಪವೃತ್ತೇ [ಸಂಕಲ್ಪಿತ] ಕರ್ಮಣಿ ಲೌಕಿಕಃ ಸಂಪದ್ಯತೇ ಇತಿ ನ್ಯಾಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ಸದ್ಯಃಸಂಧಾನಂ ॥

ಅಥಔಪಾಸನಂ :— ಆಚಮ್ಯಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮೋಪಾತ್ತದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಹ್ಯಸ್ತನಸಾಯಮೌಪಾಸನಾಹುತೀ ಅದ್ಯತನ ಪ್ರಾತರೌಪಾಸನಾಹುತೀ ಚ ತಂಡುಲೈರ್ಹೋಷ್ಯಾಮಿ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಜುಷ್ಟೋದತಿಊನಾ ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ । ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ತತ ಉತ್ತರತಃ ಪಾತ್ರೇ ಹವನೀಯದ್ರವ್ಯಂ

ನಿಧಾಯ । ದರ್ಭದ್ವಯಮುಗ್ನಾ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ ಹೋಮದ್ರವ್ಯಂ ಪ್ರಾಗಾದಿ ತ್ರಿಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರ್ಯಗ್ನಿಕೃತ್ವಾ । ಉದಙ್ಮರಸ್ಯ ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಅಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ದರ್ಭೇಷ್ವಾಸಾದ್ಯ । ಸ್ವಾಹೇತ್ಯೇಕಾಂ ಸಮಿಧಮಾದಾಯ ಜುಷಸ್ವನ ಇತ್ಯಾದ್ಯಗ್ನ್ಯಲಂಕರಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ । ತೂಷ್ಣೀಮೇಕಾಂ ಸಮಿಧಮಗ್ನೌ ನಿಧಾಯ । ತಸ್ಯಾಮಾದೀಪ್ತಾಯಾಂ ತತ್ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗೇ ಹೋಮದ್ರವ್ಯಂ ಪ್ರತ್ಯಗಸ್ತಬಿಲೇನ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಮೂಲದೇಶೇನ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಂ ಪ್ರಬಾಹುಗ್ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ । ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣತೋಽತಿಹಾಯ । ಪುನಃ ಪೂರ್ವತೋಽಧಿಕಂಗೃಹೀತ್ವಾ ಸಮಿದ್ಧೇವ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಪ್ರತ್ಯಗಸ್ತಬಿಲೇನ ಅಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಂ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಮೂಲದೇಶೇನ ಪ್ರತಿಮುಖಂ ಪ್ರಬಾಹುಙ್ಮನಸೈವ ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇಂದಂ [ಇತಿ ಮನಸಾ]ಪುನಃತೂಷ್ಣೀಮೇಕಾಂ ಸಮಿಧಮಗ್ನೌ ನಿಧಾಯ । ಪುನಃ ಪ್ರಥಮಾಹುತಿವದವದಾಯ ತಥೈವ ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಸೂರ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ । ಇತ್ಯುತ್ತರತೋಽತಿಹಾಯ ದ್ವಿತೀಯಮಾಹುತಿಂ ಪೂರ್ವತೋ ಭೂಯಪೀಮವದಾಯ ಪೂರ್ವದ್ವಿತಿಯಾಹುತಿವಜ್ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ । ಜುಷಸ್ವನ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್ । ಯದಿ ಪರಿಸ್ತೃಣಾತಿ ನ ತಾನ್ಪ್ರಹತಿ ಧಾರಯತ್ಯೇವ । ಇತ್ಯೌಪಾಸನಂ ॥

ಅಥ ವೈಶ್ವದೇವಪ್ರಯೋಗಃ :— ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮೌ ಕೃತ್ವಾ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮೋಪಾತ್ತದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಪಂಚ ಸೂನಾದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ವೈಶ್ವದೇವಹೋಮಂಕರಿಷ್ಯೇ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಂ ಆವಸಥ್ಯನಾಮಾನಮಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ ಇತ್ಯಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ । ಉತ್ತರತಃಪಾತ್ರೇ ಹವನೀಯದ್ರವ್ಯಂನಿಧಾಯ ದರ್ಭದ್ವಯಮಗ್ನೌ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ ಹವನೀಯಮನ್ನಂ ಪ್ರಾಗಾದಿ ತ್ರಿಃಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರ್ಯಗ್ನಿಕೃತ್ವಾ ಉದಙ್ಮರಸ್ಯಾಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ

ಅಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ದರ್ಭೇಷ್ವಾಸಾದ್ಯ ಅಗ್ನ್ಯಲಂಕರಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಂಗುಷ್ಠಪರ್ವಮಾತ್ರಂ ಚರುಮುಪದಾಯ ಹಸ್ತೇನೈವಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸೋಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಧ್ರುವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಧ್ರುವಾಯ ಭೂಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಧ್ರುವಕ್ಷಿತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಅಚ್ಯುತಕ್ಷಿತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಈಶಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಜಯಂತಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಧರ್ಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಧರ್ಮರುಚಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಧನ್ವಂತರಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ವಿದ್ಯಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಅಂಬಿಕಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಹರಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಗಣೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಗಣಪತಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಪರಿಷದ್ಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಸಾಧ್ಯೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಯಥಾ ಲಿಂಗಮುದ್ದೇಶತ್ಯಾಗಃ । ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ । ಇತಿ ಪಂಚವಿಂಶತ್ಯಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ । ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ । ಇತಿ ಈಶಾನ್ಯಭಾಗೇ ಹುತ್ವಾ । ಅಥಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ಭೂಮೌ ಚತುರಸ್ರಮಂಡಲಂಕೃತ್ವಾ । ಓಂ ಯೇಭೂತಾಃ ಪ್ರಚರಂತಿ ದಿವಾನಕ್ತಂ ಬಲಿಮಿಚ್ಛಂತೋವಿತುದಸ್ಯಪ್ರೇಷ್ಯಾಃ । ತೇಭ್ಯೋಬಲಿಂ ಪುಷ್ಟಿಕಾಮೋ ಹರಾಮಿ ಮಯಿ ಪುಷ್ಟಿಂ ಪುಷ್ಟಿಪತಿರ್ದಧಾತು ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯೋನಮಃ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಇತಿ ಬಲಿಹರಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಜುಷಸ್ವ ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಾಪಯೇತ್ ।

ಯೇತ್ ॥ ಇತಿ ವೈಶ್ವದೇವ ಹೋಮಃ ॥ ಸದ್ಯಃಸಂಧಾನಾದಿ ಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಸಾಂಗತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂದತ್ವಾ ॥

ಅಥಉದಕಶಾಂತಿಃ :— ವಿವಾಹಚೌಲೋಪನಯನ ಸಮಾವರ್ತನಾದಿ ಕರ್ಮಸು ಅನ್ಯೇಷು ಮಂಗಲಕಾರ್ಯೇಷು ಚ ಯಸ್ಮಿನ್ ದಿನೇ ನಾಂದೀ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕುರ್ಯಾತ್ತಸ್ಯಾಮೇವರಾತ್ರೌ ಪ್ರದೋಷಾಂ ತೇ ಉದಕ ಶಾಂತಿ ಪ್ರತಿಸರ ಬಂಧೌ ಆರಭೇತ್ ॥ ಸದ್ಯಃಕರಣಪಕ್ಷೇ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನ, ಕುಲದೇವತಾ ಸ್ಥಾಪನ, ನಾಂದೀ ಸಮಾರಾಧನ, ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನ, ಉದಕಶಾಂತಿ, ಪ್ರತಿಸರ ಬಂಧಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ ವಿವಾಹಾದಿಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಕರ್ತಾ ಸಪತ್ನೀಕಃ ಸಂಸ್ಕಾರ್ಯೇಣ ಸಹ ಆಸನೇ ಷೂಪವೇಶ್ಯ ಆಚಮ್ಯ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮ =॥ ಸರ್ವಾಮಂಗಲ ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಸಮಸ್ತ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ರಕ್ಷಾರ್ಥಂಚ? ಅಮುಕ ಕರ್ಮಾಂಗತಯಾವಿಹಿತಂ ಉದಕಶಾಂತಿಂ [ಪ್ರತಿಸರಬಂಧಂ] ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ಸಂಕಲ್ಪಃ॥ ಗಣಪತಿಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದೀನ್ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ಗಂಧಾದೀನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಆಚಾರ್ಯಸ್ತು= ಸುವ್ರತ ॥ ಉದಕಶಾಂತಿಕರ್ಮಣಿ ಆಚಾರ್ಯಂತ್ವಾ ಮಹಂವೃಣೇ॥ ಪೂರ್ವಸ್ಯಾಂದಿಶಿ-ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯಾಂ, ಪಶ್ಚಿಮಾಯಾಂ । ಉತ್ತರಸ್ಯಾಂದಿಶಿ ಜಪಾರ್ಥಂ ತ್ವಾ ಮಹಂವೃಣೇ ॥ಇತಿ॥ ವೃತೋಸ್ಮೀತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ॥ ಹೋಮಮಂಡಲಂವಿಲಿಖ್ಯ ತನ್ಮಧ್ಯತಃ ಉಧೃತ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಅರತ್ನಿಮಾತ್ರಂ ಸಮಚತುರಸ್ರಂ ತಂಡುಲೈಃ ಸ್ಥಂಡಿಲಂಕೃತ್ವಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಸಮುಲ್ಲಿಖ್ಯ ಅದ್ಭಿರಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ದೂರ್ವಾಕ್ಷತಫಲೈರವಕೀರ್ಯ ಗಂಧೋದಕೇನಾಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಪುಷ್ಪೈರವಕೀರ್ಯತೇಷು ಸುಧೂಪಿತಂ ಸೂತ್ರ ವೇಷ್ಟಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮಪಾತ್ರಂ (ಕುಂ. ಭಂ.)ತದುತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರೇಷು ದರ್ಭೇಷು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಣ್ಯಾಸಹ ಸಾದಯಿತ್ವಾ ದರ್ಭೈಃ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯಕುಂಭ ಮುತ್ತಾನಂಕೃತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಂ ಸ್ತ್ರೀಃಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಸ್ಥಂಡಿಲಮಧ್ಯೇನಿಧಾಯ ಓಂ ಇತಿ ಜಲಮಾ ಪೂರ್ಯ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರೈಃ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ । ಮಹೀದ್ಯೌರಿತ್ಯಾದಿ ಕಲಶಸ್ಥಾಪನ ಪೂರ್ವಕ ವರುಣ ಪೂಜಾಂತಂಕೃತ್ವಾ "ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಾನಂ=ವಿವಃ ! ಓಂ ಭೂಃವೇದ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಾ ವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ಭುವಃ ವೇದ=। ಓಂ ಸುವಃ ವೇದ=ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸುವಃ ವೇದ=ಇತ್ಯಾವಾಹ್ಯ *ಷೋಡಶೋಪ ಚಾರೈಃ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ 'ದೂರ್ವಾದರ್ಭೈಃ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ ಸರ್ವೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಕುಂಭಮನ್ವಾರಭ್ಯ ಜಪಂತಿ ॥

---

* ಕೇಚಿತ್-ಅಗ್ನಿಮೀಳೆ ಇತಿ ಋಗ್ವೇದಂ । ಇಷೇತ್ವೋರ್ಜೇತ್ವಾ । ಯಜುರ್ವೇದಂ । ಅಗ್ನ ಆಯಾಹಿ ಇತಿಸಾಮವೇದಂ । ಶಂನೋದೇವಿ ಇತ್ಯಥರ್ವವೇದಂ ಆವಾಹಯಂತಿ ॥

ಓಂ ಅಗ್ನಿಮೀಳೇ ಇಷೇತ್ವೋರ್ಜೇತ್ವಾ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಘೋಷದಸಿ ಶುಂಧಧ್ವಂ ಇತಿ ತ್ರೀನನುವಾಕಾನ್। ಅಗ್ನ ಆಯಾಹಿ ಶನ್ನೋದೇವೀಃ ಕೃಣುಷ್ವಪಾಜಃ ಇತ್ಯಾರಭ್ಯ ರಕ್ಷಸೇಹಂತವಾಉ ಇತ್ಯಂತಂ। ಇಂದ್ರಂವೋ ವಿಶ್ವತಸ್ಪರಿ ಇತ್ಯೇತಮನುವಾಕಂ। ಯತ ಇಂದ್ರಭಯಾಮಹೇ ಸ್ವಸ್ತಿದಾವಿಶಸ್ಪತಿಃ ಮಹಾಁ ಇಂದ್ರೋ ಸಜೋಷಾಇಂದ್ರಸಗಣಃ ಇತಿ ಚತುರೋಮಂತ್ರಾನ್। ಯೇದೇವಾಃ ಪುರಃಸದೋಽಗ್ನಿನೇತ್ರಾ ರಕ್ಷೋಹಣಸ್ತೇನಃ ಪಾಂತು ತೇದೋವಂತು ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಯೇದೇವಾ ದಕ್ಷಿಣಸದೋ-। ಯೇದೇವಾಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಸದಃ-। ಯೇದೇವಾ ಉತ್ತರಸದಃ=। ಯೇದೇವಾ ಉಪರಿಷದಃ-। ಅಗ್ನಿರಾಯುಷ್ಮಾನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಂಚ। ಯಾವಾಮಿಂದ್ರಾವರುಣಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಚತಸ್ರಃ। ಋತಾಷಾಡೃತಧಾಮೇತ್ಯೇತಮನುವಾಕಂ। ನಮೋಅಸ್ತು ಸರ್ಪೇಭ್ಯಃ ಇತಿ ತಿಸ್ರಃ। ಅಯಂಪುರೋಹರಿಕೇಶಃ ಇತಿ ಪಂಚ। ಆಶುಃಶಿಶಾನಃ ಇತ್ಯೇತಮನುವಾಕಂ। ಶಂಚಮೇ ಇತ್ಯನುವಾಕಂ। ಮಮಾಗ್ನೇವರ್ಚಃ ಇತ್ಯೇತಮನುವಾಕಂ। ಅಗ್ನೇರ್ಮನ್ವೇ ಇತ್ಯನುವಾಕಂ। ಸಮೀಚೀನಾಮಾಸಿ ಇತಿ ಷಟ್। ಹೇತಯೋ ನಾಮಸ್ಥ ಇತಿ ಷಟ್। ಶತಾಯುಧಾಯ ಇತಿ ಪಂಚ। ಭೂತಂ ಭವ್ಯಂ ಇತ್ಯೇತಮನುವಾಕಂ। ಚಕ್ಷುಷೋಹೇತೀ-ಭ್ರಾತೃವ್ಯಂಪಾದಯಾಮಸಿ ಇತ್ಯಂತಂ। ಪ್ರಾಣೋ ರಕ್ಷತಿ। ಸಿಂಹೇವ್ಯಾಘ್ರ ಇತ್ಯೇತಾವನುವಾಕೌ* ಅಸ್ಮಿನ್ನನುವಾಕೇ ತಮುಹಮುಸ್ಮೈ ಇತ್ಯತ್ರ ಸಂಸ್ಕಾರ್ಯಸ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರರಾಶಿನಾಮಾನಿ ಚತುರ್ಥ್ಯಂತೇನ ಗೃಹ್ಣಾತಿ। ಯಥಾ-ತಮುಹಮುಸ್ಮೈ ಅಶ್ವಿನೀನಕ್ಷತ್ರೇ ಮೇಷರಾಶೌ ಜಾತಸ್ಯ ಶಿವಶರ್ಮಣೇ ತೇಜಸೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವರ್ಚಸಾಯ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ। ಇತ್ಯಾದಿ ಅಹಮಸ್ಮಿ ಪ್ರಥಮಜಾಋತಸ್ಯ ಇತ್ಯೇತಮನುವಾಕಂ। ತಾಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಸಾ ಇತ್ಯೇತಮನುವಾಕಂ। ಅಗ್ನಿರ್ನಃಪಾತು ಋಧ್ಯಾಸ್ಮಹವ್ಯೈಃ ನವೋನವೋಭವತಿ ಇತಿ ತ್ರೀನನುವಾಕಾನ್। ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ಕೃತ್ತಿಕಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹೇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನಸಮಾಪ್ತಿಪರ್ಯಂತಂ। ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣಃ ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತಿ ತಿಸ್ರಃ। ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿತೇ ಇತಿ ತಿಸ್ರಃ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಇತಿ ಚತಸ್ರಃ। ಪವಮಾನಃ ಸುವರ್ಜನಃ ಇತ್ಯನುವಾಕಂ। ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ। ತಚ್ಛಂಯೋರಾವೃಣೀಮಹೇ ಇತ್ಯೇತಮನುವಾಕಂ। ಘೃತಸೂಕ್ತಂ। ನಮೋಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಇತಿ ತ್ರಿರುಕ್ತ್ವಾ

---

* ಕೇ॥ ಅಸ್ಮಿನ್ನನುವಾಕೇ। ತಮುಹಮುಸ್ಮೈ ಇತ್ಯತ್ರ ಸಂಸ್ಕಾರ್ಯಸ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರ ರಾಶಿ ನಾಮಾನಿ ಚತುರ್ಥ್ಯಂ ತೇನ ಗೃಹ್ಣಾತಿ। ಯಥಾ ತಮುಹಮುಸ್ಮೈ ಅಮುಕ ರಾಶೌ ಜಾತಸ್ಯ ಅಮುಕ ಶರ್ಮಣೇ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸಾಯ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ ಇತಿ ಪಠಂತಿ॥

ಓಮಿತ್ಯುದಕಕುಂಭಮುತ್ಥಾಪ್ಯ ತತ್ರೈವಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಪುನರ್ಯಥೋಪಪಾದ ಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಯಜಮಾನಃ। ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದದಾತಿ। ಪುರಜ್ತಾದುಪವಿಷ್ಟಾಯ ಹಿರಣ್ಯಂದಕ್ಷಿಣಾಂ ಪ್ರತಿಪಾದಯಾಮಿ। ದಕ್ಷಿಣತ ಉಪವಿಷ್ಟಾಯರಜತಂ ದಕ್ಷಿಣಾಂ-। ಪಶ್ಚಾದುಪ ವಿಷ್ಟಾಯಕಾಂಸ್ಯಂ। ಉತ್ತರತಃ ಉಪವಿಷ್ಟಾಯ ವಸ್ತ್ರಂ। ಸರ್ವತ್ರ ತತ್ತನ್ಮೂಲ್ಯಂ ವಾ ದತ್ವಾ ದೇವತಾಮುದ್ವಾಸ್ಯಕಲಶ ಮಾಚಾರ್ಯಾಯ ದತ್ವಾ ಅನೇನ ಉದಕಶಾಂತಿಂಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ತತಃ ಶಾಂತ್ಯುದಕೇನ ಸಕುಟುಂಬಾನಾಂ ಗೃಹಗೃಹೀತಾನಾಂ ಜ್ವರಗೃಹೀತಾನಾಂ ಭೂತೋಪವಿಷ್ಟಾನಾಂ ಮಿತ್ರಸುಹೃಜ್ಜ್ಞಾತಿ ಸಖಿ ಸಂಬಂಧಿ ಬಾಂಧವಾನಾಂ ರಾಜ್ಞಾಂ ರಾಜಪುರೋಹಿತಾನಾಂ ಚ ಬಾಲವೃದ್ಧಾಂತರ್ವತ್ನೀ ವಾತರೋಗಿ ದೀರ್ಘರೋಗಿ ಕೃಶಾತುರಾಣಾಂ ಚಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯತಿ। ಹಸ್ತ್ಯಶ್ವೋಷ್ಟ್ರಗೋಮಹಿಷ್ಯಾಜಾವಿಕಭೃತ್ಯಾಂಶ್ಚ ಧನಧಾನ್ಯಾನಿಚ ಶಾಂತಿಮಂತ್ರೇಣ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯತಿ। ಏವಮೇಕರಾತ್ರಂ ತ್ರಿರಾತ್ರಂ ಪಂಚರಾತ್ರಂ ಸಪ್ತರಾತ್ರಂ ನವರಾತ್ರಮಿತ್ಯಪಪುನರ್ಮೃತ್ಯುಂಜಯತೀತ್ಯಾಹ ಭಗವಾನ್ ಬೋಧಾಯನಃ ॥ ಇತ್ಯುದಕ ಶಾಂತಿಃ ॥

ಪ್ರತಿಸರ ಬಂಧಃ :— ಪೂರ್ವೇದ್ಯುಃ ನಾಂದೀ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಸ್ಯಾಂ ರಾತ್ರೌ ಪ್ರದೋಷಾಂತೇ ದೇಶಕಾಲಾ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಮುಕ ಕರ್ಮಾಂ ಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಪ್ರತಿಸರಬಂಧಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಇತಿ ॥ (ಉದಕ ಶಾಂತಿವತ್) ಬ್ರಹ್ಮಕುಂಭಂ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ವ್ಯಾಹೃತಿ ಭಿಃ ಶುದ್ಧೋದಕೈಃ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ಅರ್ಚನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ (ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ದೂರ್ವಾಕ್ಷತ ಫಲೈರವಕೀರ್ಯ ದೂರ್ವಾದರ್ಭೈಃ ಪ್ರತಿಚ್ಛಾದ್ಯ (ಉತ್ತರತಃ ಶಾಲೀ ತಂಡುಲ ಪೂರ್ಣೆ ಕಾಂಸ್ಯಪಾತ್ರೇ ಪ್ರತಿಸರಸೂತ್ರಂ ಗಂಧಾನುಲಿಪ್ತಂ ಭಸ್ಮನಾ ಸಹಿತಂ ನಿಧಾಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವರಣಂ ಕೃತ್ವಾ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಕುಂಭ ಮನ್ವಾರಭ್ಯ ಜಪಂತಿ ॥ ಪ್ರಣವಂ ವ್ಯಾಹೃತೀಃ, ಸಾವಿತ್ರೀ, ಪಚ್ಛೋಟ್ಯರ್ಧರ್ಚಶೋನವಾನಮುಕ್ತ್ವಾ ಅಗ್ನಿಮೀಳೆ- ಇಷೇತ್ವೋರ್ಜೇತ್ವಾ- ಅಗ್ನಆಯಾಹಿ- ಶನ್ನೋದೇವೀ

ಇತಿ ವೇದಾದೀನ್ ॥ ಕೃಣುಷ್ವಪಾಜ=ಅದೇವೀಃ ॥ ಅಗ್ನೇಯಶಸ್ವಿನ್ ಇತಿ ಚತಸ್ರಃ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಃ ಶುಚಯಃ=ನಿಧತ್ತ ॥ ಯದದಃ ಸಂ ಪ್ರಯತೀರಹಾವನದತಾಹತೇ । ತಸ್ಮಾ ದಾನದ್ಯೋ ನಾಮಸ್ಥ ತಾವೋನಾಮಾನಿ ಸಿಂಧವಃ । ಯತ್ಪ್ರೇಷಿತಾ ವರುಣೇನ ತಾಃ ಶೀಭಗು ಸಮವಲ್ಗತ । ತದಾಪ್ನೋದಿಂದ್ರೋವೋಯತೀಸ್ತಸ್ಮಾದಾ ಪೋ ಅನುಸ್ಥನ । ಅಪಕಾಮಗ್ಗುಂ ಸ್ಯಂದಮಾನಾ ಅವೀವರತ ವೋಹಿಕಮ್ । ಇಂದ್ರೋವಃ ಶಕ್ತಿಭಿರ್ದೇವೀಸ್ತಸ್ಮಾ ದ್ವಾರ್ಣಾಮ ವೋಹಿತಮ್ । ಏಕೋದೇವೋ ಅಪ್ಯತಿಷ್ಠ ತ್ಸ್ಯಂದಮಾನಾ ಯಥಾವಶಮ್ ಉದಾನಿಷುರ್ಮಹೀರಿತಿ ತಸ್ಮಾದುದಕ ಮುಚ್ಯತೇ । ಆಪೋಭದ್ರಾ ಘೃತಮಿದಾಪ ಆಸುರಗ್ನೀ ಷೋಮೌ ಬಿಭ್ರತ್ಯಾಪ ಇತ್ತಾಃ ॥ ತೀವ್ರೋರಸೋ ಮಧು ಪೃಚಾಮರಂಗಮ ಆಮಾ ಪ್ರಾಣೇನ ಸಹ ವರ್ಚಸಾಗನ್ । ಆದಿತ್ಪ ಶ್ಯಾಮ್ಯುತವಾ ಶೃಣೋಮ್ಯಾ ಮಾಘೋಷೋ ಗಚ್ಛತಿ ವಾಙ್ಮ ಆಸಾಮ್ ಮನ್ಯೇಭೇಜಾನೋ ಅಮೃತಸ್ಯ ತರ್ಹಿ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಅತೃಪಂ ಯದಾವಃ ॥ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ–ಚನಃ । ದಿವಿಶ್ರಯಸ್ವಾಂತ ರಿಕ್ಷೇ ಯತಸ್ವ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಸಂಭವ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸ ಮಸಿ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸಾಯತ್ವಾ ॥ ಪವಮಾನಃ ಸುವರ್ಜನಃ=ಇತ್ಯನುವಾಕಮ್ । ಉದುತ್ತಮಂ=ಪ್ರಮೋಷೀಃ ॥ ಇತಿ ಷಡೃಚಂ ವರುಣ ಸೂಕ್ತಮ್ ರುದ್ರಸೂಕ್ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಸೂಕ್ತಂ ವಿಷ್ಣುಸೂಕ್ತಂ ದುರ್ಗಾಸೂಕ್ತಂ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತ=ಪುರುಷಾನ ಹಂ ಇತ್ಯಂತಂ ॥ ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಾಬ್ರಹ್ಮಣ ಉಜ್ಜಭಾರ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಃ ಕೃತ್ತಿವಾಸಾಃ ಪಿನಾಕೀ । ಈಶಾನೋದೇವಃ ಸನಆಯುರ್ದಧಾತು ತಸ್ಮೈಜು

ಹೋಮಿ ಹವಿಷಾ ಘೃತೇನ ॥೧॥ ಭಿಭ್ರಾಜಮಾನಃ ಸರಿರಸ್ಯ ಮಧ್ಯಾಧೋಚಮಾನೋ ಘರ್ಮ ರುಚಿರ್ಯ ಆಗಾತ್ । ಸಮೃತ್ಯುಪಾ

ಶಾದಪನುದ್ಯ ಘೋರಾದಿಹಾಯುಷೇಣೋ ಘೃತ ಮತ್ತು ದೇವಃ ॥೨॥ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಯೋತಿರ್ಬ್ರಹ್ಮ ಪತ್ನೀಷು ಗರ್ಭಂ ಯಮಾದ

ದಾತ್ಪುರು ರೂಪಂ ಜಯಂತಮ್ । ಸುವರ್ಣರಂಭಂ ಗ್ರಹಮರ್ಕಮರ್ಚ್ಯಂ ತಮಾಯುಷೇ ವರ್ಧಯಯಮೋ ಘೃತೇನ ॥೩॥

ಶ್ರೀಯಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮೋಪಲಾ ಮಂಬಿಕಾಂಗಾಂ ಷಷ್ಠೀಂ ಜಯಾಮಿಂದ್ರಸೇನೇತ್ಯುದಾಹುಃ । ತಾಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಯೋನಿಗ್ಂ

ಸರೂಪಾಮಿಹಾಯುಷೇ ತರ್ಪಯಾಮೋ ಘೃತೇನ ॥೪॥ ದಾಕ್ಷಾಯಣ್ಯಃ ಸರ್ವಯೋನ್ಯಃ ಸಯೋನ್ಯಃ ಸಹಸ್ರಶೋ ವಿಶ್ವರೂಪಾ

ವಿರೂಪಾಃ ॥ ಸಸೂನವಃ ಸಪತಯಃ ಸಯೂಥ್ಯಾ ಆಯುಷೇಣೋ ಘೃತಮಿದಂ ಜುಷಂತಾಂ ॥೫॥ ದಿವ್ಯಾಗಣಾ ಬಹುರೂಪಾಃ

ಪುರಾಣ ಆಯುಚ್ಛಿದೋನಃ ಪ್ರಮಥ್ನಂತು ವೀರಾನ್ । ತೇಭ್ಯೋಜು ಹೋಮಿ ಬಹುಧಾ ಘೃತೇನ ಮಾನಃಪ್ರಜಾಗ್ಂರೀರಿಷೋ

ಮೋತ ವೀರಾನ್ ॥೬॥ ಏಕಂ ಪುರಸ್ತಾದ್ಯ ಇದಂ ಬಭೂವ ಯತೋಬಭೂವ ಭುವನಸ್ಯ ಗೋಪಾಃ । ಯಮಪ್ಯೇತಿ

ಭುವನಗ್ಂ ಸಾಂಪರಾಯೇ ಸನೋಹವಿರ್ಘೃತಮಿಹಾಯುಷೇತ್ತುದೇವಃ ॥೭॥ ವಸೂನ್ ರುದ್ರಾನಾದಿತ್ಯಾನ್ಮರುತೋಥ ಸಾಧ್ಯಾನ್

ಭೂನ್ಯಕ್ಷಾನ ಗಂಧರ್ವಾಗ್ಂಶ್ಚ ಪಿತೃ ಗುಶ್ಚ ವಿಶ್ವಾನ್ । ಭೃಗ್ಂನ್ಸರ್ಪಾಗ್ಂಶ್ಚಾಙ್ಗಿರ ನೋಥಸರ್ವಾನ್ ಘೃತುಗ್ಂಹುತ್ವಾ

ಸಾಯುಷ್ಯಾಮಹಯಾಮ ಶಶ್ವತ್ ॥೮॥ ಓಂನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ = ಕರೋಮಿ ಇತಿತ್ರಿಃ ॥ ಶಾಂತಿಃ = ತ್ರಿಃ ॥ ಸರ್ವೇಪ್ರಣವೇನಕಂಭ

ಮುತ್ಥಾಪ್ಯ ತತ್ರೈವ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಉತ್ತರಪೂಜಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಕಂಭೋದಕೇನ ತತ್ಸೂತ್ರಂ ಸಂಸ್ಕಾರ್ಯಂ ಚ ವ್ಯಾಹೃತೀಭಿಃ। "ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣಃ" ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತಿ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ= ಬಲಾಯಯಾಭಷಿಂ ಚಾಮಿ ಇತ್ಯಂತಂ। ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯಾ ಸೂತ್ರಮಾದಾಯ ವಾಸುಕಿಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ತ್ರ್ಯಯಂಬಕಂ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಭಸ್ಮನಾಸಂಮೃಜ್ಯ "ಅಗ್ನಿ ರಾಯುಷ್ಮಾನ್ ಇತಿ ಸಂಸಾರ್ಯಂ ಚ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇ (ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ವಾಮಹಸ್ತಂ= ಆಯುಷ್ಮತೀಂ ಕರೋಮಿ) ಬೃಹತ್ಸಾಮ ಕ್ಷತ್ರ= ರಕ್ಷ ॥ಇತಿ॥ ಬಧ್ನೀಯಾತ್॥

ಆಯುಷ್ಯ ಚರುಶಾಂತಿಃ :— ಸಂವತ್ಸರೇ ಸಂವತ್ಸರೇ ಷಟ್ಸು ಷಟ್ಸು ಮಾಸೇಷು ಚತುರ್ಷು ಚತುರ್ಷು ಋತಾವೃತೌ ಮಾಸಿ ಮಾಸಿ ವಾ ಕುಮಾರಕಸ್ಯ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರೇ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಕರ್ತಾ ಸಪತ್ನೀಕಃ ಉಪವಿಶ್ಯ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿರಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಸ್ಯ ಕುಮಾರಕಸ್ಯ(ಸಕುಟುಂಬಸ್ಯ)ಸಮಸ್ತ ಗ್ರಹಚಾರ ಪೀಡಾಪರಿಹಾರದ್ವಾರಾ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಆಯುಷ್ಯ ಚರುಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಗಣಪತಿಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ 'ಅಗ್ನಿ ರಾಯುಷ್ಮಾನ್ ಪ್ರೀಯತಾಮ್, ಪ್ರಾಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್' ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ= ಆಯುಷ್ಯ ಚರು ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಆಯುಷ್ಯ ಚರುಹೋಮಃ ಕರ್ಮ, ಆಪೂರ್ವಿಕಂ ತಂತ್ರಂ ಬಲವರ್ಧನೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ, ಅಗ್ನಿ ರಾಯುಷ್ಮಾನ್ದೇವತಾ, ಪ್ರಾಣೋ ದೇವತಾ, ಚರು ಪಾಯಸೇ ಹವಿಷೀ, ಉಪಹೋಮೇ ಘೃತಸೂಕ್ತೇನ, ಷಡ್ವಿಂಶತ್ಯುತ್ತರ ಶತಾವೃತ್ತೇನಾಷ್ಟ ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯಾಕಾಹುತಿಭಿರಾಜ್ಯೇನ, ರಾಷ್ಟ್ರಭೃತ್ಪಂಚಚೋಡಾ ಸರ್ಪಾಹುತಿ ಗಂಧರ್ವಾಹುತಿ ಮಂತ್ರೈರಾಜ್ಯೇನ, ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಿತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯಾನ್ವಾಧಾಯ, ಪಾತ್ರಾಸಾದನ ಕಾಲೇ ಚರುಸಾಲೀದ ಯಮಾಸಾದ್ಯಾಯುಪ್ರಣೀತಾಭ್ಯಃ ಕೃತ್ವಾಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿಂ ವಿಧಿವತ್ಕಲಶಂಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ವರುಣಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ, ಆಯುಷ್ಟೇವಿಶ್ವತೋ ದದ

ದಯಮಗ್ನಿರ್ವರೇಣ್ಯಃ। ಪುನಸ್ತೇಪ್ರಾಣಆಯಾತಿ ಪರಾ ಯಕ್ಷ್ಮ ಸುವಾಮಿತೇ ॥೧॥ ಆಯುರ್ದಾ ಅಗ್ನೇ ಹವಿಷೋ ಜುಷಾಣೋ ಘೃತಪ್ರತೀಕೋ ಘೃತಪೃಷ್ಠೋ ಅಗ್ನೇ। ಘೃತಂ ಪಿಬನ್ನಮೃತಂಚಾರುಗವ್ಯಂ ಪಿತೇವ ಪುತ್ರಮಭಿರಕ್ಷತಾದಿಮಂ ॥೨॥ ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ

"ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸ್ವಂ ಅಗ್ನಯ ಆಯುಷ್ಮತೇ ನಮಃ। ಅಗ್ನಿಮಾಯುಷ್ಮಂತ ಮಾವಾಹಯಾಮಿ" ಪ್ರಾಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂಕೃತ್ವಾ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈರಭ್ಯರ್ಚಯೇತ್ ॥ ಅಥ ಚರುಂ ನಿರ್ವಪತಿ–ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಅಗ್ನಯುಆಯುಷ್ಮತೇ=ನಿರ್ವಪಾಮಿ ॥ ಪ್ರಾಣಾಯಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ' ಇತಿ ಪಾಯಸಂಚ ನಿರೂಪ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಆಗ್ನಾವಧಿಶ್ರಯತಿ। ಆಜ್ಯನಿರ್ವಾಪಾದ್ಯಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಕ್ವಾಜ್ಜುಹೋತಿ– ಆಯುಷ್ಟೆ ಇತಿ ಪುರೋನುವಾಕ್ಯಾಮನೂಚ್ಯ ಆಯುರ್ದಾ=ದಿಮ ಽ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯ ಆಯುಷ್ಮತ ಇದಂ ॥ ಇತಿ ಹುತ್ವಾಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಮವದಾಯಾಂತಃಪರಿಧೌ ನಿಧಾಯಸ್ಯಾನ್ತರೇಣಾಗ್ನಿಂಚಾಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಂ ಪಾಯಸಂ ನಿಧಾಯಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ +ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ=ಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥೧॥ ಬಿಭ್ರಾಜಮಾನಃ=ದೇವ ಸ್ವಾಹಾ ॥೨॥ ಈಶಾನಾಯ ದೇವಾಯೇದಂ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಯೋತಿಃ=ಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ ॥೩॥ ಈಶಾನಾಯೇದಂ ॥ ಶ್ರಿಯಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ=ಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ ॥೪॥ ವಿದ್ಯಾಯೈ ಬ್ರಹ್ಮಯೋನ್ಯೈ ಸರೂಪಾಯಾ ಇದಂ ॥ ದಾಕ್ಷಾಯಣ್ಯಃ= ಜುಷನ್ತಾಂಸ್ವಾಹಾ ದಾಕ್ಷಾಯಣೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥೫॥ ದಿವ್ಯಾ ಗಣಾ= ವೀರಾನ್ ಸ್ವಾಹಾ ॥೬॥ ದಿವ್ಯೇಭ್ಯೋ ಗಣೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಏಕಃ ಪುರಸ್ತಾತ್=ದೇವಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥೭॥ ದೇವಾಯೇದಂ ॥ ವಸೂನ್ರುದ್ರಾನ್=ಶಶ್ವತ್ ಸ್ವಾಹಾ ॥೮॥ ವಸುಭ್ಯೋ ರುದ್ರೇಭ್ಯ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯೋ ಮರುದ್ಭ್ಯಃ ಸಾಧ್ಯೇಭ್ಯ ಋಭುಭ್ಯೋ ಯಕ್ಷೇಭ್ಯೋ ಗಂಧಾರ್ವೇಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ಭೃಗುಭ್ಯಃ ಸರ್ಪೇಭ್ಯೋಂಗಿರೋಭ್ಯಃ ಸರ್ವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ (ಏವಂ ಷಡ್ವಿಂಶತ್ಯುತ್ತರ ಶತಕೃತ್ವಸ್ತದಾಹುತೀನಾಮಷ್ಟಸಹಸ್ರಂ ಸಂಪದ್ಯತೇ) ರಾಷ್ಟ್ರಭೃತ್ವಂಚ ಚೋಡಾ ಸರ್ಪಾಹುತಿ ಗಂಧರ್ವಾಹುತಿ ರಾಜ್ಯೇನ ಹುತ್ವಾ। ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದಿ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ದೂರ್ವಾಸ್ತಂಭೇಷು ಹುತಶೇಷಂ ನಿದಧಾತಿ ಮಾನೋಮಹಾಂತ=, ಮಾನಸ್ತೋಕೇ=ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಅಥಾಪರೇಣಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ಸಂಪಾತಾಭಿಹುತಂ ಪಾಯಸಂ ಸಗಣಃ ಪ್ರಾಶ್ನಾತಿ–ಆಯುರಸಿ ವಿಶ್ವಾಯುರಸಿ। ಸರ್ವಾಯುರಸಿ ಸರ್ವಮಾಯುರಸಿ। ಸರ್ವಂಮಆಯುರ್ಭೂಯಾತ್। ಸರ್ವಮಾಯುರ್ಗೇಷಮ್ ಇತಿ ಪ್ರಾಶ್ಯಾಪ ಆಚಮ್ಯ ಜಠರಮಭಿಮೃಷತಿ 'ಯತ ಇಂದ್ರಭಯಾಮಹೇ=, ಸ್ವಸ್ತಿದಾ ವಿಶಸ್ಪತಿಃ=' ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ॥ ಅಥೋತ್ತರಪರಿಷೇಕಾದಿ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ, ಆವಾಹಿತ ದೇವತಾಂಃ ಪುನಃ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಋತ್ವಿಜಃ ಕಲಶೋದಕೇನ ಕುಮಾರಂ ಯಜಮಾನಂಚ ಸಗಣಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇಯುಃ। ಆಚಾರ್ಯಾಯ ಕಲಶಂ ಆಯುಷ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ನಿರೀಕ್ಷಣದಾನಂ ಋತ್ವಿಗ್ಭ್ಯೋ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಣಾಂಚ ದತ್ವಾ ಕರ್ಮೇಶ್ವರಾಯ ಸಮರ್ಪ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಭೋಜಯಿತ್ವಾ ಆಶಿಷೋ ಗೃಹ್ಣೀಯಾತ್ ॥

ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಶಾಂತಿಃ :— ಯಜಮಾನಃ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿ ರಾಚಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಸ್ಯ ಕುಮಾರಕಸ್ಯ ಉಪನಯನ ಕಾಲೆ (ವಿವಾಹಕಾಲೇವಾ) ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾನುಕೂಲ ಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಾದ್ಯಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸಗ್ರಹಮುಖ ಪೂರ್ವಕ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಶಾಂತಿಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಗಣಪತಿಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಪುಣ್ಯಾಹಂವಾಚಯಿತ್ವಾ ।ಆಚಾರ್ಯಾದೀನ್ ವೃಣೀಯಾತ್ । ಆಚಾರ್ಯಃ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದ್ಯಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಯಜಮಾನೇನ ವೃತೋಹಮ್ ಅಸ್ಯ ಕುಮಾರಕಸ್ಯ ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾನುಕೂಲ ಸಿದ್ಧದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ಸಗ್ರಹಮುಖ ಪೂರ್ವಕ ಗುರುಶಾಂತಿಂಕರಿಷ್ಯೇ। ಶಾಂತಿ ಹೋಮಃಕರ್ಮ ಇತ್ಯಾದಿ ನವಗ್ರಹ ಕೀರ್ತನಾಂತೇ, ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಶಾಂತಿಹೋಮೇ ಶಿಖೀ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ, ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದೇವತಾ ಚರುರ್ಹವಿಃ ಉಪಹೋಮೇ, ಅಶ್ವತ್ಥ, ಸಮಿಧ ಆಜ್ಯ, ಚರುದ್ರವ್ಯೈಃ, ಸರ್ಪಿರ್ಮಿಶ್ರ,ಪಾಯಸ, ಆಜ್ಯ ಯವವ್ರಿಹಿ ತಿಲದ್ರವ್ಯೈಃ ಬೃಹಸ್ಪತೆ' ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪ್ರತಿ ದ್ರವ್ಯಂ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತ ಸಂಖ್ಯಾಕಾಹುತಿಭಿಃ ಅಧಿದೇವತಾ ಪ್ರತ್ಯಂಧಿದೇವತಾನಾಂಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ತೈರೇವ ದ್ರವ್ಯೈಃ ಅಷ್ಟಾವಿಂಷತಿ ಸಂಖ್ಯಯಾ ಯಕ್ಷ್ಯೇ॥ ಆಹುತಿಭಿಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಃ ಆರ್ಯಮಾದಯೋ ದೇವತಾ ಇತ್ಯಾದ್ಯನ್ವಾಧಾಯ ಪರಿಸಮೂಹನಾದಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಭಿಘಾರಣಾಂತರ ಕೃತ್ವಾ ಅಗ್ನೇರೀಶಾನ ದಿಗ್ಭಾಗೇ ಗೃಹಮಂಡಲಂ ವಿಲಿಖ್ಯ ನವಗ್ರಹ ಕಲಶಂ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯತದುತ್ತರೇ ಚತುರಸ್ರ ಪೀಠೇ ಚಣಕ ಧಾನ್ಯಂ, ವಿಧಿವತ್ಕಲಶಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಪೀತ ವಸ್ತ್ರಂ ಪೀತ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಪ್ರತಿಮಾಂನಿಧಾಯ ಮಹಿದ್ಯಾರಿತ್ಯಾದಿ ವರುಣ ಪೂಜಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಆದಿತ್ಯಾದಿನವಗ್ರಹ ದೇವತಾ ನಾವಾಹ್ಯ ತದ್ದಕ್ಷಿಣೇ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ. ಆಧಿದೇವತಾ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾನಾಂಚ ಆವಾಹ್ಯ ಪೂಜಯೇತ್॥ ತತಃ ಪರಿಧಾನ ಪ್ರಭೃತ್ಯಗ್ನಿಮುಖಾಂತೇ ಗ್ರಹಾಣಾಂ ಬೃಹಸ್ಪತೇಶ್ಚ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ ಅನ್ವಾಧಾನಕ್ರಮೇಣ ಉಪಹೋಮಂ ಕುರ್ಯಾತ್। ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಾದಿ ಪ್ರಾಗುತ್ತರ ಪರಿಷೆ ಕಾತ್ಕೃತ್ವಾ, ಹೋಮಶಿಷೇಣ ಬಲಿಮುಪಹೃತ್ಯೋತ್ತರ ಪರಿಷೇಕಾದಿ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್। ಉತ್ತರ ಪೂಜಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಹರಿತಾಕ್ಷತ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಗೃಹಿತ್ವಾ ಗಂಭೀರ ದೃಢ ರೂಪಾಂಗ ದೇವೇಜ್ಯ ಸುಮತೇ ಪ್ರಭೊ। ನಮಸ್ತೇವಾಕ್ಷತೇ ಶಾಂತ ಗ್ರಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಸ್ತುತೇ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ನಮಃ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ। ನಮಸ್ತೇ ಗಿರಿಜಾನಾಥ ವಾಕ್ಪತ್ಯೇಥ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಕ್ರೂರಗ್ರಹೈಃ ಪೀಡಿತಾನಾಂ ಅಮೃತಾಯ ನಮೋ ನಮಃ। ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ। ಪ್ರಾರ್ಥನಾ। ಭಕ್ತ್ಯಾಯತ್ತೇಸುರಾಚಾರ್ಯ ಹೋಮ ಪೂಜಾದಿ ಸತ್ಕೃತಮ್। ತತ್ವಂ ಗೃಹಾಣ ಶಾನ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ನಮೋ ನಮಃ॥ ಜೀವೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ಸೂರಿರಾಚಾರ್ಯೋ

ಗುರುರಂಗಿರಾಃ । ವಾಚಸ್ಪತಿರ್ದೇವ ಮಂತ್ರೀ ಶುಭಂ ಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾಮಮ ॥ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ತತ್ವಜ್ಞ ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾರಗ । ವಿಬುಧಾರ್ತಿ ಹರ್ತ್ರ್ಯಾಚಿಂತ್ಯ ದೇವಾಚಾರ್ಯ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥ ದೇವಮಂತ್ರೀ ಗುರುಸ್ತೇಶಾಂ ಸದಾಲೋಕ ಹಿತೇರತಃ । ಅನೇಕ ಶಿಷ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣಃ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಗುರುಃ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, ಪೂಜಾಂ ಸಮಾಪ್ಯ, ಕಲಶೋದಕೇನ ಸಕುಟುಂಬಂ ಆಚಾರ್ಯಾದಯಃ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇಯುಃ ಪ್ರಸಾದಂ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾದಿಭಿಃ ಸ್ತೋಷಯೇತ್ ಕಲಶದಾನಂ ಆಚಾರ್ಯಾಯ ದದ್ಯಾತ್ ॥ ನಿರೀಕ್ಷಣದಾನಂ ಚದದ್ಯಾತ್ ॥

ಅಥ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ಚೌಲಾಂತಸಂಸ್ಕಾರಾಣಾಂ ಸಮಾನತಂತ್ರಪ್ರಯೋಗಃ :— ಅಥ ಕರ್ತಾಸಪತ್ನೀಕಃ ಸಂಸ್ಕಾರ್ಯೇಣ ಸಹ ಪೂರ್ವೇದ್ಯುಃ ಪ್ರಾತರ್ಮಂಗಲಸ್ನಾನಂ ಕೃತ್ವಾ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಹುತ್ವಾ ಸ್ನಾನಾದಿಚತುಷ್ಟಯಂ ವಿಧಾಯ ದರ್ಭೇಷ್ವಾಸೀನಃ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿರಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ । ಮಮಕುಮಾರಸ್ಯ ಶ್ವಃಕರಿಷ್ಯಮಾಣ ಗರ್ಭಾಧಾನ ಪುಂಸವನ ಸೀಮಂತೋನ್ನಯನ ವಿಷ್ಣುಬಲಿ ಜಾತಕರ್ಮ ನಾಮಕರಣೋಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣಾನ್ನಪ್ರಾಶನಕರ್ಣವೇದನ ಚೌಲಕರ್ಮಾಂಗತ ಯಾವಿಹಿತಂ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಗಣಪತಿಪೂಜನ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ ಹಿರಣ್ಯೇನ ವಿಧಾಯ ತಸ್ಯಾಂ ರಾತ್ರ್ಯಾವುದಕಶಾಂತಿ ಪ್ರತಿಸರಬಂಧೌ ಕುರ್ಯಾತ್ । ಶ್ವೋಭೂತೇ ಪ್ರಾತಃ ಔಪಾಸನಾಂತಂ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಕೃತ್ವಾ ಸ್ನಾನಾದಿಚತುಷ್ಟಯಂ ವಿಧಾಯ ಭದ್ರಾಸನೇ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ಪತ್ನೀಂ ಸ್ವದಕ್ಷಿಣತಃ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೀಮುಪವೇಶ್ಯ ತದ್ದಕ್ಷಿಣತಃ ಸಂಸ್ಕಾರ್ಯಂ ಚ ತಥೈವೋಪವೇಶ್ಯ । ದರ್ಭಪಾಣಿರಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಇಷ್ಟದೇವತಾನಮಸ್ಕಾರಪೂರ್ವಕ ಸುಮುಖಶ್ಚೇತ್ಯಾದಿಕಂ ಪಠಿತ್ವಾ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ । ಮಮಕುಮಾರಸ್ಯ ಬೀಜಗರ್ಭ ಸಮುದ್ಭವೈನೋನಿಬರ್ಹಣಪುರಃಸರಮಾಯುಃ ಶ್ರೀಬಲವೃದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ಚೌಲಾಂತಕರ್ಮಾಣಿ ಸಮಾನತಂತ್ರೇಣಕರ್ತುಮಾದೌ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ=ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಗಣಪತಿಂಸಪೂಜ್ಯ । ಮಮಕುಮಾರಸ್ಯ ಅದ್ಯಕರಿಷ್ಯಮಾಣ ಗರ್ಭಾಧಾನಪುಂಸವನಸೀಮಂತೋನ್ನಯನವಿಷ್ಣುಬಲಿಜಾತಕರ್ಮನಾಮಕರಣೋಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣಾನ್ನಪ್ರಾಶನಕರ್ಣವೇಧನಚೌಲಕರ್ಮಣಾಂ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಋದ್ಧಿಮಿತ್ಯಾದಿ ವಾಚಯೇತ್ ॥ ವೇಧಾಃ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ಧಾತಾ ಸವಿತಾ ಮೃತ್ಯುಃ ಸವಿತಾ ಸವಿತಾ ಸವಿತಾ

ಶ್ರೋತ್ರಂ ಕೇಶಿನಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ। ಇತಿ ವಿಶೇಷಃ॥ ಅನ್ಯತ್ಸರ್ವಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಾಂತಂ ಸಮಾನಂ [ಪೂರ್ವೇದ್ಯುರಸಂಭವೇ ಸದ್ಯೋವಾಪ್ರಾತರ್ಮಂಗಲಸ್ನಾನಾದಿ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಸ್ನಾನಾದಿಚತಷ್ಟಯಂ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನಂ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿ ಪಾರ್ಥನ ನಾಂದ್ಯುದಕಶಾಂತಿಸರಬಂಧಾಂಶ್ಚ ಕೃತ್ವಾ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ] ಆಚಮ್ಯ-ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಬೀಜ ಗರ್ಭಸಮುದ್ಭವೈನೋನಿಬರ್ಹಣಪುರಃಸರಮಾಯುಃ ಶ್ರೀಬಲವೃದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಗರ್ಭಾಧಾನಪುಂಸವನ=ಜಾತಕ ಕರ್ಮಾಣಿ ಸಮಾನತ್ರಂತ್ರೇಣ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಲುಪ್ತಸ್ಯರ್ತು ಸಂವೇಶನಸ್ಯೇಜಾನೀಮರ್ಥಲೋಪಾಯತ್ "ವಿಷ್ಣುರ್ಯೋನಿಂ ಕಲ್ಪಯತು" ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಹರಾಮ ಶೇಪಂ॥ ಇತ್ಯಂತಂ ಮಂತ್ರ ಮಾತ್ರಂ ಪಠಿತ್ವಾ॥ ಯಥಾಃ-ಕುಮಾರಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಶ್ಯನ್ ಜಪತಿ। ಓಂ ಅದ್ಭ್ಯಃಸಂಭೂತಃ ಪೃಥಿವ್ಯೈ=ಸರ್ವಂ ಮನಿಷಾಣ॥ ಇತ್ಯೇತೇನಾಭಿಮಂತ್ರ್ಯ। ಅಥ ಕುಮಾರಂ ಸ್ನಾಪಯತಿ।

ಓಂ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯೈತ್ವಾನಿರುತ್ಯೈತ್ವಾ। ದ್ರುಹೋ ಮುಂಚಾಮಿ ವರುಣಸ್ಯ ಪಾಶಾತ್॥ ಅನಾಗಸಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ತ್ವಾ ಕರೋಮಿ ಶಿವೇತೇದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಉಭೇಇಮೇ॥೧॥ ಓಂ ಶಂತೇಽಗ್ನಿಃ ಸಹಾದ್ಭಿರಸ್ತು। ಶಂದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ಸಹೌಷಧೀಭಿಃ॥ ಶಮಂತರಿಕ್ಷಂ ಸಹವಾತೇನತೇ। ಶಂತೇ ಚತಸ್ರಃ ಪ್ರದಿಶೋ ಭವಂತು॥೨॥ ಓಂ ಯಾದೈವೀಶ್ಚತಸ್ರಃ ಪ್ರದಿಶಃ। ವಾತಪತ್ನೀರಭಿ ಸೂರ್ಯೋವಿಚಷ್ಟೇ। ತಾಸಾಂ ತ್ವಾ ಜರಸಆದಧಾಮಿ। ಪ್ರಯಕ್ಷ್ಮಏತು ನಿರುತಿಃ ಪರಾಚೈಃ॥೩॥ ಓಂ ಅಮೋಚಿ ಯಕ್ಷ್ಮಾದ್ದುರಿತಾ ದವರ್ತ್ಯೈ। ದ್ರುಹಃ ಪಾಶಾನ್ನಿರುತ್ಯೈಚೋ ದಮೋಚಿ॥ ಅಹಾಅವರ್ತಿಮವಿದತ್ಸ್ಯೋನಂ। ಅಪ್ಯಭೂದ್ಭದ್ರೇ ಸುಕೃತಸ್ಯಲೋಕೇ॥೪॥ ಓಂ ಸೂರ್ಯಮೃತಂ ತಮಸೋಗ್ರಾಹ್ಯಾಯತ್। ದೇವಾ ಅಮುಂಚನ್ನಸೃಜನ್ವ್ಯೇನಸಃ॥ ಏವಮಹಮಿಮಂ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯಾಜ್ಜಾಮಿಶಂ-

ಸಾತ್ । ದ್ರುಹೋ ಮುಂಚಾಮಿ ವರುಣಸ್ಯ ಪಾಶಾತ್ ॥೫॥ ಓಂ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಯುವಮಿಂದ್ರಶ್ಚ ವಸ್ವಃ । ದಿವ್ಯಸ್ಯೇಶಾಥೇ ಉತಪಾರ್ಥಿವಸ್ಯ ॥ ಧತ್ತಂ ರಯಿಂ ಸ್ತುವತೇ ಕೀರಯೇ ಚಿತ್ । ಯೂಯಂ ಪಾತ ಸ್ವಸ್ತಿಭಿಃ ಸದಾ ನಃ ॥೬॥ ಇತಿ ಷಡ್ಭಿಃ ಸ್ನಾಪಯಿತ್ವಾ । ಕುಮಾರಂ ಸ್ವಾಂಕೇ ಉಪವೇಶಯತಿ ॥ ಓಂ ಅಂಗಾದಂಗಾತ್ಸಂಭವಸಿ ಹೃದಯಾದಧಿ ಜಾಯಸೇ ॥ ಆತ್ಮಾ ವೈ ಪುತ್ರನಾಮಾಸಿ ಸಜೀವ ಶರದಃ ಶತಂ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥ ಕುಮಾರಂ ಮೂರ್ಧ್ನ್ಯಭಿಜಿಘ್ರತಿ । ಓಂ ಅಶ್ಮಾ ಭವ ಪರಶುರ್ಭವ ಹಿರಣ್ಯಮಸ್ತೃತಂ ಭವ ॥ ಪಶೂನಾಂ ತ್ವಾ ಹಿಂಕಾರೇಣ ಬ್ರಹ್ಮಣಾಭಿಜಿಘ್ರಾಮ್ಯಾಶ್ವಯುಜ ॥ ಇತಿ ತತ್ತನ್ನಕ್ಷತ್ರನಾಮಧೇಯೇನ ॥ ಅಥ ಕುಮಾರಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರ್ಣೇ ಜಪತಿ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಿರಾಯುಷ್ಮಾಂತ್ಸ ವನಸ್ಪತಿಭಿರಾಯುಷ್ಮಾಂ ತೇ ನ ತ್ವಾಯುಷಾಯುಷ್ಮಂತಂ ಕರೋಮಿ ॥ ಸೋಮ ಆಯುಷ್ಮಾಂತ್ಸ = ॥ ಯಜ್ಞ ಆಯುಷ್ಮಾಂತ್ಸ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿ = ॥ ಬ್ರಹ್ಮಾಯುಷ್ಮತ್ತದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈ ರಾಯು = ॥ ದೇವಾ ಆಯುಷ್ಮಂತಸ್ತೇಽಮೃತೇನಾಯುಷ್ಮಂತ = ॥ ಅಥ ವಾಮಕರ್ಣೇ ಜಪತಿ ॥ ಓಂ ಆಯುಷ್ಟೇ ವಿಶ್ವತೋ ದಧದಯಮಗ್ನಿರ್ವರೇಣ್ಯಃ । ಪುನಸ್ತೇ ಪ್ರಾಣ ಆಯತಿ ಪರಾಯಕ್ಷ್ಮಂ ಸುವಾಮಿ ತೇ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥ ದಧಿಮಧು ಘೃತಮಿತಿ ಸಮುದಾಯುತ್ಯ ಹಿರಣ್ಯೇನ ಪ್ರಾಶಯತಿ । ಓಂ ಪ್ರಾಣೋ ರಕ್ಷತಿ ವಿಶ್ವಮೇಜತ್ =

ವ್ಯಾನಶೇ ॥ ೧ ॥ ಓಂ ಯೋದೇವೋದೇವೇಷು ವಿಭೂರಂತಃ । ಆವೃದೂದಾಕ್ಷೇತ್ರಿಯಧ್ವಗ ದ್ವೃಷಾ ॥ ತಮಿತ್ಪ್ರಾಣಂ ಮನಸೋಪಶಿಕ್ಷತ ಅಗ್ರಂ ದೇವಾನಾಮಿದಮತ್ತು ನೋ ಹವಿಃ ॥೨॥ ಓಂ ಮನಶ್ಚಿತ್ತೇದಂ । ಭೂತಂ ಭವ್ಯಂ ಚ ಗುಪ್ಯತೇ । ತದ್ಧಿ ದೇವೇಷ್ವಗ್ರಿಯಂ ॥೩॥ ಓಂ ಆನಏತು ಪುರಶ್ಚರಂ । ಸಹದೇವೈರಿಮಂ ಹವಂ ॥ ಮನಃಶ್ರೇಯಸಿ ಶ್ರೇಯಸಿ । ಕರ್ಮನ್ಯಜ್ಞಪತಿಂ ದಧತ್ ॥೪॥ ಓಂ ಜುಷತಾಂ ಮೇ ವಾಗಿದಂ ಹವಿಃ । ವಿರಾಡ್ದೇವೀ ಪುರೋಹಿತಾ । ಹವ್ಯವಾಡನಪಾಯಿನೀ ॥೫॥ ಓಂ ಯಯಾರೂಪಾಣಿಬಹುಧಾ ವದಂತಿ । ಪೇಶಾಂಸಿ ದೇವಾಃ ಪರಮೇ ಜನಿತ್ರೇ ॥ ಸಾನೋ ವಿರಾಡನ ಪಸ್ಫುರಂತೀ । ವಾಗ್ದೇವೀಜುಷತಾಮಿದಂ ಹವಿಃ ॥೬॥ ಓಂ ಚಕ್ಷುರ್ದೇವಾನಾಂ ಜ್ಯೋತಿರಮೃತೇನ್ಯಕ್ತಂ । ಅಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಾಯ ಬಹುಧಾ ನಿಧೀಯತೇ ॥ ತಸ್ಯ ಸುಮ್ನಮಶೀಮಹಿ । ಮಾನೋಹಾಸೀದ್ವಿಚಕ್ಷಣಂ ॥೭॥ ಓಂ ಆಯುರಿನ್ನಃ ಪ್ರತೀರ್ಯತಾಂ । ಅನಂಧಾಶ್ಚಕ್ಷುಷಾವಯಂ ॥ ಜೀವಾಜ್ಯೋತಿರಶೀಮಹಿ । ಸುವಜ್ಯೋತಿರುತಾಮೃತಂ ॥೮॥ ಓಂ ಶ್ರೋತ್ರೇಣ ಭದ್ರಮುತಶೃಣ್ವಂತಿ ಸತ್ಯಂ । ಶ್ರೋತ್ರೇಣವಾಚಂ ಬಹುಧೋದ್ಯಮಾನಾಂ ॥ ಶ್ರೋತ್ರೇಣ ಮೋದಶ್ಚ ಮಹಶ್ಚಶ್ರೂಯತೇ ॥ ಶ್ರೋತ್ರೇಣ ಸರ್ವಾ ದಿಶ ಆಶೃಣೋಮಿ ॥೯॥ ಓಂ ಯೇನಪ್ರಾಚ್ಯಾ ಉತ ದಕ್ಷಿಣಾ । ಪ್ರತೀಚ್ಯೈ ದಿಶಃ ಶೃಣ್ವಂತ್ಯುತ್ತರಾತ್ ॥ ತದಿಚ್ಛ್ರೋತ್ರಂ ಬಹುಧೋದ್ಯಮಾನಂ । ಅರಾನ್ನ ನೇಮಿಃ ಪರಿಷರ್ವಂ ಬಭೂವ ॥೧೦॥ ಇತಿ ದಶಭಿಃ ಪ್ರತ್ಯೃಚಂ

ಪ್ರಾಶಯಿತ್ವಾ । ತದವಶಿಷ್ಟಂ ಗೋಷ್ಠೇ ನಿನಯತಿ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸುವಃ । ಇತಿ ॥ ಅಥೈನಂ ಮಾತುರುತ್ಸಂಗ ಆದಧಾತಿ ಓಂ ಸೀದತ್ವಂಮಾತುರಸ್ಯಾ ಉಪಸ್ಥೇ ವಿಶ್ವಾನ್ಯಗ್ನೇ ವಯುನಾನಿ ವಿದ್ವಾನ್ ॥ ಮೈನಾಮರ್ಚಿಷಾಮಾತಪಸಾಭಿಶೂಶುಚೋಂತರಸ್ಯಾಂ ಶುಕ್ರಜ್ಯೋತಿರ್ವಿಭಾಹಿ ॥ ಅಂತರಗ್ನೇರುಚಾತ್ವ ಮುಖಾಯೈ ಸದನೇಸ್ವೇ । ತಸ್ಯಾಸ್ತ್ವಂ ಹರಸಾ ತಪಂಜಾತವೇದಃ ಶಿವೋಭವ ॥ ಶಿವೋಭೂತ್ವಾ ಮಹ್ಯಮಗ್ನೇಥೋಸೀದ ಶಿವಸ್ತ್ವಂ ॥ ಶಿವಾಃ ಕೃತ್ವಾ ದಿಶಃ ಶರ್ವಾಃ ಸ್ವಾಂ ಯೋನಿಮಿಹಾಸದಃ ॥ ಹಂಸಃ ಶುಚಿಷದ್ವಸುರಂತರಿಕ್ಷಸದ್ಧೋತಾವೇದಿಷದತಿಥಿರ್ದುರೋಣಸತ್ ॥ ನೃಷದ್ವರಸದೃತಸದ್ವ್ಯೋಮಸದಬ್ಜಾ ಗೋಜಾ ಋತಜಾ ಅದ್ರಿಜಾ ಋತಂಬೃಹತ್ ॥ಇತಿ॥ ಸ್ತನಮಭಿಮಂತ್ರಯತೇ ॥ ಓಂ ಯಸ್ತೇಸ್ತನಃ ಶಶಯೋಯೋಮಯೋಭೂಃ । ಯೇನ ವಿಶ್ವಾಪುಷ್ಯಸಿವಾರ್ಯಾಣಿ॥ ಯೋರತ್ನಧಾವಸುವಿದ್ಯಃ ಸುದತ್ರಃ। ಸರಸ್ವತಿತಮಿಹಧಾತವೇಕಃ ॥ಇತಿ॥ ಧಯಂತಮನುಮಂತ್ರಯತೇ=ದ್ಯೌಸ್ತೇಪೃಷ್ಠಂ ರಕ್ಷತು ವಾಯುರೂರೂ ಅಶ್ವಿನೌಚ ಸ್ತನಂಧಯಂತಂ ಸವಿತಾಭಿರಕ್ಷತು॥ಆವಾಸಸಃಪರಿಧಾನಾದ್ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಅಭಿರಕ್ಷಂತುಪಶ್ಚಾತ್॥ಅಥಾಸ್ಯೋದಕುಂಭಮುಚ್ಛಿರಸಿನಿದಧಾತಿ । ಆಪಃ ಸುಪ್ತೇಷು ಜಾಗ್ರತರಕ್ಷಾಂಸಿ ನಿರಿತೋ ನುದಧ್ವಂ ॥ ಇತಿ ಮಂತ್ರಾನ್ ಜಪಿತ್ವಾ ॥೩॥ ಅಥಾಚಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಥ ದೇವಯ ಜನೋಲ್ಲೇಖನಪ್ರಭೃತಿ ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ । ಮಮಕುಮಾರಕಸ್ಯ ಬೀಜಗರ್ಭಸಮುದ್ಭವೈನೋನಿಬರ್ಹಣ ಪುರಃಸರಂ ಪ್ರಜಾಸಂಸ್ಕಾರಾತಿಶಯದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಗರ್ಭಾಧಾನ = ಚೌಲಹೋಮಾನ್ ಸಮಾನತಂತ್ರೇಣ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಗರ್ಭಾಧಾನ ಚೌಲಹೋಮಃ

ಕರ್ಮ । ಅಪೂರ್ವಿಕಂ ತಂತ್ರಂ । ಚತಸ್ರಃ ಸಾಮಿಧೇನ್ಯಃ । ಮಾರುತ ಚಂದ್ರಮಾ ಮಂಗಲಶೋಭನಪ್ರಬಲಪಾರ್ಥಿವ ಶಿವಶುಚಿ ವರ್ಧಮಾನ ಸಭ್ಯಾನಾಮಾಗ್ನಯಃ ॥ ವೇಧಾಃ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ಧಾತಾ ಸವಿತಾಮೃತ್ಯುಃ ಸವಿತಾ ಸವಿತಾ ಸವಿತಾ ಶ್ರೋತ್ರಂ ಕೇಶಿನೋ ದೇವತಾಃ ॥ ಚರುರ್ಹವಿಃ । ಅಗ್ನಿಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್ । ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ । ಅನ್ವಾಧಾನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ । ಪಾತ್ರಾ ನಾದನ ಕಾಲೇ ಪ್ರಾಕೃತಪಾತ್ರಾಣಿ, ಕ್ಷುರಂ, ದರ್ಭಾನ್, ಶೀತೋಷ್ಣೋದಕೇ, ಸೂಚೀಂ, ಲೋಹಿತಸೂತ್ರಂ, ಚೇತಿ ಸಕೃದೇವಾ ಸಾದ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಸಂಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ । ಅಗ್ನೇಃ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ತಂಡುಲಪುಂಜೇಷು ಹರೇಃ ಪ್ರತಿಮಾಮಾಲಿಖ್ಯ ಗಂಧಾಕ್ಷತ ಪುಷ್ಪೈರವಕೀರ್ಯ । ಮಮಕುಮಾರಸ್ಯ ರಕ್ಷಾರ್ಥಮಾಯುಃ ಶ್ರೀಬಲವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ವಿಷ್ಣುಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಗಂಧಕ್ಷತ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಓಂ ಭೂಃ ಪುರುಷಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ಭುವ ಪುರುಷ ಮಾ । ಓಂ ಸುವಃ ಪುರುಷಂ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ ಪುರುಷ ॥ ಇತ್ಯಾವಾಹ್ಯ ॥ ಸ್ವಾಗತಂ ಪುನರಾಗತಂ ಭಗವತೋ ಮಹಾಪುರುಷಸ್ಯೈ ತದಾಸನಮುಪಕ್ಲೃಪ್ತಮತ್ರಾಸ್ತಾಂ ಭಗವಾನ್ಮಹಾಪುರುಷಃ । ಭಗವತ್ಯೋಯಂ ಕೂರ್ಚೋ ದರ್ಭಮಯಸ್ತ್ರಿವೃದ್ಧರಿತಃಸುವರ್ಣಸ್ತಂ ಜುಷಸ್ವ ಇತಿ ಕೂರ್ಚಂ ದತ್ವಾ ಸಪವಿತ್ರೇ ಪಾತ್ರೇಪಆನೀಯ ಗಂಧ-ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ

ಗಾಯತ್ರ್ಯಾಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ಓಂಮಿತ್ಯಾದಿತ್ಯಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ । ಓಂ ತ್ರೀಣಿಪದಾ ವಿಚಕ್ರಮೇ ವಿಷ್ಣುರ್ಗೋಪಾ ಅದಾಭ್ಯಃ ॥

ತತೋ ಧರ್ಮಾಣಿಧಾರಯನ್ ॥ ಇತಿ ಪಾದ್ಯಂ ದತ್ವಾ । ಪ್ರಣವೇನಾರ್ಘ್ಯ ದತ್ವಾ । ಚರುಂ ನಿರ್ವಪತಿ ॥ ಓಂ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ= ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ವೇಧಸೇ ಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ ॥ ಏವಂ ಸರ್ವತ್ರತ್ರಿರ್ಮಂತ್ರೇಣ ತೂಷ್ಣೀಂ ಚತುರ್ಥಂ ॥ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಜುಷ್ಟಂ ॥ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಧಾತ್ರೇ ಜುಷ್ಟಂ । ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಸವಿತ್ರೇ ಜುಷ್ಟಂ ॥ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಮೃತ್ಯವೇ ಜುಷ್ಟಂ। ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಸವಿತ್ರೇ ಜುಷ್ಟಂ । ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಸವಿತ್ರೇ ಜುಷ್ಟಂ । ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ= ಸವಿತ್ರೇ ಜುಷ್ಟಂ । ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ= ಶ್ರೋತ್ರಾಯ ಜುಷ್ಟಂ॥ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ= ಕೇಶಿಭ್ಯೋ ಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ ॥ ಇತಿ ಚರುಂನಿರೂಪ್ಯ ॥ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ= ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ವೇಧಸೇವೋಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಾಮಿ । =ಪ್ರಜಾಪತಯೇವೋಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ॥ ಧಾತ್ರೇವೋ ಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯಾಮಿ । ಸವಿತ್ರೇವೋ ಜುಷ್ಟಂ ।

ಮೃತ್ಯವೇವೋ ಜುಷ್ಟಂ= ಸವಿತ್ರೇವೋ ಜುಷ್ಟಂ= ಸವಿತ್ರೇವೋ ಜುಷ್ಟಂ=ಸವಿತ್ರೇವೋ ಜುಷ್ಟಂ ॥ ಶ್ರೋತ್ರಾಯವೋ ಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಾಮಿ । ಕೇಶಿಭ್ಯೋವೋ ಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಾಮಿ ॥ ಇತಿ ಸಕೃನ್ಮಂತ್ರೇಣ ದ್ವಿಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಅಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಾದ್ಯಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ವಿಷ್ಣುಂ ಸ್ನಾಪಯತಿ ॥ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ ಇತಿ ತಿಸೃಭಿರ್ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಇತಿ ಚತಸೃಭಿಃ ಪವಮಾನಃ ಸುವರ್ಜನ ಇತ್ಯೇತೇನಾನುವಾಕೇನ ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾದ್ಭಿಸ್ತರ್ಪಯತಿ ॥ ಕೇಶವಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ । ನಾರಾಯಣಂ ॥ ಮಾಧವಂ । ಗೋವಿಂದಂ । ವಿಷ್ಣುಂ । ಮಧುಸೂದನಂ ತ ॥ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಂ । ವಾಮನಂ । ಶ್ರೀಧರಂ । ಹೃಷೀಕೇಶಂ । ಪದ್ಮನಾಭಂ । ದಾಮೋದರಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಇತಿ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ ಏತೈರೇವ ನಾಮಧೇಯೈರ್ಗಂಧ-ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತ ಧೂಪದೀಪೈರರ್ಚಯತಿ । ಯಥಾ–ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ=ಪಾಂಸುರೇ ॥ ಕೇಶವ ನಾರಾಯಣ ಮಾಧವ ಗೋವಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಮಧುಸೂದನತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ವಾಮನ ಶ್ರೀಧರ ಹೃಷಿಕೇಶ ಪದ್ಮನಾಭ ದಾಮೋದರೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥ ಗಂಧಂ ಸಮ=॥ ಓಂ ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಂ ಸದಾಪಶ್ಯಂತಿ ಸೂರಯಃ ॥ ದಿವೀವ ಚಕ್ಷುರಾತತಂ ॥ ಕೇಶವ–ನಾರಾಯಣ= ದಾಮೋದರೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮ=॥ ಓಂ ಇರಾವತೀ ಧೇನುಮತೀ ಹಿ ಭೂತಂ ಸೂಯವಸಿನೀ ಮನವೇ ಯಶಸ್ಯೇ ॥ ವ್ಯಸ್ಕಭ್ನಾ ರೋದಸೀ ವಿಷ್ಣುರೇತೇದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಮಭಿತೋ ಮಯೂಖೈಃ ॥ ಕೇಶವ= ದಾಮೋದರೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮ=॥ ಓಂ ತತ್ಸವಿತುಃ=ಯಾತ್ ॥ ಕೇಶವ= ದಾಮೋದರೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಧೂಪಮಾಘ್ರಾಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಉದ್ದೀಪ್ಯಸ್ವ ಜಾತವೇದೋಪಘ್ನಂ ನಿರ್ಋತಿಂ ಮಮ । ಪಶೂಂಶ್ಚ ಮಹ್ಯಮಾವಹ ಜೀವನಂ ಚ ದಿಶೋ ದಿಶ ॥ ಕೇಶವ= ದಾಮೋದರೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ದೀಪಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ । ಇತಿ

ಪಂಚೋಪಚಾರಾನ್ಕೃತ್ವಾ । ಅಥಾತಿಪನ್ನಸಂಸ್ಕಾರಾಣಾಂ ಕಾಲಾತಿಪತ್ತಿಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಯಥಾ–ಮಮ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಗರ್ಭಾಧಾನ–ಚೌಲಕರ್ಮಣಾಂ ಮುಖ್ಯ ಕಾ ಲಾ ತಿ ಪ ತ್ತಿ ಪ್ರಾ ಯ ಶ್ಚಿ ತ್ತಾ ರ್ಥಂ ಕೃಚ್ಛ್ರತ್ರಯಪೂರ್ವಕಂ ಕಾ ಲಾ ತಿ ಪತ್ತಿಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ । ಕೃಚ್ಛ್ರಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಗೋತ್ರಯಂ ತನ್ಮೂಲ್ಯಂ ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ದತ್ವಾ ಹೋಮಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಚಿ ತ್ತಂ ಚ ಸ್ವಾಹೇತ್ಯಾದಿ ತ್ರಯೋದಶಸ್ರುವಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ । ಅ ಗ್ನಿ ರ್ಭೂ ತಾ

ನಾಮಿತ್ಯಾದಿ ರುದ್ರಃ ಪಶೂನಾಮಿತ್ಯಂತಂ ಹುತ್ವಾ ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ತತಂಮಆಪಸ್ತದುತಾಯತೇ ಪುನಃ । ಸ್ವಾ ದಿಷ್ಠಾ

ಧಿತಿರುಚಥಾಯಶಸ್ಯತೇ ॥ ಅಯಂ ಸಮುದ್ರ ಉತವಿಶ್ವಭೇಷಜಃ । ಸ್ವಾ ಹಾ ಕೃ ತ ಸ್ಯ ಸಮುತ್ತೃಪ್ಣುತರ್ಭವಃ ಸ್ವಾ ಹಾ ॥ ಋಭುಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಯತ್ವಾಕತ್ರಾ–ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಮನೋಜ್ಯೋತಿರ್ಜುಷತಾಂ–। ಮನಸೇ ಜ್ಯೋತಿಷ. ಇದಂ ॥ ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನಃ–ಪುನರಗ್ನಿಃ–ಮಹಾವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಜುಹುಯಾತ್ ॥ ಇತ ಆರಭ್ಯ ಸರ್ವತ್ರ, ಪ್ರಧಾನಾದೌ ಪ್ರಧಾನಾದೌ ವ್ಯಾಹೃತೀಃ ತ್ವೇ ದ್ವೇ ಮಿಂದಾಹುತೀ ಚ ಜುಹುಯಾತ್ ॥ ವ್ಯಾಹೃತೀಃ । ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನಃ । ಪುನರಗ್ನಿಃ । ಇತಿ ಮಿಂದಾಹುತೀ ಚಹುತ್ವಾ ಸ್ರುವೇಣ ದರ್ವ್ಯಾಮುಪಸ್ತೀರ್ಯಪೂರ್ವಾರ್ಧಾಚ್ಚರೋರವದಾಯಾಪರಾರ್ಧಾದವದ್ಯತಿ [ಪ ಂ ಚಾ ವ ತ್ತಿ ನಾ ಂ ತು ಮಧ್ಯಾತ್ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾದಪರಾರ್ಧಾದಿತಿ] ತ್ರಿರವದಾಯಅಭಿಘಾರಯತಿ ಪ್ರತ್ಯನಕ್ತಿ ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ । ಗರ್ಭಾಧಾನಪಕ್ವಂ

ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಪ್ರವೇಧಸೇ ಕವಯೇ ಮೇಧ್ಯಾಯ ವಚೋವಂದಾರು ವೃಷಭಾಯ ವೃಷ್ಣೇ । ಯತೋ ಭಯಮಭಯಂ

ಶನ್ನೋ ಅಸ್ತ್ವವದೇವಾನ್ಯಜೇಹೇಡ್ಯಂ ಪ್ರವೇಧಸೇ–ಹೇಡ್ಯಾಂ ತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವೇಧಸ ಇದಂ ॥ ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ

ಹುತ್ವಾ । ಅಥ ಪಕ್ವಾವಶಿಷ್ಟಚರುಂ ಮೇಕ್ಷಣೇನ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಜುಹೋತಿ । ಪ್ರವೇಧಸೇ–ಯ ಜೇಹೇಡ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವೇಧಸ ಇದಂ

ಓಂ ಯಸ್ತ್ವಾಹೃದಾಕೀರಿಣಾ ಮನ್ಯಮಾನೋಮರ್ತ್ಯಂ ಮರ್ತ್ಯೋ ಜೋಹವೀಮಿ । ಜಾತವೇದೋ ಯಶೋ ಅಸ್ಮಾಸುಧೇಹಿಪ್ರಜಾಭಿರಗ್ನೇ ಅಮೃತತ್ವಮಶ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೧ ॥ ಜಾತವೇದಸೇಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಯಸ್ಮೈತ್ವಂ ಸುಕೃತೇ ಜಾತವೇದ ಉಲೋಕಮಗ್ನೇಕೃಣವಃ ಸ್ಯೋನಂ ॥ ಅಶ್ವಿನಂ ಸಪುತ್ರಿಣಂ ವೀರವಂತಂ ಗೋಮಂತಂ ರಯಿಂ ನಶತೇಸ್ವಸ್ತಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೨ ॥ ಜಾತವೇದಸೇಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಓ ತ್ವೇಸುಪುತ್ರಶವಸೋ ವೃತ್ರನ್ಕಾಮಕಾತಯಃ । ನತ್ವಾ ಮಿಂದ್ರಾತಿರಿಚ್ಯತೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೩ ॥ ಇಂದ್ರಾಯೇದಂ ॥

ಅಥಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯೇದಂ । ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯಸ್ವಾಹಾ । ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ್ಯಾ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸಂಪತ್ತ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಸಂಪತ್ತ್ಯಾ ಇದಂ॥ ಓಂ ಸಂಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಸಂಪತಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಆಯತನವತೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಆಯತನವತ ಇದಂ॥ ಇತ್ಯೇತಾಭಿರ್ಹುತ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಪುನರ್ಮಿಂದಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಸ್ರುವೇಣದರ್ವ್ಯಾಮುಪಸ್ತೀರ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಾದ್ವವದಾನೇತು ಅಪರಾರ್ಧಾದವದಾಯ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾದವದ್ಯತಿ । ಪಂಚಾವತೀನಾಂತು ಮಧ್ಯಾದಪರಾರ್ಧಾತ್ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾದಿತ್ಯವದಾನಂ ಅಭಿಘಾರಯತಿ ಪ್ರತ್ಯನಕ್ತಿ ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ॥ ಪುಂಸವನಪಕ್ವಂಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತೇ ತನ್ವಂ ಮೇ ಜುಷಸ್ವ ತ್ವಷ್ಟರ್ದೇವೇಭಿಃ ಸಹಸಾಮ ಇಂದ್ರ ॥ ವಿಶ್ವೈರ್ದೇವೈರಾತಿಭಿಃ ಸಂರರಾಣಃ ಪುಂಸಾಂ ಬಹೂನಾಂ ಮಾ

ತರಃಸ್ಯಾಮೋಂ ಪ್ರಜಾಪತೇ ತನ್ವಂ=ಮಾತರಃ ಸ್ಯಾಮ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಯ ॥ ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ಅಥಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಗರ್ಭೋಅಸ್ಯೋಷಧೀನಾಂ ಗರ್ಭೋ ವನಸ್ಪತೀನಾಂ ॥ ಗರ್ಭೋ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಭೂತಸ್ಯಾಗ್ನೇ ಗರ್ಭೋಅಪಾಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಗರ್ಭಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಪ್ರಸದ್ಯ ಭಸ್ಮನಾ ಯೋನಿಮಪಶ್ಚ ಪೃಥಿವೀ ಮಗ್ನೇ ಸಂಸೃಜ್ಯ ಮಾತೃಭಿಸ್ತ್ವಂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮಾನ್ಪುನರಾಸದ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ಗರ್ಭಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಪುನರಾಸದ್ಯ ಸದನಮಪಶ್ಚ ಪೃಥಿವೀಮಗ್ನೇ । ಶೇಷೇಮಾತುರ್ಯಥೋಪಸ್ಥೇಽಂತರಸ್ಯಾಂ ಶಿವತಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಗರ್ಭಾಯೇದಂ ॥ ಇತಿ ತಿಸೃಭಿರುಪಹುತ್ಯ ವ್ಯಾಹೃತಿ ಮಿಂದಾಹುತೀ ಹುತ್ವಾ ಸೀಮಂತೋನ್ನಯನತ ಪಕ್ವಹೋಮಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಸ್ರುವೇಣದರ್ವ್ಯಾಮುಪಸ್ತೀರ್ಯಅಪರಾರ್ಧಾಚ್ಚರೋಽವದಾಯ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾದವದ್ಯತ್ಯಭಿಘಾರಯತಿ ಪ್ರತ್ಯನಕ್ತಿಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂಹುತ್ವಾ ॥

ಓಂ ಧಾತಾ ದದಾತು ನೋರಯಿಮೀಶಾನೋಜಗತಸ್ಪತಿಃ । ಸ ನಃ ಪೂರ್ಣೇನವಾವನೋಂ ಧಾತಾಪ್ರಜಾಯಾಉತರಾಯ ಈಶೇ ಧಾತೇದಂ ವಿಶ್ವಂ ಭುವನಂ ಜಜಾನ । ಧಾತಾಪುತ್ರಂ ಯಜಮಾನಾಯ ದಾತಾ ತಸ್ಮಾ ಉ ಹವ್ಯಂ ಘೃತವದ್ವಿಧೇಮ ಸ್ವಾಹಾ । ಧಾತ್ರ ಇದಂ ॥ ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ಅಥಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ ॥ ಧಾತಾದದಾತು ನೋರಯಿಂ ಪ್ರಾಚೀಂ ಜೀವಾತುಮಕ್ಷಿತಾಂ । ವಯಂದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ ಸುಮತಿಂ ಸತ್ಯರಾಧಸಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಧಾತ್ರ ಇದಂ ॥೧॥

ಓಂ ಧಾತಾದದಾತು ದಾಶುಷೇ ವಸೂನಿ ಪ್ರಜಾಕಾಮಾಯ ಮೀಢುಷೇದುರೋಣೇ ॥ ತಸ್ಮೈ ದೇವಾ ಅಮೃತಾಃ ಸಂವ್ಯಯಂ
ತಾಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಸೋ ಅದಿತಿಃ ಸಜೋಷಾಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಧಾತ್ರ ಇದಂ ॥೨॥ ಓಂ ಅನುನೋದ್ಯಾನುಮತಿರ್ಯಜ್ಞಂ ದೇವೇಷು
ಮನ್ಯತಾಂ ॥ ಅಗ್ನಿಶ್ಚ ಹವ್ಯವಾಹನೋ ಭವತಾಂ ದಾಶುಷೇಮಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಅನುಮತ್ಯಾ ಇದಂ ॥ ೩ ॥
ಓಂ ಅನ್ವಿದನುಮತೇತ್ವಂ ಮನ್ಯಾಸೈಶಂಚನಃಕೃಧಿ ॥ ಕ್ರತ್ವೇ ದಕ್ಷಾಯ ನೋಹಿನುಪ್ರಣ ಆಯೂಂಷಿ ತಾರಿಷತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥
ಅನುಮತ್ಯಾ ಇದಂ ॥ ೪ ॥ ಓಂ ಅನುಮನ್ಯತಾ ಮನು ಮನ್ಯಮಾನಾಪ್ರಜಾವಂತಂ ರಯಿಮಕ್ಷೀಯಮಾಣಂ ॥ ತಸ್ಯೈ ವ
ಯಂ ಹೇಡಸಿಮಾಪಿಭೂಮ ಸಾನೋದೇವೀ ಸುಹವಾಶರ್ಮಯಚ್ಛತು ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅನುಮತ್ಯಾ ಇದಂ ॥ ೫ ॥ ಓಂ ಯಸ್ಯಾ
ಮಿದಂ ಪ್ರದಿಶಿಯದ್ವಿರೋಚತೇನುಮತಿಂ ಪ್ರತಿಭೂಷಂತ್ಯಾಯವಃ ॥ ಯಸ್ಯಾ ಉಪಸ್ಥ ಉರ್ವಂತರಿಕ್ಷಂ ಸಾನೋದೇವೀಸು
ಹವಾಶರ್ಮಯಚ್ಛತು ಸ್ವಾಹಾ । ಅನುಮತ್ಯಾ ಇದಂ ॥೬॥ ಓಂ ರಾಕಾಮಹಂ ಸುಹವಾಂ ಸುಷ್ಟುತೀಹುವೇಶೃಣೋತುನಃ ಸು
ಭಗಾಬೋಧತುತ್ಮನಾ ॥ ಸೀವ್ಯತ್ವಪಃ ಸೂಚ್ಯಾಚ್ಛಿದ್ಯಮಾನಯಾ ದದಾತುವೀರಂ ಶತಧಾಯಮುಕ್ಥ್ಯಂ ಸ್ವಾಹಾ । ರಾಕಾಯಾ
ಇದಂ ॥೭॥ ಓಂ ಯಾಸ್ತೇರಾಕೇ ಸುಮತಯಃ ಸುಪೇಶಸೋ ಯಾಭಿರ್ದದಾಸಿ ದಾಶುಷೇವಸೂನಿ ॥ ತಾಭಿರ್ನೋ ಅದ್ಯ

ಸುಮನಾ ಉಪಾಗಹಿ ಸಹಸ್ರ ಪೋಷಂ ಸುಭಗೇರರಾಣಾ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ರಾಕಾಯಾ ಇದಂ ॥೮॥ ಓಂ ಸಿನೀವಾಲಿಪೃಥುಷ್ಟುಕೇ

ಯಾ ದೇವಾನಾಮಸಿಸ್ವಸಾ ॥ ಜುಷಸ್ವ ಹವ್ಯಮಾಹುತಂ ಪ್ರಜಾಂ ದೇವಿದಿದಿಡ್ಡಿನಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸಿನೀವಾಲ್ಯೈ ಇದಂ ॥೯॥ ಓಂ

ಯಾಸುಪಾಣಿಃ ಸ್ವಂಗುರಿಃ ಸುಷೂಮಾ ಬಹುಸೂವರೀ ॥ ತಸ್ಯೈ ವಿಶ್ಪತ್ನಿಯೈ ಹವಿಃ ಸಿನೀವಾಲ್ಯೈ ಜುಹೋತನ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಸಿನೀವಾಲ್ಯೈ ಇದಂ ॥೧೦॥ ಓಂ ಕುಹೂ ಮಹಂ ಸುಭಗಾಂ ವಿದ್ಮನಾಪಸಮಸ್ಮಿನ್ಯಜ್ಞೇ ಸುಹವಾಂ ಜೋಹವೀಮಿ ॥ ಸಾ

ನೋದದಾತು ಶ್ರವಣಂ ಪಿತ್ರೃಣಾಂ ತಸ್ಯಾಸ್ತೇ ದೇವಿ ಹವಿಷಾವಿಧೇಮ ಸ್ವಾಹಾ । ಕುಹ್ವಾ ಇದಂ ॥೧೧॥ ಓಂ ಕುಹೂ

ರ್ದೇವಾನಾಮಮೃತಸ್ಯ ಪತ್ನೀಹವ್ಯಾನೋಅಸ್ಯ ಹವಿಷಶ್ಚಿಕೇತು ॥ ಸಂದಾಶುಷೇ ಕಿರತು ಭೂರಿ ವಾಮಂ ರಾಯಸ್ಪೋಷಂ

ಚಿಕಿತುಷೇ ದದಾತು ಸ್ವಾಹಾ । ಕುಹ್ವಾ ಇದಂ ॥೧೨॥ ಇತಿ । ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ವಿಂದಾಹುತೀ ಚ ಹುತ್ವಾ ವಿಷ್ಣುಬಲಿಪಕ್ವಹೋಮಂ

ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಪೂರ್ವವದವದಾಯ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರೋಂ ತತ್ಸವಿತುಃ–ಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸವಿತ್ರ ಇದಂ ॥

ಅಥಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ವಿಷ್ಣೋರ್ನುಕಂ ವೀರ್ಯಾಣಿ । ಸಧಸ್ಥಂ ವಿಚಕ್ರಮಾಸ್ತ್ರೇಧೋರುಗಾಯಃ ಸ್ವಾಹಾಃ ।

ಸರ್ವತ್ರ ವಿಷ್ಣವ ಇದಂ ॥ ಓಂ ತದಸ್ಯಪ್ರಿಯಮಭಿಪಾಥೋ ॥–ಮಧ್ವ ಉತ್ಸಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥೨॥ ಓಂ ಪ್ರತದ್ವಿಷ್ಣುಸ್ತವತೇ–।ವಿಶ್ವಾ

ಸ್ವಾಹಾ ॥೩॥ ಓಂ ಪರೋ ಮಾತ್ರಯಾ=ಪರಮಸ್ಯವಿತ್ತೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥೪॥ ಓಂ ವಿಚಕ್ರಮೇಪೃಥಿವೀ = ಸುಜನಿಮಾಚಕಾರ ಸ್ವಾಹಾ ॥೫॥
ಓಂ ತ್ರಿರ್ದೇವಃ ಪೃಥಿವೀ = ನಾಮ ಸ್ವಾಹಾ ॥೬॥ ವಿಷ್ಣವ ಇದಂ ॥ ಇತಿ ಷಡ್ಭಿರ್ಹುತ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತಿಮಿಂದಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ
ಜಾತಕರ್ಮಪಕ್ವಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಪೂರ್ವವದವದಾಯ ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ॥ ಓಂ ಹರಿಂ ಹರಂತಮನುಯಂತಿ
ದೇವಾ ವಿಶ್ವಸ್ಯೇಶಾನಂ ವೃಷಭಂ ಮತೀನಾಂ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಸರೂಪಮನುಮೇಧಮಾಗಾದಯನಂ ಮಾವಿವಧೀರ್ವಿಕ್ರಮಸ್ವೋಂ
ಮಾಛಿದೋಮೃತ್ಯೋಮಾವಧೀರ್ಮಾಮೇಬಲಂ ವಿವೃಹೋಮಾಪ್ರಮೋಷೀಃ ॥ ಪ್ರಜಾಂ ಮಾಮೇರೀರಿಷ ಆಯುರುಗ್ರ ನೃಚಕ್ಷಸಂತ್ವಾ
ಹವಿಷಾವಿಧೇಮ ಸ್ವಾಹಾ । ಮೃತ್ಯವ ಇದಂ ॥ ಅಥಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಸದ್ಯಶ್ಚಕಮಾನಾಯ । ಪ್ರವೇಪಾನಾಯ
ಮೃತ್ಯವೇ ॥ ಪ್ರಾಸ್ಮಾ ಆಶಾ ಅಶೃಣ್ವನ್ । ಕಾಮೇನಾಜನಯನ್ಪುನಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಮೃತ್ಯವ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಕಾಮೇನಮೇ ಕಾಮ
ಆಗಾತ್ ಹೃದಯಾದ್ಧೃದಯಂ ಮೃತ್ಯೋಃ। ಯದಮೀಷಾಮದಃಪ್ರಿಯಂ । ತದೈತೂಪಮಾಮಭಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಮೃತ್ಯವ ಇದಂ ॥ ಓಂ
ಪರಂ ಮೃತ್ಯೋಅನುಪರೇಹಿ ಪಂಥಾಂ ಯಸ್ತೇ ಸ್ವ ಇತರೋ ದೇವಯಾನಾತ್ । ಚಕ್ಷುಷ್ಮತೇಶೃಣ್ವತೇ ತೇಬ್ರವೀಮಿ ।
ಮಾನಃಪ್ರಜಾಂರೀರಿಷೋ ಮೋತವೀರಾಂತ್ಸ್ವಾಹಾ । ಮೃತ್ಯವ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಪ್ರಪೂರ್ವ್ಯಂ ಮನಸಾ ವಂದಮಾನಃ ।

ನಾಥಮಾನೋ ವೃಷಭಂ ಚರ್ಷಣೀನಾ॥ ಯಃಪ್ರಜಾನಾಮೇಕರಾಣ್ಮಾನುಷೀಣಾಂ। ಮೃತ್ಯುಂ ಯಜೇಪ್ರಥಮಜಾ ಮೃತಸ್ಯ ಸ್ವಾಹಾ। ಮೃತ್ಯವ ಇದಂ॥ ಇತಿ ಚತಸೃಭಿರ್ಹುತ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ವಿರ್ಂದಾಹುತೀ ಚ ಹುತ್ವಾ ನಾಮಕರಣ ಪಕ್ವಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ॥ ಪೂರ್ವವದವದಾಯ। ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರೋಂ ತತ್ಸವಿತುಃ=ಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ। ಸವಿತ್ರ ಇದಂ। ಇತಿ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ ಅಥಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ। ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತೇನತ್ವದೇತಾನ್ಯನ್ಯಃ। ವಿಶ್ವಾಜಾತಾನಿ ಪರಿತಾಬಭೂವ॥ ಯತ್ಕಾಮಾಸ್ತೇಜುಹುಮಸ್ತನ್ನೋಅಸ್ತು। ವಯಂಸ್ಯಾಮಪತಯೋರಯೀಣಾಂಸ್ವಾಹಾ॥೧॥ ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ॥ ಓಂ ರಯೀಣಾಂ ಪತಿಂ ಯಜತಂ ಬೃಹಂತಂ। ಅಸ್ಮಿನ್ಭರೇನೃತಮಂ ವಾಜಸಾತೌ॥ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಪ್ರಥಮಜಾಮೃತಸ್ಯ। ಯಜಾಮ ದೇವಮಧಿನೋಬ್ರವೀತು ಸ್ವಾಹಾ॥೨॥ ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತೇತ್ವಂ ನಿಧಿಪಾಃ ಪುರಾಣಃ। ದೇವಾನಾಂ ಪಿತಾ ಜನಿತಾ ಪ್ರಜಾನಾಂ॥ ಪತಿರ್ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಜಗತಃ ಪರಸ್ಪಾಃ। ಹವಿರ್ನೋ ದೇವ ವಿಹವೇ ಜುಷಸ್ವ ಸ್ವಾಹಾ॥೩॥ ಓಂ ತವೇಮೇ ಲೋಕಾಃ ಪ್ರದಿಶೋ ದಿಶಶ್ಚ। ಪರಾವತೋನಿವತ ಉದ್ವತಶ್ಚ॥ ಪ್ರಜಾಪತೇ ವಿಶ್ವಸೃಜ್ಜೀವಧನ್ಯ ಇದಂನೋದೇವ। ಪ್ರತಿಹರ್ಯಹವ್ಯಂಸ್ವಾಹಾ॥೪॥ ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಪ್ರಥಮಂ ಯಜ್ಞಿಯಾನಾಂ। ದೇವಾನಾಮಗ್ರೇಯಜತಂ ಯಜಧ್ವಂ॥ ಸನೋದದಾತು ದ್ರವಿಣಂಸುವೀರ್ಯಂ॥

ರಾಯಸ್ಪೋಷಂ ವಿಷ್ಯತುನಾಭಿಮಸ್ಮೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥೫॥ ಓಂ ಯೋರಾಯಉಈಶೇಶತದಾಯ ಉಕ್ತ್ಯಃ। ಯಃ ಪಶೂನಾಂ ರಕ್ಷಿತಾ
ವಿಷ್ಠಿತಾನಾಂ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪ್ರಥಮಜಾಋತಸ್ಯ ಸಹಸ್ರಧಾಮಾಜುಷತಾಂ ಹವಿರ್ನಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥೬॥ ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ। ಇತಿ
ಷಡ್ಭಿರ್ಹುತ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ವಿಂದಾಹುತೀ ಚ ಹುತ್ವಾ ಉಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣ ಪಕ್ವಹೋಮಂಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಪೂರ್ವವದವದಾಯ ಓಂ
ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರೋಂ ತತ್ಸವಿತು=ಯಾತ್ಸ್ವಹಾ। ಸವಿತ್ರ ಇದಂ ॥ ಇತಿ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ ಅಥಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ
ಸ್ವಸ್ತಿನೋಮಿಮೀತಾಮಶ್ವಿನಾಭಗಃ ಸ್ವಸ್ತಿ ದೇವ್ಯದಿತಿರನರ್ವಣಃ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಪೂಷಾ ಅಸುರೋದಧಾತುನಃ ಸ್ವಸ್ತಿದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ
ಸುಚೇತುನಾ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಶ್ವಿಭಗಾದಿತಿಪೂಷ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ವಾಯುಮುಪಬ್ರವಾಮಹೈಸೋ
ಮಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಭುವನಸ್ಯ ಯಸ್ಪತಿಃ ॥ ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ಸರ್ವಗಣಂ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಸ್ವಸ್ತಯ ಆದಿತ್ಯಾಸೋಭವಂತು ನಃ ಸ್ವಾಹಾ।
ವಾಯುಸೋಮಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾದಿತ್ಯೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾನೋ ಅದ್ಯಾಸ್ವಸ್ತಯೇ ವೈಶ್ವಾನರೋವಸುರಗ್ನಿಃ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ॥
ದೇವಾ ಅವಂತ್ವೃಭವಃ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಸ್ವಸ್ತಿನೋ ರುದ್ರಃ ಪಾತ್ವಂಹಸಃಸ್ವಾಹಾ। ವಿಶ್ವೇದೇವವೈಶ್ವಾನರ ವಸ್ವಗ್ನಿದೇವ
ಋಭುರುದ್ರೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಸ್ವಸ್ತಿಪಥ್ಯೇರೇವತಿ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿನ ಇಂದ್ರಶ್ಚಾಗ್ನಿಶ್ಚ ಸ್ವಸ್ತಿನೋ ಅದಿತೇಕೃಧಿ
ಸ್ವಾಹಾ। ಮಿತ್ರಾವರುಣಪಥ್ಯಾರೇವತೀಂದ್ರಾಗ್ನ್ಯದಿತಿಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿಪಂಥಾಮನುಚರೇಮ ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಸಾವಿವ ॥

ಪುನರ್ದದತಾಘ್ನತಾಜಾನತಾ ಸಂಗಮೇಮಹಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮೋಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥ ಓಂ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ
ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಮರಿಷ್ಟನೇಮಿಂ ಮಹದ್ಭೂತಂ ವಾಯುಸಂದೇವತಾನಾ ॥ ಅಸುರಘ್ನಮಿಂದ್ರಸಖꣳ ಸಮತ್ಸು ಬೃಹದ್ಯಶೋನಾವಮಿ
ವಾರುಹೇಮ ಸ್ವಾಹಾ । ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಾಯಾರಿಷ್ಟನೇಮಯೇಽಸುರಘ್ನಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಅꣳಹೋಮುಚಮಾಂಗಿರಸಂ ಗಯಂ
ಚ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಾತ್ರೇಯಂ ಮನಸಾ ಚ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಂ ॥ ಪ್ರಯತಪಾಣಿಃ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಸ್ವಸ್ತಿಸಂಬಾಧೇಷ್ವಭಯಂನೋ ಅಸ್ತು
ಸ್ವಾಹಾ । ಸ್ವಸ್ತ್ಯಾತ್ರೇಯಾಯ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿನ ಇಂದ್ರೋವೃದ್ಧಶ್ರವಾಃ । ಸ್ವಸ್ತಿನಃಪೂಷಾ ವಿಶ್ವವೇದಾಃ ॥
ಸ್ವಸ್ತಿನಸ್ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯೋಽರಿಷ್ಟನೇಮಿಃ । ಸ್ವಸ್ತಿನೋಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದಧಾತು ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇಂದ್ರಾಯ ವೃದ್ಧಶ್ರವಸೇ ಪೂಷ್ಣೇ ವಿಶ್ವವೇ
ದಸೇತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಾಯಾರಿಷ್ಟನೇಮಯೇ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಚೇದಂ ॥ ಇತ್ಯಷ್ಟಭಿರ್ಹುತ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ವಿಂದಾಹುತೀ ಚ ಹುತ್ವಾ
ಅನ್ನಪ್ರಾಶನ ಪಕ್ವಹೋಮಂಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಪೂರ್ವವದವದಾಯ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರೋಂ ತತ್ಸವಿತುಃ=ಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ ।
ಸವಿತ್ರ ಇದಂ ॥ ಇತಿ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ ಅಥಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಅಹಮಸ್ಮಿಪ್ರಥಮಜಾಋತಸ್ಯ । ಪೂರ್ವಂದೇ
ವೇಭ್ಯೋ ಅಮೃತಸ್ಯನಾಭಿಃ ॥ ಯೋಮಾದದಾತಿ ಸ ಇ ದೇವಮಾವಾಃ । ಅಹಮನ್ನಮನ್ನಮದಂತಮದ್ಮಿ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಸರ್ವತ್ರಅನ್ನಾಯೇದಂ॥೧॥ ಓಂ ಪೂರ್ವಮಗ್ನೇರಪಿದಹತ್ಯನ್ನಂ । ಯತ್ತೌಹಾಸಾತೇಅಹಮುತ್ತರೇಷು ॥ ವ್ಯಾತ್ತಮಸ್ಯ ಪಶವಃ ಸು

ಜಂಭಂ । ಪಶ್ಯಂತಿಧೀರಾಃ ಪ್ರಚರಂತಿಪಾಕಾಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥೨॥ ಓಂ ಜಹಾಮ್ಯನ್ಯಂ ನಜಹಾಮ್ಯನ್ಯಂ । ಅಹಮನ್ನಂವಶಮಿಚ್ಛರಾಮಿ ॥
ಸಮಾನಮರ್ಥಂ ಪರ್ಯೇಮಿಭುಜಂತ್ । ಕೋಮಾಮನ್ನಂ ಮನುಷ್ಯೋದಯೇತ ಸ್ವಾಹಾ ॥೩॥ ಓಂ ಪರಾಕೇಅನ್ನಂ ನಿಹಿತಂ
ಲೋಕಏತತ್ ॥ ವಿಶ್ವೈರ್ದೇವೈಃ ಪಿತ್ರಭಿರ್ಗುಪ್ತಮನ್ನಂ ॥ ಯದದ್ಯತೇ ಲುಪ್ಯತೇ ಯತ್ಪರೋಪ್ಯತೇ । ಶತತಮೀಸಾ ತನೂರ್ಮೇ
ಬಭೂವ ಸ್ವಾಹಾ ॥೪॥ ಓಂ ಮಹಾಂತೌ ಚರೂಸಕೃದ್ದುಗ್ಧೇನಪಪ್ರೌ। ದಿವಂ। ಚ ಪೃಶ್ನಿ ಪ್ರಥಿವೀಂ ಚ ಸಾಕಂ ॥ ತತ್ಸಂಪಿಬಂತೋ
ನಮಿನಂತಿ ವೇಧಸಃ । ನೈತದ್ಭೂಯೋ ಭವತಿನೋಕನೀಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥೫॥ ಓಂ ಅನ್ನಂ ಪ್ರಾಣಮನ್ನಮಪಾನಮಾಹುಃ । ಅನ್ನಂ
ಮೃತ್ಯಂ ತಮುಜೀವಾತುಮಾಹುಃ ॥ ಅನ್ನಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣೋಜರಸಂವದಂತಿ । ಅನ್ನಮಾಹುಃ ಪ್ರಜನನಂ ಪ್ರಜಾನಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥೬॥
ಓಂ ಮೋಘಮನ್ನಂವಿಂದತೇ ಅಪ್ರಚೇತಾಃ । ಸತ್ಯಂ ಬ್ರವೀಮಿ ವಧಇತ್ಸತಸ್ಯ ॥ ನಾರ್ಯಮಣಂಪುಷ್ಯತಿ ನೋ ಸಖಾಯಂ ।
ಕೇವಲಾಘೋಭವತಿ ಕೇವಲಾದೀ ಸ್ವಾಹಾ ॥೭॥ ಓಂ ಅಹಂ ಮೇಘಸ್ತನಯನ್ ವರ್ಷನ್ನಸ್ಮಿ । ಮಾಮದಂ
ತ್ಯಹಮದ್ಮ್ಯನ್ಯಾನ್ ॥ ಅಹಂ ಸದಮೃತೋಭವಾಮಿ । ಮದಾದಿತ್ಯಾಅಧಿಸರ್ವೇತಪಂತಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಅನ್ನಾಯೇದಂ ॥೮॥
ಇತ್ಯಷ್ಟಭಿರ್ಹುತ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಮಿಂದಾಹುತೀ ಚ ಹುತ್ವಾ ಕರ್ಣವೇಧನ ಪಕ್ಷಹೋಮಂಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಪೂರ್ವವದವದಾಯ

ಓಂ ಶ್ರೋತ್ರೇಣ ಭದ್ರಮುತಶೃಣ್ವಂತಿ ಸತ್ಯಂ ॥ ಶ್ರೋತ್ರೇಣವಾಚಂ ಬಹುಧೋದ್ಯಮಾನಾಂ ॥ ಶ್ರೋತ್ರೇಣ ಮೋದಶ್ಚ
ಮಹಶ್ಚ ಶ್ರೂತಯತೇ । ಶ್ರೋತ್ರೇಣಸರ್ವಾದಿಶ ಆಶೃಣೋಮೋಂ ಯೇನಪ್ರಾಚ್ಯಾಉತದಕ್ಷಿಣಾ । ಪ್ರತೀಚ್ಯೈದಿಶಃ ಶೃಣ್ವಂತ್ಯು-
ತ್ತರಾತ್ ॥ ತದಿಚ್ಛ್ರೋತ್ರಂ ಬಹುಧೋದ್ಯಮಾನಂ । ಅರಾನ್ನನೇಮಿಃ ಪರಿಸರ್ವಂಬಭೂವ ಸ್ವಾಹಾ । ಶ್ರೋತ್ರಾ
ಯೇದಂ ॥ ಇತಿ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ ಅಥಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಪ್ರಾಣೋರಕ್ಷತಿ=ವ್ಯಾನಶೀ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಪ್ರಾಣಾಯೇದಂ ॥೧॥ ಓಂ ಯೋದೇವೋದೇವೇಷು=ನೋಹವಿಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಾಣಾಯೇದಂ ॥೨॥ ಓಂ ಮನಸಶ್ಚಿತ್ತೇ
ದಂ=ಅಗ್ರಿಯ.ಸ್ವಾಹಾ । ಮನಸ ಇದಂ ॥೩॥ ಓಂ ಆನಏತು=ಪತಿಂದಧತ್ಸ್ವಾಹಾ । ಮನಸ ಇದಂ ॥೪॥ ಓಂ ಜುಷ
ತಾಂಮೇ=ನಪಾಯಿನೀ ಸ್ವಾಹಾ । ವಾಚ ಇದಂ ॥೫॥ ಓಂ ಯಯಾರೂಪಾಣಿ=ಇದ.ಹವಿಃ ಸ್ವಾಹಾ । ವಾಚ ಇದಂ ॥೬॥
ಓಂ ಚಕ್ಷುರ್ದೇವಾನಾಂ=ವಿಚಕ್ಷಣ.ಸ್ವಾಹಾ । ಚಕ್ಷುಷ ಇದಂ ॥೭॥ ಓಂ ಆಯುರಿನ್ನಃಪ್ರತೀ=ಉತಾಮೃತ.ಸ್ವಾಹಾ ।
ಚಕ್ಷುಷ ಇದಂ ॥೮॥ ಓಂ ಶ್ರೋತ್ರೇಣಭದ್ರ=ಆಶೃಣೋಮಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಶ್ರೋತ್ರಾಯೇದಂ ॥೯॥ ಓಂ ಯೇನಪ್ರಾಚ್ಯಾ
ಉತ=ಸರ್ವಂ ಬಭೂವ ಸ್ವಾಹಾ । ಶ್ರೋತ್ರಾಯೇದಂ ॥೧೦॥ ಇತಿ ದಶಭಿರ್ಹುತ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ವಿಂದಾಹುತೀ ಚ ಹುತ್ವಾ
ಚೌಲ ಪಕ್ವಹೋಮಂಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಪೂರ್ವವದವದಾಯ ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ । ಓಂ ಯೇಕೇಶಿನಃ ಪ್ರಥಮಾಃ
ಸತ್ರಮಾಸತ ಯೇಭಿರಾಭೃತಂ ಯದಿದಂ ವಿರೋಚತೇ ॥ ತೇಭ್ಯೋಜುಹೋಮಿ ಬಹುಧಾ ಘೃತೇನ ರಾಯಸ್ಪೋಷೇಣೇಮಂ
ವರ್ಚಸಾ ಸಂಸೃಜಾಥೋಂ ನರ್ತೇಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತಪಸೋವಿಮೋಕೋಧ್ವಿನಾಮ್ನೀ ದೀಕ್ಷಾ ವಶಿನೀಹ್ಯುಗ್ರಾ । ಪ್ರಕೇಶಾಃ ಸುವತೇ

ಕಾಂಡಿನೋಭವಂತಿತೇಷಾಂ ಬ್ರಹ್ಮೇದೀಶೇ ವಪನಸ್ಯ ನಾನ್ಯಃಸ್ವಾಹಾ। ಕೇಶಿಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಇತಿ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸ್ರ-
ವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮುತ್ತರಾರ್ಧಾತ್ಸಕೃದವದಾಯ ದ್ವಿರಭಿಘಾರ್ಯಾರ್ಗ್ಂತಃ ಪರಿಧಾ ನಿಧಾಯ [ಪಂಚಾವ
ತ್ತಿನಾಂತುತ್ರಿರಭಿಘಾರಣಂ] ಅಥಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಆರೋಹಪ್ರೋಷ್ಠಂ ವಿಷಹಸ್ವ ಶತ್ರೂನ್। ಅವಾಸ್ರಾ-
ಗ್ದೀಕ್ಷಾವಶಿನೀಹ್ಯುಗ್ರಾ ॥ ದೇಹಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಪ್ರತಿರಸ್ವಾಯುಃ। ಅಥಾಮುಚ್ಯಸ್ವ ವರುಣಸ್ಯಪಾಶಾತ್ಸ್ವಾಹಾ। ಸೋಮಾಯ
ರಾಜ್ಞ ಇದಂ ॥ ೧ ॥ ಓಂ ಯೇನಾವಪತ್ಸವಿತಾ ಕ್ಷುರೇಣ। ಸೋಮಸ್ಯ ರಾಜ್ಞೋ ವರುಣಸ್ಯವಿದ್ವಾನ್ ॥ ತೇನಬ್ರಹ್ಮಾಣೋ
ವಪತೇದಮಸ್ಯೋರ್ಜೇಮಂ। ರಯ್ಯಾವರ್ಚಸಾಸꣳಸೃಜಾಥ ಸ್ವಾಹಾ। ಬ್ರಹ್ಮಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಮಾತೇ ಕೇಶಾನ
ಸುಗಾದ್ವರ್ಚಏತತ್। ತಥಾ ಧಾತಾಕರೋತುತೇ ॥ ತುಭ್ಯಮಿಂದ್ರೋಬೃಹಸ್ಪತಿಃ। ಸವಿತಾವರ್ಚ ಆದಧಾಸ್ವಾಹಾ। ಧಾತ್ರೇ
ಇಂದ್ರಾಯ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಸವಿತ್ರ ಇದಂ ॥ ೩ ॥ ಓಂ ತೇಭ್ಯೋ ನಿಧಾನಂ ಬಹುಧಾವ್ಯೈಚ್ಛನ್। ಅಂತರಾ ದ್ಯಾವಾಪ್ರಥಿವೀ
ಅಪಃಸುವಃ ॥ ದರ್ಭಸ್ತಂಬೇವೀರ್ಯಕೃತೇ ನಿಧಾಯ। ಪಾꣳಸ್ಯೇನೇಮಂ ವರ್ಚಸಾಸꣳಸೃಜಾಥ ಸ್ವಾಹಾ। ಬ್ರಹ್ಮಭ್ಯ
ಇದಂ ॥೪॥ ಬಲಂತೇಬಾಹುವೋಃ ಸವಿತಾದಧಾತು। ಸೋಮಸ್ತ್ವಾನಕ್ತು ಪಯಸಾಘೃತೇನ ॥ ಸ್ತ್ರೀಷು ರೂಪಮಶ್ವಿನೈತ

ನ್ನಿಧತ್ತಂ। ಪ್ರಾಂಸ್ಯೈನೇಮಂ ವರ್ಚಸಾ ಸಂಸೃಜಾಥ ಸ್ವಾಹಾ। ಸವಿತ್ರೇ ಸೋಮಾಯಾಶ್ವಿಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥೫॥ ಓಂ ಯತ್ತೇ

ಮಂತಂ ಕಂಕತಸ್ತೇಲಿಲೇಖ। ಯದ್ವಾ ಕ್ಷುರಃ ಪರಿವವರ್ಜವಪಂಸ್ತೇ॥ ಸ್ತ್ರೀ ಷು ರೂ ಪ ಮ ಶ್ವಿನೈತನ್ನಿಧತ್ತಂ। ಪ್ರಾಂಸ್ಯೈನೇ

ಮಂಸಂಸೃಜಾಥೋ ವೀರ್ಯೇಣ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಶ್ವಿಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥೬॥ ಇತಿ ಷಡ್ಭಿರ್ಹುತ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಪುರಸ್ತಾ

ತ್ಸ್ವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯೇಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ॥ ಇತಿ ನಾಮಮಂತ್ರೇಣ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಂ

ಹುತ್ವಾ ಅಥ ಮೇಕ್ಷಣ ಪ್ರಹರಣಾದಿ ಉತ್ತರಪರಿಷೇಕಂ ವಿನಾ ಅನ್ಯತ್ಸಮಸ್ತಂ ಕೃತ್ವಾ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದ್ಯುಪರಿಷ್ಟಾತ್ತಂತ್ರಾಣಿ

ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ಸೀಮಂತಪರ್ಯಂತಾನಾಂ ಮಂತ್ರಾವೃತ್ತಿರೇವ। ಗರ್ಭಾಧಾನತತ್ರಂ=ಓಂ ತತ್ಸವಿತುರ್ವೃಣೀಮಹೇ।

ವಯಂ ದೇವಸ್ಯ ಭೋಜನಂ॥ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸರ್ವಧಾತಮಂ। ತುರಂಭಗಸ್ಯಧೀಮಹಿ॥ ತತ್ಸವಿತುಃ=ಯಾತ್ ॥ ಯತ ಇಂದ್ರಭಯಾಮ

ಹೇ=॥ ಸ್ವಸ್ತಿದಾ ವಿಶಸ್ಪತಿಃ=॥ ಇತಿ ಜಪೇತ್ ॥ ಅಥ ಪುಂಸವನಂ। ಓಂ ಅಸ್ಮೈ ದೇವಾಸೋ

ವಪುಷೇಚಿಕಿತ್ಸತಯಮಾಶಿರಾದಂಪತೀ ವಾಮಮಶ್ನುತಃ। ಪುಮಾನ್ಪುತ್ರೋಜಾಯತೇ ವಿಂದತೇ ವಸ್ವಥವಿಶ್ವೇಅರಪಾ ಏದತೇ

ಗೃಹಃ॥ ಆಶೀರ್ದಾಯಾ ದಂಪತೀ ವಾಮಮಶ್ನುತಾಮರಿಷ್ಟೋರಾಯುಃ ಸಚತಾಂಸಮೋಕಸಾ। ಯಆಸಿಚತ್ಸಂದುಗ್ಧಂ ಕುಂ

ಭ್ಯಾಸಹೇಷ್ಟೇನ ಯಾಮನ್ನಮತಿಂ ಜಹಾತುಸಃ ॥ ಸರ್ಪಿಗ್ರ್ರೀವೀಪೀವರ್ಯಸ್ಯ ಜಾಯಾಪೀವಾನಃ ಪುತ್ರಾ ಅಕೃಶಾಸೋ ಅಸ್ಯ । ಸಹಜಾನಿರ್ಯಃ ಸುಮಖಸ್ಯಮಾನ ಇಂದ್ರಾಯಾಶಿರಂ ಸಹಕುಂಭ್ಯಾದಾತ್ ॥ ಆಶೀರ್ಮ ಊರ್ಜಮುತಸುಪ್ರಜಾಸ್ತ್ವಮಿಷಂ ದಧಾತುದ್ರವಿಣಂ ಸವರ್ಚಸಂ ॥ ಸಂಜಯನ್ಕ್ಷೇತ್ರಾಣಿ ಸಹಸಾಹಮಿಂದ್ರಕೃಣ್ವಾನೋ ಅನ್ಯಾಂ ಅಧರಾಂ ತ್ಸಪತ್ನಾನ್ ॥ ಇತಿ ಪುಂಸವನ ತಂತ್ರಂ । ಅಥ ಸೀಮಂತಂ ॥ ಓಂ ರಾಕಾಮಹಂ ಸುಹವಾಂ ಸುಷ್ಟುತೀಹುವೇ ಶೃಣೋತುನಃ ಸುಭಗಾ ಭೋಧತುತ್ಮನಾ ॥ ಸೀವ್ಯತ್ವಪಃ ಸೂಚ್ಯಾಚ್ಛಿದ್ಯಮಾನಯಾ ದದಾತು ವೀರಂ ಶತದಾಯ ಮುಕ್ಥ್ಯಂ ॥ ಯಾಸ್ತೇ ರಾಕೇ ಸುಮತಯಃ ಸುಪೇಶಸೋಯಾಭಿರ್ದದಾಸಿ ದಾಶುಷೇವಸೂನಿ ॥ ತಾಭಿರ್ನೋ ಅದ್ಯ ಸುಮನಾ ಉಪಾಗಹಿ ಸಹಸ್ರಪೋಷಂ ಸುಭಗೇರರಾಣಾ ॥ ಇತಿದ್ವೇ ॥ ಯವೋಸಿಯವಯಾಸ್ಮದ್ದ್ವೇಷೋಯವಯಾರಾತೀಃ । ಸೋಮಏವನೋರಾಜೇತ್ಯಾಹುಬ್ರಾರ್ಹ್ಮಣೀಃ ಪ್ರಜಾಃ । ವಿವೃತ್ತಚಕ್ರಾಆಸೀನಾಸ್ತೀರೇಣ ಗೋದೇತವ ಇತಿ ಸೀಮಂತತಂತ್ರಂ ॥ ಅಥ ವಿಷ್ಣುಬಲಿಃ । ಅಥ ಗುಡಪಾಯಸಂ ಸಘೃತಮಿಶ್ರಮಿತಿ ಹವಿರ್ವಿಷ್ಣವೇ ನಿವೇದ್ಯಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಥಾನ್ನೇನ ॥ ಓಂ ಕೇಶವಾಯಸ್ವಾಹಾ ನಮಃ । ನಾರಾಯಣಾಯಸ್ವಾಹಾ ನಮಃ । ಮಾಧವಾಯ । ಗೋವಿಂದಾಯ । ವಿಷ್ಣವೇ । ಮದುಸೂದನಾಯ । ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ । ವಾಮನಾಯ । ಶ್ರೀಧರಾಯ । ಹೃಷಿಕೇಶಾಯ । ಪದ್ಮನಾಭಾಯ । ಓಂ ದಾಮೋದರಾಯಸ್ವಾಹಾ ನಮಃ । ಇತಿ ದ್ವಾದಶ

* (ಯಸ್ಯಾನದ್ಯಾಸ್ತೀರೇ ಸಂಶ್ರಿತಾವಸಂತಿ ತಸ್ಯಾನಾಮಗೃಹ್ಣಾತಿ । ಇತಿ ಬೋಧಾಯನಸೂತ್ರಂ)

ನಾಮಭಿರ್ಬಲಿಂ ದತ್ವಾ । ಕೇಶವಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ । ನಾರಾಯಣಂ ತರ್ಪಯಾಮೀತಿ ದಾಮೋದರಾಂತಂ ದ್ವಾದಶನಾಮಭಿಸ್ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ । "ತ್ರೀಣಿಪದಾವಿಚಕ್ರಮೇವಿಷ್ಣುರ್ಗೋಪಾ ಅದಾಭ್ಯಃ । ತತೋ ಧರ್ಮಾಣಿ ಧಾರಯನ್॥ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೀಧಾ ನಿದಧೇ ಪದಂ । ಸಮೂಢಮಸ್ಯಪಾಂಸುರೇ ॥ ಇತ್ಯಾದಿಸ್ತುತಿಭಿಃಸ್ತುತ್ವಾ । ಓಂ ಭೂಃ ಪುರುಷಮುದ್ವಾಸಯಾಮಿ । ಓಂ ಭುವಃ ಪುರುಷಮುದ್ವಾಸಯಾಮಿ । ಓಂ ಸುವಃ ಪುರುಷಮುದ್ವಾಸಯಾಮಿ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ ಪುರುಷಮುದ್ವಾಸಯಾಮೀತ್ಯುದ್ವಾಸಯೇತ್ ಇತಿ ವಿಷ್ಣುಬಲಿ ॥ ಅಥ ಜಾತಕರ್ಮತಂತ್ರಂ ॥ ಅನೋಯುಗಂ ರಥಯುಗಂ ವಾಸ್ನಾಪ್ಯ ವಸ್ತ್ರೇಣಾಚ್ಛಾದ್ಯ ತದಗ್ನೇಃ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ತಸ್ಯಾಗ್ರೇಶ್ವತ್ಥಪರ್ಣೇಷು ಹುತಶೇಷಂ ನಿದಧಾತಿ 'ನಮಆವ್ಯಾಧಿನೀಭ್ಯೋ ವಿವಿಧ್ಯಂತೀಭ್ಯಶ್ಚವೋನಮಃ' ಇತಿ ॥ ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಾನಂ–ವಿವಃ । ವ್ಯಾಹೃತೀಶ್ಚ ಜಪೇತ್ ॥ ಇತಿ ಜಾತಕರ್ಮತಂತ್ರಂ ॥ ಅಥ ನಾಮಕರಣತಂತ್ರಂ ॥ ಅಥಾಗ್ನೇಣಾಗ್ನಿಮಶ್ವತ್ಥಪರ್ಣೇಷು ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ ಇತಿ ಹುತಶೇಷಂ ನಿಧಾಯ ಆಚಮ್ಯಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮಕುಮಾರಸ್ಯಾಯುಃ ಶ್ರೀಬಲವೃದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ವ್ಯವಹಾರಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ನಾಮಾಭಿಧಾಸ್ಯಾವಹೇ ॥ ಅಥ ಸುವರ್ಣಾದಿಪಾತ್ರೇತಂಡುಲಮಾಪೂರ್ಯ ತತ್ರಹಿರಣ್ಯಶಕಲೇನ ಹರಿದ್ರಾಖಂಡೇನ ವಾ ಕುಲದೇವತಾನಾಮಮಾಸನಾಮ ನಕ್ಷತ್ರನಾಮ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕನಾಮಾನೀತಿ ಕ್ರಮೇಣ ನಾಮಚತುಷ್ಟಯಂ ಲಿಖೇತ್ । ಅಥಾ–ಕುಲದೇವತಾನಾಮ ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತಃ ಇತ್ಯಾದಿ । ಮಾಸನಾಮ । * ಚೈತ್ರಾದಿ ಗಣಯಿತ್ವಾ ತತ್ತನ್ಮಾಸ ನಾಮ ಲಿಖೇತ್ ॥ ಅಥ ನಕ್ಷತ್ರನಾಮ । ಅಶ್ವಯುಜಃ । ಅಪಭರಣಃ । ಆಗ್ನಿಃ–ಕೃತ್ತಿಕಃ–ಕಾರ್ತಿಕಃ । ರೌಹಿಣಃ । ಮೃಗಶಿರಃ । ಆರ್ದ್ರಕಃ । ಪುನರ್ವಸುಃ । ತಿಷ್ಯಃ । ಆಶ್ಲೇಷಃ । ಮಾಘಃ । ಪೂರ್ವಾಫಾಲ್ಗುನಃ ।

* ಕೃಷ್ಣೋಽನಂತೋಽಚ್ಯುತಶ್ಚಕ್ರೀ ವೈಕುಂಠೋಽಥ ಜನಾರ್ದನಃ। ಉಪೇಂದ್ರೋ ಯಜ್ಞಪುರುಷೋ ವಾಸುದೇವ ಸ್ತಥಾ ಹರಿಃ॥ ಯೋಗೀಶಃ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷೋ ಮಾಸನಾಮಾನ್ಯನುಕ್ರಮಾತ್ । ಇತಿ ದ್ವಾದಶನಾಮಾನಿ ।

ಉತ್ತರಾಫಾಲ್ಗುನಃ । ಹಸ್ತಃ । ಚಿತ್ರಃ । ಸ್ವಾತಿಃ । ವಿಶಾಖಃ । ಅನುರಾಧಃ । ಜ್ಯೇಷ್ಠಃ । ಮೂಲಕಃ । ಪೂರ್ವಾಷಾಢಃ । ಉತ್ತರಾಷಾಢಃ । ಶ್ರವಣಃ । ಶ್ರವಿಷ್ಠಃ । ಶಾತಭಿಷಜಃ । ಪೂರ್ವಾಪ್ರೋಷ್ಠಪದಃ । ಉತ್ತರಾಪ್ರೋಷ್ಠಪದಃ । ರೈವತಃ । ಇತಿ ತತ್ತನ್ನಕ್ಷತ್ರನಾಮವಿಲಿಖ್ಯ । ವ್ಯಾವಹಾರಿಕನಾಮ ನಾರಾಯಣಶರ್ಮಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಥೈವೈಷಾಂ ಪೂರ್ವಪುರುಷಾಣಾಂ ನಾಮಾನಿಸ್ಯುಃ । ಇತಿ ಸೂತ್ರಂ ॥ ಇತಿ ನಾಮಚತುಷ್ಟಯಂ ವಿಲಿಖ್ಯ ಕುಲದೇವತಾ ಮಾಸ ನಕ್ಷತ್ರ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ನಾಮದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಇತಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಾನ್ಕೃತ್ವಾ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ದತ್ವಾ । ಅಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಹಿರಣ್ಯಾದಿನಾ ತೋಷಯಿತ್ವಾ ಅಸ್ಯ ನಾಮಕರಣ ಕರ್ಮಣಃ ಪುಣ್ಯಾಹಂ, ಸ್ವಸ್ತಿಋದ್ಧಿಂ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತ್ವಿತಿ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಅಥ ಕರ್ತಾ ಕುಲದೇವತಾನಾಮ್ನಾ ಗಣಪತಿಭಕ್ತಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು । ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಇತಿ ಪ್ರವಚನಂ । ಮಾಸನಾಮ್ನಾ ಕೃಷ್ಣಾಯಸ್ವಸ್ತಿ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು । ಕೃಷ್ಣಾಯಸ್ವಸ್ತೀತಿಪ್ರ । ನಕ್ಷತ್ರನಾಮ್ನಾ ಆಶ್ವಯುಜಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ಆಶ್ವಯುಜಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಇತಿ ॥ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕನಾಮ್ನಾ ಹರಿಶರ್ಮಣೇ ಸ್ವಸ್ತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಹರಿಶರ್ಮಣೇ ಸ್ವಸ್ತಿ ಇತಿ ॥ ಅಥ ಕುಮಾರಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರ್ಣೇ ಕ್ರಮೇಣ ಪಿತರಾ ನಾಮಚತುಷ್ಟಯಂ ಕಥಯೇತಾಂ ॥ ಯಥಾ–ಕುಲದೇವತಾನಾಮ್ನಾ ತ್ವಂ ಗಣಪತಿಭಕ್ತೋಽಸಿ । ಇತಿ ತ್ರಿಃ । ಮಾಸನಾಮ್ನಾ ತ್ವಂ ಕೃಷ್ಣೋಽಸೀತಿ ತ್ರಿಃ । ನಕ್ಷತ್ರನಾಮ್ನಾ ತ್ವಮಾಶ್ವಯುಜೋಽಸಿ ಇತಿ ತ್ರಿಃ । ವ್ಯಾವಹಾರಿಕನಾಮ್ನಾ ತ್ವಂ ಹರಿಶರ್ಮಾಸೀತಿ ತ್ರಿಸ್ತ್ರಿಃ ಕಥಯಿತ್ವಾ ಅಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಸ್ತೇ ಅಕ್ಷತಾನ್ ದತ್ವಾ ಸ್ವಯಂ ಚೋತ್ಥಾಯ ಕೃತಾಂಜಲಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಕುಮಾರೇಣಾಭಿವಾದಯನ್ ಪ್ರವದೇತ್ ॥ ಕುಲದೇವತಾನಾಮ್ನಾ ಅಯಂ ಗಣಪತಿಭಕ್ತೋಭವತಃ ಸರ್ವಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಭಿವಾದಯತೇ ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ಆಯುಷ್ಮಾನ್ಭವತು ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತಃ ಇತಿ ಪ್ರವಚನಂ । ಮಾಸನಾಮ್ನಾ ಕೃಷ್ಣೋ ಭವತಃ ಸರ್ವಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಭಿವಾದಯತೇ । ಆಯುಷ್ಮಾನ್ಭವತು ಕೃಷ್ಣಃ ಇತಿ ॥ ನಕ್ಷತ್ರನಾಮ್ನಾ ಆಶ್ವಯುಜೋಭವತಃ ಸರ್ವಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಭಿವಾದಯತೇ । ಆಯುಷ್ಮಾನ್ಭವತ್ವಾಶ್ವಯುಜಃ । ಇತಿ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ನಾಮ್ನಾ ಅಯಂ ಹರಿಶರ್ಮಾಭವತಃ ಸರ್ವಾನ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಭಿವಾದಯತೇ । ಆಯುಷ್ಮಾನ್ಭವತು ಹರಿಶರ್ಮಾ ॥ ಪ್ರನಾಮಕರಣ ಮುಹೂರ್ತಃ ಸುಮುಹೂರ್ತೋಽಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು । ಸುಮುಹೂರ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಪ್ರ ॥ ಇತಿ ನಾಮಕ

ರಣತಂತ್ರಂ। ಅಥೋಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣಂ। ಅಥಾಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿಮಶ್ವತ್ಥಪರ್ಣೇಷು ಹುತಶೇಷಂ ನಿದಧಾತಿ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ ಇತಿ॥ ಅಥ ಮಂಗಲ ಘೋಷಪುರಃಸರಂ ಗೃಹಾದ್ಬಹಿರ್ದೇವತಾಯತನಾನಿ ಗತ್ವಾ ತತ್ರ ಚಂದ್ರಾರ್ಕ ದಿಕ್ಪಾಲಾನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್॥ ಚಂದ್ರಾರ್ಕಯೋರ್ದಿಗೀಶಾನಾಂ ದಿಶಾಂ ಚ ಗಗನಸ್ಯ ಚ॥ ನಿಕ್ಷೇಪಾರ್ಥಮಿಮಂ ದದ್ಮಿ ತೇ ಮಾಂ ರಕ್ಷಂತು ಸರ್ವದಾ॥ ಅಪ್ರಮತ್ತಂ ಪ್ರಮತ್ತಂ ವಾ ದಿವಾ ರಾತ್ರಮಥಾಪಿ ವಾ॥ ರಕ್ಷಂತು ಸತತಂ ಸರ್ವೇ ದೇವಾಃ ಶಕ್ರಪುರೋಗಮಾಃ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಶ್ರಿ ಯತಾನ್ನೇನ (ಹಿರಣ್ಯೇನ ವಾ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಆಶಿಷೋ ವಾಚಯಿತ್ವಾ। ಚಿತ್ರಿಯಾಣಿ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ। ದೇವತಾಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಾನ್ ಶಿಶೋಃ ಕಾರಯಿತ್ವಾ ಗೃಹಂ ಗತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ ಶಿಷೋ ವಾಚಯೇತ್। ಅಥ ವಾ ಸ್ವಗೃಹ ದೇವತಾಸಮೀಪೇ ಸರ್ವಂ ಕಾರಯಿತ್ವಾ ಅಸ್ಯೋಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣಕರ್ಮಣಃ ಸುಮುಹೂರ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಪ್ರಣಮೇತ್॥ ಇತ್ಯುಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣತಂತ್ರಂ॥ ಅಥಾನ್ನಪ್ರಾಶನಂ॥ ಪೂರ್ವವದಾಹೃತ್ಯ ಅಶ್ವತ್ಥಪರ್ಣೇಷು ಹುತಶೇಷಂ ನಿಧಾಯ ಕುಮಾರಂ ಮಾತುರುತ್ಸಂಗ ಉಪವೇಶ್ಯ ಸುವರ್ಣಾದಿಪಾತ್ರೇ ಸಮಸ್ತಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಾದಿಸಮೇತಂ ಶಾಲ್ಯನ್ನಂ ನಿಧಾಯ ದಧಿಮಧುಘೃತಜಲೈಃ ಸಮುದಾಯುತ್ಯ ಹಿರಣ್ಯೇನ ಕುಮಾರಂ ಪ್ರಾಶಯತಿ॥ ಓಂ ಯಾಜಾತಾ ಓಷಧಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಸ್ತ್ರಿಯುಗಂ ಪುರಾ। ಮಂದಾಮಿ ಬಭ್ರೂಣಾಮಹꣳ ಶತಂ ಧಾಮಾನಿ ಸಪ್ತ ಚ॥ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರಪಾಂ ತ್ವೌಷಧೀನಾꣳ ರಸಮನ್ನಂ ಪ್ರಾಶಯಾಮಿ ಶಿವಾಸ್ತ ಆಪ ಓಷಧಯಃ ಸಂತ್ವನಮೀವಾಸ್ತ ಆಪ ಓಷಧಯಃ ಸಂತು॥೧॥ ಓಂ ಶತಂ ವೋ ಅಂಬ ಧಾಮಾನಿ ಸಹಸ್ರಮುತ ವೋ ರುಹಃ। ಅಥಾ ಶತಕ್ರತ್ವೋ ಯೂಯಮಿಮಂ ಮೇ ಅಗದಂ ಕೃತ॥ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವ॥೨॥ ಓಂ ಪುಷ್ಪಾವತೀಃ ಪ್ರಸೂವತೀಃ ಫಲಿನೀರಫಲಾ ಉತ ಅಶ್ವಾ ಇವ ಸಜಿತ್ವರೀರ್ವೀರುಧಃ ಪಾರಯಿಷ್ಣವಃ॥ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರಪಾಂ—ಸಂತು॥೩॥ ಓಂ ಓಷಧೀರಿತಿ ಮಾತರಸ್ತದ್ವೋ ದೇವೀರುಪಬ್ರುವೇ। ರಪಾꣳಸಿ ವಿಘ್ನತೀರಿತ ರಪಸ್ಚಾತಯ

ಮಾನಾಃ ॥ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರಪಾಂ=ಸಂತು ॥೪॥ ಓಂ ಅಶ್ವತ್ಥೇವೋನಿಷದನಂ ಪರ್ಣೇವೋವಸತಿಃ ಕೃತಾ । ಗೋಭಾಜ ಇತ್ಕಿಲಾಸಥ ಯತ್ಸನವಥಪೂರುಷಂ ॥ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರಪಾಂ=ಸಂತು ॥೫॥ ಓಂ ಯದಹಂ ವಾಜಯನ್ನಿಮಾ ಓಷಧೀರ್ಹಸ್ತ ಆದಧೇ ॥ ಆತ್ಮಾಯಕ್ಷ್ಮಸ್ಯ ನಶ್ಯತಿ ಪುರಾಜೀವಗೃಭೋಯಥಾ ॥ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರಪಾಂ=ಸಂತು ॥೬॥ ಇತಿ ಷಡ್ಭಿಃ ಪ್ರಾಶಯಿತ್ವಾ ಮುಖಂಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ತೂಷ್ಣೀಮಾಚಮಯ್ಯ । ಅಸ್ಯಾನ್ನಪ್ರಾಶನಕರ್ಮಣಃ ಸುಮುಹೂರ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಸುಮುಹೂರ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಆಶಿಷೋ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥ ಇತ್ಯನ್ನಪ್ರಾಶನತಂತ್ರಂ ॥

ಅಥ ಕರ್ಣವೇಧನಂ ॥ ಅಥಾಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿಂ ವೇಣುಪರ್ಣೇಷು ಹುತಶೇಷಂನಿದಧಾತಿ । ಓಂ ಸಮುದ್ರಾಯ ವಯುನಾಯ ಸಿಂಧೂನಾಂ ಪತಯೇ ನಮಃ । ನದೀನಾꣳಸರ್ವಾಸಾಂ ಪಿತ್ರೇ ಜುಹುತಾ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣೇ ವಿಶ್ವಾಹಾಮರ್ತ್ಯꣳಹವಿಃ । ಇತಿ ॥ ಅಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಸಂಪೂಜ್ಯ ಆಶಿಷೋವಾಚಯಿತ್ವಾ ಮಮಕುಮಾರಸ್ಯ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಕರ್ಣವೇಧನಕರ್ಮಣಃ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಸ್ವಸ್ತಿಋದ್ಧಿಂ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾಯೋಗ್ಯಂ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಂ ದದ್ಯುಃ । ಶಿವಂ ಕರ್ಮಾಸ್ತು । ಶ್ರೋತ್ರಂ ಪ್ರಿಯತಾಮಿತಿ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ತತಃ ಕಂಟಕಾದಿನಾ ದಕ್ಷಿಣಂ ಕರ್ಣಂ ವಿಧ್ಯತಿ । ಓಂ ಗಾಯತ್ರೀ ತ್ರಿಷ್ಟುಬ್ಜಗತ್ಯನುಷ್ಟುಪ್ಪಂಕ್ತ್ಯಾಸಹ । ಬೃಹತ್ಯುಷ್ಣಿಹಾಕಕುತ್ಸೂಜೀಭಿಃಶಿಮ್ಯಂತು ತ್ವಾ-ಇತಿಃ । ಅಥಾಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಥ ವಾಮಕರ್ಣಂ ॥ ದ್ವಿಪದಾ ಯಾ ಚತುಷ್ಪದಾ ತ್ರಿಪದಾಯಾ ಚ ಷಟ್ಪದಾ ॥ ಸಛಂದಾಯಾಚವಿಚ್ಛಂದಾಃ ಸೂಚೀಭಿಃ ಶಿಮ್ಯಂತುತ್ವಾ ॥ ಇತಿ ವಿಧ್ವಾ ಅಥಾಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ರಕ್ತ

ಸೂತ್ರೇಣ ಶಣಸೂತ್ರೇಣ ವಾ ಬಧ್ನಾತಿ । ವರುಣಸ್ಯ ಸ್ಕಂಭನಮಸಿ । ಇತಿ । ಪರೇಹನಿವಿಸರ್ಜಯತಿ । ವರುಣಸ್ಯ ಸ್ಕಂಭಸರ್ಜನಮಸಿ । ಇತಿ ಅಥಾಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಕರ್ಣವೇಧನಮುಹೂರ್ತಃ ಸುಮುಹೂರ್ತೋಽಸ್ತ್ವಿತಿವಾಚಯಿತ್ವಾ ಆಶಿಷೋವಾಚಯೇತ್ ॥ ಕರ್ಣವೇಧನತಂತ್ರಂ ॥ ಅಥ ಚೌಲಂ ॥ ಅಥಾಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿಮುದುಂಬರಪರ್ಣೇಷು ಹುತಶೇಷಂ ನಿದಧಾತಿ ॥ ನಮೋ ಹಿರಣ್ಯಬಾಹವೇ ಸೇನಾನ್ಯೇ ದಿಶಾಂ ಚ ಪತಯೇ ನಮಃ । ಇತ್ಯಥಾಗ್ನೇಃ । ಪಶ್ಚಾತ್ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ಕುಮಾರಂ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖಮುಪವೇಶ್ಯ ಉಷ್ಣೋದಕೇ ಶೀತಜಲಮಾನಯತಿ ಉಷ್ಣೇನಪಾಯವುದಕೇನೇಹ್ಯದಿತಿಃ ಕೇಶಾನ್ವಪತು । ಇತಿ ತಾಭಿರಸ್ಯಶಿರಉನತ್ತಿ (ಆರ್ದ್ರೀಕರೋತೀತ್ಯರ್ಥಃ) ಆಪಉಂದಂತು ಜೀವಸೇ ದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಾಯ ವರ್ಚಸೇ ಇತಿ । ತತಊರ್ಧ್ವಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾಂಭಿರಸಿನಿದಧಾತಿ । ಓಷಧೇತ್ರಾಯಸ್ವೈನಂ । ಇತಿ । ತಾನ್ದರ್ಭಾನ್ಕೇಶೈಃ ಸಹ ವಾಮಹಸ್ತೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣೇನ ಕ್ಷುರಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ತದಭಿಮಂತ್ರಯತೇ–ಜ್ಯೋಕ್ಚಸೂರ್ಯಂ ದೃಶೇ । ಇತಿ । ಅಥೈನಂ ಸ್ವಧಿತಿಂ ತಿರ್ಯಂಚಂ ವಾಮಹಸ್ತಗೃಹೀತೇಷು ಸದರ್ಭಕೇಶೇಷುನಿದಧಾತಿ । ಸ್ವಧಿತೇ ಮೈನಂ ಹಿಂಸೀಃ । ಇತಿ । ಅಥ ದರ್ಭೈಃ ಸಹ ತಾನ್ಕೇಶಾಂಛಿನತ್ತಿ ॥ ಓಂ ಯೇನಾವಪತ್ಸವಿತಾಕ್ಷುರೇಣ । ಸೋಮಸ್ಯರಾಜ್ಞೋ ವರುಣಸ್ಯ ವಿದ್ವಾನ್ ॥ ತೇನಬ್ರಹ್ಮಾಣೋ

ವಪತೇದಮುಸ್ಯೋರ್ಜೇಮಂ । ರಯ್ಯಾ ವರ್ಚಸಾಸಂಸೃಜಾಥ ॥ ಇತಿ ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ॥ ಅಥ ಪ್ರವಪತಃ ಕೇಶಾನನು ಮಂತ್ರಯತೇ–ಮಾತೇಕೇಶಾನನುಗಾದ್ವರ್ಚ ಏತತ್ । ಯಥಾಧಾತಾಕರೋತು ತೇ । ತುಭ್ಯಮಿಂದ್ರೋಬೃಹಸ್ಪತಿಃ । ಸವಿತಾ ವರ್ಚ ಆದಧಾತ್ । ಇತಿ । ಅಥ ನಾಪಿತೇನೋಪ್ತಾನ್ಸರ್ವಾನ್ಕೇಶಾನೇಕೀಕೃತ್ಯ ದರ್ಭಸ್ತಂಭೇನಿದಧಾತಿ । ಅಥ ತೇಭ್ಯೋ ನಿಧಾನಂ ಬಹುಧಾವೈಚ್ಛನ್ । ಅಂತರಾ ದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ಅಪಃ ಸುವಃ । ದರ್ಭಸ್ತಂಭೇ ವೀರ್ಯಕೃತೇ ನಿಧಾಯ । ಪೌಂಸ್ಯೇನೇಮಂ ವರ್ಚಸಾಸಂಸೃಜಾಥ ॥ ಇತಿ॥ *ಅಥೈನಮುಷ್ಣೋದಕೇನಾಪ್ಲಾವಯತಿ। ಬಲಂ ತೇ ಬಾಹುವೋಃ ಸವಿತಾ ದಧಾತು। ಸೋಮಸ್ತ್ವಾನಕ್ತು ಪಯಸಾಘೃತೇನ ॥ ಸ್ತ್ರೀಷುರೂಪಮಶ್ವಿನೈತನ್ನಿಧತ್ತಂ ॥ ಪೌಂಸ್ಯೇನೇಮಂ ವರ್ಚಸಾ ಸಂಸೃಜಾಥ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥೈಕಶಿಖಸ್ತ್ರಿಶಿಖಃ ಪಂಚಶಿಖೋ ವಾ ಯಥಾ ಕುಲಾಚಾರಂ ಶಿಖಾಂ ವಿನ್ಯಸ್ಯ ಸ್ವಸ್ವಗೋತ್ರೇ ಯಾವಂತಃ ಪ್ರವರಋಷಯಸ್ತಾವತ್ಯಃ ಶಿಖಾವಾ ॥ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತಾಧಿಕ ದ್ವಿಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯಾಕಕೇಶಾಃ ಶಿಖಾಪ್ರಮಾಣಮಿತ್ಯರ್ಥಃ ॥ ಅಥ ಮಂಗಲಘೋಷೈಃ ಸಹ ಉಷ್ಣೋದಕೇನ ಸ್ನಾಪಯಿತ್ವಾ ಚಾಚ್ಛಾದ್ಯಾಲಂಕೃತ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಫಲತಾಂಬೂಲಾದಿನಾ ಸಂತೋಷ್ಯ ಅಸ್ಯ ಚೌಲಕರ್ಮಣಃ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಸ್ವಸ್ತಿಋದ್ಧಿಮಿತಿವಾಚಯಿತ್ವಾ ಕೇಶಿನಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಮಿತಿವಾಚಯಿತ್ವಾ ಅಸ್ಯ ಚೌಲಕರ್ಮಣಃ ಸುಮುಹೂರ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು ಇತಿ ವಾಚಯಿತ್ವಾ । ಜುಷಸ್ವನಃ ಸಮಿಧಮಿತ್ಯಾದ್ಯುತ್ತರಪರಿಷೇಕಂ ಪ್ರಣಿ

(* ಉಪನೀತ್ಯಾಸಹ ಚೌಲಕರಣಪಕ್ಷೇ ಚೌಲಾಂಗಕ್ಷೌರಂ ತಂತ್ರೇಣಕೃತ್ವಾ ಉಪನಯನಾಂಗಕ್ಷೌರಮೇವ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥)

ತಾವಿಮೋಚನಂ ಬ್ರಹ್ಮೋದ್ವಾಸನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಕೃತಾನಾಂ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿಕರ್ಮಣಾಂ ಸಾಂಗತಾಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ನಾನಾಗೋತ್ರೇಭ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದಾತುಮಹಮುತ್ಸೃಜೇ ॥ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಭೋಜಯಿಷ್ಯೇ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪೋಹೋಮಕ್ರಿಯಾದಿಷು । ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋವಂದೇತಮಚ್ಯುತಂ॥ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ । ಏಭಿಃ ಗರ್ಭಾಧಾನ ಪುಂಸವನ ಸೀಮಂತ ವಿಷ್ಣುಬಲಿ ಜಾತಕರ್ಮ ನಾಮಕರಣೋಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣಾನ್ನಪ್ರಾಶನ ಕರ್ಣವೇಧನ ಚೌಲಕರ್ಮಭಿಃ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಏವಮೃತುಸಂವೇಶನಾದಿ ವಾ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ವಾ ಜಾತಕರ್ಮಾದಿ ವಾ ಅತೀತಾನುಸಾರೇಣ ಸಮಾನತಂತ್ರೇಣ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಅಥ ಯಮಲಜಾತಯೋರ್ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ಚೌಲಾಂತಾನಾಂ ಸಮಾನತಂತ್ರಪ್ರಯೋಗ :— ಕರ್ತಾಸ್ನಾತ್ವಾಚಮ್ಯಾಲಂಕೃತ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅನಯೋರ್ಯಮಲಜಾತಯೋಃ ಕುಮಾರಯೋರ್ಬೀಜಗರ್ಭಸಮುದ್ಭವೈನೋನಿಬರ್ಹಣ ಪುರಃಸರಮಾಯುಃ=ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ । ಅನಯೋರ್ಯಮಲಜಾತಯೋರ್ಜಾತಕರ್ಮಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ ಹಿರಣ್ಯೇನಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ನಾಂದೀಂ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ । ಅದ್ಭ್ಯಃ ಸಂಭೂತ ಇತ್ಯನುವಾಕಂ ಪೃಥಕ್ಪೃಥಗುಕ್ತ್ವಾ ಪೃಥಗಭಿಮೃಶ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯೈತ್ವೇತಿ ದ್ವಿರ್ಜಪಿತ್ವಾ ಪೃಥಕ್‌ಸ್ನಾಪಯಿತ್ವಾ । ಅಂಗಾದಂಗಾತ್ಸಂಭವಸಿ- । ಅಶ್ಮಾ ಭವ- । ಅಗ್ನಿರಾಯುಷ್ಮಾನ್ । ಆಯುಷ್ಟೇ ವಿಶ್ವತ ಇತ್ಯೇತಾನ್ಮಂತ್ರಾನ್ ಪೃಥಕ್ಪೃಥಗ್ಜಪಿತ್ವಾ ಪೃಥಕ್ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ ಪ್ರಾಣೋರಕ್ಷತೀತಿ ಪೃಥಗ್ಜಪಿತ್ವಾ ಪೃಥಕ್ಪ್ರಾಶಯಿತ್ವಾ । ಸೀದತ್ವಂ ಮಾತುರಸ್ಯಾಃ । ಹಂಸಃ ಶುಚಿಷತ್ । ಇತಿ ಪೃಥಗ್ಜಪಿತ್ವಾ । ಪೃಥಕ್ ಗೇವಮಾತುರುಪಸ್ಥ ಆಧಾಯ ಯಸ್ತೇಸ್ತನ ಇತಿ ಸಕೃಜ್ಜಪಿತ್ವಾ ಸ್ತನಮಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ದ್ಯೌಸ್ತೇ ಪೃಷ್ಠಮಿತಿದ್ವಿರ್ಜಪಿತ್ವಾ ಸ್ತನಂ ಪೃಥಕ್ಪ್ರಾಶಯಿತ್ವಾ ಆಪಃ ಸುಪ್ತೇಷು ಇತ್ಯುದಕುಂಭನಿಧಾನಂ ಸಕೃತ್ । ಸಕೃದೇವ ಹೋಮಃ । ಏವಮೇವ ನಾಮಕರಣಾದಿ ಚೌಲಾಂತೇಷು ಸಕೃದೇವ ನಾಂದೀಪುಣ್ಯಾಹ ಹೋಮ ಹುತಶೇಷಾದಯಃ । ನಾಮಕರಣೇ ಕುಲದೇವತಾದಿ ನಾಮಚತುಷ್ಟಯಂ ಪೃಥಕ್‌ನಿರ್ದೇಶ್ಯಂ । ಅನ್ನಪ್ರಾಶನೇಪಿ ಯಾಜಾತಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೃಥಕ್ಪ್ರಾಶನಂ ಚ । ಕರ್ಣವೇಧೇ ಗಾಯತ್ರಿ ತ್ರಿಷ್ಟುಬಿತ್ಯಾದಿ ಪೃಥಕ್ । ಚೌಲೇಪಿ ಉಷ್ಣೇನ ವಾಯುವುದಕೇನೇತ್ಯಾದಿ

ಪೃಥಗೇವಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಯದ್ಯೇಕಃ ಪುಮಾನೇಕಾಸ್ತ್ರೀ ಚೇತ್ತದಾ ಅನಯೋಃ ಕುಮಾರಯೋರಿತ್ಯೇವಂ ಸಕಲ್ಪಃ । ಪುರುಷಸ್ಯೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರೇಣ ಸಂಸ್ಕಾರಃ ಸಮಂತ್ರಕ । ಸ್ತ್ರಿಯಾಸ್ತ್ವಮಂತ್ರಕ ಏವ । ಉಭೇಯದಿಕನ್ಯೇ–ಅನಯೋಃ ಕುಮಾರ್ಯೋರಿತಿ ಸಕಲ್ಪಃ । ತೂಷ್ಣೀಮೇವ ಸಂಸ್ಕಾರಃ । ಉಪನಯನೇತು–ಪೃಥಙ್ಮಂತ್ರಂ ವಾಚಯಿತ್ವೋಪವೀತಧಾರಣಂ ಹೋಮೋಪಿ ಪೃಥಕ್ । ಆಯುರ್ದಾ ಅಗ್ನಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸರ್ವಂ ಪೃಥಕ್ಪೃಥಗ್ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಪೃಥಗೇವ ಹೋಮವಸ್ತ್ರದಂಡಾದಿಧಾರಣಂ ಕಾರಯಿತ್ವಾ ಗಾಯತ್ರ್ಯುಪದೇಶಸ್ಥಾನ ನಾಮಗ್ರಹಾದಿಸರ್ವಂ ಪೃಥಗೇವ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ವಿಷ್ಣುಬಲ್ಯಂತೇಷು ಹೋಮಾದಿಕಂ ಸರ್ವಂ ಜನನಾನಂತರಮಪಿ ಸಕೃದೇವ ॥ ಇತಿ ಯಮಲಜಾತಯೋಃ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ಚೌಲಾಂತಾನಾಂ ಸಮಾನತಂತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಉಪನಯನಪ್ರಯೋಗ :— ಕರ್ತಾ ಉಪನಯನಾತ್ಪೂರ್ವೇದ್ಯುಃ ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಕೃತ್ವಾ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಹುತ್ವಾ ಭದ್ರಾಸನೇ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಉಪವಿಶ್ಯ ಪತ್ನೀಕುಮಾರೌ ಸ್ವದಕ್ಷಿಣತಃ ಉಪವೇಶ್ಯ । ಆಚಮ್ಯಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮ ಕುಮಾರಕಸ್ಯ ಶ್ವಃ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣ ಉಪನಯನಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ ಕರ್ತುಂ ಮಮಶರೀರಶುಧ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ನಾನಪವನ ಮಂತ್ರಾಚಮನ ಮಂತ್ರ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಸ್ನಾನಾದಿ ಚತುಷ್ಟಯಂ ವಿಧಾಯ । ಆಚಮ್ಯ–ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ । ಮಮಕುಮಾರಸ್ಯ ಶ್ವಃಕರಿಷ್ಯಮಾಣ ಉಪನಯನಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ ಹಿರಣ್ಯೇನ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಗಣಪತಿಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ। ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ। ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ ವಿಧಾಯ। ಯದಿ ಪಿತೃಭ್ರಾತೃವ್ಯತಿರಿಕ್ತೋ ನಾಂದೀಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ತಾ ತದಾಅಸ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಮಾತೃ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ಅಸ್ಯಕುಮಾರಸ್ಯ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಾಃ ಪ್ರತಿತಾಮಹಾಃ। ಅಸ್ಯಕುಮಾರಸ್ಯ ಮಾತಾಮಹ ಮಾತುಃ ಪಿತಾಮಹಾ । ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ಸಪತ್ನೀಕಾಃ= ಇತ್ಯಾದ್ಯೂಹಃ ॥ ತತಃ ಕುಲದೇವತಾಸ್ಥಾಪನಂ ಕೃತ್ವಾ ರಾತ್ರೌ ಪ್ರದೋಷಾಂತೇ ಉದಕ ಶಾಂತಿಪ್ರತಿಸರಬಂಧೌ ಕುರ್ಯಾತ್। ಅಥಾಪರೇದ್ಯುಃ ಕರ್ತಾ ಸಪತ್ನೀಕಃ ಸಂಸ್ಕಾರ್ಯೇಣಸಹ ಪ್ರಾತರ್ಮಂಗಲಸ್ನಾನಾದಿ ಔಪಾಸನಾಂತಂ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಕೃತ್ವಾ।ಸ್ನಾನಾದಿಚತುಷ್ಟಯಂ ವಿಧಾಯ(ಪೂರ್ವೇದ್ಯುರಸಂಭವೇ ಸದ್ಯೋವಾ ನಾಂದ್ಯುದಕಶಾಂತಿ ಪ್ರತಿಸರಬಂಧಾನ್ ಕೃತ್ವಾ) ಮೇಧಾಕರೇಂದ್ರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ । ಉಪನಯನ ಪ್ರಧಾನಸಂಕಲ್ಪಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಆಚಮ್ಯ=ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ

ಮಮಕುಮಾರಸ್ಯ ದ್ವಿಜತ್ವಸಿದ್ಧಿಪೂರ್ವಕಂ ವೇದಾಧ್ಯಯನಾಧಿಕಾರ ಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಉಪನಯನ ಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯೇ। ಮಮ ಗಾಯತ್ರ್ಯುಪದೇಶಾಧಿಕಾರಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ದ್ವಾದಶಾಧಿಕಸಹಸ್ರಸಂಖ್ಯಾಕ ಗಾಯತ್ರೀಜಪಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದ್ವಾರಾ ವಾಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಪೂರ್ವೇದ್ಯುಃ ಸದ್ಯೋ ವಾ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ತತಃ ಕುಮಾರಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಭಿಃ ಸುವಾಸಿನೀಭಿಶ್ಚ ಸಹ ಭೋಜಯಿತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಮುಷ್ಣಾಸ್ವಪ್ಸು ಶೀತಾ ಆನೀಯ ತಾಭಿಃ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖೋಪವಿಷ್ಟಸ್ಯ ಶಿಶೋಃ ಶಿರ ಉನತ್ತಿ। ತೂಷ್ಣೀಮೂರ್ಧ್ವಾಗ್ರಂಬರ್ಹಿರನೂಚ್ಛ್ರಿತ್ಯ। ತೂಷ್ಣೀಂ ಕ್ಷುರಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಮಾದಿತ್ಯಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಂ ದರ್ಭೈಃ ಸಹ ಕೇಶಾಂಶ್ಛಿತ್ವಾ। ಪ್ರವಪತಃ ಕೇಶಾನ್ ತೂಷ್ಣೀಮುಪಸ್ಪೃಶ್ಯ। ಅಥ ನಾಪಿತೇನೋಪ್ತಾನ್ ಕೇಶಾನ್ ತೂಷ್ಣೀಮೇವ ದರ್ಭಸ್ತಂಭೇ ನಿದಧ್ಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ಕೇಶಾನೋಪ್ಯ ಸ್ನಾತಂ ಪುಣ್ಯಾಹಕಲಶೋದಕಾಭಿಷಿಕ್ತ ಶುಚಿವಾಸಸಂ ಮಂಗಲತಿಲಕಾಲಂಕೃತಂ ಬದ್ಧಶಿಖಂ ಬದ್ಧಕೌಪೀನಂ ಕುಮಾರಂ ಮಂಡಪವೇದಿಕಾಮಧ್ಯೇ ತಂಡುಲರಾಶೌ ದರ್ಭೇಷು ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಮುಪವೇಶ್ಯ ತೂಷ್ಣೀಂ ದ್ವಿರಾಚಮಯ್ಯ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ। ಮಮ ಕಾಮಚಾರಕಾಮವಾದಕಾಮಭಕ್ಷಣ ದೋಷಪರಿಹಾರದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಕೃಚ್ಛ್ರತ್ರಯಂ ತತ್ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಹಿರಣ್ಯೇನಾಚರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕಂ ಕುಮಾರೇಣ ಹಿರಣ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ದಾಪಯಿತ್ವಾ। ಮಮ ಕಾಮಚಾರ ಕಾಮವಾದ ಕಾಮಭಕ್ಷಣ ದೋಷಪರಿಹಾರೋಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು ಇತಿ ವಾಚಯೇತ್ + ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಕಾಮಚಾರ ಕಾಮವಾದ ಕಾಮಭಕ್ಷಣ ದೋಷಪರಿಹಾರೋಽಸ್ತು। ಇತಿ ಪ್ರ= ॥ ತತಃ ಸುಮುಖಶ್ಚೇತ್ಯಾದಿ =ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಶ್ರೌತಸ್ಮಾರ್ತಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಯೋಗ್ಯತಾಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಧಾರಯಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ನಿರ್ವಿಘ್ನತಾಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಗಣಪತಿಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ। ಮಮ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಉಪನಯನಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ಶ್ರದ್ಧಾಮೇಧಾಪ್ರಜ್ಞಾಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಫಲತಾಂಬೂಲ ಗೋಪೀಚಂದನ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ದಾನಾನಿಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಫಲ–ತಾಂಬೂಲಾದಿಕಂ ಭುಕ್ತವದ್ಭ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಭ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಶ್ಚ ದತ್ವಾ ವಿಧಿವದಭಿಮಂತ್ರಿತಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮುಪಾದಾಯ ತದೇವ ಲಗ್ನಂ ಸುದಿನಂ ತದೇವ ತಾರಾಬಲಂ ಚಂದ್ರಬಲಂ ತದೇವ। ವಿದ್ಯಾಬಲಂ ದೈವಬಲಂ ತದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇ ತೇಂಘ್ರಿಯುಗಂ ಸ್ಮರಾಮಿ। ವಸಿಷ್ಠಗಾರ್ಗ್ಯಾದಿ ಮಹರ್ಷಿಭಿರ್ದತ್ತ ಅಮುಕ ಲಗ್ನಸ್ಯ ಇಷ್ಟಾಂಶೇ ಮುಹೂರ್ತೇ ಮಮ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಧಾರಣ ಕರ್ಮಣಃ ಸುಮುಹೂರ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು। ಇತಿ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿದೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನನುಜ್ಞಾಪಯೇತ್। ಸುಮುಹೂರ್ತಮಸ್ತು

ಇತಿ ತೇ ಬ್ರೂಯುಃ ॥ ೧ ॥ ತದೇವ ಪಂಚಾಂಗಬಲಂ ತದೇವ ತದೇವ ಷಷ್ಠಾಂಗಬಲಂ ತದೇವ ॥ ತದೇವ ಸಪ್ತಾಂಗಬಲಂ ತದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇ ತೇಂಘ್ರಿಯುಗಂ ಸ್ಮರಾಮಿ ॥ ವಸಿಷ್ಠ ಗಾರ್ಗ್ಯಾದಿ= ಇತಿ ತೇ ಬ್ರೂಯುಃ ॥ ೨ ॥ ತದೇವ ದೇವೋಕ್ತಬಲಂ ತದೇವ ತದೇವ ಋಷ್ಯುಕ್ತಬಲಂ ತದೇವ ॥ ತದೇವ ಪಿತ್ರುಕ್ತಬಲಂ ತದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇ ತೇಂಘ್ರಿಯುಗಂ ಸ್ಮರಾಮಿ ॥ ವಸಿಷ್ಠಗಾರ್ಗ್ಯಾದಿ–ಇತಿ ತೇ ಬ್ರೂಯುಃ ॥ ೩ ॥ ತತಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈರ್ಬಾಂಧವೈಶ್ಚಾನುಜ್ಞಾತಃ ಸ್ವದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ಉಪವಿಷ್ಟಂ ತೂಷ್ಣೀಮಾಚಾಂತಂ ಕುಮಾರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚನ್ವಾಚಯತಿ।–ಓಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ ॥ ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ ॥ಇತಿ॥ ಅಥೈನಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನಂ ಕುಮಾರಂ ಮಂತ್ರವದ್ವಿರಾಚಮಯ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಶ್ರದ್ಧಾಮೇಧಾಪ್ರಜ್ಞಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಶ್ರದ್ಧಾಸೂಕ್ತಬ್ರಹ್ಮಸೂಕ್ತಮೇಧಾಸೂಕ್ತೈರಭಿಮಂತ್ರಯೇಯುಃ ॥ ತತಃ ಕರ್ತಾ ತೇಭ್ಯೋ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಫಲಹಿರಣ್ಯಾದಿಕಂ ದದ್ಯಾತ್ ॥ ತತಃ ಪುರಂಧ್ರ್ಯೋ ಮಂಗಲಾರ್ತಿಕ್ಯಂ ಕುರ್ಯುಃ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಶ್ಚ ಅಗ್ನೇತೇಜಸ್ವಿನ್ತೇಜಸ್ವೀ ಇತ್ಯಾದ್ಯಾಶೀರ್ಮಂತ್ರಾನ್ಪಠೇಯುಃ ॥ ಅಥ ಕುಮಾರಂ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಮಂಗಲಘೋಷಪುರಃಸರಂ "ಸ್ವಸ್ತಿಪಂಥಾಮನುಚರೇಮ" ಇತ್ಯಾದಿಭಿರುಪನಯನವೇದಿಕಾಮಾನಯತಿ । ತತ ಆಚಾರ್ಯೋ ಮಾಣವಕಮಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದಾತ್ಮನೋ ದಕ್ಷಿಣತ ಉಪವೇಶ್ಯ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ । ದೇವಯಜನೋಲ್ಲೇಖನಪ್ರಭೃತಿ ಜಾತವೇದೋನಾಮಾನಮಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ ಇತಿ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ । ಆಚಮ್ಯ= ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ। ಮಮ ಕುಮಾರಸ್ಯ ದ್ವಿಜತ್ವಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ವೇದಾಧ್ಯಯನಾಧಿಕಾರಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಉಪನಯನಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಉಪನಯನಹೋಮಃಕರ್ಮ । ಆಪೂರ್ವಿಕಂ ತಂತ್ರಂ । ಚತಸ್ರಃ ಸಾಮಿಧೇನ್ಯಃ । ಜಾತವೇದಾನಾಮಾಗ್ನಿಃ । ಮೇಧಾಕರೇಂದ್ರೋ ದೇವತಾ । ಚರುರ್ಹವಿಃ । ಅಗ್ನಿಃಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್ । ಆಜ್ಯಸ್ಯ ಮಾಂತ್ರವರ್ಣಿಕ್ಯೋ=ಅನ್ವಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿಸ್ತಿಸ್ರಃ ಸಮಿಧ ಆಧಾಯ ಜುಷ್ಟೋದಮಮಾನಾ ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ। ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಕಾಲೇ–ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಸ್ರುವೌ, ಚರುಸ್ಥಾಲೀಮೇಕ್ಷಣೇ, ದರ್ವೀಪ್ರೋಕ್ಷಣ್ಯೌ, ಚತಸ್ರಃ ಸಮಿಧೋ ಬರ್ಹಿಶ್ಚ ಇತಿ ದ್ವಂದ್ವಂ ದಂಡಂ,–ಆಸಾದ್ಯ। ಅಶ್ಮಾನಂ,

ಅಜಿನಂ, ವಸ್ತ್ರಂ, ಮೌಂಜೀಂ, ಪಾಲಾಶೀಂ ಸಮಿಧಂ, ವ್ರತಾರ್ಥಂ ಚತಸ್ರಃ ಪಾಲಾಶೀಃ ಸಮಿಧಶ್ಚೇತ್ಯೇತತ್ಸರ್ವಂ ಸಕೃದೇವಾ ಸಾಧ್ಯ । ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀ ಸಂಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಹವೀಂಷಿ ನಿರ್ವಪತಿ । ಓಂ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ । ಮೇಧಾಕರೇಂದ್ರಾಯ ಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ । ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ತ್ರಿಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ಚತುರ್ಥಂ । ಅಥ ಪವಿತ್ರೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ । ಮೇಧಾಕರೇಂದ್ರಾಯ ವೋ ಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಾಮಿ । ಇತಿ ಸಕೃನ್ಮಂತ್ರೇಣದ್ವಿಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಅಥಾಜ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಾದ್ಯಗ್ನಿ ಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ । ಪಾಲಾಶೀಂ ಸಮಿಧಮಾಜ್ಯೇನಾಂಕ್ತ್ವಾ ಭಾಧಾಪಯನ್ವಾಚಯತಿ ॥ ಓಂ ಆಯುರ್ದಾದೇವ ಜರಸಂ ಗೃಣಾನೋ ಘೃತಪ್ರತೀಕೋ ಘೃತಪೃಷ್ಠೋ ಅಗ್ನೇ । ಘೃತಂ ಪಿಬನ್ನಮೃತಂ ಚಾರುಗವ್ಯಂ ಪಿತೇವ ಪುತ್ರಂ ಜರಸೇನಯೇಮꣳ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಆಯುರ್ದಾಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಅಥೈನಮುತ್ಥಾಪ್ಯ । ಅಗ್ನಾ ಚಾರ್ಯಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ನೀತ್ವಾ । ಅಗ್ನೇರುತ್ತರತಃ ಸ್ಥಿತಮಶ್ಮಾನಂ ದಕ್ಷಿಣೇನ ಪದಾಽಽಸ್ಥಾಪಯತಿ । ಓಂ ಆತಿಷ್ಠೇಮಮಶ್ಮಾನಮಶ್ಮೇವತ್ವꣳ ಸ್ಥಿರೋ ಭವ । ಅಭಿತಿಷ್ಠ ಪೃತನ್ಯತಃ ಸಹಸ್ವ ಪೃತನಾಯತಃ ॥ ಇತಿ ॥ ಯಥೈತಂ ಪುನರಾನೀಯ ॥ ತಂ ವಾಸಃಉದಕ್ಪರಿಧಾಪಯನ್ವಾಚಯತಿ ॥ ಓಂ ಯಾಅಕೃಂತನ್ನವಯನ್ಯಾ ಅತನ್ವತ ಯಾಶ್ಚ ದೇವೀರಂತಾ ನಭಿತೋಽದದಂತ । ತಾಸ್ತ್ವಾ ದೇವೀರ್ಜರಸಾಸಂವ್ಯಯಂತ್ವಾ- ಯುಷ್ಮಾನಿದಂ ಪರಿಧತ್ಸ್ವ ವಾಸಃ ॥ ಇತಿ ॥ ಪರಿಹಿತಮನುಮಂತ್ರಯತೇ । ಓಂ ಪರಿಧತ್ತ ಧತ್ತ ವಾಸಸೈನꣳ ಶತಾಯುಷಂ ಕೃಣುಹಿ ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ । ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ಪ್ರಾಯಚ್ಛದ್ವಾಸ ಏತತ್ಸೋಮಾಯ ರಾಜ್ಞೇ ಪರಿಧಾತವಾಉ ॥ ಜರಾಂ ಗಚ್ಛಾಸಿ ಪರಿ

ಧತ್ಸ್ವ ವಾಸೋ ಭವಾಕೃಷ್ಟೀನಾಮಭಿಶಸ್ತಿ ಪಾವಾ । ಶತಂ ಚ ಜೀವಶರದಃ ಸುವರ್ಚಾ ರಾಯಶ್ಚ ಪೋಷಮುಪಸಂವ್ಯಯಸ್ವ ॥
ಪರೀದಂ ವಾಸೋ ಅದಿಧಾಃ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಭೂರಾಪೀನಾ ಮಭಿಶಸ್ತಿ ಪಾವಾ । ಶತಂ ಚ ಜೀವ ಶರದಃ ಪುರೂಚೀರ್ವಸೂನಿ-
ಚಾರ್ಯೋ ವಿಭಜಾಸಿ ಜೀವನ್ । ಇತಿ ॥ ಅಥೈನಂ ಮೌಂಜೀಂ ಮೇಖಲಾಂ ತ್ರಿವೃತಾಂ ತ್ರಿಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿವ್ಯಯನ್ವಾಚ-
ಯತಿ । ಓಂ ಇಯಂ ದುರುಕ್ತಾತ್ಪರಿಬಾಧಮಾನಾ ಶರ್ಮ ವರೂಥಂ ಪುನತೀನ ಆಗಾತ್ ॥ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಾಭ್ಯಾಂ ಬಲಮಾ
ಭರಂತೀಪ್ರಿಯಾ ದೇವಾನಾಂ ಸುಭಗಾ ಮೇಖಲೇಯಂ । ಇತಿ ॥ ಪರಿವೀತಾಮನುಮಂತ್ರಯತೇ ॥ ಓಂ ಋತಸ್ಯ ಗೋಪ್ತ್ರೀ
ತಪಸಃಪರಸ್ಪೀ ಘ್ನತೀ ರಕ್ಷಃ ಸಹಮಾನಾ ಅರಾತೀಃ । ಸಾನಃಸಮಂತಮನುಪರೀಹಿ ಭದ್ರಯಾ ಭರ್ತಾರಸ್ತೇ ಮೇಖಲೇ
ಮಾರಿಷಾಮ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥ ನಾಭಿದೇಶೇ ಗ್ರಂಥಿಂ ಕರೋತಿ । ಪಾಣಾನಾಂ ಗ್ರಂಥಿರಸಿ ಸಮಾವಿಸ್ರಸಃ । ಇತಿ । ಅಥಾಸ್ಮಾ ಅಜಿನಂ
ತ್ರ್ಯಂಗುಲ ವಿಸ್ತಾರಂ ಚರ್ಮತ್ರಿತಯಸಹಿತಂ ಚತುಷ್ಛಿದ್ರಯುಕ್ತಂ ದೃಢಸೂತ್ರಂ ದಕ್ಷಿಣಾವೃತ್ತ ಲೋಮಕಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ
ವತ್ತ್ರಿಮುಂಚನ್ವಾಚಯತಿ–ಓಂ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಚಕ್ಷುರ್ಧರುಣಂ ಬಲೀಯಸ್ತೇಜೋ ಯಶಸ್ವಿಸ್ಥವಿರಂ ಸಮಿದ್ಧಂ । ಅನಾಹನಸ್ಯಂ
ವಸನಂ ಜರಿಷ್ಣು ಪರೀದಂ ವಾಜ್ಯಜಿನಂ ದಧೇಹಂ ॥ ಇತಿ । ಅಥಾಸ್ಮೈ ಪಾಲಾಶಂ ಶಿರಃಸಂಮಿತವ್ರಣಂ ಸತ್ವಚಂ ಮೃದು
ದಂಡಂ ಸಂಪ್ರಯಚ್ಛತಿ । ಸೋಮೋಪಿ ಸೋಮಪಂ ಮಾಕುರು । ಇತಿ [ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸಮಸಿ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸಾಯ ತ್ವಾ । ಇತಿ

ಬೈಲ್ವಂ ವಾ । ಅಹಂ ವೃಕ್ಷಸ್ಯ ರೇರಿವ । ಕೀರ್ತಿಃ ಪೃಷ್ಠಂ ಗಿರೇರಿವ । ಊರ್ಧ್ವಪವಿತ್ರೋ ವಾಜಿನೀವಸ್ವಮೃತಮಸ್ಮಿ ॥ ದ್ರವಿಣಂ ಸವರ್ಚಸಂ ॥ ಇತಿಯಾಜ್ಞಿಯ ವೃಕ್ಷದಂಡಂ ವಾ] ತತೋಗುರುರ್ಮಾಣವಕಂ ಪೃಚ್ಛತಿ । 'ಕೋನಾಮಾಸಿ' ಇತಿ । 'ಅಮುಕಶರ್ಮಾನಾಮಾಸ್ಮಿ' ಇತಿ ಗುರುಂಪ್ರತ್ಯಾಹ । ಅಥೈನಂ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇ ಗೃಹ್ಣಾತಿ । ಓಂ ಯಸ್ಮಿನ್ಭೂತಂ ಚ ಭವ್ಯಂ ಚ ಸರ್ವೇ ಲೋಕಾಃ ಸಮಾಹಿತಾಃ । ತೇನಗೃಹ್ಣಾಮಿತ್ವಾಮಹಂಮಹ್ಯಂ ಗೃಹ್ಣಾಮಿತ್ವಾಮಹಂ ಪ್ರಜಾಪತಿನಾತ್ವಾ ಮಹ್ಯಂ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ ಅಮುಕಶರ್ಮನ್ ॥ ಇತಿ । ಅಥೈನಂ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪರಿದದಾತಿ । ಓಂ ದೇವೇಭ್ಯಸ್ತ್ವಾ ಪರಿದದಾಮಿ ವಿಶ್ವದೇವೇಭ್ಯಸ್ತ್ವಾ ಪರಿದದಾಮಿ ವಿಶೇಭ್ಯಸ್ತ್ವಾ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಪರಿದದಾಮಿ ಸರ್ವೇಭ್ಯಸ್ತ್ವಾ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಪರಿದದಾಮಿ ಸರ್ವಾಭ್ಯಸ್ತ್ವಾ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪರಿದದಾಮಿ ಅಮುಕ ಶರ್ಮನ್ ॥ ಇತಿ । ಅಥೈನಂ ಜೋತಿರ್ವಿದುಕ್ತೇ ಸುಲಗ್ನೇ ಕೃಪಾದೃಷ್ಟ್ವಾನುಗೃಹೀತಮಾತ್ಮನೋಂಕಂ ಸಂಮುಖಮಾನಯತಿ । ಓಂ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮುಪನಯೇ ಅಮುಕಶರ್ಮನ್ ॥ ಅಥತನ್ಮುಖಂ-ಕಿಂಚಿತ್ಕಾಲಂ ಸಮುದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಮ್ಯಗೀಕ್ಷೇತ । ಅಥ ಕುಮಾರೋ ಯಥಾಸ್ಥಾನಮುಪವಿಶ್ಯ-ಸ್ವಯಮೇವ ಪಕ್ವಾಜ್ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಯಶ್ಛಂದಸಾಮೃಷಭೋ ವಿಶ್ವರೂಪಶ್ಛಂದೋಭ್ಯೋಧ್ಯಮೃತಾತ್ಸಂಬಭೂವ । ಸಮೇಂದ್ರೋ ಮೇಧಯಾಸ್ಪೃಣೋತ್ವಮೃತಸ್ಯ ದೇವ ಧಾರಣೋಭೂಯಾಸೋಂ ಯಶ್ಛಂದಸಾ ಭೂಯಾಸಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಮೇಧಾಕರೇಂದ್ರಾಯೇದಂ ॥ ಉಪರಿಷ್ಟಾ

ತ್ಸ್ವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ । ತತಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮುಪದಾಯ ಮೇಕ್ಷಣೇನ ಸಹಾಂತಃಪರಿಧಿ ನಿಧಾಯ ಆಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ–

ಓಂ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯೈ ತ್ವಾ ನಿರ್ಋತ್ಯೈ ತ್ವಾ । ದ್ರುಹೋಮುಂಚಾಮಿ ವರುಣಸ್ಯ ಪಾಶಾತ್ ॥ ಅನಾಗಸಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇತ್ವಾ ಕರೋಮಿ ।

ಶಿವೇತೇದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಉಭೇ ಇಮೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಬ್ರಹ್ಮಣೇ । ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥ ಓಂ ಶಂತೇ ಅಗ್ನಿಃ ಸಹಾದ್ಭಿರಸ್ತು ।

ಶಂ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಸಹೌಷಧೀಭಿಃ ॥ ಶಮಂತರಿಕ್ಷꣳ ಸಹವಾತೇನ ತೇ । ಶಂತೇಚತಸ್ರಃ ಪ್ರದಿಶೋಭವಂತು ಸ್ವಾಹಾ ।

ಅಗ್ನಯೇ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀಭ್ಯಾಮಂತರಿಕ್ಷಾಯ ದಿಗ್ಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಯಾದೈವೀ ಶ್ಚತಸ್ರಃ ಪ್ರದಿಶಃ । ವಾತಪತ್ನೀರಭಿಸೂರ್ಯೋ

ವಿಚಷ್ಟೇ ॥ ತಾಸಾಂ ತ್ವಾ ಜರಸ ಆದಧಾಮಿ । ಪ್ರಯಕ್ಷ್ಮ ಏತುನಿರ್ಋತಿಂ ಪರಾಚೈಃ ಸಾಹಾ । ದಿಗ್ಭ್ಯೋ ವಾತಪತ್ನೀಭ್ಯ

ಇದಂ ॥ ಅಮೋಚಿಯಕ್ಷ್ಮಾದ್ದುರಿತಾದವರ್ತ್ಯೈ । ದ್ರುಹಃ ಪಾಶಾನ್ನಿರ್ಋತ್ಯೈ ಚೋದಮೋಚಿ ॥ ಅಹಾ ಅವರ್ತಿಮವಿದತ್ಸ್ಯೋ

ನಂ । ಅಪಭೂದ್ಭದ್ರೇ ಸುಕೃತಸ್ಯಲೋಕೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸೂರ್ಯಮೃತಂ ತಮಸೋಗ್ರಾಹ್ಯಾಯತ್ ।

ದೇವಾ ಅಮುಂಚನ್ನಸೃಜನ್ವ್ಯೇನಸಃ ॥ ಏವಮಹಮಿಮಂ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯಾಜ್ಜಾಮಿಶꣳಸಾತ್ । ದ್ರುಹೋಮುಂಚಾಮಿ ವರುಣಸ್ಯ

ಪಾಶಾತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥ ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಬೃಹಸ್ಪತೇಯುವಮಿಂದ್ರಶ್ಚ ವಸ್ವಃ । ದಿವ್ಯಸ್ಯೇಶಾಥೇಉತಪಾರ್ಥಿವಸ್ಯ ॥ ಧತ್ತꣳ

ರಯಿಂ ಸ್ತುವತೇ ಕೀರಯೇಚಿತ್ । ಯೂಯಂಪಾತಸ್ವಸ್ತಿಭಿಃ ಸದಾನಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಇಂದ್ರಾಯೇದಂ ॥ ಏವಂ ಬ್ರಹ್ಮಸೂಕ್ತೇನ ॥ ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಾನಂ=ವಿವಃ ಸ್ವಾಹಾ ಸರ್ವತ್ರ-ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥೧॥ ಓಂ ಪಿತಾವಿರಾಜಾ=ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವರ್ಧಯಂತಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮದೇವಾನ=ಬ್ರಾಹ್ಮಣಆತ್ಮಾನ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೩ ॥ ಓಂ ಅಂತರಸ್ಮಿನ್=ಸ್ಪರ್ಧಿತುಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೪ ॥ ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮನ್ದೇವಾಃ=ಸಮಾಹಿತಾಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೫ ॥ ಚತಸ್ರ ಆಶಾಃ=ನಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೬ ॥ ಇತಿ ॥ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದ್ಯುತ್ತರಪರಿಷೇಕಾತ್ಪ್ರಾಕೃತ್ವಾ । ಅಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿಂ ಪಲಾಶಪರ್ಣೇಷು ಹುತಶೇಷಂ ನಿದಧಾತಿ ॥ ಓಂ ನವೋಅಸ್ತು ನೀಲಗ್ರೀವಾಯ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಾಯ ಮೀಢುಷೇ । ಅಥೋ ಯೇ ಅಸ್ಯ ಸತ್ವಾನೋ ಹಂ ತೇಭ್ಯೋಽಕರಂ ನಮಃ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥ ಉತ್ತರಪರಿಷೇಕಾದಿ ಭಸ್ಮಧಾರಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ॥ ಅಥ ಕುಮಾರಃ ಆಚಮ್ಯ=ಸಾಕೀರ್ತ್ಯ । ಮಮ ಗಾಯತ್ರ್ಯುಪದೇಶಾಂಗಯಾ ವಿಹಿತಂ ಸಾವಿತ್ರೀವ್ರತೋಪಕ್ರಮ ಹೋಮಂಕರಿಷ್ಯೇ । ಸಾವಿತ್ರೀವ್ರತೋಪಕ್ರಮಹೋಮಃ ಕರ್ಮ । ಅಪೂರ್ವಂ ತಂತ್ರಂ । ಸಮುದ್ಭವೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ । ಅಗ್ನಿವಾಯ್ವಾದಿತ್ಯ ವ್ರತಪತಯೋ ದೇವತಾಃ । ಆಜ್ಯಾಕ್ತಪಾಲಾಶಸಮಿಧೋ ಹವಿಃ । ಇತ್ಯಾದಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಅನ್ವಾಧಾನಾದಿಕಂಕೃತ್ವಾ ಸ್ರುವಮಾಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಂಚ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಂ ಚತಸ್ರಃ ಸಮಿಧಶ್ಚೇತ್ಯಾಸಾದ್ಯ ಅಜ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯಾಲಂಕೃತ್ಯ । ಪೂರ್ವಾಸಾದಿತಾ ಆರ್ದ್ರಾಃ ಸಪಲಾಶಾಃ ಸಪ್ರರೋಹಾಃ ಪ್ರಾದೇಶಮಾತ್ರಾ ಅಪರಿಶುಷ್ಕಾಗ್ರಾಘೃತಾನ್ವಕ್ತಾ ಆಭ್ಯಾಧಾಪಯನ್ವಾಚಯತಿ [ಯಾಜ್ಞಿಯವೃಕ್ಷಸಮಿಧೋ ವಾ] ಓಂ ಅಗ್ನೇವ್ರತಪತೇ ಸಾವಿತ್ರಂ ವ್ರತಂ ಚರಿಷ್ಯಾಮಿ ತಚ್ಛಕೇಯಂ ತನ್ಮೇರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ವ್ರತಪತಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ವಾಯೋ

ವ್ರತಪತೇ ಸಾವಿತ್ರಂ ವ್ರತಂ=ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ | ವಾಯುವೇವ್ರತಪತಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯವ್ರತಪತೇ ಸಾವಿತ್ರಂ=ರಾ
ಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಆದಿತ್ಯಾಯ ವ್ರತಪತಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತೇ ಸಾವಿತ್ರಂ=ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ |
ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತಯ ಇದಂ ॥ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಉತ್ತರಪರಿಷೇಕಾದಿಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಅಥಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ದರ್ಭೇ-
ಷೂದಗಗ್ರಂ ಕೂರ್ಚಂ ನಿಧಾಯ | ತಸ್ಮಿನ್ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಆಚಾರ್ಯ ಉಪವಿಶತಿ=ಓಂ ರಾಷ್ಟ್ರಭೃದಸ್ಯಾಚಾರ್ಯಾಸಂದೀಮಾತ್ವದ್ಯೋಷಂ |
ಇತಿ ॥ ತಸ್ಯಾಗ್ರೇಣ ಕುಮಾರೋ ದರ್ಭೇಷು ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ | ಸ್ವದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇನ ಗುರೋರ್ದಕ್ಷಿಣಂ ಪಾದಂ ವಾಮೇನ ವಾಮ
ಪಾದಮನ್ವಾರಭ್ಯ ಜಾನುಭ್ಯಾಮವನೀಂ ಗತ್ವಾ "ಸಾವಿತ್ರೀಂ ಭೋ ಅನುಬ್ರೂಹಿ" | ಇತಿ ಗುರುಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥ ಅಥ ಗುರುಃ
"ಓಂ" ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಗಾಯತ್ರೀಂ ದಕ್ಷಿಣೇಕರ್ಣೇ ಉಪದಿಶತಿ॥ಯಥಾ|ಓಭೂಃ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಓಂ ಭುವಃ ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯಧೀಮಹಿ॥
ಓಂ ಸುವಃ ಧಿಯೋಯೋನಃಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥೧॥ ಓಂ ಭೂಃ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯಧೀಮಹಿ ॥ ಓಂ ಭುವಃ ಧಿಯೋ
ಯೋನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಸುವಃ ತತ್ಸ=ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ೩ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಪ್ರಾಪ್ತತ್ವಾದ-
ಷ್ಟಾಕ್ಷರೀಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀಂ ಚಾತ್ರೋಪದಿಶೇತ್ ತತೋ ಬಟುರಾಚಾರ್ಯಮಭಿವಾದ್ಯ ತಸ್ಯೋತ್ತರತ ಉಪವಿಶ್ಯ | ಅಥ-
ಕುಮಾರಃ ಪಕ್ವಾವಶಿಷ್ಟಾದಾಮಲಕಪ್ರಮಾಣಂ ಹವಿರುಪಾದಾಯಪ್ರಾಶ್ನಾತಿ | ಆಚಮ್ಯ ಹಸ್ತಮಭಿಘಾರ್ಯ ॥ ಓಂ ಶರೀರಂ
ಮೇ ವಿಚರ್ಷಣಂ | ಜಿಹ್ವಾ ಮೇ ಮಧುಮತ್ತಮಾ ॥ ಕರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಭೂರಿವಿಶ್ರುವಂ | ಬ್ರಹ್ಮಣಃಕೋಶೋಸಿ ಮೇಧಯಾಪಿ-
ಹಿತಃ ಶ್ರುತಂ ಮೇ ಗೋಪಾಯ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾಶ್ಯ | ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಆಚಮ್ಯ ಆದಿತ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತೇ | ಓಂಉದ್ವಯಂ ತಮ

ಸಸ್ವರಿ ಪಶ್ಯಂತೋ ಜೋತಿರುತ್ತರಂ । ದೇವಂ ದೇವತ್ರಾಸೂರ್ಯಮಗನ್ಮ ಜ್ಯೋತಿರುತ್ತಮಂ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥೈನಂ ಆಚಾರ್ಯಃ ಸಂಶಾಸ್ತಿ । 'ಬ್ರಹ್ಮಚಾರ್ಯಸಿ' ಇತಿ । 'ಅಸ್ಮಿ' ಇತಿ ಬಟುರ್ವದೇತ್ ॥ 'ಅಪೋಶಾನ' ಇತಿ ಗುರುಃ । 'ಅಶ್ನಾಮಿ' ಇತಿ ಬಟುಃ। 'ಕರ್ಮಕುರು' ಇತಿ ಗುರುಃ 'ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ' ಇತಿ ಬಟುಃ। 'ಮಾ ದಿವಾ ಸುಷುಪ್ಸಾಃ' ಇತಿ ಗುರುಃ । 'ಅಪೋಶಾನ' ಇತಿ ಗುರುಃ 'ನಸ್ವಪ್ಸ್ಯಾಮಿ' ಇತಿ ಬಟುಃ । 'ಸಮಿಧಮಾಧೇಹಿ' ಇತಿ ಗುರುಃ । 'ಆಧಾಸ್ಯಾಮಿ' ಇತಿ ಬಟುಃ । 'ಭಿಕ್ಷಾಚರ್ಯಂಚರ' ಇತಿ ಗುರುಃ । 'ಚರಿಷ್ಯಾಮಿ' ಇತಿ ಬಟುಃ । 'ಉದಕುಂಭಂಚಾಹರ' ಇತಿ ಗುರುಃ । 'ಆಹರಿಷ್ಯಾಮಿ' ಇತಿ ಬಟುಃ । 'ಆಚಾರ್ಯಾಧೀನೋವೇದಮಧೀಷ್ವ' ಇತಿ ಗುರುಃ । 'ಅಧ್ಯೇಷ್ಯೇ' ಇತಿ ಬಟುಃ । ಏವಮಾದಿಷ್ಟೋ ಬಟುಃ ಕಾಲೇ ಸರ್ವಮನುತಿಷ್ಠೇತ್ ॥ ಅಥಾಸ್ಮೈ ಗುರುಸ್ತಂಡುಲಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಂ ಪ್ರಯಚ್ಛನ್ನಾಹ 'ಮಾತರಮೇವಾಗ್ರೇಭಿಕ್ಷಸ್ವ' ಇತಿ । ತತೋ ಬಟುರ್ಮಾತರಮೇವಾಗ್ರೇ ಭಿಕ್ಷತೇ । 'ಭವತಿ ಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹಿ' ಇತಿ ॥ ಏವಂ ಅನ್ಯಾ ಅಪಿ ಭಿಕ್ಷಯಿತ್ವಾ । ಸರ್ವಂ ಸಮಾಹೃತ್ಯ ಆಚಾರ್ಯಾಯ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ । 'ಭೈಕ್ಷಮಿದಂ' ಇತಿ । ತತ್ 'ಸುಭೈಕ್ಷಂ' ಇತ್ಯಾಚಾರ್ಯಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತಿ । ಅಥೋ ಬಟುರುತ್ತರೇಣಾಗ್ನಿಂ ತಂಡುಲಪುಂಜೇ ದ್ವೇ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರತಿಕೃತೀ ಕೃತ್ವಾ ಗಂಧೈರ್ಮಾಲ್ಯೈಶ್ಚಾಲಂಕೃತ್ಯ । ಮನೋಪನಯನಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಾಂ ಶ್ರದ್ಧಾಮೇಧಾಪೂಜಾಂಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ । ಶ್ರದ್ಧಾಂಮೇಧಾಂಚಾವಾಹ್ಯ । ಶ್ರದ್ಧಾಯೈ ನಮಃ । ಮೇಧಾಯೈ ನಮಃ । ಇತಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಾನ್ಕೃತ್ವಾ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಸಂಪೂಜ್ಯ "ಶ್ರದ್ಧಾಮೇಧೇಪ್ರಿಯತಾಂ" ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಅನೇನಶ್ರದ್ಧಾಮೇಧಾಪೂಜಾಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಇತಿ ಕರ್ಮೇಶ್ವರಾಯ ಸಮರ್ಪ್ಯ ಶ್ರದ್ಧಾಮೇಧೇ ಉದ್ವಾಸಯೇತ್ ॥ ಕೃತಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಃ ಸಾಂಗತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಯಾವಚ್ಛಕ್ತಿಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಭೋಜಯಿಷ್ಯೇ । ಯಥಾಶಕ್ತಿದಕ್ಷಿಣಾಂದಾತುಮಹಮುತ್ಸೃಜೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಭೋಜಯಿತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣಾದಿಭಿಸ್ತೋಷಯೇತ್ । ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಅನೇಕ ಉಪನಯನಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಇತಿ ತತಃ ಪುರಂಧ್ರ್ಯೋಮಂಗಲಾರ್ತಿಕ್ಯಂ ಕುರ್ಯುಃ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಶ್ಚಾಶಿಷೋದದ್ಯುಃ ॥ ತತೋ ಬಟುರಾಹ್ನಿಕೋಕ್ತಪ್ರಕಾರೇಣ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಸಂಧ್ಯಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಂ ಚ ವಿಧಾಯ ಅಸ್ತಮಿತ ಆದಿತ್ಯೇ ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯಾನಂತರಮಗ್ನಿಕಾರ್ಯಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಅಥಾಗ್ನಿಕಾರ್ಯಂ :— ಆಚಮ್ಯ-ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮೋಪಾತ್ತದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಸಾಯಮಗ್ನಿಕಾರ್ಯಂ ಕರಿಷ್ಯೇ (ಪ್ರಾತಶ್ಚೇತ್ ಪ್ರಾತರಗ್ನಿಕಾರ್ಯಂ ಕರಿಷ್ಯೇ) ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಅಥೈತಮಗ್ನಿಂ ಜುಷಸ್ವ ಇತಿ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ ಅದಿತೇಽನುಮನ್ಯಸ್ವ ಇತ್ಯಾದಿಭಿಃ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃ ಇತ್ಯಾದಿನಾಽಗ್ನಿಮಲಂಕೃತ್ಯ | ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಂ ವಂದೇ ಇತಿ ಪ್ರಣಮ್ಯ

ಅಥ ಚತಸ್ರಃ ಸಮಿಧೋಽಭ್ಯಾದಧಾತಿ | ಓಂ ಭೂಃ ಸ್ವಾಹಾ | ಅಗ್ನಯ ಇದಂ || ಓಂ ಭುವಃ ಸ್ವಾಹಾ | ವಾಯವ ಇದಂ || ಓಂ ಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ | ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ || ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ಇತಿ ಹುತ್ವಾ | ಪುನಃ ಜುಷಸ್ವ ಇತಿ

ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ ಅದಿತೇಽನು-ಮಂ ಸ್ಥಾಃ ಇತ್ಯಾದಿಭಿಃ ಪರಿಷಿಚ್ಯ | ಅಥೈನಂ ಸಮಿಧಮಾಧಾಯ | 'ಯತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ' ಇತ್ಯಾದಿಭಿಃ ಷಡ್ಭಿರುಪಸ್ಥಾಯ | ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮಾನಸ್ತೋಕೇ ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ ಪ್ರಾಗ್ವೋದಗ್ವಾ ಹುತಭಸ್ಮ ಗೃಹೀತ್ವಾ 'ಓಜೋಽಸಿ' ಇತ್ಯಾದಿಭಿರ್ಧಾರಯೇತ್ || ಶ್ರದ್ಧಾಂಮೇಧಾಂ = ಇತ್ಯಾಶಿಷಃ ಪ್ರಾರ್ಥಯಿತ್ವಾ ಗೋತ್ರಪ್ರವರಮುಕ್ತ್ವಾಭಿವಾದ್ಯ ಅನೇನ ಸಾಯಮಗ್ನಿಕಾರ್ಯಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ | ಪ್ರಾತಶ್ಚೇತ್ ಪ್ರಾತರಗ್ನಿಕಾರ್ಯಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ=ಪ್ರೀಯತಾಂ ಇತಿ ಕರ್ಮೇಶ್ವರಾಯ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ | ಗುರುಂ ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ ಮಾತುಲಮಾಚಾರ್ಯಮನ್ಯಾಂಶ್ಚ ತ್ರಿವರ್ಷಪೂರ್ವಾನೇವಮೇವ ಕ್ರಮೇಣಾಭಿವಾದಯೇತ್ ||

ಅಥ ಚತುರ್ಥೇಽಹ್ನಿ ಸುಶ್ರವಃಪೂಜಾ :— ಏವಂ ತ್ರಿರಾತ್ರಂ ಸಾವಿತ್ರವ್ರತಂ ಚರಿತ್ವಾ ಚತುರ್ಥೇಽಹ್ನಿ ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾನಸಂಧ್ಯಾಗ್ನಿಕಾರ್ಯಾಣಿ ಕೃತ್ವಾ | ಏತದಗ್ನಿಮಾದಾಯ ಪಲಾಶವೃಕ್ಷಮೂಲಂ ಗತ್ವಾ ಆಚಮ್ಯ-ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ | ಮಮೋಪನಯನಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ಸುಶ್ರವಃ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ | ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ | ಓಂ ಸುಶ್ರವಃ ಸುಶ್ರವಸಂ ಮಾ ಕುರು ಯಥಾತ್ವಂ ಸುಶ್ರವಃ ಸುಶ್ರವಾ ಅಸ್ಯೇವಮಹಂ ಸುಶ್ರವಃ ಸುಶ್ರವಾ ಭೂಯಾಸಂ ಯಥಾತ್ವಂ ಸುಶ್ರವಃ ಸುಶ್ರವೋ ದೇವಾನಾಂ ನಿಧಿಗೋ

ಪೋಸ್ಯೇವಮಹಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೋನಿಧಿಗೋಪೋ ಭೂಯಾಸಂ ॥ ಇತಿ ತಂ ಪಲಾಶಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ ಗಂಧಾದಿಭಿರಭ್ಯರ್ಚಯೇತ್ ॥ ಅಥ ತಸ್ಯಾಗ್ರೇಣೋತ್ತರೇಣ ವಾ ತಮಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಆಚಮ್ಯ-ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮೋಪನಯನಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ಸಾವಿತ್ರೀವ್ರತವಿಸರ್ಜನ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ | ಸಾವಿತ್ರೀವ್ರತವಿಸರ್ಜನ ಹೋಮಃ ಕರ್ಮ | ಅಪೂರ್ವಂ ತಂತ್ರಂ | ಅಗ್ನಿವಾಯ್ವಾದಿತ್ಯ ವ್ರತಪತಯೋ ದೇವತಾಃ | ಆಜ್ಯಾಕ್ತಪಾಲಾಶಸಮಿಧೋಹವಿಃ | ಏವಂ ಸಾಂಗೇನ ಕರ್ಮಣಾ ಸದ್ಯೋಯಕ್ಷ್ಯೇ | ತದಂಗಮನ್ವಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ | ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಅನ್ವಾಧಾಯ ಅಗ್ನಿಂ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಕಾಲೇ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಮಾಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಂ ಚ ಸ್ರುವಂ ಚತಸ್ರಃ ಪಾಲಾಶೀಃ ಸಮಿಧಶ್ಚೇತ್ಯಾಸಾದ್ಯ | ಆಜ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ | ಸ್ರುವಂ ಸಮ್ಮೃಜ್ಯ ಅಗ್ನಿಮಲಂಕೃತ್ಯ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ | ಮಮೋಪನಯನವ್ರತಮಧ್ಯೇ ವ್ರತಲೋಪಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ಅವ್ರತ್ಯಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ | ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ | ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನಃ, ಪುನರಗ್ನಿಃ ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಸ್ರುವಾಹುತೀ ಹುತ್ವಾ, ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ, ವ್ರತವಿಸರ್ಜನಹೋಮಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಪೂರ್ವಾಸಾದಿತ ಪಾಲಾಶೀಃ ಸಮಿಧೋಘೃತಾನ್ವಕ್ತಾ ಅಭ್ಯಾಧಾಪಯನ್ವಾಚಯತಿ|- ಓಂ ಅಗ್ನೇವ್ರತಪತೇ ಸಾವಿತ್ರಂ ವ್ರತಮಚಾರಿಷಂ ತದಶಕಂ ತನ್ಮೇರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ | ಅಗ್ನಯೇವ್ರತಪತಯ ಇದಂ |೧| ಓಂ ವಾಯೋವ್ರತಪತೇ ಸಾವಿತ್ರಂ=ರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ | ವಾಯವೇವ್ರತಪತಯ ಇದಂ |೨| ಓಂ ಆದಿತ್ಯವ್ರತಪತೇ=ರಾಧಿಸ್ವಾಹಾ | ಆದಿತ್ಯಾಯವ್ರತಪತಯ ಇದಂ |೩| ಓಂ ವ್ರತಾನಾಂವ್ರತಪತೇ ರಾಧಿಸ್ವಾಹಾ | ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತಯ ಇದಂ |೪| ಇತಿ ಹುತ್ವಾ | ಪುನಃ ಪೂರ್ವವತ್ಸುಶ್ರವಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಚರುಲಾಜಾ-ಪೂಪಾನ್ನಿವೇದ್ಯ | ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಸಂಪೂಜ್ಯ 'ಸುಶ್ರವಾಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ' ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ | ಅತ್ರೈವ ಪಲಾಶವೃಕ್ಷಮೂಲೇ ಪುಣ್ಯವೃಕ್ಷಮೂಲೇ ವಾ ದಂಡಮಜಿನಂ ಮೇಖಲಾಂ ವಾಸಶ್ಚ ವಿಸೃಜ್ಯ | ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ | ಅನ್ಯಾನಿಮಂತ್ರವದ್ಧೃ-

ತ್ವಾ ಆಚಾಮೇತ್ ॥ ಅಥ ಉತ್ಸೃಷ್ಟಂ ವಾಸ ಆಚಾರ್ಯ ಆದತ್ತೇ । ಓಂ ಯಸ್ಯತೇಪ್ರಥಮವಾಸ್ಯಂ ಹರಾಮಸ್ತಂತ್ವಾ ವಿಶ್ವೇ ಅನುಮದಂತು ದೇವಾಃ । ತಂತ್ವಾ ಭ್ರಾತರಃ ಸುಹೃದೋವರ್ಧಮಾನಮನುಜಾಯಂತಾಂ ಬಹವಃ ಸುಜಾತಂ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ । ಉತ್ತರಪರಿಷೇಕಾದಿ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್ । ಅನೇನ ಸಾವಿತ್ರೀವ್ರತವಿಸರ್ಜನಹೋಮ ಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಇತಿ । ಅಗ್ನಿಮಾತ್ಮನಿ ಸಮಾರೋಪಯತಿ-ಓಂ ಯಾತೇ ಅಗ್ನೇ ಯಜ್ಞಿಯಾ ತನೂಸ್ತಯೇ ಹ್ಯಾರೋಹಾತ್ಮಾತ್ಮಾನಂ । ಅಚ್ಛಾವಸೂನಿ ಕೃಣ್ವನ್ನಸ್ಮೇನರ್ಯಾಪುರೂಣಿ ॥ ಯಜ್ಞೋಭೂತ್ವಾ ಯಜ್ಞಮಾಸಿದ ಸ್ವಾಂ ಯೋನಿಂ ॥ ಜಾತವೇದೋ ಭುವ ಆಜಾಯಮಾನಃ ಸಕ್ಷಯ ಏಹಿ ॥ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣ ಪಾಣಿಂ ನಿಷ್ಟಪ್ಯ ಆತ್ಮನಿ ಸಮಾರೋಪಯೇತ್ ॥ ಪುನರಗ್ನಿಕಾರ್ಯಕಾಲೇ । ಉಪಾವರೋಹ ಜಾತವೇದಃ ಪುನಸ್ತ್ವಂ ॥ ದೇವೇಭ್ಯೋಹವ್ಯಂ ವಹನಃ ಪ್ರಜಾನನ್ ॥ ಆಯುಃ ಪ್ರಜಾಂ ರಯಿಮಸ್ಮಾಸುಧೇಹಿ । ಅಜಸ್ರೋ ದೀದಿಹಿನೋ ದುರೋಣೇ ॥ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವರೋಂ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ ॥ ಇತ್ಯಾತ್ಮನಿ ಸಮಾರೋಪಿತಮಗ್ನಿಂ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನೌ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಪ್ರತಿದಿನಮಗ್ನಿಕಾರ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾ ತತ್ರೈವ ಸಮಾರೋಪಯೇತ್ ॥ ಅಥ ಪ್ರಸಂಗಾದುಪನಯನಾಗ್ನಿನಾಶೇಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ॥ ಅಥಯದಿ ಚತುರ್ಥದಿನ ಮಧ್ಯೇಗ್ನಿರುದ್ವಾತ-ಶ್ಚೇತ್ತತ್ರಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ॥ ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾರಕ್ಷಾಂಸಿಪಿಶಾಚಾಯೇಕ್ಷಯಂತಿ ಪೃಥಿವೀಮನು । ಅನ್ಯತ್ರೇತೋ ಗಚ್ಛಂತು ಯತ್ರೈಷಾಂ ಗತಂ ಮನಃ ॥ ಇತಿ ತತ್ಸರ್ವಂ ಭಸ್ಮಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಅಯಂತೇಯೋನಿರ್ಋತ್ವಿಯೋ ಯತೋಜಾತೋ

ಆರೋಚಥಾಃ | ತಂಜಾನನ್ನಗ್ನ ಆರೋಹಾಥಾನೋ ವರ್ಧಯಾರಯಿಂ ॥ ಇತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ತದ್ಭಸ್ಮ ಸಮಿಧಿ ಸಮಾರೋಪ್ಯ ಸ್ಥಂಡಿಲೋ

ಲ್ಲೇಖನಾದಿ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ॥ ಆಜುಹ್ವಾನಃ ಸುಪ್ರತೀಕಃ ಪುರಸ್ತಾದಗ್ನೇ ಸ್ವಾಂ ಯೋನಿಮಾಸೀದಸಾಧ್ಯಾ | ಅಸ್ಮಿಂ

ತ್ಸಧಸ್ಥೇ ಅಧ್ಯುತ್ತರಸ್ಮಿನ್ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಯಜಮಾನಶ್ಚ ಸೀದತ ॥ ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವಾಗ್ನೇ ಪ್ರತಿಜಾಗೃಹ್ಯೇನಮಿಷ್ಟಾಪೂರ್ತೇ ಸಂ ಸೃಜೇ-

ಥಾಮಯಂಚ | ಪುನಃ ಕೃಣ್ವಂ ಸ್ತ್ವಾ ಪಿತರಂ ಯುವಾನ ಮನ್ವಾತಾಂ ಸೀತ್ವಯಿತಂತುಮೇತಂ ॥ ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಸಮಿ

ಧಮಾಗ್ನೌ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ಯ | ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಸ್ಯಕುಮಾರಸ್ಯ ಉಪನಯನವ್ರತಮಧ್ಯೇ ಅಗ್ನ್ಯುದ್ವಾತ
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮಂಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಹೋಮಃ ಕರ್ಮ ಅಪೂರ್ವಂತ್ರಂತ್ರಂ ಚಿತ್ರಿನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಅಗ್ನ್ಯುದಯೋ ದೇ-
ವತಾಃ ಆಜ್ಯಂ ಹವಿಃ ಇತ್ಯಾದಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಆಜ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಅಥಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಹುತೀರ್ಜು-

ಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಅಯಾಶ್ಚಾಗ್ನೇಸ್ಯನಭಿಶಸ್ತೀಶ್ಚ ಸತ್ಯಮಿತ್ವಮಯಾಅಸಿ | ಅಯಸಾ ಮನಸಾ ಧೃತೋಯಸಾಹವ್ಯಮೂಹಿಷೇ

ಯಾನೋಧೇಹಿಭೇಷಜಂ ಸ್ವಾಹಾ | ಅಗ್ನಯೇ ಅಯಸ ಇದಂ ॥ ೧ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಿರ್ಹೋತಾ | ಅಶ್ವಿನಾಧ್ವರ್ಯೂ | ತ್ವಷ್ಟಾಗ್ನೀತ್ |

ಮಿತ್ರಉಪವಕ್ತಾ | ಸೋಮಃ ಸೋಮಸ್ಯ ಪುರೋಗಾಃ | ಶುಕ್ರಃ ಶುಕ್ರಸ್ಯಪುರೋಗಾಃ | ಶ್ರಾತಾಸ್ತ ಇಂದ್ರಸೋಮಾಃ |

ವಾತಾಪೇರ್ಹವನ್ನ ಶ್ರುತಃ ಸ್ವಾಹಾ | ವಾಚಸ್ಪತಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಏಕಹೋತಾ / ಸಯಜ್ಞಃ / ಸಮೇ

ದದಾತು ಪ್ರಜಾಂ ಪಶೂನ್ಪುಷ್ಟಿಂ ಯಶಃ । ಯಜ್ಞಶ್ಚ ಮೇಭೂಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ । ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥ ೩ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಿರ್ದ್ವಿಹೋತಾ । ಸಭರ್ತಾ । ಸಮೇ=ಯಶಃ । ಭರ್ತಾಚಮೇಭೂಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ೪ ॥ ಓಂ ಪೃಥಿವೀತ್ರಿಹೋತಾ । ಸಪ್ರತಿಷ್ಠಾ । ಸಮೇ=ಯಶಃ । ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಚಮೇಭೂಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ । ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಇದಂ ॥೫ ॥ ಓಂ ಅಂತರಿಕ್ಷಂ ಚತುರ್ಹೋತಾ। ಸವಿಷ್ಠಾಃ । ಸಮೇ=ಯಶಃ । ವಿಷ್ಠಾಶ್ಚಮೇಭೂಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ । ಅಂತರಿಕ್ಷಾಯೇದಂ ॥ ೬ ॥ ಓಂ ವಾಯುಃ ಪಂಚಹೋತಾ। ಸಪ್ರಾಣಃ । ಸಮೇ=ಯಶಃ । ಪ್ರಾಣಶ್ಚಮೇಭೂಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ । ವಾಯವ ಇದಂ ॥ ೭ ॥ ಓಂ ಚಂದ್ರಮಾಃಷಡ್ಢೋತಾ । ಸಋತೂನ್ಕಲ್ಪಯಾತಿ । ಸಮೇ=ಯಶಃ । ಋತವಶ್ಚಮೇಕಲ್ಪಂತಾꣳಸ್ವಾಹಾ । ಚಂದ್ರಮಸ ಇದಂ ॥ ೮ ॥ ಓಂ ಅನ್ನꣳ ಸಪ್ತಹೋತಾ । ಸಪ್ರಾಣಸ್ಯಪ್ರಾಣಃ । ಸಮೇ=ಯಶಃ । ಪ್ರಾಣಸ್ಯ ಚ ಮೇ ಪ್ರಾಣೋಭೂಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ೯ ॥ ಓಂ ದ್ಯೌರಷ್ಟಹೋತಾ। ಸೋಽನಾಧೃಷ್ಯಃ । ಸಮೇ=ಯಶಃ । ಅನಾಧೃಷ್ಯಶ್ಚ ಭೂಯಾಸꣳಸ್ವಾಹಾ । ದಿವ ಇದಂ ॥ ೧೦ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯೋನವಹೋತಾ । ಸ ತೇಜಸ್ವೀ । ಸಮೇ=ಯಶಃ । ತೇಜಸ್ವೀ ಚ ಭೂಯಾಸꣳಸ್ವಾಹಾ । ಆದಿತ್ಯಾಯೇದಂ ॥ ೧೧ ॥ ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ದಶಹೋತಾ । ಸ ಇದꣳಸರ್ವಂ । ಸಮೇ=ಯಶಃ । ಸರ್ವಂ ಚ ಮೇ ಭೂಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ॥ ೧೨ ॥

ಓಂ ಮನೋಜ್ಯೋತಿಃ=ಘೃತೇನಸ್ವಾಹಾ | ಮನಸೇಜ್ಯೋತಿಷ ಇದಂ ॥ ೧೩ ॥ ಮಿಂದಾಹುತೀ ಮಹಾವ್ಯಾಹೃತೀರ್ವ್ಯಾ
ಹೃತೀಶ್ಚ ಹುತ್ವಾ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥ ಉಪನಯನಾಗ್ನಿನಾಶೆಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ॥

ಅಥೋಪನಯನವ್ರತಮಧ್ಯೇ ಮೇಖಲಾಜಿನವಸ್ತ್ರೋಪವೀತದಂಡಾದೀನಾಂ ಭಂಗದಾಹನಾಶಾದಾ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ
ಮುಕ್ತಂ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಕಾರಿಕಾಯಾಂ=' ಉಪನೀತಿದಿನಾದೂರ್ಧ್ವಂ ಚತುರಹ್ನಾದಥೋ ಯದಿ|ಮೌಂಜೀದಂಡಾಜಿನಂ ಸರ್ವ
ಮುಪವೀತಾಂಬರಾಣಿಚ ॥ ಭಗ್ನದಾಹವಿನಾಶೇಷು ಶಿಶೋರಬ್ದಾನ್ನ್ಯತಿರ್ಭವೇತ್ | ಚತುರ್ಭಿರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಸೂತ್ರಂ ಜಪ್ತ್ವಾ
ತಸ್ಯಪ್ರದಾಪಯೇತ್ ॥ ಅನ್ಯಾನಿ ಪೂರ್ವವದ್ಧೃತ್ವಾ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಥಾಚರೇತ್ ॥ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯೈ ತ್ವಾ ದ್ವಾದಶಭಿರಗ್ನೇಭ್ಯಾದಿ ಚತ್ರ
ಷ್ಟಯೈಃ ॥ ಮಹಾವ್ಯಾವೃತಿಭಿಸ್ತದ್ವನ್ಮಿಂದಾವ್ಯಾಹೃತಿಭಿಸ್ತಥಾ | ವಿಪ್ರಾಯ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದದ್ಯಾತ್ಕರ್ಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್" ಇತಿ॥

ಅಥ ಜಡಬಧಿರಮೂಕಾನಾಮುಪನಯನಪ್ರಯೋಗಃ— ನಾತ್ರಋತುನಿಯಮೋ ವಿದ್ಯತೇ॥ ಪುಣ್ಯೇನಕ್ಷತ್ರೇ ಪೂರ್ವವ
ನ್ನಾಂದೀಶ್ರಾದ್ಧಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಂ ಕೇಶಾನೋಪ್ಯ ಸ್ನಾತಂ ಶುಚಿವಾಸಸಮಲಂಕೃತಂ ಬದ್ಧಶಿಖಂ ಬದ್ಧಕೌಪೀನಂ
ತೂಷ್ಣೀಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪ್ರತಿಮುಚ್ಯಾಪ ಆಚಮಯ್ಯ ದೇವಯಜನಮುದಾನಯತಿ ॥ ಅಥ ದೇವಯಜನೋಲ್ಲೇಖನ
ಪ್ರಭೃತ್ಯಾಗ್ನಿ ಮುಖಾತ್ಕೃತ್ವಾ ಯಾಜ್ಞಿಕೀಂ ಸಮಿಧಮಾಜ್ಯೇನಾಂಕ್ತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಮಭ್ಯಾಧಾಪಯತಿ | ತೂಷ್ಣೀಮಶ್ಮಾನಮಾಸ್ಥಾ
ಪಯತಿ | ಯಥಾಲಾಭಂ ತೂಷ್ಣೀಂ ವಾಸಃ ಪರಿಧಾಪಯತಿ | ತೂಷ್ಣೀಂ ಮೇಖಲಾಂ ಪರಿವ್ಯಯತಿ|ಮಂತ್ರವದ್ಗ್ರಂಥಿಂ ಕರೋತಿ|
ತೂಷ್ಣೀಮಜಿನಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚತಿ | ತೂಷ್ಣೀಂ ಯಾಜ್ಞಿಕಸ್ಯ ವೃಕ್ಷಸ್ಯ ದಂಡಂ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ | ನ ನಾಮ ಪೃಚ್ಛತಿ | ಅಥೈನಂ
ದಕ್ಷಿಣೇಹಸ್ತೇಗೃಹ್ಣಾತಿ | ಯಸ್ಮಿನ್ಭೂತಂಚ=ಗೃಹ್ಣಾಮಿ | ಇತಿ ॥ ಅಥೈನಂ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪರಿದದಾತಿ=ದೇವೇಭ್ಯಸ್ತ್ವಾ =ಪರಿ
ದದಾಮಿ" ಇತಿ ॥ ಅಥೈನಮುಪನಯತಿ=' ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ =ಪೂಷ್ಣೋಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮುಪನಯೇ ' ಇತಿ ॥ ಸರ್ವಂ ನಾಮಗ್ರಹಣ
ವರ್ಜಂ ॥ ಅಥಾಚಾರ್ಯ ಏವ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ಪಕಂ ಹುತ್ವಾ " ಕ್ಷೇತ್ರಿಯೈ ತ್ವಾ " ಇತಿ ಷಡ್ಭಿರ್ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿಶ್ಚಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಹುತ್ಯ
ಪ್ರಾಗುತ್ತರಪರಿಷೇಕಾತ್ಕೃತ್ವಾ ಯಾಜ್ಞಿಕವೃಕ್ಷಪರ್ಣೇಷು ಹುತಶೇಷಂ ಮಂತ್ರವನ್ನಿದಧಾತಿ ॥ ಅಥ ಕುಮಾರಃ ಪಶ್ಚಾದುಪಾ

ದಾಯ ತೂಷ್ಣೀಮೇವಪ್ರಾಶ್ನಾತಿ | ಸರ್ವಾನ್ಮಂತ್ರಾನಾಚಾರ್ಯ ಏವ ಜಪೇದಿತ್ಯೇಕೇ | ಉತ್ತರಪರಿಷೇಕಾದಿ ಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥ ತೃತೀಯೇಽಹನಿ ತೂಷ್ಣೀಂ ಮಧುಪರ್ಕಂ ದತ್ವಾ ತಮಗ್ನಿ ಮುತ್ಸೃಜತಿ ॥ – 'ಆಯುರ್ದಾ ಅಗ್ನೇ ಹವಿಷೋ ಜುಷಾಣಃ' ಇತಿ ॥ ಪಿತಾ ವಾ ಭ್ರಾತಾ ವಾ ಆತ್ಮನಿ ಸಮಾರೋಪಯೇದಿತ್ಯೇಕೇ ॥ ಏವಮೇವಾಂಧಜಡಕ್ಲೀಬ ವ್ಯಸನಿವ್ಯಾಧಿತೋನ್ಮತ್ತ ಹೀನಾಂಗಾಧಿಕಾಂಗ ಬಧಿರಾಮಯಾವ್ಯಪಸ್ಮಾರಿ ಶ್ವಿತ್ರಿ ಕುಷ್ಠಿ ದೀರ್ಘರೋಗಿಣಾಂ ಸಂಸ್ಕಾರಂ ಕುರ್ಯಾದಿತ್ಯೇಕೇ

ಅಥ ಪುನರುಪನಯನಂ –:– ಕರ್ತಾ ಪ್ರಾತಃ ಸ್ನಾನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ ಪುನರುಪನಯನಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ ಹಿರಣ್ಯೇನಕರಿಷ್ಯೇ | ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಪುಣ್ಯಾಹಪೂರ್ವಕಂ ತತ್ಕೃತ್ವಾ | ಪುನಃ ಪುನರುಪನಯನಾಂಗಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಅಗ್ನಿರ್ವ್ರತಪತಿರಗ್ನಿರ್ವ್ರತಭೃದಗ್ನಿಃ ಸಪ್ತವಾಂಶ್ಚ ಪ್ರೀಯತಾಮಿತಿ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಅವ್ರತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತನಿಮಿತ್ತಮುಕ್ತ್ವಾ ತತ್ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ಪುನರುಪನಯನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ | ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಪುನರುಪನಯನಹೋಮಃ ಕರ್ಮ ಅಪೂರ್ವಿಕಂ ತಂತ್ರಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಜಾತವೇದೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಅಗ್ನಿರ್ವ್ರತಪತಿರಗ್ನಿರ್ವ್ರತಭೃದಗ್ನಿಃ ಸಪ್ತವಾನ್ದೇವತಾಃ ಚರುರ್ಹವಿರಾಜ್ಯಸ್ಯ ಮಾಂತ್ರವರ್ಣಿಕ್ಯೋ ದೇವತಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಅಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ

ಪಾಲಾಶೀಂ ಸಮಿಧಮಾಜ್ಯೇನಾಂಕ್ತ್ವಾಭ್ಯಾಧಾಪಯನ್ವಾಚಯತಿ–ಓಂ ಪುನಸ್ತ್ವಾದಿತ್ಯಾರುದ್ರಾವಸವಃ– ಇತ್ಯೇಕಾಂ ಸಮಿಧಂ ಹುತ್ವಾ ಪುನರೇತಯೈವ ಆಜ್ಯಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ಅಥಾವ್ರತ್ಯಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಜುಹೋತಿ–ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನಃ | ಪುನರಗ್ನಿಃ ಇತಿ

ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಹುತ್ವಾ ಪಕ್ವಾಜ್ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ತ್ವಮಗ್ನೇ ವ್ರತಪಾಅಸಿ ದೇವಆಮರ್ತ್ಯೇಷ್ವಾ | ತ್ವಂ ಯಜ್ಞೇಷ್ವೀಡ್ಯಃ | ಯದ್ವೋ ವಯಂ ಪ್ರಮಿನಾಮ ವ್ರತಾನಿ ವಿದುಷಾಂ ದೇವಾ ಅವಿದುಷ್ಟರಾಸಃ | ಅಗ್ನಿಷ್ಟದ್ವಿಶ್ವಮಾಪೃಣಾತಿ ವಿದ್ವಾನ್ಯೇಭಿರ್ದೇವಾꣳ ಋತುಭಿಃ ಕಲ್ಪಯಾತಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇವ್ರತಪತಯ ಇದಂ ॥ ೧ ॥ ಪುನರವದಾಯ | ಓಂ ತ್ವಮಗ್ನೇವ್ರತಭೃಚ್ಛುಚಿಃ |

ದೇವಾꣳ ಆಸಾದಯ ಇಹ ॥ ಅಗ್ನೇ ಹವ್ಯಾಯ ಪೋಢವೋಂ ವ್ರತಾನುಬಿಭ್ರದ್ವ್ರತಪಾ ಅದಾಭ್ಯಃ । ಯಜಾನೋ ದೇವಾꣳ
ಅಜರಃ ಸುವೀರಃ ॥ ದಧದ್ರತ್ನಾನಿ ಸುವಿದಾನೋ ಅಗ್ನೇ । ಗೋಪಾಯನೋ ಜೀವಸೇಜಾತವೇದಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ
ವ್ರತಭೃತ ಇದಂ ॥ ೨ ॥ ಪುನರವದಾಯ । ಓಂ ಸಪ್ತತೇ ಅಗ್ನೇ=ಘೃತೇನೋಂ ಜನಸ್ಯಗೋಪಾಅಜನಿಷ್ಟ ಜಾಗ್ರವಿರಗ್ನಿಃ ಸು
ದಕ್ಷಃ ಸುವಿತಾಯನವ್ಯಸೇ ॥ ಘೃತಪ್ರತೀಕೋಬೃಹತಾದಿವಿಸ್ಪೃಶಾದ್ದ್ಯುಮದ್ವಿಭಾತಿ ಭರತೇಭ್ಯ ಶುಚಿಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ
ಸಪ್ತವತ ಇದಂ ॥ ೩ ॥ ಇತಿ ಪಕ್ವತ್ರಯಂ ಹುತ್ವಾ ಅಥ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮವದಾಯಾಂತಃ ಪರಿದಾ ನಿಧಾಯ ಅಥಾಜ್ಯಾಹುತೀರು
ಪಜುಹೋತಿ=ಓಂ ಯೇನದೇವಾಃ ಪವಿತ್ರೇಣ=ಪುನಂತುಮಾಸ್ವಾಹಾ । ದೇವೇಭ್ಯಃ ಪಾವಮಾನೀಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ೧ ॥ ಓಂ
ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಂ=ಪುನೀಮಹೇಸ್ವಾಹಾ । ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಇಂದ್ರಃಸುನೀತೀ=ಪುನಾತುಸಾಹಾ । ಇಂದ್ರಾಯ ಸುನೀ
ತ್ಯೈ ಸೋಮಾಯ ವರುಣಾಯ ಯಮಾಯರಾಜ್ಞೇಜಾತವೇದಸ ಇದಂ ॥ ೩ ॥ ಇತಿ ತಿಸ್ರಃ ॥ ಯದ್ದೇವಾ ದೇವಹೇಡನಮಿತಿ
ಸೌತ್ರಾಮಣಿಪಠಿತಾನುವಾಕಸ್ಯ ಷಡ್ಭಿರನುಷ್ಟುಂದಶಂ ॥ ಯಥಾ=ಓಂ ಯದ್ದೇವಾ ದೇವಹೇಡನಂ । ದೇವಾಸಶ್ಚಕೃಮಾ ವಯಂ ॥
ಅಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾದೇನಸಃ । ವಿಶಾನ್ಮುಂಚತ್ವꣳಹಸಃ ಸ್ವಾಹಾ । ದೇವೇಭ್ಯೋಽಗ್ನಯೇಽಂಹೋಮುಚ ಇದಂ ॥ ೧ ॥ ಓಂ ಯದಿ
ದಿವಾ ಯದಿನಕ್ತಂ । ಏನಾꣳಸಿಚಕೃಮಾವಯಂ । ವಾಯುರ್ಮಾತಸ್ಮಾದೇನಸಃ । ವಿಶ್ವಾನ್ಮುಂಚತ್ವꣳಹಸಃ ಸ್ವಾಹಾ । ವಾಯ
ವೇಽꣳಹೋಮುಚ ಇದಂ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಯದಿ ಜಾಗ್ರದ್ಯದಿಸ್ವಪ್ನೇ । ಏನಾꣳಸಿ ಚಕೃಮಾ ವಯಂ ॥ ಸೂರ್ಯೋ ಮಾ ತಸ್ಮಾ
ದೇನಸಃ । ವಿಶ್ವಾನ್ಮುಂಚತ್ವꣳಹಸಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೂರ್ಯಾಯಾꣳಹೋಮುಚ ಇದಂ ॥ ೩ ॥ ಓಂ ಯದ್ಗ್ರಾಮೇಯದ

ರಣ್ಯೇ । ಯತ್ಸಭಾಯಾಂ ಯದಿಂದ್ರಿಯೇ । ಯಚ್ಛೂದ್ರೇಯದರ್ಯೇ । ಏನಶ್ಚಕೃಮಾವಯಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೂರ್ಯಾಯಾಂ

ಹೋಮುಂಚ ಇದಂ ॥ ೪ ॥ ಓಂ ಯದೇಕಸ್ಯಾಧಿ ಧರ್ಮಣಿ । ತಸ್ಯಾವಯಜನಮಸಿ । ಯದಾಪೋಅಘ್ನಿಯಾವರುಣೇತಿಶಪಾ

ಮಹೇ । ತತೋವರುಣನೋಮುಂಚಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅದ್ಭ್ಯೋವರುಣಾಯೇದಂ ॥ ೫ ॥ ಓಂ ಅವಭೃಥನಿಚಂಕುಣ ನಿಚೇರುರಸಿನಿ

ಚಂಕುಣ । ಅವದೇವೈರ್ದೇವಕೃತಮೇನೋಯಾಟ್ । ಅವಮರ್ತ್ಯೈರ್ಮರ್ತ್ಯಕೃತಂ । ಉರೋರಾನೋದೇವರಿಷಸ್ಪಾಹಿ

ಸ್ವಾಹಾ । ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ೬ ॥ ಇತಿ ಷಟ್ ॥ ಅಥ ನಕ್ತಂ ಜಾತಾನುವಾಕಂ ॥ ಓಂ ನಕ್ತಂ ಜಾತಾಸ್ಯೋಷಧೇ । ರಾಮೇ

ಕೃಷ್ಣೇ ಅಸಿಕ್ನಿ ಚ । ಇದಂ ರಜನಿರಾಜಯ । ಕಿಲಾಸಂಚ ಪಲಿತಂಚಯಸ್ವಾಹಾ । ಓಷಧಯೇರಜನ್ಯಾ ಇದಂ ॥ ೧ ॥ ಓಂ ಕಿಲಾ

ಸಂಚ ಪಲಿತಂ ಚ । ನಿರಿತೋನಾಶಯಾಪೃಷತ್ । ಆನಸ್ವೋ ಅಶ್ನುತಾಂ ವರ್ಣಃ ಪರಾಶ್ವೇತಾನಿ ಪಾತಯಸ್ವಾಹಾ । ಓಷ

ಧಯೇರಜನ್ಯಾ ಇದಂ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ಅಸಿತಂತೇ ನಿಲಯನಂ । ಆಸ್ಥಾನಮಸಿತಂ ತವ । ಅಸಿಕ್ನಿಯಾಸ್ಯೋಷಧೇ । ನಿರಿತೋ

ನಾಶಯಾಪೃಷತ್ಸ್ವಾಹಾ । ಓಷಧಯ ಇದಂ ॥ ೩ ॥ ಓಂ ಅಸ್ಥಿಜಸ್ಯಕಿಲಾಸಸ್ಯ । ತನೂಜಸ್ಯ ಚ ಯತ್ತ್ವಚಿ । ಕೃತ್ಯಯಾಕೃತ

ಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ । ಲಕ್ಷ್ಮಶ್ವೇತಮನೀನಶಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥ ೪ ॥ ಓಂ ಸರೂಪಾನಾಮತೇ ಮಾತಾ । ಸರೂಪೋ

ನಾಮ ತೇ ಪಿತಾ । ಸರೂಪಾಸ್ಯೋಽಷಧೀಸಾ । ಸರೂಪಮಿದಂಕೃಧಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಷಧಯ ಇದಂ ॥ ೫ ॥ ಓಂ ಶುನಂ ಹುವೇಮ ಮಘವಾನಮಿಂದ್ರಂ । ಅಸ್ಮಿನ್ಭರೇನೃತಮಂ ವಾಜಸಾತೌ । ಶೃಣ್ವಂತಮುಗ್ರಮೂತಯೇ ಸಮತ್ಸು ಸ್ವಾಹಾ । ಮಘವತ ಇದ್ರಾಯೇದಂ ॥ ೬ ॥ ಓಂಘ್ನಂತಂ ವೃತ್ರಾಣಿಸಂಜಿತಂ ಧನಾನಾಂ ॥ ಧೂನುಥದ್ಯಾಂ ಪರ್ವತಾಂ ದಾಶುಷೇವಸು । ನಿವೋವನಾ ಜಿಹತೇಯಾಮನೋಭಿಯಾ । ಕೋಪಯಥ ಪೃಥಿವೀಂ ಪೃಶ್ನಿಮಾತರಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಪೃಥಿವ್ಯೈ ಇದಂ ॥ ೭ ॥ ಓಂ ಯುಧೇಯದುಗ್ರಾಃಪೃಷತೀರಯುಗ್ಧ್ವಂ । ಪ್ರವೇಪಯುಂತಿ ಪರ್ವತಾನ್ । ವಿವಿಚಂತಿ ವನಸ್ಪತೀನ್ । ಪ್ರೋವಾರತಮರುತೋದುರ್ಮದಾ ಇವ ಸ್ವಾಹಾ । ಮರುದ್ಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ೮ ॥ ಓಂ ದೇವಾಸಃ ಸರ್ವಯಾವಿಶಾ । ಪುರುತ್ರಾಹಿಸದೃಜ್ಜಸಿ । ವಿಶೋ ವಿಶ್ವಾ ಅನುಪ್ರಭುಸ್ವಾಹಾ ॥ ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ೯ ॥ ಓಂ ಸಮುತ್ಸು ತ್ವಾ ಹವಾಮಹೇ । ಸಮುತ್ಸ್ವಗ್ನಿಮವಸೇ । ವಾಜಯಂತೋ ಹವಾಮಹೇ । ವಾಜೇಷು ಚಿತ್ರರಾಧಸಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ೧೦ ॥ ಓಂ ಸಂಗಚ್ಛಧ್ವಂ ಸಂವದಧ್ವಂ । ಸಂವೋ ಮನಾಂಸಿಜಾನತಾಂ । ದೇವಾಭಾಗಂ ಯಥಾ ಪೂರ್ವೇ । ಸಂಜಾನಾನಾ ಉಪಾಸತಸ್ವಾಹಾ । ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ೧೧ ॥ ಓಂ ಸಮಾನೋಮಂತ್ರಃಸಮಿತಿಃ ಸಮಾನೀ । ಸಮಾನಂ ಮನಸ್ಸಹ ಚಿತ್ತಮೇಷಾಂ॥ ಸಮಾನಂ ಕೇತೋ ಅಭಿಸಂರಭಧ್ವಂ

ಸಂಜ್ಞಾನೇನವೋ ಹವಿಷಾಯುಜಾಮಃಸ್ವಾಹಾ | ಸಮಾನಾಯೇದಂ || ೧೨ || ಓಂ ಸಮಾನೀವಆಕೂತಿಃ | ಸಮಾನಾಹೃದಯಾ
ನಿವಃ | ಸಮಾನಮಸ್ತು ವೋ ಮನಃ | ಯಥಾವಃ ಸುಸಹಾಸತಿಸ್ವಾಹಾ | ಸಮಾನಾಯೇದಂ || ೧೩ || ಓಂ ಸಂಜ್ಞಾನಂ ನಸ್ವೈಃ | ಸಂಜ್ಞಾನ
ಮರಣ್ಯೈಃ | ಸಂಜ್ಞಾನಮಶ್ವಿನಾಯುವಂ | ಇಹಾಸ್ಮಾಸುನಿಯಚ್ಛತ ಸ್ವಾಹಾ | ಅಶ್ವಿಭ್ಯಾಮಿದಂ || ೧೪ || ಓಂ ಸಂಜ್ಞಾನಂ ಮೇ ಬೃಹ
ಸ್ಪತಿಃ | ಸಂಜ್ಞಾನಂ ಸವಿತಾಕರತ್ | ಸಂಜ್ಞಾನಮಶ್ವಿನಾಯುವಂ | ಇಹಮಹ್ಯಂ ನಿಯಚ್ಛತ ಸ್ವಾಹಾ | ಅಶ್ವಿಭ್ಯಾಮಿದಂ || ೧೫ ||
ಓಂ ಉಪಚ್ಛಾಯಾಮಿವಘೃಣೇ | ಅಗನ್ಮಶರ್ಮತೇವಯಂ | ಅಗ್ನೇಹಿರಣ್ಯ ಸಂದೃಶಃ ಸ್ವಾಹಾ | ಅಗ್ನಯ ಇದಂ || ೧೬ || ಓಂ
ಅದಬ್ಧೇಭಿಃಸವಿತಃ ಪಾಯುಭಿಷ್ಟ್ವಂ | ಶಿವೇಭಿರದ್ಯಪರಿಪಾಹಿನೋಗಯಂ | ಹಿರಣ್ಯಜಿಹ್ವಃಸುವಿತಾಯ ನವ್ಯಸೇ | ರಕ್ಷಾಮಾ
ಕಿರ್ನೋಅಘಶಂಸಈಶತಸ್ವಾಹಾ | ಸವಿತ್ರ ಇದಂ || ೧೭ || ಓಂ ಮದೇಮದೇಹಿನೋದದುಃ | ಯೂಥಾಗವಾಮೃಜುಕ್ರತುಃ |
ಸಂಗೃಭಾಯಪುರೂಶತಾಸ್ವಾಹಾ | ಗೋಯೂಥೇಭ್ಯ ಇದಂ || ೧೮ || ಓಂ ಉಭಯಾಹಸ್ತ್ಯಾ ವಸೂ | ಶಿಶೀಹಿರಾಯಆಭರ |
ಶಿಪ್ರಿನ್ವಾಜಾನಾಂ ಪತೇ | ಶಚೀವಸ್ತವದಸನಾಸ್ವಾಹಾ | ವಾಜಾನಾಂಪತ್ಯೇಶಿಪ್ರಿಣ ಇದಂ || ೧೯ || ಓಂ ಆತೂನ ಇಂದ್ರ
ಭಾಜಯ | ಗೋಷ್ವಶ್ವೇಷುಶುಭ್ರಿಷು | ಸಹಸ್ರೇಷುತುವೀಮಘಸ್ವಾಹಾ | ಇಂದ್ರಾಯೇದಂ || ೨೦ || ಓಂ ಯದ್ದೇವಾ ದೇವಹೇ

ಡನಂ | ದೇವಾಸಶ್ಚಕೃಮಾವಯಂ | ಆದಿತ್ಯಾಸ್ತಸ್ಮಾನ್ಮಾಯೂಯಂ | ಋತಸ್ಯರ್ತೇನಮುಂಚತಸ್ವಾಹಾ | ದೇವೇಭ್ಯ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ೨೧ ॥ ಓಂ ಋತಸ್ಯರ್ತೇನಾದಿತ್ಯಾಃ | ಯಜತ್ರಾಮುಂಚತೇಹಮಾ ॥ ಯಜ್ಞೈರ್ವೋ ಯಜ್ಞವಾಹಸಃ | ಆಶಿಕ್ಷಂತೋನಶೇಕಿಮಸ್ವಾಹಾ | ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ೨೨ ॥ ಓಂ ಮೇದಸ್ವತಾ ಯಜಮಾನಾಃ | ಸ್ರುಚಾಜ್ಯೇನಜುಹ್ವತಃ ॥ ಅಕಾಮಾವೋವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಶಿಕ್ಷಂತೋನೋಪಶೇಕಿಮಸ್ವಾಹಾ | ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ೨೩ ॥ ಓಂ ಯದಿದಿವಾ ಯದಿನಕ್ತಂ | ಏನಏನಸ್ಯೋಕರತ್ | ಭೂತಂ ಮಾ ತಸ್ಮಾದ್ಭವ್ಯಂ ಚ|ದ್ರುಪದಾದಿವಮುಂಚತು ಸ್ವಾಹಾ | ಏನೋಮುಚ ಇದಂ ॥ ೨೪ ॥ ಓಂ ದ್ರುಪದಾದಿವೇನ್ಮುಮುಚಾನಃ | ಸ್ವಿನ್ನಃ ಸ್ನಾತ್ವೀಮಲಾದಿವ | ಪೂತಂ ಪವಿತ್ರೇಣೈವಾಜ್ಯಂ | ವಿಶ್ವೇಮುಂಚಂತು ಮೈನಸಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ೨೫ ॥ ಓಂ ಉದ್ವಯಂತಮಸಸ್ಪರಿ ಪಶ್ಯಂತೋ ಜ್ಯೋತಿರುತ್ತರಂ | ದೇವಂ ದೇವತ್ರಾ ಸೂರ್ಯಮಗನ್ಮಜ್ಯೋತಿರುತ್ತಮꣳಸ್ವಾಹಾ | ಸೂರ್ಯಾಯ ಜ್ಯೋತಿಷ ಇದಂ ॥ ೨೬ ॥ ಓಂ ಯದ್ದೇವಾದೇವಹೇಡನಂ=| ಓಂ ದೇವಾಜೀವನಕಾಮ್ಯಾ=| ಓಂ ಋತೇನದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ=| ಓಂ ಸಜಾತಶꣳಸಾ=| ಓಂ ಯದ್ವಾಚಾ=

ಓಂ ಯದ್ಧಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ=| ಇತಿ ಷಡ್ಭಿರ್ಹುತ್ವಾ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದಿಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಅಥ ಪ್ರಕಾರಾಂತರಂ ॥ ನಾಂದೀಪುಣ್ಯಾಹಾದಿಕಂ

ಸರ್ವಂ ಪೂರ್ವವತ್ಕೃತ್ವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಅಪೂರ್ವಂ ತಂತ್ರಂ ಅಗ್ನ್ಯಾದಯೋದೇವತಾಃ ಆಜ್ಯಂ ಹವಿರಿತ್ಯಾದಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಅನ್ವಾಧಾನಾದ್ಯಾಜ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಾಲಾಶೀಂ ಸಮಿಧಮಾಜ್ಯೇನಾಂಕ್ತ್ವಾ ಅಭ್ಯಾಧಾಪಯನ್ವಾಚಯತಿ=ಪುನಸ್ತ್ವಾದಿತ್ಯಾ ಇತ್ಯಥಾವೃತ್ತ್ಯಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಜುಹೋತಿ । ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನಃ, ಪುನರಗ್ನಿಃ, ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಹುತ್ವಾ ಅಥ ವ್ಯಾಹೃತಿಚತುಷ್ಟಯಂ ಪಾಹಿನೋ ಅಗ್ನ ಏನಸ ಇತಿ ಪಂಚ ಪುನರ್ವ್ಯಾಹೃತಿಚತುಷ್ಟಯಮಿತಿ ಪಾಹಿತ್ರಯೋದಶಾತ್ಮಕಂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಜುಹುಯಾತ್ ॥

ಅಥಾಪರೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನನುಜ್ಞಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ಶತವಾರಂ ಘೃತಮಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಾಶ್ನೀಯಾತ್ ಕೃತಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತೋ ಭವತಿ । ಗೂರೂಚ್ಛಿಷ್ಟಂ ವಾ ಭಕ್ಷಯೇತ್ ಕೃತಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತೋ ಭವತಿ ॥ ಇತಿ ॥ ಏತಾನ್ಯನುಕಲ್ಪಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾನಿ ತತ್ತದ್ದೋಷಗುರುಲಾಘವವಶಾಜ್ಜ್ಞೇಯಾನಿ ॥ ಇತಿ ಪುನರುಪನಯನಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಅಥೋಪವೀತನಾಶಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತಂ— ಉಪನಯನಾನಂತರಂ ವ್ರತಮಧ್ಯೇ ಯಜ್ಞೋಪವೀತನಾಶೇ ವಸ್ತ್ರಂ ವಾ ಸೂತ್ರಾಂತರಂ ವಾ ಧೃತ್ವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಉಪವೀತನಾಶಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ತತ್ರ ಅಪೂರ್ವಂ ತಂತ್ರಂ ಚಿತ್ತಿರ್ನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಮನೋಜ್ಯೋತಿರಾದಯೋದೇವತಾಃ, ಆಜ್ಯಂಹವಿರಿತ್ಯಾದಿ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಾದ್ಯಾಜ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ । ಅಥಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಮನೋಜ್ಯೋತಿರ್ಜುಷತಾಮಾಜ್ಯಂ ವಿಚ್ಛಿನ್ನಂಯಜ್ಞꣳಸಮಿಮಂದಧಾತು । ಬೃಹಸ್ಪತಿಸ್ತನುತಾಮಿಮಂನೋ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇಹಮಾದಯಂತಾꣳಸ್ವಾಹಾ । ಮನಸೇಜ್ಯೋತಿಷೇಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥೧॥ ಓಂ ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿꣳಶತ್ತಂತವೋಯೇವಿತತ್ನಿರೇ ಯ ಇಮಂ ಯಜ್ಞꣳಸ್ವಧಯಾದ-

ದಂತೇ ತೇಷಾಂ ಛಿನ್ನಂಪ್ರತ್ಯೇತದ್ದಧಾಮಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಘರ್ಮೋದೇವಾꣳ ಅಪ್ಯೇತು ಸ್ವಾಹಾ । ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥೨॥ ಓಂ ತ್ವಮಗ್ನೇ
ವ್ರತಪಾಅಸಿದೇವಆಮರ್ತ್ಯೇಷ್ವಾ । ತ್ವಂ ಯಜ್ಞೇಷ್ವೀಡ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ವ್ರತಪತಯ ಇದಂ ॥೩॥ ಓಂ ಯದ್ವೋವಯಂ
ಪ್ರಮಿನಾಮವ್ರತಾನಿವಿದುಷಾಂ ದೇವಾ ಅವಿದುಷ್ಟರಾಸಃ । ಅಗ್ನಿಷ್ಟದ್ವಿಶ್ವಮಾಪೃಣಾತಿವಿದ್ವಾನ್ಯೇಭಿರ್ದೇವಾꣳ ಋತುಭಿಃ ಕಲ್ಪ
ಯಾತಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ವ್ರತಪತಯ ಇದಂ ॥೪॥ ಇತಿ ಚತಸ್ರ ಆಜ್ಯಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ । ಯಜ್ಞೋ
ಪವೀತಂ ವಿಧಿವದ್ಧಾರಯೇತ್ ॥ ಇತಿ ॥

ಮೃತ್ತಿಕಾಸ್ನಾನ ವಿಧಿಃ ಆಚಮ್ಯ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಮುಕಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನಸ್ಯ ಅಮುಕ ನಾಮ್ನೋ ಮಮ ಪತ್ನ್ಯಾಶ್ಚ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆದಿದೈವಿಕ ಆದಿಭೌತಿಕೇತಿ ತಾಪತ್ರಯ ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಇಹಜನ್ಮನಿ ಅನ್ಯಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇಷು ಬಾಲ್ಯಕೌಮಾರ ಯೌವನ (ವಾರ್ಧಿಕ್ಯಾ) ದ್ಯವಸ್ಥಾಸು ಕಾಯಿಕ ವಾಚಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಪೃಷ್ಟಾ ಸ್ಪೃಷ್ಟಭುಕ್ತಾಭುಕ್ತ ಪೀತಾಪೀತ ಸಮಸ್ತ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಜನ್ಮಪ್ರಭೃತಿ ಸಂಭಾವಿತಾನಾಂ ಜ್ಞಾನತಃ ಅಜ್ಞಾನತಶ್ಚ ಕೃತ ಪಾಪಾನಾಂ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಶರೀರ ಶುಧ್ಯರ್ಥಂ ಮೃತ್ತಿಕಾಸ್ನಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ॥ ನಮಾಮಿಗಂಗೇತವ ಪಾದ ಪಂಕಜಂ ಸುರಾಸುರೈರ್ವಂದಿತ ದಿವ್ಯರೂಪಂ ॥ ಭಕ್ತಿಂ ಚ ಮುಕ್ತಿಂ ಚ ದದಾಸಿನಿತ್ಯಂ ಭಾವಾನುಸಾರೇಣ ಸದಾನರಾಣಾಂ ॥ ಇತಿ ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ ॥

ಶುದ್ಧಾಂ ಮೃತ್ತಿಕಾಂ ದೂರ್ವಾಂಶ್ಚಾಸಾದ್ಯ ಅಶ್ವಕ್ರಾಂತೇ ರಥಕ್ರಾಂತೇ ವಿಷ್ಣುಕ್ರಾಂತೇ ವಸುಂಧರಾ। ಶಿರಸಾ ಧಾರಯಿಷ್ಯಾಮಿ ರಕ್ಷಸ್ವಮಾಂ ಪದೇ ಪದೇ॥ ಭೂಮಿರ್ಧೇನುರ್ಧರಣೀ ಲೋಕಧಾರಿಣಿ.'' ಇತಿ ಭೂಮಿಮಭಿಮಂತ್ರ್ಯ,

''ಸಹಸ್ರ ಪರಮಾ ದೇವಿ ಶತಮೂಲಾ ಶತಾಂಕುರಾ। ಸರ್ವಂ ಹರತು ಮೇ ಪಾಪಂ ದೂರ್ವಾ ದುಃಸ್ವಪ್ನನಾಶಿನೀ'' ಇತಿ ದೂರ್ವಾಮಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ಉದ್ಧೃತಾಸಿ 'ವರಾಹೇಣ ಕೃಷ್ಣೇನ ಶತಬಾಹುನಾ'' ಇತಿ ಮೃತ್ತಿಕಾಮಾದಾಯ 'ಕಾಂಡಾ

ಪ್ರಾರಂಭೇಚ ಸಮಾಪ್ತೇಚ ವ್ರತ ಯಜ್ಞಾದಿಕರ್ಮಸು ಬೋಧಾಯನೋಕ್ತ ವಿಧಿನಾ ಮೃದಾಸ್ನಾನಂ ಸಮಾಚರೇತ್

ತ್ಕಾಂಡಾತ್ = ಶತೇನಚ ॥ ಯಾ ಶತೇನ ಪ್ರತನೋಷಿ ಸಹಸ್ರೇಣ ವಿರೋಹಸಿ ತಸ್ಯಾಸ್ತೇ ದೇವೀಷ್ಟಕೇ ವಿಧೇಮ ಹವಿಷಾ ವಯಮ್ ।" ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ದೂರ್ವಾಮಾದಾಯ "ಮೃತ್ತಿಕೇ ಹನಮೇ ಪಾಪಂ ಯನ್ಮಯಾ ದುಷ್ಕೃತಂಕೃತಮ್ । ಮೃತ್ತಿಕೇ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಾಸಿ ಕಾಶ್ಯಪೇಣಾಭಿಮಂತ್ರಿತಾ ॥ ಮೃತ್ತಿಕೇ ದೇಹಿ ಮೇ ಪುಷ್ಟಿಂ ತ್ವಯಿ ಸರ್ವಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮ್ ॥ ಮೃತ್ತಿಕೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತೇ ಸರ್ವಂ ತನ್ಮೆ ನಿರ್ಣುದ ಮೃತ್ತಿಕೇ ॥ ತಯಾ ಹತೇನ ಪಾಪೇನ ಗಚ್ಛಾಮಿ ಪರಮಾಂಗತಿಮ್ ॥ ಇತಿ ದೂರ್ವಾಮೃದಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ತದೇಕ ದೇಶಂ ಕ್ರಮೇಣ ದಿಕ್ಷು ವಿನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ — "ಯತ ಇಂದ್ರ = ಜಹಿಂ ॥" ಇತಿ ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂ ॥ "ಸ್ವಸ್ತಿದಂ ಅಭಯಂಕರಃ" ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯಾಮ್ । ಸ್ವಸ್ತಿನ ಇಂದ್ರೋ = ದಧಾತು" ಇಪಪ್ರತೀಚ್ಯಾಮ್ "ತ್ರಾತಾರ ಮಿಂದ್ರ = ಧಾತ್ವಿಂದ್ರಃ" ಇತ್ಯುತ್ತರಸ್ಯಾಮ್ । ಆಪಾಂತ ಮನ್ಯುಃ ≡ ಪ್ರತಿಮಾನಾನಿ ದೇಭುಃ" ಇತ್ಯೋರ್ಧ್ವಮ್ । ಪರಂಮೃತ್ಯೋ = ವೀರಾನ್" ಇತ್ಯಧಶ್ಚ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, "ಗಂಧದ್ವಾರಾಮ್ = ಶ್ರಿಯಂ ॥ ಇತ್ಯವಶಿಷ್ಟಾಂ ಮೃದಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ "ಉದುತ್ಯಂ = ಸೂರ್ಯಮ್" ಇತ್ಯಾದಿತ್ಯಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ, ಪ್ರತ್ಯಂಗಂ ಕ್ರಮೇಣ ವಿಲಿಂಪೇತ್ "ಶ್ರೀರ್ಮೆಭಜತು । ಅಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಮೆ ನಶ್ಯತು ।" ಇತಿ ಶಿರಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೇ ಕೃತ್ಯ, 'ಸಹಸ್ರ ಶೀರ್ಷಾ-ದಶಾಂಗುಲಮ್ ॥ ಇತಿ ಶಿರ ಆಕ್ಷಿಪ್ಯ, "ವಿಷ್ಣುಮುಖಾ ವೈದೇವಾಶ್ಛಂದೋಭಿರಿಮಾಂಲ್ಲೋಕಾನನ ಪಜಯ್ಯ ಮಭ್ಯ ಜಯನ್" ಇತಿ ಮುಖಮ್

"ಓಜೋ ಗ್ರೀವಾಭಿಃ" ಇತಿ ಗ್ರೀವಾಮ್ "ಮಹಾಂ ಇಂದ್ರೋ ವಜ್ರಬಾಹುಃ = ದ್ವೇಷ್ಟಿ" ಇತಿ ಬಾಹೂ ಮಂತ್ರಾನ್ಯತ್ವಾ ಲಿಂಪೇತ್ । "ಸೋಮಾನಂ ಸ್ವರಣಂ ಕೃಣುಹಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ । ಕಕ್ಷೀವಂತಂಯ ಔಶಿಜಮ್" ಕಕ್ಷೌ ಮಂತ್ರಾನ್ಯತ್ವಾ । ಶರೀರಂ ಯಜ್ಞಶಮಲಂ ಕುಸೀದಂ ತಸ್ಮಿನ್ತ್ಸೀದತು ಯೋಽಸ್ಮಾನ್ ದ್ವೇಷ್ಟಿ" ಇತಿ ಶರೀರಂ (ಹೃದಯಂ) "ನಾಭಿರ್ಮೇ ಚಿತ್ತಂ ವಿಜ್ಞಾನಮ್ । ಪಾಯುರ್ಮೇಽಪಚಿತಿರ್ಭಸತ್" ಇತಿ ನಾಭಿಮ್ । ಆಪಾಂತಮನ್ಯುಸ್ತೃಪಲಪ್ರಭರ್ಮಾ-ಧುನಿಃ ಶಿಮೀವಾಂಛರುಮಾಂ ಋಜೀಷಿ । ಸೋಮೋ ವಿಶ್ವಾನ್ಯತಸಾ ವನಾನಿನಾರ್ವಾಗಿಂದ್ರಂ ಪ್ರತಿಮಾನಾನಿ ದೇಭುಃ" ಇತಿ ಕಟಿಮ್ । ವಿಷ್ಣೋ ರರಾಟಮಸಿ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪೃಷ್ಠಮಸಿ" ಇತಿ ಪೃಷ್ಠಮ್ । ವರುಣಸ್ಯ ಸ್ಕಂಭನಮಸಿ" ಇತಿ ಮೇಢ್ರಮ್ । "ಆನಂದ ನಂದಾ ವಾಂಡೌ ।ಮೇ । ಭಗಃ ಸೌಭಾಗ್ಯಂ ಪಸಃ ಇತ್ಯಂಡೌ । ಊರುವೋ ರೋಜಃ ಇತ್ಯೂರೂ। ಊರೂ ಅರತ್ನೀ ಜಾನುನೀ । ವಿಶೋ ಮೇಂಗಾನಿ ಸರ್ವತಃ" ಇತಿ ಜಾನುನೀ । ಜಂಘಾಭ್ಯಾಂ ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಧರ್ಮೋಽಸಿ । ವಿಶಿ ರಾಜಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ" ಇತಿ ಜಂಘೇ । "ಚರಣಂ ಪವಿತ್ರ ವಿತತಂ ಪುರಾಣಂ ಯೇನ ಪೂತಸ್ತರತಿ ದುಷ್ಕೃತಾನಿ । ತೇನ ಪವಿತ್ರೇಣ ಶುದ್ಧೇನ ಪೂತಾ ಅತಿ ಪಾಪ್ಮಾನ ಮರಾತಿಂತರೇಮ" ಇತಿ ಚರಣೌ ಮಂತ್ರಾನ್ಯತ್ವಾ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿ-

ಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇ=ಪಾ . ಸುರೇ । ತ್ರೀಣಿ ಪದಾ ವಿಚಕ್ರಮೇ ವಿಷ್ಣುರ್ಗೋಪಾ ಅದಾಭ್ಯಃ ತತೋ ಧರ್ಮಾಣಿ ಧಾರಯನ್'' ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರೌ ಪಾದತತಾ । ಸಜೋಷಾ ಇಂದ್ರ ವಿಶ್ವತೋ ನಃ'' ಇತಿ ಶೇಷಂದೂರ್ವಾ ಸಹಿತಂ ಲೋಷ್ಟ ಶಿರಸಿ ನಿಧಾಯ ತೀರ್ಥಮಭಿಪ್ರಪದ್ಯತೇ—''ಹಿರಣ್ಯ ಶೃಂಗಂ ವರುಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ತೀರ್ಥಂಮೇ ದೇಹಿ ಯಾಚಿತಃ ಯನ್ಮಯಾ ಭುಕ್ತಮಸಾಧೂನಾಂ ಪಾಪೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪ್ರತಿಗ್ರಹಃ ॥ ಯನ್ಮೇ ಮನಸಾವಾಚಾ ಕರ್ಮಣಾವಾ ದುಷ್ಕೃತಂಕೃತಮ್ । ತನ್ನ ಇಂದ್ರೋ ವರುಣೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ಸವಿತಾಚ ಪುನಂತು ಪುನಃ ಪುನಃ'' ಇತಿ ಅಥಾತ್ಮಾನ ಮಭಿಷಿಂಚತಿ-''ಸುಮಿತ್ರಾನ ಆಪ ಓಷಧಯಃ ಸಂತು'' ಇತಿ । ಉದಕಾಂಜಲಿಮಾದಾಯ ಲ್ಲೋಷ್ಟದೇಶೇ ನಿನಯತಿ— 'ದುರ್ಮಿತ್ರಾಸ್ತಸ್ಮೈ ಭೂಯಾಸುಃ' ಇತಿ ಪ್ರಥಮಮ್ । 'ಯೋಸ್ಮಾನ್ದ್ವೇಷ್ಟಿ' ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಮ್ । ಯಂಚವಯಂ ದ್ವಿಷ್ಮಃ ಇತಿ ತೃತೀಯಮ್ । ತತಃ 'ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತಿ' ತಿಸೃಭಿಃ 'ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಃಶುಚಯಃ' ಇತಿ ಚತಸೃಭಿಃ 'ಪವಮಾನಃ ಸುವರ್ಜನಃ ಇತ್ಯೇತೇನಾನುವಾಕೇನಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ 'ನಮೋಗ್ನಯೇಽಪ್ಸುಮತೇ ನಮ ಇಂದ್ರಾಯ ನಮೋ ವರುಣಾಯ ನಮೋ ವಾರುಣ್ಯೈ ನಮೋಽದ್ಭ್ಯಃ'' ಇತಿ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ತ್ರಿಃಪ್ರದ ಕ್ಷಿಣಮುದಕ ಮಾವರ್ತಯತಿ— 'ಯದಪಾಂಕ್ರೂರಂ ಯದಮೇಧ್ಯಂ ಯದಶಾಂತಂ ತದಪಗಚ್ಛತಾತ್ । ಅತ್ಯಾಶನಾದತೀ ಪಾನಾದ್ಯಚ್ಚ ಉಗ್ರಾತ್ಪ್ರತಿಗ್ರಹಾತ್ ॥ ತನ್ನೋ ವರುಣೋ ರಾಜಾ

ಪಾಣಿನಾ ಹ್ಯವಮರ್ಷತು । ಸೋಹಮಪಾಪೋ ವಿರಜೋ ನಿರ್ಮುಕ್ತೋಮುಕ್ತ ಕಿಲ್ಬಿಷಃ ॥ ನಾಕಸ್ಯ ಪೃಷ್ಠಮಾರುಹ್ಯ ಗಚ್ಛೇದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಸಲೋಕತಾಮ್ । ಯಚ್ಚಾಪ್ಸು ವರುಣಃ ಸ ಪುನಾತ್ವಘಮರ್ಷಣಃ ಇತಿ । “ ಇಮಂಮೇ ಗಂಗೇ = ಸುಷೋಮಯಾ ” ಇತ್ಯಪೋಽಭಿಮಂತ್ರ್ಯ । ಪ್ರಾರ್ಥಯತೇ— ಆಪಸ್ತ್ವಮಸಿ ದೇವೇಶ ಜ್ಯೋತಿಷಾಂ ಪತಿರೀಶ್ವರಃ । ಪಾಪಂ ನಾಶಯ ಮೇ ದೇವ ವಾಙ್ಮನಃ ಕರ್ಮಭಿಃ ಕೃತಂ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡೋದರ ತೀರ್ಥಾನಿ ಕರೈಸ್ಸ್ಪೃಷ್ಟಾನಿ ತೇ ರವೇ । ತೇನ ಸತ್ಯೇನ ಮೇ ದೇವ ತೀರ್ಥಂ ದೇಹಿ ದಿವಾಕರ ॥ ಯೋಽಸೌ ಸರ್ವಗತೋ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚಿದ್ರೂಪೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ । ಸ ಏವ ದ್ರವರೂಪೇಣ ಗಂಗಾಂಭೋ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥ ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ - ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು ॥ ವಿಷ್ಣುಪಾದೋದ್ಭವೇ ದೇವಿ ಶಿವೇ ಶಿವಜಟಾಲಯೇ । ಕಮಂಡಲು ಸಮುದ್ಭೂತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಮಿವಾವಹ” ಇತಿ) ಅಥಾಪ್ಸು ಸೂರ್ಯಾಭಿಮುಖಃ ಪ್ರವಾಹಾಭಿಮುಖೋ ವಾ ತ್ರಿರ್ನಿಮಜ್ಯೋನ್ಮಜ್ಯ “ಋತಂ ಚ ಸತ್ಯಂ = ಸಮುದ್ರೋ ಅರ್ಣವಃ ಸಮುದ್ರಾದರ್ಣವಾ = ಮಿಷತೋ ವಶೀ ॥ ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಸೌ = ಅಂತರಿಕ್ಷಮಥೋ ಸುವಃ” ಇತ್ಯಘಮರ್ಷಣೇನಾಂತರ್ಗತ ಜಲಸ್ತ್ರೀನ್ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಾನ್ ಧಾರಯಿತ್ವಾ “ಯತ್ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ(.) ರಜಸ್ವಮಾಂತರಿಕ್ಷೇ ವಿರೋದಸೀ । ಇಮಾಂ(.) - ಸ್ತದಾಪೋ ವರುಣಃ ಪುನಾತ್ವಘಮರ್ಷಣಃ ॥ ಪುನಂತು ವಸವಃ ಪುನಾತು ವರುಣಃ ಪುನಾತ್ವಘಮರ್ಷಣಃ । ಏಷ ಭೂತಸ್ಯ ಮಧ್ಯೇ ಭುವನಸ್ಯ

ಗೋಪ್ತಾ॥ ಏಷ ಪುಣ್ಯಕೃತಾಂ ಲ್ಲೋಕಾನೇಷ ಮೃತ್ಯೋರ್ಹಿರಣ್ಮಯಂ॥ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವ್ಯೋರ್ಹಿರಣ್ಮಯ ॅ ಸ ॅ ಶ್ರಿತ ॅ ಸುವಃ ॥ ಸನಃ ಸುವಃಸ ॅ ಶಿಶಾಧಿ'' ಇತ್ಯಪೋಽವಗಾಹ್ಯ ''ಆದ್ರಂ ಜ್ವಲತಿಜ್ಯೋತಿರಹಮಸ್ಮಿ। ಜ್ಯೋತಿರ್ಜ್ವಲತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಹಮಸ್ಮಿ ॥ ಯೋಹಮಸ್ಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಹಮಸ್ಮಿ । ಅಹಮಸ್ಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಹಮಸ್ಮಿ ॥ ಅಹಮೇವಾಹಂ ಮಾಂ ಜುಹೋಮಿ ಸ್ವಾಹಾ'' ಇತ್ಯಪಃ ಪೀತ್ವಾ ''ಅಕಾರ್ಯ ಕಾರ್ಯವಕೀರ್ಣೀ ಸ್ತೇನೋ ಭ್ರೂಣಹಾ ಗುರುತಲ್ಪಗಃ । ವರುಣೋಪಾಮಘ ಮರ್ಷಣಸ್ತಸ್ಮಾತ್ ಪಾಪಾತ್ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥ ರಜೋಭೂಮಿಸ್ತ್ವಮಾ ॅ ರೋದಯಸ್ವ ಪ್ರವದನ್ತಿ ಧೀರಾಃ । ಆಕ್ರಾನ್ತ್ಸ ಮುದ್ರಃ ಪ್ರಥಮೇ ವಿಧರ್ಮಂಜನಯನ್ಪ್ರಜಾ ಭುವನಸ್ಯರಾಜಾ ॥ ವೃಷಾ ಪವಿತ್ರೇಽಧಿಸಾನೋ ಅವ್ಯೇ ಬೃಹತ್ಸೋಮೋ ವಾವೃಧೆ ಸುವಾನ ಇಂದುಃ'' ಇತಿ ಪುನರವಗಾಹ್ಯ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ । ವಕ್ಷ್ಯಮಾಣ ಪ್ರಕಾರೇಣ ದೇವರ್ಷಿ ಪಿತೃ ತರ್ಪಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ತತ್ರಾಶಕ್ತಶ್ಚೇತ್ ನಿತ್ಯಸ್ನಾನೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರೇಣ 'ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋಯೇ ದೇವಾಃ' ಇತ್ಯಾದಿ ಯಕ್ಷ್ಮಾಣಂ ತರ್ಪಣಾಂತಂ ವಿಧಾಯ, ''ಸ್ನಾತೋಽಹಂ ಸರ್ವ ತೀರ್ಥೇಷು ಸ್ರವನ್ಮದ್ದೇಹ ಜಂಜಲಮ್ । ತತ್ಪಾನ ಕಾಮಾಃ ಪಿತರಃ ಅಗಚ್ಛಂತು ಪಿಂಬಂತು ಚ'' ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ''ಶುಚೀವೋ ಹವ್ಯಾ = ಶುಚಯಃ ಪಾವಕಾಃ'' ಇತ್ಯನ್ಯತ್ಪ್ರಯತಂ ವಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ''ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ = ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮಾದದೇ'' ಇತಿ ತದ್ವಸ್ತ್ರಮಾದಾಯ ''ಅವಧೂತ ॅ ರಕ್ಷೋಽವಧೂತಾ ಅರಾತಯ

ಇತ್ಯವಧೂಯ "ಉದುತ್ಯಂ, ಚಿತ್ರಮ್" ಇತ್ಯಾದಿತ್ಯಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ "ಆವಹಂತೀವಿತನ್ವಾನಾ। ಕುರ್ವಾಣಾ ಚೀರಮಾ-
ತ್ಮನಃ॥ ವಾಸಾಂಸಿ ಮಮಗಾವಶ್ಚ। ಅನ್ನಪಾನೇ ಚ ಸರ್ವದಾ॥ ತತೋ ಮೇ ಶ್ರಿಯಮಾವಹ। ಲೋಮಶಾಂ ಪಶುಭಿಃ
ಸಹಸ್ವಾಹಾ" ಇತಿ ವಸ್ತ್ರಂ ಪರಿಧಾಯ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ "ಭೂತಪ್ರೇತಪಿಶಾಚಾದ್ಯಾಃ ಸರ್ವೇತೇ ಭೂಮಿ ಭಾರಕಾಃ।
ಸರ್ವೇಷಾಮವಿರೋಧೇನ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮ ಸಮಾರಭೇ॥ ಇತಿ ದರ್ಭಾಸನಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಉಪವಿಶ್ಯ ತ್ರಿಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯ-
ಮ್ಯಾಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತ ಗಾಯತ್ರೀಂ ಜಪೇತ್। ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಪೂತೋ ಭವತಿ। ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಗೋವಧಗುರುತಲ್ಪಸುರಾ-
ಪಾನ ಸುವರ್ಣ ಸ್ತೇಯಾದಿ ಸರ್ವಪಾಪ ಪ್ರಣಾಶನಮಿತಿ ವಿಜ್ಞಾಯತೇ॥ ಇತಿ ಮೃತ್ತಿಕಾಸ್ನಾನವಿಧಿಃ॥

ಅಥ ಮಹಾತರ್ಪಣಮ್ 'ಶುಚಿವಸ್ತ್ರಧರಃ ಸ್ನಾತೋ ದೇವರ್ಷಿಪಿತೃ ತರ್ಪಣಮ್। ತೇಷಾಮೇವಹಿ ತೀರ್ಥೇನ
ಕುರ್ವೀತ ಸುಸಮಾಹಿತಃ' ಇತಿ॥ ಸ್ಮೃತ್ಯಂತರೇ-'ಆರ್ದ್ರವಾಸಾ ದೇವರ್ಷಿಪಿತೃತರ್ಪಣಮಪ್ಸ್ವೇವ ಕುರ್ಯಾತ್,
ಪರಿಹಿತವಾಸಾಶ್ಚೇತ್ತೀರ್ಥಮುತ್ತೀರ್ಯ' ಇತಿ ವ್ಯಾಸಃ- 'ಏಕೈಕಮಂಜಲಿಂ ದೇವಾ ದ್ವೌ ದ್ವೌ ತು ಸನಕಾದಯಃ।
ಅರ್ಹಂತಿ ಪಿತರಸ್ತ್ರೀಸ್ತ್ರೀನ್ ಸ್ತ್ರಿಯಶ್ಚೈಕೈಕಮಂಜಲಿಮ್' ಇತಿ॥ ಸನಕಾದಯ ಇತಿ ಸ್ವಸ್ವ ಶಾಖೋಕ್ತ ಋಷ್ಯುಪಲ-
ಕ್ಷಣಮ್। ಸ್ತ್ರೀಷ್ವಪಿ ವಿಶೇಷಃ ಸ್ಮೃತ್ಯಂತರೇ-"ಮಾತೃ ಮುಖ್ಯಾಶ್ಚಯಾಸ್ತಿಸ್ರೋ ಮಾತಾಮಹ್ಯಾದಯಶ್ಚ ಯಾಃ।
ಅಂಜಲಿತ್ರಯಮೇತಾಸಾಮನ್ಯತ್ರೈಕೈಕಮಂಜಲಿಮ್" ಇತಿ॥ ಧರ್ಮಪ್ರವೃತ್ತೌ- 'ದ್ವೌ ದ್ವೌ ಸಪತ್ನೀಂಮಾತುಶ್ಚ
ತ್ರೀಂಸ್ತ್ರೀನ್ಮಾತೃ ಗಣಸ್ಯ ತು'॥ ಸಂ - ಮಾಲಾಯಾಂ ತು- 'ಜಲಾಂಜಲಿತ್ರಯಂ ದದ್ಯಾದ್ಯೇಚಾನ್ಯೇ ಸಂಸ್ಥಿತಾ ಭುವಿ'

ಅಸಂಸ್ಕೃತಪ್ರಮೀತಾನಾಮೇಕವೇವಾವರೇ ಕ್ಷಿಪೇತ್' ಇತಿ ಬೋಧಾಯನಃ ‖ ದೇವಾದಿತೀರ್ಥಲಕ್ಷಣ ಮುಕ್ತಂ ಧರ್ಮ-ಸೂತ್ರೇ- 'ಅಂಗುಷ್ಠಮೂಲಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಂ ತೀರ್ಥಮ್ । ಅಂಗುಷ್ಠಾಗ್ರಂ ಪಿತ್ರ್ಯಮಂಗುಲ್ಯಗ್ರಂ ದೈವಮಂಗುಲಿಮೂಲ-ಮಾರ್ಷಮಂಗುಲ್ಯಂಗುಷ್ಠಯೋರ್ವಾ ಮಧ್ಯಂ ಪಿತ್ರ್ಯಮ್' ಇತಿ ‖

ಅಥ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೋ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ ಯಜ್ಞೋಪವೀತೀ ದೇವತೀರ್ಥೇನ ದೇವಾಂಸ್ತರ್ಪಯೇತ್- "ಓಂ ಅಗ್ನಿಃ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಸೋಮೋ ರುದ್ರೋಽದಿತಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಸ್ಸರ್ಪಾ ಇತ್ಯೇತಾನಿ ಪ್ರಾಗ್ದ್ವಾರಾಣಿ ದೈವತಾನಿ ಸನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಸಗ್ರಹಾಣಿ ಸಾಹೋರಾತ್ರಾಣಿ ಸಮುಹೂರ್ತಾನಿ ತರ್ಪಯಾಮಿ ‖ ಓಂ ವಸೂಂಶ್ಚ ತ ‖ ಓಂ ಪಿತರೋಽರ್ಯಮಾ ಭಗಸ್ಸವಿತಾ ತ್ವಷ್ಟಾ ವಾಯುರಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಇತ್ಯೇತಾನಿ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ವಾರಾಣಿ ದೈವತಾನಿ ಸನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಸಗ್ರಹಾಣಿ ಸಾಹೋ-ರಾತ್ರಾಣಿ ಸಮುಹೂರ್ತಾನಿ ತರ್ಪಯಾಮಿ ‖ ಓಂ ರುದ್ರಾಂಶ್ಚ ತ- ‖ ಓಂ ಮಿತ್ರ ಇಂದ್ರೋ ಮಹಾಪಿತರ ಆಪೋ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾವಿಷ್ಣುರಿತ್ಯೇತಾನಿ ಪ್ರತ್ಯಗ್ದ್ವಾರಾಣಿ ದೈವತಾನಿ ಸನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಸಗ್ರಹಾಣಿ ಸಾಹೋರಾತ್ರಾಣಿ ಸಮು-ಹೂರ್ತಾನಿ ತರ್ಪ ೦ ಓಂ ಆದಿತ್ಯಾಂಶ್ಚ ತರ್ಪ ೦ ‖ ಓಂ ವಸವೋ ವರುಣೋಽಜೇಕಪಾದಹಿರ್ಬುಧ್ನ್ಯಃ ಪೂಷಾ-ಶ್ವಿನೌ ಯಮ ಇತ್ಯೇತಾನ್ಯುದಗ್ದ್ವಾರಾಣಿ ದೈವತಾನಿ ಸನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಸಗ್ರಹಾಣಿ ಸಾಹೋರಾತ್ರಾಣಿ ಸಮುಹೂ-ರ್ತಾನಿ ತರ್ಪ ೦ ‖ ಓಂ ವಿಶ್ವಾಂದೇವಾಂಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ‖ ಸಾಧ್ಯಾಂಶ್ಚ ತರ್ಪ ೦ ‖ ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ತ ‖ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ತ । ಚತುರ್ಮುಖಂ ತ । ಪರಮೇಷ್ಠಿನಂ ತ । ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಂ ತ । ಸ್ವಯಂಭುವಂ ತ । ಬ್ರಹ್ಮಪಾರ್ಷದಾಂಸ್ತ ೦ । ಬ್ರಹ್ಮ-ಪಾರ್ಷದೀಶ್ಚ ತ ‖ ಓಂ ಅಗ್ನಿಂ ತ । ವಾಯುಂ ತ । ವರುಣಂ ತ । ಸೂರ್ಯಂ ತ । ಚಂದ್ರಮಸಂ ತ । ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ತ ಸದ್ಯೋಜಾತಂ ೦ ‖ ಓಂ ಭೂಃ ಪುರುಷಂ ತ ೦ । ಓಂ ಭುವಃ ಪುರುಷಂ ೦ । ಓಂ ಸುವಃ ಪುರುಷಂ ೦ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಪುರುಷಂ ತರ್ಪ । ಓಂ ಭೂಸ್ತ ೦ । ಓಂ ಭುವಸ್ತ ೦ । ಓಂ ಸುವಸ್ತ ೦ । ಓಂ ಮಹಸ್ತ ೦ ।

ಓಂ ಜನಸ್ತ - ಓಂ ತಪಸ್ತ - ಓಂ ಸತ್ಯಂ ತ। ಓಂ ಭವಂ ದೇವಂ ತ । ಓಂ ಶರ್ವಂ ದೇವಂ ತ। ಓಮೀಶಾನ। ದೇವಂ ತ। ಓಂ ಪಶುಪತಿಂ ದೇವಂ-। ಓಂ ರುದ್ರಂ ದೇವಂ-। ಓಂ ಉಗ್ರಂ ದೇವಂ ತರ್ಪ। ಓಂ ಭೀಮಂದೇವಂ ತ। ಓಂ ಮಹಾಂತಂ ದೇವಂ ತ। ಭವಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಪತ್ನೀಂ ತ ೦। ಶರ್ವಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯಪತ್ನೀಂ ತ। ಈಶಾನಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಪತ್ನೀಂ। ಪಶುಪತೇ ದೇವಸ್ಯಪತ್ನೀಂ -। ರುದ್ರಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಪತ್ನೀಂ- ಉಗ್ರಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಪತ್ನೀಂ -। ಭೀಮಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಪತ್ನೀಂ -। ಮಹತೋ ದೇವಸ್ಯ ಪತ್ನೀಂ ತ ೦ ಭವಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಸುತಂ ತ ೦। ಶರ್ವಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಸುತಂ ತ। ಈಶಾನಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಸುತಂ ತ ೦। ಪಶುಪತೇರ್ದೇವಸ್ಯ ಸುತಂ ತ ೦। ರುದ್ರಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಸುತಂ ೦। ಉಗ್ರಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಸುತಂ ೦। ಭೀಮಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಸುತಂ ತರ್ಪ ೦। ಮಹತೋ ದೇವಸ್ಯ ಸುತಂ ತರ್ಪ ೦। ರುದ್ರಾಂ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ। ರುದ್ರ-ಪಾರ್ಶದಾಂಸ್ತ ೦। ರುದ್ರಪಾರ್ಷದೀಶ್ಚ ೦। ಓಂ ವಿಘ್ನಂ ತ। ವಿನಾಯಕಂ ತ ೦। ವೀರಂ ತ ೦। ಸ್ಥೂಲಂ ತ ೦। ವರದಂ ತ ೦। ಹಸ್ತಿ ಮುಖಂ ತ ೦। ವಕ್ರತುಂಡಂ ತ ೦। ಏಕದಂತಂ ತ ೦। ಲಂಬೋದರಂ ತ ೦। ವಿಘ್ನಪಾರ್ಷ-ದಾಂಸ್ತ ೦। ವಿಘ್ನಪಾರ್ಶದೀಶ್ಚ ೦। ಓಂ ಸನತ್ಕುಮಾರಂ ೦। ಸ್ಕಂದಂ ೦। ಇಂದ್ರಂ ೦। ಷಷ್ಠೀಂ ೦। ಷಣ್ಮುಖಂ ೦। ವಿಶಾಖಂ ೦। ಜಯರತಂ ೦। ಮಹಾಸೇನಂ ೦। ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ೦। ಸ್ಕಂದಪಾರ್ಷದಾಂಸ್ತ ೦ ಸ್ಕಂದಪಾರ್ಷದೀಶ್ಚ ॥ ಓಮಾದಿತ್ಯಂ ೦ ಸೋಮಂ ೦। ಅಂಗಾರಕಂ ೦। ಬುಧಂ ೦। ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ೦। ಶುಕ್ರಂ ತ ೦। ಶನೈಶ್ಚರಂ ೦ ತ। ರಾಹುಂ ತ। ಕೇತುಂ ೦। ॥ ಓಂ ಕೇಶವಂ ೦। ನಾರಾಯಣಂ ತ ೦। ಮಾಧವಂ ತ ೦। ಗೋವಿಂದಂ ೦। ವಿಷ್ಣುಂ ೦। ಮಧುಸೂದನಂ ೦। ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಂ ೦। ವಾಮನಂ ೦। ಶ್ರೀಧರಂ ೦। ಹೃಷೀಕೇಶಂ ೦। ಪದ್ಮನಾಭಂ ೦। ದಾಮೋ-ದರಂ ೦। ಶ್ರಿಯಂ ದೇವೀಂ ೦। ಸರಸ್ವತೀಂ ದೇವೀಂ। ಪುಷ್ಟಿಂ ದೇವೀಂ ೦। ತುಷ್ಟಿಂ ದೇವೀಂ ೦। ವಿಷ್ಣುಂ ೦। ಗರುತ್ಮಂತಂ ೦ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಂಸ್ತ ೦। ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದೀಶ್ಚ ೦ ಓಂ ಯಮಂ ೦। ಯಮರಾಜಂ ೦। ಧರ್ಮಂ ೦

ಧರ್ಮರಾಜಂ –। ಕಾಲಂ ೦। ನೀಲಂ – ।ಮೃತ್ಯುಂಜಯಂ –। ವೈವಸ್ವತಂ ೦। ಚಿತ್ರಂ ।ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಂ ೦। ಔದುಂಬರಂ ೦। ವೈವಸ್ವತಪಾರ್ಷದಾಂಸ್ತ ೦। ವೈವಸ್ವತಪಾರ್ಷದೀಶ್ಚ ೦॥ ಓಂ ಭೂಮಿದೇವಾಂಸ್ತ ೦। ಕಾಶ್ಯಪಂ ೦। ಅಂತರಿಕ್ಷಂ ೦। ವಿದ್ಯಾಂ ೦। ಧನ್ವಂತರಿಂ ೦ ಧನ್ವಂತರಿಪಾರ್ಷದಾಂಸ್ತ ೦ ಧನ್ವಂತರಿಪಾರ್ಷದೀಶ್ಚ ತರ್ಪಯಾಮಿ" ಇತಿ ॥ ಅಥ ನಿವೀತಿ ಉದಙ್ಮುಖ ಋಷಿತೀರ್ಥೇನ ಋಷೀಂದ್ವಿರ್ದ್ವಿಸ್ತರ್ಪಯೇತ್–'ಓಂ ಮೃಷೀಂಸ್ತ। ಮಹರ್ಷೀಂಸ್ತ ೦ ಪರಮರ್ಷೀಂಸ್ತ ೦। ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷೀಂಸ್ತ। ದೇವರ್ಷೀಂಸ್ತ ೦। ರಾಜರ್ಷೀಂಸ್ತ ೦। ಶ್ರುತರ್ಷೀಂಸ್ತ ೦। ಜನರ್ಷೀಂಸ್ತ ೦ ತಪರ್ಷೀಂಸ್ತ ೦। ಸತ್ಯರ್ಷೀಂಸ್ತ ೦। ಸಪ್ತರ್ಷೀಂಸ್ತ ೦ ಕಾಂಡರ್ಷೀಂಸ್ತ ೦। ಋಷಿಕಾಂಸ್ತ ೦। ಋಷಿಪತ್ನೀಃ ಸ್ತ ೦। ಋಷಿಪುತ್ರಾಂಸ್ತರ್ಪ ೦। ಋಷಿಪೌತ್ರಾಂಸ್ತ ೦। ಕಾಣ್ವಂ ಬೋಧಾಯನಂ। ಆಪಸ್ತಂಭಂ ಸೂತ್ರಕಾರಂ ತ ೦। ಸತ್ಯಾಷಾಢಂ ಹಿರಣ್ಯಕೇಶಿನಂ ತ- ವಾಜಸನೇಯಿನಂ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಂ। ಆಶ್ವಲಾಯನಂ ಶೌನಕಂ ೦। ವ್ಯಾಸಂ ೦। ವಸಿಷ್ಠಂ ೦ ಪ್ರಣವಂ ೦। ವ್ಯಾಹೃತೀಸ್ತ ೦। ಸಾವಿತ್ರೀಂ ೦। ಗಾಯತ್ರೀಂ। ಛಂದಾಂಸಿ ೦॥ ಓಂ ಋಗ್ವೇದಂ ತ ೦। ಯಜುರ್ವೇದಂ ತ ೦। ಸಾಮವೇದಂ ೦। ಅಥರ್ವವೇದಂ ೦। ಅಥರ್ವಾಂಗಿರಸಂ ೦ ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣಾನಿ ೦। ಸರ್ವವೇದಾಂಸ್ತ ೦। ಸರ್ವದೇವಜನಾಂಸ್ತ ೦ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ತರ್ಪಯಾಮಿ" ಇತಿ ॥ ಅಥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ ದಕ್ಷಿಣಮುಖಃ ಪಿತೃತೀರ್ಥೇನ ಪಿತೃಂಸ್ತ್ರಿಸ್ತ್ರಿಸ್ತರ್ಪಯೇತ್ —ಓಂ ಪಿತೄನ್ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪ। ಪಿತಾಮಹಾನ್ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪ। ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪ। ಮಾತೃಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ। ಪಿತಾಮಹೀಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ ೦। ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಸ್ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ ೦। ಮಾತಾಮಹಾನ್ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ ೦। ಮಾತುಃ ಪಿತಾಮಹಾನ್ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ ೦। ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಂಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ। ಮಾತಾಮಹೀಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ ೦। ಮಾತುಃ ಪಿತಾಮಹೀಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ ೦। ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ ೦॥ ಓಮಾಚಾರ್ಯಾನ್ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ ೦। ಆಚಾರ್ಯಪತ್ನೀಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ ೦। ಗುರೂನ್ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ ೦। ಗುರುಪತ್ನೀಃ

ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ್ವಂ । ಸಖೀನ್ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ್ವಂ । ಸಖಿಪತ್ನೀಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ್ವರ್ಪಯಾಮಿ । ಜ್ಞಾತೀನ್ ಸ್ವಧಾನಮ-ಸ್ತ್ವರ್ಪ ೦। ಜ್ಞಾತಿಪತ್ನೀಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ್ವ । ಅಮಾತ್ಯಾನ್ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ್ವಂ । ಅಮಾತ್ಯಾನ್ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ್ವಂ । ಅಮಾತ್ಯಪತ್ನೀಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ್ವಂ । ಸರ್ವಾನ್ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ್ವರ್ಪಯಾಮಿ । ಸರ್ವಾಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತ್ವರ್ಪಯಾಮಿ''

ಇತಿ ॥ ಅನುತೀರ್ಥಮಪ ಉತ್ಸಿಂಚತಿ—'' ಊರ್ಜಂ ವಹಂತಿರಮೃತಂ ಘೃತಂ ಪಯಃ ಕೀಲಾಲಂ ಪರಿಸ್ರುತಮ್ ॥ ಸ್ವಧಾ ಸ್ಥ ತರ್ಪಯತ ಮೇ ಪಿತೄನ್ । ತೃಪ್ಯ ತೃಪ್ಯತ ತೃಪ್ಯತ'' ಇತಿ ॥ ಏತೌ ಬ್ರಹ್ಮಕೂರ್ಚನ್ಯ,ತ್ತಿಕಾಸ್ನಾನವಿಧಿ ಸೂತ್ರೇ ಕಾರಿಕಾಸು ಚೋಪಾಕರ್ಮೋತ್ಸರ್ಜನಾಂಗತ್ವೇನವಿಶಿಷ್ಯ ನ ವಿಹಿತೌ ತಥಾಪಿ ಸ್ಮೃತ್ಯಂತರೇ ತದಂಗತ್ವೇನ ವಿಹಿತೌ ಕ್ವಚಿದಾಚಾರಪರಿಗ್ರಹೀತೌ ಚೇತ್ಯತಃ ಪೃಥಗತ್ರೈವೋಲ್ಲಿಖಿತೌ, ನ ಪುನಸ್ತತ್ರ ಪ್ರತಿಸಂಧಾಸ್ಯೇತೇ, ತಸ್ಮಾ-ದುತ್ಸರ್ಜನೋಪಾಕರಣಯೋರನುಷ್ಠಾನ ಸಮಯೇ ಇಮಾವಪಿ ಯಥಾಚಾರಮನುಸಂಧಾತವ್ಯೌ ॥ ॥

ಅಥ ಉಪಾಕರ್ಮ ಸಮಾನತಂತ್ರಪ್ರಯೋಗಃ

ಆಚಾರ್ಯಃ ಸಹಾಂತೇವಾಸಿಭಿಃ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಾಚೀಂ ವೋದೀಚೀಂ ವಾ ದಿಶಮುಪನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ನದ್ಯಾದೌ ವಿಧಿವತ್ಸ್ನಾತ್ವಾ ನದೀತೀರೇ ದೇವಾಲಯೇ ವಾ ಶುಚೌ ಸಮೇ ದೇಶೇ ಚತ್ವಾರಿ ಸ್ಥಂಡಿಲಾನಿ ಕೃತ್ವಾ ಮಧ್ಯಮೇ ಸ್ಥಂಡಿಲೇ ಪ್ರಾಗಗ್ರಾಃ ಷಡ್ರೇಖಾ ಉದಗಗ್ರಾಶ್ಚಾಷ್ಟೌ ರೇಖಾ ಲಿಖಿತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣತೋಽಗಸ್ತ್ಯಾಯೈಕಂ ಕೋಷ್ಠಂ ಲಿಖೇತ್ । ತತ್ಷಟ್ತ್ರಿಂಶತ್ಕೋಷ್ಠಾತ್ಮಕಂ ದೇವಮಂಡಲಂ ಭವತಿ ॥ ತದುತ್ತರಸ್ಥಂಡಿಲೇ ಪ್ರಾಗಗ್ರಾ ಉದಗಗ್ರಾಶ್ಚಾ

ಷ್ಟಾವಷ್ಟೌ ರೇಖಾ ಲಿಖೇತ್ । ತದೇಕೋನಪಂಚಾಶತ್ಕೋಷ್ಠಾತ್ಮಕನ್ಯ ಋಷಿಮಂಡಲಂ ಭವತಿ ॥ ಅಥ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಥಂಡಿಲೇ
ಪ್ರಾಗಗ್ರಾಶ್ಚತಸ್ರ ಉದಗಗ್ರಾಶ್ಚಾಷ್ಟೌ ರೇಖಾ ಲಿಖೇತ್ । ತದೇಕವಿಂಶತಿಕೋಷ್ಠಾತ್ಮಕಂ ಪಿತೃಮಂಡಲಂ ಭವತಿ ॥
ತದ್ದಕ್ಷಿಣಸ್ಥಂಡಿಲೇ ಪ್ರಾಗಗ್ರಾಃ ಪಂಚೋದಗಗ್ರಾಶ್ಚತಸ್ರೋ ರೇಖಾ ಲಿಖೇತ್ । ತತ್ ಸ್ವಸ್ವಪಿತೃಮಂಡಲಂ ಭವತಿ ॥
ಏವಂ ಮಂಡಲ ಚತುಷ್ಟಯಂ ವಿಲಿಖ್ಯ ತಂಡುಲೈಃ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ದರ್ಭದ್ವಯಕೃತಾನ್ ಕೂರ್ಚಾನ್ ದೇವಮಂಡಲೇ
ಪ್ರಾಗಗ್ರಾನೃಷಿಮಂಡಲೇ ಉದಗಗ್ರಾಂಶ್ಚ ನಿಧಾಯ ಪಿತೃಮಂಡಲಯೋಸ್ತ್ರಿದರ್ಭಕೃತಾಂಕೂರ್ಚಾಂದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ನಿದ-
ಧ್ಯಾತ್ ॥ ಅಥಾಚಾರ್ಯೋಽತೇವಾಸಿಭಿಸ್ಸಹ ಕೃತಸ್ನಾನಾದಿಚತುಷ್ಟಯೋ ದರ್ಭೇಶ್ವಾಸೀನೋ ದರ್ಭಾಂಧಾರಯಮಾ-
ಣಃ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿರಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಸರ್ವೇಷಾಮಧೀತಾನಾಮಧ್ಯೇಷ್ಯಮಾಣಾನಾಂ
ಛಂದಸಾಂ ಯಾತಯಾಮತಾ ನಿರಾಸೇನಾಪ್ಯಾಯನದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಮುತ್ಸರ್ಜನೋಪಾಕರ್ಮಣೀ
ಕರ್ತುಂ ಆದೌ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ಪುಷ್ಟ್ಯರ್ಥಂ ತುಷ್ಟ್ಯರ್ಥಂ ವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಮಭ್ಯುದಯಾರ್ಥಂಚೈಭಿರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಸಹ
ಸ್ವಸ್ತಿಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ ತದಾದೌ ಗಣಪತಿಪೂಜನಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಗಣಪತಿಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ "ಅನಯೋ-
ರುತ್ಸರ್ಜನೋ ಪಾಕರ್ಮಣೋಃ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು" । ಇತ್ಯಾದಿ "ದೇವರ್ಷಿಪಿತರಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಮ್,
ಸವಿತಾ ಪ್ರೀಯತಾಮ್" ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯೇತ್ ॥ ಅಥ ಸರ್ವೇ ಆಚಮನಾದಿ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ
ಸರ್ವೇಷಾಮಧೀತಾನಾಂ ಛಂದಸಾಂ ಸವೀರ್ಯತ್ವಾಯೋತ್ಸರ್ಜನಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ, ತದಂಗತ್ವೇನ ದೇವರ್ಷಿಪಿತ್ರೂನ್-

೧

ಪೂಜಯಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯಾಸನಾನಿ ಕಲ್ಪಯಂತಿ ಅಕ್ಷತಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸರ್ವೇಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನೋ ದೇವ-
ಮಂಡಲೇ ನೈರ್ಋತ್ಯಕೋಣಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಾಗಪವರ್ಗಂ ಪ್ರಥಮಪಂಕ್ತೌ— 'ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ ೧ ಪ್ರಜಾ-

ಪತಯೇ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ ೨। ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಕ- ೩। ಅಂಗಯೇ ಕ- ೪। ವಾಯುವೇ ಕ ೫। ಸೂರ್ಯಾಯ ಕ- ೬। ಚಂದ್ರಮಸೇ ಕ-೭॥ ತದುತ್ತರೇ ದ್ವಿತೀಯಪಂಕ್ತೌ-ನಕ್ಷತ್ರೇಭ್ಯಃ ಕ ೮। ಋತುಭ್ಯಃ ಕ-೯। ಸಂವತ್ಸರಾಯ ಕ- ೧೦। ಇಂದ್ರಾಯ ರಾಜ್ಞೇ ಕ- ೧೧। ಯಮಾಯ ರಾಜ್ಞೇ ಕ- ೧೨। ವರುಣಾಯ ರಾಜ್ಞೇ ಕ- ೧೩। ಸೋಮಾಯ ರಾಜ್ಞೇ ಕ- ೧೪॥ ತದುತ್ತರೇ ತೃತೀಯ ಪಂಕ್ತೌ—ವೈಶ್ರವಣಾಯ ರಾಜ್ಞೇ ಕ- ೧೫। ವಸುಭ್ಯಃ ಕ- ೧೬। ರುದ್ರೇಭ್ಯಃ ಕ- ೧೭। ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯಃ ಕ- ೧೮। ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಕ- ೧೯। ಸಾಧ್ಯೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಕ- ೨೦। ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಕ- ೨೧॥ ತದುತ್ತರೇ ಚತುರ್ಥಪಂಕ್ತೌ— ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಕ- ೨೨। ಮರುದ್ಭ್ಯಃ ಕ- ೨೩। ಋಭುಭ್ಯಃ ಕ- ೨೪। ಭೃಗುಭ್ಯಃ ಕ- ೨೫। ಆಥರ್ವಭ್ಯಃ ಕ- ೨೬। ಅಂಗಿರೋಭ್ಯಃ ಕ- ೨೭। ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾಯ ಕ- ೨೮॥ ತದುತ್ತರೇ ಪಂಚಮಪಂಕ್ತೌ—ಜಮದಗ್ನಯೇ ಕ- ೨೯। ಭರದ್ವಾಜಾಯ ಕ- ೩೦। ಗೌತಮಾಯ ಕ- ೩೧। ಅತ್ರಯೇ ಕ- ೩೨।

ವಸಿಷ್ಠಾಯ ಕ- ೩೩। ಕಶ್ಯಪಾಯ ಕ- ೩೪। ಅರುಂಧತ್ಯೈ ಕ- ೩೫। ದಕ್ಷಿಣಕೋಷ್ಠೇ-ಅಗಸ್ತ್ಯಾಯ ಕ- ೩೬॥ ಅಥ ನಿವೀತಿನ- ಸ್ತದುತ್ತರೇ ಋಷಿಮಂಡಲೇ ನೈರ್ಋತ್ಯಕೋಣಾದಾರಭ್ಯೋದಗಪವರ್ಗಂ ಪ್ರಥಮಪಂಕ್ತೌ—ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನಾಯ ಕ- ೧। ಜಾತೂ- ಕರ್ಣ್ಯಾಯ ಕ- ೨। ತರುಕ್ಷಾಯ ಕ- ೩। ತೃಣಬಿಂದವೇ ಕ- ೪। ಸೋಮಶುಷ್ಮಿಣೇ ಕ- ೫ ಸೋಮಶುಷ್ಮಾಯಣಾಯ ಕ- ೬। ವಾಜಿನೇ ಕ- ೭॥ ತತ್ಪೂರ್ವೇ ದ್ವಿತೀಯಪಂಕ್ತೌ—ವಾಜಶ್ರವಸೇ ಕ- ೮। ಬೃಹದುಕ್ಥಾಯ ಕ- ೯। ವರ್ಮಿಣೇ ಕ- ೧೦। ವರೂಥಾಯ ಕ- ೧೧। ಸನತ್ಕುಮಾರಾಯ ಕ- ೧೨। ವಾಮದೇವಾಯ ಕ- ೧೩। ವಾಜಿರತ್ನಾಯ ಕ- ೧೪। ತತ್ಪೂರ್ವೇ ತೃತೀ ಯಪಂಕ್ತೌ—ಹರ್ಯಶ್ವಾಯ ಕ- ೧೫। ದಮಾಯ ಕ- ೧೬। ಉದಮೇಘಾಯ ಕ- ೧೭। ಋಣಜ್ಞೇಯಾಯಕ- ೧೮। ತೃಣಂ.

---

೧ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಮಂಡಲೇಷು ಪೃಥಕ್‌ಪೃಥಕ್ ದೇವರ್ಷಿಪಿತ್ರೂನ್ ಪೂಜಯೇಯುಃ। ಆಚಾರ್ಯ ಏವ ವಾ ಸರ್ವೈರನ್ವಾರಬ್ಧ ಪೂಜಯೇತ್॥

ಜಯಾಯ ಕ- ೧೯ । ಕೃತಂಜಯಾಯ ಕ- ೨೦ । ಧನಂಜಯಾಯ ಕ- ೨೧ ॥ ತತ್ಪೂರ್ವೇ ಚತುರ್ಥಪಂಕ್ತೌ—ಬಭ್ರವೇ ಕ- ೨೨ ॥
ತ್ರ್ಯರುಣಾಯ ಕ- ೨೩ । ತ್ರಿವರ್ಷಾಯ ಕ- ೨೪ । ತ್ರಿಧಾತವೇ ಕ- ೨೫ । ಅಶ್ವಜ್ಞಾಯ ಕ- ೨೬ । ಪರಾಶರಾಯ ಕ- ೨೭
ರುದ್ರಾಯ ಕ- ೨೮ । ತತ್ಪೂರ್ವೇ ಪಂಚಮಪಂಕ್ತೌ—ಮೃತ್ಯವೇ ಕ- ೨೯ । ಕರ್ತ್ರೇ ಕ- ೩೦ । ಸುಕರ್ತ್ರೇ ಕ- ೩೧ ತ್ವಷ್ಟ್ರೇ ಕ-
೩೨ । ಧಾತ್ರೇ ಕ- ೩೩ । ವಿಧಾತ್ರೇ ಕ- ೩೪ । ಸುಧಾತ್ರೇ ಕ- ೩೫ ॥ ತತ್ಪೂರ್ವೇ ಷಷ್ಠಪಂಕ್ತೌ—ಸುಶ್ರವಸೇ ಕ- ೩೬ । ಸುತ-
ಶ್ರವಸೇ ಕ- ೩೬ । ಸತ್ಯಶ್ರವಸೇ ಕ- ೩೮ । ಸವಿತ್ರೇ ಕ- ೩೯ । ಸಾವಿತ್ರ್ಯೈ ಕ-೪೦ । ಛಂದೋಭ್ಯಃ ಕ- ೪೧ । ಋಗ್ವೇದಾಯ ಕ-
೪೨ ॥ ತತ್ಪೂರ್ವೇ ಸಪ್ತಮಪಂಕ್ತೌ—ಯಜುರ್ವೇದಾಯ ಕ- ೪೩ । ಸಾಮವೇದಾಯ ಕ- ೪೪ । ಅಥರ್ವವೇದಾಯ ಕ- ೪೫ ।
ಅಥರ್ವಾಂಗಿರೋಭ್ಯಃ ಕ- ೪೬ । ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣೇಭ್ಯಃ ಕ- ೪೭ । ಸರ್ವದೇವಜನೇಭ್ಯಃ ಕ- ೪೮ । ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯಃ ಕ- ೪೯ ॥
ಅಥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿನೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಪಿತೃಮಂಡಲೇ ವಾಯುವ್ಯಕೋಣಾದಾರಭ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾಪವರ್ಗಂ ಪ್ರಥಮ ಪಂಕ್ತೌ— ವೈಶಂಪಾಯನಾ-
ಯ ಕ- ೧ । ಫಲಿಂಗವೇ ಕ- ೨ । ತಿತ್ತಿರಯೇ ಕ- ೩ । ತತ್ಪೂರ್ವೇ ದ್ವಿತೀಯಪಂಕ್ತೌ — ಉಖಾಯ ಕ- ೪ । ಉಖ್ಯಾಯ ಕ- ೫ ।
ಆತ್ರೇಯಾಯ ಕ- ೬ ॥ ತತ್ಪೂರ್ವೇ ತೃತೀಯಪಂಕ್ತೌ— ಪದಕಾರಾಯ ಕ- ೭ । ಕೌಂಡಿನ್ಯಾಯ ಕ- ೮ । ವೃತ್ತಿಕಾರಾಯ ಕ- ೯ ।
ತತ್ಪೂರ್ವೇ ಚತುರ್ಥಪಂಕ್ತೌ— ಕಾಣ್ವಾಯ ಕ- ೧೦ । ಬೋಧಾಯನಾಯ ಕ- ೧೧ । ಪ್ರವಚನಕಾರಾಯ ಕ- ೧೨ ॥ ತತ್ಪೂರ್ವೇ
ಪಂಚಮಪಂಕ್ತೌ— ಆಪಸ್ತಂಬಾಯ ಕ- ೧೩ । ಸೂತ್ರಕಾರಾಯ ಕ- ೧೪ । ಸತ್ಯಾಷಾಢಾಯ ಕ- ೧೫ ॥ ತತ್ಪೂರ್ವೇ ಷಷ್ಠಪಂಕ್ತೌ
ಹಿರಣ್ಯಕೇಶಾಯ ಕ- ೧೬ । ಆಚಾರೇಭ್ಯಃ ಕ- ೧೭ । ಊರ್ಧ್ವರೇತೋಭ್ಯಃ ಕ- ೧೮ ॥ ತತ್ಪೂರ್ವೇ ಸಪ್ತಮಪಂಕ್ತೌ— ವಾನಪ್ರಸ್ಥೇ-
ಭ್ಯಃ ಕ- ೧೯ । ವಂಶಸ್ಥೇಭ್ಯಃ ಕ- ೨೦ । ಏಕಪತ್ನೀಭ್ಯಃ ಕ- ೨೧ ॥ ಅಥ ತತ್ರೈವ ತದ್ದಕ್ಷಿಣೇ ಸ್ವಸ್ವಪಿತೃಭ್ಯಃ ಕಲ್ಪಯಂತಿ. ವಾಯುವ್ಯ
ಕೋಣಾದಾರಭ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾಪವರ್ಗಂ ಪ್ರಥಮಪಂಕ್ತೌ— ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಕ- ೧ । ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಕ- ೨ । ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಕ- ೩ ॥
ತತ್ಪೂರ್ವೇ ದ್ವಿತೀಯಪಂಕ್ತೌ— ಮಾತೃಭ್ಯಃ ಕ- ೪ । ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ಕ- ೫ । ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ಕ- ೬ । ತತ್ಪೂರ್ವೇ ತೃತೀಯ

ಪಂಕ್ತೌ— ಮಾತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಕ— ೭। ಮಾತುಃ ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಕ— ೮। ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಕ— ೯ ॥ ತತ್ರಾಪ್ಯೇ ಚತುರ್ಥಪಂಕ್ತೌ— ಮಾತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ಕ— ೧೦। ಮಾತುಃ ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ೧೧। ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ ೧೨ ॥ ಇತ್ಯಾಸನಂ ಕಲ್ಪಯಿತ್ವೈವಮೇವ ಕ್ರಮೇಣ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಾವಾಹಯಾಮಿ' ಇತ್ಯಾದಿಭಿರಾವಾಹ್ಯ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ 'ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಾಹಾ, ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ' ಇತ್ಯಾದಿಭಿರ್ಯಥಾಕ್ರಮಮನ್ನೇನ ಬಲಿಂ ದತ್ವಾ. "ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ" ಇತ್ಯಾದಿಭಿಃ ಫಲೋದಕೇನ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾಥ ಸರ್ವೇ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನಃ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಸರ್ವೇಷಾಮಧೀತಾನಾಂ ಛಂದಸಾಂ ಸವೀರ್ಯತ್ವಾಯ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಮುತ್ಸರ್ಜನಾಂಗಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞೇನ ಯಕ್ಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ "ವಿದ್ಯುದಸಿ ವಿದ್ಯ ಮೇ ಪಾಪ್ಮಾನಮೃತಾತ್ಸತ್ಯಮುಪೈಮಿ ಇತಿ ಹಸ್ತಾವವನಿಜ್ಯ ತ್ರಿರಾಚಾಮೇದ್ದ್ವಿಃ ಪರಿಮೃಜ್ಯ ಸಕೃದುಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸವ್ಯಂ ಪಾಣಿಂ ಪಾದೌ ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಶಿರಶ್ಚಕ್ಷುಷಿ ನಾಸಿಕೇ ಶ್ರೋತ್ರೇ ಹೃದಯಮಾಲಭ್ಯ ವಾಮಪಾದೋಪರಿ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಜಾನೂಪರಿ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರೌ ಪಾಣೀಕೃತ್ವಾ "ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ" ಇತಿ ಪ್ರತಿಪದ್ಯ ಸಾವಿತ್ರೀಂ ಪಚ್ಛೋಽರ್ಧರ್ಚಶೋಽನವಾನ ಮುಕ್ತ್ವಾ "ಅಗ್ನಿಮೀಳೇ" ಇತ್ಯೃಚಮ್, ಇಷೇ-ತ್ವೋರ್ಜೇ ತ್ವಾ, ಯಜ್ಞಸ್ಯ, ಶುಂಧಧ್ವಮ್' ಇತ್ಯಾದಿತಸ್ತ್ರೀನನುವಾಕಾನಧೀಯೀರನ್ ಕಾಂಡಾದೀನ್ವಾ ಸರ್ವಾನನುವಾಕಾನೇಕದೇಶಾನ್ವಾ ॥ ಕಾಂಡಾದಯಶ್ಚ (ಇಷೇತ್ವೋರ್ಜೇ ತ್ವಾ, ಆಪ ಉಂದಂತು, ಉದ್ಧನ್ಯಮಾನಮ್, ಅನುಮತ್ಯೈ ಪುರೋಡಾಶಮ್, ಸಹ ವೈ ದೇವಾನಾಮ್, ಇತಿ ಪಂಚ) ತಥಾ— "ಅಗ್ನ ಆಯಾಹಿ—ಬರ್ಹಿಷಿ ॥ ಶಂನ್ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಸ್ರವಂತು ನಃ ॥ ಅಥ ಶಿಕ್ಷಾಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ॥ ಅಮಾವಾಸ್ಯೇನ ವಾ ಪೌರ್ಣಮಾಸೇನ ವಾ ಹವಿಷಾ ಯಕ್ಷ್ಯಮಾಣೋ ಭವತಿ ॥ ವೃದ್ಧಿರಾದೈಚ್ ॥ ಸಮಾಮ್ನಾಯಃ ಸಮಾಮ್ನಾತಃ — ಮಯರಸತಜಭನಲಗಸಮ್ಮಿತಮ್ ॥ ಪಂಚಸಂವತ್ಸರಮಯಮ್ ॥ ಗೌಃ ಗ್ಮಾ ಜ್ಮಾ ॥ ಯೋಗೀಶ್ವರಂಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಮ್ ॥ ನಾರಾ-

---

೧ ದೇವಾನಾಂ ಸಕೃತ್ಸಕೃತ, ಋಷೀಣಾಂ ದ್ವಿರ್ದ್ವಿಃ, ಪಿತೄಣಾಂ ತ್ರಿಸ್ತ್ರಿಸ್ತರ್ಪಣಮಿತಿ ಜ್ಞೇಯಮ್ ॥

ಋಣಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ॥ ಅಥಾತೋ ಬ್ರಹ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸಾ” ಇತ್ಯೇವಮಧೀತ್ಯ “ಓಂ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಕರೋಮಿ” ಇತಿ ಪರಿಧಾನೀಯಾಂ ತ್ರಿರನೂಚ್ಯ “ವೃಷ್ಟಿರಸಿ ವೃಶ್ಚ ಮೇ ಪಾಪ್ಮಾನಮೃತಾತ್ಸತ್ಯ ಮುಪಾಗಾಮ್ ” ಇತ್ಯಪಃ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ (ಶಿರಶ್ಚಕ್ಷುಷೀ ನಾಸಿಕೇ ಶ್ರೋತ್ರೇ ಹೃದಯಮಾಲಭ್ಯ) । ಅಥ ನಿವೀತಿನಃ ‘ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಸೋಮಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಂ ತ ॥ ಅಗ್ನಿಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಂ ತ ॥ ವಿಶ್ವಾಂದೇವಾನ್ ಕಾಂಡರ್ಷೀಂಸ್ತ ॥ ಸ್ವಯಂಭುವಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ ’ ಇತಿ ದ್ವಿರ್ದ್ವಿಸ್ತರ್ಪಯಿತ್ವೋಪವೀತೀ ನೋ ಭೂತ್ವಾ, ಅನೇನೋತ್ಸರ್ಜನಾಂಗ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಂ ಸಮಾಪ್ಯ ನ್ಯೂನಾತಿರೇಕದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ “ಓಂ ಕಾಮೋಽಕಾರ್ಷೀನ್ನಮೋ ನಮಃ ॥ ಕಾಮೋಽಕಾರ್ಷೀತ್ಕಾಮಃ ಕರೋತಿ ನಾಹಂ ಕರೋಮಿ ಕಾಮಃ ಕರ್ತಾನಾಹಂ ಕರ್ತಾ ಕಾಮಃ ಕಾರಯಿತಾ ನಾಹಂ ಕಾರಯಿತಾ ಏಷ ತೇ ಕಾಮ ಕಾಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಮನ್ಯುರಕಾರ್ಷೀನ್ನಮೋ ನಮಃ ॥ ಮನ್ಯುರಕಾರ್ಷೀನ್ಮನ್ಯುಃ ಕರೋತಿನಾಹಂ ಕರೋಮಿ ಮನ್ಯುಃ ಕರ್ತಾನಾಹಂ ಕರ್ತಾಮನ್ಯುಃ ಕಾರಯಿತಾ ನಾಹಂ ಕಾರಯಿತಾ ಏಷ ತೇ ಮನ್ಯೋ ಮನ್ಯವೇ ಸ್ವಾಹಾ ” ಇತಿಮಂತ್ರೌ ಪಠಿತ್ವಾ ‘ಉತ್ಸೃಷ್ಟಾ ವೈ ವೇದಾಃ’ ಇತಿ ಛಂದಾಸು ತ್ಸೃಜ್ಯ ದೇವರ್ಷಿ ಪಿತೄನ್ ಕೃಮೇಣೋದ್ವಾಸ್ಯ ಜಲಸಮೀಪೇ “ಕಾಂಡಾತ್ಕಾಂಡಾತ್” ಯಾ ಶತೇನ ಪ್ರತನೋಷಿ” ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ದೂರ್ವಾಂ ರೋಪಯಿತ್ವಾ ನಾಮಗ್ರಾಹಮ್ ನ್ಯೋನ್ಯಂ ಹಸ್ತೈರ್ಹಸ್ತಾನ್ಸಮಾಲಭ್ಯ ಜಲಾಶಯಂ ವಿಲೋಡನೇನೋರ್ಮಿಮಂತಂ ಕುರ್ವಂತಃ ಅವಗಾಹ್ಯ ತ್ರಿರುದ್ವೃತ್ಯ ಪ್ರಾಚೀಮುದೀಚೀಂ ವಾ ಯಾವದ್ಬಲಂ ಶೀಘ್ರಂ ಧಾವಿತ್ವಾ ಪುನರಾಗತ್ಯ ತದಾನೀಮೇವೋಪಾಕರ್ಮ ಕುರ್ಯುಃ ಇತಿ ॥

॥ ಅಥೋಪಾಕರ್ಮ ॥ ಅಥ ಸರ್ವೇ ದರ್ಭೇಷ್ವಾಸೀನಾಃ ಪವಿತ್ರಪಾಣಯ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಸರ್ವೇಷಾಮಧ್ಯೇಷ್ಯಮಾಣಾನಾಂ ಛಂದಸಾಂ ಯಾತಯಾಮತಾನಿರಾಸೇನಾಪ್ಯಾಯನದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಮುಪಾಕರ್ಮಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪಂ ಕುರ್ಯುಃ ॥ ನೂತನಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಸ್ತು ವಪನಂ ಸ್ನಾನಾದಿಚತುಷ್ಟಯಂ ಚ ಕೃತ್ವಾಚಮನಾದಿದೇಶಕಾಲಕೀರ್ತನಾಂತೇ ಅಧ್ಯೇಷ್ಯಮಾಣಾನಾಂ ಛಂದಸಾಂ ಯಾತಯಾಮತಾನಿರಾಸೇನಾಪ್ಯಾಯನದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ವೇದೋಪಾಕರಣಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ, ತದಾದೌ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ಪುಷ್ಟ್ಯರ್ಥಂ ತುಷ್ಟ್ಯರ್ಥಂ ವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಮಭ್ಯುದಯಾರ್ಥಂಚೈಭಿರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃಸಹ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ ಸ್ವಸ್ತಿಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ ನಿರ್ವಿಘ್ನತಾಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಗಣಪತಿಪೂಜನಂಚ ಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಪುಣ್ಯಾಹಾಂತಂ ಕ್ರಮೇಣ ಕುರ್ಯುಃ ॥

ಅಥ ಸಮನ್ವಾರಬ್ಧೇಷ್ವಂತೇವಾಸಿಷ್ವಾಚಾರ್ಯಃ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಸರ್ವೇಷಾಮಧ್ಯೇಷ್ಯಮಾಣಾನಾಂ ಛಂದಸಾಂ ಸವೀರ್ಯತ್ವಾಯೋಪಾಕರ್ಮಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಉಪಾಕರ್ಮಹೋಮಃ ಕರ್ಮ, ಆಘಾರವತ್ತಂತ್ರಮ್, ಪಂಚದಶದಾರು ರಿಧ್ಮಃ, ಅಗ್ನೀಷೋಮಾವಾಜ್ಯಭಾಗೌ, ಬಲವರ್ಧನೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ, ಸವಿತಾ ದೇವತಾ, ಚರುರ್ಹವಿಃ, ಅಗ್ನಿಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್, ಇತ್ಯಾದ್ಯನ್ವಾಧಾಯಾಪರಿಧಿ ನಿಧಾನಾತ್ಕೃತ್ವಾಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿಂ ಪಂಚಕೋಷ್ಠೇಷು ತಂಡುಲಪುಂಜೇಷೂದಗಗ್ರಾಂಕೂರ್ಚಾನ್ ನಿಧಾಯ 'ಉಪಾಕರ್ಮಾಂಗತ್ವೇನ ಪಂಚಕಾಂಡರ್ಷೀನ್ ಪೂಜಯಿಷ್ಯೇ' ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಸರ್ವೇ ನಿವೀತಿನಸ್ತೇಭ್ಯ ಉದಗಪವರ್ಗಮಾಸನಾನಿ ಕಲ್ಪಯಿತ್ವಾ "ಓಂ ಸಪ್ತ ತೇ ಅಗ್ನೇ–ಘೃತೇನ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಸೋಮಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಅಗ್ನಿಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ವಿಶ್ವಾಂದೇವಾನ್ಋಷೀನಾ ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಸ್ವಯಂಭುವಂ

ಕಾಂಡರ್ಷಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ " ಇತ್ಯಾವಾಹ್ಯ ಗಂಧಾದಿಭಿರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ " ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ। ಸೋಮಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಂ ತ-। ಅಗ್ನಿಂ ಕಾಂ-। ವಿಶ್ವಾಂದೇವಾನ' ಕಾಂಡರ್ಷೀಸ್ತ। ಸ್ವಯಂಭುವಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ " ಇತಿ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನೋ ಭವೇಯುಃ ॥ ಅಥಾಚಾರ್ಯಃ ಪರಿಧಾನ ಪ್ರಭೃತ್ಯಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾಜ್ಯಾಹುತೀ-ರುಪಜುಹೋತಿ- " ಓಂ ಯಾಜ್ಞಿಕೀಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಯಾಜ್ಞಿಕೀಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಇದಂ- ॥ ಓಂ ಸಾ. ಹಿತೀ-ಭ್ಯೋ-ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸಾ. ಹಿತೀಭ್ಯೋ ದೇ- ಇದಂ ॥ ಓಂ ವಾರುಣೀಭ್ಯೋ ಸ್ವಾಹಾ। ವಾರುಣೀಭ್ಯೋ ಇದಂ- ॥ ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ–ಇದಂ- ॥ ಅಥ ನಿವೀತೀ, ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಕಾಂಡರ್ಷಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಕಾಂಡರ್ಷಯ ಇದಂ- ॥ ಓಂ ಸೋಮಾಯ ಕಾಂಡರ್ಷಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸೋಮಾಯ ಕಾಂ- ಇದಂ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಕಾಂ- ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಕಾ- ॥ ಓಂ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಕಾಂಡರ್ಷಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಕಾಂಡರ್ಷಿಭ್ಯ ಇದಂ- ॥ ಓಂ ಸ್ವಯಂಭುವೇ ಕಾಂಡರ್ಷಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸ್ವಯಂಭುವೇ ಕಾಂಡರ್ಷಯ ಇದಂ- ॥ ಅಥೋಪವೀತೀ, ಓಂ ಸದಸಸ್ಪತಿಮದ್ಭುತಂ ಪ್ರಿಯಮಿಂದ್ರಸ್ಯ ಕಾಮ್ಯಮ್। ಸನಿಂ ಮೇಧಾಮಯಾಸಿಷ. ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸದಸಸ್ಪತಯ ಇದಂ- ॥ ಓಂ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ– ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ ಸವಿತ್ರ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಋಗ್ವೇದಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಋಗ್ವೇದಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಯಜುರ್ವೇದಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಯಜುರ್ವೇದಾಯೇದಂ॥ ಓಂ ಸಾಮವೇದಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸಾಮವೇದಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಅಥರ್ವವೇದಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಥರ್ವವೇದಾಯೇದಂ॥ ಓಂ ಅಥರ್ವಾಂ

ಗಿರೋಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಥರ್ವಾಂಗಿರೋಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸರ್ವದೇವಜನೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಸರ್ವದೇವಜನೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯ ಇದಂ " ಇತ್ಯೇಕೋನವಿಂಶತ್ಯಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ ದರ್ವ್ಯಾಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮವದಾನಧರ್ಮೇಣಾವದಾಯ ಜುಹೋತಿ — " ಓಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ । ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಸ್ ಸ್ವಾಹಾ " ಇತಿ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ॥ ತತಃ ಸರ್ವೇ ಆಚಾರ್ಯಾಯ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ದತ್ವಾ ಶ್ರೌತಸ್ಮಾರ್ತಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಯೋಗ್ಯತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಧಾರಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಆಚಮ್ಯ ವಿಧಿವದಭಿಮಂತ್ರಿತಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ " ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ–ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ " ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಧೃತ್ವಾ ಪುನರಾಚಾಮೇಯುಃ ॥ ಗೃಹಸ್ಥಾದಯ ಏವಮೇವ ದ್ವೇ ತ್ರೀಣಿ ವಾ ಯಥೋಕ್ತಂ ಧೃತ್ವಾ ಪುರಾ ಧೃತಂ ವಿಸೃಜೇಯುಃ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಸ್ತ್ವೇಕಮೇವ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಧೃತ್ವಾಚಮ್ಯ "ಇಯಂ ದುರುಕ್ತಾತ್" ಇತಿ ಮೇಖಲಾಂ ತ್ರಿಃ ಪರಿವೀಯ ' ಋತಸ್ಯ ಗೋಪ್ತ್ರೀ' ಇತಿ ಪರಿವೀತಮನುಮಂತ್ರ್ಯ ' ಪ್ರಾಣಾನಾಂ ಗ್ರಂಥಿರಸಿ ' ಅತಿ ಗ್ರಂಥಿಂ ಕೃತ್ವಾ ' ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಚಕ್ಷುಃ

---

೧ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಸ್ಯ ಹವನಧಾರಣಾದಿಕಂ ಸೂತ್ರೇಽನುಕ್ತಮಪಿ " ನೂತನಾನ್ಯುಪವೀತಾನಿ ಹುತ್ವಾ ದತ್ವಾ ಚ ಧಾರಯೇತ್, ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮಂತ್ರೇಣ ಹುತ್ವಾಗ್ನಾವುಪವೀತಕಮ್। ದತ್ವಾ ತು ಗುರವೇ ನೂತ್ನಂ ಧೃತ್ವಾ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಮಾರಭೇತ್ " ಇತಿ ವಚನಾದಾಚಾರಾಚ್ಚಾತ್ರಪರಿಗೃಹೀತಮ್ ।

ಇತಿ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನಂ ಧೃತ್ವಾ ‘ ಸೋಮೋಽಸಿ ಸೋಮಪಂ ಮಾ ಕುರು ’ ಇತಿ ಪಾಲಾಶಂ ‘ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸ ಮಸಿ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸಾಯತ್ವಾ ಇತಿ ಬೈಲ್ವಂ ವಾ ದಂಡಂ ಧೃತ್ವಾ ಪೂರ್ವಧೃತಾನ್ಯಪ್ಸು ವಿಸೃಜೇಯುಃ ॥ ಅಥ ಸರ್ವೇ ದರ್ಭೇಷ್ವಾಸೀನಾ ದರ್ಭಾಂಧಾರಯಮಾಣಾಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಉತ್ಸೃಷ್ಟಾನಾಂ ಛಂದಸಾಮುಪಾಕರಣಾರ್ಥಂ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞೇನ ಯಕ್ಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ‘ ವಿದ್ಯುದಸಿ ’ ಇತ್ಯಾದಿ ‘ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ’ ಇತಿ ಪ್ರತಿಪದ್ಯ ಸಾವಿತ್ರೀಂ ಪಚ್ಛೋಽರ್ಧರ್ಚಶೋಽನವಾನಂ–ಅಗ್ನಿಮೀಳೇ ’ ಇತ್ಯೃಚಮ್ “ ಇಷೇತ್ವೋರ್ಜೇತ್ವಾ, ಯಜ್ಞಸ್ಯ, ಶುಂಧಧ್ವಮ್ ” ಇತಿ ತ್ರೀನನುವಾಕಾನ್ ಕಾಂಡಾದೀನ್ವಾ, ಸರ್ವಾನನುವಾಕಾ ನೇಕದೇಶಾನ್ವಾಧೀತ್ಯಾನ್ಯದಪಿ ಯಥಾಚಾರಮಧೀಯೀರನ್ ॥ ತಥಾ “ ಅಗ್ನಆಯಾಹಿ–ಬರ್ಹಿಷಿ ॥ ಶನ್ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಸ್ರವಂತು ನಃ॥ ಅಥ ಶಿಕ್ಷಾಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ॥ ಅಮಾವಾಸ್ಯೇನ ವಾ ಪೌರ್ಣಮಾಸೇನ ವಾ ಹವಿಷಾ ಯಕ್ಷ್ಯಮಾಣೋ ಭವೇತಿ ॥ ವೃದ್ಧಿರಾದೈಚ್ ॥ ಸಮಾಮ್ನಾಯಃ ಸಮಾಮ್ನಾತಃ ॥ ಮಯರಸತಜಭನಲಗಸಮ್ಮಿತಮ್ ॥ ಪಂಚಸಂವತ್ಸರಮಯಮ್ ॥ ಗೌಃ ಗ್ಮಾ ಜ್ಮಾ ॥ ಯೋಗೀಶ್ವರಂ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಂ ॥ ನಾರಾಯಣಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ॥ ಅಥಾತೋ ಧರ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸಾ ॥ ಅಥಾತೋ ಬ್ರಹ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸಾ ” ಇತ್ಯೇವಮಧೀತ್ಯ ನಮೋಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಇತಿ ಪರಿಧಾನೀಯಾಂ ತ್ರಿರನೂಚ್ಯ ವೃಷ್ಟಿರಸಿ ಇತ್ಯಪಃಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಕಾಂಡರ್ಷೀನ್ಪೂರ್ವವತ್ಸಂತರ್ಪ್ಯ, ಅನೇನೋಪಾಕರ್ಮಾಂಗಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ- ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಂ ಸಮಾಪ್ಯ ನ್ಯೂನಾತಿರೇಕ ದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ “ ಕಾಮೋಽಕಾರ್ಷೀತ್ ” “ಮನ್ಯುರಕಾರ್ಷೀತ್” ಇತಿ ಮಂತ್ರೌ ಪಠಿತ್ವಾ “ ಉಪಾಕೃತಾ ವೈ ವೇದಾಃ ” ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾಥಾ-[1]

ಚಾರ್ಯಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮವದಾಯಾಂತಃ ಪರಿಧೌ ನಿಧಾಯ ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿರಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಹುತ್ಯ ಶ್ರಾವಣ್ಯೈ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ ಶ್ರಾವಣ್ಯೈ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾ ಇದಂ ॥ ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದಿಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ಕಾಂಡರ್ಷೀನುದ್ವಾಸ್ಯ “ಋಷಯಶ್ಛಂದಾಸ್ಯಾಚಾರ್ಯವೇದಾ ಯಜ್ಞಾಶ್ಚ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ । ಇತಿ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಅನೇನ ಉಪಾಕರ್ಮ ಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀಯತಾಮ್, ಇತೀಶ್ವರಾರ್ಪಣಂ ಕೃತ್ವಾ ತ್ರ್ಯಹಮೇಕಾಹಂ ವಾ ನಾಧೀಯಿನ್ ॥ ಇತ್ಯುಪಾಕರ್ಮ ॥

೧ ಅಯಂ ಚೋಪಹೋಮೋ ವಿಷ್ಣುಭಟ್ಟೀಯೇಽಭಿಹಿತಃ ॥

॥ ಅಥ ಸದ್ಯಃಸಂಧಾನಂ ॥

ಅಥ ಕರ್ತಾ ಸಪತ್ನೀಕಃ ಶುಚೌ ಸಮೇ ದೇಶೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ಆಚಮ್ಯಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಸದ್ಯಃಸಂಧಾನಹೋಮಂ ಕರ್ತುಂ ಸ್ಥಲಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ। ಓಂ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ ಇತಿ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ। ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಅಮುಕಕರ್ಮಕರ್ತುಂ ನಷ್ಟಮಗ್ನಿಂ ಸದ್ಯಃಸಧಾಸ್ಯೇ॥ ಸದ್ಯಃಸಂಧಾನಹೋಮಃ ಕರ್ಮ ಅಪೂರ್ವಂ ತಂತ್ರಂ, ಮೃಡೋನಾಮಾಗ್ನಿಃ, ಅಗ್ನ್ಯಾದಯೋ ದೇವತಾಃ, ಆಜ್ಯಂ ಹವಿ: ಅಗ್ನಿಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್ ಆಜ್ಯಸ್ಯ ಮಾಂತ್ರವರ್ಣಿಕ್ಯೋ ದೇವತಾಃ, ಅಂಗದೇವತಾಃ, ಪ್ರಧಾನದೇವತಾಃ, ತಾಃ ಸರ್ವಾ ಅತ್ರಸನ್ನಿತಾಃ ಸಂತು। ಏವಂ ಸಾಂಗೇನ ಕರ್ಮಣಾ ಸದ್ಯೋ ಯಕ್ಷ್ಯೇ ತದಂಗಮನ್ವಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ॥ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಅನ್ವಾಧಾಯ ಜುಷ್ಟೋದಮೂನಾ ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ಪಾತ್ರಾಸಾಧನಕಾಲೇ—ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಸ್ರುವೌ ಸ್ರುಕ್ಪ್ರೋಕ್ಷಣ್ಯೌ ಬರ್ಹಿಸಮಿಧಾವಿತ್ಯಾಸಾದ್ಯ ಸ್ರುಕ್ಸ್ರುವಸಮ್ಮಾರ್ಜನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಗ್ನಿಮಲಂಕೃತ್ಯ ತೂಷ್ಣೀಮೇಕಾಂ ಸಮಿಧಮಗ್ನೌನಿಧಾಯ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹು[illegible]ತ್ವಾ ಸ್ರುಚಿ ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂಗೃಹೀತ್ವಾ ಪರಿಶ್ರಿತೇಗ್ನೌ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಂ ಜುಹೋತಿ। ಅಪರಿಶ್ರಿತೇವಾ। ಓಂಸಪ್ತತೇಅಗ್ನೇ ಸಮಿಧಃಸಪ್ತಜಿಹ್ವಾ ಸಪ್ತರ್ಷಯಃ ಸಪ್ತಧಾಮಪ್ರಿಯಾಣಿ॥ ಸಪ್ತಹೋತ್ರಾಃ ಸಪ್ತಧಾತ್ವಾಯಜಂತಿ ಸಪ್ತಯೋನಿರಾಪೃಣಸ್ವಾಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಸಪ್ತವತ ಇದಂ ನಮಮ

ಧೇನು ವೃಷಭ ಮನಡ್ವಾಹಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ಕಾಂಸ್ಯಂ ವಾಸೋವೇತಿ ಯಥಾ ಸಂಭವಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ದತ್ವಾ ಮಮ ಔಪಾಸನ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿದಿನಾದಾರಭ್ಯಾತೀತದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪರ್ಯಂತಂ ಔಪಾಸನಾಹುತಿಪರಿಮಿತದ್ರವ್ಯಂ ಪರಿಗಣಯ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ದಾತುಮಹಮುತ್ಸೃಜೇ| ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಮಮ ಔಪಾಸನ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿದೋಷ ಪರಿಹಾರೋ ಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು| ಔಪಾಸನವಿಚ್ಛಿತ್ತಿ ಸಂಭವಂ ದೋಷಪರಿಹಾರೋಽಸ್ತು [ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ] ಓಂ ಪುನಸ್ತ್ವಾದಿತ್ಯಾ ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಕಾಮಾಃ ಸ್ವಾಹಾ|| ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯೋ ರುದ್ರೇಭ್ಯೋ ವಸುಭ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಭ್ಯೋ ವಸುನೀಥಾಯೇದಂ|| ಇತ್ಯೇಕಾಂ ಸಮಿಧಂ ಹುತ್ವಾ| ಪುನಸ್ತಯೈವ ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಜುಹೋತಿ||ಓಂ ಪ್ರನಸ್ತ್ವಾದಿತ್ಯಾ ಯಜಮಾನಸ್ಯಕಾಮಾಃ ಸ್ವಾಹಾ| ವಸುನೀಥಾಯೇದಂ|| ಇತ್ಯೇಕಯಾಹುತ್ಯಾ ಪ್ರತಿಸಂಧಾಯ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ| ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಾಹಾ|| ಇತಿ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಂ ವ್ಯಾಹತೀಶ್ಚ ಹುತ್ವಾ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ತತ್ರೈವಹ್ಯಸ್ತನ ಸಾಯಮೌಪಾಸನಮದ್ಯತನ ಪ್ರಾತರೌಪಾಸನಂಚ ತಂತ್ರೇಣ ಹುತ್ವೋದ್ದಿಷ್ಟಂ ಕರ್ಮಕೃತ್ವಾಗ್ನಿಂ ವಿಸೃಜೇತ್| ಅತ್ರ ಸಮಾರೋಪಣಂ ನ ಕುರ್ವಂತಿ| ಅಪವೃತ್ತೇ [ಸಂಕಲ್ಪಿತ] ಕರ್ಮಣಿ ಲೌಕಿಕಃ ಸಂಪದ್ಯತೇ ಇತಿ ನ್ಯಾಯಾತ್|| ಇತಿ ಸದ್ಯಃಸಂಧಾನಂ||

ಅಥಔಪಾಸನಂ ಆಚಮ್ಯಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮೋಪಾತ್ತದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂಹ್ಯಸ್ತನಸಾಯಮೌಪಾಸನಾಹುತೀಅದ್ಯತನ ಪ್ರಾತರೌಪಾಸನಾಹುತೀ ಚ ತಂಡುಲೈರ್ಹೋಷ್ಯಾಮಿ/

ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಜುಷ್ಟೋದಮೂನಾ ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ। ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ತತ್ರ ಉತ್ತರತಃ ಪಾತ್ರೇ ಹವನೀಯದ್ರವ್ಯಂ ನಿಧಾಯ। ದರ್ಭದ್ವಯಮಗ್ನೌ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ ಹೋಮದ್ರವ್ಯಂ ಪ್ರಾಗಾದಿ ತ್ರಿಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರ್ಯಗ್ನಿ ಕೃತ್ವಾ। ಉದಞ್ಚಿರಸ್ಯ ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ। ಅಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ದರ್ಭೇಷ್ವಾಸಾದ್ಯ। :ಸ್ವಾಹೇತ್ಯೇಕಾಂ ಸಮಿಧಮಾಧಾಯ ಜುಷಸ್ವ ನ ಇತ್ಯಾದ್ಯಗ್ನ್ಯಲಂಕರಣಾಂತಂಕೃತ್ವಾ। ತೂಷ್ಣೀಮೇಕಾಂ ಸಮಿಧಮಗ್ನೌ ನಿಧಾಯ। ತಸ್ಯಾಮಾದೀಪ್ತಾಯಾಂ ತತ್ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗೇ ಹೋಮದ್ರವ್ಯಂ ಪ್ರತ್ಯಗ್ಹಸ್ತಬಿಲೇನ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಮೂಲದೇಶೇನ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಂ ಪ್ರಬಾಹುಗ್ಜುಹೋತಿ। ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯ ಇದಂ। ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣತೋತಿಹಾಯ। ಪುನಃ ಪೂರ್ವತೋಧಿಕಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸಮಿದ್ಧ್ಯೇವ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಪ್ರತ್ಯಗ್ಹಸ್ತಬಿಲೇನ ಅಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಂ ಕನಿಷ್ಠಕಾಮೂಲದೇಶೇನ ಪ್ರತಿಮುಖಂ ಪ್ರಬಾಹುಙ್ಮನಸೈವ ಜುಹೋತಿ। ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ।[ಇತಿ ಮನಸಾ] ಪುನಃತೂಷ್ಣೀಮೇಕಾಂ ಸಮಿಧಮಗ್ನೌ ನಿಧಾಯ। ಪುನಃ ಓಂ ಸೂರ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಹಾ। ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ। ಇತ್ಯುತ್ತರತೋತಿಹಾಯ ದ್ವಿತೀಯಾಮಾಹುತಿಂ ಪೂರ್ವತೋ ಭೂಯಸೀಮುಪದಾಯ ಪೂರ್ವದ್ವಿತೀಯಾಹುತಿವಜ್ಜುಹೋತಿ। ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೇಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ। !ಜುಷಸ್ವ ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್। ಯದಿ ಪರಿಸ್ತೃಣಾತಿ ನ ತಾನ್ಪ್ರಹತಿ ಧಾರಯತೇ ೯ವ। ಇತ್ಯೌಪಾಸನಂ ॥

ಅಥ ವೈಶ್ವದೇವಪ್ರಯೋಗಃ– ಆಚಮ ಸಂಕೀರ್ತ ೯ ಮಮೋಪಾತ್ತ ಪಂಚಸೂನಾದೋಷಪರಿಹಾರದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ವೈಶ್ವದೇವಹೋಮಂಕರಿಷ್ಯೇ। ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಂ ಆವಸಥ್ಯನಾಮಾನಮಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿ-

ಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ ಇತ್ಯಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ| ಉತ್ತರತಃಪಾತ್ರೇ ಹವನೀಯದ್ರವ್ಯಂನಿಧಾಯ ದರ್ಭದ್ವಯಮಗ್ರಾ ಪ್ರಜಾಲ್ಯ ಹವನೀಯಮನ್ನಂ ಪ್ರಾಗಾದಿತ್ರೀಃಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರ್ಯಗ್ನಿಕೃತ್ವಾ ಉದಜ್ಜಿರಸಾ ಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ದರ್ಭೇ-ಷ್ವಾಸಾದ್ಯ ಅಗ್ನ್ಯಲಂಕರಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಂಗುಷ್ಠಪರ್ವಮಾತ್ರಂ ಚರುಮವದಾಯ ಹಸ್ತೇನೈವಜುಹೋತಿ| ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ || ಅಗ್ನಯ ಇದಂ || ಯಥಾಲಿಂಗಮುದ್ದೇಶ ತ್ಯಾಗಃ। ಓಂ ಸೋಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಧ್ರುವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಧ್ರುವಾಯ ಭೂಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಧ್ರುವಕ್ಷಿತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಅಚ್ಯುತಕ್ಷಿತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಈಶಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಜಯಂತಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಧರ್ಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಧರ್ಮರುಚಯೇ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಧನ್ವಂತರಯೇ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ವಿದ್ಯಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಅಂಬಿಕಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಹರಯೇ ಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಗಣೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಓಂ ಗಣಪತಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಓಂ ಪರಿಷದ್ಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಓಂ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಓಂ ಸಾಧ್ಯೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಓಂ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಓಂ ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ। ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ। ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ। ಇತಿ ಈಶಾನ್ಯಭಾಗೇ ಹುತ್ವಾ। ಅಥಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ಭೂಮೌ ಚತುರಸ್ರಮಂಡಲಂಕೃತ್ವಾ। ಓಂ ಯೇಭೂತಾಃ ಪ್ರಚರಂತಿ ದಿವಾನಕ್ತಂ ಬಲಿಮಿಚ್ಛಂ ತೋವಿತುದಸ್ಯಪ್ರೇಷ್ಠಾಃ। ತೇಭ್ಯೋಬಲಿಂ ಪುಷ್ಟಿಕಾಮೋ ಹರಾಮಿ ಮಯಿ ಪುಷ್ಟಿಂ ಪುಷ್ಟಿ-

ಪತಿರ್ಧಾತು ಸ್ವಾಹಾ॥ ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯೋನಮಃ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಇತಿ ಬಲಿಹರಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಜುಷಸ್ವನ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥ ಸದ್ಯಃಸಂಧಾನಾದಿ ಕರ್ಮಣಾಂ ಸಾಂಗತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂದದ್ಯಾತ್ । ಇತಿ ವೈಶ್ವದೇವ ಹೋಮಪ್ರಯೋಗಃ ॥

— ನವಗ್ರಹಶಾಂತಿಃ —

ಮಧ್ಯೇತು ಭಾಸ್ಕರಂ ವಿಂದ್ಯಾಲ್ಲೋಹಿತಂ ದಕ್ಷಿಣೇನತು । ಪೂರ್ವೇತು ಭಾರ್ಗವಂ ವಿಂದ್ಯಾತ್ಪೂರ್ವ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಶಶೀ। ಪೂರ್ವೋತ್ತರೇ ಬುಧಂವಿದ್ಯಾದುತ್ತರೇತುಗುರುಂತಥಾ॥ ಪಶ್ಚಿಮೇತುಶನಿಂವಿಂದ್ಯಾದ್ರಾಹುಂ ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮೇ ॥ಪಶ್ಚಿಮೋತ್ತರತಃ ಕೇತುಗ್ರ್ರಹಸ್ಥಾನಂ ವಿಧೀಯತೇ । ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರಭಾಗೇತು ಸಾಧಿಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಃ ॥೧॥ ವರ್ತುಳಂಚ ತ್ರಿಕೋಣಂಚ ಪಂಚಕೋಣಂ ತಥೈವಚ । ಚತುಷ್ಕೋಣಂ ತಥಾಬಾಣಂ ಸದೀರ್ಘಚತುರಸ್ರಕಂ ॥ ಧನುಃ ಶೂರ್ಪಂ ಧ್ವಜ ಶ್ಚೇತಿ ಬಾಣಾದೀನಾಂತು ಮಂಡಲಂ ॥೨॥ ಭಾಸ್ಕರಾಂಗಾರಕೌ ರಕ್ತೌ ಶ್ವೇತೌ ಶುಕ್ರ ನಿಶಾಕರೌ । ಸೋಮಪುತ್ರೋ ಗುರುಶ್ಚೈವ ತಾವು ಭೌ ಪೀತ ಕೌ ಸ್ಮೃತೌ ॥ ಕೃಷ್ಣಂ ಶನೈಶ್ಚರಂ ವಿಂದ್ಯಾದ್ರಾಹುಂ ಕೇತುಂ ತಥೈವಚ ॥೩॥ ಈಶ್ವರಂ ಭಾಸ್ಕರಂ ವಿದ್ಯಾತ್ ಸ್ಕಂದ ಮಂಗಾರಕಂತಥಾ । ಶುಕ್ರಂ ಶಚೀಪತಿಂ ವಿಂದ್ಯಾ ದುಮಾಂಚೈವ ನಿಶಾಕರಂ । ಬುಧಂ ನಾರಾಯಣಂ ವಿಂದ್ಯಾದ್ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂಚ ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ॥ ಯಮಂ ಶನೈಶ್ಚರಂ ವಿಂದ್ಯಾದ್ರಾಹುಂ ಕಾಲಂ ತಥೈವಚ । ಕೇತು ಮಗ್ನಿ ಮಯಂ ವಿಂದ್ಯಾ ದೇವಂ ದೇವಾಯಥಾ ಗ್ರಹಾಃ । ದೇವತಾ ಗೃಹರೂಪೇಣ ದರ್ಶಯಂತಿಶುಭಾಶುಭಂ ॥೪॥ ಅಗ್ನೀಶ್ವರೌ ಭಾಸ್ಕರಸ್ಯ ಭೂಕ್ಷೇತ್ರೇಶೌ ಕುಜಸ್ಯಹಿ। ಇಂದ್ರಾಣೀಂದ್ರೌ ಸಿತಸ್ಯಾಥ ಅಪೋ ಗೌರೀ ನಿಶಾಪತೇಃ । ವಿಷ್ಣು

ವಿರ್ಷ್ಣುರ್ಬೃಧಸ್ಯೇಂದ್ರ ಮರುತ್ವಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮೈವೈಗುರೋಃ || ಶನೇಃ ಪ್ರಜಾಪತಿ ಯಮೌ ರಾಹೋಃ ಸ್ಸರ್ಪಶ್ಚ ನಿರ್ಋತಿಃ ||
ಕೇತೋರ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಶ್ಚಾಧಿಪ್ರತ್ಯಧಿ ದೇವತಾಃ ||೫|| ಕರ್ತಾನಿತ್ಯಕರ್ಮಕೃತ್ವಾ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಹುತ್ವಾ ಸಪತ್ನೀಕೋ,
ಆಸನೇಶೂಪವಿಶ್ಯ ಆಚಮನಾದಿ ದೇಶಕಾಲ ಕೀರ್ತನಾಂತೇ ಮಮ ಅಮುಕ ಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನಸ್ಯ ಅಮುಕನಾಮದೇಯಸ್ಯ
ಅಮುಕ ನಕ್ಷತ್ರೇ ಅಮುಕ ರಾಶೌ ಅಮುಕ ಮಹದರ್ಶಾಯಾಂ ಅಮುಕ ಭುಕ್ತೌ, ಪತ್ನ್ಯಾಃ, ಪುತ್ರಸ್ಯ, ಪೌತ್ರಸ್ಯ
ಸಭ್ರಾತೃಕಸ್ಯ, ಕುಮಾರಿಕಾಯಾಃ, ಸರ್ವೇಶಾಂ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರ ಜನ್ಮರಾಶಿವಶಾತ್, ನಾಮನಕ್ಷತ್ರ ನಾಮರಾಶಿವಶಾತ್,
ಗೋಚರ ವೇಧಾಷ್ಟಕ, ವರ್ಗಜ, ರೂಪಜ, ದೇಹಜ, ಬಲಾಬಲಾಭಾವೇಷು, ಯೇಯೇಗ್ರಹಾಃ, ಅರಿಷ್ಟಸ್ಥಾನಗತಾಃ,
ತೇಷಾಂ ಗ್ರಹಾಣಾಂ ಶುಭ ಏಕಾದಶಸ್ಥಾನಫಲಪ್ರಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ, ನಾಕ್ಷತ್ರದಶಾಮಾರ್ಗೇ ಕ್ರೂರಮಹದರ್ಶಾಯಾಂ,
ಕ್ರೂರಾಂತರ ಭುಕ್ತ್ಯಾ ಯದನಿಷ್ಟಂ, ಜನಿತ, ಜನಿಷ್ಯಮಾಣ, ಸರ್ವಾರಿಷ್ಟನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ [ವಿಂಶೋತ್ತರದಶಾ,
ಯೋಗಿನಿದಶಾ, ಕಾಲಚಕ್ರದಶಾ, ಅಂತರ್ದಶಾ, ಪ್ರಾಣದಶಾ, ಸೂಕ್ಷ್ಮದಶಾಜನಿತ] ಜನ್ಮಾನುಜನ್ಮ ತ್ರಿಜನ್ಮವಶಾತ್,
ಗಂಡಾತಿಗಂಡದುಷ್ಟಯೋಗಾದಿವಶಾತ್, ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮ ದ್ವಾದಶಭಾವಸ್ಥಿತದುಷ್ಟಗ್ರಹವಶಾತ್, ಗ್ರಹಣೋತ್ಪಾತಾದಿಜನಿತ
ಭೌಮಾಂತರಿಕ್ಷ, ದಿವ್ಯಮಹೋತ್ಪಾತ, ದುಃಸ್ವಪ್ನ, ದುಃಶಕುನ, ದುಷ್ಟಗ್ರಹದೃಷ್ಟಿವಶಾತ್, ಜನ್ಮಲಗ್ನವಶಾತ್, ಶತ್ರು-
ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಥಿತ, ನೀಚಗ್ರಹವಶಾತ್, ಪಾಪಗ್ರಹಸಂಯೋಗವಶಾತ್, ಷಡ್ವರ್ಗ, ಸಪ್ತವರ್ಗ, ಅಷ್ಟಕವರ್ಗ, ಘಾತನಕ್ಷತ್ರ, ನೀಚ-
ರಾಶಿಸ್ಥಿತಗ್ರಹವಶಾತ್ ಸಂಭಾವಿತ ಪಾಂಚಭೌತಿಕ ದೇಹಸ್ಥಿತ ಶೀತ, ಪಿತ್ಥ, ಕಫ, ಜನಿತಜನಿಷ್ಯಮಾಣ, ಜ್ವರ, ಏಕಾಹಿಕ
ದ್ವಾಹಿಕ, ತ್ರ್ಯಾಹಿಕ, ಚಾತುರ್ಥಿಕಾದಿಜ್ವರ, ಸಂಧಿವಾತ, ಅಕ್ಷಿ, ಕುಕ್ಷಿ, ಶಿರೋರೋಗ, ಮಂದಾಗ್ನಿ, ಹೃಚ್ಛೂಲಾತಿಸಾರ,
ದಂತರೋಗ, ಕಂಠರೋಗ, ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ, ಭೂತಪ್ರೇತ, ಪಿಶಾಚ, ಯಕ್ಷ, ಯಮದೂತ, ಶಾಕಿನಿ, ಡಾಕಿನಿ, ಬ್ರಹ್ಮ-
ರಾಕ್ಷಸ, ಬಾಲಗ್ರಹ, ಸರ್ಪಶ್ವಾಪದಾದಿ ಶತ್ರುಭಯಾದಿನಾ ಜನಿಷ್ಯಮಾಣ ಜಲಗಂಡ ವೃಕ್ಷಾದಿಪತನ ಅಗ್ನಿಭಯ ವಾಹನಾ-

ಪಘಾತಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಮೃತ್ಯುಭಯ ನಿವಾರಣದ್ವಾರಾದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ, ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷಾದಿ ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಗೃಹೇ ಅಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ಥೈರ್ಯತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರಧನಧಾನ್ಯ ಗೋಮಹಿಷ್ಯಾದಿ ಸಮೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಗ್ರಹಶಾಂತಿಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಆದೌ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನಂ ನಾಂದೀ ಸಮಾರಾಧನಂ ಪುಣ್ಯಾಹ ವಾಚನಂ (ಆದಿತ್ಯಾದಿ ನವಗ್ರಹಾಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ ಇತಿ ವಿಶೇಷಃ) ಕೃತ್ವಾ ಆಚಾರ್ಯಾದಿವರಯೇತ್ । ಅಸ್ಯ ಯಾಗಸ್ಯ=ವಿಧಿಪೂರ್ವಕಂ। ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ । ಆಚಾರ್ಯಃ ಪವಿತ್ರ ಪಾಣಿ-ರಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದ್ಯಗ್ನಿಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಅನ್ವಾದಧ್ಯಾತ್= ಆದಿತ್ಯಾದಿ ನವಗ್ರಹಾನುಕೂಲತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಗ್ರಹಶಾಂತಿ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ, ಗ್ರಹಶಾಂತಿ ಹೋಮಃ ಕರ್ಮ, ಆಘಾರವ-ತ್ತಂತ್ರಂ, ಪಂಚದಶದಾರುರಿಧ್ಮಃ ಅಗ್ನಿಶೋಮಾವಾಜ್ಯ ಭಾಗೌ । ಕಪಿಲೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ । ಆದಿತ್ಯೋ ದೇವತಾ । ಧೂಮ-ಕೇತುರ್ನಾಮಾಗ್ನಿಃ । ಅಂಗಾರಕೋ ದೇ= । ಹಾಟಕೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ । ಶುಕ್ರೋ ದೇ= । ಪಿಂಗಲೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ । ಚಂದ್ರೋ ದೇ= । ಜಾಠರೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಬುಧೋ ದೇ= । ಶಿಖೀ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ । ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದೇ= । ಮಹಾತೇಜಾ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ । ಶನೈಶ್ಚರೋ ದೇ= । ಹುತಾಶನೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ । ರಾಹುರ್ದೇವತಾ । ರೌದ್ರೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ । ಕೇತು-ರ್ದೇವತಾ । ಚರುರ್ಹವಿಃ । ಉಪಹೋಮಶ್ಚಾದಿತ್ಯಾನಾಂ ನವಾನಾಂ ಗ್ರಹಾಣಾಂ ಕ್ರಮೇಣಾರ್ಕ ಖದಿರೌದುಂಬರಪಾ-ಲಾಶಾಮಾರ್ಗಾಽಶ್ವತ್ಥಶಮೀದೂರ್ವಾಕುಶಾಖ್ಯ ಸಮಿಚ್ಚರ್ವಾಜ್ಯದ್ರವ್ಯೈಃ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ 'ಅಷ್ಟ ಸಹಸ್ರ ಅಷ್ಟ-

---

ಟಿಪ್ಪಣಿ :– ಸೂತ್ರೋಕ್ತಾನ್ಯತಮಾಸಂಖ್ಯಯಾ "ಯದಾ ಪ್ರಧಾನಸ್ಯಾಷ್ಟ ಸಹಸ್ರಂ ತದಾಧಿ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ ನಾಮಷ್ಟಾವಿಂಶತಿ ಯದಾಷ್ಟಶತಂ ತದಾಷ್ಟಾವಷ್ಟೌ, ಯದಾಷ್ಟಾವಿಂಶತಿಃ ದದಾತಿಸ್ರಸ್ತಿಸ್ರ ಆಹುತೀರ್ಜುಹುಯಾ ದೇವಮೇವ ಲೋಕ ಪಾಲಾದೀನಾಂ ॥

ಶತಮಷ್ಟಾವಿಂಶತಿರ್ವಾ'' ಅಧಿಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾನಾಂ ತೈರೇವದ್ರವ್ಯೈಃ। ಇಂದ್ರಾದಿ ಲೋಕಪಾಲನಾಂ ದುರ್ಗಾದೀನಾಂಚ ಸಮಿಚ್ಚರ್ವಾಜ್ಯದ್ರವ್ಯೈಃ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪ್ರಧಾನಾನುಗುಣಮಮುಕ ಸಂಖ್ಯಯಾ ಯಕ್ಷ್ಯೇ। ಆಜ್ಯ ಮಿಶ್ರತಿಲವ್ರೀಹಿಭಿಃ ವಾ ಹ್ವತಿಭಿರಮುಕ ಸಂಖ್ಯಯಾ ಯಕ್ಷ್ಯೇ। ಅಗ್ನಿಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತರ ಅರ್ಯಮಾದಯೋ ದೇವತಾಃ। ಆಜ್ಯಸ್ಯ ಮಾಂತ್ರವರ್ಣಿಕ್ಯೋ ದೇವತಾಃ। ಅಂಗದೇವತಾ ಪ್ರಧಾನದೇವತಾಶ್ಚ ಸರ್ವಾ ಅತ್ರ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು। ಏವಂ ಸಾಂಗೇನ ಕರ್ಮಣಾಸದ್ಯೋಯಕ್ಷ್ಯೇ, ಇತಿ। ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಸಮಿಧಾಥಾನಾದ್ಯಾ ಪ್ರಣೀತಾಭ್ಯಃ ಕೃತ್ವಾ ಹವೀಂಷಿ ನಿರ್ವಪತಿ-'ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ = ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂಸವಿತ್ರೇ, ಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಹಾಮಿ'' ಇತಿ ತ್ರಿರ್ಯಜುಷಾ ಸಕೃತ್ತೂಷ್ಣೀಮ್। ಏವಮೇವ ಅಂಗಾರಕಾಯ ಶುಕ್ರಾಯ ಸೋಮಾಯ ಬುಧಾಯ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಶನೈಶ್ಚರಾಯ ರಾಹವೇ ಕೇತವೇ ಇತಿ ತ್ರಿರ್ಮಂತ್ರೇಣ ಸಕೃತ್ತೂಷ್ಣೀಂ ನಿರೂಪ್ಯ, 'ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ = ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂಸವಿತ್ರೇವೋ ಜುಷ್ಟಪ್ರೋಕ್ಷಾಮಿ'' ಅಂಗಾರಕಾಯ, ಶುಕ್ರಾಯ, ಸೋಮಾಯ, ಬುಧಾಯ, ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಶನೈಶ್ಚರಾಯ ರಾಹವೇ ಕೇತವೇ। ಇತಿ ಸಕೃನ್ಮಂತ್ರೇಣ ದ್ವಿಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಾದಿ ಹವಿರುದ್ವಾಸನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಭಿಘಾರಣಾಂತಂ ಕುರ್ಯಾತ್। ಅಥಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿ ಮೀಶಾನ್ಯ ಭಾಗೇಷ್ಟದಲಂ ಪದ್ಮಮಾಲಿಖ್ಯ ತತ್ರಾಕ್ಷತಪುಂಜಿ ತಂತುವೇಷ್ಟಿತಂ ಶುದ್ಧಜಲಪೂರಿತಂ ಪಂಚರತ್ನಸಹಿತಂ ಸಪಲ್ಲವಂ ಸಫಲಂ ಸಕೂರ್ಚಂ ವಸ್ತ್ರವೇಷ್ಟಿತಂ ಕಲಶಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ [ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ತಂಡುಲೈಃ ಸ್ಥಂಡಿಲಂ ಕೃತ್ವಾ ತತ್ರಾಷ್ಟದಲಂ ಸಕರ್ಣಿಕಂ ನಳಿನಮುಲ್ಲಿಖ್ಯ ಮಧ್ಯೇಕರ್ಣಿಕಾಯಾ ಮಾದಿತ್ಯಾಯ ರಕ್ತವರ್ಣಕೈರ್ವೃತ್ತಾಕಾರಂ ಮಂಡಲಂ ವಿಲಿಖ್ಯ ತತ್ರಯವಧಾನ್ಯಪೂರಿತಂ ಪಾತ್ರಂ ನಿಧಾಯ ತದುಪರಿ ಫಲಂ ಪ್ರತಿಮಾಂ ಕೂರ್ಚಂ ವಾ ವಿನ್ಯಸ್ಯ ವಸ್ತ್ರಯುಗ್ಮೇನಾವೇಷ್ಟಯೇತ್ ॥ ಏವಮೇವ ದಕ್ಷಿಣದಳೇ ಅಂಗಾರಕಾಯ ರಕ್ತವರ್ಣೈಃ ತ್ರಿಕೋಣಾಕಾರಂ ಮಂಡಲಂ ಮಾಷಕಿಧಾನ್ಯಪೂರಿತಂ ಪಾತ್ರಂ, ಪೂರ್ವದಳೇ ಶುಕ್ರಾಯ ಶುಕ್ಲವರ್ಣೈಃ ಪಂಚಕೋಣಾ- ಕೃತಿಂ ತಂಡುಲಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಂ ಆಗ್ನೇಯದಳೇ ಸೋಮಾಯ ಶುಕ್ಲವರ್ಣೈಶ್ಚತುರಸ್ರ ಮಂಡಲಂ ಶ್ಯಾಮಾಕಪೂರ್ಣ-

ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಂ । ಈಶಾನ್ಯದಳೇ ಬುಧಾಯ ಪೀತವರ್ಣರಚಿತೇ ಬಾಣಾಕಾರಮಂಡಲೇ ಮುದ್ಗಪೂರಿತಪಾತ್ರಂ । ಉತ್ತರದಳೇ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಪೀತವರ್ಣೈಃ ಕೃತೇ ದೀರ್ಘಚತುರಶ್ರಮಂಡಲೇ ಚಣಕಪಾತ್ರಂ । ಪಶ್ಚಿಮದಳೇ ಶನೈಶ್ಚರಾಯ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣೈರ್ಧನುರಾಕಾರಂ ಮಂಡಲಂ ತಿಲಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಂ । ನೈರುತ್ಯದಳೇ ರಾಹವೇ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣೈರೇವವಿರಚಿತೇ ಶೂರ್ಪಾಕಾರ ಮಂಡಲೇ ಮಾಷಪೂರಿತಪಾತ್ರಂ । ವಾಯುವ್ಯದಳೇ ಕೇತವೇಧೂಮ್ರವರ್ಣೈರ್ಧ್ವಜಾಕಾರಂ ಮಂಡಲಂ ಕುಳಿತ್ಥ ಧಾನ್ಯಪೂರಿತಂ ಪಾತ್ರಂ ಸರ್ವತ್ರಫಲ ಪ್ರತಿಮಾವಸ್ತ್ರಂ ಏವಂ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ನಿಧಾಯ ದರ್ಭೇಷು ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೋಪವಿಶ್ಯ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯಾಮುಖಫಲಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಆದಿತ್ಯಾದಿ ನವಗ್ರಹಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ನವಗ್ರಹಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯಾಸನಭೂಶುದ್ಧ್ಯಾದಿ ವಿಧಾಯ "ಮಹಿದ್ಯೌ" ಇತ್ಯಾದಿ ಕಲಶೇವರುಣ ಪೂಜಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ "ಸರ್ವೇ ಸಮುದ್ರಾಃ=ನದಾಃ । ಆಯಾಂತು ಯಜಮಾನಸ್ಯ ದುರಿತಕ್ಷಯಕಾರಕಾಃ" ಇತಿ ಭಾವಯಿತ್ವಾ ಗ್ರಹಮಂಡಲೇ ಗ್ರಹಾನಾವಾಹ್ಯ ಪೂಜಯೇತ್। ಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ— ಹಸ್ತೇಫಲ ತಾಂಬೂಲಾನಿ ಗೃಹಿತ್ವಾ— ಇದಂ ಫಲಂ ಮಯಾದೇವಸ್ಥಾಪಿತಂ ಪುರತಸ್ತವ। ತೇನ ಮೇ ಸಫಲಾವಾಪ್ತಿರ್ಭವೇಜ್ಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮನಿ ॥ ಆದಿತ್ಯೋವಾ ಏಷ-ಹಿರಣ್ಮಯಃ ಪುರುಷಃ । ಪದ್ಮಂಯದ್ಗ್ರಹ ಮುಚ್ಯತೇ ಪಯುಗಂ ಶಾರೀತಥಾ ತಂಡುಲಂ ಜಾನುಭ್ಯಾಂ ಕೂರ್ಚಲಿಂಗಂ ಘಟಮಪಿಚ ತನುಂ ಚರ್ಮ ವಸ್ತ್ರೇಚನಾಡ್ಯಃ ತಂತುಂತನ್ಮಾಂಸಯುಕ್ತಂ ರುಧಿರಮಪಿಜಲಂ ಸ್ವರ್ಣಕಂ ಪ್ರಾಣರೂಪಂ ವಸ್ತ್ರಾಣ್ಯಸ್ಥೀನಿ ಚಾಸ್ಯಃ ಫಲಮಪಿಚಶಿರಃ ಪಲ್ಲವಾಃ ಕೇಶಜಾಲಾಃ ನವಗ್ರಹ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ಅತ್ರಸನ್ನಿಹಿತಾಃಸಂತು ॥

ಅಥ ಪರಿಧಾನಪ್ರಭೃತ್ಯಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಚರುಂ ನವಧಾವಿಭಜ್ಯ "ಆದಿತ್ಯಾಯತ್ವಾ, ಅಂಗಾರಕಾಯ ತ್ವಾ" ಇತ್ಯಾದಿಯಥಾಕ್ರಮಮಭಿಮೃಶ್ಯ ಪಕ್ವಾಜ್ಜುಹೋತಿ ॥ ಸರ್ವತ್ರಾವದಾನಧರ್ಮೇಣ ಪಕ್ವಮವದಾಯ ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ವಿ-ಷ್ಟಕೃದ್ವ ... "ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ-ಪ್ರಚೋದಯಾತ್" ಇತಿ ಪುರೋನುವಾಕ್ಯಾಮನೂಚ್ಯ ಆಸತ್ಯೇನ-ಪಶ್ಯನ್ ನಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ

ಸ್ವಾಹಾ ಆದಿತ್ಯಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ಇತಿ ಕ್ರಮೇಣ ತತ್ತದುಕ್ತಯಾಜ್ಯಯಾ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸ್ವಾಹುತಿಂ ಜುಹುಯಾತ್ ॥ "ಅಗ್ನಿರ್ಮೂರ್ಧಾ" ಇತ್ಯಂಗಾರಕಾಯ ॥ "ಪ್ರವಃಶುಕ್ರಾಯ"ತಿ ಶುಕ್ರಾಯ । ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವೇತಿ ಸೋಮಾಯ । ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವೇತಿ ಬುಧಾಯ । ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಅತಿಯದರ್ಯೋ ಇತಿ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ । ಶಂನೋ ದೇವೀತಿ ಶನೈಶ್ಚರಾಯ । ಕಯಾನಶ್ಚಿತ್ರೇತಿ ರಾಹವೇ । ಕೇತುಂ ಕೃಣ್ವನ್ ಇತಿ ಕೇತವೇ । ಇತಿ ಯಾಜ್ಯಾಮಂತ್ರೈಃಕ್ರಮೇಣ ನವಾನಾಂ ಗ್ರಹಾಣಾಂ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ ಪ್ರತಾನ್ವಕ್ತಾ ಅರ್ಕಖದಿರೌದುಂಬರ ಪಾಲಾಶಾಪಾಮಾರ್ಗಾಶ್ವತ್ಥ ಶಮೀದೂರ್ವಾ ಕುಶಾಖ್ಯಾಃ ಸಮಿಧಃಕ್ರಮೇಣ ಚರ್ವಾಜ್ಯೇಣಚ ಇತ್ಯಾದಿಭಿಃ ಸಂಕಲ್ಪಿತ ಸಂಖ್ಯಯಾಹುತ್ವಾ ಅಧಿಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾನಾಂಚ ಅಂಥೇಂದ್ರಾದೀನಾಂ ದುರ್ಗಾದೀನಾಂಚ ಸಮಿಚ್ಚರ್ವಾಜ್ಯ ದ್ರವ್ಯೈಃ ಸಂಕಲ್ಪಿತ 'ಸಂಖ್ಯಯಾಹುತ್ವಾ ಆಜ್ಯಮಿಶ್ರತಿಲ ವ್ರೀಹಿಭಿಶ್ಚ ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿಃ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತ ಸಂಖ್ಯಯಾ ಜುಹುಯಾತ್ । ತತಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಂ ಪ್ರತಿಪಕ್ವಮುತ್ತರಾರ್ಧಸ್ತ್ಸ್ವಕೃತ್ಸಕೃ ದವದಾಯ ದ್ವಿರಭಿಘಾರ್ಯ ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ "ಅರ್ಯಮಣಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿಮಿಂದ್ರಂದಾನಾಯ ಚೋದಯ । ವಾಚಂ ವಿಷ್ಣು॑ಂ ಸರಸ್ವತೀ॑ಂ ಸವಿತಾರಂ ಚ ವಾಜಿನೋऽಮ್, ಸೋಮ॑ಂ ರಾಜಾನಂ ವರುಣಮಗ್ನಿಮನ್ವಾರಭಾಮಹೇ । ಆದಿತ್ಯಾನ್ವಿಷ್ಣು॑ಂ ಸೂರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಚ ಬೃಹಸ್ಪತೀ॑ ಸ್ವಾಹಾ" ಇತ್ಯುತ್ತರಾರ್ಧಪೂರ್ವಾರ್ಧೇऽತಿಹಾಯ ಪೂರ್ವಾಆಹುತೀರ್ಜುಹುಯಾತ್ ॥ ಅರ್ಯಮ್ಣೇ, ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ, ಇಂದ್ರಾಯ, ವಾಚೇ, ವಿಷ್ಣವೇ, ಸರಸ್ವತ್ಯೈ, ಸವಿತ್ರೇ, ಸೋಮಾಯ ರಾಜ್ಞೇ, ವರುಣಾಯ, ಅಗ್ನಯೇ, ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯಃ, ಸೂರ್ಯಾಯ, ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ನ-॥ ಅಥೋಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸ್ವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ಮೇಕ್ಷಣ ಪ್ರಹರಣಾದಿ ಶುಲ್ಬ ಪ್ರಹರಣಾಂತೇ ಜಯಪ್ರಭೃತಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

ಹವನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಂ ಜುಹುಯಾತ್ ||

ಓಂ ಮೂರ್ಧಾನಂದಿವೋ=ದೇವಾ ಸ್ವಾಹಾ | ಯಜ್ಞ ಯಜ್ಞಂಗಚ್ಛ ಯಜ್ಞಪತಿಂ ಗಚ್ಛ ಸ್ವಾಂಯೋನಿಂ ಗಚ್ಛ ಸ್ವಾಹಾ | ಏಷತೇ ಯಜ್ಞೋ ಯಜ್ಞಪತೇ ಸುವಿರ ಸ್ವಾಹಾ | ದೇವಾಗಾ ತುವಿದೋ ಗಾತುಂ ವಿತ್ವಾ ಗಾತುಮಿ ತಮ್ಮನ ಸಸ್ಪತ ಇಮನ್ನೋ ದೇವ ದೇವೇಷು ಯಜ್ಞ ಸ್ವಾಹಾ ವಾಚಿ ಸ್ವಾಹಾ ವಾತೇಧಾ ಸ್ವಾಹಾ ||

ಪೂರ್ಣಾಹುತಿ ಮುತ್ತಮಾಂ ಜುಹೋತಿ ಸರ್ವಂವೈ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಃ | ಸರ್ವಮೇವಾಪ್ನೋತಿ | ಅಥೋ ಇಯಂ ವೈ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಃ | ಅಸ್ಯಾಮೇವ ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠತಿ || (ಪೂರ್ಣಾಹುತ್ಯಂ ತೇ ಪಠಂತಿ, ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಮುತ್ತಮಾಂಜುಹೋತಿ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತಿ ಷ್ಠಿಸಯತ್ವಾಯ | ಇತಿ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಂ ಜುಹುಯಾತ್ | ಅಗ್ನಯೇ ವೈಶ್ವಾನರಾಯೇದಂ-ಅಥಾಗ್ನೇಣಾಗ್ನಿಂ ಗೃಹಾನಭ್ಯುಕ್ಷಯತಿ- 'ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ' ಇತಿ ತಿಸೃಭಿಃ 'ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಃ ಶುಚಯಃ' ಇತಿ ಚತಸೃಭಿಃ 'ಪವಮಾನಃ ಸುವರ್ಜನಃ' ಇತ್ಯೇತೇನಾನುವಾಕೇನ ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ 'ಆದಿತ್ಯಂತರ್ಪಯಾಮಿ | ಅಂಗಾರಕಂ ತರ್ಪ-| ಶುಕ್ರಂ ತರ್ಪ-| ಸೋಮಂ ತರ್ಪ-| ಬುಧಂ ತರ್ಪ= | ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ತರ್ಪ | ಶನೈಶ್ಚರಂ ತರ್ಪ= | ರಾಹುಂ ತರ್ಪ= | ಕೇತುಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ |'' ಇತಿ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ "ಓಂ ಆದಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ | ಅಂಗಾರಕಾಯ ನಮಃ" ಇತಿ ನಾಮಮಂತ್ರೈರ್ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಧೂಪ

ದೀಪೈರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಲಾಜಾಪೂಪ ಪೃಥುಕಾದ್ಯುಪಹಾರಾನ್ನಿವೇದ್ಯ "ಓಂ ಆದಿತ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಅಂಗಾರಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತ್ಯಾದಿಭಿರ್ಹುತಶೇಷೇಣ ಬಲಿಮುಪಹೃತ್ಯ ತಾಂಬೂಲದಕ್ಷಿಣಾನೀರಾಜನಾದ್ಯುಪಚಾರಾನ್ಕೃತ್ವಾ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ ಪ್ರಣಮ್ಯ— ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ । "ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಆದಿತ್ಯಾದಿ ನವಗ್ರಹ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ಅಧಿಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ ಸಹಿತಮುದ್ವಾಸಯಾಮಿ । ಅಥ ಆಚಾರ್ಯೋಽಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ಯಜಮಾನಂ ಸಪತ್ನೀಕಂ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಮುಪವೇಶ್ಯ ಕಲಶೋದಕೇನ ಮಾರ್ಜಯೇತ್—"ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇ"ತಿ ತಿಸೃಭಿಃ "ದೇವಸ್ಯತ್ವೇ"ತಿ ತಿಸೃಭಿಃ ತಚ್ಛಂ ಯೋರಾವೃಣೀಮಹೇತಿ" ಶಂಯುವಾಕೇನ, ಗೃಹಮಂತ್ರೈಃ "ಸುರಾಸ್ತ್ವಾಮಭಿಷಿಂಚಂತು ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಮಹೇಶ್ವರಾಃ । ಇಂದ್ರಾದ್ಯಾ ಮಾತರಃ ಸರ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ದೇವೀ ಸರಸ್ವತಿ ॥ ಕಶ್ಯಪಾದ್ಯಾಶ್ಚ ಮುನಯೋ ಗಂಗಾದ್ಯಾಃ ಸರಿತಸ್ತಥಾ । ಅನಂತಾದಿ ಮಹಾನಾಗಾ ಗಿರಯಃ ಸಪ್ತ ಸಾಗರಾಃ ॥ ಸರ್ವೇಸ್ತ್ವಾಮಭಿಷಿಂಚಂತು ಸರ್ವಕಾಮಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಯೇ । ಸೂರ್ಯಾದಯೋ ಗ್ರಹಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಾಧಿಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಃ ॥ ಪೃಥಿವ್ಯಾದೀನಿ ಭೂತಾನಿ ವಿಷ್ಣ್ವೀಶುಗ್ರಾದಯಸ್ತಥಾ । ಏತೇತ್ವಾಮಭಿಷಿಂಚಂತು ಸರ್ವಕಾಮಾರ್ಥಸಿದ್ಧಯೇ । "ಶಾಂತಿರಸ್ತು ಶಿವಂ ಮೇಸ್ತು ಗ್ರಹಾಃ ಕುರ್ವಂತು ಮಂಗಲಂ । ಅರಿಷ್ಟಾನಿ ಪ್ರಣಶ್ಯಂತು ದುರಿತಾನಿ ಭಯಾನಿಚ" ಇತಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್ । ಉತ್ತರಪರಿಷೇಕಾದಿಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ಕರ್ಮಸಾಂಗತಾ ಸಿಧ್ಯರ್ಥಮಾದಿತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಹ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ತತ್ತದ್ಗ್ರಹೋಕ್ತ ದಕ್ಷಿಣಾಥಾನ್ಯಾನಿ ಚ ದದ್ಯಾತ್ ॥ "ಕಪಿಲೇ ಸರ್ವದೇವಾನಾಂ ಪೂಜನೀಯಾಸಿ ರೋಹಿಣೀ । ಸರ್ವವೇದಮಯೀಮಸ್ಮಾದತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ ॥" ಇತಿ ಕಪಿಲಃ ಧೇನುಂ ಆದಿತ್ಯಾಯ ॥ 'ಧರ್ಮಸ್ತ್ವಂ ವೃಷರೂಪೇಣ ಜಗಭಾ

ಟಿಪ್ಪಣಿ : ಅತ್ರ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದ್ಧೋಮೇ "ಸೋಮಗ್ ರಾಜಾನಮ್" ಇತ್ಯೇಕ ಏವ ಮಂತ್ರೋ ದ್ವಿಃ ಆವರ್ತನೀಯಃ ಇತಿ ವಿಷ್ಣುಭಟ್ಟಃ ಏವಮೇವ ಪ್ರ=ತಿಲಕೇಪಿ- "ಸೋಮಂರಾ ಜಾನಂ ಮಂತ್ರೇಣ ದ್ವಿರುಕ್ತ್ವಾ, ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದ್ಧೋಮೇತ್" ॥ಇತಿ॥

ನಂದಕಾರಕ । ಅಷ್ಟಮೂರ್ತೇರಧಿಷ್ಠಾನ ಅತಃ ಶಾಂತಿಂ= ಇತಿ ರಕ್ತಮನಡ್ವಾಹ ಮಂಗಾರಕಾಯ ॥ ವಿಷ್ಣುಸ್ತ್ವಮಶ್ವ-ರೂಪೇಣ ಯಸ್ಮಾದಮೃತ ಸಂಭವಃ । ವಿಷ್ಣೋರರ್ಕಸ್ಯವಾಹಃಸ್ಯಾದತಃ ಶಾಂತಿಂ=ಇತ್ಯಶ್ವಂ ಶುಕ್ರಾಯ ॥ ಪುಣ್ಯಸ್ತ್ವಂ ಶಂಖ ಪುಣ್ಯಾನಾಂ ಮಂಗಳಾನಾಂಚ ಮಂಗಳಮ್ । ವಿಷ್ಣುನಾ ವಿಧೃತೋ ನಿತ್ಯಮತಃ ಶಾಂತಿಂ=' ಇತಿ ಶಂಖಂ ಸೋಮಾಯ ॥ 'ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಹೇಮಬೀಜಂ ವಿಭಾವಸೋಃ । ಅನಂತಪುಣ್ಯಫಲದಮತಃ ಶಾತಿಂ=' ಇತಿ ಕಾಂಚನಂ ಬುಧಾಯ 'ಪೀತವಸ್ತ್ರಯುಗಂ ಯಸ್ಮಾದ್ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ವಲ್ಲಭಮ್ । ಪ್ರದಾನಾದಸ್ಯ ಮೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು ಸರ್ವದಾ' ಇತಿ ವಸ್ತ್ರಂ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ॥ ಗವಾಮಂಗೇಷು ತಿಷ್ಠಂತಿ ಭುವನಾನಿ ಚತುರ್ದಶ । ಯಸ್ಮಾತ್ತಸ್ಮಾ-ಚ್ಛಿವಂ ಮೇ ಸಾದ್ಯತಃ ಶಾಂತಿಂ=' ಇತಿ ಕೃಷ್ಣಾಂಗಾಂ ಶನೈಶ್ಚರಾಯ ॥ ಯಸ್ಮಾತ್ವ ಭಾಗ ಯಜ್ಞಾನಾಮಂಗತ್ವೇನ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ । ಯಾನಂ ವಿಭಾವಸೋರ್ನಿತ್ಯಮತಃ ಶಾಂತಿಂ=' ಇತಿ ಭಾಗಂ ರಾಹವೇ ॥ 'ಮಹಾಸತ್ವ ಮಹಾಕಾಯ ಕ್ಷೀರೋದಾರ್ಣವ ಸಂಭವ । ಸರ್ವ ಸಂಗ್ರಾಮವಿಜಯ ಜಯಂ ಗಜ ಕುರುಷ್ವಮೇ' ಇತಿ ಕುಂಜರಂ ಕೇತವೇ ॥ ಸರ್ವೇಷಾಮಲಾಭೇ ಹಿರಣ್ಯಂ ವಾ । ಯೇ ನವಾ ತುಷ್ಯೇದಾಚಾರ್ಯಃ । ಕಲಶದಾನಂ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂಚ ದದ್ಯಾತ್ । ಅನೇನ ಗ್ರಹಶಾಂತಿ ವಿಧಿ ಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥ ॥

ಅಥ ನವಗ್ರಹಶಾಂತಿಃ

ಸೂರ್ಯ— ನವಶಕ್ತಿ ಪೂಜಾಂಕ-॥ ಓಂ ದೀಪ್ತಾಯೈ- ॥ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಯೈ । ಜಯಾಯೈ-॥ ಭದ್ರಾಯೈ-॥ ವಿಭೂತ್ಯೈ-॥ ವಿಮಲಾಯೈ-॥ ಅಮೋಘಾಯೈ-॥ ವಿದ್ಯುತಾಯೈ- ॥ ಸರ್ವತೋಮುಖ್ಯೈ- । ನವಶಕ್ತಿ ಪೂಜಾಂಸ-॥ ಪದ್ಮಾಸನಃ ಪದ್ಮಕರಃ ಪದ್ಮಗರ್ಭ ಸಮದ್ಯುತಿ । ಸಪ್ತಾಶ್ವಃ ಸಪ್ತರಜ್ಜುಶ್ಚ ದ್ವಿಭುಜಸ್ಯಾತ್ಸದಾರವಿಃ । ತ್ರೈಲೋಕ್ಯದೀಪಕಂ-

ದೇವಂಗುಣ ರೂಪಂ ತ್ರಯೀಮಯಂ। ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ ಮಹಾಭಕ್ತ್ಯಾ ಭಾಸ್ಕರಂ ಗ್ರಹನಾಯಕಂ ॥ ಮಧ್ಯೇವರ್ತುಳಾ-
ಕಾರಮಂಡಲೇ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖಂ ಕಲಿಂಗದೇಶಜಂ ಕಾಶ್ಯಪ ಗೋತ್ರಜಂ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾರ್ಷಂ ವಿಶಾಖಾ ನಕ್ಷತ್ರಜಂ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್
ಛಂದಸಂ ಕಪಿಲಾಗ್ನಿ ಕಂ ಪದ್ಮಾಸನಂ ದ್ವಿಭುಜಂ ರಕ್ತವಸ್ತ್ರಂ ರಕ್ತಗಂಧಂ ಮಾಣಿಕ್ಯ ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತಂ ಕಿರೀಟಿನಂ
ರಕ್ತಚ್ಛತ್ರಧ್ವಜ ಪತಾಕಿನಂ ಛಂದೋಮಯ ಹರಿತ ಸಪ್ತಾಶ್ವಂ ಸಪ್ತರಜ್ಜುಕ-ಮೇಕಚಕ್ರಂ ರಕ್ತಂ ರಥಮಾರುಹ್ಯ ದಿವ್ಯಂ
ಮೇರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕುರ್ವಾಣಂಗ್ರಹಮಂಡಲೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಮಧಿ ದೇವತಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾರುದ್ರಂ ಚ।-✤ ಓಂ ಆಸ-
ತ್ಯೇನ=ವಿಪಶ್ಯನ್ ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸುವಃ ಆದಿತ್ಯಾಯನಮಃ ಆದಿತ್ಯಮಾವಾಹಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಿಂದೂತಂ=
ಸುಕ್ರತುಂ ॥ ಅಧಿ ದೇವತಾ ಅಗ್ನಿಮಾ-॥ ಓಂ ಯೇಶಾಮೀಶೇ-ಯಜಮಾನಸ್ಯಸಂತು॥ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾರುದ್ರಮಾ-॥ ಓಂ
ಭಾಸ್ಕರಾಯ ವಿದ್ಮಹೇಮಹದ್ಯುತಿಕರಾಯಧೀಮಹಿ। ತನ್ನೋ ಆದಿತ್ಯಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಇದ ಮರ್ಘ್ಯಂ ॥ ಆಸತ್ಯೇನ
ರಜಸಾ । ಹೃದಯಾಯನಮಃ। ವರ್ತಮಾನೋ ನಿವೇಶಯನ್ । ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಮೃತಂ ಮರ್ತ್ಯಂಚ । ಶಿಖಾಯೈ
ವಷಟ್ । ಹಿರಣ್ಯೇನ ಸವಿತಾ । ಕವಚಯ ಹುಂ । ರಥೇನಾ ದೇವೋಯಾತಿ । ನೇತ್ರ ತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್ । ಭುವನಾವಿ
ಪಶ್ಯನ್ ॥ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್॥ ಧ್ಯಾನಂ-ವಂದೇರವಿಂ ದ್ಯುಮಣಿ ಮಂಬುರುಹೇನಿಷಣ್ಣಂ। ದೌರ್ಬಾಲ್ಯಂ ದಧಾನ ಮರುಣಾಂ-
ಬುರುಹೇ ಗ್ರಹೇಂದ್ರಂ ॥ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಭೂಷಮರುಣಾಂಶುಕ ಗಂಧಮಾಲ್ಯೈರ್ಭ್ರಾಜಂತ ಮರ್ಕಮಮಿತದ್ಯುತಿಮಬ್ಜ ಮಿತ್ರಂ
॥ಇತಿ॥ ಓಂ ಆ ಸತ್ಯೇನ=ವಿಪಶ್ಯನ್-ಇತಿ ಜಪಃ ॥ ಲಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ ಇತಿ ಪಂಚೋಪಚಾರನ್ ಕೃತ್ವಾ ॥
ಚಂದ್ರಪೂಜಾ ॥ ನವಶಕ್ತಿಪೂ- ಓಂರಾಕಾಯೈ-॥ ಕುಮುದ್ವತ್ಯೈ-॥ ನಂದಾಯೈ-॥ ಸುಧಾಯೈ-॥ ಸಂಜೀವಿನ್ಯೈ-॥ ಕ್ಷಮಾ-

---

✤ ಓಂ ಆಸತ್ಯೇನ ಹಿರಣ್ಯಸ್ತೂಪಃ ಸವಿತಾತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಸೂರ್ಯಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ

✤ ಆ ಕೃಷ್ಣೇನೇತಿ ಋಗ್ವೇದ. ಆದಿದೇ-ಅಗ್ನಿ-ಪ್ರ। ತ್ರ್ಯಯಂಬಕಂ.

ಯೈ-॥ ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾಯೈ-॥ ನಿತ್ಯಾಯೈ-॥ ಪ್ರಭಾಯೈ ॥ ನವಶಕ್ತಿ ಪೂಜಾಂಸ-॥ ಶ್ವೇತವಸ್ತ್ರ ಧರಂಶ್ವೇತ ದಶಾಶ್ವಂ ರಥ ವಾಹನಂ । ದ್ವಿಭುಜಂ ಸ್ಯಾಭಯಗದ ಮಾತ್ರೇಯಂ ಸೌಮ್ಯತಂ ವಿದುಂ ॥ ಶಾಂತಂ ನಕ್ಷತ್ರನಾಥಂ ಚ ರೋಹಿಣೀ ವಲ್ಲಭಂ ಪ್ರಭುಂ ಕುಂದ ಪುಷ್ಪೋ ಜ್ವಲಾಕಾರಂ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ ನಿಶಾಕರಂ ॥ ಸೂರ್ಯಸ್ಯಾಗ್ನೇಯದಿಗ್ಭಾಗೇ ಚತುರಸ್ರಾ ಕಾರ-ಮಂಡಲೇ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖಂ ಯಮುನಾದೇಶಜಂ ಆತ್ರೇಯ ಗೋತ್ರಜಂ ಆತ್ರೇಯಾರ್ಷಂ ಕೃತ್ತಿಕಾ ನಕ್ಷತ್ರಜಂ ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಸಂ ಪಿಂಗಲಾಗ್ನಿಕಂ ಅಭಯ ಗದಾಧರಂ ದ್ವಿಭುಜಂ ಶ್ವೇತಾಂಬರ ಗಂಧಮಾಲ್ಯ ಮುಕ್ತಾಭರಣ ಭೂಷಿತಂ ಕಿರೀ-ಟಿನಂ ಶ್ವೇತಛತ್ರ ಧ್ವಜ ಪತಾಕಿನಂ ವಾರಿ ಸಂಭೂತದಶಾಶ್ವ ತ್ರಿಚಕ್ರಂ ಶ್ವೇತಂ ರಥಮಾರುಹ್ಯದಿವ್ಯಂ=ಪ್ರವಿಷ್ಟ ಮಧಿ ದೇವತಾ ಅಪಂ ಪ್ರತ್ಯಧಿ ದೇವತಾ ಗೌರೀಂಚ ॥ ✤ ಓಂ ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ=ಸಂಗಥೇ ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ ಚಂದ್ರ-ಮಾವಾ ॥ ಅಧಿದೇವತಾ ಅಪ್ಸುಮೇ ಸೋಮೋ=ಬೇಷಜೇಃ ॥ ಅಪ ಆವಾ-। ಪ್ರತ್ಯದಿ ದೇವತಾ-ಗೌರೀರ್ಮಿಮಾಯ=ವ್ಯೋಮನ್ ॥ ಗೌರೀಮಾ-॥ ಓಂ ಅತ್ರಿಪುತ್ರಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ರಾತ್ರಿನಾಥಾಯ ಧೀಮಹಿ। ತನ್ನಃ ಶ್ಚಂದ್ರ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಇದ ಮರ್ಘ್ಯಂ ॥ ಗೌತಮ ಋಷಿಃ ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ। ಸೋಮೋದೇವತಾ। ಓಂ ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ.... ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ । ಸಮೇತುತೇ-ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ। ವಿಶ್ವತಃ-ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್। ಸೋಮವೃಷ್ಣಿಯಂ। ಕವಚಾಯಹುಂ। ಭವಾವಾ-ಜಸ್ಯ ನೇತ್ರ ತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್ ॥ ಸಂಗಥೇ-ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ॥ ಧ್ಯಾನಂ. ಶ್ವೇತಾಂಬರ ಸ್ರಗನುಲೇಪನಮತ್ರಿ ನೇತ್ರಜಾತಂ ದಶಾಶ್ವರಥ ವಾಹನಮೋಷದೀಷಂ। ದೋರ್ಬ್ಯಾಂ ಧೃತಾಭಯಗದುಂಬುಪತಿಂ ಸುಧಾಂಶು ॥ ಶ್ರೀ ಮತ್ಸುಮೌಕ್ತಿಕ ಧರಂ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚಂದ್ರಂ ॥ ಇತಿ ॥ ಓಂ ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ=ಸಂಗಥೇ ॥ಇತಿ ಜಪಃ॥

ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ ಗೌತಮಃ ಸೋಮೋಗಾಯತ್ರೀ ಸೋಮಾವಾಹನೇ — ಅದಿದೇ । ವರುಣ । ಪ್ರ-ಉಮ

ಅಂಗಾರಕ॥ ನವಶಕ್ತಿಪೂ ॥ ಓಂ ಲೋಹಿತಾಯೈ ॥ ಜ್ವಾಲಿನ್ಯೈ ॥ ರೌದ್ರ್ಯೈ | ತೀಕ್ಷ್ಣಾಯೈ | ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಯೈ | ಜಯಾಯೈ | ಕ್ಷುಧಾಯೈ | ಸಾರಾಯೈ | ನಿರ್ಮಲಾಯೈ ॥ ನವಶಕ್ತಿಪೂಜಾಂಸ-॥ ರಕ್ತಸ್ರಗಂ ಬರಾಲೇಪಂ ಗದಾಶಕ್ತ್ಯಾಸಿ ಶೂಲಿನಂ | ಚತುರ್ಭುಜಂ ಮೇಷಗಮಂ ಭಾರದ್ವಾಜಂ ಧರಾಸುತಂ ॥ ರಕ್ತ ಕಾಂಚನ ಸಂಕಾಶಂ ರಕ್ತಕಿಂಜಲ್ಕ ಸನ್ನಿಭಂ॥ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ ಮಹಾರೌದ್ರಂ ರುದ್ರಮೂರ್ತಿಂಮಹಾಬಲಂ ॥ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣದಿಗ್ಭಾಗೇ ತ್ರಿಕೋಣಾಕಾರ ಮಂಡಲೇ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಂ ಅವಂತೀ ದೇಶಜಂ ಭಾರದ್ವಾಜ ಗೋತ್ರಜಂ ಜಾಮದಗ್ನ್ಯಾರ್ಷಂ ಗಾಯತ್ರೀಛಂದಸಂ ಧೂಮ-ಕೇತ್ವಗ್ನಿಕಂ ಖಡ್ಗ ಶಕ್ತಿ ಶೂಲ ಗದಾಧರಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ ರಕ್ತಾಂಬರಧರಂ ರಕ್ತವಿದ್ರುಮ ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತಂ ಕಿರೀ-ಟಿನಂ ರಕ್ತಚ್ಛತ್ರಧ್ವಜಪತಾಕಿನಂ ರಕ್ತಮೇಷವಾಹನಂ ಅಗ್ನಿಜಂ ರಕ್ತಾಶ್ವಾಶ್ವಂ ಕಾಂಚನಂ ರಥಮಾರುಹ್ಯದಿವ್ಯಂ= ಪ್ರವಿಷ್ಟಮಧಿದೇವತಾಭೂಮಿಂ ಪ್ರತ್ಯಧಿ ದೇವತಾ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಂಚ * ಓಂ ಅಗ್ನಿಮೂರ್ಧಾ, ಜಿನ್ವತಿ ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ-ಸ್ಸುವಃ ಅಂಗಾರಕಮಾ-॥ ಅಧಿದೇವತಾಸ್ಯೋನಾಪೃಥಿವಿ= ಸಪ್ರಥಾಃ ಭೂಮಿಮಾ-॥ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯಪತೇ= ನ್ಯ ಡಯಂತು ॥ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಮಾ-॥ ಓಂ ಭೂಮಿಪುತ್ರಾಯವಿದ್ಮಹೇ ಲೋಹಿತಾಂಗಾಯಧೀಮಹಿ | ತನ್ನೋಭೌಮಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ ॥ ವಿಶ್ವರೂಪಋಷಿಃ ಗಾಯತ್ರೀಛಂದಃ | ಅಂಗಾರಕೋದೇವತಾ | ಅಗ್ನಿರ್ಮೂರ್ಧಾ-ಹೃದಯಾಯನಮಃ | ದಿವಃಕುಕುತ್ | ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರತಿಃಪೃಥಿವ್ಯಾಃಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ ‖ ಅಯಂ | ಕವಚಾಯಹುಂ॥ ಅಪಾಗುರೇತಾಗೂಸಿ-ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್ ॥ ಜಿನ್ವತಿ-ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ॥ ಧ್ಯಾನಂ | ರಕ್ತಸ್ರಗ್ಗಂಧವಾಸಾಃ ಶರವಿ-ಧೃತಗದಾ ಶಕ್ತಿಖಡ್ಗತ್ರಿಶೂಲೋ ಭಾರದ್ವಾಜ ಸ್ತ್ರಿನೇತ್ರೋ ವಸುಮತಿ ತನಯೋ ಲೋಹಿತಾಂಗಃ ಶುಭಾಂಗಃ | ಮೇಷ-

---

ಅಗ್ನಿರ್ಮೂರ್ಧಾ ವಿರೂಪಾಃ ಗಾರಕೋ ಗಾಯತ್ರೀ ಅಂಗಾರಕಃ ಪಾಃ ಹನೇ— ಅದಿದೇ-ಬೂಮಿ । ಪ್ರ । ಸ್ಕಂದ

ವ್ಯಾಘ್ರ ಧ್ವಜೋSರ್ಕದ್ಯುತಿಸದ್ವ ಶ ಮಹಾ ಕುಂಡಲಾಶ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಣಃ ಪಾಯಾದ್ಭಾಸ್ವತ್ಕಿರೀಟಾಂಗದ ವಲಯಲಸದ್ವಿದ್ರು-ಮಾಲಂಕೃತೋನಃ ||ಇತಿ|| ಅಗ್ನಿರ್ಮೂರ್ಧಾ=ಜಿನ್ವತಿ || ಇತಿಜಪಃ ||

ಬುಧ ನವಶಕ್ತಿಪೂ-|| ಚಂದ್ರಿಕಾಯೈ | ಕೌಮುದ್ಯೈ | ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾಯೈ | ಸಂಧ್ಯಾಯೈ | ವಿದ್ಯಾಯೈ | ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ಮೇಧಾಯೈ | ಪ್ರಜ್ಞಾಯೈ | ಪ್ರಭಾಯೈ| ನವಶಕ್ತಿಪೂಜಾಂಸ-||ಪೀತಸ್ಯಗ್ಗಂಧ ವಸ್ತ್ರಾಢ್ಯಂ ಸ್ವರ್ಣಾಭಂಚ ಚತುರ್ಭುಜಂ| ಶಕ್ತಿಚರ್ಮಾಸಿಗದಿನಂ ಆತ್ರೇಯಂ ಸಿಂಹಗಂಬುಧಂ|| ಚಾಂಪೇಯ ಪುಷ್ಪಸಂಕಾಶಂ ವಿಶುದ್ಧ ಕನಕ ಪ್ರಭುಂ|| ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ ಮಹಾಸೌಮ್ಯಂ ಬುಧಂ ಸೋಮಾತ್ಮಜಂ ಪ್ರಭುಂ|| ಸೂರ್ಯಸ್ಯೇಶಾನ ದಿಗ್ಭಾಗೇ ಬಾಣಾಕಾರಮಂಡಲೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಂ ಮಗಧ ದೇಶಜಂ ಆತ್ರೇಯ ಗೋತ್ರಜಂ ಭಾರದ್ವಾಜಾರ್ಷಂ ಶ್ರವಿಷ್ಠಾನಕ್ಷತ್ರಜಂ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಸಂ ಜಾಠರಾಗ್ನಿಕಂ ಶಕ್ತಿಖಡ್ಗ ಚರ್ಮಗದಾಧರಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ ಪೀತಾಂಬರ ಗಂಧಮಾಲ್ಯಮರಕತ ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತಂ ಕಿರೀಟಿನಂ ಪೀತ-ಚ್ಛತ್ರಧ್ವಜ ಪತಾಕಿನಂ ಪೀತಸಿಂಹವಾಹನಂ ವಾಯ್ವಗ್ನಿಜಪೀತಾಶ್ವಾಶ್ವಂಪೀತಂ ರಥಮಾರುಹ್ಯ=ಪ್ರವಿಷ್ಟಮಧಿದೇವತಾ ವಿಷ್ಣುಂ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ ವಿಷ್ಣುಂಚ|| ✤ಓಂ ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವಾಗ್ನೇ=ತಂತುಮೇತಂ || ಓಂಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಬುಧಮಾ-|| ಅಧಿದೇವತಾ-ವಿಷ್ಣೋರ್ನುಕಂ=ಗಾಯಃ || ವಿಷ್ಣುಮಾ-|| ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ-ವಿಷ್ಣೋರರಾಟಮಸಿ= ವಿಷ್ಣವೇತ್ವಾ || ವಿಷ್ಣು-ಮಾ-||ಇತಿ|| ಓಂ ಸೋಮಪುತ್ರಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಮಹಾರಾಜಾಯ ಧೀಮಹಿ | ತನ್ನೋ ಬುಧಃಪ್ರಚೋದಯಾತ್ || ಇದ ಮರ್ಘ್ಯಂ || ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವಾಗ್ನೇ=ಹೃದಯಾಯನಮಃ | ಪ್ರತಿಜಾಗೃಹ್ಯೇನಂ | ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ || ಇಷ್ಟಾಪೂರ್ತೇಸಗುಸ್ಸೃ-ಜೇಥಾಮಯಂಚ | ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್|| ಪುನಃ ಕೃಣ್ವಗ್ಗುಸ್ತ್ವಾ-ಕವಚಾಯ ಹುಂ || ಪಿತರಂಯುವಾನಂ-ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ

✤ ಉದ್ಬುಧ್ಯಧ್ವಂಬುಧೋ ಬುಧಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್‌ಬುಧಃವಾಹನೇ-ಉದ್ಬುಧ್ಯಧ್ವಂ=**।ಬುಧವಾ।** ಅದಿದೇ । ವಿಷ್ಣು । ಪ್ರ । ವಿಷ್ಣು

ವೌ ಷಟ್‌|| ಅನ್ವಾತಾಗೂಂಸಿತ್ವಯಿತಂತುಮೇತಂ|| ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ || ಧ್ಯಾನಂ || ವಂದೇಬುಧಂ ಮರಕತೋಜ್ವಲ ದೇಹ ಕಾಂತಿಂ ಪೀತಾಂಬರ ಸ್ವಗನು ಲೇಪನ ಭೂಷಿತಾಂಗಂ | ಶಕ್ತಿಂಚ ದೋರ್ಭಿರಸಿಚರ್ಮ ಗದಾಂದಧಾನಂ ಸಿಂಹಧ್ವಜಂಶಶಿ ಸುತಂ ಬುಧಮತ್ರಿವಂಶಂ ॥ಇತಿ॥ ಇತಿ ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವಾಗ್ನೇ=ಮೇತಂ ॥ಇತಿಜಪಂ॥

ಗುರು ನವಶಕ್ತಿಪೂಜಾ—ಧೃತ್ಯೈ ॥ ಕಾಂತ್ಯೈ ॥ ದಯಾಯೈ-|ಮೇಧಾಯೈ-॥ ಪ್ರಜ್ಞಾಯೈ ॥ ವಿದ್ಯಾಯೈ ॥ ಯಶಸ್ವಿನ್ಯೈ-॥ ಸ್ಥಿರಾಯೈ-॥ ಸುಪ್ರಭಾಯೈ-॥ ನವಶಕ್ತಿಪೂಜಾಂಸ-॥ ಅಂಗಿರಸಂ ದೇವಗುರುಂ ಪೀತಸ್ರಗ್ಗಂಧವಾಸಸಂ॥ ದಂಡಿನಂ ವರದಂಪೀತಂ ಸಾಕ್ಷಸೂತ್ರಕಮಂಡಲುಂ | ಕುಂದಪುಷ್ಪಸಮಾನಾಭಂ ತಪ್ತಕಾಂಚನ ಸನ್ನಿಭಂ॥ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ ಮಹಾಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಸನ್ನ ವದನಂ ಗುರುಂ॥ ಸೂರ್ಯಸ್ಯೋತ್ತರದಿಗ್ಭಾಗೇ ದೀರ್ಘ ಚತುರಸ್ರ ಮಂಡಲೇ ಉದಙ್ಮುಖಂ ಸಿಂಧುದೇಶಜಂ ಆಂಗಿರಸಗೋತ್ರಜಂ ವಸಿಷ್ಠಾರ್ಶಮುತ್ತರಾಫಲ್ಗುನೀ ನಕ್ಷತ್ರಜಂ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಸಂಶಿಖ್ಯಗ್ನಿಕಂ ಪೀತ ಮಕ್ಷಸೂತ್ರದಂಡ ಕಮಂಡಲುಂ ವರದಚತುರ್ಭುಜಂ ಪೀತಾಂಬರ ಗಂಧಮಾಲ್ಯ ಪುಷ್ಯರಾಗ ರತ್ನಾಭರಣಭೂಷಿತಂ ಕಿರೀಟಿನಂ ಪೀತಛತ್ರ ಧ್ವಜಪತಾಕಿನಂ ವಿಶ್ವರೂಪಾಖ್ಯಪಾಂಡುರಾಷ್ಟಾಶ್ವಂ ಕಾಂಚನಂರಥಮಾರುಹ್ಯ=ಪ್ರವಿಷ್ಟಮಧಿ ದೇವತೇಂದ್ರಂ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂಚ ॥ *ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಅತಿಯದರ್ಯೋ ಅರ್ಹಾ=ಚಿತ್ರಂ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ | ಬೃಹಸ್ಪತಿಮಾ-॥ ಅಧಿದೇವತಾ-ಇಂದ್ರಮರುತ್ವ=ಯಜ್ಞಃ | ಇಂದ್ರಮಾ-॥ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ-ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಾನಂ=ವಿವಃ॥ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಾ-। ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ದೇವಪೂಜ್ಯಾಯ ಧೀಮಹಿ | ತನ್ನೋಗುರುಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್॥ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ ॥ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಅತಿಯದರ್ಯಃ-ಹೃದಯಾಯನಮಃ | ಅರ್ಹಾದ್ಯುಮದ್ವಿಭಾತಿ | ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ |

* ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಗೃತ್ಸಮದೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾವಾಹನೇ॥ ಅದಿದೇ ಇಂದ್ರ / ಪ್ರ / ಬ್ರಹ್ಮ

ಕ್ತ ತಮುಜ್ಜನೇಷು | ಶಿಖಾಯೈ-॥ ಯದ್ದ್ವಿಜ ಯಚ್ಛವಸಃ | ಕವಚಾಯಹುಂ | ಋತಪ್ರಜಾತತದಸ್ಮಾಸು| ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್ ॥ ದ್ರವಿಣಂಧೇಹಿ ಚಿತ್ರಂ ॥ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ॥ ಧ್ಯಾನಂ ಪೀತಾಂಬರಂ ತನುಲಸದ್ಯ ತಪುಷ್ಪರಾಗಂ | ಕೇಯೂರ ಹಾರ ಮಣಿಕುಂಡಲಮಂಡಿತಾಂಗಂ ॥ ದಂಡವರಾಕ್ಷಗುಣ ಕುಂಡಿಯುತಂದಧಾನಂ | ಅಂಗೀರಸಂ ಸುರಗುರುಂಹಯಗಂ ನಮಾಮಿ ॥ ಇತಿ ॥ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಅತಿಯದರ್ಯೋ=ಚಿತ್ರಂ ||ಇತಿ ಜಪಂ||

ಶುಕ್ರ ನವಶಕ್ತಿಪೂಜಾ—ಶಾಂತಾಯೈ | ನಂದಾಯೈ | ಸ್ಮೃತ್ಯೈ | ಕಾಂತ್ಯೈ | ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ | ಪ್ರೀತ್ಯೈ | ಕಲಾಯೈ॥ ಅಮಲಾಯೈ-॥ ಸರ್ವಸತ್ವಕಯೈ | ನವಶಕ್ತಿಪೂಜಾಂಸ-॥ ಶುಕ್ಲಂ ಶುಕ್ಲ ತನುಂ ಶ್ವೇತವಸ್ತ್ರಾಢ್ಯಂ ದೈತ್ಯಮಂತ್ರಿಣಂ॥ ಭಾರ್ಗವಂ ದಂಡವರದಕಮಂಡಲ್ವಕ್ಷಸೂತ್ರಿಣಂ | ಕುಂದಪುಷ್ಪ ಸಮಾನಾಭಂ ಮುಕ್ತಾಫಲಸಮಪ್ರಭಂ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ ಮಹಾಶಾಂತಂ ಭೃಗುಂದೈತ್ಯಗುರುಂಪ್ರಭುಂ | ಸೂರ್ಯಸ್ಯಪೂರ್ವದಿಗ್ಭಾಗೇ ಪಂಚಕೋಣಾಕಾರಮಂಡಲೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಂ ಭೋಜಕಟಿಕದೇಶಜಂ ಭಾರ್ಗವಗೋತ್ರಜಂ ಶೌನಕಾರ್ಷಂ ತಿಷ್ಯಾನಕ್ಷತ್ರಜಂ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಸಂ ಹಾಟಕಾಗ್ನಿಕಂ ಶ್ವೇತಮುಕ್ಷಸೂತ್ರದಂಡಕಮಂಡಲು ವರದ ಚತುರ್ಭುಜಂ ಶ್ವೇತಾಂಬರ ಗಂಧಮಾಲ್ಯ ವಜ್ರರತ್ನಾಭರಣಭೂಷಿತಂ ಕಿರೀಟಿನಂ ಶ್ವೇತಚ್ಛತ್ರಧ್ವಜಪತಾಕಿನಂ ಶ್ವೇತಾಶ್ವವಾಹನಂ ಭೂಸಂಭವಶ್ವೇತದಶಾಶ್ವಂ ಶ್ವೇತಂ ರಥಮಾರುಹ್ಯ=ಪ್ರವಿಷ್ಟಮಧಿದೇವತೇಂದ್ರಾಣಿಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ ಇಂದ್ರಂಚ ✠ ಓಂ ಪ್ರವಃಶುಕ್ರಾಯ= ಜಿಗಾತಿ|| ಶುಕ್ರಮಾ-॥ ಅಧಿದೇವತಾ-ಇಂದ್ರಾಣೀ ಮಾಸುನಾರಿಷು=ಪತಿಃ| ಇಂದ್ರಾಣಿಮಾ॥ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ-ಇಂದ್ರಂವೋ=ಕೇವಲಃ| ಇಂದ್ರಮಾ-|| ಓಂ ಭೃಗುಪುತ್ರಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ದೈತ್ಯಪೂಜ್ಯಾಯ ಧೀಮಹಿ | ತನ್ನಃ ಶುಕ್ರಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ||ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ|| ಓಂ ಪ್ರವಃಶುಕ್ರಾಯ=

✠ ಶುಕ್ರಃ ಪರಾಶರಃ ಶುಕ್ರೋದ್ವಿಪದಾವಿರಾಟ್ ಶುಕ್ರಾವಾಹನೇ- ಶುಕ್ರಾತೇ ಅನ್ಯ-ಅದಿದೇ | ಇಂದ್ರಾಣಿ | ಪ್ರ | ಇಂದ್ರ

ಹೃದಯಾಯನಮಃ । ಭಾನವೇ ಭರಷ್ವಂ-ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ । ಹವ್ಯಂಮತಿಂ ಚಾಗ್ನಯೇಸುಪೂತಂ । ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ ॥ ಯೋದೈವ್ಯಾನಿ । ಕವಚಾಯಹುಂ ॥ ಮಾನುಷಾಜನೂಗೂಂಷಿ । ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯವೌಷಟ್ ॥ ಅಂತರ್ವಿಶ್ವಾನಿವಿದ್ಮನಾಜ-ಗಾತಿ । ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ॥ಧ್ಯಾನಂ॥ ವಂದೇವಿರಾಜಿತ ನಿತಾಂಶುಕ ಗಂಧಮಾಲ್ಯಮುಚ್ಚಾಕ್ಷ್ವಗಂ ತನುವಿರಾಜಿತ ವಜ್ರರತ್ನ। ದೋರ್ಭಿಃಸದಂಡವರ ಕುಂಡಿಕಮಕ್ಷಸೂತ್ರಂಬಿಭ್ರಾಣಮಾಸುರಗುರುಂ ಭೃಗುಪುತ್ರಮೀಡ್ಯಂ ॥ಇತಿ॥ ಓಂ ಪ್ರಮಃಶುಕ್ರಾಯ =ಜಿಗಾತಿ ॥ಇತಿ ಜಪಃ॥

ಶನಿನವಶಕ್ತಿಪೂಜಾ- ॥ ಓಂ ಭಯಾಯೈ-॥ತಂದ್ರೈ-॥ ಕ್ಷುಧಾಯೈ । ಮೃತ್ಯವೇ-॥ ಜರಾಯೈ-॥ ಮಾಯಾಯೈ-॥ ಮನೋಮಯ್ಯೈ-॥ ಕಾಮಿಕಾಯೈ-॥ವರದಾಯೈ-॥ ನವಶಕ್ತಿಪೂಜಾಂಸ-॥ ಇಂದ್ರನೀಲ ನಿಭಂಮಂದಂಕಾಶ್ಯಪಿಂ ಚಿತ್ರ-ಭೂಷಣಂ । ಚಾಪಬಾಣಧರಂ ಚರ್ಮಶೂಲಿನಂ ಗೃಧ್ರವಾಹನಂ ॥ ಇಂದ್ರನೀಲಸಮಾನಾಭಂ ನೀಲೋತ್ಪಲಸಮಪ್ರಭಂ। ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ ಮಹಾರೌದ್ರಂ ಸೂರ್ಯಪುತ್ರಂ ಶನೈಶ್ಚರಂ ॥ ಸೂರ್ಯಸ್ಯಪಶ್ಚಿಮ ದಿಗ್ಭಾಗೇ ಧನುರಾಕಾರಮಂಡಲೇ ಉದಙ್ಮುಖ ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರಜಂ ಭೃಗ್ವಾರ್ಷೇಯಂ ರೇವತಿನಕ್ಷತ್ರಜಂ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶಜಂ ಗಾಯತ್ರೀಛಂದಸಂ ಮಹಾ ತೇಜೋಗ್ನಿಕಂ ನೀಲಚರ್ಮಬಾಣಭೂಷಿತಂ ಕಿರೀಟಿನಂ ನೀಲಚ್ಛತ್ರಧ್ವಜ ಪತಾಕಿನಂ ನೀಲಗೃಧ್ರವಾಹನಂ ಆಕಾಶಜಂ ಜಾಬಾಲಾಷ್ಟಾಷ್ವಂ ನೀಲ ರಥಮಾರುಹ್ಯ = ಪ್ರವಿಷ್ಟಮಧಿದೇವತಾಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ ಯಮಂಚ ॥ ಓಂ ಶಂನೋದೇವಿ= ವಂತುನಃ ॥ ಶನೈಶ್ಚರಮಾ-॥ ಅಧಿದೇವತಾ-ಪ್ರಜಾಪತೇನತ್ವ= ರಯೀಣಾಂ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಿಮಾ-॥ ಇಮಂ ಯಮ= ಮಾದಯಸ್ವ ॥ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾಯಮಮಾ ॥ಇತಿ॥ ಓಂ ಸೂರ್ಯಪುತ್ರಾಯವಿದ್ಮಹೇಶನೈಶ್ಚರಾಯಧೀಮಹಿ।

ಶಮಗ್ನಿರಗ್ನಿಭಿಂ ಶನಿರುಷ್ಣಿಕ್ ಶನ್ನಾವಾಹನೇ- ಶಮಗ್ನಿರಗ್ನಿಭಿಃ-ಸಧಃ-ಅದಿದೇ । ಪ್ರಜಾಪತಿ । ಪ್ರ । ಯಮ

ತನ್ನೋಮಂದಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ ॥

ಶನ್ನೋದೇವೀಃ ಹೃದಯಾಯನಮಃ । ಅಭಿಷ್ಟಯೇ-ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ । ಆಪೋಭವಂತು ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ । ಪೀತಯೇ-ಕವಚಾಯಹುಂ । ಶಂಯೋರಭಿ-ನೇತ್ರತ್ರ ಯಾಯವೌಷಟ್ । ಸ್ರವಂತುನಃ । ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ॥ ಧ್ಯಾನಂ ದೋರ್ಭಿರ್ಧನುರ್ವಿಶಿಖ ಚರ್ಮಧರಂತ್ರಿಶೂಲಂ । ಭಾಸ್ವತ್ಕಿರೀಟ ಮುಕುಟೋಜ್ವಲಿತೇಂದ್ರ ನೀಲಂ ॥ ನೀಲಾತಪತ್ರ ಕುಸುಮಾಂಶುಕ ಗಂಧಭೂಷಂ ಗೃಧ್ರಸ್ಥಿತಂ ರವಿಸುತಂ ಪ್ರಣತೋಸ್ಮಿ ಮಂದಂ ॥ ಇತಿ ॥ ಶಂನೋದೇವಿತುನಃ ॥ ಇತಿ ಜಪಃ ॥

ರಾಹು ನವಶಕ್ತಿಪೂಜಾ ॥ ಉಗ್ರಾಯೈ । ಯಮದೂತ್ಯೈ ॥ ಕರಾಲ್ಯೈ ॥ ಅಕರಾಲಿಕಾಯೈ । ಧೂಮ್ರಾಯೈ । ತೀವ್ರಾಯೈ । ಅಜಿತಾಯೈ । ರಕ್ತಾಯೈ । ಕ್ರೂರಾಯೈ । ನವಶಕ್ತಿ ಪೂಜಾಂಸ । ಸಿಂಹಿಕೇಯಂ ಕರಾಳಾಸ್ಯಂ ಕೌಂಡಿನೇಯಂ ತಮೋಮಯಂ । ಖಡ್ಗಚರ್ಮಧರಂ ಭೀಮಂ ನೀಲ ಸಿಂಹಾಸನೇ ಸ್ಥಿತಂ । ನೀಲಾಂಜನಂ ಸಮಾನಾಭಂ ನೀಲಮೇಘ ಸಮದ್ಯುತಿಂ। ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ ಮಹಾವಕ್ತ್ರಂ ರಾಹುಂ ಚಂದ್ರಾರ್ಕವೈರಿಣಂ ॥ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ನೈಋತ್ಯದಿಗ್ಭಾಗೇ ಶೂರ್ಪಾಕಾರ ಮಂಡಲೇ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಂ ಬರ್ಬರ ದೇಶಜಂ ಪೈಠೀನಸ ಗೋತ್ರಜಂ ಆಂಗಿರಸಾರ್ಷಂ ಅಶ್ವಿನೀ ನಕ್ಷತ್ರಜಂ ಗಾಯತ್ರೀಛಂದಸಂ ಹುತಾಶನಾಗ್ನಿಕಂ ಕೃಷ್ಣಂ ಖಡ್ಗಚರ್ಮಧರಂ ದ್ವಿಭುಜಂ ಕೃಷ್ಣಾಂಬರಧರಂ ಗಂಧಮಾಲ್ಯ ಗೋಮೇದ ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತಂ ಕಿರೀಟಿನಂ ಕೃಷ್ಣಚ್ಛತ್ರ ಧ್ವಜ ಪತಾಕಿನಂ ಕರಾಲವದನಮುರುಗಾಲಂಕಾರಂ ಕೃಷ್ಣಸಿಂಹಾಸನೇ ಅಷ್ಟಾಶ್ವಂದಿವ್ಯಂ ರಥಮಾರುಹ್ಯ = ಪ್ರವಿಷ್ಟಮಧಿ ದೇವತಾಸರ್ಪಂ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ ನಿರ್ಋತಿಂಚ ॥ ಓಂ ಕಯಾನಶ್ಚಿತ್ರ = ನ್ವಿತಾ ರಾಹುಮಾ ॥ ಅದಿದೇವತಾ-ಆಯಂಗೌಃ = ಪ್ರಯನ್ಸ್ವರಃ ॥ ಸರ್ಪಮಾ- ॥ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ-ಯತ್ತೇ-

---

* ಕಯಾನೋ ವಾಮದೇವೋ ರಾಹುರ್ಗಾಯತ್ರೀ ಸ್ವಾಹಾ— ಅಧಿದೇ । ಸರ್ಪ । ಮೃತ್ಯು ॥

ದೇವೀ = ಪ್ರಮುಕ್ತಃ || ನಿರ್ಋತಿಮಾ-|| ಓಂ ಸಿಂಹಿಕೇಯಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ತಮೋಮಯಾಯ ಧೀಮಹಿ | ತನ್ನೋರಾಹುಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ || ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ|| ಕಯಾನಃ| ಹೃದಯಾಯನಮಃ | ಚಿತ್ರಆಭುವತ್-ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ | ಊತೀಸದಾವೃಧಃ ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ ಸಖಾ-ಕವಚಾಯಹುಂ | ಕಯಾಶ ಚಿಷ್ಟಯಾ-ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್ || ವೃತಾ-ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ಧ್ಯಾನಂ|| ರಾಹುಂ ಕರಾಗ್ರ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚರ್ಮ ಖಡ್ಗಂ ಭೀಮಂ ತಮೋಮಯತನುಂ ರವಿಚಂದ್ರ ಶತ್ರುಂ | ಕೌಂಡಿನ್ಯ|| ಸೂನುಮುಸಿತಾಂಶುಕ ಗಂಧಭೂಷಂಗೋಮೇದಭೂಷಿತ ತನಂ ಹರಿಗಂ ನಮಾಮಿ || ಕಯಾನಶ್ಚಿತ್ರ=ವೃತಾ || ಇತಿಜಪಂ ||

ಕೇತು ನವಶಕ್ತಿಪೂಜಾ || ನಿಮ್ನಾಯೈ-|| ಅಭಯಾಯೈ -|| ಪ್ರಕೀರ್ಣಾಯೈ -|| ಕ್ಲಿನ್ನಾಯೈ -|| ಭೇದಾಯೈ || ಉತ್ಕಟಾಯೈ -|| ಯಜ್ಞಾಯೈ || ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಯೈ -|| ಘೋರಾಯೈ ನವಶಕ್ತಿಪೂಜಾಂಸ -|| ಧೂಮ್ರಾದ್ವಿ ಬಾಹು ಗದಿನೋ ವಿಕೃತಾಸ್ಯಾಂ ಭತಾತ್ಮಕಾನ್| ಗೃಧ್ರಾಸನ ಗತ್ರಾನ್ಕೇತೂನ್ ವರದಾನ್ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಸುತಾನ್ | ನೀಲಮೇಘಸಮಾನಾಭಂ ಚಿತ್ರವರ್ಣಂ ಮಹಾಬಲಂ | ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ ಮಹಾರೌದ್ರಂ ಕೇತುಂ ಸರ್ವಫಲಪ್ರದಂ || ಸೂರ್ಯಸ್ಯವಾಯವ್ಯೆ ದಿಗ್ಭಾಗೇ ಧ್ವಜಾಕಾರಮಂಡಲೇ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಂ ಅಂತರ್ವೇದಿ ದೇಶಜಂ ಜೈಮಿನೀ ಸೂತ್ರಜಂ ರೌದ್ರಾಗ್ನಿಕಂ ಧೂಮ್ರಂ ವರದ ಗದಾಧರಂ ದ್ವಿಭುಜಂ ಚಿತ್ರಾಂಬರ ಗಂಧಮಾಲ್ಯ ವೈಢೂರ್ಯ ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತಂ ಕಿರೀಟಿನಂ ಧೂಮ್ರಚ್ಛತ್ರಧ್ವಜ ಪತಾಕಿನಂ ಚಿತ್ರಗೃಧ್ರವಾಹನಂ |ಧೂಮಾರುಣಾಶ್ವಂ ಧೂಮ್ರಂ ರಥಮಾರುಹ್ಯ=ಪ್ರವಿಷ್ಟಮಧಿದೇವತಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಂಚ || ಓಂ ಕೇತುಂಕೃಣ್ವನ್=ಯಥಾ || ಕೇತುಮಾ-|| ಅಧಿದೇವತಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದೇವಾನಾಂ=ಭನ್ || ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಾ-|| ಪ್ರತ್ಯಧಿದೇವತಾ-ಸಚಿತ್ರಚಿತ್ರಂ = ಯುವಸ್ವ-ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಮಾ-|| ಓಂ

* ಕೇತುಂ ಕ ತಾ ನ್ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ಕೇತರ್ಗಾಯ ತ್ರೀಕೇತ್ವಾವಾ: — ಅದಿದೇ — ಬ್ರಹ್ಮ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ ||

ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಾಯವಿದ್ಮಹೇಧೂಮ್ರವರ್ಣಾಯಧೀಮಹಿ । ತನ್ನಃ ಕೇತು ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ ॥ ಕೇತುಂ_ಕೃಣ್ವನ್-ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ । ಆಕೇತವೇ-ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪೇಶೋಮರ್ಯಾಃ-ಶಿಖಾಯೈ ವೌಷಟ್ ॥ ಅಪೇಶಸೇ । ಕವಚಾಯಹುಂ । ಸಮುಷದ್ಭಿಃ-ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯವೌಷಟ್ ॥ ಅಜಾಯಥಾಃ ॥ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ॥ಧ್ಯಾನಂ॥ ಗೃಧ್ರ_ಸ್ಥಿತಾನ್ ಜಲಜಯೋನಿ ಸಮಾನವಕ್ತ್ರಾನ್ ಧೂಮ್ರಾನ್ವರಾಭಯಕರಾನ್ಸುಭುಜಾನ್ಕುಮಾರಾನ್ ॥ ವೈಢೂರ್ಯಭೂಷಿತ_ನೂನ್ವರ ಜೈಮಿನೇಯಾನ್ ಕೇತೂನ್ಸ್ವಯಾನಕಮುಖಾನ್ ದ್ವಿಭುಜಾಂನ್ನಮಾಮಿ ॥ಇತಿ॥ ಕೇತುಂಕೃಣ್ವನ್ = ಯಥಾಃ ॥ ಇತಿ ಜಪಃ ॥ ಪೂರ್ವಾದ್ಯಷ್ಟದಿಕ್ಷು ಇಂದ್ರಾದೀನ್ ಗ್ರಹಮಂಡಲಸ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗೇ ಉದಗಪವರ್ಗಂ ದುರ್ಗಾದೀಂಶ್ಚ ಅಕ್ಷತ ಪುಂಜೇಷ್ವಾವಾಹಯೇತ್॥ ಓಂ ತ್ರಾತಾರಮಿಂದ್ರ=ಧಾತ್ವಿಂದ್ರಃ ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ । ಇಂದ್ರಮಾವಾ-। ಅಗ್ನಿರ್ದಾದ್ರವಿಣಂ=ಪುರುತ್ರಾ ॥ ಅಗ್ನಿಮಾವಾ =ಯಮೋದಾಧಾರ=ರಕ್ಷಿತಂ॥ ಯಮಮಾ-ಅಸುನ್ವಂತ=ತುಭ್ಯಮಸ್ತು ನಿರ್ಋತಿಮಾ-॥೪ ಸಧಮಾದೋ=ಸ್ವಂತಃ ॥ ವರುಣಮಾ-॥೫ ಆನೋನಿಯುದ್ಭಿಃ। ಸದಾನಃ ॥ ವಾಯುಮಾ -॥೬॥ ಸೋ-ಮೋಧೇನು=ದದಾಶದಸ್ಮೈ ॥ ಸೋಮಮಾ ॥೭॥ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಸಹಸ್ರಧಾ = ಮುಖಾಕೃಧಿ ॥ ಈಶಾನಮಾ- ॥೮॥ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗೇ-ಜಾತವೇದಸೇ=ತ್ಯಗ್ನಿಃ ॥ ದುರ್ಗಮಾ- ॥ ಗಣಾನಾಂತ್ವಾ-ಸಾದನಂ ॥ ಗಣಪತಿಮಾ ॥೨॥ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯಪತಿನಾ-ವಯ -ದೃಶೇ ॥ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಮಾ-॥೩॥ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ಪ್ರತಿ। ಚತುಷ್ಪದೇ॥ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿಮಾ- ॥೪॥ ತ್ರ್ಯಂಬಕಂಯ-ಜಾಮಹೇ-ಮಾಮೃತಾತ್ ॥ ತ್ರ್ಯಂಬಕಮಾ ॥ ಯತಇಂದ್ರಭಯಾಮಹೇ-ವಿಮೃಧೋಜಹಿ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿದಾವಿಶಸ್ಪತಿ-ಅಭಯಂ-ಕರಃ ॥ ಅಭಯಂಕರೇಂದ್ರಮಾ-॥೬॥ ಯೇ ತೇ ಸಹಸ್ರ-ನವಯಜಾಮಹೇ ॥ ಮೃತ್ಯುಮಾ ॥೭॥ ಮೂರ್ಧಾನಂ। ದೇವಾಃ । ಅಗ್ನಿಂ ವೈಶ್ವಾನರಮಾವಾಹಯಾಮಿ ॥೮॥ ಇತ್ಯಾವಾಹ್ಯ ॥ ಆವಾಹಿತೋಭವ, ಸಂಸ್ಥಾಪಿತೋಭವ, ಸನ್ನಿಹಿತೋಭವ.

ಸನ್ನಿರುದ್ಧೋಭವ। ಸಮುಖೀಕರಣೋಭವ। ಸುಪ್ರಸನ್ನಾಭವ । ಇತಿಷಣ್ಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ॥ ಪ್ರಾಣಾಪ್ರತಿಷ್ಠಾ—ಪ್ರತಿಮಾಂ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಓಂ ಆಂಹ್ರೀಂಕ್ರೋಂ ನವಗ್ರಹಾಣಾಂ ಪ್ರಾಣಾಇಹಪ್ರಾಣಾಃ। ಓಂ ಆಂಹ್ರೀಂಕ್ರೋಂ ನವಗ್ರಹಾಣಾಂ ಜೀವ ಇಹಸ್ಥಿತಃ। ಓಂ ಆಂ ಹ್ರೀಂ ಕ್ರೋಂ ನವಗ್ರಹಣಾಂ ಪ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಜೀವೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ವಾಙ್ಮನಶ್ಚಕ್ಷುಶ್ರೋತ್ರ ಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣಪ್ರಾಣಾಇಹಾಗತ್ಯಸುಖಂಚಿರಂತಿಷ್ಠಂತು ಸ್ವಾಹಾ॥ ಇತಿ ತ್ರಿವಾರಂ ಏಕವಾರಂವಾ॥ ಓಂ ಅಸುನೀತೇಸ್ವಸ್ತಿ। ಓಂ ಇತಿಪಂಚ ದಶವಾರಂ ಜಪಿತ್ವಾ॥ ತಚ್ಚಕ್ಷುರ್ದೇವಹಿತಂ ಇತಿನೇತ್ರೋನ್ಮಿಲನಂ ಕೃತ್ವಾ॥ ರುಕ್ತಾಂ ಬೋಧಿ=ಸರಾನಃ ಇತಿ। **ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ** ॥ ಓಂ ಸಹಸ್ರ ಶೀರ್ಷಾ=ಗುಲಂ॥ ನವಗ್ರಹದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ॥ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಂ ಸ-॥ ಪುರುಷಏವೇದ=ಹತಿಃ ನವಗ್ರಹದೇ=ಆಸನಂಸ-॥ ಏತವಾನಸ್ಯ=ದಿವಿ॥ ನವಗ್ರಹದೇ=ಪಾದ್ಯಂಸ-॥ ತ್ರಿಪಾದೂರ್ಧ್ವ ಅಬಿ॥ ನವಗ್ರಹದೇ≡ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸ-॥ ತಸ್ಮಾದ್ವಿರಾಡಜಾಯತ≡ಪುರಃ ಆಚಮನಂಸ-॥ ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತಿ ಶುದ್ಧೋದಕಸ್ನಾನಂಸ॥ ಪಂಚಾಮೃತ ಮಹಾಭಿಷೇಕಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ॥ ತಂ ಯಜ್ಞಂ ಬರ್ಹಿಷಿ≡ಶ್ಚಯೇ॥ ವಸ್ತ್ರಂಸ-॥ನರ್ಯಪ್ರಜಾಂವರ್ಮೇ≡ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಂ॥ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮಸ್ತು॥ ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾ≡ಶ್ಚಯೇ॥ ನವಗ್ರಹದೇ≡ಉಪವೀತಂಸ-॥ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾ≡ದಜಾಯತ॥ ಆಭರಣಂಸ-॥ಗಂಧದ್ವಾರಮಿತಿಗಂಧಂಸ-॥ ಅರ್ಚತಪ್ರಾರ್ಚತ ಇತಿ ಅಕ್ಷತಾನ್, ಸ-॥ ತಸ್ಮಾದಶ್ವಾ≡ಅಜಾವಯಃ। ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸ-॥ ದ್ವಾದಶನಾಮಪೂಜಾ ಸೂರ್ಯ- ಓಂ ಸಹಸ್ರ ಕಿರಣಾಯ-॥ ಸೂರ್ಯಾಯ -। ತಪನಾಯ ಸವಿತ್ರೇ -। ರವಯೇ ವಿಕರ್ತನಾಯ-॥ ಜಗಚ್ಚಕ್ಷುಷೇ -। ದ್ಯುಮಣಯೇ, ತರಣಯೇ ೬ ತಿಗ್ಮದೀ ಧಿತಯೇ। ದ್ವಾದಶಾತ್ಮನೇ। ತ್ರಯೀಮೂರ್ತಯೇ ನಮ; ॥

ಚಂದ್ರ ಚಂದ್ರಾಯ। ಸುಧಾಕರಾಯ। ಕುಮುದಬಾಂಧವಾಯ। ಶಶಿನೇ॥ ಅತ್ರಿನೇತ್ರ ಸಮುದ್ಭವಾಯ-॥

ರೋಹಿಣೀಪತಯೇ-॥ ನಕ್ಷತ್ರೇಶಾಯ । ನಿಶಾಕರಾಯ-॥ ಇಂದವೇ-॥ ಶಂಕರಭೂಷಣಾಯ-॥ ಕಲಾನಿಧಯೇ। ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಹೋದರಾಯ-॥ ಇತಿ॥ **ಕುಜ**-ಅಂಗಾರಕಾಯ-॥ ಕುಜಾಯ-॥ ವಕ್ರಾಯ-॥ ಲೋಹಿತಾಂಗಾಯ-॥ ಮಹೀಸುತಾಯ ಕುಮಾರಾಯ-॥ ಕ್ರೂರದೃಶೇ-॥ ಆರಾಯ-॥ ಕ್ರೂರಾಯ ॥ ರೌದ್ರಾನನಸ್ವೇದಬಿಂದವೇ-॥ ಮೇಷವಾಹನಾಯ-॥ ಮಂಗಳಾಯ ॥ ಇತಿ॥ **ಬುಧ**=ಸೌಮ್ಯಾಯ। ಸೋಮಜಾಯ। ಸೋಮವಂಶಪ್ರದೀಪಕಾಯ॥ ವಾತರೋಗಹೃತೇ ಉದಙ್ಮುಖಾಯ । ಸೋಮಪ್ರಿಯಕರಾಯ। ಶಿವಂಕರಾಯ ॥ ತಾರಾಪುತ್ರಾಯ॥ ಬುದ್ಧಿಮತೇ। ಸುಂದರಾಯ॥ ಸಿಂಹವಾಹನಾಯ ಜ್ಞಾನಿನೇ-॥ ಇತಿ॥ **ಗುರು**=ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ॥ ಸುರಾಚಾರ್ಯಾಯ ॥ ಗುರವೇ॥ ಜೀವಾಯ - ಆಂಗಿರಸಾಯ-॥ ಧಿಷಣಾಯ ವಾಚಸ್ಪತಯೇ-॥ ಪೀತವಸ್ತ್ರಧೃತೇ -॥ ತೇಜೋರಾಶಯೇ । ಜಟಿನೇ-। ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನೇ ॥ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠಾಯ ॥ಇತಿ॥ **ಶುಕ್ರ**- ಶುಕ್ರಾಯ-। ಕವಯೇ-॥ ವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನೇ ॥ ಯೋಗಮೂರ್ತಯೇ ॥ ಭೃಗೂದ್ವಹಾಯ ॥ ಶಾಂತಾಯ ॥ ದೈತ್ಯಮಂತ್ರಿಣೇ-ಭಾರ್ಗವಾಯ-॥ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದಾಯ-। ಕಮಂಡಲುಧರಾಯ-॥ಇತಿ॥ **ಶನಿ**=ಮಂದಾಯ-। ಶನೈಶ್ಚರಾಯ-। ರವಿಸುತಾಯ- । ಗೃಧ್ರವಾಹನಾಯ-। ಕೃಷ್ಣಾಯ-। ಪಂಗವೇ । ವಿರೂಪಾಯ-। ಕಾಲಾಂತಕಾಯ ನಪುಂಸಕಾಯ-। ಛಾಯಾಸುತಾಯ । ನೀಲಾಯ ॥ ಸ್ಥೂಲರೋಮ್ಣೇ। ಇತಿ ॥ **ರಾಹು**=ರಾಹವೇ । ಸಿಂಹಿಕೇಯಾಯ। ತಮೋಮಯಾಯ । ಕರಾಲಾಸ್ಯಾಯ । ಅಸುರಾಯ ॥ ವಿಧುಂತುದಾಯ ॥ ಸರ್ಪಾಯ । ಚಂದ್ರ-ಸೂರ್ಯವೈರಿಣೇ । ಪ್ರತಿಲೋಮಜಾಯ ॥ ಅರ್ಧಶರೀರಾಯ । ವೀರ್ಯವತೇ । ಕ್ರೂರಕರ್ಮಣೇ-। ಇತಿ॥ ಕೇತುಭ್ಯೋ ॥ ಧ್ವಜೇಭ್ಯೋ ಧೂಮ್ರೇಭ್ಯೋ ॥ ದ್ವಿಬಾಹುಭ್ಯೋ-॥ಗೃಧ್ರವಾಹನೇಭ್ಯೋ-॥ ಚಿತ್ರಭೂಷಣೇಭ್ಯೋ-। ವಿಕೃತಾಸ್ಯೇಭ್ಯೋ-- ಶಶಿಭ್ಯೋ-॥ ರವೀಂದುಶತ್ರುಭ್ಯೋ ॥ ಕ್ರೂರಭ್ಯೋ ॥ ಕಪಿಲಾಕ್ಷೇಭ್ಯೋ ಪಿಂಗಳಾಕ್ಷೇಭ್ಯೋ। ಇತಿ ದ್ವಾದಶನಾಮ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ನಮೋಽಸ್ತ್ವನಂತಾಯ ಸಹಸ್ರಮೂರ್ತಯೇ ಸಹಸ್ರಪಾದಾಕ್ಷ ಶಿರೋರುಬಾಹವೇ ಸಹಸ್ರನಾಮ್ನೇ ಪುರು-

ಷಾಯ ಸಹಸ್ರಕೋಟಿ ಅನಂತಯುಗಧಾರಿಣೇ ನಮಃ॥ ಗಂಧಾದಿ ಸಕಲಾರಾಧನೈಃ ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು॥ ಹೋಮಾಂತೇ ಉತ್ತರಪೂಜಾಂಕ-॥ ಯತ್ಪುರುಷಂ=ವ್ಯದಧುಃ। ವನಸ್ಪತಿ=ಗೃಹ್ಯತಾಂ ॥ ಧೂಪಂ-ಸ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಸ್ಯ=ಅಜಾಯತಾ ಸಾಜ್ಯಂಚವರ್ತಿ ಸಂಯುಕ್ತಂವಹ್ನಿನಾಯೋಜಿತಂ ಮಯಾ-। ಗೃಹಾಣಮಂಗಲಂ ದೀಪಂತ್ರೈಲೋಕ್ಯತಿಮಿರಾಪಹ॥ ದೀಪಂಸ-॥ ಚಂದ್ರಮಾಮನಸೋ= ಅಜಾಯತ ॥ ಗುಡಾಜ್ಯಯುಕ್ತನೈವೇದ್ಯಂ ಪ್ರದದ್ಯಾತ್ಕ್ಷೀರ ಪಾಯಸಂ। ಭಕ್ಷಭೋಜ್ಯಾದಿಕಂ ಭಕ್ತ್ಯಾಫಲಪಕ್ವಸಮನ್ವಿತಂ॥ ದೇವಸ್ಯತ್ವೇತಿನೈವೇದ್ಯಂ ಸ-॥ ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂಸ-॥ ಮುಖಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂಸ॥ ಮಧ್ಯೇಪಾನೀಯಂಸ॥ ಪುನರಾಚಮನಂಸ॥ ನಾಳಿಕೇರ ಫಲಂದಿವ್ಯಂ ಸ್ವಾದೂದಕಸಮನ್ವಿತಂ। ಕದಳೀಫಲ ಸಂಯುಕ್ತಂ ನೈವೇದ್ಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಂ॥ ಫಲನೈವೇದ್ಯಂಸ॥ ಪೂಗೀಫಲ ಸಮಾಯುಕ್ತಂನಾಗವಲ್ಲೀ ದಲೈರ್ಯುತಂ। ಏಲಾಲವಂಗ ಸಂಯುಕ್ತಂ ತಾಂಬೂಲಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಂ॥ ತಾಂಬೂಲಂಸ॥ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭೇತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂಸ॥ ನಾಭ್ಯಾ ಆಸೀದಂ ತರೀಕ್ಷಂ= ಅಕಲ್ಪಯನ್ । ನೀರಾಜನಂಸ-। ಸಪ್ತಸ್ಯಾಸನ್=ಪಶುಂ॥ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂಸ॥ ಯಜ್ಞೇನಯಜ್ಞ=ದೇವಾಃ ಯಾನಿಕಾನಿಚ ಪಾಪಾನಿಜ್ಞಾನಾಽಜ್ಞಾನ ಕೃತಾನಿಚ। ತಾನಿ ತಾನಿ ವಿನಶ್ಯಂತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಪದೇಪದೇ॥ ಪಾಪೋಽಹಂಪಾಪ=ರಕ್ಷಮಾಂ ಪರಮೇಶ್ವರ॥ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಾನ್ ಸ॥ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನಂ ॥ ಗಂಧಾಕ್ಷತಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಣಿಗೃಹೀತ್ವಾ=ಓಂ ಭಾಸ್ಕ-ರಾಯವಿದ್ಮಹೇ ಮಹದ್ಯುತಿಕ ರಾಯಧೀಮಹೀ ತನ್ನೋಭಾನುಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಭಾಸ್ಕರಾಯನಮಃ। ಇದಮರ್ಘ್ಯಂಸ ॥ ಓಂ ಅತ್ರಿಪುತ್ರಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ರಾತ್ರಿನಾಥಾಯ ಧೀಮಹಿ। ತನ್ನಶ್ಚಂದ್ರ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್। ಚಂದ್ರಾಯ ನಮಃ। ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ ಸ ॥

ಓಂ ಭೂಮಿಪುತ್ರಮಹಾಭಾಗ ಸ್ವೇದೋದ್ಭವ ಪಿನಾಕಿನಃ। ರೂಪಾರ್ಥಿತ್ವಾಂ ಪ್ರಪನ್ನೋಹಂ ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥ ಕುಜಾಯನಮಃ। ಇದಮರ್ಘ್ಯಂಸ-॥ ಉತ್ಪಾತರೂಪೋಜಗತಾಂ ಚಂದ್ರ ಪುತ್ರೋ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ।

ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಿಯಕರೋ ವಿದ್ವಾನ್ ಗ್ರಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಸ್ತುತೇ । ಬುಧಾಯ ನಮಃ । ಇದಮರ್ಘ್ಯಂಸ-॥ ನಮಸ್ತೇಽ ಗಿರಿ ಸೌನಾಥವಾಕ್ಷತೇಚ ಬೃಹಸ್ಪತೇ । ಕ್ರೂರಗ್ರಹೇಃ ಪೀಡಿತಾನಾಮಮೃತಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥ ಗುರವೇನಮಃ ॥ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂಸ-॥ ನಮಸ್ತೇ ಸರ್ವ ಲೋಕೇಶ ನಮಸ್ತೇ ಭೃಗುನಂದನ ॥ ತವೇ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಗ್ರಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಸ್ತುತೇ। ಶುಕ್ರಾಯ ನಮಃ ॥ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂಸ-॥ ಸೂರ್ಯ ಪುತ್ರಾಯವಿದ್ಮಹೇ ಶನೈಶ್ಚರಾಯಧೀಮಹಿ ॥ ತನ್ನೋ ಮಂದಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಮಂದಾಯನಮಃ । ಇದಮರ್ಘ್ಯಂಸ॥ ಓಂ ಸಿಂಹಿಕೇಯಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ತಮೋಮಯಾಯ ಧೀಮಹಿ ॥ ತನ್ನೋರಾಹುಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ರಾಹವೇನಮಃ ॥ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂಸ-ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಧೂಮ್ರವರ್ಣಾಯ ಧೀಮಹಿ ॥ ತನ್ನಃ ಕೇತುಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಕೇತುವೇ ನಮಃ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ

ಅಥ ಪ್ರಾರ್ಥನಂ-ಗ್ರಹಾಣಾಮಾದಿರಾದಿತ್ಯೋ ಲೋಕರಕ್ಷಣಕಾರಕಃ । ವಿಷಮಸ್ಥಾನ ಸಂಭೂತಾಂ ಪೀಡಾಂಹರತು ಮೇ ರವಿಃ ॥೧॥ ರೋಹಿಣೀಶಃ ಸುಧಾಮೂರ್ತಿಃ ಸುಧಾಗಾತ್ರಃ ಸುಧಾಶನಃ । ವಿಷಮಸ್ಥಾನ ಸಂಭೂತಾಂ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ವಿಧುಃ ॥೨॥ ಭೂಮಿಪುತ್ರೋ ಮಹಾತೇಜಾ ಜಗತಾಂ ಭಯಕೃತ್ಸದಾ ॥ ವೃಷ್ಟಿಕೃದ್ವೃಷ್ಟಿಹರ್ತಾ ಚ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಕುಜಃ ॥೩॥ ಉತ್ಪಾತರೂಪೋ ಜಗತಾಂ ಚಂದ್ರಪುತ್ರೋ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ । ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಿಯಕರೋ ವಿದ್ವಾನ್ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಬುಧಃ ॥೪॥ ದೇವಮಂತ್ರೀ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಃ ಸದಾಲೋಕಹಿತೇರತಃ । ಅನೇಕ ಶಿಷ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣಃ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಗುರುಃ ॥೫॥ ದೈತ್ಯಮಂತ್ರೀ ಗುರುಸ್ತೇಷಾಂ ಪ್ರಾಣದಶ್ಚ ಮಹಾಮತಿಃ । ಪ್ರಭುಸ್ತಾರಾ ಗ್ರಹಾ-ಣಾಂಚ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಭೃಗುಃ ॥ ಸೂರ್ಯಪುತ್ರೋ ದೀರ್ಘದೇಹೋ ! ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಃ ಶಿವಪ್ರಿಯಃ । ದೀರ್ಘಚಾರಃ ಪ್ರಸನ್ನಾತ್ಮಾ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಶನಿಃ ॥೭ ಮಹಾಶಿರೋ ಮಹಾವಕ್ತ್ರೋ ದೀರ್ಘದಂಷ್ಟ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ ।

ಅತನುಶ್ಚೋರ್ಧ್ವ ಕೇಶಶ್ಚ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಶಿಖೀ ||೮|| ಅನೇಕರೂಪವರ್ಣೈಶ್ಚ ಶತಶೋಥ ಸಹಸ್ರಶಃ ಉತ್ಪಾತರೂಪೋ ಜಗತಾಂ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ತಮಃ ||೯||

ಜಪಾಕುಸುಮಸಂಕಾಶಂ ಕಾಶ್ಯಪೇಯಂ ಮಹಾದ್ಯುತಿಂ । ತಮೋರಿಂ ಸರ್ವಪಾಪಘ್ನಂ ಪ್ರಣತೋಸ್ಮಿ ದಿವಾಕರಂ ॥೧॥ ದಧಿಶಂಖ ತುಷಾರಾಭಂ ಕ್ಷೀರೋದಾರ್ಣವಸಂಭವಂ । ನಮಾಮಿ ಶಶಿನಂ ಸೋಮಂ ಶಂಭೋರ್ಮುಕುಟ ಭೂಷಣಂ ॥೨॥ ಧರಣೀ ಗರ್ಭಸಂಭೂತಂ ವಿದ್ಯುತ್ಕಾಂತಿ ಸಮಪ್ರಭಂ । ಕುಮಾರಂ ಶಕ್ತಿಹಸ್ತಂ ತಂ ಮಂಗಲಂ ಪ್ರಣಮ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ॥೩॥ ಪ್ರಿಯಂಗುಕಲಿಕಾ ಶ್ಯಾಮಂ ರೂಪೇಣಾSಪ್ರತಿಮಂ ಬುಧಂ । ಸೌಮ್ಯಂ ಸೌಮ್ಯಗುಣೋಪೇತಂ ತಂ ಬುಧಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ॥೪॥ ದೇವಾನಾಂಚ ಋಷೀಣಾಂಚ ಗುರುಂಕಾಂಚನ ಸನ್ನಿಭಂ । ಬುದ್ಧಿಭೂತಂ ತ್ರಿಲೋಕೇಶಂ ತಂ ನಮಾಮಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ॥೫॥ ಹಿಮಕುಂದಮೃಣಾಲಾಭಂ ದೈತ್ಯಾನಾಂ ಪರಮಂ ಗುರುಂ । ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರವಕ್ತಾರಂ ಭಾರ್ಗವಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ॥೬॥ ನೀಲಾಂಜನ ಸಮಾಭಾಸಂ ರವಿಪುತ್ರಂ ಯಮಾಗ್ರಜಂ । ಛಾಯಾಮಾರ್ತಾಂಡ ಸಂಭೂತಂ ತಂ ನಮಾಮಿ ಶನೈಶ್ಚರಂ ॥೭॥ ಅರ್ಧಕಾಯಂ ಮಹಾವೀರ್ಯಂ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯ ವಿಮರ್ದನಂ । ಸಿಂಹಿಕಾಗರ್ಭ ಸಂಭೂತಂ ತಂ ರಾಹುಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ॥೮॥ ಪಲಾಶಪುಷ್ಪ ಸಂಕಾಶಂ ತಾರಕಾ ಗ್ರಹಮಸ್ತಕಂ । ರೌದ್ರಂ ರೌದ್ರಾತ್ಮಕಂ ಘೋರಂ ತಂ ಕೇತುಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ॥೯॥ ಇತಿವ್ಯಾಸಮುಖೋದ್ಗೀತಂ ಯಃ ಪಠೇತ್ಸುಸಮಾಹಿತಃ । ದಿವಾವಾಯದಿವಾರಾತ್ರೌ ವಿಘ್ನಃ ಶಾಂತಿರ್ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೧೦॥ ನರನಾರೀನೃಪಾಣಾಂಚ ಭವೇದುಃಸ್ವಪ್ನನಾಶನಃ । ಐಶ್ವರ್ಯಮತುಲಂ ತೇಷಾಂ ಆರೋಗ್ಯಂ ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಂ ॥೧೧॥ ಗ್ರಹನಕ್ಷತ್ರಜಾಃ ಪೀಡಾಸ್ತಸ್ಕರಾಗ್ನಿ ಸಮುದ್ಭವಾಃ । ತಾಃಸರ್ವಾ ಪ್ರಶಮಂ ಯಾಂತಿ ವ್ಯಾಸೋಬ್ರೂತೇ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೧೨॥ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಯಿತ್ವಾ ಪೂಜಾ ಸಮರ್ಪಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್

ಕೂಷ್ಮಾಂಡಹೋಮ ವಿಧಿಃ :— ಕರ್ತಾ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶ ಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಸ್ಯಾಃ ಕುಮಾರ್ಯಾ ವಿವಾಹಾತ್ಪ್ರಾಕ್ ಸಂಭಾವಿತ ರಜೋದರ್ಶನ ಜನಿತ ಸಮಸ್ತದೋಷ ನಿಬರ್ಹಣ ದ್ವಾರಾ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಮಮ ವೃಷಲೀಪತಿತ್ವಾದಿ ಸಮಸ್ತದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಕೂಷ್ಮಾಂಡಹೋಮಂಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಸ್ಥಾನ ಪವನ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನ ಸ್ವಸ್ತಿಪುಣ್ಯಾಹ ವಾಚನ "ಸವಿತಾ ಪ್ರೀಯತಾಂ" ಇತಿ ಕೃತ್ವಾ ॥ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದ್ಯಗ್ನಿಂಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಪೂರ್ವವತ್ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ॥ ಕೂಷ್ಮಾಂಡಹೋಮಃ ಕರ್ಮ ಆಪೂರ್ವಿಕಂತಂತ್ರಂ, ಚತಸ್ರಃ ಸಾಮಿಧೇನ್ಯಃ । ಚಿತ್ರಿರ್ನಾಮಾಗ್ನಿಃ । ಸವಿತಾದೇವತಾ । ಚರುರ್ಹವಿಃ। ಉಪಹೋಮಶ್ಚ ಕೂಷ್ಮಾಂಡಮಂತ್ರೈರಾಜ್ಯೇನಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಅನ್ವಾಧಾನಂಕೃತ್ವಾ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗೇ ಅಷ್ಟದಲ ಪದ್ಮಂ-ವಿಲಿಖ್ಯ ಧಾನ್ಯರಾಶಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಕಲಶಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಮಹೀದ್ಯೌರಿತ್ಯಾದಿ ವರುಣ ಪೂಜಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಸವಿತಾರಮಾವಾಹ್ಯ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈಃಪೂಜಯೇತ್ ॥ ಅಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಕ್ವಾಜ್ಜುಹೋತಿ-ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವ-ರೋಂ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ = ಸ್ವಾಹಾ ಇತಿ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾಪಕ್ವಂಹುತ್ವಾ ॥ ಸವಿತ್ರ ಇದಂ ॥ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮುಪದಾಯಾಂತಃ ಪರಿಧೌ ನಿಧಾ-ಯ ಆಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ ಓಂನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ = ಬೃಹ್ಯತೇ ಕರೋಮಿ ॥ ಓಂ ಶಾಂತಿಃ = ಇತಿತ್ರಿಃ ಓಂಯದ್ದೇವಾ ದೇವಹೇಳನಂ ದೇವಾಸಶ್ಚ ಕೃಮಾ ವಯಂ ಆದಿತ್ಯಾಸ್ತಸ್ಮಾನ್ಮಾಮಂ ಚತರ್ತಸ್ಯರ್ತೇನ ಮಾಮುತ ಸ್ವಾಹಾ । ದೇವೇಭ್ಯ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ದೇವಾ ಜೀವನ ಕಾಮ್ಯಾಯ ದ್ವಾಚಾ ನೃತಮೂದಿಮ । ತಸ್ಮಾನ್ನ ಇಹ ಮುಂಚತ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸಜೋಷಸಃ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ-ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಋತೇನದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಋತೇನತ್ವ ಸರಸ್ವತೀ

---

೧ ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರಣವಃ ಸಂಯೋಜಯೇತ್

ಕೃತಾನ್ಃ ಪಾಪ್ಯೇನಸೋಽಯತ್ಕಿಂಚಾನೃತಮೂದಿಮ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವಿಭ್ಯಾ ್ ಸರಸ್ವತ್ಯಾ ಇದಂ ॥ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ ಸೋಮೋಧಾತಾ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ । ತೇನೋಮುಂಚಂತ್ವೇ ನಸೋ ಯದನ್ಯಕೃತಮಾರಿಮ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇಂದ್ರಾಗ್ನಿಭ್ಯಾಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ-ಭ್ಯಾ ್ ಸೋಮಾಯ ಧಾತ್ರೇ ಬೃಹಸ್ಪತಯ ಇದಂ ॥ ಸಜಾತಶ ್ ಸಾದುತಜಾಮಿ ಶ ್ ಸಾಜ್ಯಾಯಸಃಶ ್ ಸಾದುತವಾಕನೀಯಸಃ । ಅನಾಧೃಷ್ಟಂ ದೇವಕೃತಂ ಯದೇನಸ್ತಸ್ಮಾತ್ವಮಸ್ಮಾನ್ಜಾತವೇದೋಮುಮುಗ್ಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಜಾತವೇದಸ ಇದಂ ॥ ಯದ್ವಾಚಾ ಯನ್ಮನಸಾ ಬಾಹುಭ್ಯಾಮೂರುಭ್ಯಾಮಷ್ಠೀವದ್ಭ್ಯಾ ್ ಶಿಶ್ನೈರ್ಯದನೃತಂ ಚ ಕೃಮಾ ವಯಂ । ಅಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾದೇನಸೋ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಃ ಪ್ರ-ಮುಂಚತು ದುರಿತಾಯಾನಿ ಚಕೃಮ ಕರೋತುಮಾಮನೇನಸ ್ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಗಾರ್ಹ ॥ ಯೇನತ್ರಿತೋ ಅರ್ಣವಾನ್ನಿರ್ಬಭೂವ-ಯೇನಸೂರ್ಯಂ ತಮಸೇ ನಿರ್ಮುಮೋಚ । ಯೇನೇಂದ್ರೋವಿಶ್ವಾ ಅಜಹಾದರಾತೀಸ್ತೇನಾಹಂ ಜ್ಯೋತಿಷಾಜ್ಯೋತಿರಾನಶಾನ ಆಕ್ಷಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಜ್ಯೋತಿಷ ಇದಂ ॥ ಯತ್ಕುಸೀದಮಪ್ರತೀತ್ತಂ ಮಯೇಹಯೇನ ಯಮಸ್ಯ ನಿಧಿನಾ ಚರಾಮಿ । ಏತತ್ತದಗ್ನೇ ಅನೃಣೋ-ಭವಾಮಿ ಜೀವನ್ನೇವಪ್ರತಿತತ್ತೇ ದಧಾಮಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ॥ ಯನ್ಮಯಿ ಮಾತಾಗರ್ಭೇ ಸತ್ಯೇನಶ್ಚಕಾರ ಯತ್ಪಿತಾ । ಅಗ್ನಿ-ರ್ಮಾತಸ್ಮಾದೇನಸೋ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಃ ಪ್ರಮುಂಚತು ದುರಿತಾಯಾನಿ ಚಕೃಮ ಕರೋತುಮಾಮನೇನಸ ್ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಗಾ-

ರ್ಹಪತ್ಯಾಯೇದಂ ॥ ಯದಾಪಿಪೇಷ ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ ಪುತ್ರಃ ಪ್ರಮುದಿತೋಧಯನ್ । ಅಹಿಂ॒ಸಿತೌ ಪಿತರಾ ಮಯಾತತ್ತದಗ್ನೇ
ಅನೃಣೋ ಭವಾಮಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಯದಂತರಿಕ್ಷಂ ಪೃಥಿವೀಮುತದ್ಯಾಂ ಯನ್ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ ವಾಜಿಹಿಂ॒ಸಿಮ ।
ಅಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾದೇನಸೋ= ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯೇದಂ ॥ ಯದಾಶಸಾ ನಿಶಸಾ ಯತ್ಪರಾಶಸಾ । ಯದೇನಶ್ಚಕೃಮಾನೂತನಂ
ಯತ್ಪುರಾಣಂ । ಅಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾ= ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯೇದಂ ॥ ಅತಿಕ್ರಾಮಾಮಿ ದುರಿತಂ ಯದೇನೋ ಜಹಾಮಿರಿಪ್ರಂ
ಪರಮೇ ಸಧಸ್ಥೇ । ಯತ್ರಯಂತಿಸುಕೃತೋ ನಾಪಿ ದುಷ್ಕೃತಸ್ತಮಾರೋಹಾಮಿ ಸುಕೃತಾಂಲ್ಲೋಕಂ॒ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥
ತ್ರಿತೇದೇವಾ ಅಮೃಜತೈತದೇನಸ್ತ್ರಿತ ಏತನ್ಮನುಷ್ಯೇಷು ಮಾಮೃಜೇ । ತತೋ ಮಾ ಯದಿಕಿಂಚಿದಾನಶೇಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾ= ॥ ಅಗ್ನಯೇ
ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯೇದಂ ॥ ದಿವಿಜಾತಾ ಅಪ್ಸುಜಾತಾ ಯಾಜಾತಾ ಓಷಧೀಭ್ಯಃ । ಅಥೋಯಾ ಅಗ್ನಿಜಾ ಆಪಸ್ತಾನಃ ಶುಂಧಂತು ಶುಂಧ-
ನೀಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅದ್ಭ್ಯಃ ಶುಂಧನೀಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಯದಾಪೋನಕ್ತಂ ದುರಿತಂ ಚರಾಮ ಯದ್ವಾದಿವಾ ನೂತನಂ ಯತ್ಪುರಾಣಂ ।
ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಸ್ತತ ಉತ್ಪುನೀತನ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅದ್ಭ್ಯೋಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಇಮಂ ಮೇ ವರುಣಶ್ರುಧೀಹವಮದ್ಯಾಚ
ಮೃಡಯ । ತಾಮವಸ್ಯುರಾಚಕೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವರುಣಾಯೇದಂ ॥ ತತ್ವಾಯಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾವಂದಮಾನಸ್ತದಾಶಾಸ್ತೇ ಯಜಮಾನೋ

ಹವಿರ್ಭಿಃ । ಅಹೇಡಮಾನೋ ವರುಣೇಹ ಬೋಧ್ಯುರುಶ ್ಸಮಾನ ಆಯುಃ ಪ್ರಮೋಷೀಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವರುಣಾಯೇದಂ ॥ ತ್ವನ್ನೋ
ಅಗ್ನೇ ವರುಣಸ್ಯ ವಿದ್ವಾನ್ದೇವಸ್ಯಹೇಡೋಽವಯಾಸಿಸೀಷ್ಠಾಃ । ಯಜಿಷ್ಠೋ ವಹ್ನಿತಮಃ ಶೋಶುಚಾನೋ ವಿಶ್ವಾದ್ವೇಷಾ ್ಸಿ ಪ್ರಮು-
ಮುಗ್ಧ್ಯಸ್ಮತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಿವರುಣಾಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥ ಸತ್ವನ್ನೋಽಅಗ್ನೇಽವಮೋಭವೋತೀನೇದಿಷ್ಠೋಽಅಸ್ಯಾಉಷಸೋ ವ್ಯುಷ್ಟೌ । ಅವಯ-
ಕ್ಷ್ವನೋ ವರುಣ ್ರರಾಣೋವೀಹಿಮೃಡೀಕ ್ಸುಹವೋನ ಏಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಿವರುಣಾಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಅಯಾಸ್ಯಯಾ
ಸನ್ಮನಸಾ ಹಿತಃ । ಅಯಾಸನ್ಹವ್ಯ ಮೋಹಿಷೇ ಯಾನೋಧೇಹಿ ಭೇಷಜ ್ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ಅಯಸ ಇದಂ ॥ ಯದದೀವ್ಯನ್ನೃ-
ಣಮಹಂ ಬಭೂವಾದಿತ್ಸನ್ವಾಸಂಜಗರನೇಭ್ಯಃ । ಅಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾದಿಂದ್ರಶ್ಚ ಸಂವಿದಾನೌ ಪ್ರಮುಂಚತಾ ್ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ
ಇಂದ್ರಾಯ ಇದಂ ॥ ಯದ್ಧಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಚಕರ ಕಿಲ್ಬಿಷಾಣ್ಯಕ್ಷಾಣಾಂ ವಗ್ನುಮುಪಜಿಘ್ನಮಾನಃ । ಉಗ್ರಂ ಪಶ್ಯಾಚ ರಾಷ್ಟ್ರಭೃಚ್ಚ ತಾನ್ಯ-
ಪ್ಸರಸಾವನು ದತ್ತಾಮೃಣಾನಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಉಗ್ರಂಪಶ್ಯಾಯೈರಾಷ್ಟ್ರಭೃದ್ಭ್ಯಾಮಪ್ಸರೋಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಉಗ್ರಂಪಶ್ಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರಭೃತ್ಕಿಲ್ಬಿಷಾಣಿ
ಯದ ಕ್ಷವೃತ್ತಮನುದತ್ತಮೇತತ್ । ನೇನ್ನಋಣಾನ್ನೃಣವ ಇತ್ಸಮಾನೋ ಯಮಸ್ಯಲೋಕೇ ಅಧಿರಜ್ಜುರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಉಗ್ರಂ
ಪಶ್ಯಾಯೈ ರಾಷ್ಟ್ರಭೃತ ಯಮಾಯ ಇದಂ ॥ ಅವತೇಹೇಳೋ ವರುಣನಮೋಭಿರವಯಜ್ಞೇ ಭಿರೀಮಹೇ ಹವಿರ್ಭಿಃ । ಕ್ಷಯನ್ನಸ್ಮಭ್ಯಮ

ಸುರಪ್ರಚೇತೋ ರಾಜನ್ನೇನಾಂ ಸಿ ಶಿಶ್ರಥಃ ಕೃತಾನಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವರುಣಾಯಾಸುರಾಯ ಪ್ರಚೇತಸೇ ರಾಜ್ಞ ಇದಂ ॥ ಉದುತ್ತಮಂ
ವರುಣಪಾಶಮಸ್ಮದವಾಧಮಂ ವಿಮಧ್ಯಮಂ ಶ್ರಥಾಯ । ಅಥಾ ವಯಮಾದಿತ್ಯ ವ್ರತೇತವಾನಾಗಸೋಽದಿತಯೇ ಸ್ಯಾಮ ಸ್ವಾಹಾ ॥
ವರುಣಾಯಾದಿತ್ಯಾಯಾದಿತಯ ಇದಂ ॥ ಇಮಂಮೇ ವರುಣ = ॥ ವರುಣಾಯೇದಂ ॥ ತತ್ವಾಯಾಮಿ = ॥ ವರುಣಾಯೇದಂ ॥
ತ್ವನ್ನೋ ಅಗ್ನೇ = ॥ ಅಗ್ನಿವರುಣಾಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥ ಸತ್ವನ್ನೋ ಅಗ್ನೇ = ॥ ಅಗ್ನಿವರುಣಾಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥ ಸಂಕುಸುಕೋ ವಿಕುಸುಕೋ
ನಿರ್ಋಥೋ ಯಶ್ಚ ನಿಸ್ವನಃ । ತೇಽಽಸ್ಮದ್ಯಕ್ಷ್ಮಮನಾಗಸೋ ದೂರಾದ್ದೂರಮಚೀಚತಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸಂಕುಸುಕಾಯ ವಿಕುಸುಕಾಯ
ನಿರ್ಋಥಾಯ ನಿಸ್ವನಾಯೇದಂ॥ ನಿರ್ಯಕ್ಷ್ಮಮಚೀಚತೇ ಕೃತ್ಯಾನ್ನಿರ್ಋತಿಂ ಚ । ತೇನಯೋಽಸ್ಮತ್ಸಮೃಚ್ಛಾತೈ ತಮಸ್ಮೈ ಪ್ರಸುವಾ-
ಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಕೃತ್ಯಾಯೈ ನಿರ್ಋತಯ ಇದಂ ॥ ದುಃಶಂಸಾನುಶಂಸಾಭ್ಯಾಂ ಘಣೇನಾನುಘಣೇನ ಚ ತೇನಾನ್ಯೋಽಸ್ಮತ್ಸಮೃಚ್ಛಾತ
ತೈತ = ॥ ದುಃಶಂಸಾಯಾನುಶಂಸಾಯ ಘಣಾಯಾನುಘಣಾಯೇದಂ ॥ ಸಂವರ್ಚಸಾ ಪಯಸಾ ಸಂತನೂಭಿರಗನ್ಮಹಿ ಮನಸಾ
ಸಂ ಶಿವೇನ । ತ್ವಷ್ಟಾನೋ ಅತ್ರ ವಿದಧಾತು ರಾಯೋಽನುಮಾರ್ಷ್ಟು ತನ್ವೋ ಯದ್ವಿಲಿಷ್ಟಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ತ್ವಷ್ಟ್ರ ಇದಂ ॥ ಆಯುಷ್ಟೇ
ವಿಶ್ವತೋ ದಧದಯಮಗ್ನಿರ್ವರೇಣ್ಯಃ । ಪುನಸ್ತೇ ಪ್ರಾಣ ಆಯಾತಿ ಪರಾಯಕ್ಷ್ಮಂ ಸುವಾಮಿತೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯ ಆಯುಷ್ಮತ

ಇದಂ ॥ ಆಯುರ್ದಾ ಅಗ್ನೇ ಹವಿಷೋ ಜುಷಾಣೋ ಘೃತಪ್ರತೀಕೋ ಘೃತಯೋನಿರೇಧಿ । ಘೃತಂ ಪೀತ್ವಾ ಮಧುಚಾರುಗವ್ಯಂ
ಪಿತೇವ ಪುತ್ರಮಭಿರಕ್ಷತಾದಿಮꣳ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಆಯುರ್ದಾಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಇಮಮಗ್ನ ಆಯುಷೇ ವರ್ಚಸೇಕೃಧಿತಿಗ್ಮಮೋಜೋವರುಣ
ಸꣳಶಿಶಾಧಿ । ಮಾತೇವಾಸ್ಮಾ ಅದಿತೇ ಶರ್ಮಯಚ್ಛ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಜರದಷ್ಟಿರ್ಯಥಾಸತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ವರುಣಾಯಾದಿತ್ಯೈ
ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಅಗ್ನ ಆಯೂꣳಷಿ ಪವಸ ಆಸುವೋರ್ಜಮಿಷಂಚನಃ ॥ ಆರೇಬಾಧಸ್ವದುಚ್ಛುನಾꣳ ಸ್ವಾಹಾ ॥
ಪವಮಾನ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಅಗ್ನೇಪವಸ್ವಸ್ವಪಾಅಸ್ಮೇ ವರ್ಚಸ್ಸುವೀರ್ಯಂ । ದಧದ್ರಯಿಂ ಮಯಿ ಪೋಷꣳ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ
ಇದಂ ॥ ಅಗ್ನಿರ್ಋಷಿಃ ಪವಮಾನಃ ಪಾಂಚಜನ್ಯಃ ಪುರೋಹಿತಃ । ತಮೀಮಹೇ ಮಹಾಗಯꣳ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಪವಮಾನಾಯೇ-
ದಂ ॥ ಅಗ್ನೇಜಾತಾನ್ಪ್ರಣುದಾನಃ ಸಪತ್ನಾನ್ಪ್ರತ್ಯಜಾತಾನ್ಜಾತವೇದೋ ನುದಸ್ವ । ಅಸ್ಮೇದೀದಿಹಿ ಸುಮನಾ ಅಹೇಳಂಛರ್ಮಂತೇ ಸ್ಯಾಮ-
ತ್ರಿವರೂಥ ಉದ್ಭಾ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ಜಾತವೇದಸ ಇದಂ ॥ ಸಹಸಾ ಜಾತಾನ್ಪ್ರಣುದಾನಃ ಸಪತ್ನಾನ್ಪ್ರತ್ಯಜಾತಾನ್ಜಾತವೇದೋನು-
ದಸ್ವ । ಅಧಿನೋಬ್ರೂಹಿಸುಮನಸ್ಯಮಾನೋವಯꣳ ಸ್ಯಾಮಪ್ರಣುದಾನಃ ಸಪತ್ನಾಂತ್ಸ್ವಾಹಾ । ಜಾತವೇದಸ ಇದಂ ॥ ಅಗ್ನೇ
ಯೋನೋಭಿತೋಜನೋ ವೃಕೋವಾರೋ ಜಿಘಾꣳಸತಿ । ತಾꣳಸ್ತ್ವಂ ವೃತ್ರಹನ್ಜಹಿ ವಸ್ವಸ್ಮಭ್ಯಮಾಭರ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ

ವೃತ್ರಘ್ನ ಇದಂ ॥ ಅಗ್ನೇಯೋನೋಽಭಿದಾಸತಿ ಸಮಾನೋಯಶ್ಚ ನಿಷ್ಟ್ಯಃ । ತಂ ವಯ ಸಮಿಧಂ ಕೃತ್ವಾ ತುಭ್ಯಮಗ್ನೇಽಪಿದಧ್ಮಸಿ
ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಯೋನಃಶಪಾದಶಪತೋ ಯಶ್ಚ ನಃ ಶಪತಃ ಶಪಾತ್ । ಉಷಾಶ್ಚತಸ್ಮೈ ನಿಮ್ರುಕ್ಚ ಸರ್ವಂ ಪಾ
ಪ ಸಮೂಹತಾ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಉಷಸೇ ನಿಮ್ರುಚೆ ಇದಂ ॥ ಯೋನಃ ಸಪತ್ನೋ ಯೋರಣೋ ಮರ್ತೋಽಭಿದಾಸತಿ ದೇವಾಃ ।
ಇನ್ದ್ರಸ್ಯೇವ ಪ್ರಕ್ಷಾಯತೋ ಮಾತಸ್ಯೋಚ್ಛೇಷಿ ಕಿಂಚನ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಯೋಮಾಂದ್ವೇಷ್ಟಿ ಜಾತವೇದೋಯಂ ಚಾಹಂ
ದ್ವೇಷ್ಮಿ ಯಶ್ಚಮಾಂ । ಸರ್ವಾ ಸ್ತಾನಗ್ನೇ ಸಂದಹ ಯಾ ಶ್ಚಾಹಂದ್ವೇಷ್ಮಿ ಯೇ ಚ ಮಾ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಜಾತವೇದಸ
ಇದಂ ॥ ಯೋ ಅಸ್ಮಭ್ಯಮರಾತೀಯಾದ್ಯಶ್ಚನೋ ದ್ವೇಷತೇ ಜನಃ । ನಿಂದಾದ್ಯೋ ಅಸ್ಮಾಂದಿಪ್ಸಾಚ್ಚ ಸರ್ವಾ ಸ್ತಾನ್ಮಷ್ಮಷಾಕುರು
ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಸ ಶಿತಂ ಮೇ ಬ್ರಹ್ಮಸ ಶಿತಂ ವೀರ್ಯಂ೨ ಬಲಂ । ಸ ಶಿತಂ ಕ್ಷತ್ರಂ ಮೇ ಜಿಷ್ಣು ಯಸ್ಯಾಹ-
ಮಸ್ಮಿ ಪುರೋಹಿತಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥ ಉದೇಷಾಂ ಬಾಹೂ ಅತಿರಮುದ್ವರ್ಚೋ ಅಥೋ ಬಲಂ । ಕ್ಷಿಣೋಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ
ಮಿತ್ರಾನುನ್ನಯಾಮಿಸ್ವಾಂ೨ ಅಹ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥ ಪುನರ್ಮನಃ ಪುನರಾಯುರ್ಮಆಗಾತ್ಪುನಶ್ಚಕ್ಷುಃ ಪುನಃ ಶ್ರೋ-
ತ್ರಮ್ ಆಗಾತ್ಪುನಃ ಪ್ರಾಣಃ ಪುನರಾಕೂತಂ ಮ ಆಗಾತ್ಪುನಶ್ಚಿತ್ತಂಪುನರಾಧೀತಂ ಮ ಆಗಾತ್ ॥ ವೈಶ್ವಾನರೋಮೇದಬ್ಧಸ್ತನೂಪಾ

ಅವಬಾಧತಾಂ ದುರಿತಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವೈಶ್ವಾನರಾಯೇದಂ ॥ ಸಿ.) ಹೇವ್ಯಾಘ್ರ ಉತಯಾ ಪೃದಾಕೌ । ತ್ವಿಷಿರಗ್ನೌ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಸೂರ್ಯೇಯಾ । ಇಂದ್ರಂ ಯಾ ದೇವೀ ಸುಭಗಾ ಜಜಾನ । ಸಾನ ಆಗನ್ವರ್ಚಸಾ ಸಂವಿದಾನಾ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇಂದ್ರಾಣ್ಯಾ ಇದಂ ॥ ಯಾರಾಜನ್ಯೇದುಂದುಭಾವಾಯತಾಯಾಂ । ಅಶ್ವಸ್ಯಕ್ರಂದ್ಯೇಪುರುಷಸ್ಯ ಮಾಯೌ । ಇಂದ್ರಂ ಯಾ = ಸ್ವಾಹಾ । ಇಂದ್ರಾಣ್ಯಾ ಇದಂ । ಇದಂ ॥ ಯಾಹಸ್ತಿನಿದ್ವೀಪಿನಿಯಾ ಹಿರಣ್ಯೇ । ತ್ವಿಷಿರಶ್ವೇಷು ಪುರುಷೇಷು ಗೋಃಷು । ಇಂದ್ರಂಯಾ = ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇಂದ್ರಾಣ್ಯಾ ಇದಂ॥ ರಥೇ ಅಕ್ಷೇಷು ವೃಷಭಸ್ಯ ವಾಜೇ । ವಾತೇ ಪರ್ಜನ್ಯೇ ವರುಣಸ್ಯ ಶುಷ್ಮೇ । ಇಂದ್ರಂ ಯಾ = ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇಂದ್ರಾಣ್ಯಾ - ॥ಓಂ ಅಗ್ನೇ ಭ್ಯಾವರ್ತಿನ್ನಭಿನಆವರ್ತಸ್ವಾಯುಷಾವರ್ಚಸಾ ಸನ್ಯಾಮೇಧಯಾ ಪ್ರಜಯಾ ಧನೇನ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನೇಭ್ಯಾವರ್ತಿನ ಇದಂ ॥ ಅಗ್ನೇ ಅಂಗಿರಃಶತಂ ತೇ ಸಂತ್ವಾವೃತಃ ಸಹಸ್ರಂತ ಉಪಾವೃತಃ । ತಾಸಾಂ ಪೋಷಸ್ಯ ಪೋಷೇಣ ಪುನರ್ನೋ ನಷ್ಟಮಾಕೃಧಿ ಪುನರ್ನೋ ರಯಿ ಮಾಕೃಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಂಗಿರಸ ಇದಂ ॥ ಪುನರೂರ್ಜಾನಿವರ್ತಸ್ವ ಪುನರಗ್ನ ಇಷಾಯುಷಾ । ಪುನರ್ನಃ ಪಾಹಿ ವಿಶ್ವತಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಸಹರಯ್ಯಾನಿವರ್ತಸ್ವಾಗ್ನೇ ಪಿನ್ವಸ್ವಧಾರಯಾ । ವಿಶ್ವಪ್ಸ್ನಿಯಾ ವಿಶ್ವತಸ್ಪರಿಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಆಭ್ಯಾವರ್ತಿನ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಅಥ ವ್ರತಸಮಿಧಮಾದಾಯಾಗ್ನೇರ್ದಕ್ಷಿಣತಸ್ತಿಷ್ಠನ್ನುಪತಿ-

ಪ್ಯತೇ ॥ ಓಂ ವೈಶ್ವಾನರಾಯ ಪ್ರತಿವೇದಯಾಮೋ ಯದೀನೃಣಂ ಸಂಗರೋ ದೇವತಾಸು । ಸ ಏತಾನ್ಪಾಶಾನ್ವಿಮುಚನ್ವೇದ ಸರ್ವಾ-
ನ್ಮುಂಚಾತು ದುರಿತಾದವದ್ಯಾತ್ ॥ ವೈಶ್ವಾನರಃ ಪವಯಾನ್ನಃ ಪವಿತ್ರೈರ್ಯತ್ಸಂಗರಮಭಿಧಾವಾಮ್ಯಾಶಾಂ । ಅನಾಜಾನನ್ಮನಸಾಯಾ-
ಚಮಾನೋ ಯದತ್ರೈನೋ ಅವತತ್ಸುವಾಮಿ । ಅಮೀಯೇ ಸುಭಗೇ ದಿವಿವಿಚೃತೌ ನಾಮ ತಾರಕೇ । ಪ್ರೇಹಾಮೃತಸ್ಯ ಯಚ್ಛತಾಮೇ-
ತದ್ಬದ್ಧಕಮೋಚನಂ ॥ ವಿಜಿಹೀರ್ಷ್ವ ಲೋಕಾನ್ಕೃಧಿಬಂಧಾನ್ಮುಂಚಾಸಿಬದ್ಧಕಂ । ಯೋನೇರಿವ ಪ್ರಚ್ಯುತೋ ಗರ್ಭಸ್ಸರ್ವಾನ್ಪಥೋ
ಅನುಷ್ವ । ಸಪ್ರಜಾನನ್ಪ್ರತಿಗೃಭ್ಣೀತವಿದ್ವಾನ್ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪ್ರಥಮಜಾ ಋತಸ್ಯ । ಅಸ್ಮಾಭಿರ್ದತ್ತಂ ಜರಸಃ ಪರಸ್ತಾದಚ್ಛಿನ್ನಂ ತಂತುಮನು
ಸಂಚರೇಮ ॥ ತತಂತಂತುಮನ್ವೇಕೇ ಅನುಸಂಚರಂತಿಯೇಷಾಂದತ್ತಂ ಪಿತ್ರ್ಯ ಮಾಯನವತ್ । ಅಬಂಧ್ವೇಕೇದದತಃ ಪ್ರಯಚ್ಛಾದ್ದಾ-
ತುಂಚೇಚ್ಛಕ್ನವಾಂ ಸಸ್ವರ್ಗಏಷಾಂ ॥ ಆರಭೇಥಾಮನುಸಂರಭೇಥಾಂ ಸಮಾನಂ ಪಂಥಾಮವಥೋ ಘೃತೇನ । ಯದ್ವಾಂ ಪೂತಂ
ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಯದಗ್ನೌ ತಸ್ಮೈಗೋತ್ರಾಯೇಹ ಜಾಯಾಪತೀಸಂರಭೇಥಾಂ ॥ ಯದಂತರಿಕ್ಷಂ ಪೃಥಿವೀಮುತದ್ಯಾಂ ಯನ್ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ
ವಾಜಿಹಿಂಸಿಮ । ಅಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾದೇನಸೋ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ ಉನ್ನೋನೇಷದ್ದುರಿತಾಯಾನಿಚಕೃಮ ॥ ಭೂಮಿರ್ಮಾತಾದಿತಿರ್ನೋ ಜನಿತ್ರಂ
ಭ್ರಾತಾಂತರಿಕ್ಷಮಭಿಶಸ್ತ್ಯ ಏನಃ । ದ್ಯೌರ್ನಃ ಪಿತಾ ಪಿತ್ರ್ಯಾಚ್ಛಂಭವಾಸಿ ಜಾಮಿಮಿತ್ವಾ ಮಾವಿವಿತ್ಸಿ ಲೋಕಾತ್ ॥ ಯತ್ರ ಸುಹಾರ್ದಃ

ಸುಕೃತೋ ಮದಂತೇ ವಿಹಾಯ ರೋಗನ್ ತನ್ವಃ೩ಽ ಸ್ವಾಯಾಂ । ಅಶ್ಲೋಣಾಂಗೈರಹ್ರುತಾಃಸ್ವರ್ಗೇ ತತ್ರ ಪಶ್ಯೇಮ ಪಿತರಂಚ ಪುತ್ರಂ ॥ ಯದನ್ನ ಮದ್ಮ್ಯನೃತೇನ ದೇವಾ ದಾಸ್ಯನ್ನದಾಸ್ಯನ್ನು ತವಾಕರಿಷ್ಯನ್ ॥ ಯದ್ದೇವಾನಾಂ ಚಕ್ಷುಷ್ಯಾಗೋ ಅಸ್ತಿ ಯದೇವ ಕಿಂಚಪ್ರತಿ ಜಗ್ರಾಹಮಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾ ದನೃಣಂ ಕೃಣೋತು । ಯದನ್ನಮದ್ಮಿ ಬಹುಧಾವಿರೂಪಂ ವಾಸೋ ಹಿರಣ್ಯಮುತಗಾಮಜಾಮವಿಂ॥ ಯದ್ದೇವಾನಾಂಚಕ್ಷುಷ್ಯಾಗೋಅಸ್ತಿ ಯದೇವ ಕಿಂಚಪ್ರತಿಜಗ್ರಾಹಮಗ್ನಿರ್ಮಾತಸ್ಮಾದನೃಣಂ ಕೃಣೋತು ॥ ಯನ್ಮಯಾ ಮನಸಾ ವಾಚಾ-ಕೃತಮೇನಃ ಕದಾಚನ । ಸರ್ವಸ್ಮಾತ್ತಸ್ಮಾನ್ಮೇಳಿತೋ ಮೋಗ್ಧಿತ್ವಂ ಹಿವೇತ್ಥ ಯಥಾ ತಥ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ವೈಶ್ವಾನರಾಯೇದಂ॥ ಇತಿ ಸಮಿಧಂ ಹುತ್ವಾ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದಿ ವರದಾನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿಮಶ್ವತ್ಥಪರ್ಣೇಷು ಹುತಶೇಷಂ ತತ್ಸವಿತುರಿತಿ ನಿದಧಾತಿ ॥

ಅಗ್ನ್ಯುತ್ತಾರಣ ಸೂಕ್ತಮ್ :- ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಸ್ಯಾಃ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಃ ಅಂಗ ಪ್ರತ್ಯಂಗ-ಸಂಧಿಸಮುತ್ಪನ್ನ ವಾಸ್ಯಾಗ್ನಿ ಕುದ್ದಾಲಾಽಗ್ನಿಟಂಕಾಗ್ನ್ಯುತಪನಿರಾಸಾರ್ಥಂಅಗ್ನ್ಯುತ್ತಾರಣ ಮಂತ್ರಪಠನಂಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿಸಂ- ಅಷ್ಟಶತವಾರ ಮಷ್ಟಾವಿಂಶತಿವಾರಂ ವಾ ಪಠಿತ್ವಾ ಸಂತತಜಲಧಾರಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಓಂ ಅಪ್ಮನ್ನೂರ್ಜಂಪರ್ವತೇ ಶಿಶ್ರಿಯಾಣಾಂ ವಾತೇ ಪರ್ಜನ್ಯೇ ವರುಣಸ್ಯ ಶುಷ್ಮೇ ॥ ಅದ್ಭ್ಯ ಓಷಧೀಭ್ಯೋ ವನಸ್ಪತಿಭ್ಯೋಽಧಿಸಂಭೃತಾಂತಾನ್ನ ಇಷಮೂರ್ಜಂ ಧತ್ತ ಮರುತಸ್ಸಂ ರರಾಣಾಃ ॥

ಟಿಪ್ಪಣಿ : ಅಶಕ್ತಾ ಅಪೂರ್ವ ವಿಧಾನಾ ಆಜ್ಯಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ ಕೂಷ್ಮಾಂಡ ಹೋಮೋಪಸ್ಥಾನವರದಾನಾನಿ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಅಶ್ಮ್ರ ಸ್ತೇ ಕ್ಷುದಮುಂತೇ ಶುಗೃಚ್ಛತು ಯಂ ದ್ವಿಷ್ಮಃ । ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ತ್ವಾ ವಾಕಯಾಽಗ್ನೇ ಪರಿವ್ಯಯಾಮಸಿ ॥ ಪಾವಕೋ ಅಸ್ಮಭ್ಯ
ಶಿವೋ ಭವ ॥ ಹಿಮಸ್ಯ ತ್ವಾ ಜರಾಯುಣಾಽಗ್ನೇ ಪರಿವ್ಯಯಾಮಸಿ । ಪಾವಕೋ ಅಸ್ಮಭ್ಯ ಶಿವೋ ಭವ ॥ ಉಪಜ್ಮನ್ನುಪವೇ-
ತಸೇಽವತರಂ ನದೀಷ್ವಾ । ಅಗ್ನೇ ಪಿತ್ತಮಪಾಮಸಿ ॥ ಮಂಡೂಕಿತಾಭಿರಾಗಹಿ ಸೇಮನ್ನೋ ಯಜ್ಞಮ್ । ಪಾವಕವರ್ಣ ಶಿವಂಕೃಧಿ॥
ಪಾವಕ ಆ ಚಿತಯಂತ್ಯಾ ಕೃಪಾ ॥ ಕ್ಷಾಮನ್ ರುರುಚ ಉಷಸೋ ನ ಭಾನುನಾ ॥ ತೂರ್ವನ್ನಯಾಮನ್ನೇತಶಸ್ಯ ನೂರಣ ಆ ಯೋ
ಘೃಣೇ । ನ ತತ್ರುಷಾಣೋ ಅಜರಃ ॥ ಅಗ್ನೇ ಪಾವಕ ರೋಚಿಷಾ ಮಂದ್ರಯಾ ದೇವ ಜಿಹ್ವಯಾ। ಆದೇವಾನ್ವಕ್ಷಿ ಯಕ್ಷಿ ಚ ॥ ಸ ನಃ
ಪಾವಕ ದೀದಿವೋಽಗ್ನೇ ದೇವಾ ಇಹಾಽವಹ । ಉಪ ಯಜ್ಞ ಹವಿಶ್ಚ ನಃ ॥ ಅಪಾಮಿದನ್ಯಯನ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ನಿವೇಶನಮ್
ಅನ್ಯಂತೇ ಅಸ್ಮತ್ಪಂತು ಹೇತಯಃ ಪಾವಕೋ ಅಸ್ಮಭ್ಯ ಶಿವೋ ಭವ ॥ ನಮಸ್ತೇ ಹರಸೇ ಶೋಚಿಷೇ ನಮಸ್ತೇ ಅಸ್ತ್ವರ್ಚಿಷೇ ।
ಅನ್ಯಂತೇ ಅಸ್ಮತ್ತಪಂತು ಹೇತಯಃ ಪಾವಕೋ ಅಸ್ಮಭ್ಯ ಶಿವೋ ಭವ ॥ ನೃಷದೇ ವಡಪ್ಸುಷದೇ ವಡ್ವನಸದೇ ವಡ್ಬರ್ಹಿಷದೇ
ವಟ್ ಸುವರ್ವಿದೇ ವಟ್ । ಯೇ ದೇವಾ ದೇವಾನಾಂ ಯಜ್ಞಿಯಾ ಯಜ್ಞಿಯಾನಾ ಸಂವತ್ಸರೀಣಮುಪಭಾಗಮಾಸತೇ ॥ ಅಹುತಾದೋ
ಹವಿಷೋ ಯಜ್ಞೇ ಅಸ್ಮಿಂತ್ಸ್ವಯಂ ಜುಹುಧ್ವಂ ಮಧುನೋ ಘೃತಸ್ಯ। ಯೇ ದೇವಾ ದೇವೇಷ್ವಧಿದೇವತ್ವಮಾಯನ್ಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ

ಷುರ ಏತಾ ರೋ ಅಸ್ಯ ॥ ಯೇಭ್ಯೋಽನರ್ತೇ ಪವತೇ ಧಾಮ ಕಿಂಚನ ನ ತೇ ದಿವೋ ನ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಧಿಸ್ನುಷು । ಪ್ರಾಣದಾ ಅಪಾನದಾ ವ್ಯಾನದಾಶ್ಚಕ್ಷುರ್ದಾವರ್ಚೋದಾ ವರಿವೋದಾಃ ॥ ಅನ್ಯಂತೇ ಅಸ್ಮತ್ತಪಂತು ಹೇತಯಃ ಪಾವಕೋ ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ಶಿವೋ ಭವ ॥ ಅಗ್ನಿಸ್ತಿಗ್ಮೇನ ಶೋಚಿಷಾ ಯಂ ಸದ್ವಿಶ್ವಂ ನ್ಯತ್ರಿಣಮ್ । ಅಗ್ನಿರ್ನೋ ವಂ ಸತೇ ರಯಿಮ್ ॥ ಸೈನಾನಿ ಕೇನ ಸುವಿದತ್ರೋ ಅಸ್ಮೇ ಯಷ್ಟಾ ದೇವಾಂ ಆಯಜಿಷ್ಠಃ ಸ್ವಸ್ತಿ । ಅದಬ್ಧೋ ಗೋಪಾ ಉತ ನಃ ಪರಸ್ಪಾ ಅಗ್ನೇ ದ್ಯುಮದುತ ರೇವದ್ದಿದೀಹಿ ಇತಿ ॥

ವಸೋರ್ಧಾರಾನುವಾಕಃ - ವಸೋರ್ಧಾರಾಂ *ಜುಹೋತಿ ವಸೋರ್ಮೇ ಧಾರಾ ಸದಿತಿವಾ ಏಷಾ ಹೂಯತೇ ಘೃತಸ್ಯವಾ ಏನಮೇಷಾ ಧಾರಾ ಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಪಿನ್ವಮಾನೋ ಪತಿಷ್ಠತ ಆಜ್ಯೇನ ಜುಹೋತಿ ತೇಜೋವಾ ಆಜ್ಯಂ ತೇಜೋವಸೋರ್ಧಾರಾ ತೇಜಸ್ಸೈವಾಸ್ಮೈ ತೇಜೋವರುಂಧೇಽಥೋ ಕಾಮಾವೈ ಏಸೋರ್ಧಾರಾ ಕಾಮಾನೇ ವಾವರುಂಧೇಯಂ ಕಾಮಯೇತ ಪ್ರಾಣಾನಸ್ಯಾನ್ನಾದ್ಯಂವಿ ॥

ಪೂರ್ಣಾಹುತಿ ಮಂತ್ರಾಃ - ಮೂರ್ಧಾನಂ = ದೇವಾಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸಪ್ತತೇ ಅಗ್ನೇ = ಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಧಾತಾರಾತಿಃ = ದಧಾತು ಸ್ವಾಹಾ ॥ ದೇವಾಗಾತುವಿದೋ = ವಾತೇಧಾಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಯಜ್ಞ ಯಜ್ಞಂ ಗಚ್ಛ ಯಜ್ಞಪತಿಂ ಗಚ್ಛ ಸ್ವಾಂ ಯೋನಿಂ ಗಚ್ಛ ಸ್ವಾಹಾ। ಏಷತೇ ಯಜ್ಞೋ ಯಜ್ಞಪತೇ ಸಹ ಸೂಕ್ತವಾಕಃ ಸುವೀರಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ 卐 ಇತಿ॥

ಟಿ. * ಪೂರ್ಣಾಹುತಿ ಕಾಲೇ ಪಠನೀಯಃ ॥ 卐 ‘ಓಂ ಶಂಚಮೇ ಸ್ವಾಹಾ’। ಇತಾದಿ ಆಶಷೋ ವಾಚಯೇತ್ ॥

ಪುನಃಸಂಧಾನ ಪ್ರಯೋಗಃ ॥ ಶುಚೌಸಮೇ ದೇಶೇ ಗೋಮಯೇನೋಪಲಿಪ್ಯೋದ್ಧತ್ಯಾವೋಕ್ಷ್ಯ ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿಃ ಸಿಕತಾಸ್ಸ್ವಪ್ಯ ಸ್ಥಂಡಿಲಂಕೃತ್ವಾ ಯಥೋಪಪಾದಮಗ್ನ್ಯಾಧೇಯಿಕಾನ್ * ಸಂಭಾರಾನಾಹೃತ್ಯ ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿರ್ನಿಯುಪ್ಯ ತತ್ರ ಪ್ರಣವೇನ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ನಷ್ಟಮಗ್ನಿಂ ಪುನಃಸಂಧಾಸ್ಯೇ, ಪುನಃಸಂಧಾನ ಹೋಮಃಕರ್ಮ, ಅಪೂರ್ವಂ ತತ್ರಂ. ಮೃಡೋನಾಮಾಗ್ನಿಃ, ಅಗ್ನ್ಯಾದಯೋ ದೇವತಾಃ, ಆಜ್ಯಂ ಹವಿಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಸದ್ಯೋ ಯಕ್ಷ್ಯೇ. ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯಾನ್ವಾಧಾಯ "ಜುಷ್ಟೋದಮೂನಾ .... ಭೋಜನಾನಿ" ಇತ್ಯಗ್ನಿಮುಪಸ್ಥಾಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ, ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಂ, ಸ್ರುವಂ, ಸ್ರುಚಂ, ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಂ, ಬರ್ಹಿಶ್ಚೇತ್ಯಾಸಾದ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ಸ್ರುಕ್ಸ್ರುವಸಮ್ಮಾರ್ಜನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಸ್ರುಚಿ ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ಗೃಹೀತ್ವಾಗ್ನಿಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ಸಮಿಧಮಾದಾಯ ಪರಿಶ್ರಿತೇಗ್ನೌ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಂ ಜುಹೋತ್ಯಪರಿಶ್ರಿತೇ ವಾ "ಓಂ ಸಪ್ತತೇ ಅಗ್ನೇ ಸಮಿಧಃ ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಾಃ ಸಪ್ತರ್ಷಯಃ ಸಪ್ತಧಾಮ ಪ್ರಿಯಾಣಿ। ಸಪ್ತಹೋತ್ರಾಃ ಸಪ್ತಧಾತ್ವಾಯಜಂತಿ ಸಪ್ತಯೋನೀರಾ ಪೃಣಸ್ವ ಘೃತೇನಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಸಪ್ತವತ ಇದಂ .... ॥ ಮಮ ಔಪಾಸನ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿ ದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏತಾವತ್‌ಕಾಲ ಪರ್ಯಂತಮೌಪಾಸನಾಹುತಿ ಪರಿಮಿತ ದ್ರವ್ಯಂ ಪರಿಗಣಯ್ಯ ಧೇನುಮೃಷಭಮನಡ್ವಾಹಂ ಕಾಂಸ್ಯಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ವಾಸೋವೇತಿ ಯಥಾ ಸಂಭವಂ ಔಪಾಸನ (ದ್ರವ್ಯಂ) ವರಂ ದತ್ವಾ ಪರಿಹಾರೋಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ಪರಿಹಾರೋಽಸ್ತು ಇತಿ ವಾಚಯೇತ್ ॥ ಪುನಶ್ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ತಿಸ್ರಸ್ತಂತುಮತೀರ್ವಿಗ್ರಾಹಂ ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ತಂತುಂ ತನ್ವನ್ರಜಸೋ

* ಊಷಾಶ್ಚ ಖುಲ್ಕರೋ ವಲ್ಮೀಕವಪಾಸೂದಃ ಪುಷ್ಕರ ಪರ್ಣಂ ವರಾಹವಿಹಿತಂ ಶರ್ಕರಾ ಅಶ್ವತ್ಥೋದುಂಬರಪರ್ಣಶಮೀ ವಿಕಂಕ-ತಾಶ್ಚೇತ್ಯಗ್ನ್ಯಾಧೇಯಿಕಾಃ ಸಂಭಾರಾಃ ॥

ಭಾನುಮನ್ವಿಹಿಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತಃ ಪಥೋರಕ್ಷಧಿಯಾ ಕೃತಾನ್ । ಅನುಲ್ಬಣಂ ವಯತಜೋಗುವಾಮಪೋ ಮನುರ್ಭವಜನಯಾದೈವ್ಯಂ ಜನಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ತಂತುಮತ ಇದಂ ॥ ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವಾಗ್ನೇ ಪ್ರತಿಜಾಗೃಹ್ಯೇನ ಮಿಷ್ಟಾಪೂರ್ತೇ ಸಂ ಸೃಜೇಥಾ ಮಯಂ ಚ । ಪುನಃಕೃಣ್ವಂಸ್ತ್ವಾ ಪಿತರಂಯುವಾನಮನ್ವಾತಾಂ ಸಿತ್ವಯಿತಂತುಮೇತಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ತಂತುಮತ ಇದಂ ॥ ಓಂ ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಂ ಶತ್ತಂತವೋ ಯೇ ವಿತತ್ನಿರೇ । ಯ ಇಮಂಯಜ್ಞಂ ಸ್ವಧಯಾದದಂತೇ ತೇಷಾಂಛಿನ್ನಂಪ್ರತ್ಯೇತದ್ದಧಾಮಿಸ್ವಾಹಾ ಘರ್ಮೋದೇವಾಂ ಅಪ್ಯೇತು ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ತಂತುಮತ ಇದಂ ॥ ಅಪರಂ ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ಚತಸ್ರೋಽಭ್ಯಾವರ್ತಿನೀ ರ್ವಿಗ್ರಾಹಂ ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನೇಭ್ಯಾವರ್ತಿನ್ನಭಿನ ಆವರ್ತಸ್ವಾಯುಷಾ ವರ್ಚಸಾ ಸನ್ಯಾಮೇಧಯಾ ಪ್ರಜಯಾಧನೇನ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಭ್ಯಾವರ್ತಿನ ಇದಂ । ಓಂ ಅಗ್ನೇ ಅಂಗಿರಃಶತಂತೇ ಸಂತ್ವಾವೃತಃ ಸಹಸ್ರಂತ ಉಪಾವೃತಃ । ತಾಸಾಂ ಪೋಷಸ್ಯ ಪೋಷೇಣ ಪುನರ್ನೋ ನಷ್ಟಮಾಕೃಧಿಪುನರ್ನೋ ರಯಿಮಾಕೃಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಭ್ಯಾವರ್ತಿನ ಇದಂ ॥ ಪುನರೂರ್ಜಾನಿವರ್ತಸ್ವ ಪುನರಗ್ನ ಇಷಾಯುಷಾ ॥ ಪುನರ್ನಃ ಪಾಹಿ ವಿಶ್ವತಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಭ್ಯಾವರ್ತಿನ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸಹರಯ್ಯಾನಿವರ್ತಸ್ವಾಗ್ನೇ ಪಿನ್ವಸ್ವ ಧಾರಯಾ ।

ವಿಶ್ವಪ್ಸ್ನಿಯಾ ವಿಶ್ವತಸ್ಪರಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪುನಶ್ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ಅಗ್ನೀಭ್ಯಾವರ್ತಿನ ಇದಂ ॥ ಜುಹೋತಿ ॥ ಮನೋಜ್ಯೋತಿರ್ಜುಷತಾ ಮಾಜ್ಯಂ-ಘೃತೇನಸ್ವಾಹಾ ॥ ಮನಸೇಜ್ಯೋತಿಷ ಇದಂ ॥ ಪುನಶ್ಚತುಗೃಹೀತಂ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾಂ ಜುಹೋತಿ ॥ ಪ್ರಜಾಪತೇ ನತ್ವ .... ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ॥ ಅಪರಂ ಚತುಗೃಹೀತಂ ಮುಖ್ಯಾಂ ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಅನ್ವಗ್ನಿರುಷಸಾಮಗ್ರಮುಖ್ಯದನ್ವಹಾನಿ ಪ್ರಥಮೋ ಜಾತವೇದಾಃ । ಅನುಸೂರ್ಯಸ್ಯಪುರುತ್ರಾಚ ರಶ್ಮೀನನುದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀಆತತಾನಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅನುಖ್ಯಾಯಾಗ್ನಯೇ ಜಾತವೇದಸೇ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥ ಪುನಶ್ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ॥ ಓಂ ಅಯಾಶ್ಚಾಗ್ನೇರಸನಭಿಶಸ್ತೀಶ್ಚ ಸತ್ಯಮಿತ್ವಮಯಾಅಸಿ । ಅಯಾ ಸಾಮನಸಾ ಧೃತೋಽಯಸಾಹವ್ಯಮೋಹಿಷೇ ಯಾನೋ ಧೇಹಿ ಭೇಷಜಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಽಯಸ ಇದಂ ॥ ಪುನಶ್ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ಆಯುಷ್ಮತೀಂ ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಉದ್ವಯಂ ತಮಸಃ .....ರುತ್ತಮಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸೂರ್ಯಾಯ ಜ್ಯೋತಿಷ ಇದಂ ॥ ಪುನಶ್ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ಆಯುರ್ದಾಂ ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಆಯುರ್ದಾ ಅಗ್ನೇ ಹವಿಷಾ .... ದಿಮಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಆಯುರ್ದಾ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಪುನಃಶ್ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ದ್ವೇ ವಿಂದಾಹುತೀ ವಿಗ್ರಾಹಂ ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನೋ....... ॥ ಜಾತವೇದಸೇ ವಿಚರ್ಷಣಯ ಇದಂ ॥ ಪುನರಗ್ನಿಃ ...... ॥ ಅಗ್ನೀಂದ್ರಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಶ್ವಿಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಪುನಶ್ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ಸಾವಿತ್ರೀಂ ಜುಹೋತಿ ॥

ತತ್ಸವಿತು ...ಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ। ಸವಿತ್ರ ಇದಂ ॥ ಪುನಶ್ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ಮಹಾವ್ಯಾಹೃತೀರ್ವಿಗ್ರಾಹಂ ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಭೂರಗ್ನಯೇ ಚೇತ್ಯಾದಿ ಚತಸ್ರಃ ॥ ಪುನಶ್ಚತುರ್ಗೃಹೀತಂ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ವಿಗ್ರಾಹಂ ಜುಹೋತಿ। ಭೂಃಸ್ವಾಹೇತ್ಯಾದಿ ಚತಸ್ರಃ ॥ ಅಥಾಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇಸ್ವಾಹೇತ್ಯುತ್ತರಾರ್ಧಪೂರ್ವಾರ್ಧೇ ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ಕೂರ್ಚ ಸಮ್ಮಾರ್ಜನಾದಿ ಸರ್ವಮಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಕತಂತ್ರವತ್ ॥ ತತಃ ಸಾಯಂಕಾಲ ಪರ್ಯಂತಂ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯಾಮುಪಾಸ್ಯ ಔಪಾಸನಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಮಾರೋಪಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ (ಇತಿ ಪುನಃ ಸಂಧಾನ ವಿಧಿಃ ॥

ಷಣ್ಮಾಸ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಪ್ರಯೋಗಃ ॥ ಷಣ್ಮಾಸಾದೂರ್ಧ್ವಮೌಪಾಸನ ವಿಚ್ಛೇದೇ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರೇಣ ನಷ್ಟಾಗ್ನೇ ಪುನಃಸಂಧಾನಂ ಕೃತ್ವಾ ತಸ್ಮಿನ್ನೇವಾಗ್ನಿಮುಪಸಮಾಧಾಯ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ॥ ಆವಯೋಃ ಷಣ್ಮಾಸ ಪರ್ಯಂತಮೌಪಾಸನ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಷಣ್ಮಾಸ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮಂಕರಿಷ್ಯೇ, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮಃ ಕರ್ಮ ಆಪೂರ್ವಿಕಂ (ಆಘಾರಂವಾ) ತಂತ್ರನ್, ಚಿತ್ರಿರ್ನಾಮಾಗ್ನಿಃ, ಸವಿತಾ ಅಗ್ನ್ಯಾದಯಶ್ಚ ದೇವತಾಃ, ಚರುರ್ಹವಿಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾಜ್ಯಸ್ಯ ಮಾಂತ್ರವರ್ಣಿಕ್ಯೋ ದೇವತಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯಾನ್ವಾಧಾಯ, ಅಗ್ನಿಮುಖಾಂತೇ * ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ ಪಕ್ವಾದೇವ ಮೇಕ್ಷಣೇನೋಪಹತ್ಯ (ಹಸ್ತೇನ) ಜುಹೋತಿ...... (ಯಥಾಲಿಂಗಮುದ್ದೇಶ ತ್ಯಾಗಃ) ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಸೋಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇಽನ್ನವತೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇಽನ್ನಾದಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇಽನ್ನಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಪವಮಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಪಾವಕಾಯಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಶುಚಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥

* ಅಯಂ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ಪಕ್ವ ಹೋಮಃ ಸೂತ್ರ ಸಂಗ್ರಹೇಚಾನುಕ್ತಃ, ಪ್ರ - ಚಿಂತಾಮಣೇಃ ಸಂಗೃಹೀತಃ ॥

ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ವ್ರತಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಪಥಿಕೃತೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ತಂತುಮತೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ವೈಶ್ವಾನರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಸೂರ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಭೂಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಭುವಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ ॥ ಇತ್ಯೇಕೋನ ವಿಂಶತ್ಯಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್ಪ್ರಭೃತಿ ಹೋಮ ಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥ ಅಥಾಸ್ತಮಿತ ಆದಿತ್ಯೇ ತತ್ರೈವ ಸಾಯಮೌಪಾಸನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ [ಪ್ರಾತರ್ಮಾಧ್ಯಂದಿನೇಪಿ ವಾ ಸಂಧಾನೇಕೃತೇಪಿ ಏವಮೇವ]

ಅಥ **ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮಾಃ** ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಗೃಹ್ಯ ಶೇಷೇ— "ಕಥಮು ಖಲು ನಿತ್ಯಾಮನುಕ್ರಮ ಇತಿ ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನ-ಮಗ್ನ್ಯುಪಸ್ಥಾನಂ ನಿತ್ಯ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಗೃಹಕರ್ಮ ಸ್ನಾನಾದಿತ್ಯೋಪಸ್ಥಾನ ತರ್ಪಣ ಜಪಯಜ್ಞ ಗೃಹ ದೇವತಾರ್ಚನ ವೈಶ್ವದೇವ ಪಂಚಮಹಾಯಜ್ಞಾತ್ಮಯಜ್ಞ ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಾತ್ಮಯಜ್ಞ ಸಂವೇಶನಾನಿತ್ಯೇತಾನ್ಯುದಿತ ಹೋಮಿನೋಽಜಸ್ರಾಗ್ನಿಹೋ-ತ್ರಿಣೋಽನುದಿತ ಹೋಮಿನೋಽಗ್ನಿಹೋತ್ರಂ ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನಮಿತಿಕ್ರಮಃ ॥ ಏತಾನಿ ನಿತ್ಯಾನ್ಯುಪವ್ಯುಷಮಾರಭ್ಯಾ ಸಂವೇಶನಾತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮ್ ॥ ಸಾಯಂಪ್ರಾತಃ ಸಪತ್ನೀಕಃ ಪ್ರೀತಿಂ ವರ್ಧಯೇತ್ ॥ ತಸ್ಯಾಃ ಪತ್ನ್ಯಾಃ ಪೂರ್ವರಾತ್ರಮುಪಸಂವೇಶನಮಾರ್ಧ ರಾತ್ರಾದಧಃಶಯನಮಾಬ್ರಾಹ್ಮ ಮುಹೂರ್ತಾದಥೋಪೋತ್ಥಾಯ ನಿತ್ಯಾನ್ಯಾರಭೇತ ॥ ಇತಿ ॥

ಶ್ರೀ **ಕಲ್ಪಃ**:- ಕರ್ತಾ ಪೂರ್ವೇದ್ಯುರಹೋರಾತ್ರೋ ಪ್ರೇಷಿತೋಽಪರೇದ್ಯುಃ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ ಆಚಮ್ಯಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶ ಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮ ಕುಮಾರಕಸ್ಯ ಉಪನಯನೇ, ವಿವಾಹೇ (ಕನ್ಯಾ ವಿವಾಹೇ) ಸಂಸ್ಕಾರಾತ್ಪೂರ್ವಂ (ಮಧ್ಯೇವಾ)

ಮಾತೃರಜೋದೋಷೋತಿಸೂಚಿತ ಸಕಲಾರಿಷ್ಟ ನಿರಸನದ್ವಾರಾ ಶುಭಫಲ ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಿಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಆದೌ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನಂ, ಶ್ರೀಃ ಪ್ರಿಯತಾಮಿತಿ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ, ಕುಲದೇವತಾ ಸ್ಥಾಪನಂ ಕೃತ್ವಾ ಆಚಾರ್ಯಂ ವೃಣುಯಾತ್ । ಈಶಾನ್ಯಾಂ ಸ್ಥಂಡಿಲೇ ಮಹೀದ್ಯೌರಿತ್ಯಾದಿ ಕಲಶಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ವರುಣ ಪೂಜಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಗ್ನ್ಯುತ್ತಾರಣ ಪೂರ್ವಕಂ ಸೌವರ್ಣ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಂ....., ತಾಮ್ಮ ಆವಹ ...... ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಭೂ ಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ, ಶ್ರಿಯಮಾವಾಹಯಾಮಿ .... ಇತ್ಯಾವಾಹ್ಯ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತೇನ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈಃ ಪೂಜಯೇತ್ ॥ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಉಪನಯನೇ ಮಾತೃರಜೋ ದೋಷ ಸೂಚಿತ ಸಕಲಾರಿಷ್ಟ ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಶುಭಫಲ ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಿ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತಿ ಹೋಮಃಕರ್ಮ, ಅಮುಕ ತಂತ್ರಂ ವರದೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಶ್ರೀರ್ದೇವತಾ, ಪಾಯಸಶ್ಚರುರ್ಹವಿಃ ಇತ್ಯಾದ್ಯನ್ವಾಧಾಯ, ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀ ಸಂಸ್ಕಾರಾದಿ [ಪ್ರಣೀತಾ ಪ್ರಣಯನೇ * ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಪಃ ಪ್ರಣೇಷ್ಯಾಮಿ ಇತಿ ಪಯಃ ಪಣೀಯ] ದೇವಸ್ಯತ್ವೇತ್ಯಾದಿನಾ ಮಹಾವ್ರೀಸ್ತಂಡುಲಾನ್ "ಶ್ರಿಯೈ ಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ" ಇತಿ ನಿರೂಪ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಪಯಸಿ ಚರುಂ ಶ್ರಪಯೇತ್ । ಅಥಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಾದಿ ಪ್ರತಿಪ್ತಿತಾಭಿಘಾರಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ 'ಜುಷಸ್ವನಃ' ಇತ್ಯಾದ್ಯಗ್ನಿ ಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ, ಚರುಂ ದ್ವಿಧಾಕೃತ್ವಾಽವದಾನಧರ್ಮೇಣಾವದಾಯ 'ಮನಸಃಕಾಮಮಾಕೂತಿಂ ...., ಕರ್ದಮೇನ .... ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ, ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮವದಾಯಾಂತಃ ಪರಿಧೌ ನಿಧಾಯ, ಚರೌ ಪ್ರಭೂತಮಾಜ್ಯಮಾಸೀಯ ಮೇಕ್ಷಣೇನೋಪಹೃತ್ಯ ಜುಹೋತಿ .... ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಂ ..... ಆವಹ ಸ್ವಾಹಾ (೧) [ಸರ್ವತ್ರ ಶ್ರಿಯಾ ಇದಂನಮಮೇತಿ ತ್ಯಾಗಃ] ತಾಮ್ಮಆವಹ .... ಪುರುಷಾನಹಂ ಸ್ವಾಹಾ (೨) ಅಶ್ವಪೂರ್ವಾಂ .... ಜುಷತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ (೩) ಕಾಂಸೋಸ್ಮಿತಾಂ .... ಶ್ರಿಯಂ ಸ್ವಾಹಾ (೪) ಚಂದ್ರಾಂ ಪ್ರಭಾಸಾಂ .... ವೃಣೇ ಸ್ವಾಹಾ (೫) ಆದಿತ್ಯವರ್ಣೇ...... ಅಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಸ್ವಾಹಾ (೬) ಉಪೈತು ಮಾಂ...... ದಧಾತು ಮೇ ಸ್ವಾಹಾ (೭) ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸಾ .... ಗೃಹಾತ್ಸ್ವಾಹಾ (೮) ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ .... ಶ್ರಿಯಂ ಸ್ವಾಹಾ (೯) ಮನಸಃ ......

---

* ಪರಿಧಾನಂ ಪ್ರಣೀತಾಪ್ರಣಯನಂ ಬ್ರಹ್ಮೋಪವೇಶನಂಚ ನವಿದ್ಯತೇ ವಾ ॥ ಗೃ. ಸಂಗ್ರಹೇ ॥

ಯಶಃ ಸ್ವಾಹಾ (೧೦) ಕರ್ದಮೇನ ..... ಪದ್ಮ ಮಾಲಿನೀಂ ಸ್ವಾಹಾ (೧೧) ಆಪಃಸ್ರಜಂತು ..... ಮೇ ಕುಲೇ ಸ್ವಾಹಾ (೧೨) ಆರ್ದ್ರಾಂ ಪುಷ್ಕರಿಣೀಂ ...... ಆವಹಸ್ವಾಹಾ (೧೩) ಆರ್ದ್ರಾಂ ಯಃ ...... ಆವಹ ಸ್ವಾಹಾ (೧೪) ತಾಮ್ಮ ಆವಹ ...... ಯಸ್ಯಾಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ಪ್ರಭೂತಂ ...... ಪುರುಷಾನಹಂ ಸ್ವಾಹಾ (೧೫) ಅಥ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದಿ ಪ್ರಾಗುತ್ತರ ಪರಿಷೇಕಾಂತ್ಯಕೃತ್ವಾ, "ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಂ ...... ವಿಂದೇಯಂ ಪುರುಷಾನಹಂ" ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತಂ ಪಠಿತ್ವಾ ಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ ಇತಿ ಪ್ರಥಮಂ ಬಲಿಮುಪಹರತಿ । ಪುನಃ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತಂ ಪಠಿತ್ವಾ 'ಪುಷ್ಟ್ಯೈ ನಮಃ' ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಂ । ಪುನಃ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತಂ ಪಠಿತ್ವಾ 'ಧಾತ್ರ್ಯೈ ನಮಃ ಇತಿ ತೃತೀಯಂ । ಪುನಃ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತಂ ಪಠಿತ್ವಾ 'ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ' ಇತಿ ಚತುರ್ಥಂ ॥ ತತೋ ಯಜಮಾನಃ ಪದ್ಮ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಹಸ್ತೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಕ್ಷ್ರುತ್ಪಿಪಾಸಾಂ ..... ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಶಿರಃ ಪ್ರಭೃತಿ ಸರ್ವಾಣ್ಯಂಗಾನಿ ನಿರ್ಮಾಷ್ಟಿ, ಪ್ರತ್ಯಂಗಂ ಮಂತ್ರಾವೃತ್ತಿಃ ॥ ಅಥೋತ್ತರ ಪರಿಷೇಕಾದಿ ಹೋಮ ಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ಆವಾಹಿತ ದೇವತಾಂ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತೇನ ಪುನಃ ಸಂಪೂಜ್ಯಾಽಚಾರ್ಯಃ ಕಲಶೋದಕೇನ ಸಕುಟುಂಬಂ ಯಜಮಾನಮಭಿಷಿಂಚೇತ್ । ದೇವತಾಮುದ್ವಾಸ್ಯಾಚಾರ್ಯಾಯ ಕಲಶಂ ಸದಕ್ಷಿಣಾ ಸಹಿತಂ ದದ್ಯಾತ್ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಭೋಜಯತ ॥

ಕನ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕಾರಃ :— ಕರ್ತಾ ಸಪತ್ನೀಕಃ ಕನ್ಯಯಾ ಸಹ ಮಂಗಲಸ್ನಾನಾದಿ ಯಥೋಕ್ತಂ ನಿರ್ವರ್ತ್ಯ ಅಸ್ಯಾಃ ಕುಮಾರ್ಯಾಃ ಗರ್ಭಾಧಾನ ಪುಂಸವನ, ಸೀಮಂತೋನ್ನಯನ ವಿಷ್ಣುಬಲಿ ಜಾತಕರ್ಮ ನಾಮಕರಣೋಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣಾನ್ನಪ್ರಾಶನ ಚೌಲಸಂಸ್ಕಾರಾನ್ ಸಮಾನ ತಂತ್ರೇಣ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ತದಂಗ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನಂ ನಾಂದ್ಯಂಗ ಕರ್ಮಣಃ ಪುಣ್ಯಾಹ ವಾಚನಂ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ ಉದಕಶಾಂತಿ ಪ್ರತಿಸರಬಂಧೌ ಪೂರ್ವೇದ್ಯುಃ ಸದ್ಯೋವಾಕೃತ್ವಾ,

---

* ಸಂಸ್ಕಾರ ಕೌಸ್ತುಭ — ಚೌಲೇಚ ವ್ರತಬಂಧೇಚ ವಿವಾಹೇ ಯಜ್ಞ ಕರ್ಮಣಿ । ಭಾರ್ಯಾ ರಜಸ್ವಲಾ ಯಸ್ಯ ಪ್ರಾಯಸ್ತಸ್ಯ ನ ಶೋಭನಮ್ ॥ (ಅಪರಿದಿ) ಶ್ರಿಯಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ವಿಧಿವತ್ತತೊ ಮಂಗಲಮಾರಭೇತ್ । ಅಲಾಭೇ ಸುಮುಹೂರ್ತಸ್ಯ ರಜೋ ದೋಷ ಉಪಸ್ಥಿತೇ । ಶ್ರಿಯಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ತತ್ಕುರ್ಯಾತ್ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಂಗಲಮ್ ॥ ಹೈಮೀಂ ಮಾಷಮಿತಾಂ ಪದ್ಮಾಂ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತವಿಧಿನಾರ್ಚಯೇತ್ । ಪ್ರತ್ಯೃಚಂ ಪಾಯಸಂ ಹುತ್ವಾಽಭಿಷಿಚ್ಯ ಶುಭಮಾಚರೇತ್

ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಸ್ಯಾಃ ಕುಮಾರ್ಯಾಃ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ಚೌಲಾಂತ ಕರ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರಾನ್ ಕರ್ತುಂ ಆದೌ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ಪುಷ್ಟ್ಯರ್ಥಂ ತುಷ್ಟ್ಯರ್ಥಂ ವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಅಭ್ಯುದಯಾರ್ಥಂಚ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ವಿವಾಹ ದಿನ ಸಮಾವರ್ತನಕರಣಪಕ್ಷೇ ಸಮಾವರ್ತನ ವಿವಾಹಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ವೇಧಾಃ, ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ಧಾತಾ ಸವಿತಾ ಮೃತ್ಯುಃ ಸವಿತಾ ಸವಿತಾ ಸವಿತಾ ಶ್ರೋತ್ರಂ ಕೇಶಿನಃಪ್ರೀಯಂತಾಂ, ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರಾನ್ ವಿವಾಹದಿನ ಪಕ್ಷೇ ಕೇಶಿನ ಅಗ್ನಿಶ್ಚಪ್ರೀಯತಾಮಿತಿ ವಿಶೇಷಃ ॥ ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂವಾಚಯಿತ್ವಾ ಕುಲದೇವತಾಸ್ಥಾಪನಂಚ ಕೃತ್ವಾ ಅತ್ರ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮೋ ವಿಹಿತಃ "ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಲಾಯಾಮ್" ತತ್ಕರಣಪಕ್ಷೇ ಅಸ್ಯಾಃ ಕುಮಾರ್ಯಾಃ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ಚೌಲಾಂತ ವಿವಾಹಾಂತ ಸಂಸ್ಕಾರಾನ್ ಮುಖ್ಯಕಾಲಾತಿಪತ್ತಿ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಪೂರ್ವ ತಂತ್ರೇಣ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿ ಚಿತ್ತಿರ್ನಾಮಾನಮಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ, ಆಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾಗ್ನಿಮಲಂಕೃತ್ಯ — ತತಂಮ ಆಪಃ, ಯತ್ಪಾಕತ್ರಾ, ಮನೋಜ್ಯೋತಿಃ, ಪುನರಗ್ನಿಃ, ಮಹಾವ್ಯಾಹೃತಯಃ ವ್ಯಾಹೃತಯಃ ಯನ್ಮಆತ್ಮನಃ ಪುನರಗ್ನಿಃ, ಚಿತ್ತಂಚೇತ್ಯಾದಿ ರುದ್ರಾಹುತ್ಯಂತಂಚೇತ್ಯೇತೈರಾಜ್ಯಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಉತ್ತರ ಪರಿಷೇಕಾದಿ ಸಮಾಪಯೇತ್ । ವೃಷಲೀತ್ವ ದೋಷ ನಿವಾರಣದ್ವಾರಾ ಕನ್ಯಾದಾನ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ವಿವಾಹ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಕೃಚ್ಛ್ರ ಗೋದಾನಾದಿಕಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದದ್ಯಾತ್ — ಯಜ್ಞ ಸಾಧನಭೂತಾಯ ವಿಶ್ವಸ್ಯಾಘೌಘನಾಶಿನೇ । ವಿಶ್ವರೂಪಧರೋದೇವಃ ಪ್ರೀಯತಾಮನಯಾಗವ ॥ ಗವಾಮಂಗೇಷು ತಿಷ್ಠಂತಿ ಭುವನಾನಿ ಚತುರ್ದಶ ಯಸ್ಮಾತ್ತಸ್ಮಾಚ್ಛಿವಂಮೇಸ್ಯಾದತಃಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ ॥ ಇತಿ ಪಠನೀಯಂ ॥ ಪಂಚಗವ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಂ ಪ್ರಾಶನಂಚ ಕೃತ್ವಾ । ತತೋऽತೀನಾಂ ಗರ್ಭಾದಾನಾದಿ ವಿಷ್ಣುಬಲ್ಯಂತ ಸಂಸ್ಕಾರಾಣಾಂ ಜಾತಕರ್ಮಾದಿ ತಂತ್ರಾನ್ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ "ಅಸ್ಯಾಃ ಕುಮಾರ್ಯಾಃ ಬೀಜಗರ್ಭಸಮುದ್ಭವೈನೋನಿಬರ್ಹಣ ಪುರಸ್ಸರಮಾಯುಃ ಶ್ರೀಬಲವೃದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಜಾತ ಕರ್ಮ ನಾಮಕರಣೋಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣಾನ್ನಪ್ರಾಶನ ಕರ್ಣವೇಧನ ಚೌಲಕರ್ಮಾಣಿ ಸಮಾನ ತಂತ್ರೇಣ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಕಾಲಾತಿಪತ್ತಿ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಕೃಚ್ಛ್ರಾಚರಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

* **ಗರ್ಭಾಧಾನ ತಂತ್ರಮ್** ॥ ತತ್ಸವಿತುರ್ವೃಣೀಮಹೇ । ವಯಂ ದೇವಸ್ಯ ಭೋಜನಂ ॥ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸರ್ವಧಾತಮಮ್ । ತುರಂ ಭಗಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ ॥ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ .... ಯಾತ್ ॥ ಯತ ಇಂದ್ರ .... ಜಹಿ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿದಾ .... ಅಭಯಂಕರಃ ॥ ಇತಿ ॥

ಪುಂಸವನಂ ॥ ಅಸ್ಮೇದೇವಾಸೋ .... ಪುತ್ರಾನ್ ॥ ॥ **ಸೀಮಂತೋನ್ನಯನಂ** ॥ ರಾಕಾಮಹ ಸುಹವಾ ಸುಷ್ಟುತೀ ಹುವೇ ಶೃಣೋತುನಸ್ಸುಭಗಾಬೋಧತುತ್ಮನಾ । ಸೀವ್ಯತ್ವಪಃ ಸೂಚ್ಯಾಚ್ಛಿದ್ಯಮಾನಯಾ ದದಾತುವೀರ ಶತದಾಯ ಮುಕ್ಥ್ಯಮ್ ॥ ಯಾಸ್ತೇರಾಕೇ ಸುಮತಯಃ ಸುಪೇಶಸೋ ಯಾಭಿರ್ದದಾಸಿ ದಾಶುಷೇ ವಸೂನಿ । ತಾಭಿರ್ನೋ ಅದ್ಯ ಸುಮನಾ ಉಪಾಗಹಿ ಸಹಸ್ರಪೋಷ ಸುಭಗೇ ರರಾಣಾ ॥ ಯುವೋಸಿ ಯುವನಾಸ್ಮದ್ದ್ವೇಷೋ ಯುವಯಾರಾತೀಃ । ಸೋಮ ಏವ ನೋ ರಾಜೇತ್ಯಾಹುಬ್ರಾಹ್ಮಣೀಃ ಪ್ರಜಾಃ ॥ ನಿವೃತ್ತ ಚಕ್ರಾ ಆಸೀನಾಸ್ತೀರೇಣ ಗಂಗೇ ತವ ॥ ಇತ್ಯೇವಂ ಮಂತ್ರಾನ್ಪಠೇತ್ ॥

ವಿಷ್ಣುಬಲಿ ತಂತ್ರಂ:- ವಿಷ್ಣೋರ್ನುಕಂ ॥ ತದಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಂ ॥ ಪ್ರತದ್ವಿಷ್ಣುಃ ॥ ಪರೋ ಮಾತ್ರಯಾ ॥ ವಿಚಕ್ರಮೇ ॥ ತ್ರಿರ್ದೇವಃ ॥ ಇತ್ಯೇವಂ ತೂಷ್ಣೀಂ ಕುಮಾರೀಂ ಸ್ನಾಪಯಿತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಮೇವ ಷಡ್ವಾರಂ ಸ್ನಾಪಯಿತ್ವಾ ಸ್ವಾಂಕೇ ಉಪವೇಶ್ಯ ತತ್ತನ್ನಾಮ ನಕ್ಷತ್ರ ನಾಮಧೇಯಂ ಸಂಬುಧ್ಯಂತಂ ನಿರ್ದಿಶ್ಯ ಮೂರ್ಧ್ನ್ಯಭಜಿಘ್ರೇತ್— "ಅಶ್ವಯುಕ್, ಅಪಭರಣಿ, ಕೃತ್ತಿಕೇ, ರೋಹಿಣಿ, ಮೃಗಶೀರ್ಷಿ, ಆರ್ದ್ರಿಕೆ, ಪುನರ್ವಸೋ, ತಿಷ್ಯೆ, ಆಶ್ಲೇಷೆ, ಮಾಘೆ, ಹುಬ್ಬೆ, ಉತ್ತರೆ, ಹಸ್ತೆ, ಚಿತ್ರೆ, ಸ್ವಾತೆ, ವಿಶಾಖೆ, ಅನುರಾಧೆ, ಜ್ಯೇಷ್ಠೆ, ಮೂಲಕೆ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢೆ, ಉತ್ತರಾಷಾಢೆ, ಶ್ರವಣೆ, ಶ್ರವಿಷ್ಠೆ, ಶತಭಿಷಜಿ, ಪ್ರೋಷ್ಠಪದಿ, ರೇವತಿ" ಇತಿ ॥ ಅಥಾಸ್ಯಾಃ

---

* * ತತೋಽತೀತಾನಾಂ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿವಿಷ್ಣುಬಲ್ಯಂತ ಸಂಸ್ಕಾರಾಣಾಂ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಾನ್ಪಠಿತ್ವಾ ಜಾತಕರ್ಮಾದಿ ತಂತ್ರಾನ್ಕುರ್ಯಾತ್"

ಕರ್ಣಯೋಃ 'ಆಯುಷ್ಮತೀ ಭವ' ಇತಿ ಜಪಿತ್ವಾದಧಿ, ಮಧು, ಘೃತಮಿತಿ ಸಮುದಾಯುತ್ಯ ಹಿರಣ್ಯೇನ ದಶವಾರಂ ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರಾಶಯಿತ್ವಾ ಮುಖಂ ಪ್ರಕ್ಷಲ್ಯಾನಶಿಷ್ಟಂ ಗೋಪದೇ ನಿನೀಯಾಥೈನಾಂ ಮಾತುರಂಕೇ ಉಪವೇಶ್ಯ ಸ್ತನಂ ಧಯಂತೀಂ ಸ್ಮೃತ್ವೋದ-ಕುಂಭಮುಚ್ಛಿರಸಿ ತೂಷ್ಣೀಂ ನಿದಧಾತಿ ॥

ನಾಮಕರಣಂ ॥ "ಅಸ್ಯಾಃ ಕುಮಾರ್ಯಾ ಆಯುಃ ಶ್ರೀ ಬಲ ವೃದ್ಧಿ ಪೂರ್ವಕಂ ವ್ಯವಹಾರ ಸಿದ್ಧಯೇ ನಾಮಧೇಯಂ ಕರಿಷ್ಯೇ" ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಯಥಾಚಾರಂ ತಂಡುಲಪೂರ್ಣೇ ಸುವರ್ಣಾದ್ಯನ್ಯತಮೇ ಪಾತ್ರೇ ಸುವರ್ಣ ಶಲಾಕಯಾ ಹರಿದ್ರಾಖಂಡೇನ ವಾ ನಾಮ-ಚತುಷ್ಟಯಂ ವಿಲಿಖೇತ್ "ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತಾ" ಇತ್ಯಾದಿತತ್ತತ್ಕುಲದೇವತಾನಾಮ । "ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಶ್ರೀಃ ಕಮಲಾ ಭದ್ರಾ ಸೀತಾ ಸತ್ಯಾ ಚ ರುಕ್ಮಿಣೀ । ಮಾಧವೀ ಚೈತ್ರಿಕಾ ಭೂಮಿಸ್ತುಲಸೀ ಜಾಹ್ನವೀ ತಥಾ" ಇತಿ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷಾದಿ ಕ್ರಮೇಣ ತತ್ತನ್ಮಾಸನಾಮ ॥ "ಅಶ್ವಯುಕ್ ಅಶ್ವಯುಜೇತಿವಾ । ಅಪಭರಣಿ, ಅಪಭರಣೀತಿ ವಾ–ರೇವತೀ" ಇತಿ ತತ್ತನ್ನಾಕ್ಷತ್ರನಾಮ ॥ "ಗೌರೀ" ಇತ್ಯಾದ್ಯಭಿಮತಂ ತತ್ತದ್ವ್ಯಾವಹಾರಿಕನಾಮ ಚೇತ್ಯೇವಂ ನಾಮಚತುಷ್ಟಯಂ ವಿಲಿಖ್ಯ "ನಾಮಚತುಷ್ಟಯ ದೇವತಾಭ್ಯೋನಮಃ" ಇತಿ ನಾಮ ಮಂತ್ರೇಣ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಯಥಾನುಕೂಲಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ "ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್" ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ "ಕುಲದೇವತಾನಾಮ್ನಾ ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತಾಯೈ ಸ್ವಸ್ತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು" ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥ "ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತಾಯೈ ಸ್ವಸ್ತಿ" ಇತಿ ತೇ ಪ್ರತ್ಯೂಚುಃ ॥ ಏವಮೇವ ಮಾಸನಾಮ್ನಾ, ನಾಕ್ಷತ್ರನಾಮ್ನಾ, ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ನಾಮ್ನಾ ಚ ಅಮುಕಾಯೈ, ಸ್ವಸ್ತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು, ಇತಿ ಪೃಥಕ್ಪೃಥಕ್ ತತ್ತನ್ನಾಮ ನಿರ್ದಿಶನ್ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥ ತಥೈವಾಮುಕಾಯೈ ಸ್ವಸ್ತಿ ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ॥ ಅಥ ಕುಮಾರ್ಯಾಃ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರ್ಣೇ ತ್ವಂ ಅಮುಕಭಕ್ತಾಽಸಿ ಇತಿ ನಾಮಚತುಷ್ಟಯಂ ಪೃಥಕ್ಪೃಥಕ್ ತ್ರಿಸ್ತ್ರಿರುಕ್ತ್ವಾ ಕೃತಾಂಜಲಿರುಪೋತ್ಥಾಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಪ್ರವದೇತ್— "ಕುಲದೇವತಾ ನಾಮ್ನಾ ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತೇಯಂ ಭವತಃ ಸರ್ವಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಭಿವಾದಯತೇ" ॥ "ಆಯುಷ್ಮತೀ ಭವತು ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತಾ" ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ॥ ಏವಮೇವ ಮಾಸನಾಮ್ನಾ, ನಾಕ್ಷತ್ರನಾಮ್ನಾ, ವ್ಯಾವಹಾರಿಕನಾಮ್ನಾ ಚಾಮುಕೇಯಂ ಭವತಃ ಸರ್ವಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಭಿವಾದಯತೇ, ಇತಿ ತತ್ತನ್ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶ-

ಪೂರ್ವಕಂ ಪೃಥಕ್ಪೃಥಗ್ವದೇತ್ ॥ ತಥೈವಾಯುಷ್ಮತಿ ಭವತ್ವಮುಕಾ ಇತಿ ತೇ ಪ್ರತಿಬ್ರೂಯುಃ ॥**ಉಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣಮ್**॥ ಮಂಗಲ. ಘೋಷಪುರಸ್ಸರಂ ಕುಮಾರ್ಯಾ ಸಹ ಬಹಿರುಪನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ಬಾಹ್ಯಾನಿ ಚಿತ್ರಿಯ ದೈವತಾನಿ "ಚಿತ್ರಿಯೇಭ್ಯೋ ನಮಃ" ಇತಿ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತೈರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ "ಚಂದ್ರಾರ್ಕಯೋರ್ದಿಗೀಶಾನಾಂ ದಿಶಾಂ ಚ ಗಗನಸ್ಯ ಚ । ನಿಕ್ಷೇಪಾರ್ಥಮಿಮಾಂ ದದ್ಮಿ ತೇಮುಂ ರಕ್ಷಂತು ಸರ್ವದಾ ॥ ಅಪ್ರಮತ್ತಾಂ ಪ್ರಮತ್ತಾಂ ವಾ ದಿವಾ ರಾತ್ರಮಥಾಪಿವಾ । ರಕ್ಷಂತು ಸತತಂ ಸರ್ವೇ ದೇವಾಃ ಶಕ್ರ ಪುರೋಗಮಾಃ" ॥ ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಸಂಪೂಜ್ಯ "ಚಿತ್ರಿಯಾಣಿ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ" ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಕುಮಾರಿಂ ಗೃಹಮಾನ-ಯೇತ್ ॥ ಇತ್ಯುಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣಮ್ ॥ ॥ **ಅನ್ನಪ್ರಾಶನಮ್** ॥ ಸುವರ್ಣಾದಿ ಪಾತ್ರೇ ದಧಿ, ಮಧು, ಘೃತ, ಜಲೈರೋದನಂ ಸಮುದಾಯುತ್ಯ ಹಿರಣ್ಯೇನ ಮಾತುರಂಕೋಪವಿಷ್ಟಾಂಕುಮಾರೀಂ ಷಡ್ವಾರಂ ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರಾಶಯಿತ್ವಾ ಮುಖಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ಹಸ್ತಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲಯೇತ್ ॥

ಕರ್ಣವೇಧನಮ್ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಸಂಪೂಜ್ಯ 'ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ' ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಲೋಹಿತ ಸೂಚ್ಯಾ ಕಂಟಕೇನ ವಾ ಕುಮಾರ್ಯಾಃ ದಕ್ಷಿಣವಾಮಕರ್ಣೌ ಕ್ರಮೇಣ ತೂಷ್ಣೀಂ ವಿಧ್ವಾ ಲೋಹಿತಸೂತ್ರೇಣ ಶಣಸೂತ್ರೇಣ ವಾ ಕರ್ಣೌ ಪ್ರಬಧ್ಯ ಶ್ವೋಭೂತೇ ವಿಸರ್ಜಯೇತ್ ॥

ಚೌಲ ತಂತ್ರಮ್:– "ಲೌಕಿಕ ವಿರೋಧಾತ್ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಚೌಲಕರ್ಮ ನ ಕುರ್ವಂತಿ" ॥ ಚೌಲಕರ್ಮ ಸಾಂಗತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಗಾಂಹಿರಣ್ಯಂ ವಾ ದದ್ಯಾತ್ ॥ ತದ್ಯಥಾಚಾರಂ ಕೃತ್ವಾ "ನವೋ ನವೋ ಭವತಿ .... ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ" ಇತ್ಯಾದಿ ಆಶೀರ್ಮಂ-ತ್ರಾನ್ ನಾರಿಷೋ ವಾಚಯೇತ್ ॥ ಇತಿ ಕನ್ಯಾಸಂಸ್ಕಾರಃ ॥

॥ ಗೃ. ಸ. ॥ **ಅಥ ಹೋತ್ರಾದಿ ವ್ರತ ವಿಸರ್ಜನ ಪ್ರಯೋಗಃ**– ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಪ್ರಾತಃ, ಕೃತ ಸ್ನಾನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ ಆಚಾರ್ಯಾನುಶಿಷ್ಟಃ ಸ್ನಾನಾದಿ ಚತುಷ್ಟಯಂ ಕೃತ್ವಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯ ಸೌಮ್ಯ ವೈಶ್ವದೇವಾಗ್ನೇಯ ಸ್ವಾಯಂಭುವ ಕಾಂಡಧ್ಯಾಯನಾಂಗಭೂತ ಹೋತೃಶುಕ್ರಿಯೋಪನಿಷದ್ಗೋದಾನಸಮ್ಮಿತವ್ರತಾನಾಮು-ಪಾಕರ್ಮೋತ್ಸರ್ಜನಾನಿ ಸಮಾನತಂತ್ರೇಣ ಕರಿಷ್ಯೇ । ತದಾದೌ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ...... ಅಭ್ಯುದಯಾರ್ಥಂ ಚ ಹಿರಣ್ಯೇನ ನಾಂದೀಸಮಾ-ರಾಧನಂ ಸ್ವಸ್ತಿಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ ನಿರ್ವಿಘ್ನತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಮಾದೌ ಗಣಪತಿಪೂಜನಂಚ ಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಗಣಪತಿಪೂಜನಂ, ಪಿತ್ರಾದಿದ್ವಾರಾ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ, ''ಸವಿತಾಪ್ರೀಯತಾಮಿತಿ'' ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ, ನೂತನಾನುಪವೀತವಾಸೋಮೇ-ಖಲಾಜಿನದಂಡಾನ್ಮಂತ್ರವದ್ಧೃತ್ವಾ ಪೂರ್ವಧೃತಾನ್ಯುತ್ಸೃಜ್ಯಾಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ತತ್ರಾತ್ಮ-ಸಮಾರೋಪಿತಮಗ್ನಿಂ, ಉಪಾವರೋಹ ಜಾತವೇದಃ ಪುನಸ್ತ್ವಂ । ದೇವೇಭ್ಯೋ ಹವ್ಯಂ ವಹನಃ ಪ್ರಜಾನನ್ । ಆಯುಃ ಪ್ರಜಾಂ ರಯಿಮಸ್ಮಾಸುಧೇಹಿ । ಅಜಸ್ರೋ ದೀದಿಹಿನೋ ದುರೋಣೇ ॥ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಸಂಯೋಜ್ಯ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಹೋತ್ರಾದಿವ್ರತಾನಾಮುಪಾಕರ್ಮೋತ್ಸರ್ಜನ ಹೋಮೌ ಕಾಲಾತಿಪತ್ತಿಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಪೂರ್ವಕಂ ಸಮಾನತಂತ್ರೇಣ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಸಮುದ್ಭವೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ, ಸವಿತಾ ಸವಿತಾ ದೇವತೇ, ಚರುರ್ಹವಿಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯಾನ್ವಾಧಾನಾದಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಹವಿರಭಿಘಾರಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿಮಕ್ಷತಪುಂಜೇಷು ನಿಃಶೇಷೇಣ ಪಂಚ ಕಾಂಡ ಋಷೀನಾವಾಹ್ಯ ಸಂಪೂಜ್ಯ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ ಯಜ್ಞೋಪವೀತೀ ಪರಿಧಾನ-ಪ್ರಭೃತ್ಯಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾಜ್ಯೇನ ...... ತತಮ್ಮ ಆಪಃ, ಯತ್ಪಾಕತ್ರಾ, ಮನೋಜ್ಯೋತಿಃ ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನಃ ಪುನರಗ್ನಿಃ, ಮಹಾ-ವ್ಯಾಹೃತೀಃ ವ್ಯಾಹೃತೀಶ್ಚೇತಿ ಕಾಲಾತಿಕ್ರಮ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ, ವ್ಯಾಹೃತೀಃ, ಬಿಂದಾಹುತೀ, ಚಿತ್ತಂಚ ಸ್ವಾಹೇತ್ಯಾದಿ ರುದ್ರಾಹುತ್ಯಂತಂ ಚೇತಿ ತಂತ್ರಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಚ ಹುತ್ವಾ, ಚರುಂದ್ವಿಧಾ ವಿಭಜ್ಯ ''ಸವಿತ್ರೇತ್ವಾ, ಸವಿತ್ರೇತ್ವಾ'' ಇತ್ಯಭಿಮೃಶ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾಸ್ಥಾಪ್ಯ ರೋ-

ರವಧಾನಧರ್ಮೇಣಾವದಾಯ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾಜ್ಯಾಹುತೀರ್ಜುಹೋತಿ— "ಓಂ ಯಾಜ್ಞಿಕೀಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ಹೋತೃಶುಕ್ರಿಯೋಪನಿಷದ್ಭ್ಯೋದಾನಸಮ್ಮಿತೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸರ್ವತ್ರ ಯಥಾಲಿಂಗಂ ತ್ಯಾಗಃ ॥ ಓಂ ಸಾಂಹಿತೀಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ಹೋತೃಶುಕ್ರಿ …… ಸಮ್ಮಿತೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವಾರುಣೀಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ಹೋತೃಶುಕ್ರಿಯೋ …… ಸಮ್ಮಿತೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ಹೋತೃಶುಕ್ರಿಯೋಪನಿಷದ್ಭ್ಯೋದಾನ ಸಮ್ಮಿತೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಥ ನಿವೀತೀ, ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಕಾಂಡ ಋಷಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಸೋಮಾಯ ಕಾಂಡ ಋಷಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಕಾಂಡಋಷಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಕಾಂಡ ಋಷಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಸ್ವಯಂಭುವೇ ಕಾಂಡಋಷಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಥೋಪವೀತೀ, ಓಂ ಸದಸಸ್ಪತಿಮದ್ಭುತಂ ಪ್ರಿಯಮಿಂದ್ರಸ್ಯ ಕಾಮ್ಯಮ್ । ಸನಿಂ ಮೇಧಾಮಯಾಸಿಷಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ …… ಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಋಗ್ವೇದಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಯಜುರ್ವೇದಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಸಾಮವೇದಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಥರ್ವವೇದಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಥರ್ವಾಂಗಿರೋಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಸರ್ವದೇವಜನೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥" ಇತ್ಯೇಕೋನವಿಂಶತ್ಯಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಂ

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಗ್ನಿಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ಪ್ರತಿವ್ರತಂ ಚತಸ್ರೋ ಘೃತಾನ್ವಕ್ತಾಃ ಸಮಿಧಃ ಕ್ರಮೇಣಾಭ್ಯಾದಧಾತಿ— ಓಂ ಅಗ್ನೇ ವ್ರತಪತೇ ಹೋತಾರಂ ವ್ರತಂ ಚರಿಷ್ಯಾಮಿ ತಚ್ಛಕೇಯಂ ತನ್ಮೇ ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ವ್ರತಪತಯ ಇದಂ ...... ಸರ್ವತ್ರ ಯಥಾಲಿಂಗಂ ತ್ಯಾಗಃ ॥ ಓಂ ವಾಯೋ ವ್ರತಪತೇ ಹೋತಾರಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯವ್ರತಪತೇ ಹೋತಾರಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತೇ ಹೋತಾರಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನೇ ವ್ರತಪತೇ ಶುಕ್ರಿಯಂ ವ್ರತಂ ...... ತನ್ಮೇ ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವಾಯೋ ವ್ರತಪತೇ ಶುಕ್ರಿಯಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯವ್ರತಪತೇ ಶುಕ್ರಿಯಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತೇ ಶುಕ್ರಿಯಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನೇ ವ್ರತಪತೇ ಉಪನಿಷದ್ವ್ರತಂ ...... ತನ್ಮೇ ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವಾಯೋ ವ್ರತಪತೇ ಉಪನಿಷತ್ ...... ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯವ್ರತಪತೇ ಉಪನಿಷತ್ ...... ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತೇ ಉಪನಿಷತ್ ...... ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನೇ ವ್ರತಪತೇ ಗೋದಾನಂ ವ್ರತಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವಾಯೋ ವ್ರತಪತೇ ಗೋದಾನಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯವ್ರತಪತೇ ಗೋದಾನಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವ್ರತಾನಾಂ

ವ್ರತಪತೇ ಗೋದಾನಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನೇ ವ್ರತಪತೇ ಸಮ್ಮಿತಂ ವ್ರತಂಚರಿಷ್ಯಾಮಿ ತಚ್ಛಕೇಯಂ ತನ್ಮೇ ರಾಧ್ಯತಾ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವಾಯೋ ವ್ರತಪತೇ ಸಮ್ಮಿತಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯವ್ರತಪತೇ ಸಮ್ಮಿತಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತೇ ಸಮ್ಮಿತಂ ...... ರಾಧ್ಯತಾ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ ವ್ರತ ಸಮಿಧೋ ಹುತ್ವಾ ಪುನಃ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ ಧರ್ಮೇಣ ಪಂಚಕಾಂಡಾದೀನನುವಾಕಾನ್ ತದೇಕದೇಶಾನ್ವಾಧೀತ್ಯ ಉತ್ಸರ್ಜನಾರ್ಥಂ 'ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನಃ, ಪುನರಗ್ನಿಃ' ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಮನುವೃತ್ಯಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಹುತ್ವಾ ಪ್ರಧಾನಾದೌ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ವಿಂದಾಹುತೀ ಚ ಹುತ್ವಾ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ಪಕ್ವ-ಹೋಮಂ "ಓಂ ಯಾಜ್ಞಿಕೀಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ಹೋತೃ ...... ಸಮ್ಮಿತೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥" ಇತ್ಯಾದ್ಯೇಕೋನವಿಂಶತ್ಯಾಜ್ಯಾಹುತೀಃ, ಓಂ ಅಗ್ನೇ ವ್ರತಪತೇ ಹೋತಾರಂ ವ್ರತಮುಚಾರಿಷಂ ತದಶಕಂ ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವಾಯೋ ವ್ರತಪತೇ ಹೋತಾರಂ ...... ತದಶಕಂ ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯವ್ರತಪತೇ ಹೋತಾರಂ ...... ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತೇ ಹೋತಾರಂ – ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನೇ ವ್ರತಪತೇ ಶುಕ್ರಿಯಂ ವ್ರತಮುಚಾರಿಷಂ ತದಶಕಂ ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವಾಯೋ ವ್ರತಪತೇ ಶುಕ್ರಿಯಂ ...... ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯವ್ರತಪತೇ ಶುಕ್ರಿಯಂ ...... ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತೇ ಶುಕ್ರಿಯಂ ...... ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನೇ ವ್ರತಪತೇ ಉಪನಿಷದ್ವ್ರತಮುಚಾರಿಷಂ ತದಶಕಂ

ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವಾಯೋ ವ್ರತಪತೇ ಉಪನಿಷತ್ ...... ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯವ್ರತಪತೇ ಉಪನಿಷತ್ ...... ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತೇ ಉಪನಿಷತ್ ...... ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನೇ ವ್ರತಪತೇ ಗೋದಾನಂ ವ್ರತಮಚಾರಿಷಂ ತದಶಕಂ ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವಾಯೋ ವ್ರತಪತೇ ಗೋದಾನಂ ...... ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯ-ವ್ರತಪತೇ ಗೋದಾನಂ ...... ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತೇ ಗೋದಾನಂ ...... ತನ್ಮೇಽರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ ಹೋತ್ರಾದಿವ್ರತ ಸಮಿದ್ಧೋಮಾಂಶ್ಚ ಪೂರ್ವವತ್ಕೃತ್ವಾ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದಿ ಪ್ರಾಗುತ್ತರ ಪರಿಷೇಕಾತ್ಕೃತ್ವಾಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿಂ ಪಲಾಶಪರ್ಣೇಷು ಪ್ರಣವವ್ಯಾಹೃತಿ ಸಹಿತಯಾ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಹುತಶೇಷಂ ನಿಧಾಯ ತಯೈವ ಪಶ್ಚಾದುಪಾದಾಯ ಪ್ರಾಶ್ನೀಯಾತ್ । ಅಥ ಕಾಂಡ-ಋಷೀನುದ್ವಾಸ್ಯೋತ್ತರಪರಿಷೇಕಾದಿ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ಅನೇನ ಹೋತ್ರಾದಿವ್ರತೋಪಾಕರಣೋತ್ಸರ್ಜನಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಪರ-ಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಇತಿ ಕರ್ಮ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥ ಇತಿ ॥

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ವ್ರತಲೋಪ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮ್ :— ಬ್ರಹ್ಮಚಾರ್ಯಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲ ಸಂಕೀರ್ತನಾಂತೇ ಮಮ ಶೌಚಾಚಮನಸಂಧ್ಯಾವಂದನ ಭಿಕ್ಷಾಗ್ನಿಕಾರ್ಯಲೋಪ ಸ್ತ್ರೀಶೂದ್ರಾದಿಸ್ಪರ್ಶಕೌಪೀನಕಟಿಸೂತ್ರಯಜ್ಞೋಪವೀತಮೇಖಲಾಜಿನ-ದಂಡಾದಿತ್ಯಾಗಾದಿವಾಸ್ವಾಪಚ್ಛತ್ರೋಷ್ಣೀಷಾದಿಧಾರಣಪಾದುಕಾಧ್ಯಾರೋಹಣ ಮಾಲಾಧಾರಣೋದ್ವರ್ತನಾನುಲೇಪನಾಭ್ಯಂಜನ ಜಲ-ಕ್ರೀಡಾದ್ಯೂತಗೀತನೃತ್ಯವಾದ್ಯಾದಿಭಿರತಿಪಾಖಂಡಾದಿಸಂಭಾಷಣಪರ್ಯುಷಿತಭೋಜನಾದಿಜನಿತದೋಷಪರಿಹಾರದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಕೃಚ್ಛ್ರಾಚರಣಪೂರ್ವಕಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀವ್ರತಲೋಪ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಹೋಮಂಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಕೃಚ್ಛ್ರಾಚರಣಾಶಕ್ತೌ ತತ್ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಗೋಹಿರಣ್ಯಾದಿಕಂ ದತ್ವಾ, ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿ ಸ್ವಾಗ್ನಿಂಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯಾಪೂರ್ವತಂತ್ರೇಣಾಜ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ

ಸ್ರುವಂ ಸಮ್ಮೃಜ್ಯಾಗ್ನಿಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯಾಲಂಕೃತ್ಯ ಸಮಿಧಮಭ್ಯಾಧಾಯಾಜ್ಯಾಹುತೀರ್ಜುಹೋತಿ— ಪುರಸ್ತಾದ್ವ್ಯಾಹೃತಿ ಚತುಷ್ಟಯಂ ಹುತ್ವಾ "ಓಂ ಪಾಹಿನೋ ಅಗ್ನ ಏನಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ...... ॥ ಓಂ ಪಾಹಿನೋ ವಿಶ್ವವೇದಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಶ್ವವೇದಸ ಇದಂ ...... ॥ ಓಂ ಯಜ್ಞಂ ಪಾಹಿ ವಿಭಾವಸೋ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಭಾವಸವ ಇದಂ ...... ॥ ಓಂ ಸರ್ವಂ ಪಾಹಿ ಶತಕ್ರತೋ ಸ್ವಾಹಾ । ಶತಕ್ರತವ ಇದಂ ...... ॥ ಓಂ ಪಾಹಿ ನೋ ಅಗ್ನ ಏಕಯಾ । ಪಾಹ್ಯುತದ್ವಿತೀಯಯಾ । ಪಾಹ್ಯೂರ್ಜಂ ತೃತೀಯಯಾ । ಪಾಹಿಗೀ-ರ್ಭಿಶ್ಚತಸೃಭಿರ್ವಸೋ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ...... ಇತಿ ಪಂಚ । ಉಪರಿಷ್ಟಾದ್ವ್ಯಾಹೃತಿಚತುಷ್ಟಯಂಚೇತಿ, ಓಂ ಪಾಹಿನೋ ಅಗ್ನ ಏನಸೇ ಸ್ವಾಹೇತ್ಯಾದಿ ಪಂಚ. ಭೂರಗ್ನಯೇ ಚ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ಚ ಇತ್ಯಾದಿ ಚತಸ್ರಃ ಮಹಾವ್ಯಾಹೃತೀಃ, ಭೂಸ್ವಾಹೇತ್ಯಾದಿ ಚತಸ್ರಃ ವ್ಯಾಹೃತೀಃ, ಇತಿ ತ್ರಯೋದಶಂ ಹುತ್ವಾ ಪುನಃ ಪರಿಷೇಚನಾದಿ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥ ಇತಿ ॥

ಸಮಾವರ್ತನಮ್ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಪೂರ್ವೋಕ್ತೇಷು ಸ್ನಾನುಕೂಲೇ ಶುಭದಿನೇ ಸ್ನಾಸ್ಯನ್ನೇತಾನ್ ಸಂಭಾರಾನುಪಕಲ್ಪ. ಯತೇ— "ಏರಕಾಂಚೋಪಬರ್ಹಣಂ ಚ ನಾಪಿತಂ ಚಕ್ಷುರಂಚ ದಾರೂಣಿಚೋಪಸ್ತರಣಂ ಚ ವೃಕಲಾಂಚ ದಂತಧಾವನಮುಷ್ಣಾಶ್ಚಾಪಃ ಶೀತಾಶ್ಚ ಸರ್ವಸುರಭಿಪಿಷ್ಟಂ ಚಾಂಜನಂಚ ಸ್ರಜಂ ಚಾದರ್ಶಂ ಚಾಹತಂ ವಾಸಃ ಪ್ರಾವಾರಂಚ ವಸನಾಂತರಂ ಬಾದರಮಣಿಂ ಸುವರ್ಣೋಪಧಾನಂ ಸೂತ್ರಂಚ ಪ್ರವರ್ತೌ ಚ ದಂಡಂಚೋಪಾನಹೌ ಚ ಛತ್ರಮಾನಡುಹಂ ಚರ್ಮಸರ್ವಲೋಹಿತಂ" ಇತ್ಯುಪಕಲ್ಪ್ಯ. ಸೂರ್ಯೋದಯಾತ್ಪೂರ್ವಂ ಗೃಹಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಂತರ್ಲೋಮ್ನಾ ಚರ್ಮಣಾದ್ವಾರಂ ಪಿದಧಾತಿ ಯಥಾ ನೈತದಹರೇಸಮಾನಿತ್ಯೋಽ-ಭಿತಪೇತ್ । ಆಮಧ್ಯಂ ದಿನಂ ಭಿಕ್ಷಾಂದದ್ಯಾತ್ ॥ ಅಥ ಪ್ರಾತಃ, ಸ್ನಾನಸಂಧ್ಯಾಗ್ನಿಕಾರ್ಯಾದಿನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ ಮಧ್ಯಂದಿನೇ ದರ್ಭೇಷು ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿರಾಚಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮ ಸ್ನಾತಕತ್ವಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ-

ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಸಮಾವರ್ತನಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನಂ ಕರ್ಮಣಃ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ "ಶ್ರೀಃ ಪ್ರಿಯತಾಂ'' ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂಚ ಕ್ರಮೇಣ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನನಾದಿ ವಿವಾಹಾಂತಂ ಪಿತ್ರಾದಿಃ ಕುರ್ಯಾದಿತ್ಯುಕ್ತಮೇವ ॥ ಅಥಾತ್ರ ವಿವಾಹದಿನೇ ತತ್ಪೂರ್ವೇದ್ಯುರ್ವಾಹೋತ್ರಾದಿವ್ರತಾನಾಂ ಸಮಾವರ್ತನಸ್ಯ ಚ ತಂತ್ರೇಣಾನುಷ್ಠಾನ ಪಕ್ಷೇ, ಅಸ್ಯಕುಮಾರಸ್ಯ ಹೋತ್ರಾದಿ ವ್ರತಸಸಾವರ್ತನವಿವಾಹಕರ್ಮಾಣಿ ಕರ್ತುಮಾದೌ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕಂ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ ಕೃತ್ವಾ "ಸವಿತೃ ಶ್ರೀಯಸೌಪ್ರಿಯೇತಾಂ'' ಇತಿ ಹೋತ್ರಾದಿವ್ರತಸಮಾವರ್ತನಯೋಃ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಹೋತ್ರಾದಿವ್ರತಾಂತೇ ಸಮಾವರ್ತನಂ ಕುರ್ಯಾದಿತಿ ವಿಶೇಷಃ ॥ ಅಥ ದೇವಯಜನೋಲ್ಲೇಖನಾದಿ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ತತ್ರ "ಉಪಾವರೋಹ'' ಇತಿ ಸ್ವಾಗ್ನಿಂ ಸಂಯೋಜ್ಯ ನುಮ ಸ್ನಾತಕತ್ವಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಸಮಾವರ್ತನ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಪರಿವರ್ತೋನಾಮಾಗ್ನಿಃ, ಶ್ರೀರ್ದೇವತಾ, ಚರುರ್ಹವಿಃ, ಇತ್ಯಾದಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯಾನ್ವಾಧಾಯ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಕಾಲೇ ಪ್ರಾಕೃತ ಪಾತ್ರಾಣ್ಯಾಸಾದ್ಯ, ಏರಕಾಂ ಚೋಪಬರ್ಹಣಂ ಚ ಕ್ಷುರಂ ಚೋಪಸ್ತರಣಂ ಚ ದಂತಧಾವನ ಕಾಷ್ಠಂ ಚೋಷ್ಣಾಶ್ಚಾಪಃ ಶೀತಾಶ್ಚ ಸರ್ವಸುರಭಿಪಿಷ್ಟಂ ಜಾಂಜನಮ್ ಚ ಸ್ರಜಂ ಚಾದರ್ಶಂ ಚಾಹತಂ ವಾಸಃ ಪ್ರಾವರಣಂ ಚ ವಸನಾಂತರಂ ಸುವರ್ಣೋಪಸ-ಧಾನಂ ಬಾದರಮಣಿಂ ಚ ಸೂತ್ರಂ ಚ ಪ್ರವರ್ತೌ ಚ ದಂಡಂ ಚೋಪಾನಹೌ ಚ ಛತ್ರಂ ಪಾಲಾಶೀಂ ಸಮಿಧಂ ಚೇತ್ಯೇತಾನಿ ಸಕೃದೇವಾ-ಸಾದ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಸಂಸ್ಕಾರಾದ್ಯಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಾಲಾಶೀಂ ಸಮಿಧಮಾಜ್ಯೇನಾಕ್ತ್ವಾಭ್ಯಾದಧಾತಿ— "ಇಮ ಂ ಸ್ತೋಮ-ಮರ್ಹತೇ ಜಾತವೇದಸೇ ರಥಮಿವ ಸಮ್ಮಹೇಮಾ ಮನೀಷಯಾ । ಭದ್ರಾಹಿನಃ ಪ್ರಮತಿರಸ್ಯ ಸ ಂ ಸದ್ಯಗ್ನೇ ಸಖ್ಯೇ ಮರೀಷಾಮಾ ವಯಂ ತವಸ್ವಾಹಾ'' ಇತಿ ॥ ಜಾತವೇದಸೇ ಽ ಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಅಥಾಪರೇಣಾಗ್ನಿಮುಪಸ್ತರಣೋಪಬರ್ಹಣಯುತಾಯಾಮೇರಕಾ-ಯಾಮುದೀಚೀನಶಿರಾ ನಿಪದ್ಯತೇ— "ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಜಮದಗ್ನೇಃ ಕಶ್ಯಪಸ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಯುಷಮಗಸ್ತ್ಯಸ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಯುಷಮೃಷೀಣಾಂ

ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಯದ್ದೇವಾನಾಂ ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ತನ್ಮೇ ಅಸ್ತು ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ'' ಇತಿ ॥ ಅಥ (ಆಚಾರ್ಯೇಣ ಕ್ಲಿದ್ಯಮಾನಂ)
ಗೋದಾನಮನುಮಂತ್ರಯತೇ— ''ಶಿವಾಮೇ ಭವಥ ಸಂ ಸ್ಪೃಶೇ'' ಇತಿ ॥ ಕ್ಷುರಮಭಿಮಂತ್ರಯತೇ— ''ಕ್ಷುರೋ ನಾಮಾಸಿ
ಸ್ವಧಿತಿಸ್ತೇ ಪಿತಾ ನಮಸ್ತೇ ಅಸ್ತು ಮಾಮಾ ಹಿಂ ಸೀಃ'' ಇತಿ ॥ ಕ್ಷುರೇಣೋಪ್ಯಮಾನಮನುಮಂತ್ರಯತೇ— ''ಯತ್ಕ್ಷುರೇಣ
ವರ್ಚಯಸಿ ವಪ್ತಾ ವಪಸಿ ಕೇಶಶ್ಮಶ್ರು ವರ್ಚಯಮೇಮುಖಂ ಮಾಮ ಆಯುಃ ಪ್ರಮೋಷೀಃ'' ಇತಿ ॥ ಶ್ಮಶ್ರೂಣ್ಯೇವಾಗ್ರೇ ವಪತೇ
ಅಥೋಪಪಕ್ಷಾವಥ ಕೇಶಾನ್ ಯಥೋಪಪಾದಮಿತರಾಣ್ಯಂಗಾನಿ ವಾಪಯಿತ್ವಾ ನಖಾನಿ ನಿಕೃಂತಯೀತ ॥ ಅಥೈತಾನಿ ಸಮುಚ್ಚಿತ್ಯ
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣೇ ಪ್ರಯಚ್ಛನ್ನಾಹ— 'ಇಮಾನಿ ಹೃತ್ವಾ ದರ್ಭಸ್ತಂಬೇವೋದುಂಬರಮೂಲೇ ವಾ ನಿಧತ್ತಾತ್' ಇತಿ ॥ ತಾನಿ ಸ ತತ್ರ
ನಿದಧಾತಿ ॥ ಅಪರೇಣಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ಮೇಖಲಾಂ ವಿಸ್ರಂಸಯತಿ— ''ಇಮಂ ವಿಷ್ಯಾಮಿ ವರುಣಸ್ಯ ಪಾಶಂ ಯಮ
ಬಧ್ನೀತ ಸವಿತಾಸುಕೇತಃ । ಧಾತುಶ್ಚ ಯೋನೌ ಸುಕೃತಸ್ಯ ಲೋಕೇ ಸ್ಯೋನಂ ಮೇ ಸಹ ಪತ್ಯಾ ಕರೋಮಿ'' ಇತಿ ॥ ತಾಂ ಮಿತ್ರಸ್ಯ
ಪುತ್ರಾಯ ವಾಂತೇವಾಸಿನೇ ವಾ ಪ್ರಯಚ್ಛನ್ನಾಹ— 'ಇಮಾಂ ಹೃತ್ವಾ ನ್ಯಗ್ರೋಧಮೂಲೇ ವಾ ಉದುಂಬರಮೂಲೇ ವಾ ನಿಧತ್ತಾತ್'
ಇತಿ ॥ ತಾಂ ಸ ತತ್ರ ನಿದಧಾತಿ- ಇದಮಹಂ ಹರಿಶರ್ಮಣೋ ವಾಸಿಷ್ಠ ಗೋತ್ರಸ್ಯ ಶುಚಾ ಪಾಪ್ಮಾನಮವಗೂಹಾಮ್ಯುತ್ತರಸ್ಯ-
ದ್ವಿಷದ್ಭ್ಯಃ'' ಇತಿ ತತ್ತನ್ನಾಮಗೋತ್ರೇ ನಿರ್ದಿಶೇತ್ ॥ ಅತ್ರೈವ ದಂಡಮಜಿನಂ ವಾಸಶ್ಚ ವಿಸೃಜ್ಯಾಪ ಉಪಸ್ಪೃಶೇತ್ ॥ ಏವಂ
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಧರ್ಮಾನ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ವೃಕಲಕಾಷ್ಠೇನ ದಂತಾನ್ ವಿಧಾವಯತೇ— ''ಅನ್ನಾದ್ಯಾಯ ವ್ಯೂಹಧ್ವಂ ಭಗೋರಾಜಾಯ-

ವಶಾಗಮತ್ । ಸನೋ ಮುಖಂ ಪ್ರಸರ್ಪತು ವರ್ಚಸೇ ಚ ಭಗಾಯಚ '' ಇತಿ ॥ ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯೋಭಯೋರಪಸ್ಸನ್ನಿಷಿಂಚತಿ–ಉಷ್ಣಾಃ ಸುಖೀತಾ ಆನಯತಿ ದೇವಮನುಷ್ಯಸ್ಯ ವ್ಯಾವೃತ್ತ್ಯಾ ಇತಿ ॥ ತಾ ಅಪೋಽಂಽಜಲಿನೋಪಹತ್ಯಾಸ್ಯ ಮೂರ್ಧ್ನ್ಯಭಿಷಿಂಚತಿ– ''ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ'' ಇತಿ ತಿಸೃಭಿಃ ''ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಃ ಶುಚಯಃ'' ಇತಿ ತಿಸೃಭಿರೇವಂ ಷಡ್ಭಿರ್ಋಗ್ಭಿರ್ಮಾರ್ಜಿತೋ ವಿಮಲಜಲೈರ್ಮಂಗಲಸ್ನಾನಂ ಕೃತ್ವಾ-ಸರ್ವಸುರಭಿಪಿಷ್ಟಂ ಸಮುದಾಯುತ್ಯಾಂಗೇಷು ತ್ರಿಃ ಪ್ರಸಿಂಚತಿ— ನಮಃ ತಾಕಜಂಜಭಾಭ್ಯಾಂ ನಮಸ್ತಾಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ಯಾ ಅಭಿಗ್ರಾಹಿಣೀಃ'' ಇತಿ ತೇನ ಸರ್ವಾಂಗಾನ್ಯನುಲಿಂಪೇತ್— ''ಅಪ್ಸರಾಸು ಚ ಯೋ ಗಂಧೋ ಗಂಧರ್ವೇಷುಚಯದ್ಯಶಃ । ದಿವ್ಯೋಯೋ ಮಾನುಷೋ ಗಂಧಃ ಸ ಮಾಮಾವಿಶತ್ವಿಹ'' ಇತಿ ॥ ಅಹತಂ ವಾಸಃ ಪರಿಧತ್ತೇ— ''ಸ್ವಾಮಾ ತನೂರಾವಿಶ ಶಿವಾ ಮಾ ತನೂರಾವಿಶ'' ಇತಿ ॥ ಏವಮೇವೋತ್ತರೀಯಮಪ್ ॥ ಅತ್ರೈವ ದ್ವಿತೀಯ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಧೃತ್ವಾಚಮ್ಯಾಥೈತಂ ಸುವರ್ಣೋಪಧಾನಂ ಬಾದರಮಣಿಂ ಸೂತ್ರೇ ಪ್ರೋತ್ಯ ದರ್ವ್ಯಾಮಾಧಾಯ ಸೂತ್ರೇಣ ದರ್ವೀದಂಡಮಾವೇಷ್ಟ್ಯಾಜ್ಯಾಹುತಿಂ ಜುಹೋತಿ— ''ಓಂ ಇಯಮೋಷಧೇ ತ್ರಾಯಮಾಣಾ ಸಹಮಾನಾ ಸಹಸ್ವತೀ । ಸಾಮಾಕರೋತು ಸೋಮ ವರ್ಚಸ ✧ ಸೂರ್ಯವರ್ಚಸಂ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸಿನಮನ್ನಾದಂ ಕರೋತುಸ್ವಾಹಾ'' ಇತಿ ॥ ಓಷದಯ ಇದಂ ॥ ಅಥೈನಂ ಮಣಿಮುದ ಪಾತ್ರೇ ಪರಿಪ್ಲಾವಯತಿ— ''ವಿಶ್ವಾ ಉತತ್ವಯಾ ವಯಂ ಧಾರಾ ಉದನ್ಯಾ ಇವ । ಅತಿಗಾಹೇ ಮಹಿದ್ವಿಷಃ'' ಇತಿ ॥ ''ಅಪಾಶೋಽಸಿ'' ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ತಂ ಸೂತ್ರಪ್ರೋತಂ ಬಾದರಮಣಿಮುಪವೀತವದಕ್ಷ್ಣಯಾ ಕಂಠೇ ಧಾರಯೇತ್ ॥ ಅಥೈತೌ ಪ್ರವರ್ತೌ (ಸುವರ್ಣಕುಂಡಲೇ) ಸೂತ್ರೇಪ್ರೋತ್ಯ

ದರ್ವೀ ದಂಡೇ ಸೂತ್ರೇಣ ಪರ್ಯಸ್ಯ ದರ್ವ್ಯಾ ಆಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ ಓಂ ಆಯುಷ್ಯಂ ವರ್ಚಸ್ಯಂ ರಾಯಸ್-
ಪೋಷ ಮೌದ್ಭಿದ್ಯಮ್ । ಇದಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ವರ್ಚಸೇ ಜೈತ್ರಾಯಾ ವಿಶತಾದಿದಂ ರಯಿಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಹಿರಣ್ಯಾ-
ಯೇದಂ- ॥ ಶುನಿಮಿವಾಹಂ ಹಿರಣ್ಯಸ್ಯ ಪಿತುರಿವ ನಾಮಾಗ್ರಭೃಷಮ್ । ತಸ್ಮಾ ಕರೋತು ಸೋಽಮುವರ್ಚಸಂ ಸೂರ್ಯ
ವರ್ಚಸಂ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸಿನಮನ್ನಾದಂ ಕರೋತು ಸ್ವಾಹಾ । ಹಿರಣ್ಯಾಯೇದಂ- ॥ ಉಚ್ಚೈರ್ವಾಜಿ ಪೃತನಾ ಸಹಂ ಸಭಾ
ಸಾಹಂ ಧನಂಜಯಮ್ । ಸರ್ವಾಃ ಸಮೃದ್ಧೀರೃದ್ಧಯೋ ಹಿರಣ್ಯೇಯಾಃ ಸಮಾಹಿತಾಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಹಿರಣ್ಯಾ-
ಯೇದಂ ॥ ಪವಿರಾಜಂಚ ಸ್ವರಾಜಂಚಾಭಿಷ್ಟಿರ್ಯಾ ಚನೋ ಗೃಹೇ । ಲಕ್ಷ್ಮೀ ರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ಯಾಮುಖೇ ತಯಾ ಮಾ
ಸಂಸೃಜಾಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ಇದಂ- ॥ ಯಶೋ ಮಾ ಕುರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಷು ಯಶೋ ರಾಜಸು ಮಾ ಕುರು ।
ಯಶೋ ವಿಶ್ಯೇಷು ಶೂದ್ರೇಷ್ವಹಮಸ್ಮಿ ಯಶಸ್ತ್ವವಸ್ವಾಹಾ । ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ಇದಂ- । ಅಥ ತಾವುದ ಪಾತ್ರೇಽನೇಪ್ಲಾ
ವಯತಿ-ವಿಶ್ವಾ ಉತತ್ವಯಾ ವಯಂ ಧಾರಾ ಉದನ್ಯಾ ಇವ । ಅತಿ ಗಾಹೇ ಮಹಿದ್ವಿಷಃ ಇತಿ ॥ ಏತಯೋಃ ಕುಂಡಲ
ಯೋರನ್ಯತರದಾದಾಯ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರ್ಣೇ ಬಧ್ನಾತಿ-"ಆಯುಷ್ಯ ವರ್ಚಸ್ಯಂ" ಇತ್ಯೇತ್ಯೈರ್ಮಂತ್ರೈಃ ॥ ಅಥೈತದನು ಪರಿ-

ವರ್ತಯತಿ– ಋತುಭಿಸ್ತ್ವಾರ್ತವೈಃ ಸಂವತ್ಸರಸ್ಯ ಧಾಯಸಾ । ತೈಸ್ತ್ವಾ ಸಹಾನುಕರೋಮಿ" ಇತಿ ॥ ಏವಮೇವೋ-
ತ್ತರೇಕರ್ಣೇಽನ್ಯತ್ಕುಂಡಲಮಾಬಧ್ಯ ಶಿರಸಿ ಸ್ರಜಂ ಪ್ರತಿ ಮುಂಚತಿ-ಶುಭ್ರಿಕೇ ಶಿರ ಆರೋಹ ಶೋಭಯಂತೀ
ಮುಖಂ ಮಮ । ಮುಖꣳಹಿ ಮಮ ಶೋಭಯ ಭೂಯಾꣳಸಂ ಚ ಭಗಂ ಕುರು ॥ ಯಾಂತ್ವಾಜಹಾರ ಜಮದಗ್ನಿಃ
ಶ್ರದ್ಧಾಯೈ ಕಾಮಾಯಾನ್ಯೈ । ತಾಂತ್ವೇಮಾಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚಾಮಿ ವರ್ಚಸೇಚ ಭಗಾಯಚ" ಇತಿ ॥ ಅಥ ತ್ರೈಕಕು-
ದೇನಾಽಕ್ತೇ– "ಯದಾಂಜನಂ ತ್ರೈಕಕುದಂ ಜಾತꣳ ಹಿಮವತ ಉಪರಿ । ತೇನ ವಾಮಾಂಜೇ ಮಯಿ ಪರ್ವತ ವರ್ಚಸ
ಮಸ್ತು" ಇತಿ ॥ ಆದರ್ಶೇ ಮುಖಂ ಪರಿಪಶ್ಯತಿ– "ಯನ್ಮೇ ಮನಃ ಪರಾಗತಮಾದರ್ಶೇ ಪರಿಪಶ್ಯತಃ । ಇದಂ
ತನ್ಮಯಿ ಪಶ್ಯಾಮ್ಯಾಯುಷ್ಯಂ ವರ್ಚಸ್ಯಂಮೇ ಆಸ್ತು" ಇತಿ ॥ ಉಪಾನಹೌ ಪ್ರತಿಮುಂಚತೇ- "ದ್ಯೌರಸಿ" ಇತಿ
ದಕ್ಷಿಣಪಾದೇ ಪೃಥಿವ್ಯಸಿ ಇತ್ಯುತ್ತರೇ ॥ ಅಥ ದಂಡಮಾದತ್ತೇ– ಸಖಾಮಾ ಗೋಪಾಯ" ಇತಿ ॥ ಛತ್ರಮಾದತ್ತೇ-
"ದಿವ್ಯೋಽಸಿ ಸುಪರ್ಣೋಂತರಿಕ್ಷಾನ್ಮಾ ಪಾಹಿ" ಇತಿ ॥ ವರುಣೋಽಸಿ ಧೃತವ್ರತೋ ವಾರುಣಮಸಿ" ಇತಿ ಕಮಂಡಲುಂ
ಚಾದಾಯ ಗುರುಂ ಪ್ರಣಮ್ಯಾನುಜ್ಞಾಪ್ಯೋದಙ್ಮುಖಸ್ತೀರ್ಥಂ ಗಚ್ಛೇತ್ । ಸಪ್ತ ಪದಾನಿ ಗತ್ವಾ ಸುಮೃದ್ಧಿನಿ-

ಪಾರಿತ ಶ್ಛತ್ರೋಪಾನಹೌ ಕಮಂಡಲುಂಚ ವಿಸೃಜ್ಯಾऽಚಮ್ಯಾऽಪರೇಣಾಗ್ನಿಮುಪವಿಶ್ಯ ಪಕ್ವಾಜ್ಜುಹೋತಿ– "ಓಂ ಆವಹಂತೀ ವಿತನ್ವಾನಾ ಕುರ್ವಾಣಾ ಚೀರಮಾತ್ಮನಃ ವಾಸಾಂಸಿ ಮಮ ಗಾವಶ್ಚಾನ್ನಪಾನೇ ಚ ಸರ್ವದಾ । ತತೋ ಮೇ ಶ್ರಿಯಮಾವಹ ಲೋಮಶಾಂ ಪಶುಭಿಃ ಸಹಸ್ವಾಹಾ। ಶ್ರಿಯಾ ಇದಂ– ॥ ತತಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮುಪದಾಯಾಂತಃ ಪರಿಧೌನಿಧಾಯಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ (ಏತೇಷು ಷಟ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಭ್ಯ ಇದಂ– ಇತಿ ತ್ಯಾಗಃ) "ಓಂ ಆಮಾ ಯಂತು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಓಂ ವಿಮಾಯಂತು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಪ್ರಮಾಯಂತು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ದಮಾಯಂತು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಶಮಾಯಂತು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಉನ್ಮಾ ಯಂತು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ಯಶೋಜನೇऽಸಾನಿಸ್ವಾಹಾ । ಯಶಸ ಇದಂ – ॥ ಓಂ ಶ್ರೇಯಾನ್ವಸ್ಯಸೋऽಸಾನಿಸ್ವಾಹಾ । ಶ್ರೇಯಸ ಇದಂ– ॥ ಓಂ ತಂತ್ವಾಭಗ ಪ್ರವಿಶಾನಿಸ್ವಾಹಾ । ಭಗಾಯೇದಂ – ॥ ಓಂ ಸಮಾಭಗ ಪ್ರವಿಶ ಸ್ವಾಹಾ। ಭಗಾಯೇದಂ– ॥ ಇತಿ ದಶಭಿಃ ॥ ತತಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್ಪ್ರಭೃತಿ ಪ್ರಾಗುತ್ತರ ಪರಿಷೇಕಾತ್ಕೃತ್ವಾಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿಂ ಬಿಲ್ವಶಾಖಾಯಾಂ ಹುತಶೇಷಂ ನಿದಧಾತಿ– " ತಸ್ಮಿನ್ತ್ಸಹಸ್ರಶಾಖೇ । ನಿಭಗಾಹಂ ತ್ವಯಿಮೃಜೇ ಸ್ವಾಹಾ" ಇತಿ ॥ ಅಥ ಪಕ್ವಾದ್ಧುತ್ವಾ ಉಪಸ್ತೀರ್ಣಾಭಿಘಾರಿತಂ ಹವಿರಾದಾಯ ಪ್ರಾಶ್ನಾತಿ-

"ಯಥಾಪಃ ಪ್ರವತಾಯಂತಿ । ಯಥಾ ಮಾಸಾ ಅಹರ್ಜರಮ್ ॥ ಏವಂ ಮಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ । ಧಾತರಾಯಂತು ಸರ್ವತಃ ಸ್ವಾಹಾ" ಇತಿ ॥ ಪ್ರಾಶ್ಯಾಪ ಆಚಮ್ಯೋರಃ ಪ್ರತ್ಯಭಿಮೃಶತೇ– "ಪ್ರತಿವೇಶೋಽಸಿ ಪ್ರಮಾ ಭಾಹಿ ಪ್ರಮಾ ಪದ್ಯಸ್ವ ಇತಿ" ॥ ಅಥಾಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯೋತ್ತರಪರೀಷೇಕಾದಿ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರೋದಯ ಪರ್ಯಂತ ಮಾತ್ರೈವಸ್ಥಿತ್ವೋದಿತೇಷು ನಕ್ಷತ್ರೇಷೂಪನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ದಿಶ ಉಪತಿಷ್ಠತೇ– ದೇವೀಃ ಷಡುರ್ವೀ ರುರುಣಃ ಕೃಣೋತ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಸ ಇಹ ವೀರಯಧ್ವಂ" ಇತಿ॥ ಅಥ ನಕ್ಷತ್ರಾಣ್ಯುಪತಿಷ್ಠತೇ– "ಮಾಹಾಸ್ಮ ಹಿ ಪ್ರಜಾಯಾ ಮಾ ತನೂಭಿಃ ಇತಿ । "ಮಾರಧಾಮ ದ್ವಿಷತೇ ಸೋಮರಾಜನ್" ಇತಿ ಚಂದ್ರಮಸಮುಪತಿಷ್ಠತೇ ॥ ಇದಂ ದಿಗಾದ್ಯುಪಸ್ಥಾನ ಮುಕ್ತಕಾಲೇ ಕರ್ತುರಸಂಭವೇ ತದಾನೀಮೇವಾ ಕೃತ್ವಾ "ಯಾತೇ ಅಗ್ನೇ" ಇತ್ಯಾತ್ಮನ್ಯಗ್ನಿಂ ಸಮಾರೋಪ-ಯೇತ್ ॥ ವಿವಾಹ ಪರ್ಯಂತಂ ಸಾಯಂ ಪ್ರಾತರಗ್ನಿಕಾರ್ಯಮಾಜ್ಯೇನ * ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ॥

॥ ಅಥ ವೇದಮನಧೀಯಾನಸ್ಯ ಜಡಾದೇರಶಕ್ತಸ್ಯ ಚ ತೂಷ್ಣೀಂ ಸಮಾವರ್ತನಮುಕ್ತಂ ಸೂತ್ರೇ ॥ ತತ್ರ ತೂಷ್ಣೀಂ ಸಮಾವರ್ತನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಪಿತ್ರಾದಿದ್ವಾರಾ ನಾಂದೀ ಸಮಾರಾಧನಂ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಚ ಕೃತ್ವಾಗ್ನಿ ಮುಪ-

* ಟಿಪ್ಪಣಿ : ಸ" ಏಷ ಉಪನಯನ ಪ್ರಭೃತಿ ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿಃ ಸಮಿದ್ಭಿರ್ಜುಹುಯಾತ ಆಸಮಾವರ್ತನಾತ್, ಸಮಾವರ್ತನಪ್ರಭೃತ್ಯಾಜ್ಯೇನ ವ್ಯಾಹೃತಿ ಭಿರ್ಜುಹುಯಾತ ಆಪಾಣಿಗ್ರಹಣಾತ್"–ಇತಿ ಬೋಧಾಯನ ಸೂತ್ರಮ್ ॥

ಸಮಾಧಾಯ ಸಂಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ಪಾಲಾಶೀಂ ಸಮಿಧಮಾಜ್ಯೇನಾಕ್ತ್ವಾ "ಇಮಗ್ಂಸ್ತೋಮಮ್" ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣಾಭ್ಯಾಧಾಯ ತೂಷ್ಣೀಮೇವ ವಪನಂ ಮೇಖಲಾದಿ ವಿಸ್ರಂಸನಮ್ ದಂತಧಾವನಂ ಸ್ನಾನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಂ ಸರ್ವಸುಗಂಧಸುರಭಿಗಂಧೈರಂಗಾನ್ಯನುಲಿಪ್ಯ ತೂಷ್ಣೀಮಹತೇ ವಾಸಸೀ ಪರಿಧಾಯೋಪವೀತದ್ವಯಂ ಚ ಧೃತ್ವಾ ಮಣಿಕುಂಡಲಸ್ರಗ್ಧಾರಣಮಂಜನಂ ದರ್ಪಣಾವಲೋಕನಂ ಪಾದುಕಾದಂಡಛತ್ರ ಕಮಂಡಲುಧಾರಣಂ ಚ ಸರ್ವಂ ತೂಷ್ಣೀಂಕೃತ್ವಾ "ಇಹ ಧೃತಿರಿಹವಿಧೃತಿರಿಹ ರಂತಿರಿಹ ರಮತಿಃ" ಇತಿ ಭೂಮಿಮಭಿಮೃಶ್ಯೋತ್ತರ ಪರಿಷೇಕಾದಿ ಸಮಾಪಯೇತ್ । ನಾತ್ರ ಪಕ್ವಹೋಮಾದಿಕಂ ವಿದ್ಯತೇ ॥ ಅಥಾಸ್ಮೈ ಆಚಾರ್ಯೋ ಮಧುಪರ್ಕೇ-ಣಾರ್ಹಯತಿ । ಮಧುಪರ್ಕ ವಿಧಿರಗ್ರೇ ಸಮಗ್ರೋ ವಕ್ಷ್ಯತೇ ॥ ತತ್ರಾಯಂ ವಿಶೇಷಃ – "ಕೂರ್ಚಪಾದ್ಯಾರ್ಹಣೀ-ಯಾಂತೇ ಮಧುಪರ್ಕಂ ಪ್ರೋಕ್ತಮನುಮಂತ್ರಯತೇ– "ಸಮಾವತು ಸ ಮಾ ಪಾತು ಸಮಾಜುಷತಾಮ್" ಇತಿ ॥ ಉಭಾಭ್ಯಾಂ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತಿ "ಆಮ ಆಗಾದ್ವರ್ಚಸಾ ಯಶಸಾ ಸಂಸೃಜ ಪಯಸಾ ತೇಜಸಾ ಚ । ತಮ್ಮಾಪ್ರಿಯಂ ಪ್ರಜಾನಾಂ ಕುರ್ವಧಿಪತಿಂ ಪಶೂನಾಮ್ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥ "ನೇಷ್ಟಾವಿದ್ಧಂ ಕೃಂತಾಮಿ ಯಾತೇ ಘೋರಾ ತನೂಸ್ತಯಾ ತಮಾವಿಶಯೋಽಸ್ಮಾಂದ್ವೇಷ್ಟಿ ಯಂ ಚ ವಯಂ ದ್ವಿಷ್ಮಃ" ಇತಿ ತಸ್ಮಿನ್ ಪತಿತಂ ತೃಣಾದಿಕಂ ನಿರಸ್ಯಾಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸರ್ವಾಭಿರಂಗುಲೀಭಿಃ ಸಮುದಾಯುತ್ಯ ತ್ರಿಃ ಪ್ರಾಶ್ನಾತಿ ಪ್ರಾಣೇದಂ ತೇ ಬಲಿಂಹರಾಮಿ

ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಮಾಧಿಪತಿಂ ಕುರು ಇತಿ ಪ್ರಥಮಮ್ ॥ ಸೋಮೋಽಸಿ ಸೋಮಪಂ ಮಾಕುರು ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಂ "ಅನ್ನ-ಮಸ್ಯನ್ನಾದಂ ಮಾಕುರು ಇತಿ ತೃತೀಯಂ ॥ ಶೇಷಮಾತ್ಮನಃ ಪ್ರಿಯಾಯದದ್ಯಾತ್ ॥ ಅಥ ಗಾಮನುಮಂತ್ರಯತೇ-'ಜಹಿ ಮೇ ಪಾಪ್ಮಾನಮುಪನೇತುಶ್ಚ' ಇತಿ ॥ ತಾಮುತ್ಸೃಜತಿ- ಗೌರ್ಧೇನು ಭವ್ಯಾ ಮಾತಾ ರುದ್ರಾಣಾಮ್ । ಭೂತಲಸಾವಿರಾಟ್ ತನ್ಮಾಕ್ಷಾಯಿ ತನ್ಮೇಽಶೀಯ ತನ್ಮ ಊರ್ಜಂಧಾಃ ॥ ಓಮುತ್ಸೃಜತ" ಇತಿ ॥ ತಥಾಸ್ಮಾ ಓದನಂ ಉದಕಮಿಶ್ರಂ ಸಕ್ತುಂ ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಶ್ನಂತಿ "ಬ್ರಹ್ಮಂತ್ವಾಶ್ನಾಮಿ" ಇತಿ ದ್ವಿ ॥

ಕನ್ಯಾಸಂಸ್ಕಾರಃ :- ಕರ್ತಾ ಸಪತ್ನೀಕಃ ಕನ್ಯಯಾ ಸಹ ಮಂಗಲಸ್ನಾನಾದಿ ಕೃತ್ವಾ "ಅಸ್ಯಾಃಕುಮಾರ್ಯಾಃಗರ್ಭಾದಾನ ಪುಂಸವನ ಸೀಮಂತೋನ್ನಯನ ವಿಷ್ಣು ಬಲಿಜಾತಕರ್ಮ ನಾಮಕರಣೋಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣಾನ್ನಪ್ರಾಶನ ಕರ್ಣವೇಧನ ಚೌಲಸಂಸ್ಕಾರಾನ್ ವಿವಾಹಂ ಚ ಕರ್ತುಮಾದೌ ನಾಂದೀ ಸಮಾರಾಧನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ" ಇತ್ಯಾದಿಭಿಃ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಪಂಚ-ಗವ್ಯ ಪ್ರಾಶನಂ ಸಾಂದ್ಯಂಗ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನ ಮುದಕಶಾಂತಿಂ (ಪ್ರತಿಸರ ಬಂಧಂ ವಾ) ಚ ಯಥಾ-ನುಕೂಲಂ ಪೂರ್ವೇ, ಸದ್ಯೋವಾ ಕೃತ್ವಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯಾಸ್ಯಾಃ ಕುಮಾರ್ಯಾ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ಚೌಲಾಂತ ಸಂಸ್ಕಾರಾನ್ ಕರ್ತುಮಾದೌ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನಂ "ವೇಧಾಃ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ಧಾತಾ ಸವಿತಾ ಮೃತ್ಯುಃ ಸವಿತಾ. ಸವಿತಾ ಸವಿತಾ ಶ್ರೋತ್ರಂ ಕೇಶನಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್" ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಕುಲದೇವತಾ ಸ್ಥಾಪನಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ತ್ತತ್ಕೃತ್ವಾ ಪುನರ್ದೇಶಕಾಲೌ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ಮಮ ಕುಮಾರ್ಯಾ ಬೀಜ ಗರ್ಭ ಸಮುದ್ಭವೈನೋ ನಿಬರ್ಹಣ ಪುರಸ್ಸರಮಾಯುಃ ಶ್ರೀಬಲವೃದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಗರ್ಭಧಾನಚೌಲಾಂತ ಸಂಸ್ಕಾ-

ರಾಣಾಂ ಮುಖ್ಯ ಕಾಲಾತಿಪತ್ತಿದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮಂ [ಹೋಮೋ ವಿಹಿತಃ ಇತಿ "ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಲಾಯಾಂ] ಕರಿಷ್ಯೇ" ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ. (ತದಂಗ) ಕನ್ಯಾಪಿತಾ ಮಮ ಕುಮಾರ್ಯಾಃ ರಜಸ್ವ-ಲಾಯಾಃ ವೃಷಲೀತ್ವ ದೋಷ ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ವಿವಾಹ ಯೋಗ್ಯತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಮುಖ್ಯ ಕಾಲಾತಿಪತ್ತಿದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಸ್ಮೃತ್ಯುಕ್ತ ಕೃಛ್ರ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಗೋ ನಿಷ್ಕ್ರಯ ಭೂತಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ರಜತ ದಾನಂ ವಾ ದತ್ವಾ— ["ಜನನಾತ್ಪೂರ್ವಂ ಕ್ರಿಯಮಾಣಾ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ವಿಷ್ಣುಬಲ್ಯಂತಾಃ ಸಂಸ್ಕಾರಾ ಉಕ್ತ ಬೋಧಾಯನ ವಚನೇನ ಸಂಮಂತ್ರಕಾ ಏವ ಕಾರ್ಯಾಃ"] (ಆಚಾರ್ಯಃ) ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿ ಚಿತ್ರಿನ್ನಾಮಾನ ಮಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಆಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಗ್ನಿಮಲಂಕೃತ್ಯ ತತಂಮ ಆಪಃ. ಯತ್ಪಾಕತ್ರಾ. ಮನೋಜ್ಯೋತಿಃ. ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನಃ ಪುನರಗ್ನಿಃ. ಮಹಾವ್ಯಾಹೃತಯಃ, ವ್ಯಾಹೃತಯಃ, ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನಃ, ಪುನರಗ್ನಿಃ. ಚಿತ್ತಿಂಚೇತ್ಯಾದಿರುದ್ರಾಹುತ್ಯಂತಂ ಚೇತ್ಯೇತ್ಯೈರಾಜ್ಯಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವೋಽತ್ತರ ಪರಿಷೇಕಾದಿಸಮಾಪಯೇತ್ ॥ ತತೋಽತೀತಾನಾಂ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿವಿಷ್ಣು ಬಲ್ಯಂತ ಸಂಸ್ಕಾರಾಣಾಂ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಾನ್ ಪಠಿತ್ವಾ ಜಾತಕರ್ಮಾದಿ ತಂತ್ರಾನ್ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ತೂಷ್ಣೀಂ ಕುಮಾರೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಮೇವ ಷಡ್ವಾರಂ ಸ್ನಾಪಯಿತ್ವಾ ಸ್ವಾಂಕೇ ಉಪವೇಶ್ಯ ತತ್ತನ್ನಾಕ್ಷತ್ರನಾಮಧೇಯಂ ಸಂಬುಧ್ಯಂತಂ ನಿರ್ದಿಶ್ಯ ಮೂರ್ಧ್ನ್ಯಭಿಜಿಘ್ರೇತ್— "ಅಶ್ವಯುಕ್. ಅಪಭರಣಿ. ಕೃತ್ತಿಕೆ. ಪುನರ್ವಸೋ. ತಿಷ್ಯೇ. ಆಶ್ಲೇಷೆ ಮಾಘೆ. ಫಾಲ್ಗುನಿ. ಹಸ್ತೆ. ಚಿತ್ರೆ. ಸ್ವಾತೆ. ವಿಶಾಖೆ, ಅನೂರಾಧೆ. ಜ್ಯೇಷ್ಠೆ, ಮೂಲಕೆ, ಆಷಾಢೆ. ಶ್ರವಣೆ, ಶ್ರವಿಷ್ಠೆ ಶಾತಭಿಷಜೆ. ಪ್ರೋಷ್ಠಪದಿ. ರೇವತಿ. ಇತಿ ॥ ಅಥಾಸ್ಯಾಃ ಕರ್ಣಯೋಃ "ಆಯುಷ್ಮತೀ ಭವ" ಇತಿ ಜಪಿತ್ವಾ ॥ ದಧಿ ಮಧು ಘೃತಮಿತಿ ಸಮುದಾಯುತ್ಯ ಹಿರಣ್ಯೇನ ದಶವಾರಂ ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರಾಶಯಿತ್ವಾ ಮುಖಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯಾತಿಲಿಪ್ತಾಂ ಗೋಪದೆ ನಿನೀಯಾಥೈನಾಂ ಮಾತುರಂಕೇ ಉಪವೇಶ್ಯ ಸ್ತನಂ ಧಯಂತೀಂ ಸ್ಮೃತ್ವೋದಕುಂಭಮುಚ್ಛಿರಸಿ ತೂಷ್ಣೀಂ ನಿದಧಾತಿ ॥ ಇತಿ ಜಾತಕರ್ಮ ॥ ॥ ಅಥ ನಾಮಕರಣಮ್— ಅಸ್ಯಾಃ ಕುಮಾರ್ಯಾ ಆಯುಃ ಶ್ರೀ ಬಲವೃದ್ಧಿಪ್ರ-

ರ್ವಕಂ ವ್ಯವಹಾರ ಸಿದ್ಧಯೇ ನಾಮ ಧಾಸ್ಯಾವಹೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಯಥಾಚಾರಂ ತಂಡುಲಪೂರ್ಣೇ ಸುವರ್ಣಾದ್ಯನ್ಯತಮೇ ಪಾತ್ರೇ ಸುವರ್ಣಶಲಾಕಯಾ ಹರಿದ್ರಾಖಂಡೇನ ವಾ ನಾಮಚತುಷ್ಟಯಂ ವಿಲಿಖೇತ್ "ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತಾ" ಇತ್ಯಾದಿತತ್ತತ್ಕುಲದೇವತಾನಾಮ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಶ್ರೀಃ ಕಮಲಾ ಭದ್ರಾ ಸೀತಾ ಸತ್ಯಾ ಚ ರುಕ್ಮಿಣೀ । ಮಾಧವೀ ಚೈತ್ರಿಕಾ ಭೂಮಿಸ್ತುಲಸೀ ಜಾಹ್ನವೀತಥಾ" ಇತಿ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷಾದಿ ಕ್ರಮೇಣ ತತ್ತನ್ಮಾಸನಾಮ ॥ "ಅಶ್ವಯುಕ್ ಆಶ್ವಯುಜೇತಿ ವಾ । ಅಪಭರಣೀ, ಆಪಭರಣೀತಿವಾ । ಕೃತ್ತಿಕಾ, ರೋಹಿಣೀ, ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷೀ, ಆರ್ದ್ರಿಕಾ ಪುನರ್ವಸು ತಿಷ್ಯಾ, ಆಶ್ಲೇಷಾ, ಮಾಘೀ, ಪೂರ್ವಾಫಾಲ್ಗುನೀ ಉತ್ತರಾಫಾಲ್ಗುನೀ, ಹಸ್ತಾ ॥ ಚಿತ್ರಾ । ಸ್ವಾತೀ । ವಿಶಾಖಾ ॥ ಅನೂರಾಧಾ । ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ । ಮೂಲಕಾ । ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ । ಶ್ರವಣಾ ಶ್ರಾವಣೀತಿ ವಾ । ಶ್ರವಿಷ್ಠಾ । ಶತಭಿಷಜೀ, ಶತಭಿಷತಿ ವಾ । ಪೂರ್ವಾಪ್ರೌಷ್ಠಪದೀ । ಉತ್ತರಾಪ್ರೌಷ್ಠಪದೀ । ರೈವತೀ " ಇತಿ ತತ್ತನ್ನಕ್ಷತ್ರನಾಮ" "ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ" ಇತ್ಯಾದ್ಯಭಿ ಮತಂ ತತ್ತ ದ್ವ್ಯಾವಹಾರಿಕನಾಮ ಚೇತ್ಯೇವ ನಾಮ ಚತುಷ್ಟಯಂ ವಿಲಿಖ್ಯ "ನಾಮಚತುಷ್ಟಯ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ" ಇತಿ ನಾಮ ಮಂತ್ರೇಣ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಯಥಾನುಕೂಲಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ "ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ " ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ "ಕುಲದೇವತಾ ನಾಮ್ನಾ ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತಾಯೈ ಸ್ವಸ್ತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು" ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥ "ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತಾಯೈ ಸ್ವಸ್ತಿ" ಇತಿ ತೇ ಪ್ರತ್ಯೂಚುಃ ॥ ಏವಮೇವ ಮಾಸನಾಮ್ನಾ ಚ ಅಮುಕಾಯೈ ಸ್ವಸ್ತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು, ಇತಿ ಪೃಥಕ್ ಪೃಥಕ್ ತತ್ರನ್ನಾಮ ನಿರ್ದಿಶನ್ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥ ತಥೈನಾಮುಕಾಯೈ ಸ್ವಸ್ತಿ, ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ॥ ಅಥ ಕುಮಾರ್ಯಾ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರ್ಣೇ-ತ್ವಂ ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತಾಸಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಮ ಚತುಷ್ಟಯಂ ಪೃಥಕ್ ಪೃಥಗುಪಾಂಶು ತ್ರಿಸ್ತ್ರಿರುಕ್ತ್ವಾ ಕೃತಾಂಜಲಿರುಪೋತ್ಥಾಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಪ್ರವದೇತ್— "ಕುಲದೇವತಾನಾಮ್ನಾ ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತೇಯಂ ಭವತಃ ಸರ್ವಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಅಭಿವಾದಯತೇ" ॥ ಆಯುಷ್ಮತೀ ಭವತು ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತಾ' ಇತಿ ತೇ ಪ್ರತ್ಯೂಚುಃ ಏವಮೇವ ಮಾಸನಾಮ್ನಾ—

ನಾಕ್ಷತ್ರನಾಮ್ನಾ-ವ್ಯಾವಹಾರಿಕನಾಮ್ನಾ-ಅಮುಕೋಽಯಂ ಭವತಸ್ಸರ್ವಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಭಿವಾದಯತೇ, ಇತಿ ತತ್ತನ್ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶಪೂರ್ವಕಂ ಪೃಥಕ್ಪೃಥಗ್ವದೇತ್ ॥ ತಥೈವಾಯುಷ್ಮತೀ ಭವತ್ವಮುಕಾ, ಇತಿ ತೇ ಪ್ರತಿಬ್ರೂಯುಃ ॥ ಇತಿ ನಾಮಕರಣಮ್ ॥ ॥ ಅಥೋಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣತಂತ್ರಂ ಮಂಗಲ ಘೋಷ ಪುರಸ್ಸರಂ ಕುಮಾರ್ಯಾಸಹ ಬಹಿರುಪನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ಬಾಹ್ಯಾನಿ ಚಿತ್ರಿಯದ್ದೈವತಾನಿ "ಚಿತ್ರಿಯೇಭ್ಯೋ ನಮಃ" ಇತಿ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತೈರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ "ಚಂದ್ರಾರ್ಕಯೋರ್ದಿಗೀಶಾನಾಂ ದಿಶಾಂಚ ಗಗನಸ್ಯಚ । ನಿಕ್ಷೇಪಾರ್ಥಮಿಮಾಂ ದದ್ಮಿ ತೇಽಮುಂ ರಕ್ಷಂತು ಸರ್ವದಾ ॥ ಅಪ್ರಮತ್ತಾಂ ಪ್ರಮತ್ತಾಂ ವಾ ದಿವಾ ರಾತ್ರಮಥಾಪಿವಾ । ರಕ್ಷಂತು ಸತತಂ ಸರ್ವೇ ದೇವಾಃ ಶಕ್ರಪ್ರರೋಗಮಾಃ" ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಸಂಪೂಜ್ಯ "ಚಿತ್ರಿಯಾಣಿ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ" ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ । ಕುಮಾರೀಂ ಗೃಹಮಾನಯೇತ್ ॥ ಇತ್ಯುಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣಮ್ ॥ ॥ ಅಥಾನ್ನಪ್ರಾಶನತಂತ್ರಂ—ಸುವರ್ಣಾದಿ ಪಾತ್ರೇ ದಧಿ ಮಧು ಘೃತ ಜಲೈರೋದನಂ ಸಮುದಾಯುತ್ಯ ಹಿರಣ್ಯೇನ ಮಾತುರಂಕೋಪವಿಷ್ಟಾಂ ಕುಮಾರೀಂ ಷಡ್ವಾರಂ ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರಾಶಯಿತ್ವಾ ಮುಖಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ಹಸ್ತಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲಯೇತ್ ॥ ಇತ್ಯನ್ನಪ್ರಾಶನಂ ॥ ಅಥ ಕರ್ಣ ಭೇಧನ ತಂತ್ರಂ—ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಸಂಪೂಜ್ಯ "ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್" ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಲೋಹಿತಸೂಚ್ಯಾ ಕಂಟಕೇನ ವಾ ಕುಮಾರ್ಯಾ ದಕ್ಷಿಣವಾಮಕರ್ಣೌ ಕ್ರಮೇಣ ತೂಷ್ಣೀಂ ವಿಧ್ವಾ ಲೋಹಿತಸೂತ್ರೇಣ ವಾ ಶಣ ಸೂತ್ರೇಣ ವಾ ಕರ್ಣೌ ಪ್ರಬಧ್ಯ ಶ್ವೋಭೂತೇ ವಿಸ್ರಂಸಯೇತ್ ॥ ಇತಿ ಕರ್ಣವೇಧನಮ್ ॥ (ಅಥ ಚೌಲತಂತ್ರಂ ಉಷ್ಣಾಸು ಶೀತಾ ಆನಯತೀತ್ಯಾದಿ ಸರ್ವಂ ತೂಷ್ಣೀಂ ಕುರ್ಯಾದಿತ್ಯೇಕೇ) ಚೌಲಕರ್ಮ ಸಾಂಗತಾ ಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಗಾಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ವಾ ದದ್ಯಾತ್ ಇತ್ಯನ್ಯೇ ತದ್ಯಥಾಚಾರಂ ಕೃತ್ವಾಶಿಷೋ ವಾಚಯೇತ್ ॥ ಇತಿ ಕನ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕಾರಃ ॥ ॥

ಅಥ ವಿವಾಹ ಪ್ರಯೋಗಃ :- (ವರಸ್ಯ) ವಧೂಗೃಹಗಮನಮ್ ॥ ಕರ್ತಾ ಸಪತ್ನೀಕಃ ಪೂರ್ವೇದ್ಯುಃ ಕುಮಾರೇಣ ಸಹ ಪ್ರಾತರ್ಮಂಗಲಸ್ನಾನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಹುತ್ವಾ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ

ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮ ಕುಮಾರಕಸ್ಯ ವಿವಾಹಂ ಕರ್ತುಮಾದೌ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನ ಸ್ವಸ್ತಿ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನ ಪೂರ್ವಕಂ ನಾಂದೀಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ" ನಾಂದೀಮುಖಾಃ ಪಿತರಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ ಇತಿ, ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ನಾಂದೀಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕುಲದೇವತಾ ಸ್ಥಾಪನಾದಿ ಕೃತ್ವಾ ರಾತ್ರಾವುದಕಶಾಂತಿ ಪ್ರತಿಸರಬಂಧೌ ಯಥಾಚಾರಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಶ್ವೋಭೂತೇ ಕುಮಾರಃ ಸ್ನಾನಾದಿಚತುಷ್ಟಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ನನುಜ್ಞಾಪ್ಯ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿರಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾ-ನಾಯಮ್ಯ ದೇಶ ಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ದೈವಪಿತ್ರ್ಯಋಣಾಪಾಕರಣಹೇತು ಭೂತ-ಧರ್ಮಪ್ರಜೋತ್ಪಾದನ ಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಬ್ರಾಹ್ಮೇಣ ವಿಧಿನಾ ಸ್ತ್ರಿಯಂ ಮುದ್ವಹೇ" ॥ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನ 'ಅಗ್ನಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ' ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾಽಹತೇ ವಾಸಸೀ ಪರಿಧಾಯ ಗಂಧಮಾಲ್ಯಾ ಭರಣೈರಲಂ ಕೃತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಸಹ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸ್ತ್ರೀಭಿಃ ಕೃತನೀರಾಜನಾದಿ ಮಂಗಲಸಂವಿಧಾನೋ ಹಸ್ತೇ ಪ್ರತೋದಂಫಲಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಯಾನಾರೂಢೋ ಬಂಧುಭಿಃ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಸಹ ಕನ್ಯಾಗೃಹಂ ಗಚ್ಛೇತ್ ವಧೂ ಪಿತಾಪಿ ಸಪತ್ನೀಕಃ ಕನ್ಯಯಾ ಸಹ ಪೂರ್ವೆದ್ಯುಃ ಮಂಗಲ ಸ್ನಾನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಕೃತ್ವಾ ಅಸ್ಯಾಃ ಕುಮಾರ್ಯಾಃ ವಿವಾಹಂ ಕರ್ತುಮಾದೌ ಸ್ವಸ್ತಿ ಪುಣ್ಯಾಹ ವಾಚನ ಕುಲದೇವತಾ ಸ್ಥಾಪನಂ ರಾತ್ರಾವುದಕಶಾಂತಿ ಪ್ರತಿಸರಬಂಧಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಶ್ವಃ ಪ್ರಾತಃ ಘಟೀಯಂತ್ರ ಸ್ಥಾಪನಂಕೃತ್ವಾ ಅಗ್ನಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ, ಕನ್ಯಾ-ಮಾಹತ ವಾಸಸೀ ಪರಿಧಾಪ್ಯ ಗಂಧಮಾಲ್ಯಾ ಭರಣೈರಲಂ ಕೃತ್ಯ ಭೋಜಯಿತ್ವಾ ಹಸ್ತೇ ಫಲಮಿಷುಂಚ ದತ್ವಾ ದೇವಾಗ್ರೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೀಮುಪವೇಶ್ಯ ಗೃಹದ್ವಾರ ಮಾಗತಂ ಸಪರಿವಾರಂ ಕನ್ಯಾರ್ಥಿನಂ ವರಂ ಬಂಧುಜನೈಃ ಸಹ ಯಥಾ ವಿಭವಂ ಪ್ರತ್ಯುದ್ಗಮ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಭಿಃ ಕೃತ ನೀರಾಜನಾದಿ ನೋಪಚಾರಿತಂವರಂ ಗೃಹಂ ಪ್ರವೇಶ್ಯ ತತ್ರ ಮಂಗಲ ಮಂಡಪೇ ಭದ್ರಾ-ಸನೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಮುಪವೇಶಯೇತ್ ॥

ಸಭಾಪೂಜಾ :- ಕರ್ತಾ ಗಂಧಾಕ್ಷತ, ಪುಷ್ಪವ್ಯಜನ, ತಾಂಬೂಲ, ಗುಡೋದಕ, ನಾನಾವಿಧ ಫಲಾದೀನಿ, ಸಂಗ್ರಹ್ಯ

ಆಚಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ವಿವಾಹಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ಸಭಾಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಗಣಪತಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಸಭಾಂನತ್ವಾ ಸಭಾನ್ವಿಜ್ಞಾಪಯೇತ್–ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ಮಾಹದ್ಭ್ಯಶ್ಚ ವೇದವಿದ್ಭ್ಯೋ ವಿಶೇಷತಃ । ಪುರಾಣಶಾಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಭ್ಯಶ್ಚ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ವೈ ನಮೋನಮಃ ॥ ಗಾಂಭೀರ್ಯಂಜಲಧೌ ಸ್ಥಿರತ್ವ ಮಚಲೇ ತೇಜೋಧಿಕಂ ಭಾಸ್ಕರೇ ಶೌರ್ಯಂಶಾಂತನವೇ ನಮಃ ಸುರಗುರೌ ತ್ಯಾಗಸ್ತು ಸೂರ್ಯಾತ್ಮಜೇ। ಏಕೈಕೋ ಗುಣ ಏವತೇಷು ನಿಹಿತೋ ಯುಷ್ಮಾಸು ಸರ್ವೇ ಗುಣಾಸ್ತಿಷ್ಠಂತ್ಯೇವ ಧರಾಮರಾನ್ ಹರಿಪರಾನ್ ಕಃಸ್ತೋತುಮೀಶಃ ಕ್ಷಿತೌ ॥ ಭವಂತಃ ಸರ್ವಜ್ಞಾಃ ಸಕಲ ಭುವನೇ ರೂಢಯಶಸೋ ವಯಂತಾವದ್ಬಾಲಾಃ ಸರಸ ವಚನೇ ನೈವನಿಪುಣಾಃ । ತಥಾಪೀಯಂ ವಾಣೀ ವಿಶತು ಭವತಾಂ ಕರ್ಣಕುಹರೇ ಕಿಶೋರಸ್ಯಾಲಾಪಃ ಖಲು ಭವತಿ ಪಿತ್ರೋರತಿಮುದೇ ॥ ಸರ್ವಾಶಾಪರಿಪೂರಣ ಕ್ಷಮಕರಂ ಸರ್ವೋಪಕಾರೋದಯಂ ಸನ್ಮಾರ್ಗಾಭಿರತಂ ಸಮಸ್ತತಮಸಃ ಪ್ರಧ್ವಂಸಿ ಸತ್ಯಾಸ್ಪದಮ್ । ಬ್ರಹ್ಮಾವಾಸಮಶೇಷ ವೇದನಿಲಯಂ ವಿದ್ಯಾಧರಾರಾಧಿತಂ ಪ್ರಖ್ಯಾತಂ ಭುವಿ ಭಾನವೀಯಮಿವ ವೋ ವಂದೇ ಸಭಾ ಮಂಡಲಮ್ ॥ ಮಹತ್ಯಾಗದಯಾಯುಕ್ತಾಂ ಸತ್ಯಭಾಮಾಸಮನ್ವಿತಮ್ । ಸುದರ್ಶನ ಧರಾಂ ವಂದೇ ಸಭಾಂ ವಿಷ್ಣೋರಿವಾಕೃತಿಂ ॥ ವಿದ್ವನ್ನದೀವ್ರಾತಸಹಸ್ರಪೂರ್ಣಂ ತಥಾ ಸಹಸ್ರಪ್ರಭುರತ್ನಪೂರ್ಣಮ್ । ವೇದಾಂತವಾಕ್ಯಾರ್ಥತರಂಗಲೋಲಂ ಸಭಾ-

ಸಮುದ್ರಂ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಮೂರ್ಧ್ನಾ ॥ ಓಂ ಯೂಯಂ ಗಾವೋ ಮೇ ದಯಥಾ ಕೃಶಂ ಚಿತ್ । ಅಶ್ರೀಲಂ

ಚಿತ್ಕೃಣುಥಾ ಸುಪ್ರತೀಕಂ ॥ ಭದ್ರಂ ಗೃಹಂ ಕೃಣುಥ ಭದ್ರವಾಚಃ । ಬೃಹದ್ವೋವಯ ಉಚ್ಯತೇ ಸುಭಾಸು ॥ ನಮಃ

ಸದಸೇ ॥ ನಮಃ ಸದಸಸ್ಪತಯೇ ॥ ನಮಃ ಸಖೀನಾಂ ಪುರೋಗಾಣಾಂ ಚಕ್ಷುಷೇ ॥ ನಮೋ ದಿವೇ ॥ ನಮಃ

ಪೃಥಿವ್ಯೈ ॥ ಸಪ್ರಥ ಸಭಾಂ ಮೇ ಗೋಪಾಯ ॥ ಯೇ ಚ ಸಭ್ಯಾಃ ಸಭಾಸದಃ ॥ ತಾನಿಂದ್ರಿಯಾವತಃ ಕುರು ॥ ಸರ್ವ ಮಾಯುರುಪಾಸತಾಮ್ ॥ ಅಹೇಬುಧ್ನಿಯ ಮಂತ್ರಂ ಮೇ ಗೋಪಾಯ ॥ ಮಮೃಷಯಸ್ತ್ರಯಿ ವಿದಾ ವಿದುಃ ॥ ಋಚಃ ಸಾಮಾನಿ ಯಜೂಂಷಿ ॥ ಸಾಹಿಶ್ರೀ ರಮೃತಾಸತಾಮ್ ॥ ನಾಸ್ತಿ ಸತ್ಯಾತ್ಪರೋ ಧರ್ಮಃ ಸಂತುಷ್ಟಿರ್ನಾತ್ಮ ಜಾತ್ಪರಾ । ನಾನ್ನದಾನಾತ್ಪರಂ ದಾನಂ ವಂದನಾನ್ನೋಪಚಾರಕಮ್ ॥ " ಇತ್ಯಾದಿ ಯಥಾಚಾರಂ ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯ ನಮ-ಸ್ಕೃತ್ವಾ ವರಪೂರ್ವಾನ್ಸಭಾನ್ಗಂಧಾದಿಭಿರ್ಯಥೋ ಪಪಾದಮಭ್ಯರ್ಚಯೇತ್ ॥ ಸಾಷ್ಟಾಂಗಂ ಪ್ರಣಮೇತ್ ॥

ವಾಗ್ದಾನಮ್ :- ವರಃ ಶುಭೇ ಮುಹೂರ್ತೇ ಕನ್ಯಾಂ ವರಯಿತುಂ ಪ್ರಶಸ್ತಾನ್ ಯುಗ್ಮಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಪ್ರಹಿಣೋತಿ ಪ್ರಸುಗ್ಮಂತಾ ಧಿಯಸಾನಸ್ಯ ಸಕ್ಷಣಿ ವರೇಭಿರ್ವರಾಗು ಅಭಿಷು ಪ್ರಸೀದತ । ಅಸ್ಮಾಕಮಿಂದ್ರ ಉಭಯಂ ಜುಜೋಷತಿ ಯತ್ಸೌಮ್ಯಸ್ಯಾಂಧಸೋ ಬುಬೋಧತಿ " ॥ ಇತಿ ॥ ಗಚ್ಛತಸ್ತಾನನುಮಂತ್ರಯತೇ_ಅನೃಕ್ಷರಾ ಋಜವಃ ಸಂತು ಪಂಥಾ ಯೇಭಿಃ ಸಖಾಯೋ ಯಂತಿ ನೋ ವರೇಯಂ । ಸಮರ್ಯಮಾ ಸಂಭಗೋ ನೋ ನಿನೀಯಾತ್ಸಂಜಾಸ್ಪತ್ಯಂ ಸುಯಮ ಮಸ್ತು ದೇವಾಃ " ಇತಿ ॥ ಅಥ ತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ವರಬಂಧುಭಿಃ ಪುರಂಧ್ರಿಭಿಃ ಸಹ ಮಂಗಲವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಫಲತಾಂಬೂಲಾದೀನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಶಕುನ ದರ್ಶನ ಪೂರ್ವಕಂ ವಧೂಗೃಹಂ ಗತ್ವಾಽಸನೇಷೂ ಪವಿಶ್ಯ ಗಣಪತಿಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕಂ ಕನ್ಯಾದಾತಾರಂ ಭ್ರೂಯುಃ " ಶ್ರೀ ಮದ್ಯಜುಃ ಶಾಖಾ ಬೌಧಾಯನ ಸೂತ್ರಾನ್ವಿತ

—ಪ್ರವರಾನ್ವಿತ ಗೋತ್ರೋದ್ಭವಾಯ—ಶರ್ಮಣಃ ಪ್ರಪೌತ್ರಾಯ—ಶರ್ಮಣಃ ಪೌತ್ರಾಯ—ಶರ್ಮಣಃ ಪುತ್ರಾಯ ನಕ್ಷತ್ರ ಜನಿತಾಯ ಶರ್ಮಣೇ ವರಾಯ ಇತಿ ।। ಶ್ರೀ ಯಜುಃ ಶಾಖಾ— ಪ್ರವರಾನ್ವಿತ ಗೋತ್ರೋದ್ಭವಾಯ ಶರ್ಮಣಃ ಪ್ರಪೌತ್ರೀಂ ಶರ್ಮಣಃ ಪೌತ್ರೀಮ್ ಶರ್ಮಣಃ ಪುತ್ರೀಂ ನಾಮ್ನೀ ಕನ್ಯಾಂ ಭಾರ್ಯಾತ್ವಾಯ ವೃಣೀಮಹೇ” ಇತಿ ॥ ಅಥ ದಾತಾ ಭಾರ್ಯಾ ಜ್ಞಾತಿಬಂಧ್ವಾದ್ಯನುಮತಿಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ “ವೃಣೀಧ್ವಂ” ಇತಿ ಪ್ರತಿ-ಬ್ರೂಯಾತ್ ॥ ಏವಂ ಪುನರ್ದ್ವಿಃ ಪ್ರಯುಜ್ಯ ದಾತಾ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ” ಇತಿ ಚೋಚ್ಚೈಸ್ತ್ರಿರ್ವದೇತ್ ತತೋ ವರ-ಪಿತ್ರಾದಿಃ ಕನ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೀಮುಪವೇಶ್ಯ ಹಸ್ತೇ ಫಲತಾಂಬೂಲಾದಿ ದತ್ವಾ ಗಂಧಾಕ್ಷತ ಮಂಗಲವಸ್ತ್ರಾಭರಣಾದಿಭಿರ್ಯಥಾಚಾರಮಭ್ಯರ್ಚಯೇತ್ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಶ್ಚ “ಸುಮಂಗಲೀರಿಯಂ ವಧೂರಿಮಾಂ ಸಮೇತ ಪಶ್ಯತ । ಸೌಭಾಗ್ಯಮಸ್ಯೈ ದತ್ವಾ ಯಾಥಾಸ್ತಂವಿಪರೇತನ ॥೧॥ ಧ್ರುವಂತೇರಾಜಾ ವರುಣೋ=ಧ್ರುವಂ ॥೨॥

ಅಹೇ ಬುದ್ಧಿಯ ಮಂತ್ರಂ ಮೇಗೋಪಾಯ । ಯಮೃಷಯಸ್ತ್ರಯಿ ವಿದಾವಿದುಃ । ಋಚಃ ಸಾಮಾನಿ ಯಜೂಂಷಿ । ಸಾಹಿಶ್ರೀರಮೃತಾಸತಾಮ್ ॥ ಇತ್ಯಾದ್ಯಾಶಿಷಃ ಪ್ರಯುಂಜೀರನ್ ॥ ಅಥ ದಾತಾಕನ್ಯಾ ವಾಮತಃ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪ-ವಿಶ್ಯ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮ (ಅಸ್ಯಾಃ) ಕುಮಾರ್ಯಾಃ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣ ವಿವಾಹಾಂಗಭೂತಂ ವಾಗ್ದಾನಮಹಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ॥ ತದಾದೌ ನಿರ್ವಿಘ್ನತಾ ಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನಂ ಕೃತ್ವಾ * ಸ್ವಸ್ಥಾನೇ ಕನ್ಯಾವರಯಿತಾರಂ (ವರಪಿತ್ರಾದಿ) ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಮುಪವೇಶ್ಯ ಸ್ವಯಂ ತತ್ಪುರತಃ ಉಪವಿಶ್ಯತಂ ಗಂಧಾಕ್ಷತ ಪುಷ್ಪತಾಂಬೂಲಾದಿಭಿಃ ಪೂಜಯೇತ್ ॥ ಏವಮೇವ ವರಪಿತಾಪಿ ಧಾತಾರಂ ಅರ್ಚಯೇತ್॥

* ಕೇಚಿದತ್ರ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನಂ ವರುಣ ಪೂಜನಂ ಕರೋತಿ ॥

ತತೋದಾತಾರ್ಯಥಾ ಚಾರಂಹರಿದ್ರಾಖಂಡ ಪೂಗೀ ಫಲ ತಾಂಬೂಲಾನಿ ಗಂಧಾಕ್ಷತಾಲಂಕೃತಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ " ಶ್ರೀ ಮದ್ಯಜುಃ ಶಾಖಾ ಭೌಧಾಯನಸೂತ್ರಾನ್ವಿತ-ಪ್ರವರಾನ್ವಿತ-ಗೋತ್ರೋದ್ಭವಾಯ-ಶರ್ಮಣಃ ಪ್ರಪೌತ್ರಾಯ-ಶರ್ಮಣಃ ಪೌತ್ರಾಯ-ಶರ್ಮಣಃ ಪುತ್ರಾಯ ಶರ್ಮಣೇ ವರಾಯ। ಶ್ರೀ ಮದ್ಯಜುಃ ಶಾಖಾ-ಸೂತ್ರಾನ್ವಿತ ಅಮುಕ ಪ್ರವರಾನ್ವಿತ-ಗೋತ್ರೋದ್ಭವಾಂ-ಶರ್ಮಣಃ ಪ್ರಪೌತ್ರೀಂ-ಶರ್ಮಣಃ ಪೌತ್ರೀಂ-ಶರ್ಮಣಃ ಪುತ್ರೀಂ-ನಾಮ್ನೀಂ ಕನ್ಯಾಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿದಾದಿಷ್ಟೇ ಸಮುಹೂರ್ತೇ ದಾಸ್ಯೇ। ವಾಚಾಸಂಪ್ರದದೇಅವ್ಯಂಗೇ ಅಪತಿತೇ ಅಕ್ಲೀಬೇ ದಶ-ದೋಷ ವಿವರ್ಜಿತೇ। ಇಮಾಂ ಕನ್ಯಾಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ದೇವಾಗ್ನಿದ್ವಿಜ ಸನ್ನಿಧೌ ॥ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ವರ ಪಿತೃ ವಸ್ತ್ರ ಪ್ರಾಂತೇ ಪೂಗೀಫಲ ಹರಿದ್ರಾ ಖಂಡಾದೀನಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಬಧ್ವಾ। ನರ್ಯಪ್ರಜಾಂ ಮೇ ಗೋಪಾಯ-ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾವಾಃ ॥ ಧ್ರುವಂತೇ ರಾಜಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಮಂತ್ರೈಃ ಗ್ರಂಥಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಭ್ಯರ್ಚಯೇತ್ ॥ ಅಥವರ ಪಿತಾಪ್ಯೇವಮೇವ ಕನ್ಯಾ ಪಿತರಮರ್ಚಯೇತ್॥ ಕನ್ಯಾಪಿತರಂ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಮುಪವೇಶ್ಯ ವರಯಿತಾಪ್ಯೇವ ಮೇವ ಹರಿದ್ರಾಖಂಡ ಪೂಗೀಫಲಾದೀನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ ತತ್ಪುರತಃ ಉಪವಿಶ್ಯ ಅಮುಕ ಪ್ರವರಾನ್ವಿತ ಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನ-ಶರ್ಮ ವರವಿಷಯೇ ಭವಂತೋ ನಿಶ್ಚಿತಾ ಭವಂತು ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಕನ್ಯಾ ದಾತೃ ವಸ್ತ್ರಾಂತೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಬಧ್ವಾ ಗ್ರಂಥಿಕೃತ್ವಾ ಗಂಧಾದಿಭಿರಭ್ಯರ್ಚಯೇತ್ ॥ ದಾತಾ ವಾಚಾದತ್ತಾ ಮಯಾಕನ್ಯಾ ಪುತ್ರಾರ್ಥಂ ಸ್ವೀಕೃತಾತ್ವಯಾ। ಕನ್ಯಾವಲೋಕನವಿಧೌ ನಿಶ್ಚಿತತ್ವಂ ಸುಖೀಭವ। ಇತಿ ॥ ಕನ್ಯಾವರಯಿತಾರಂಪ್ರತಿವದೇತ್ ॥ ವಾಚಾದತ್ತಾ ತ್ವಯಾ ಕನ್ಯಾ * ಪುತ್ರಾರ್ಥಂ ಸ್ವೀಕೃತಾತ್ವಯಾ। ವರಾ ವಲೋಕನವಿಧೌ ನಿಶ್ಚಿತತ್ವಂ ಸುಖೀಭವ ॥ ಇತಿ ವದೇತ್, ವಧೂವರಯೋಃ ಪಿತ್ರಾದಿಃ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿದಂ ವಸ್ತ್ರಾದಿ ಭಿರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಸುಮುಹೂರ್ತಂ ಗೃಹೀಯಾದಿತಿ-(ಆಚಾರಃ) ತತೋಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಶಿವಾಆಪಃಸಂತು। ಸೌಮನಸ್ಯ-

* ಭ್ರಾತ್ರಾದೌ ವರಯಿತರಿ ಭ್ರಾತ್ರಾರ್ಥಂ, ಮಿತ್ರಾರ್ಥಂ ಇತ್ಯಾದ್ಯೂಹಃ ಕಾರ್ಯಃ (ಭಗಿನ್ಯಪಿ ಏವಮೇವ)

ಮಸ್ತು । ಅಕ್ಷತಾಂ ಚಾರಿಷ್ಟಂಚಾಸ್ತು । ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ಶ್ರೇಯಃ ಶಾಂತಿಃ ಪುಷ್ಟಿಸ್ತುಷ್ಟಿಶ್ಚಾಸ್ತು ॥ ಏತದ್ವಃಸತ್ಯಮಸ್ತು ॥ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ–ಆಶಾಸ್ತೇಯಂಯಜಮಾನೋಸೌ, ಅಗ್ನಿರಾಯುಷ್ಮಾನ್ =ಕರೋಮಿ ಇತಿ- ಪಂಚ ಮಂತ್ರಾಶ್ಚ ಪಠೇಯುಃ ॥ ತತೋ ದಾತಾ ವಿವಾಹ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಶಚೀ ಪೂಜಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಪಾತ್ರಸ್ಥ ಸಿತತಂಡುಲಪುಂಜೇ "ಸುವರ್ಣವರ್ಣಾಂ ಕಲಜಾಕ್ಷೀಂ ದಿವ್ಯಸ್ರಗ್ವಸ್ತ್ರ ಶೋಭಿತಾಂ । ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಸಂಯುಕ್ತಾಂ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತಾಂ ॥ ಅನರ್ಘ್ಯ ಮಣಿಮಾಲಾಭಿರ್ಭಾಸಯಂತೀಂ ದಿಗಂತರಂ । ವಿಲಾಸಿನಿ ಸಹಸ್ರೈಶ್ಚ ಸೇವ್ಯಮಾನಾಮಹರ್ನಿಶಂ" ಇತಿ ತಚೀಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾವಾಹ್ಯ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈರಭ್ಯರ್ಚಯೇತ್। ವಧೂಶ್ಚ ತಾಮೇವಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್–"ದೇವೇಂದ್ರಾಣಿ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ದೇವೇಂದ್ರ ಪ್ರಿಯಭಾಮಿನಿ । ವೈವಾಹಂ ಭಾಗ್ಯಮಾರೋಗ್ಯಂ ಪುತ್ರಲಾಭಂ ಚ ದೇಹಿಮೇ" ಇತಿ ॥ ತತಃ ಪುರಂಧ್ರ್ಯೋ ನೀರಾಜನಾದಿ-ಮಾಂಗಲಿಕಂ ಕುರ್ಯುರ್ವಿಪ್ರಾಶ್ಚ ಗಂಧಾದಿಭಿರರ್ಚಿತಾ ಆಶೀರ್ಮಂತ್ರಾನ್ ಪಠೇಯುಃ । ದಾತಾ "ಅನೇನ ವಾಗ್ದಾನ ಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ" ಇತಿ ಕರ್ಮಸಮಾಪಯೇತ್ ॥

ಅಥ ಮಧುಪರ್ಕಃ ॥ ದಾತಾ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಕನ್ಯಾರ್ಥಿನಮಾಗತಮಿಮಂ ಸ್ನಾತಕಂ (ದ್ವಿತೀಯಾದಿ ವಿವಾಹೇ ಸ್ನಾತಕಪದಂ ವರ್ಜ್ಯಂ) ವರಂ ಮಧುಪರ್ಕೇಣಾರ್ಹಯಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಗಾರಸ್ಯೋತ್ತರಪೂರ್ವೇ ದೇಶೇ ಪ್ರಾಗಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ ತೇಷ್ವರ್ಘ್ಯದ್ರವ್ಯಾಣ್ಯಾಸಾದಯತಿ–ಕಾಂಸ್ಯಪಾತ್ರಂ ಸಾಪಿಧಾನಮಾಪನಾರ್ಥಮೇಕಂ ಕೂರ್ಚಂ ದ್ವಾವಸ್ಯ ಪರಿಗ್ರಹಣೀಯೌ ಕೂರ್ಚೌ ದಧಿಮಧು ಘೃತಮಾಪಃ ಪಯೋ ವಸ್ತ್ರಯುಗಂ ಕುಂಡಲಯುಗಂ ಸ್ರಗಲಂಕರಣೀಯಂ ಚೇತಿ । ಅಥ ಪವಿತ್ರೇ ಕೃತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಂ ಸಂಸ್ಕೃತಾಭಿರದ್ಭಿರಭಿತ್ಯಾನಾನಿ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಕೃತ್ವಾ ತ್ರಿಃ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಕೂರ್ಚೇ ಕಾಂಸ್ಯಪಾತ್ರಂ ನಿಧಾಯ ತಸ್ಮಿನ್ಸ್ಥಿರಃ ಪವಿತ್ರಂ ಮಧ್ವಾಯತಿ । ದಧಿ ಪಯೋ ವಾ ದ್ವಿತೀಯಂ ಸ ದ್ವಿವೃತ್ । ಘೃತಂ ತೃತೀಯಂ ಸ ತ್ರಿವೃತ್ । ಯದ್ವಿತೀಯಂ ತಚ್ಚತುರ್ಥಂ

ಸ ಚತುರ್ವೃತ್ | (ದ್ವಿತೀಯಸ್ಥಾನೋಕ್ತಯೋರ್ದಧಿ ಪಯಸೋರನ್ಯತರ ದ್ವಿತೀಯಮನ್ಯ ಚ್ಚತುರ್ಥ ಮಿತಿ ಜ್ಞೇಯಂ) ಅಪಃ ಪಂಚಮೀ ಸ ಪಾಂಜ್ತಃ ॥ ಏವಂ ಮಧ್ವಾದೀನಿ ಸಂಯೋಜ್ಯ ವರ್ಷೀಯಸಾ ತೇಜೋಮಯೇನ ಪಾತ್ರೇ-ಣಾಪಿಧಾಯ ವರಸಮೀಪಂ ಗಚ್ಛತಿ । ನಾನಾಪುರುಷಾ ಅರ್ಘ್ಯ ದ್ರವ್ಯಾಣ್ಯಾದಾಯ ಕರ್ತಾರಮನುಗಚ್ಛೇಯುಃ ॥ ಅಥ ಕರ್ತಾ ವರಾಯಾಸನಾರ್ಥಂ "ಕೂರ್ಚಃ" ಇತಿ ಕೂರ್ಚಂ ದದಾತಿ । ವರೋ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ "ಸುಕೂರ್ಚಃ" ಇತಿ ತಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಭ್ರಾಮ್ಯೋದಗಗ್ರಮಾಸನೇ ನಿಧಾಯೋಪವಿಶತಿ –ರಾಷ್ಟ್ರಭೃದಸ್ಯಾಚಾರ್ಯಾ-ಸಂದೀಮಾತ್ವದ್ಯೋಷಂ " ಇತಿ ॥ ಅಥ ಕರ್ತೋದಪಾತ್ರಂ ಕೂರ್ಚಾಭ್ಯಾಮಧಸ್ತಾಚ್ಚೋ ಪರಿಷ್ಟಾಚ್ಚ ಸಂಗ್ರಹ್ಯ" ಪಾದ್ಯಾ ಆಪಃ " ಇತಿ ಪ್ರಾಹ ॥ ತಾ ವರೋಭಿಮಂತ್ರಯತೇ-" ಆಪಃ ಪಾದಾವನೇ ಜನೀರ್ದ್ವಿಷಂತಂ | ನಾಶಯಂತು ಮೇ । ಅಸ್ಮಿನ್ ಕುಲೇ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸ್ಯಸಾನಿ" ಇತಿ ॥ ದಕ್ಷಿಣಂ ಪಾದಂ ಪೂರ್ವಂ ಪ್ರಸಾರಯತಿ । ತಂ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಕ್ಷಾ-ಲಯತಿ ಪುಮಾನಭಿಷಿಂಚತಿ ॥ ವಿಪರೀತಮತ್ಯೇಕೇ ॥ ನಿಯಮಾತ್ಪತ್ನೀಯಜಮಾನೌ ಜಂಘೇ ಧಾವಯತಃ ॥ ವರೋದನೇಜಕಸ್ಯ ಪಾಣೀ ಸಂಮೃಶತೀ-"ಮಯಿ ಮಹೋ ಮಯಿ ಭಗೋ ಮಯಿ ಭರ್ಗೋ ಮಯಿ ಯಶಃ" ಇತಿ ॥ ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಆತ್ಮನಉರೋಽಭಿಮೃಷತಿ "ಮಯೀಂದ್ರಿಯಂ ವೀರ್ಯಂ" ಇತಿ ॥ ಅತ್ರೋಭಾಭ್ಯಾಂ ಅಪ್ಯಾಚಮನಂ ಕಾರ್ಯಂ ॥ ಅಥ ಕರ್ತಾ ವ್ರೀಹಿಭಿರ್ಯವೈರ್ವಾಪಃ ಸಮುದಾಯತ್ಯ ತದ್ವೈವ ಕೂರ್ಚಾಭ್ಯಾಂ ಪರಿ-

ಗೃಹ್ಯ "ಅರ್ಹಣೀಯಾ ಆಪಃ" ಇತಿ ಪ್ರಾಹ । ವರಸ್ತಾ ಅಭಿಮಂತ್ರಯತೇ— "ಆಮಾ ಆಗಾದ್ವರ್ಚಸಾ ಯಶಸಾ ಸಂಸೃಜ ಪಯಸಾ ತೇಜಸಾ ಚ । ತಮ್ಮಾ ಪ್ರಿಯಂ ಪ್ರಜಾನಾಂ ಕುರ್ವಧಿಪತಿಂ ಪಶೂನಾಂ ॥ ಇತಿ ತದೇಕ ದೇಶ-ಮಂಜಲಾವಾನೀಯ ಮಾನಮನುಮಂತ್ರಯತೇ । ವಿರಾಜೋಸಿ ವಿರಾಜೋದೋಹಮಶೀಯ ಮಮ ಪದ್ಯಾಯ ವಿರಾಜಃ । ತದತ್ರಿಶಿಷ್ಟಾಃ ಪರಾಚೀರ್ನಿನೀಯಮಾನಾ ಅನುಮಂತ್ರಯತೇ । ಸಮುದ್ರಂ ವಃ ಪ್ರಹಿಣೋಮ್ಯಕ್ಷಿತಾಃ ಸ್ವಾಂ ಯೋನಿಮಪಿಗಚ್ಛತ । ಅಚ್ಛಿದ್ರಃ ಪ್ರಜಯಾಭೂಯಾಸಂ ಮಾ ಪರಾಸೇಚಿ ಮತ್ಪಯಃ । ಇತಿ ಕರ್ತಾ ತಥೈ-ವೋದಪಾತ್ರಂ ಕೂರ್ಚಾಭ್ಯಾಂ ಪರಿಗೃಹ್ಯ "ಉಪಸ್ತರಣೀಯಾ ಆಪಃ" ಇತಿ ಪ್ರಾಹ ತಾಃ ವರೋ ಪಿಬತ್ಯಮೃತೋ-ಪಸ್ತರಣಮಸಿ" ಇತಿ ಮಂತ್ರಮುಕ್ತ್ವಾ (ತ್ರಿರಾಚಮ್ಯ) ಮುಖಂ ತ್ರಿಃ ಪರಿಮೃಜೀತ್ । ಅಥಾಚಮನಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ತದ್ವೈವ ಕರ್ತಾ ಕೂರ್ಚಾಭ್ಯಾಂ ಮಧುಪರ್ಕಪಾತ್ರಂ ಪರಿಗ್ರಹ್ಯ ಅರ್ಘ್ಯಃ ಮಧುಪರ್ಕಃ ಇತಿ ವಾ ಪ್ರಾಹ. ವರಃ ತದನು ಮಂತ್ರಯತೇ ತ್ರಯ್ಯೈ ವಿದ್ಯಾಯೈ ಯಶೋಸಿ ಯಶಸೋ ಯಶೋಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ದೀಪ್ತಿರಸಿ । ತಮ್ಮಾಪ್ರಿಯಂ ಪ್ರಜಾನಾಂ ಕುರ್ವಧಿಪತಿಂ ಪಶೂನಾಂ ॥ ಇತಿ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ॥ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ = ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾಮಿ ॥ ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಯದಿ ಪತಿತಂ ತೃಣಾದೀನ್ ನೈರುರ್ತ್ಯೇ ನಿರಸ್ಯತಿ ನೇಷ್ಟಾವಿದ್ಧಂ ಕೃಂತಾಮಿಯಾತೇ

ಘೋರಾತನೂ ಸ್ತಯಾ ತಮಾವಿಶ ಯೋಸ್ಮಾಂದ್ವೇಷ್ಟಿಯಂ ಚ ವಯಂ ದ್ವಿಷ್ಮಃ ॥ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸರ್ವಾಂಗುಲೀಭಿಃ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರಾಶ್ನಾತಿ—ಯನ್ಮಧುನೋ ಮಧವ್ಯಂ ಪರಮಮನ್ನಾದ್ಯಂ ವೀರ್ಯಂ । ತೇನಾಹಂ ಮಧುನೋ ಮಧವ್ಯೇನ ಪರಮೇಣಾನ್ನಾದ್ಯೇನ ವೀರ್ಯೇಣ ಪರಮೋನ್ನಾದೋ ಮಧವ್ಯೋಸಾನಿ ॥ ಇತಿ ಸಕೃನ್ಮಂತ್ರೇಣ ದ್ವಿಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರಾಶ್ಯ ಪಾತ್ರೇಣ ತ್ರಿಃ ಪೀತ್ವಾ ಶೇಷಂ ಪ್ರಿಯಾಯ ದದ್ಯಾತ್ ॥ ದಾತಾ ಪಾತ್ರಾಂತಕೇ ಜಲಮಾದಾಯ ಕೂರ್ಚಾಭ್ಯಾಂ ಪರಿಗೃಹ್ಯ ಅಪಿಧಾನೀಯಾ ಆಪಃ" ಇತಿ ಪ್ರಾಹ । ತತ್ ವರಃ ಪಿಬತಿ "ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ" ಇತಿ । ತ್ರಿರಾಚಮ್ಯ ಮುಖಂ ಪರಿಮೃಜ್ಯ ಅಥ ದಾತಾ "ಗೌಃ" ಇತಿ ಗಾಂ ದರ್ಶಯತಿ । ವರಃ ತಾಂ ಅನುಮಂತ್ರಯತೇ । ಗೌರಸ್ಯಪಹತ ಪಾಪ್ಮಾಪಪಾಪ್ಮಾನಂ ನುದ—ಶರ್ವಣೋ ಮಮಚ—ಶರ್ವಣೋಅಮುಷ್ಯಚ । ಇತಿ ಯಜಮಾನನಾಮ ಪಷ್ಠ್ಯಂತಂ ಉಕ್ತ್ವಾ ಗಾಂ ಉತ್ಸೃಜತಿ—ಗೌರ್ಧೇನುಃ ಭವ್ಯಾ ಮಾತಾ ರುದ್ರಾಣಾಂ ದುಹಿತಾ ವಸೂನಾಂ ಸ್ವಸಾದಿತ್ಯಾನಾಮಮೃತಸ್ಯ ನಾಭಿಃ । ಪ್ರಣುವೋಚಂ ಚಿಕಿತುಷೇ ಜನಾಯ ಮಾಗಾಮನಾಗಾಮದಿತಿಂ ವಧಿಷ್ಟ ॥ ಪಿಬತೂದಕಂ ತೃಣಾನ್ಯತ್ತು ॥ 'ಓಮುತ್ಸೃಜತ' ಇತಿ । ಲಡ್ಡುಕಾದಿ ಸಿದ್ಧಂ ಕರ್ತಾ 'ಭೂತಂ' ಇತಿ ಪ್ರಾಹ । ವರಃ "ಸುಭೂತಂ ಇತಿ ಉಕ್ತ್ವಾ ಅಭಿಮಂತ್ರಯತೇ— ಭೂತಂ ಸಾವಿರಾಟ್ ತನ್ಮಾಕ್ಷಾಯಿ ತನ್ಮೇಶೀಯ

ತನ್ಮ ಊರ್ಜಂಧಾಃ । ಓಂ ಕಲ್ಪಯತ" । ತತಃ ವರಃ "ನಾನಾಗೋತ್ರಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಭೋಜಯತ" ಇತಿ ಭೂಯಾತ್ ಭುಕ್ತವತ್ ಅನ್ನಂ ವರಾಯೋಪಹಾರತಿ ಪ್ರಶ್ನಾತಿ-ವಿರಾಡಸಿ ವಿರಾಡನ್ನಂ [ಉಪವೀತಂ ಫಲಂ ಪುಷ್ಪಂ, ವಾಸಾಂಸಿ ವಿವಿಧಾನಿಚ । ದೇಯಂ ವರಾಯ ವರಾರ್ಣೇ ಕನ್ಯಾಭ್ರಾತ್ರಾ ದ್ವಿಜೇನವಾ—ನಿರ್ಣಯ ಸಿಂಧೌ] (ಟಿ) ವಿರಾಡ್ವಿರಾಜೋ ಮಯಿ ಧೇಹಿ ॥ ಇತಿ ತಥಾ ವಸ್ತ್ರಯುಗ್ಮಂ ಕುಂಡಲ ಯುಗ್ಮಂ ಸ್ರಜಮಲಂಕರಣಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ದ್ವಯಂ ಚ ಭೋಜನ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಯಥಾ ಸಂಭವಂ ಚ ವರಾಯ ದತ್ಯಾತ್ ॥ ಕಮೇಶ್ವರಾಯ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ ಇತಿ ॥ **ಅಥನಿರೀಕ್ಷಾ** :- ಯಥಾಚಾರಮಲಂಕೃತ ಮಂಡಪಮಧ್ಯೇ ಸಿತ ತಂಡುಲ ಪೂರ್ವರಾಶೌ ತಂಡುಲಗುಡಜೀರಕ ಪ್ರತೋದಹಸ್ತೋ ವರಃ ತಿಷ್ಠತಿ । ಅನ್ಯೇ ಕುಂಕುಮಾದಿಭಿಃ ಕೃತ ಸ್ವಸ್ತಿಕಲಾಂಛನಂ ವಸ್ತ್ರಮುತ್ತರದಶಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸಪತ್ನೀಕಃ ದಾತಾ ಸಾಲಂಕೃತಾಂ ತಂಡುಲಗುಡಜೀರಕಹಸ್ತಾಂ ಕನ್ಯಾಂ-"ದೇವೀಂ ವಾಚಮನಯಂತ ದೇವಾಃ-ವದಂತಿ । ಧ್ರುವಂತೇರಾಜಾ- ಧ್ರುವಂ ॥ ಅಥ ಕನ್ಯಾ ಪಿತಃ ಪೃಚ್ಛತಿ ಕಿಮರ್ಥಮಾಗತಂ-ಕನ್ಯಾರ್ಥಿನೋ ವಯಂ । ಉತ್ತರಃ ಗೋತ್ರಪ್ರವರ ಗಣ್ಯತಾಂ । ವರಪಿತ್ರಾದಯಃ-ಶ್ರೀಮದ್-ಶಾಖಾ-ಸೂತ್ರಾನ್ವಿತ-ಋಷೇಯ ಪ್ರವರಾನ್ವಿತ-ಗೋತ್ರೋದ್ಭವಾಯ-ಶರ್ಮಣಃ ಪ್ರಪೌತ್ರಾಯ-ಶರ್ಮಣಃ ಪೌತ್ರಾಯ-ಶರ್ಮಣಃ ಪುತ್ರಾಯ-ಶರ್ಮಣೇ ವರಾಯ ಶ್ರೀಧರ ರೂಪಾಯ ಧರ್ಮಪ್ರಜಾಸಂಪತ್ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಇಮಾಂ ವೃಣೀಮಹೇ । ಕನ್ಯಾಪಿತ್ರಾದಯಃ - ಶ್ರೀಮದ್-ಶಾಖಾ ಸೂತ್ರಾನ್ವಿತ - ಋಷೇಯ ಪ್ರವರಾನ್ವಿತ - ಗೋತ್ರೋದ್ಭವಾಂ ಅಮುಕ ಶರ್ಮಣಃ ಪ್ರಪೌತ್ರೀಂ - ಪೌತ್ರೀಂ-ಪುತ್ರೀಂ-ನಾಮ್ನೀಂ ಶ್ರೀರೂಪಾಂ ಧರ್ಮಪ್ರಜಾಸಂಪತ್ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಇಮಾಂ ಕನ್ಯಾಂ ವೃಣೀಧ್ವಂ ॥

ಇತಿ ಪರಸ್ಪರಃ ತ್ರಿವಾರಂ

- ವಧೂವರರ ಮಂಗಲಾಷ್ಟಕಗಳು -

ವಿಘ್ನೇಶ್ವರೋ ವಿಘ್ನ ವಿದೂರಕಾರಿ ನಿರ್ವಿಘ್ನ ಕಾರ್ಯೇಷು ಫಲ ಪ್ರಸಿದ್ಧಃ । ವಿಘ್ನೇಶ್ವರೋ ನಾಮ ಸುರೇಷು ಪೂಜ್ಯೋ ವಧೂವರಾಭ್ಯಾಂ ವರದೋಭವೇತ್ಸಃ (ವರದಾಭವಂತು) ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ ಸಾವಧಾನ ಸುಲಗ್ನೇ ಸಾವಧಾನ ॥

ಆದಾವಂಬುಜ ಸಂಭವಾದಿ ವಿನುತಃ ಶಾಂತೋಜಿತಃ ಶಾತ್ವತಃ ಸಂಫುಲ್ಲಾಮುರ ಪುಂಡರೀಕ ನಯನಃ ಪುಣ್ಯಃ ಪುರಾಣ-ಪುಮಾನ್ । ಲೋಕೇಶ ಶ್ರುತಿ ಚೋದಿತೋ ಮುರಹರೋ ಮತ್ಸಾವತಾರೋ ಹರಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್‌ಸಿಂಹ ಗಿರೀಶ್ವರಃ ಕರು-ಣಯಾ ದದ್ಯಾತ್ (ಕುರ್ಯಾತ್) ಸದಾ ಮಂಗಲಂ ॥೧॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಸರ್ವೇಷು ಕಾರ್ಯೇಷ್ವಖಿಲಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿರ್ವಾಗೀಶ್ವರೀ ಸತ್ಯ ವತೀಚ ದುರ್ಗಾ । ಸರಸ್ವತೀ ನಾಮ ವಿಧಾತೃ ಪತ್ನೀ ವಧೂ-ವರಾಭ್ಯಾ ವರದಾ ಭವೇತ್ಸಾ ॥೨॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಸಪ್ತದ್ವೀಪ ಕುಲಾಚಲೇಂದ್ರ ಜಲಧೌ ಸಾಮ್ಯಂಚ ಸಂಕ್ರಾಂತ ಭೋ ಭಾಮಾಪಾಲಿ ಫಣೀಂದ್ರ ಮಂದರಧರೋ ಮಂದಾರ ಮಾಲಾರ್ಚಿತಃ । ಭಾಪಜ್ಞೋ ಬಹುಚಕ್ರ ಲಾಂಛಿತ ತನುಃ ಕೂರ್ಮಾವತಾರೋ ಹರಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿಂಹ ಗಿರೀಶ್ವರಃ ಕರುಣಯಾ ದದ್ಯಾತ್ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥೩॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ವಸಂತಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ವನರಾಜಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿ ಪುತ್ರಿಕಮಲಾಯತಾಕ್ಷಿ ॥ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಪತ್ನೀ ಭುವನೈಕಮಾತಾ ವಧೂ-ವರಾಭ್ಯಾಂ ವರಾದಾ ಭವೇತ್ಸಾ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಲೀಲಾಲೋಲಿತ ಸರ್ವಸಾಗರ ಜಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರಪ್ರಭೋ ಹೇಮಾಕ್ಷಃ ಸುರಖಂಡನೋ ಭುಜಗದಾ ಚಕ್ರಾಂಕಿತಃ ಸಂತತಃ । ದಂಷ್ಟ್ರಾಗ್ರೋದ್ಧೃತ ಮೇದಿನೀ ಮುರಹರಃ ಕ್ರೋಡಾವತಾರೋ ಹರಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿಂಹ ಗಿರೀಶ್ವರಃ ಕರುಣಯಾ ದದ್ಯಾತ್ ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥೪॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ದದ್ಯಾತ್ ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥ ೩ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಶಿವಸ್ಯ ಪತ್ನೀ ಗಿರಿರಾಜ ಪುತ್ರೀ ಸೌವರ್ಣ ದಿವ್ಯಾಂಬರ ರತ್ನಭೂಷಾ । ಕಲ್ಯಾಣಗೌರೀ ಶುಭಮಂಗಳಾಂಗೀ ವಧೂ-ವರಾಭ್ಯಾಂ ವರದಾ ಭವೇತ್ಸಾ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಕುಂದೇಂದು ಸ್ಫಟಿಕ ಪ್ರಭೋ ಬಹುಭುಜೋ ಭೂಷಃ ಸಹಸ್ರೋ ಜ್ವಲೋ ದೈತ್ಯೇಂದ್ರೋ ಧೃತದಾರಣಾದಿ ನಿಪುಣ್ ಸ್ತಂಭೋದ್ಭವೋ ಭೀಕರಃ । ಪ್ರಲ್ಹಾದಾರ್ತಿ ಹರೋ ಮೃಗೋ ನರಮೃಗಃ ಶ್ರೀ ನಾರಸಿಂಹೋ ಹರಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ ಸಿಂಹ ಗಿರೀಶ್ವರಃ ಕರುಣಯಾ ದದ್ಯಾತ್ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥ ೪ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಶ್ರೀ ರಾಮ ಪತ್ನೀ ಜನಕಸ್ಯಪುತ್ರೀ ಸೀತಾಂಗನಾ ಸುಂದರ ಕೋಮಲಾಂಗೀ । ದಿವ್ಯಾಂಗನಾ ರತ್ನ ವಿಭೂಷಣಾಢ್ಯಾ ವಧೂ-ವರಾಭ್ಯಾಂ ವರದಾ ಭವೇತ್ಸಾ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ದಾತೃಕ್ಷಾಳಿತ ಪಾದ ಪಂಕಜ ಜಗಜ್ಜೇತೋ ಮಹಚ್ಛಾಂಬರಃ ಪ್ರಕ್ಷಾಳೀ ಕೃತ ಪಾದ ಸೌರಭ ಜಗಜ್ಜ್ವಾಲೋ ಜಗಜ್ಜೀವನಃ । ಭಿಕ್ಷಾರ್ಥೀ ಬಲಿ ದರ್ಪದೋ ವಟು ವಟುಃ ಕುಬ್ಜಾವತಾರೋ ಹರಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿಂಹ ಗಿರೀಶ್ವರಃ ಕರುಣಯಾ ದದ್ಯಾತ್ ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥ ೫ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಪಾಂಚಾಲ ಪುತ್ರೀ ಮಣಿರತ್ನಧಾರೀ ದಿವ್ಯಾಂಗನಾ ದ್ರೌಪದಿ ನಾಮಧೇಯಾ । ಪುಣ್ಯಾಸತೀ ಪಾಂಡವ ಧರ್ಮಪತ್ನೀ ವಧೂ-ವರಾಭ್ಯಾಂ ವರದಾ ಭವೇತ್ಸಾ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಸದ್ಯಃ ಖಂಡಿತ ರಾಜಮಂದಿರ ಗಿರಿನಿರ್ದಾರ್ತ ಸಂತೋಷಿತಃ ಸಂತರ್ಪೀ ಪಿತೃಪೈತೃಕಾದಿ ಪಿತೃವತ್ಸಾಲ ಸ್ತಪೋ ನಿಷ್ಠಿತಃ । ವೇದಜ್ಞೋ ಜಮದಗ್ನಿಜಃ ಪರಶುವೋ ರಾಮಾವತಾರೋ ಹರಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿಂಹ ಗಿರೀಶ್ವರಃ ಕರುಣಯಾ ದದ್ಯಾತ್ ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥ ೬ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಸಂಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರಾನನ ಕೋಮಲಾಂಗೀ ಪುಲೋಮಕನ್ಯಾ ಪುರುಹೂತ ಪತ್ನೀ ಶಚೀತಿ ನಾಮ್ನೀ ಕುಚಹೇಮ ಕುಂಭಾ । ವಧೂ-ವರಾಭ್ಯಾಂ ವರದಾ ಭವೇತ್ಸಾ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ರಾಜೇಂದ್ರೋ ರಣರಂಗ ರಾಜ ವಿಜಿತೋ ನೇಕಾಸುರೋ ಭಾಸುರೋಽಕಾರೋ ರಾವಣ ಕಂಠಖಂಡನ ಪಟುಃ ಕೋದಂಡ

ದೀಕ್ಷಾಗುರುಃ । ಸೀತೇಶಃ ಸುರವಾನಿ ಸಜ್ಜನನುತೋ ರಾಮಾವತಾರೋ ಹರಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿಂಹ ಗಿರೀಶ್ವರಃ ಕರುಣಯಾ ದದ್ಯಾತ್ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥ ೭ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಪತಿವ್ರತಾ ಲಕ್ಷಣ ಲಕ್ಷಿತಾಂಗೀ ಸನ್ಮಾರ್ಗಗಾಮೀ ಶುಭ ಸೌಖ್ಯದಾಚ । ಅರುಂಧತೀ ನಾಮ ವಸಿಷ್ಠ ಪತ್ನೀ ವಧೂ-ವರಾಭ್ಯಾಂ ವರದಾ ಭವೇತ್ಸಾ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಕಾಳಿಂದೀ ಬಲಭೇದನೋ ಬಹುಬಲಶ್ಚಂಡ ಪ್ರಲಂಬಾಸುರಾನ್ । ಪ್ರಧ್ವಂಸೀ ಮುಸಲಾಯುಧೋ ಹಲಧರೋ ನೀಲಾಂಬರೋ ನಿರ್ಮಲಃ ॥ ಲಾವಣ್ಯಾಮಿತ ರೇವತೀ ಪತಿವರಃ ಕೃಷ್ಣಾವತಾರೋ ಹರಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿಂಹ ಗಿರೀಶ್ವರಃ ಕರುಣಯಾ ದದ್ಯಾತ್ ಸದಾ ಮಂಗಲಂ ॥ ೮ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಚಕೋರ ನೇತ್ರೀ ಚಪಲಾಯತಾಕ್ಷೀ ಸೌಂದರ್ಯರೂಪೀ ನಳಚಂದ್ರರೇಖಾ । ನಳಸ್ಯಪತ್ನೀ ದಮಯಂತೀ ನಾಮ್ನೀ ವಧೂ-ವರಾಭ್ಯಾಂ ವರದಾ ಭವೇತ್ಸಾ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಧರ್ಮಜ್ಞಸ್ತ್ರಿಪುರಾದಿ ನಾಕ ನಮಿತೋ ಧರ್ಮೋಪ ನಿಷ್ಠಾರತಃ । ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ವಿಶೇಷ ಭಂಜನ ಪಟುರ್ವೇದಾಂತ ವೇದೀ ಸದಾ । ದೈತ್ಯವ್ರಾತ ವಿನಾಶನಾದಿ ಚತುರೋ ಬೌದ್ಧಾವತಾರೋ ಹರಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿಂಹ ಗಿರೀಶ್ವರಃ ಕರುಣಯಾ ದದ್ಯಾತ್ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥ ೯ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ತದೇವ ಲಗ್ನಂ ಸುದಿನಂತದೇವ ತಾರಾ ಬಲಂ ಚಂದ್ರಬಲಂತದೇವ । ವಿದ್ಯಾ ಬಲಂ ದೈವ ಬಲಂತದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇ ತೇಂಘ್ರಿಯುಗಂ ಸ್ಮರಾಮಿ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಮ್ಲೇಛವ್ರಾತ ವಿನಾಶತಃ ಕಲಿಯುಗಾಂತೇಽಶ್ವಾದಿ ರೂಢೋ ಮಹಾನ್ಮಾಯಾವೀ ಬಹು ಭಾನುಕೋಟಿ ಸದೃಶೋ ಭೀಮಾದಿ ಚಕ್ರಾಯುಧಃ । ಆಶಾನೀಕೃತ ಕಲ್ಕ್ಯರೂಪ ವಿಭವಃ ಕಲ್ಕ್ಯಾವತಾರೋ ಹರಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿಂಹ ಗಿರೀಶ್ವರಃ ಕರುಣಯಾ ದದ್ಯಾತ್ ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥ ೧೦ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ ಸಾವಧಾನ ಸುಲಗ್ನೇ ಸಾವಧಾನ ॥

ಕೇಚಿತ್ ಪರಸ್ಯ :-

ಶ್ರೀಮತ್ಪಂಕಜ ವಿಷ್ಟರೋ ಹರಿಹರೋ ವಾಯುರ್ಮಹೇಂದ್ರೋ ನಳೋ ಚಂದ್ರೋ ಭಾಸ್ಕರ ವಿತ್ತಪಾಲ ವರುಣೇನೋ ಧರ್ಮಾಧಿಪಾ ವಿಗ್ರಹಾಃ । ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನೋ ನಳಕೂಬರೋ ಸುರಗುರುಶ್ಚಿಂತಾಮಣಿಃ ಕೌಸ್ತುಭೋ, ಸ್ವಾಮೀ ಶಕ್ತಿಧರಶ್ಚ ಲಾಂಗಲಧರಂ ಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥ ೧ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ಸಾವಧಾನ ॥

ವಾಲ್ಮೀಕಿಃ ಸನಕಃ ಸನಂದನ ಬಲಿರ್ವ್ಯಾಸೋ ವಸಿಷ್ಠೋಭೃಗುರ್ಜಾಬಾಲೀ ಜಮದಗ್ನಿ ಜಹ್ನುಜನಕೋ ಗಾರ್ಗ್ಯಾಂಗಿರೋ ಗೌತಮಃ । ಮಾಂಧಾತಾ ಭರತೋ ನೃಪಶ್ಚ ಸಗರೋ ವೇಣಿರ್ದಿಲೀಪೋ ನಲೋಪುಣ್ಯೋಧರ್ಮ ಸುತೋ ಯಯಾತಿ ನಹುಷಃ ಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥ ೨ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಗಂಗಾಸಿಂಧು ಸರಸ್ವತೀ ಚ ಯಮುನಾ ಗೋದಾವರೀ ನರ್ಮದಾ ಕಾವೇರೀ ಸರಯೂ ಮಹೇಂದ್ರ ತನಯಾ ಚರ್ಮಣ್ವತೀ ವೇದಿಕಾ । ಕ್ಷಿಪ್ರಾವೇದವತೀ ಮಹಾಸುರನದೀ ಖ್ಯಾತಾ ಚ ಯಾ ಗಂಡಕೀ ಪುಣ್ಯಾಪುಣ್ಯಜಲೈಃ ಸಮುದ್ರ ಸಹಿತಾಃ ಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥ ೩ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ = ॥

ಗಂಗಾಗೋಮತಿ ಗೋಪತಿರ್ಗಣಪತಿರ್ಗೋವಿಂದ ಗೋವರ್ಧನೋ ಗೀತಾಗೋಮಯ ಗೋರಜೋ ಗಿರಿಧರೋ ಗಂಗಾ-ಧರೋ ಗಾಲವಃ । ಗಾಯತ್ರೀ ಗರುಡಧ್ವಜೋ ಗಿರಿಧರೋ ಗಂಭೀರ ಗೋದಾವರೀ ಗಂಧರ್ವಗ್ರಹಗೋಪಗೋಕುಲ ಜನಾಃ ಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾಮಂಗಲಂ ॥ ೪ ॥ ಸುಮುಹೂರ್ತೇ ಸಾವಧಾನ ॥ ....ಇತ್ಯಾದಿಭಿಃ,

ಮಂಗಲಪದ್ಯ ಪಠನಾನಂತರೇ ಸುಮುಹೂರ್ತಮಿತಿ ಉಕ್ತ್ವಾ. ತಂಡುಲ ಜೀರಕಾಂಶ್ಚ ವಿಕಿರೇತ್ ॥ ಯವನಿಕಾ ವಸ್ತ್ರಂ ಅಪಸಾರ್ಯ ಕನ್ಯಾ ವರ ಕಂಠೇ ಮಾಲಾಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚತಿ । ತಥಾ ವರಶ್ಚ । ಅಥ ವರಃ ಕನ್ಯಾಂ ಈಕ್ಷತೇ—

ಅಭ್ರಾತೃಘ್ನೀಂ ವರುಣಾಪತಿಘ್ನೀಂ ಬೃಹಸ್ಪತೇ । ಇಂದ್ರಾ ಪುತ್ರಘ್ನೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಂತಾಮಸ್ಯೈ ಸವಿತಃ ಸುವ ॥

ತಯಾ ವಧ್ವಾ ಈಕ್ಷಮಾಣೋ ಜಪತಿ-ಅಘೋರ ಚಕ್ಷುರಪತಿಘ್ನ್ಯೇಧಿ ಶಿವಾ ಪಶುಭ್ಯಃ ಸುಮನಾಃ ಸುವರ್ಚಾಃ । ಜೀವ-ಸೂರ್ದೇವ ಕಾಮಾಃ ಸ್ಯೋನಾಶನ್ನೋ ಭವ ದ್ವಿಪದೇ ಶಂ ಚತುಷ್ಪದೇ ॥ ಇತಿ ಅಥ ವಧ್ವಾಭ್ರುವೋರ್ಮಧ್ಯೇಂಗುಷ್ಠ

ಅನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಗೃಹೀತೇನ ದರ್ಭೇಣ ಸಮ್ಮಾರ್ಷ್ಟಿ—ಇದಮಹಂ ಯಾತ್ವಯಿ ಪತಿಘ್ನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತಾನ್ನಿರ್ದಿಶಾಮಿ ॥

ಇತಿ ಸಮ್ಮೃಜ್ಯ ದರ್ಭಂ ಪ್ರತೀಚೀಂ ನಿರಸ್ಯಾಪ, ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ತತಃ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖೋ ವರಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಾವೃತ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮ ರಾಶಿಸ್ಥಪೀಠೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶತಿ । ಏವಮೇವ ವಧೂಃ ಪೂರ್ವರಾಶಿಸ್ಥಪೀಠೇ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶತಿ । ಪುರೋಧಾಸ್ತು ವರದಕ್ಷಿಣತ ಉದಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶತ ॥

ಅಥ ಕನ್ಯಾದಾನಂ :- ಕರ್ತಾ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ—ಶುಭತಿಥೌ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕನಿವಾಸ ಅಮುಕ ಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನಸ್ಯ—ಶರ್ಮಣೋ ಮಮ ಕುಲೋತ್ಪನ್ನಾನಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪಿತೄಣಾಂ ಮಯಾ ಸಹ ದ್ವಾದಶಪೂರ್ವೇಷಾಂ ದ್ವಾದಶಪರೇಷಾಂ ನಿರತಿಶಯ ಸಾನಂದ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ವಾಪ್ತ್ಯಾದಿ ಕನ್ಯಾದಾನ ಕಲ್ಪೋಕ್ತ ಫಲಾವಾಪ್ತಯೇ ಅನೇನೈವ ವರೇಣ ಉತ್ಪಾದಯಿಷ್ಯಮಾಣ ಸಂತತ್ಯಾ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮ ವಿವಾಹ ವಿಧಿನಾ ಸಾಲಂಕೃತ ಕನ್ಯಾದಾನಮಹಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಇತಿ ದರ್ಭಾಕ್ಷತಜಲಹಸ್ತೈಃ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ತದಂಗತ್ವೇನ ಜಲಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರಾಗಗ್ರಾನ್ (ಉದಙ್ಮುಖಂವಾ) ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ ತತ್ರ ತೈಜಸಂ ಜಲಪೂರ್ಣಂ ಕಲಶಂ ನಿಧಾಯ ವ್ರೀಹಿಯವಾನೋಪ್ಯ ಗಂಧಾದಿಭಿರಲಂಕೃತ್ಯ ದೂರ್ವಾಪಲ್ಲವೈರ್ಮುಖಮವಸ್ತೀರ್ಯ ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತಿ ತ್ರಿರಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ ಚೈವ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇದಿತ್ಯಾಚಾರಃ । ವಧೂವರೌ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣೌ ಭಾವಯಿತ್ವಾ ವಧೂ-ವರ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಮಹಾಗಣಪತಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯೇತ್ ॥ ದಾತಾ ಪಯಸಾಘೃತೇನಾದ್ಭಿರಿತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ತಯೋಃ ಪಾದಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲಯತಿ ॥ ಓಂ ಆಸ್ಮಿನ್ರಾಷ್ಟ್ರೇ ಶ್ರಿಯಮಾವೇಶಯಾಮ್ಯತೋ ದೇವಿಃ ಪ್ರತಿಪಶ್ಯಾಮ್ಯಾಪಃ । ದಕ್ಷಿಣಂ ಪಾದ. ಮವನೇ ನಿಜೇಸ್ಮಿನ್ರಾಷ್ಟ್ರ ಇಂದ್ರಿಯಂ ವರ್ಧಯಾಮಿ । ಪೂರ್ವಮನ್ಯಮಪರಮನ್ಯಂ ಪಾದಾವವನೇ ನಿಜೇ ॥ ದೇವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯಗುಪ್ತ್ಯಾ ಅಭಯಸ್ಯಾವರುಧ್ಯೈ ॥ ಆಪಃ ಪಾದಾವನೇ ಜನೀ ದ್ವಿಶಂತಂ ನಿರ್ದಹಂ ತಂಮೇ ಇತಿ

ವಾತೂಷ್ಣೀಂವಾ । ಉಭಾವಪ್ಯಾಚಮೇತಾಂ । ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ಗಂಧಮೂಲಾದಿಕಂ ಸರ್ವಂ, “ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಸ್ವರೂಪಾಭ್ಯಾಂನಮಃ” ಇತಿ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ತೈಜಸಪಾತ್ರೇ ಕ್ಷೀರಂ ಘೃತಂಚ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಪ್ರಕ್ಷಾಲಿತ ತಂಡುಲಾನ್ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ನಿಧಾಯ ವರಃ ಪ್ರಕ್ಷಾಲಿತ ಪಾಣಿಃ ವಧ್ವಂಜಲೌ ತೈಜಸಪಾತ್ರಸ್ಥ ಸಾಜ್ಯಕ್ಷೀರಂ ಸ್ವಹಸ್ತದ್ವಯ ಮಧ್ಯನಾ ಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ದ್ವಿರುಪಸ್ತೀರ್ಯ ದ್ವಿವಾರಂ ತಂಡುಲಾನೋಪ್ಯ ದ್ವಿರಭಿಘಾರಯತೇ – ದಾತಾ ವರಾಂಜಲಿಮಪ್ಯೇವಮೇವ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ತಂಡುಲಪೂರ್ಣ ಕನ್ಯಾಂಜಲೌ ಸುವರ್ಣಂ ನಿಧಾಯ ತದಂಜಲಿಂ ವರಸ್ಯ ಅಂಜಲ್ಯುಪರಿ ನಿಧಾಯ ಪೂರ್ವಮರ್ಚಿತ ಕಲಶಂ ‘ಇಡಾದೇವ – ಮದಂತು’ ಇತಿ ಆದಾಯ ತಿಷ್ಠನ್ ಭಾರ್ಯಾ ಹಸ್ತೇ ಪ್ರದಾಯ, ಕನ್ಯಾಂ ಕನಕ ಸಂಪನ್ನಾಂ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತಾಂ । ದಾಸ್ಯಾಮಿ ವಿಷ್ಣವೇ ತುಭ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಜಿಗೀಷಯಾ । ವಿಶ್ವಂಭರಾಃ ಸರ್ವಭೂತಾಃ ಸಾಕ್ಷಿಣಃ ಸರ್ವದೇವತಾಃ । ಇಮಾಂ ಕನ್ಯಾಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ಪಿತೄಣಾಂ ತಾರಣಾಯ ಚ ॥ ಶ್ರೀ ರೂಪೈಷಾ ಮಯಾದತ್ತಾ ತುಭ್ಯಂ ಶ್ರೀಧರರೂಪಿಣೇ । ನಮೋ ನಮೋ ಭವತಿ = ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ॥ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಅಂಜಲ್ಯಧಃ ಕಾಂಸ್ಯಪಾತ್ರಂ ನಿಧಾಯ ಅಂಜಲೌ ಭಾರ್ಯಾ ಹಸ್ತಸ್ಥ ಕಲಶಮಾದಾಯ ತೇನ ಅವಚ್ಛಿನ್ನಾಂ ಧಾರಾಂ ವಿನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ ॥ ಯಥಾ ಪಾತ್ರೇ ಜಲಃ ಪತತಿ—ಓಂ ಕನ್ಯಾಂ ತಾರಯತು ಓಂ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ದೀರ್ಘ-ಮಾಯುರಸ್ತು ಶಿವಾಆಪಃ ಸಂತು ಸೌಮನಸ್ಯಮಸ್ತು, ಅಕ್ಷತಂಚಾರಿಷ್ಟಂಚಾಸ್ತು, ಪುಣ್ಯಂ ವರ್ಧತಾಂ, ಶಾಂತಿ-ರಸ್ತು, ಪುಷ್ಟಿರಸ್ತು, ತುಷ್ಟಿರಸ್ತು, ವೃದ್ಧಿರಸ್ತು, ಅವಿಘ್ನಮಸ್ತು, ಆಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ಶಿವಂ ಕರ್ಮಾಸ್ತು, ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು, ಇಷ್ಟಸಂಪದಸ್ತು, ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು, ಸ್ವಸ್ತಿ = ಬ್ರುವಂತು, ಋದ್ಧಿಂ = ಬ್ರುವಂತು; ಶ್ರೀ ರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । – ಪ್ರವರಾನ್ವಿತ – ಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನ – ಶರ್ಮಾಹಂ ಮಮ ಸಮಸ್ತ ಪಿತೄಣಾಂ ನಿರತಿಶಯ ಸಾನಂದ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯಾದಿ ಕನ್ಯಾದಾನ ಕಲ್ಪೋಕ್ತ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಯೇ ಅನೇನವರೇಣಾಸ್ಯಾಂ ಕನ್ಯಾಯಾಮುತ್ಪಾದಯಿಷ್ಯಮಾಣ ಸಂತತ್ಯಾ ದ್ವಾದಶವರಾನ್ ದ್ವಾದಶಪರಾಶ್ಚ ಪುರುಷಾನ್ ಪವಿತ್ರೀಕರ್ತುಮಾತ್ಮನಶ್ಚ

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತಯೇ ಅಮುಕ ಪ್ರವರಾನ್ವಿತ – ಗೋತ್ರೋದ್ಭವಾಯ - ಪ್ರಪೌತ್ರಾಯ – ಪೌತ್ರಾಯ – ಪುತ್ರಾಯ – ಶರ್ಮಣೇ ಕನ್ಯಾರ್ಥಿನೇ ಶ್ರೀಧರ ರೂಪಿಣೇ ವರಾಯ – ಪ್ರವರಾನ್ವಿತಾ – ಗೋತ್ರೋದ್ಭವಾಂ – ಪ್ರಪೌತ್ರೀಂ – ಪೌತ್ರೀಂ - ಪುತ್ರೀಂ – ನಾಮ್ನೀಂ ಕನ್ಯಾಂ ವರಾರ್ಥಿನೀಂ ಶ್ರೀರೂಪಾಂ ಪ್ರಜಾಪತಿ । ದೈವತ್ಯಾಂ ಪ್ರಜಾಸಹತ್ವ ಕರ್ಮಭ್ಯಃ ತುಭ್ಯಮಹಂ ಸಂಪ್ರದದೇ – ಶ್ರಿಯೈ ನಮಮ ॥ ತ್ರಿವಾರಂ ಪಠಿತ್ವಾ "ಕನ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತು ಭವಾನ್" ಇತಿ ವರಹಸ್ತೇ ಸಕುಶಾಕ್ಷತ ಜಲಂ ಕ್ಷಿಪೇತ್ । ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಮಿತಿ ಸ್ಪೃಗನ್ ವರಃ ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಇತಿ ವದೇತ್। ವಧೂವರಯೋಃ ಅಂಜಲಿಸ್ಥ ಅಕ್ಷತಾನ್ ವಸ್ತ್ರಪ್ರಾಂತೇ ಬಧ್ವಾ ಅವಶಿಷ್ಟ ಅಕ್ಷತಾಂ ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಶಿರಸಿ ಪ್ರಕಿರತಃ ॥

ವರಃ ಕನ್ಯಯಾ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಕಂದಮಭಿಮೃಶ್ಯ – ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ = ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾಮಿ । ಓಂ ರಾ ಜಾ ತ್ವಾ ವರುಣೋ ನಯತು ದೇವಿ ದಕ್ಷಿಣೇ । ಪ್ರಜಾಪತಿಯೇ ಕನ್ಯಾಂ । ತಯಾಮೃತತ್ವ ಮಶ್ಯಾಂ । ವಯೋದಾತ್ರೇ । ವಯೋ ಮಹ್ಯಮಸ್ತು ಪ್ರತಿಗ್ರಹೀತ್ರೇ । ಕ ಇದಂ ಕಸ್ಮಾ ಅದಾತ್ । ಕಾಮಃ ಕಾಮಾಯ । ಕಾಮೋದಾತಾ । ಕಾಮಃ ಪ್ರತಿಗೃಹೀತಾ । ಕಾಮಂ ಸಮುದ್ರ ಮಾವಿಶ । ಕಾಮೇನತ್ವಾ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾಮಿ । ಕಾಮೈತತ್ತೇ । ಏಷಾತೇ ಕಾಮ ದಕ್ಷಿಣಾ ಉತ್ತಾನಸ್ತ್ವಾಂಗಿರಸಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತು ॥ ಧರ್ಮಪ್ರಜಾ ಸಂಪತ್ಯರ್ಥಂ ಕನ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾಮಿ । ದಾತಾ – ಗೌರೀಂ ಕನ್ಯಾಮಿಮಾಂ ವಿಪ್ರ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ವಿಭೂಷಿತಾಂ । ಗೋತ್ರಾಯ ಶರ್ಮಣೇ ತುಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವಿಪ್ರ ಸಮಾಶ್ರಯ। ಕನ್ಯೇ ಮಮಾಗ್ರತೋ ಭೂಯಾಃ ಕನ್ಯೇ ಮೇ ದೇವಿ ಪೃಷ್ಠತಃ । ಕನ್ಯೇ ಮೇ ಪಾರ್ಶ್ವತೋ ಭೂಯಾಃ ತ್ವದ್ದಾನಾ –

ನ್ಯೋಕ್ಷ ಮಾಪ್ನುಯಾಂ ॥ ಮಮವಂಶ ಕುಲೇ ಜಾತಾ ಪಾಲಿತಾ ವತ್ಸರಾಷ್ಟಕಂ । ತುಭ್ಯಂ ವಿಪ್ರ ಮಯಾದತ್ತಾ ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರ ಪ್ರವರ್ಧಿನೀಂ ॥ [ಅಧಿಕ / ನ್ಯೂನ ವಯಸ್ಕಾಯಾಂ ಪಾಲಿತಾಂ ವರ್ಷ = ಇತ್ಯಾದ್ಯೂಹಃ] ಧರ್ಮೇ ಚ ಅರ್ಥೇ ಚ ಕಾಮೇ ಚ ನಾತಿಚರಿತವ್ಯಂ ॥ ವರಃ – ನಾತಿ ಚರಾಮಿ ॥ ದಾತಾ ಸಹಧರ್ಮಶ್ಚರ್ಯತಾಂ ಇತಿ ವರೋ, ಚರಿಷ್ಯಾಮೀತಿ ॥ ಕನ್ಯಾದಾನ ಸಾಂಗತಾ ಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯಂ ತುಭ್ಯಮಹಂ ಸಂಪ್ರದದೇ । ದದ್ಯಾತ್ । ಉತ್ತಾನಸ್ತ್ವಾಂಗೀರಸಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತು, ವರಃ ಗೃಣ್ಹೀಯಾತ್ । ಕನ್ಯಾದಾನ ಸಾಂಗತಾ ಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಸುವಾಸಿನೀಭ್ಯಶ್ಚ ಭೋಜಯಿಷ್ಯೇ । ಅನೇನ ಕನ್ಯಾದಾನ ಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಇತಿ ಕರ್ಮೇಶ್ವರಾಯ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥ ವರಃ ವಧ್ವಂಜಲಿಂ ಸಾಜ್ಯ ಕ್ಷೀರೇಣ ದ್ವಿರುಪಸ್ತೀರ್ಯ ದ್ವಿವಾರಂ ತಂಡುಲಾನೋಪ್ಯ ದ್ವಿರಭಿಘಾರಯತಿ । ತತೋ ದಾತಾಚ ವರಾಂಜಲಿಂ ಸಾಜ್ಯಕ್ಷೀರೇಣ ದ್ವಿರುಪಸ್ತೀರ್ಯ ದ್ವಿವಾರಂ ತಂಡುಲಾನೋಪ್ಯ ದ್ವಿರಭಿಘಾರ್ಯ ತದಂಜಲ್ಯೋಃ ಸುವರ್ಣಂ ನಿಧಾಯ ಕನ್ಯಾಂಜಲ್ಯುಪರಿ ವರಾಂಜಲೀಂ ನಿಧಾಯ (ದ್ವಿತೀಯ) ಕಲಶಧಾರಾಂ ಸಿಂಚನ್ ವದೇತ್ – ಶಾಂತಿರಸ್ತು ಪುಷ್ಟಿರಸ್ತು ತುಷ್ಟಿರಸ್ತು ವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಅವಿಘ್ನಮಸ್ತು ಆಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ಆರೋಗ್ಯಮಸ್ತು । ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಸ್ತ್ರಿಯಾಂ ಯಶಃ । ಮುಷ್ಕಯೋರದಧಾತ್ಸಪಂ । ಕಾಮಸ್ಯ ತೃಪ್ತಿಮಾನಂದಂ । ತಸ್ಯಾಗ್ನೇ ಭಾಜಯೇ ಹವಾ ॥ ಮೋದಃ ಪ್ರಮೋದ ಆನಂದಃ । ಮುಷ್ಕಯೋರ್ನಿಹಿತಃ ಸಪಃ । ಸೃತ್ವೇವ ಕಾಮಸ್ಯ ತೃಪ್ಯಾಣಿ । ದಕ್ಷಿಣಾನಾಂ ಪ್ರತಿಗ್ರಹೇ । ಮನಸಶ್ಚಿತ್ತಮಾಕೂತಿಂ । ವಾಚಸ್ಸತ್ಯ ಮಶೀಮಹಿ ಪಶೂನಾ ಁ ರೂಪಮನ್ನಸ್ಯ । ಯಶಃ ಶ್ರೀ ಶ್ರಯತಾಂ ಮಯಿ ॥ ಅಥಾಹಮಸ್ಯಾ ಅತೃಪಗು ಸ್ತ್ರಿಯೈ ಪುಮಾನ್ ।

ಯಥಾಸ್ತ್ರೀತೃಪ್ಯತಿ ಪುಂಸಿ ಪ್ರಿಯೇ ಪ್ರಿಯಾ । ಏವಂ ಭಗಸ್ಯ ತೃಪ್ಯಾಣಿ । ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಕಾಮ್ಯಃ ಪ್ರಿಯಃ । ದದಾಮೀತ್ಯಗ್ನಿರ್ವದತಿ । ತಥೇತಿ ವಾಯುರಾಹ ತತ್ । ಹಂತೇತಿ ಸತ್ಯಂ ಚಂದ್ರಮಾಃ । ಆದಿತ್ಯಃ ಸತ್ಯಮೋಮಿತಿ ॥ ಆಪಸ್ತತ್ಸತ್ಯಮಾಭರನ್ । ಯಶೋ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾಂ । ಪ್ರಜಾ ಮೇ ಕಾಮಃ ಸಮೃಧ್ಯತಾಂ । ಇತಿ ವರಃ ಅಂಜಲಸ್ಥ ತಂಡುಲಂ ವಧೂ ಶಿರಸ್ಯಾವಪೇತ್ । ವಧುಃ ಅಪಿ ವರೋಪರಿ । ಪೂರ್ವವತ್ಕಲಶೋದಕಧಾರಾಂ ಸಿಂಚನ್ ಶಾಂತಿರಸ್ತು ———ಸಪ್ತಕಮುಕ್ತ್ವಾ ಪ್ರಜಾಪತಿ ಸ್ತ್ರಿಯಾ ಮಿತಿಅನುವಾಕಾಂತೇ "ಪಶವೋ ಮೇ ಕಾಮಃ ಸಮೃಧ್ಯತಾಂ" ಇತಿ ವಧೂಪೂರ್ವಕಮಕ್ಷತಾಂ ಶಿರಸಿ ವಿಕೀರ್ಯ ಏವಮೇವ ತೃತೀಯ ಪರ್ಯಾಯೇ ಕಲಶೋದಕಧಾರಾಂ ಸಿಂಚನ್ ಶಾಂತಿಸ್ತ್ವಿತ್ಯಾದಿ ಅನುವಾಕಾಂತೇ "ಯಜ್ಞೋ ಮೇ ಕಾಮಃ ಸಮೃಧ್ಯತಾಂ" ಇತಿ ವರಪೂರ್ವಕಂ । ಚತುರ್ಥ ಪರ್ಯಾಯೇ-ತೂಷ್ಣೀಂ ಕಲಶಧಾರಾಮಾಸಿಚ್ಯ "ಸರ್ವೋ ಮೇ ಕಾಮಃ ಸಮೃಧ್ಯತಾಮ್" ಇತಿ ವಧು ಪೂರ್ವಕಂ ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಶಿರಸಿ ವಿಕಿರೇತ್ । ಇತಿ ಅಕ್ಷತಾರೋಪಣಂ ॥ ತತಃ –

---

* ಬ್ರಹ್ಮಾವಿಷ್ಣ್ವೀಶರೂಪಂತು ರಂದ್ರುವಚ್ಚ ತ್ರಿತಂತುಕಂ । ತ್ರಿರತ್ನಂ ರುಕ್ಮಜಂಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಮಾಂಗಲ್ಯಾಭರಣಂ ವಿದುಃ ॥ ನಿಷ್ಕಂ ಹೇಮ ತದರ್ಧಂವಾ ತದರ್ಧಂವಾ ತದರ್ಧತಃ । ಮಾಂಗಲ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ಮಣಿಂ ಕುರ್ಯಾತ್ತನ್ನ್ಯೂನಂ ಚೇದಶೋಭನಂ ॥

* ಕಂಠಸೂತ್ರ ಸ್ವರ್ಣಾದಿಕಂ ಸೂತ್ರೇ ಪ್ರೋತ್ಯ ವಧೂವರೌ ಸೌಭಾಗ್ಯಾದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಶಚೀಂ ಗೌರೀಂ ಚ ಪೂಜಯೇತ್-ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಮಮ ವಧ್ವಾಃ ಸಕಲಸೌಭಾಗ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಶಚೀಂ ಗೌರೀಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ನಮಃ ಶಾಂಭ್ಯೈ ನಮಃ ಗೌರ್ಯೈ ನಮಃ ಇತಿ ಷೋಡಷ ಉಪ-ಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್-ಹಸ್ತದ್ವಯೇನ ಕಮಲೇ ಧಾರಯಂತೀಂ ಸ್ವಲೀಲಯಾ । ಹಾರನೂಪುರ ಸಂಯುಕ್ತಾಂ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ದೇವೀಂ ವಿಚಿಂತಯೇ । ಸರ್ವಮಂಗಲ ಮಾಂಗಲ್ಯೇ ನಮೋಸ್ತುತೇ । ದೇವೇಂದ್ರಾಣಿ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ದೇವೇಂದ್ರ ಪ್ರಿಯಭಾಮಿನಿ । ವೈವಾಹಂ ಭಾಗ್ಯಮಾರೋಗ್ಯಂ ಪುತ್ರ ಲಾಭಂ ಚ ದೇಹಿ ಮೇ ॥ ಸುವಾಸನೀಭ್ಯೋ ಮಂಗಲದ್ರವ್ಯಾದೀನಿ ದತ್ವಾ ॥ ವರೋ ಇಷ್ಟದೇವತಾಂಸ್ಮರನ್ ವಧೂ ಕಂಠೇ ಸೂತ್ರಂ ಬಧ್ನಾತಿ ಮಾಂಗಲ್ಯ ತಂತುನಾನೇನ ಮಮ ಜೀವನ ಹೇತುನಾ । ಕಂಠೇ ಬಧ್ನಾಮಿ ಸುಭಗೇ ತ್ವಂ ಜೀವ ಶರದಾಂ ಶತಂ ॥ ತತಃ ವರಃ ಗುಡಜೀರಕ ಅಕ್ಷತ ಹರಿದ್ರಾಖಂಡ ಯುತಾನಿ ಪಂಚ ಪಂಚ ಪೂಗೀಫಲಾನಿ ಪೀಠಾದೌ ನಿಧಾಯ । ಮಮ ವಿವಾಹ ವ್ರತಸ್ಯ ನಿರ್ವಿಘ್ನತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇತಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈಃ ಪೂಜ್ಯ

ಓಂ ನೀಲಲೋಹಿತೇ ಭವತಃ ಕೃತ್ಯಾಸಕ್ತಿರ್ವ್ಯಜ್ಯತೇ । ಏಧಂತೇ ಅಸ್ಯಾಜ್ಞಾತಯಃ ಪತಿರ್ಬಂಧೇಷು ಬಧ್ಯತೇ ॥ ಇತಿ ವಧೂವರಯೋ ಉತ್ತರೀಯವಸ್ತ್ರಪ್ರಾಂತೇ ಪೂಗೀಫಲಾದೀನಿ ಪುರೋಧಾಃ ಮಿಥೋ ಬಧ್ವಾ [ತದ್ಗ್ರಂಥಿಂವ್ರತಸಮಾಪ್ತಿ ಪರ್ಯಂತಂ ನ ವಿಸೃಜೇತ್] ವರೋದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇಗೃಣ್ಹಾತಿ"ಮಿತ್ರೋಸಿ"ಇತಿ॥ ದೇವಯಜನ ಮುದಾನಯನ್, ಪ್ರಾಗುದಕ್ಸಂಸ್ಥೇಷುಮಾಹರಿದ್ರಾಖಂಡಪೂಗೀಫಲಹಿರಣ್ಯಾದಿಯುತೇಷು,ಸಪ್ತತಂಡುಲರಾಶಿಂಕೃತ್ವಾಪದಕ್ರಮಣಾರ್ಥಂತೇಷುವಧೂ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಂ ಕ್ರಮೇಣ ನಿಧಾಪಯತಿ । ಏಕಮಿಷೇ ವಿಷ್ಣುಸ್ತ್ವಾನ್ವೇತು । ದ್ವೇ ಊರ್ಜೇ ವಿಷ್ಣುಸ್ತ್ವಾನ್ವೇತು ।

ತ್ರೀಣಿ ವ್ರತಾಯ ವಿಷ್ಣುಸ್ತ್ವಾನ್ವೇತು | ಚತ್ವಾರಿಮಾಯೋಭವಾಯ ವಿಷ್ಣುಸ್ತ್ವಾನ್ವೇತು । ಪಂಚಪಶುಭ್ಯೋ ವಿಷ್ಣು-ಸ್ತ್ವಾನ್ವೇತು | ಷಡ್ರಾಯಸ್ಪೋಷಾಯ = । ಸಪ್ತ ಸಪ್ತೇಭ್ಯೋ ಹೋತ್ರಾಭ್ಯೋ ವಿಷ್ಣುಸ್ತ್ವಾನ್ವೇತು । ಸಪ್ತಮಂ ಪದಂ ಉಪಗ್ರಹ್ಯ ಜಪತಿ-ಸಖಾಯಃ ಸಪ್ತಪದಾ ಅಭೂಮ । ಸಖ್ಯಂತೇ ಗಮೇಯಂ | ಸಖ್ಯಾತ್ತೇ ಮಾಯೋಷಂ। ಸಖ್ಯಾನ್ಮೇಮಾಯೋಷ್ಠಾಃ ॥ ಅಸ್ಮೇದೇವಾಸೋ = ರಹನ್। ಬಾಂಧವಾಯ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ ದದ್ಯುಃ। ಆರ್ತ್ವಿಕ್ಯಂ ಕುರ್ಯಾತ್| ಸಭಾಪೂಜಾಂಕೃತ್ವಾ ವಿಸೃಜೇತ್ ।

ವಿವಾಹಹೋಮಃ :- ವರಃ ಶುಚೌದೇಶೇ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿ ಲೌಕಿಕ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ತಸ್ಮಿನ್ನಾರೋಪಿ-ತಮಗ್ನಿಂ ॥ ಉಪಾವರೋಹ ಜಾತವೇದಃ ಪುನಸ್ತ್ವಂ । ದೇವೇಭ್ಯೋ ಹವ್ಯಂ ವಹನಃ ಪ್ರಜಾನನ್ । ಆಯುಃ ಪ್ರಜಾಂರಯಿಮಸ್ಮಾಸು ಧೇಹಿ । ಅಜಸ್ರೋದೀದಿಹಿನೋ ದುರೋಣೇ ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸುವರೋಂ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ । ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ= ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಪ್ರತಿಗೃಹೀತಾಯಾಮಸ್ಯಾಂ ಭಾರ್ಯಾತ್ವ ಸಿದ್ಧ್ಯೇ ಗೃಹಾಗ್ನಿಸಿದ್ಧ್ಯೇ ಚ ಅನಯಾ ನವೋಢಯಾ ವಧ್ವಾ ಸಹ ವಿವಾಹಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ವಿವಾಹಹೋಮಃ ಕರ್ಮ ಆಘಾರವತ್ತಂತ್ರಂ ಪಂಚದಶದಾ ರುರಿಧ್ಮಃ ಅಗ್ನೀಷೋಮಾ ವಾಜ್ಯಭಾಗೌ ಯೋಜಕೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಅಗ್ನಿರ್ದೇವತಾ ಲಾಜಾ ಹವಿಃ ಅನ್ವಾಧಾಯ, ಪಾತ್ರಾ ಸಾಧನಕಾಲೇ ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಂ ಸ್ರುವಂ ಪ್ರಣೀತಾಪ್ರಣಯನಂ ಶೂರ್ಪಂಪ್ರೋ-

ಕ್ಷಣೀಂ ಬರ್ಹಿರಿಧ್ಮಪ್ರವ್ರಶ್ಚನಾನಿಸ್ಥಂ ಮೇಕ್ಷಣಂ ದೃಷದಂಚೇತಿ ಸಾದಯಿತ್ವಾ । ಅಪ್ರಣೀತಾಭ್ಯಃ ಕೃತ್ವಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾತ್ ಶೂರ್ಪಂ ನಿಧಾಯ ತಸ್ಮಿನ್ಪ್ರಾಗಗ್ರೇ ಪವಿತ್ರೇ ನಿಧಾಯ । ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ = ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ । ಅಗ್ನಯೇ ಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ। ತ್ರಿರ್ಯಜುಷಾ ಸಕೃತ್ತೂಷ್ಣೀಂ ದೇವೋ = ಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಾಮೀಂ ಇತಿ ನಿರೂಪ್ಯ ತ್ರಿರ್ಲಾಜಾನ್ನಿರೂಪ್ಯ ತೂಷ್ಣೀಂ ಚತುರ್ಥಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಅಗ್ನಿ ಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ॥ ಸ್ವಯಮುತ್ಥಿತಾಯಾ ವಧ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣ ಸ್ಕಂದೇ ಸ್ವ ದಕ್ಷಿಣ ಬಾಹುಂ ನಿಧಾಯ ಹೃದಯಮಭಿಮೃಶತಿ—ಮಮ ಹೃದಯೇ ಹೃದಯಂತೇ ಅಸ್ತು ಮಮ ಚಿತ್ತೇ ಚಿತ್ತಮಸ್ತುತೇ । ಮಮವಾಚಮೇಕಮನಾಃ ಶ್ರುಣುಮಾಮೇವಾನುವ್ರತಾ । ಸಹಚರ್ಯಾ ಮಯಾ ಭವ । ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಕರ್ಣೇ ಜಪತಿ—ಮಾಂತೇ ಮನಃ ಪ್ರವಿಶತು ಮಾಂಚಕ್ಷುರ್ಮಾಮುತೇ ಭಗಃ । ಮಯಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ ಮಯಿ ಪ್ರಜ್ಞಾನಮಸ್ತು ತೇ । ಮಧು ಹೇ ಮಧ್ವಗಾಹೇ ಜಿಹ್ವಾ ಮೇ ಮಧುವಾದಿನೀ । ಮುಖೇ ಮೇ ಸಾರಘಂ ಮಧು ದತ್ಸು ಸಂವನನಂ ಕೃತಂ ॥ ಚಾಕ್ರವಾಕಂ ಸಂವನನಂ ಯನ್ನದೀಭ್ಯ ಉದಾಹೃತಂ । ಯದ್ವಿತ್ತಾ ಯೇನ ಗಂಧರ್ವೌ ತೇನ ಸಂವನಿನೌಸ್ವಃ॥ ಸ್ಪೃಶಾಮಿತೇ ಹಮಂಗಾನಿ ವಾಯುರಾಪಶ್ಚ ಮಾಪರಃ । ಮಾಂಚೈವಪಶ್ಯ

ಸೂರ್ಯಂ ಚ ಮಾಚಾನ್ಯೇಷು ಮನಃ ಕೃಥಾಃ ॥ ಸೋಮಃ ಪ್ರಥಮೋ ವಿವಿದೇ ಗಂಧರ್ವೋ ವಿವಿದ ಉತ್ತರಃ
ತೃತೀಯೋ ಅಗ್ನಿಷ್ಟೇ ಪತಿಸ್ತುರೀಯಸ್ತೇ ಮನುಷ್ಯಜಾಃ । ಸೋಮೋದದ್ಗಂಧರ್ವಾಯ ಗಂಧರ್ವೋದದಗ್ನಯೇ ।
ರಯಿಂ ಚ ಪುತ್ರಾಂಶ್ಚಾದಾದಗ್ನಿರ್ಮಹ್ಯಮಥೋ ಇಮಾಂ । ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರೇದಮವ ಸುಭಗೇ ವಾಜಿನೀವತಿ । ತಾಂ
ತ್ವಾ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಭೂತಸ್ಯ ಪ್ರಗಾಯಾಮಸ್ಯಗ್ರತಃ ॥ ಅಥಾಸ್ಯಾ ದಕ್ಷಿಣಮುತ್ತಾನಂ ಹಸ್ತಂ ಸ್ವಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇನ ನೀಚಾಹಸ್ತೇನ
ಯೋಮಾಭಿಮುಖಂ ಗೃಹ್ಣಾತೀ– ಗೃಭ್ಣಾಮಿತೇ ಸುಪ್ರಜಾಸ್ತ್ವಾಯ ಹಸ್ತಂ ಮಯಾಪತ್ಯಾ ಜರದಷ್ಟಿರ್ಯಥಾಸಃ ।
ಭಗೋ ಅರ್ಯಮಾ ಸವಿತಾ ಪುರಂಧಿರ್ಮಹ್ಯಂ ತ್ವಾ ದುರ್ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯ ದೇವಾಃ ॥ ವಧೂಂ ಸಬ್ರಹ್ಮಾಣ-
ಮಗ್ನಿಂ ಪರ್ಯಾಣಯತಿ—ಓಂ ಪರಿತ್ವಾಗ್ನೇ ಪುರಂ ವಯಂ ವಿಪ್ರಂಸಹಸ್ಯಧೀಮಹಿ । ಧೃಷದ್ವರ್ಣಂ ದಿವೇ ದಿವೇ
ಭೇತ್ತಾರಂ ಭಂಗುರಾವತಃ ॥ ಉಪವಿಶ್ಯ–ಪತ್ನ್ಯಾಮನ್ವಾ ರಬ್ಧಾಯ ಏಕಾದಶೋ ಪಯಮಾನೀರ್ಜುಹೋತಿ–ಓಂ
ಅಗ್ನೇ ಶರ್ಧಮಹತೇ ಸೌಭಗಾಯತವದ್ಯುಮ್ನಾನ್ಯುತ್ತಮಾನಿ ಸಂತು । ಸಂಜಾಸ್ಪತ್ಯಂಸುಯಮಮಾ ಕೃಣುಷ್ವ ಶತ್ರೂ-
ಯತಾ ಮಭಿತಿಷ್ಠಾಮಹಾಂಸಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ಶರ್ಧಾಯೇದಂ । ಓಂ ಸೋಮಾಯ ಜನಿವಿದೇ ಸ್ವಾಹಾ ।

ಸೋಮಾಯ ಜನಿವಿದ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಗಂಧರ್ವಾಯಜನಿವಿದೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಗಂಧರ್ವಾಯಜನಿವಿದ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಜನಿವಿದೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ಜನಿವಿದ ಇದಂ ॥ ಕನ್ಯಲಾ ಪಿತೃಭ್ಯೋಯತೀಪತಿಲೋಕಮವದೀಕ್ಷಾಮದಾಸ್ಥ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಪ್ರೇತೋಮುಂಚಾತಿ ನಾಮುತಃ ತಸ್ಸುಬದ್ಧಾಮಮುತಸ್ಕರತ್ । ಯಥೇಯಮಿಂದ್ರಮೀಢ್ವಃ ಸುಪುತ್ರಾ ಸುಭಗಾಸತೀ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇಂದ್ರಾಯ ಮೀಢುಷ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಇಮಾಂತ್ವಮಿಂದ್ರಮೀಢ್ವಃ ಸುಪುತ್ರಾಂ ಸುಭಗಾಂ ಕೃಣು । ದಶಾಸ್ಯಾಂ ಪುತ್ರಾನಾಧೇಹಿ ಪತಿಮೇಕಾದಶಂಕೃಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇಂದ್ರಾಯಮೀಢುಷ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಿ ರೈತುಪ್ರಥಮೋ ದೇವತಾನಾಂ ಸೋಽಸ್ಯೈ ಪ್ರಜಾಂ ಮುಂಚತು ಮೃತ್ಯುಪಾಶಾತ್ । ತದಯಂ ರಾಜಾ ವರುಣೋಽನುಮನ್ಯತಾಂ ಯಥೇಯಂ ಸ್ತ್ರೀಪೌತ್ರಮಘನರೋದಾತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ವರುಣ ರಾಜ್ಞೇ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಇಮಾಮಗ್ನಿಸ್ತ್ರಾಯತಾಂ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಃ ಪ್ರಜಾಮಸ್ಯೈ ನಯತು ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ । ಅಶೂನ್ಯೋಪಸ್ಥಾ ಜೀವತಾಮಸ್ತು ಮಾತಾ ಪೌತ್ರಮಾನಂದಮಭಿಪ್ರಬುಧ್ಯತಾಮಿಯಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಮಾತೇ ಗೃಹೇ ನಿಶಿಘೋಷ ಉತ್ಥಾದನ್ಯತ್ರತ್ವದ್ರುದತ್ಯಃ ಸಂವಿಶಂತು । ಮಾತ್ವಂವಿಕೇಶ್ಯುರಆವಧಿಷ್ಠಾ ಜೀವಪತ್ನೀ ಪತಿಲೋಕೇ ವಿರಾಜಪಶ್ಯಂತೀ ಪ್ರಜಾಂ ಸುಮನಸ್ಯಮಾನಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಅಪ್ರಜಸ್ತಾಂಪೌತ್ರಮೃತ್ಯುಂ ಪಾಪ್ಮಾನಮುತವಾಘಂ । ಶೀರ್ಷ್ಣಃ ಸ್ರಜಮಿವೋನ್ಮುಚ್ಯ ದ್ವಿಷದ್ಭ್ಯಃ ಪ್ರತಿಮುಂಚಾಮಿ

ಪಾಶಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಅಥ ವಧೂಮುತ್ಥಾಪ್ಯಾತ್ಮಗ್ನ್ಯೋಃ ಪಶ್ಚಾನ್ನೀತ್ವೋತ್ತರೇಣಾಗ್ನಿಂ ದಕ್ಷಿಣೇನ ಪದಾಶ್ಮಾನಮಾಸ್ಥಾಪಯಂತಿ । ಓಂ ಆತಿಷ್ಠೇಮಮಶ್ಮಾನಮಶ್ಮೇವತ್ವꣳಸ್ಥಿರಾಭವ । ಅಭಿತಿಷ್ಠಪೃತನ್ಯತಃ ಸಹಸ್ವಪೃತನಾಯತಃ ॥

ಯಥೈತಾಮಾನೀಯ ಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ತಿಷ್ಠಂತ್ಯಾ ಅಂಜಲೌ ವರ ಉಪಸ್ತೃಣೀತೇ । ಅಥ ತಸ್ಯಾಃ ಸೋದರ್ಯೋ ಭ್ರಾತಾವಾ ಭ್ರಾತೃಸ್ಥಾನೀಯಃ ಪಿತೃವ್ಯಪುತ್ರೋ ವಾ ಮಾತುಲಪುತ್ರೋ ವಾತತ್ಸನ್ನಿಹಿತೋ ವಾ ಗಂಧಾದ್ಯರ್ಚಿತಃ ಶೂರ್ಪಸ್ಥಾನ್ಲಾಜಾನ್ ಸವ್ಯೇಕ್ಷಣೇನ ಹಸ್ತೇನ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾದವದಾಯ ವಧ್ವಂಜಲಾವಾವಪತಿ । ಅಥಾಪರಾರ್ಧಾದವದಾಯ ತಥೈವಾವಪತಿ । ಪಂಚಾವತ್ತಿನಾಂತು ತ್ರಿರವದಾನಂ । ವರೋಽವತ್ತಾನ್ಲಾಜಾನಭಿಘಾರ್ಯ ಶೂರ್ಪಸ್ಥಾನ್ ಲಾಜಾನವತ್ತದೇಶಕ್ರಮೇಣಪ್ರತ್ಯಜ್ಯ ಪುರಸ್ತಾತ್ಪ್ರವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾಂಗುಲೇರ್ವಾಮಪಾರ್ಶ್ವೇನ ದರ್ವ್ಯೋರ್ವಜು ಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಇಯಂನಾರ್ಯುಪಬ್ರೂತೇಗ್ನೌ ಲಾಜಾನಾವಪಂತೀ ದೀರ್ಘಾಯುರಸ್ತು ಮೇಪತಿರ್ಜೀವಾತುಶರದಃ ಶತꣳ ಇಯಂ ನಾರ್ಯುಪ=ಶರದಃ ಶತꣳ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ (ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥) ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ಪ್ರವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ಅಥೈನಾಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಜ್ಯಮಗ್ನಿಂ ಪರ್ಯಾಣಯತಿ । ತುಭ್ಯಮಗ್ನೇಪರ್ಯವಹಂತ್ಸೂರ್ಯಾಂ ವಹತುನಾ ಸಹ । ಪುನಃ ಪತಿಭ್ಯೋ ಜಾಯಾಂದಾ ಅಗ್ನೇಪ್ರಜಯಾ ಸಹ ॥ ಪುನಃ ಪೂರ್ವವದಶ್ಮಾನಮಾಸ್ಥಾಪಯತಿ ॥ 'ಆತಿಷ್ಠೇಮಮಶ್ಮಾನಂ' ಇತಿ ಪುನಃ ಪೂರ್ವವದಾಗತ್ಯ ಪೂರ್ವವತ್ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯಾಪರಾರ್ಧಾದವದಾಯ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾದವದ್ಯತಿ । ಅಭಿಘಾರಯತಿ ಪ್ರತ್ಯನಕ್ತಿ ಪುರಸ್ತಾತ್ಪ್ರವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ।

'ಓಂ ಇಯಂನಾರ್ಯುಪಬ್ರೂತೇ' ಇತಿ ಹುತ್ವಾ ಪೂರ್ವವತ್ಪರ್ಯಾಣಯತಿ । ಓಂ ಪುನಃ ಪತ್ನೀಮಗ್ನಿರದಾದಾಯುಷಾ ಸಹವರ್ಚಸಾ । ದೀರ್ಘಾಯುರಸ್ಯಾ ಯಃ ಪತಿಃ ಸಜೀವತು ಶರದಃ ಶತಂ ॥ ಪುನಃ ಪೂರ್ವವ ದಶ್ಮಾನಮಾಸ್ಥಾಪಯತಿ ಆತಿಷ್ಠೇಮಮಶ್ಮಾನಮಿತಿ ॥ ಪೂರ್ವವದಾನೀಯ ತಥೈವ ಜುಹೋತಿ, ಇಯಂ ನಾರ್ಯುಪಬ್ರೂತೇ ಇತಿ ॥ ತೃತೀಯಮಗ್ನಿಂಪರ್ಯಾಣಯತಿ । ವಿಶ್ವಾ ಉತತ್ವಯಾ ವಯಂಧಾರಾ ಉದನ್ಯಾ ಇವ । ಅತಿಗಾಹೇಮಹಿದ್ವಿಷಃ ॥ ಪುನರುಪಸ್ತೀರ್ಯೋತ್ತರಾರ್ಧಾತ್ಸಕೃದವದಾಯದ್ವಿರಭಿಘಾರ್ಯ (ಪಂಚಾವತ್ತಿನಾಂ ತ್ರಿರಭಿಘಾರಣಂ) ಅಂತಃ ಪರಿಧೌ ಸಿಧಾಯ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಪುರಸ್ತಾತ್ತ್ರ್ಯಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ । ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ ॥ ಇತೀಶಾನ ಭಾಗೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಂ ಹುತ್ವಾ ॥ (ಪಕ್ವಾದೇವ ಸ್ವಿಷ್ಟವಶೀಭ್ಯಾಂ ಸೌವಿಷ್ಟಕೃತಂ ಜುಹೋತಿ ಲಾಜೈರಿತರತ್ರ ಇತಿ ಬೋಧಾಯನ ಸೂತ್ರೋಕ್ತತ್ವಾತ್ ನಾಮಮಂತ್ರೇಣೈವ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದ್ಧೋಮಃ ಕೇಚನವಿದ್ವಾಂಸಃ ಸ್ವಿಷ್ಟವಶೀಭ್ಯಾಂ ಸೌವಿಷ್ಟಕೃತಂಜುಹ್ವತಿ । ತತ್ರಮೂಲಂ ಚಿಂತ್ಯಂ) ಅಥ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಮಗ್ನೌ ಪ್ರಹೃತ್ಯಾಂಜಲಾವುದಕಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ । 'ವೈಶ್ವಾನರೇ ಹವಿರಿದಮ್'ಇತ್ಯಾದಿ ಸರ್ವಂ ಪೂರ್ವವತ್ ॥ ದರ್ವೀ ಕಾರ್ಯಂ ಸರ್ವಮಪಿ ವಧ್ವಂಜಲಿನೈವ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಅಥ ಜಯಪ್ರಭೃತಿಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮಾಂತಂ ಹುತ್ವಾಪೂರ್ಣಾಹುತಿಂ ವಿನಾ ಉತ್ತರಪರಿಷೇಕಪ್ರಣೀತಾವಿಮೋಕ ಬ್ರಹ್ಮೋದ್ವಾಸನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥ ಇತಿ ವಿವಾಹಹೋಮಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಅಥ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಪ್ರಯೋಗಃ— ಅಥ ವಿವಾಹಹೋಮಾನಂತರಮೇನಾಂ ವಧೂಂ ಪಿತ್ರಾದ್ಯಂಕೇ ಸ್ಥಿತಾಂ ದಕ್ಷಿಣ ಹಸ್ತೇ ಗೃಹೀತ್ವೋದ್ವಾಹಯತಿ ॥ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ನಯಾ ನವೋಢಯಾ ವಧ್ವಾಸಹ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ವಧೂಂದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಉದೂಹ್ಯಮಾನೋಜಪತಿ ॥ ಯೋ ವಧ್ವಶ್ಚಂದ್ರಂ ವಹತುಂ ಯಕ್ಷ್ಮಾ ಯಂತಿ ಜನಾಂ ಅನು । ಪುನ

ಸ್ತ್ವಾನ್ಯಜ್ಞಿಯಾ ದೇವಾನಯಾತು ಯತಆಗತಾಃ ಇತಿ॥ ಅಥೈನಾಂ ಸ್ವವಾಹನಮಾರೋಪ್ಯ ಸ್ವಾನ್ಗೃಹಾನಾನಯತಿ। ಪೂಷಾತ್ವೇತೋಃ ನಯತು ಹಸ್ತ ಗೃಹ್ಯಾಶ್ವಿನಾ ತ್ವಾಪ್ರವಹತಾꣳ ರಥೇನ । ಗೃಹಾನ್ಗಚ್ಛಗೃಹ ಪತ್ನಿಯಥಾಸೋವಶಿನೀತ್ವಂವಿದಥಮಾವದಾಸಿ–ಇತಿ॥ ಅಥ ಪಥಾನು ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸುಮಂತ್ರಯತೇ । ಸುಗಂಪಂಥಾನಮಾರುಕ್ಷ ಮರಿಷ್ಟꣳ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಹನಂ । ಯಸ್ಮಿನ್ವೀರೋನರಿಷ್ಯತ್ಯನ್ಯೇಷಾಂ ವಿಂವತೇ ವಸು–ಇತಿ ॥ ಅಥ ಯದಿ ಪಥಿಗಚ್ಛನ್ ಓಷಧಿ ವನಸ್ಪತಿನದೀವನಾನಿವಾಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ತದಾ ಯಥಾಲಿಂಗಂ ಜಪತಿ। "ಯಾಓಷಧಯೋಯಾವನಸ್ಪತಯೋ ಯಾನದ್ಯೋ ಯಾನಿ ಧನ್ವಾನಿಯೇವನಾ । ತೇತ್ವಾವತು ಪ್ರಜಾವತೀಂ ಪ್ರತ್ವೇಮುಂಚಂತ್ವꣳಹಸಃ"–ಇತಿ॥ ಅಥಜಾಯಾಂ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಪುರಸ್ಸರಂ ಸ್ವಗೃಹಾನ್ಪ್ರಾಪಯತಿ– "ಭದ್ರಾನ್ಗೃಹಾನ್ಸುಮನಸಃ ಪ್ರಪದ್ಯೇವೀರಘ್ನೀ ವೀರವತಃ ಸುವೀರಾನ್ । ಇರಾಂ ವಹತೋ ಘೃತ ಮುಕ್ಷಮಾಣಾಸ್ತೇಷ್ವಹꣳ ಸುಮನಾಃ ಸಂವಿಶಾನಿ"–ಇತಿ ಅಥೈನಾಂ ವಧೂಂ ಕಲ್ಯಾಣೀಂ ವಾಚಂ ವಾಚಯತಿ–॥ "ಪ್ರಜಾವತೀ ಪಶುಮತೀ ರಯಿಮತೀ ಪುಷ್ಟಿಮತೀ ತೇಜಸ್ವಿನೀ ಗೃಹಮೇಧಿನೀಯಶಸ್ವಿನೀ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸ್ವಿನೀ ಭೂಯಾಸಂ" ಇತಿ ॥ ಅಥ ಲೋಹಿತಮಾನಡುಹಂ ಚರ್ಮಪ್ರಾಚೀನಗ್ರೀವಮುತ್ತರಲೋಮಕಂ ಗೃಹ ಮಧ್ಯಆಸ್ತೀರ್ಯ ತಸ್ಮಿನ್ವಧೂಮುಪವೇಶಯತಿ "ಇಹಗಾವಃಪ್ರಜಾಯಧ್ವಮಿಹಾಶ್ವಾ ಇಹ ಪೂರುಷಾಃ । ಇಹೋ ಸಹಸ್ರ ದಕ್ಷಿಣೋ ರಾಯಸ್ಪೋಷೋ ನಿಷೀದತಂ" ಅಥಾಮಾತ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಕ್ಷ್ಮಾನಾರೋಪಯಂತಿ (ಹರಿದ್ವರ್ಣಾನಂಕುರಾರ್ಪಣ ಕೃತಾನಲಂಕಾರಾನಾರೋಪ

ಯಂತಿ) ಅಥ ದಂಪತೀ ನಕ್ಷತ್ರದರ್ಶನಪರ್ಯಂತಂ ವಾಚಂ ವಿಸೃಜೇತಾಂ ॥ ಅಥಾಹೋರಾತ್ರ್ಯೋಃ ಸಂಧಿಮೀಕ್ಷ್ಯ ಮಾಣವಮನುಮಂತ್ರಯತೇ– "ನೀಲಲೋಹಿತೇ ಭವತಃ = ಪತಿರ್ಬಂಧೇಷು ಬಧ್ಯತಾಂ ಇತಿ ॥ ಅಥೋದಿತೇಷು ನಕ್ಷತ್ರೇಷೂಭೌ ದಂಪತೀವಾಚಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ವತ್ಸಮನ್ವಾರಭ್ಯೋತ್ತಿಷ್ಠತಃ "ಉದಾಯುಷಾಸ್ವಾಯುಷೋದೋಷಧೀನಾಂ ರಸೇನೋತ್ಪರ್ಜನ್ಯಸ್ಯ ಶುಷ್ಮೇಣೋದಸ್ಥಾಮಮೃತಾಂ ಅನು ॥ ಇತಿ ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಅಥ ಪ್ರಾಚೀಮುದೀಚೀಂ ವಾ ದಿಶಮುಪನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ಧ್ರುವಮರುಂಧತೀಂ ಚ ವಧೂಂ ದರ್ಶಯತಿ । ಧ್ರುವೋಸಿ ಧ್ರುವಕ್ಷಿತಿರ್ಧ್ರುವಮಸಿ ಧ್ರುವತಃಸ್ಥಿತಃ । ತ್ವಂನತ್ರಾಣಾಂ ಮೇಥ್ಯಸಿ ಸಮಾಪಾಹಿ ಪೃತನ್ಯತಃ"—ಇತಿ ಧ್ರುವಂ । "ಸಪ್ತಋಷಯಃಪ್ರಥಮಾಂ ಕೃತ್ತಿಕಾನಾಮರುಂಧತೀಂ ಯದ್ಧ್ರುವತಾಂ ಹನಿಸ್ಯುಃ ॥ ಷಟ್ಕೃತ್ತಿಕಾಮುಖ್ಯಯೋಗಂ ವಹಂತೀಯಮಸ್ಮಾಕಮೇಧತ್ವಷ್ಟಮ್ಯರುಂಧತೀಂ ॥ ಇತ್ಯರುಂಧತೀಂ ಧ್ರುವಂಚ ದರ್ಶಯಂತಿ ॥ ಇತಿ ಗ್ರಹಪ್ರವೇಶಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ವ್ರತಚರ್ಯಾ—ಅಥಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದುಪವಿಶ್ಯ ಸ್ತ್ರಿಯಾನ್ವಾರಬ್ಧಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಅನಯಾನವೋಢಯಾ ವಧ್ವಾಸಹವ್ರತಗ್ರಹಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯಾಗ್ನ್ಯಲಂಕರಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಥಪಾಲಾಶೀಶ್ಚತಸ್ರಃಸಮಿಧ ಆರ್ದ್ರಾಸ್ಸಪಾಲಾಶಾಸ್ಸಪ್ರರೋಹಾಃ ಪ್ರಾದೇಶಮಾತ್ರೀರಪ್ರತಿಶಂಪ್ಯಾಕಗ್ರಾಘೃತಾನ್ವಕ್ತಾ ಅಭ್ಯಾಧಾಪಯನ್ವಾಚಯತಿ । ಯಜ್ಞವೃಕ್ಷ ಸಮಿಧೋವಾ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನೇವ್ರತಪತೇ ವೈವಾಹಂ ವ್ರತಂಚರಿಷ್ಯಾಮಿ ತಚ್ಛಕೇಯಂ ತನ್ಮೇರಾಧ್ಯತಾಂ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯೇ ವ್ರತಪತಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ವಾಯೋವ್ರತಪತೇ ವೈವಾಹಂ ವ್ರತಂ = ಸ್ವಾಹಾ । ವಾಯವೇ

ವ್ರತಪತಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯ ವ್ರತಪತೇ ವ್ರತಂ ಚರಿಷ್ಯಾಮಿ ... ವ್ರತಂ = ಸ್ವಾಹಾ । ಆದಿತ್ಯಾಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತೇವ್ಯೈವಾಹಂ = ಸ್ವಾಹಾ । ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತಯ ಇದಂ ॥ ಪುನರ್ಜಾಪಸ್ವನೇತ್ಯಾದಿ ॥ ಅನೇನ ವ್ರತೋಪಕ್ರಮಹೋಮಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ ॥ ಅಥ ತ್ರಿರಾತ್ರಂ ವ್ರತಂ ಚರತಃ । ಅಕ್ಷಾರಲವಣಾಶನಾವಧಃಶಾಯಿನೌ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಾವಾಸಾತೇ ॥ ಅಹತಾನಾಂ ವಾಸಸಾಂ ಪರಿಧಾನಂ ಸಾಯಂ ಪ್ರಾತಶ್ಚಾಲಂಕರಣಮಿಷುಪ್ರತೋದಯೋಶ್ಚ ಧಾರಣಮಗ್ನಿ ಪರಿಚರ್ಯಾಚೇತಿ ಸೂತ್ರಂ । ಅರತ್ನಿ ಮಾತ್ರಮೌದುಂಬರಂ ದಂಡಂ ಸೂತ್ರವೇಷ್ಟಿತಂ ಗಂಧಾನುಲಿಪ್ತಂ ಶಯ್ಯಾಯಾ ಅಧಃ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ವ್ರತ-ವಿಸರ್ಜನ ಪರ್ಯಂತಂ ನೋದ್ಧರೇತ್ । ಇತಿ ವ್ರತಗ್ರಹಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಔಪಾಸನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಅಥ ಔಪಾಸನಪ್ರಯೋಗಃ — ಪ್ರಥಮೌಪಾಸನೇ ವ್ರತಗ್ರಹಣಾನಂತರಮಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ದರ್ಭೇಷು ಸಪತ್ನೀಕೋ ವರಃಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಗಣಪತಿಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಅಗ್ನಿಸೂರ್ಯ ಪ್ರಜಾಪತಯಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಮಿತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ ಪೂರ್ವವದಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ "ಮಮೋಪಾತ್ತದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಅದ್ಯ ಆದಿಪ್ರಾಪಾಸನದ್ರವ್ಯೇಷ್ವನ್ಯತಮದ್ರವ್ಯೇಣ ಯಾವಜ್ಜೀವಂ ಸಾಯಂಪ್ರಾತರೌಪಾಸನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ, ತತ್ರೇದಾನೀಂ ಸಾಯಮೌಪಾಸನಾಹುತಿಂ ವ್ರೀಹಿಭಿರ್ಹೋಷ್ಯಾಮಿ" ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಜುಷ್ಟೋದಮೂನಾ ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ತದುತ್ತರತಃ ಪಾತ್ರೇ ಹವನೀಯದ್ರವ್ಯಂ ನಿಧಾಯ ದರ್ಭದ್ವಯ ಮಗ್ನೌ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ ಹೋಮದ್ರವ್ಯಂ ಪರ್ಯಗ್ನಿಕೃತ್ವೋದಙ್ನಿರಸ್ಯಾಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ದರ್ಭೇಷ್ವಾಸಾದ್ಯ॥ "ಜುಷಸ್ವನ" ಇತ್ಯಾದಿತಃ ಅಗ್ನಿಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ಅಲಂಕೃತ್ಯ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ತೂಷ್ಣೀಮೇಕಾಂ ಸಮಿಧಮಗ್ನೌ ನಿಧಾಯ ತಸ್ಯಾಮಾದೀಪ್ತಾಯಾಂ ತತ್ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗೇ ಹೋಮದ್ರವ್ಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಹಸ್ತಬಿಲೇನ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಃ ಪ್ರಬಾಹುಗ್ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣತೋಽತಿಹಾಯ ಪುನಃ ಪೂರ್ವಾಧಿಕಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸಮಿಧ್ಯೇವ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಪ್ರತ್ಯಗ್ಘಸ್ತಬಿಲೇನಾ

ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಂ ಪ್ರತಿಮುಖಂ ಪ್ರಬಾಹುಗ್ಜುಹೋತಿ । ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ॥ ಇತಿ ಮನಸಾ ॥ (ವ್ರೀಹೀಣಾಂ ವಾ ಯವಾನಾಂ ವಾ ಶತಮಾಹುತಿರಿಷ್ಯತೇ । ನಿರ್ವಾಪಣಸಂಸ್ರಾವಣ ಲಾಜಹೋಮನಿತ್ಯಹೋಮಾಂಶ್ಚ ಕಾಯತೀರ್ಥೇನ ಕುರ್ಯಾತ್ । ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಮೂಲದೇಶಃ ಕಾಯ ತೀರ್ಥಂ) ಪುನರ್ಜಪಸ್ವನ ಇತ್ಯಾದ್ಯುತ್ತರಪರಿಷೇಕಂ ಕೃತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಮೇಕಾಂ ಸಮಿಧಮಗ್ನೌ ನಿಧಾಯ ಉತ್ಥಾಯಾಗ್ನಿಮುಪತಿಷ್ಠತೇ । 'ಯಂತ್ವೈಅಗ್ನೇ' ಇತಿ ತ್ರಿಭಿಃ ಪರ್ಯಾಯೈರ್ಮಯಿಮೇಧಾಂ ಮಯಿಪ್ರಜಾಮಿತಿ ತಿಸೃಭಿಃ ॥ ಅಥೋಪವಿಶ್ಯ 'ಮಾನಸ್ತೋಕೇ' ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯಾಗ್ನೇಃ ಪೂರ್ವಭಾಗೇವಾನಾಮಿಕಯಾ ಭಸ್ಮಗೃಹೀತ್ವಾ ಓಜೋಸೀತಿ ಸಪ್ತಸ್ಥಾನಾನಿ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ 'ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಮೇಧಾ' ಮಿತ್ಯಾಶಿಷಃ ಪ್ರಾರ್ಥಯಿತ್ವಾ ಸ್ವಗೋತ್ರ ಪ್ರವರಮುಕ್ತ್ವಾಭಿವಾದ್ಯಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕೃತ್ಯ "ಅಗ್ನೇನಯ ಸುಪಥಾರಾಯೇ" 'ಪ್ರವಃಶುಕ್ರಾಯ' ಇತ್ಯಾದೀನುಕ್ತ್ವಾ ನಮಸ್ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಯದಿ ಪರಿಸ್ತೃಣಾತಿ ನ ತಾನ್ಪ್ರಹರತಿ,-ಧಾರಯತ್ಯೇವ-ಇತಿ ಸಾಯಮೌಪಾಸನಂ। ಅಥ ಪ್ರಾತರೌಪಾಸನಾಹುತಿಂ ತಂಡುಲೈರ್ಹೋಷ್ಯಾಮಿ — ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ (ವ್ರೀಹಿಭಿರ್ವಾ) ತತ್ರ ಅಗ್ನಿಸ್ಥಾನೇ "ಸೂರ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ" ತಾಮುತ್ತರತೋಽಹಾಯ ದ್ವಿತೀಯಾಮಾಹುತಿಂ ಪೂರ್ವತೋ ಭೂಯಸೀಮಪಾದಾಯ ತದ್ವದೇವ ಪ್ರತಿಮುಖಂ ಪ್ರಬಾಹುಗ್ಜುಹೋತಿ । ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಸ್ವಾಹೇತಿ ಮನಸಾ ॥ ಶೇಷಂ ಸಮಾನಂ ॥

ಚತುರ್ಥೀಪ್ರಯೋಗಃ—ಅಥ ಚತುರ್ಥ್ಯಾಂ ರಾತ್ರೇರಪರಭಾಗೇ ಬುದ್ಧ್ವಾ ವಧೂವರೌ ಹಸ್ತಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ತದುತ್ತರತಃ (ವಿವಾಹಾಗ್ನೇರುತ್ತರತಃ)ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ ತಮೇವಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಪುನಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಮನಯಾ ನವೋಢಯಾ ವಧ್ವಾ ಸಹ ಚತುರ್ಥ್ಯಾಂ ರಾತ್ರೌ ಪಕ್ವಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಚತುರ್ಥೀಪಕ್ವಹೋಮಃ ಕರ್ಮಾಘಾರವತ್ತಂತ್ರಂ ಪಂಚದಶದಾರುರಿಧ್ಮಾಗ್ನೀ ಷೋಮಾವಾಜ್ಯಭಾಗೌ ಪಕ್ವಮೋದನಂ ಪಾಯಸಂ ವಾ ಹವಿರ್ಜಾತವೇದೋಗ್ನಿರ್ದೇವತಾ ಅಗ್ನಿಃಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್ — ತದಂಗಮನ್ವಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಆಪ್ರಣೀತಾಭ್ಯಃ ಕೃತ್ವಾ "ಜಾತವೇದಸೇಗ್ನಯೇಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ"ತಿ ಹವಿರ್ನಿರೂಪ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯಾಗ್ನಾವಧಿಶ್ರಿತ್ಯಾಜ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಾದ್ಯಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾಸ್ರುವೇಣ ದರ್ವ್ಯಾಮುಪಸ್ತೀರ್ಯ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾಚ್ಚ

ರೋರವದಾಯಾಪರಾರ್ಧಾದವದ್ಯತ್ಯಭಿಘಾರಯಂತಿ ಪ್ರತ್ಯಸಕ್ತಿ ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ "ಓಂ ಯಸ್ತ್ವಾ ಹೃದಾ ಕೀರಿಣಾ ಮನ್ಯಮಾನೋ ಮರ್ತ್ಯಂ ಮರ್ತ್ಯೋ ಜೋಹವೀಮಿ । ಜಾತವೇದೋ ಯಶೋ ಅಸ್ಮಾಸುಧೇಹಿ ಪ್ರಜಾಭಿರಗ್ನೇ ಅಮೃತತ್ವಮಶ್ಯಾಂ । ಯಸ್ಮೈತ್ವಂ ಸುಕೃತೇ ಜಾತವೇದ ಉ ಲೋಕಮಗ್ನೇ ಕೃಣವಸ್ಯೋನಂ । ಅಶ್ವಿನಂ ಸಪುತ್ರಿಣಂ ವೀರವಂತಂ ಗೋಮಂತಂ ರಯಿಂನ ಶತೇ ಸ್ವಸ್ತಿಸ್ವಾಹಾ । ಜಾತವೇದಸೇಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್‌ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ಪುನರ್ದರ್ವ್ಯಾಮುಪಸ್ತೀರ್ಯ ಉತ್ತರಾರ್ಧಾತ್ಸಕೃಚ್ಛರುಮವದಾಯಾಂತಃ ಪರಿಧೌ ನಿಧಾಯಶಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಅಗ್ನೇ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತೇ ತ್ವಂ ದೇವಾನಾಂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಿರಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಾ ನಾಥಕಾಮಃ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಯಾಸ್ಯಾಂ ಪತಿಘ್ನೀತನೂಃ ಪ್ರಜಾಘ್ನೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಘ್ನೀ ಜಾರಘ್ನೀಮಸ್ಯೈತಾಂ ಕೃಣೋಮಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ವಾಯೋ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತೇತ್ವಂ ದೇವಾನಾಂ = ॥ ವಾಯವೇ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತೇ ತ್ವಂ = ॥ ಆದಿತ್ಯಾಯ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತೇ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತೇ ತ್ವಂ = ॥ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಯ ಇದಂ ॥ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಪುರಸ್ತಾತ್ ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ "ಓಂ ಹವ್ಯವಾಹಮಭಿಮಾತಿಷಾಹಂ = ಮಾಹುವೇಮೋಂ ೩. ಸ್ವಿಷ್ಟಮಗ್ನೇ = ಅಯಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ ॥ ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ಮೇಕ್ಷಣಮಗ್ನೌ ಪ್ರಹೃತ್ಯ ಪರಿಧ್ಯಪಾನಿನಯನಾದ್ಯುತ್ತರಪರಿಷೇಕಾತ್ ಪ್ರಾಕ್ಕೃತ್ವಾ

ವಧೂಮೂರ್ಧ್ನಿ ಹಿರಣ್ಯಮಂತರ್ಧಾಯಾಜ್ಯಶೇಷೇಣ ಸಂಸ್ರಾವಂ ಜುಹೋತಿ । ಓಂ ಭೂಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಭುವಃ ಸ್ವಾಹಾ ವಾಯವ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥ ಅಥೈನಾಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಗ್ನಿಂ ಪರ್ಯಾಣಯತಿ । ಅರ್ಯಮ್ಣೋ ಅಗ್ನಿಂ ಪರಿಯಂತು ಕ್ಷಿಪ್ರಂ । ಪ್ರತೀಕ್ಷಂತಾಂಶ್ವಶ್ರುವೋ ದೇವರಾಶ್ಚ ಇತಿ ॥ ಅಥಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಪೂರ್ವವದುಪವಿಶ್ಯ 'ಜಂಪಸ್ವನ' ಇತ್ಯಾದ್ಯುತ್ತರಪರಿಷೇಕಂ ಪ್ರಣೀತಾವಿಮೋಕಂ ಬ್ರಹ್ಮೋದ್ವಾಸನಂಚ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ಚತುರ್ಥೀ ಹೋಮಃ ॥

ಅಥ ವ್ರತವಿಸರ್ಜನಂ—ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ನವೋಢಯಾ ವಧ್ವಾಸಹ ವ್ರತವಿಸರ್ಜನಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ॥ ತತ್ರಾಗ್ನಿವಾಯ್ವಾದಿತ್ಯ ವ್ರತಪತಯೋ ದೇವತಾ ಆಜ್ಯಂ ದ್ರವ್ಯಂ ಪಾಲಾಶಸಮಿಧೋಹವಿಃ ಸನ್ನ್ಯೋಯಕ್ಷ್ಯೇ। ಇತ್ಯನ್ವಾಧಾನಂ ಕೃತ್ವಾಗ್ನ್ಯಲಂಕರಣಾಂತಂ ಸರ್ವಂ ಪೂರ್ವವತ್ ಕೃತ್ವಾ ಸಮಿಧೋಭ್ಯಾಧಾಪಯುನ್ ವಾಚಯತಿ —"ಅಗ್ನೇವ್ರತಪತೇ ವ್ರತಮಚಾರಿಷಂ ತದಶಕಂ ತನ್ಮೇರಾಧಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇವ್ರತಪತಯ ಇದಂ॥ ವಾಯೋವ್ರತಪತೇ — । ಆದಿತ್ಯವ್ರತಪತೇ — । ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಪತೇ —। ಪೂರ್ವವದುದ್ದೇಶತ್ಯಾಗಃ ॥ ಜಂಪಸ್ವನ ಇತ್ಯಾದಿ ಸರ್ವಂ ಪೂರ್ವವತ್ ॥ ಇತಿ ವ್ರತಂ ವಿಸೃಜ್ಯಾಥ ಶಯ್ಯಾಯಾಂ ದಂಡಮುತ್ಥಾಪಯತಿ ॥ ಊರ್ಜಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಧ್ಯುತ್ಥಿತೋಸಿ । ವನಸ್ಪತೇ ಶತವಲ್ಶೋ ವಿರೋಹ । ತ್ವಯಾ ವಯಮಿಷಮೂರ್ಜಂ ಮದಂತಃ। ರಾಯಸ್ಪೋಷೇಣ ಸಮಿಷಾಮದೇಮ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥೈನಂ ವಧ್ವೈ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ॥ "ಪ್ರಜಾಯಾತ್ವಾಸಂಸೃಜಾಮಿ ಮಾಸರೇಣ ಸುರಾಮಿವ"

ತಂ ವಧೂಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತಿ । '' ಪ್ರಜಾವತೀ ಭೂಯಾಸಂ'' । ಅಥೈನಂ ವರಾಯ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ । ಪ್ರಜಯಾತ್ವಾ ಪಶುಭಿಃಸꣳಸೃಜಾಮಿ ಮಾಸರೇಣ ಸುರಾಮಿವ'' ತಂ ವರಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತಿ । ''ಪ್ರಜಾವಾನ್ಪಶುಮಾನ್ಭೂಯಾಸಂ'' ಇತಿ । ಅಥೈನಂ ಸ್ಥೂಣಾದೇಶೇ ನಿದಧಾತಿ । (ಸ್ತಂಭೋಪರೀತ್ಯರ್ಥಃ) ಇತ ಊರ್ಧ್ವಂ ಶ್ರೌತಾಧಾನಪರ್ಯಂತಂ ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನಿರಜಸ್ರೋ ಧಾರ್ಯಃ । ಅಥವಾ ಸಮಾರೋಪ್ಯ ಕರ್ಮಣ್ಯು-ಪಾವರೋಹ್ಯಃ ॥

ಅಥ ಉಪಸಂವೇಶನಂ ॥ ಶ್ರೀಮಂತಮಂಗಾರಂ ಸಮ್ಮೃಷ್ಟೋಪಲಿಪ್ತಂ ಗಂಧವಂತಂ ಪುಷ್ಪವಂತಂ ದೀಪವಂತಂ ತಲ್ಪವಂತಂ ಸಾಧಿವಾಸಂ ದಿಕ್ಷು ಸರ್ಪಿಃಸೂತ್ರೇಂಧನಪ್ರದ್ಯೋತಿತಮುದಕುಂಭಾದರ್ಶೋಚ್ಛ್ರಿರಸು ಪ್ರವಿಶ್ಯ ವಧೂಂ ಶಯ್ಯಾಯಾಂಶಾಯಯಿತ್ವಾ ತಸ್ಯಾಃ ಸಮೀಪೇ ಸ್ವಯಮುಪವಿಶ್ಯ ಜಪತಿ । ಉದೀರ್ಷ್ವಾತೋವಿಶ್ವಾವಸೋ ನಮಸೇಡಾಮಹೇ ತ್ವಾ । ಅನ್ಯಾಮಿಚ್ಛ ಪ್ರಫರ್ವ್ಯꣳ ಸಂಜಾಯಾಂ ಪತ್ಯಾಸೃಜ ॥ ಉದೀರ್ಷ್ವಾತಃ ಪತಿವತೀಹ್ಯೇಷಾ ವಿಶ್ವಾವಸುಂ ನಮಸಾ ಗೀರ್ಭಿ ರೀಟ್ಟೇ । ಅನ್ಯಾಮಿಚ್ಛ ಪಿತೃಷದಂ ವ್ಯಕ್ತಾꣳ ಸತೇ ಭಾಗೋ ಜನುಷಾ ತಸ್ಯ ವಿದ್ಧಿ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥಾಸ್ಯಾ ಯೋನಿಂ ವಿವೃಣೋತಿ । ಪ್ರಜಾಯೈತ್ವಾ ಸꣳ ಸೃಜಾಮಿ ಮಾಸರೇಣಸುರಾಮಿವ ॥ ಇತಿ ॥ ಸಾ ಅಥೈನಾಮುಪಸಂವೇಶಯಂತಿ (ಸಂಯೋಗಂಕರೋತಿ) ''ಪ್ರಜಾಪತಿಃಸ್ತ್ರಿಯಾಂ ಯಶಃ'' ಇತ್ಯೇತಮನುವಾಕಮುಕ್ತ್ವಾ ವಿಂಥುನೀಭೂಯ । ವಾಮಂ ಯದ್ಯಶ್ಶ್ರು ಕುಂಯಾರ್ತಾತ್ಮಾಮನುಮಂತ್ರಯಂತೇ । ಜೀವಾꣳ ರುದಂತಿ ವಿಮಯಂತೇ ಅಧ್ವರೇ ದೀರ್ಘಾಮನು ಪ್ರಸಿತಿಂ ದೀಧಿಯುರ್ನರಃ । ವಾಮಂ

ಪಿತೃಭ್ಯೋಯಂ ಇದಂ ಸವೋರಿರೇಮಂಯಃ ಪತಿಭ್ಯೋ ಜನಯಃ ಪರಿಷ್ವಜೇ । ಇತಿ । ತತ ಆರಾರ್ತಿಕಂ ಕೃತ್ವಾಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತಾನ್ ದದ್ಯುಃ [ಅತ್ರಯೋನಿವಿವೃಣನಾದಿಕಂ ನ ಕುರ್ವಂತಿ, ಶಿಷ್ಟೈರನಾಚರಿತತ್ವಾತ್ ಲೌಕಿಕವಿರೋಧಾಚ್ಚ । ಕಿಂತುಮಂತ್ರಾವೃತ್ತಿರೇವ । ಜಪೇ ದಂದೀಪ್ವಾರ್ತೇತಿ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಸ್ತ್ರೀಯಂ ಜೀವಾನಿತಿ ಕ್ರಮಂಶಃ '' ಪ್ರ.ರತ್ನೇ]

ಗರ್ಭಾಧಾನ ಪ್ರಯೋಗಃ (ಋತುಶಾಂತಿಂಚ) : ಕರ್ತಾ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರವರ್ಜಿತೇ ಶುಭೇ ಮುಹೂರ್ತೇ ಪ್ರಾತರ್ಮಂಗಲಸ್ನಾನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಹುತ್ವಾ ಸ್ನಾನಾದಿವಿಜತಂಸ್ತ್ರಿಯಂ ವಿಧಾಯ ಪವಿತ್ರ ಪಾಣಿರಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮ ಅಸ್ಯಾಂ ಭಾರ್ಯಾಯಾಂ ಜನಿಷ್ಯಮಾಣ ಗರ್ಭಸ್ಯ ಬೀಜಗರ್ಭಸಮುದ್ಭವೈನೋ ನಿಬರ್ಹಣ ಪೂರ್ವಕಂ ಪ್ರಜಾಸಂಸ್ಕಾರಾತಿಶಯ ದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಗರ್ಭಾಧಾನಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ ತದಾದೌ=ಪ್ರಥಮ ರಜೋದರ್ಶನ ಕಾಲೇ ಸಮುತ್ಥಿತ ತಿಥಿವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಯೋಗಕರಣ ಲಗ್ನದೋಷಶಾಂತ್ಯರ್ಥಮೃತುಂ ಶಾಂತಿಂಕರಿಷ್ಯೇತದಂಗ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನಂ, ಕರ್ಮಣಃ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ ನಾಂದೀ ಸಮಾರಾಧನಂ ಸ್ವಸ್ತಿಪುಣ್ಯಾಹ ವಾಚನಂ ಸವಿತೃವೇಧಸೌ ಪ್ರೀಯೇತಾಮ್ ''ಇತಿ ವಿಶೇಷಃ । ಉದಕ ಶಾಂತಿ ಪ್ರತಿಸರ ಬಂಧೌಚ ಕೃತ್ವಾ ಶುಚೌ ಸಮೇದೇಶೇ ಉಧೃತ್ಯಾವೋಕ್ಷ್ಯ ಪ್ರಸ್ಥಾಷ್ಟಭಿರ್ಧಾನ್ಯೈಸ್ತದರ್ಧ ತಂಡುಲೈಸ್ತದರ್ಧ ತಿಲೈಶ್ಚೋಪರ್ಯುಪರಿ ಆರತ್ನಿಮಾತ್ರಂ ಸಮಚತುರಸ್ರಂ ಸ್ಥಂಡಿಲಂ ಕೃತ್ವಾ ತನ್ಮಧ್ಯೇ ನಳಿನಮಷ್ಟ ದಳಮುಲ್ಲಿಖ್ಯ ದೂರ್ವಾಕ್ಷತ ಫಲೈರವಕೀರ್ಯ ತಂತುವೇಷ್ಟಿತಂ ಸಂಧೂಪಿತಂ ಕುಂಭಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಣ್ಯಾ ಸಹೋತ್ತರತಃ ಸಾದಯಿತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಂ ಸಂಸ್ಕೃತಾಭಿಃ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಭಿಃ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ''ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಾನಂ'' ಇತಿ ಸ್ಥಂಡಿಲಮಧ್ಯೇ ಕುಂಭಂ ನಿಧಾಯ ಪವಿತ್ರ ಮಂತರ್ಧಾಯ ''ಆಪೋವಾ ಇದಂ ಸರ್ವಂವಿಶ್ವಾ ಭೂತಾನ್ಯಾಪಃ ಪ್ರಾಣಾವಾ ಆಪಃ ಪಶವ ಆಪೋಽನ್ನ ಮಾಪೋಽ ಮೃತಮಾಪಃ ಸಂಮ್ರಾಡಾಪೋ ವಿರಾಡಾಪ ಸ್ವರಾಡಾಪಶ್ಛಂದಾಂಸ್ಯಾಪೋ ಜ್ಯೋತೀಂಷ್ಯಾಪೋ ಯಜೂಂಷ್ಯಾಪಃ ಸತ್ಯಮಾಪಃ ಸರ್ವಾ ದೇವತಾ ಅಪೋ

ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರಾಪ ಓಮ್'' ಇತಿ ಅಬ್ಲಿಂಗಾಭಿಶ್ಚೋದಕೈಃ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ಗಂಧಾದಿಭಿರಲಂ ಕೃತ್ಯ ಪಂಚಮೃತ್ತಿಕಾಃ ಪಂಚಪಲ್ಲವಾನ್ ಪಂಚತ್ವ
— — —

ಚಶ್ಚ ವಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ನವರತ್ನಮಿಂಪತ್ಕಾಂಚನಂ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ಯ ನವವಸ್ತ್ರೇಣಾಚ್ಛಾದ್ಯ ಚೂತಪಲ್ಲವೈರ್ಬಿಲ್ವ ಪಲ್ಲವೈರ್ವಾವಕೀರ್ಯ ನಾಳಿಕೇರ ಫಲೇನಾಪಿ ಧಾಯ ದರ್ಭೈರ್ದೂರ್ವಾದಿನಾ ಪ್ರತಿಚ್ಛಾದ್ಯ ಸಂಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ಕುಂಭೇ ವರುಣಮಾವಾಹ್ಯ ಸಂಪೂಜ್ಯ ತತ್ರೈವ ''ಬ್ರಹ್ಮ ಜಜ್ಞಾನಂ'' ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪುರುಷಂ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿರಾವಾಹ್ಯ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈರಭ್ಯರ್ಚಯೇತ್ 'ಪಂಚಗವ್ಯ ಮೇಲನಂ ಕೃತ್ವಾ ಕುಂಭೇ ಕಿಂಚಿನ್ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ ತತೋಸ್ಮಿನ್ ಋತುಶಾಂತಿಕರ್ಮಣಿ ಪೂರ್ವಸ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ಜಪಾರ್ಥಂ ತ್ವಾಮಹಂ ವೃಣೇ । ಇತ್ಯಾದಿ ಚತುರೋಽಷ್ಟೌ ವಾ' ಶ್ರೋತ್ರಿಯಾನ್ವಿಪ್ರಾನಾಚಾರ್ಯಂಚ ವೃತ್ವಾ ಗಂಧಾದಿಭಿರಭ್ಯರ್ಚಯೇತ್॥ ಅಥಾಚಾಂತಾ ಋತ್ವಿಜಃ ಕುಂಭಮನ್ವಾರಭ್ಯ ಜಪೇಯುಃ ''ಓಂ ನಾರಾಯಣಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ — ಪ್ರಚೋದಯಾತ್'' ಇತಿ ಅಷ್ಟ ಸಹಸ್ರಮಷ್ಟ ಶತಂ ವಾ 'ಅಗ್ನಿಮೀಳೇ । ಇಷೇತ್ವೋರ್ಜೇತ್ವಾ ಅಗ್ನ ಆಯಾಹಿ ಶಂನೋದೇವೀಃ ಇತಿ ವೇದಾದೀನ್ । ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಃಶುಚಯಃ । ಪವಮಾನಃ ಸುವರ್ಜನಃ । ವರುಣ ಸೂಕ್ತಂ । ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತಂ ಪುರುಷಸೂಕ್ತಂ। ಭದ್ರಂ ಕರ್ಣೇಭಿಃ — ಯುದಾಯುಃ॥ ಸ್ವಸ್ತಿನ ಇಂದ್ರೋ ವೃದ್ಧಶ್ರವಾಃ — ದಧಾತು॥ ಇತಿ ಓಂ ಶಾಂತಿ ಇತಿ ತ್ರಿಃ॥ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ — ರೋಮಿ॥ ತಚ್ಛಂಯೋ — ಶಾಂತಿಃ। ನಮೋ ವಾಚೇ — ಪಿತರೋನುಮದಂತು॥ ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಇತಿ ತ್ರಿಃ॥ ಋುಚಾಂ ಪ್ರಾಚೀ ಮಹತೀದಿಗುಚ್ಯತೇ — ಯೇಭ್ಯಶ್ಚೈನತ್ಪ್ರಾಹುಃ ॥ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ । ಅಭಿರ್ಗೀರ್ಭಿಃ ಇತ್ಯಂತಂ ಪಠಿತ್ವಾ ॥ ಅಥ ಕುಂಭಂ ಪುನಃಸಂಪೂಜ್ಯ ಪ್ರಸಾದಂ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ ದೇವತಾ ಮಂದ್ವಾಸ್ಯ ಅಲಂಕೃತಾಂ ಪತ್ನೀಂ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೀಮುಪವೇಶ್ಯ ಕುಂಭೋದಕೈಃ ಋತ್ವಿಜಃ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ, ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ''ಋತಂಚ ಸತ್ಯಂಚಾಭೀದ್ಧಾ — ಚಾಂತರಿಕ್ಷ ಮಥೋ ಸುವಃ ಇತಿ ತ್ರಿಭಿರ್ಮಂತ್ರೈಃ ಸ್ನಾಪಯೇಯುಃ ॥ ಆಚಾರ್ಯಃ ಪಂಚಗವ್ಯಂ ಯತ್ತ್ವಗಸ್ಥಿ ಗತಂ — ದಹತ್ವಗ್ನಿರಿವೇಂಧನಮ್ ಇತಿ ವಾಚಯನ್ ಪ್ರಾಶಯೇತ್ ॥ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದ್ಯಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಆಚಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮ ಭಾರ್ಯಾಯಾಃ ಪ್ರಥಮರಜೋದರ್ಶನ ಕಾಲೇ ಜನಿತ — ಲಗ್ನಾದಿದೋಷ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ಋತುಶಾಂತಿ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಋತು ಶಾಂತಿ ಹೋಮಃ ಕರ್ಮ. ಆಘಾರವತ್ತಂತ್ರಮ್, ಪಂಚದಶ ಸಾಮಿಧೇನ್ಯಃ, ವರದೋನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಸವಿತಾ ದೇವತಾ, ಚರುರ್ಹವಿಃ, ಉಪಹೋಮಶ್ಚ — ವಿಷ್ಣುಸೂಕ್ತೇನ ಪಲಾಶ ಸಮಿದ್ಭಿಃ, ಬ್ರಹ್ಮ ಸೂಕ್ತೇನಾನ್ನೇನ, ರುದ್ರ ಸೂಕ್ತೇನಾಜ್ಯೇನ. ಪ್ರತ್ಯೃಚಮಷ್ಟಾದಶಾವೃತ್ತ್ಯಾಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತ

ಸಂಖ್ಯಾಹುತಿಭಿಃ, ಋತುನಕ್ಷತ್ರ ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಸಮಿಚ್ಚರ್ವಾಜ್ಯದ್ರವ್ಯೈಃ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪ್ರತಿಮಂತ್ರಂ ಚತುರ್ದಶಾವೃತ್ತ್ಯಾಷ್ಟಾ ವಿಂಶತ್ಯಾಹುತಿಭಿಃ, ತ್ರ್ಯಂಬಕ ಮಂತ್ರೇಣ ತಿಲದ್ರವ್ಯೇಣಾಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತಾಹುತಿಭಿಃ ಘೃತ ಸೂಕ್ತೇನ ಮಂತ್ರಸಂಖ್ಯಯಾಷ್ಟಾಹುತಿಭಿಃ, ಅಗ್ನಿಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯಾಗ್ನಿ ಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ಪಕ್ವಂ ಹುತ್ವಾ ಪಲಾಶ ಸಮಿದ್ಭಿಃ "ವಿಷ್ಣೋರ್ನುಕಂ, ತದಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಂ, ಪ್ರತದ್ವಿಷ್ಣು, ಪರೋ ಮಾತ್ರಯಾ, ವಿಚಕ್ರಮೇ, ತ್ರಿರ್ದೇವಃ" ಇತಿ ಷಣ್ಮಂತ್ರೇಣ ವಿಷ್ಣು ಸೂಕ್ತೇನ ಪ್ರತಿಮಂತ್ರಮಷ್ಟಾದಶಾವೃತ್ತ್ಯಾಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತಾಹುತೀರ್ಜುಹು ಯಾತ್ ॥ ಏವಂ "ಬ್ರಹ್ಮ ಜಜ್ಞಾನಂ, ಪಿತಾವಿರಾಜಾ, ಬ್ರಹ್ಮದೇವಾನ್, ಅಂತರಸ್ಮಿನ್, ಬ್ರಹ್ಮನ್‍ದೇವಾಃ ಚತಸ್ರ ಆಶಾಃ" ಇತಿ ಷಣ್ಮಂತ್ರೇಣ ಬ್ರಹ್ಮಸೂಕ್ತೇನಾನ್ನೇನ । "ಪರಿಣೋ ರುದ್ರಸ್ಯ, ಸ್ತುಹಿಶ್ರುತಂ, ಮೀಢುಷ್ಟಮ, ಅರ್ಹನ್ಬಿಭರ್ಷಿ, ತ್ವಮಗ್ನೇ ರುದ್ರಃ, ಆವೋರಾಜಾನಮ್" ಇತಿ ಷಣ್ಮಂತ್ರೇಣ ರುದ್ರಸೂಕ್ತೇ ನಾಜ್ಯೇನ ಚಾಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತಾಹುತೀರ್ಜುಹುಯಾತ್ ॥ ಏತೇಷು ಕ್ರಮೇಣ ವಿಷ್ಣವ ಇದಂ । ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ । ರುದ್ರಾಯೇದಂ । ತ್ರಿಷೂದ್ದೇಶತ್ಯಾಗಃ ॥ ತತಃ "ಅಗ್ನಿರ್ನಃಪಾತು, ಯಸ್ಯಭಾಂತಿ" ಇತಿ ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಕೃತ್ತಿಕಾನಕ್ಷತ್ರಸ್ಯ "ಪ್ರಜಾಪತೇ ರೋಹಿಣೀ, ರೋಹಿಣೀ ದೇವೀ "ರೋಹಿಣ್ಯಾಃ । "ಸೋಮೋ ರಾಜಾ, ಯತ್ತೇನಕ್ಷತ್ರಂ ಮೃಗ ಶೀರ್ಷಂ" ಮೃಗಶೀರ್ಷಸ್ಯ "ಆರ್ದ್ರಯಾರುದ್ರಃ, ಹೇತೀ ರುದ್ರಸ್ಯ" ಆರ್ದ್ರಾಯಾಃ । "ಪುನರ್ನೋ ದೇವೀ, ಏವಾನ ದೇವೀ" ಪುನರ್ವಸೋಃ । "ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ಪ್ರಥಮಂ ತಿಷ್ಯಃಪುರಸ್ತಾತ್" ತಿಷ್ಯಸ್ಯ । "ಇದ ॅ ಸರ್ಪೇಭ್ಯೋ, ಯೇ ರೋಚನೇ" ಆಶ್ಲೇಷಾನಕ್ಷತ್ರಸ್ಯ । "ಉಪಹೂತಾಃ ಪಿತರೋ, ಯೇ ಅಗ್ನಿದಗ್ಧಾಃ" ಇತಿ ಮಘಾಯಾಃ । "ಗವಾಂ ಪತಿಃ, ಯೇನೇಮಾ ವಿಶ್ವಾ" ಪೂರ್ವಾಫಲ್ಗುನ್ಯೋಃ । ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ದೇವಾನಾಂ ಭಗವ, ಭಗೋಹದಾತಾ" ಉತ್ತರಾಫಲ್ಗುನ್ಯೋಃ । "ಆಯಾತು ದೇವಃ, ಹಸ್ತಃ ಪ್ರಯಚ್ಛತು" ಹಸ್ತಸ್ಯ । "ತ್ವಷ್ಟಾ ನಕ್ಷತ್ರಂ, ತನ್ನಸ್ತ್ವಷ್ಟಾ" ಚಿತ್ರಾಯಾಃ। ವಾಯುರ್ನಕ್ಷತ್ರಂ, ತನ್ನೋ ವಾಯುಃ" ಸ್ವಾತ್ಯಾಃ । "ದೂರಮಸ್ಮತ್, ನಕ್ಷತ್ರಾಣಾಮಧಿಪತ್ನೀ" ವಿಶಾಖಯೋಃ । "ಋಧ್ಯಾಸ್ಮ ಹವ್ಯೈಃ, ಚಿತ್ರಂ ನಕ್ಷತ್ರಂ" ಅನೂರಾಧಾಯಾಃ । "ಇಂದ್ರೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಂ, ಪುರಂದರಾಯ" ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯಾಃ । "ಮೂಲಂ ಪ್ರಜಾಂ, ಅಹರ್ನೋ ಅದ್ಯ" ಮೂಲಸ್ಯ । "ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ, ಯಾಶ್ಚ ಕೂಪ್ಯಾಃ" ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾಯಾಃ । "ತನ್ನೋ ವಿಶ್ವೇ, ಶಂಭ್ಯಾಕನ್ಯಾಃ" ಉತ್ತರಾಷಾಢಾಯಾಃ । "ಶೃಣ್ವಂತಿ ಶ್ರೋಣಾಂ, ತ್ರೇಧಾ ವಿಷ್ಣುಃ ಶ್ರವಣಸ್ಯ । "ಅಷ್ಟೌದೇವಾಸಃ, ಯಜ್ಞಂನಃ ಪಾಂತು ವಸವಃ" ಧನಿಷ್ಠಾಯಾಃ। "ಕ್ಷತ್ರಸ್ಯರಾಜಾ, ಯಜ್ಞಂನೋ ರಾಜಾ" ಇತಿ ಶತಭಿಷಜಃ । "ಅಜ ಏಕಪಾತ್, ವಿಭ್ರಾಜಮಾನಃ" ಪೂರ್ವಾಪ್ರೋಷ್ಠಪದಃ । "ಅಹಿರ್ಬುಧ್ನಿಯಃ ಪ್ರಥಮಾನಃ,

ಚತ್ವಾರ ಏಕಮ್'', ಉತ್ತರ ಪ್ರೋಷ್ಠಪದಃ । ''ಪೂಷಾ ರೇವತೀ, ಕ್ಷಂದ್ರಾನ್ಪಶೂನ್ರಕ್ಷತಂ'' ರೇವತ್ಯಾಃ । ತದಶ್ವಿನಾ, ಯೌದೇವಾನಾಂ'' ಅಶ್ವಿನ್ಯಾಃ। ಏವಂ ತತ್ತನ್ನ ಕ್ಷತ್ರೋಕ್ತ ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿ ಮಂತ್ರಂ ಚತುರ್ದಶಾವೃತ್ಯಾಷ್ಟಾವಿಂಶತಿ ಸಮಿಚ್ಚರ್ವಾಜ್ಯಾಹುತೀ ರ್ಜುಹುಯಾತ್॥' ತ್ಯಾಗೇ ತತ್ತನ್ನಕ್ಷತ್ರದೇವತಾ ಉದ್ದಿಶೇತ್ ॥ ''ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ ಯಜಾಮಹೇ'' ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣಾಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತತಿಲಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ, ತ್ರ್ಯಂಬಕಾ ಯೇದಂ ॥ ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮಣ=ಘೃತೇನಸ್ವಾಹಾ'' ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥ ''ವಿಭ್ರಾಜಮಾನಃ=ದೇವಃಸ್ವಾಹಾ' ದೇವಾಯೇದಂ ॥ ಬ್ರಹ್ಮ ಜ್ಯೋತಿಃ=ಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ' ಅರ್ಕಾಯೇದಂ ॥ ''ಶ್ರಿಯಂಲಕ್ಷ್ಮೀ=ಘೃತೇನಸ್ವಾಹಾ'' ವಿದ್ಯಾಯಾ ಇದಂ ॥ 'ದಾಕ್ಷಯಣ್ಯಃ=ಜುಹಂತಾ ಸ್ವಾಹಾ' ದಾಕ್ಷಾಯಣೀಭ್ಯ ಇದಂ ॥ 'ದಿವ್ಯಾಗಣಾ=ವೀರಾನ್‌ಸ್ವಾಹಾ ದಿವ್ಯೇಭ್ಯೋ' ಗಣೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ''ಏಕಃ ಪುರಸ್ತಾತ್=ದೇವಸ್ವಾಹಾ' ದೇವಾಯೇದಂ ॥ ವಸೂನ್ರುದ್ರಾನ್=ಶಶ್ವತ್ ಸ್ವಾಹಾ' ವಸುಭ್ಯೋ ರುದ್ರೇಭ್ಯ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯೋ ಮರುದ್ಭ್ಯಃ ಸಾಧ್ಯೇಭ್ಯೋ ಋಭುಭ್ಯೋ, ಯಕ್ಷೇಭ್ಯೋ ಗಂಧರ್ವೇಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ಭೃಗುಭ್ಯಃ ಸರ್ಪೇಭ್ಯೋಂಗಿರೋಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಇತ್ಯಷ್ಟೌ ಘೃತಾಹುತೀಶ್ಚ ಜುಹುಯಾತ್ ತಿಲದ್ರವ್ಯೇಣ ತ್ರ್ಯಂಬಕ ಮಂತ್ರೇಣ ಅಷ್ಟ ಸಹಸ್ರಮಷ್ಟಶತಂವಾ ಹುತ್ವಾ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಮುವದಾಯಾಂತಃ ಪರಿಧೌನಿಧಾಯ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಹವ್ಯವಾಹ ಮಿತಿ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಂ ಹುತ್ವಾ ಜಯ ಪ್ರಭೃತಿಯಥಾವತ್ ಕೃತ್ವಾ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥ ಆಚಾರ್ಯಾಯ ಜಪ ಹವನ ಕರ್ತೃಭ್ಯೋದಕ್ಷಿಣಾಂದತ್ವಾ ಭೋಜಯಂತ ॥

ಅಥಪ್ರಥಮಃಋತುವಿಚ್ಛೇದೇ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮ್ ॥ ಆಚಮನಾದಿ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯಮಮ ಭಾರ್ಯಾಯಾಃ ಪ್ರಥಮರ್ತು ಸಂವೇಶನ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿ ದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಶತಪ್ರಾಣಾಯಾಮರೂಪಕೃಚ್ಛ್ರಂ (ತತ್ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಹಿರಣ್ಯಂವಾ) ಚರಿತ್ವಾ ಪ್ರಥಮ ಋತುಸಂವೇಶನ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿದೋಷ ಪರಿಹಾರೋಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಪ್ರಥಮ=ಪರಿಹಾರೋಸ್ತು ॥ ಪ್ರತಿವಚನಂ ॥ ಸ್ಥಂಡಿಲೋ ಲ್ಲೇಖನಾದ್ಯಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಮಮ ಭಾರ್ಯಾಯಾಃ=ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಚಿತ್ರಿನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಜಾತವೇದೋಗ್ನಿರ್ದೇವತಾ, ಚರುರ್ಹವಿಃ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಅಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಕ್ವಾಜ್ಜುಹೋತಿ'—ಇತ್ಯಾದಿ..

ಗರ್ಭಾಧಾನಹೋಮಃ : ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮಮಾಸ್ಯಾಂ ಭಾರ್ಯಾಯಾಂ ಜನಿಷ್ಯಮಾಣ ಗರ್ಭಸ್ಯ ಬೀಜಗರ್ಭಸಮುದ್ಭವೈನೋ ನಿಬರ್ಹಣ ಪುರಸ್ಸರಂ ಪ್ರಜಾಸಂಸ್ಕಾರಾತಿಶಯದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಗರ್ಭಾಧಾನಹೋಮಂ

ಕರಿಷ್ಯೇ । ಔಪಸನಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅನ್ವಾಧಾನೇ, ಗರ್ಭಾಧಾನ ಹೋಮಃಕರ್ಮ, ಆಪೂರ್ವಿಕಂ ತಂತ್ರಂ, ಚತಸ್ರಃ ಸಾಮಿಂಧೇನ್ಯಃ, ಮಾರುತೋನಾಮಾಗ್ನಿಃ, ವೇಧಾದೇವತಾ, ಚರುರ್ಹವಿಃ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯಾಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾಪಕ್ವಾಜ್ಜುಹೋತಿ—ಓಂ ಪ್ರವೇಧಸೇ ಕವಯೇ ಮೇಧ್ಯಾಯ ವಚೋವಂದಾರು ವೃಷಭಾಯ ವೃಷ್ಣೇ । ಯತೋ ಭಯಮಭಯಂ ತನ್ನೋ ಅಸ್ತ್ವವದೇವಾನ್ಯಜೇ ಹೇಡ್ಯೋ ೩ ಮ್ ಪ್ರವೇಧಸೇ=ಯಜೇ ಹೇಡ್ಯಾನ್ತ್ಸ್ವಾಹಾ'' ವೇಧಸ ಇದಂ ॥ ಅಥ ಪಕ್ವಾವವಶಿಷ್ಟಾನ್ನೇಕ್ಷಣೇನೋಪಹತ್ಯ ಜುಹೋತಿ—

''ಓಂ ಪ್ರವೇಧಸೇ=ಹೇಡ್ಯಾನ್ತ್ಸ್ವಾಹಾ'' ವೇಧಸ ಇದಂ ॥ ''ಓಂ ಯಸ್ತ್ವಾಹೃದಾ=ತ್ವಮಶ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ಜಾತವೇಧಸೇಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ''ಓಂ ತ್ವೇಸಪುತ್ರಶವಸೋ ವೃತ್ರನ್ಕ್ರಾಮಕಾತಯಃ । ನ ತ್ವಾಮಿಂದ್ರಾತಿರಿಚ್ಯತೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಇಂದ್ರಾಯೇದಂ ॥ ತತಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮಾವದಾಯಾಂತಃ ಪರಿಧೌ ನಿಧಾಯಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ—''ಓಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯೇದಂ ॥ ಯಥಾಲಿಂಗಂತ್ಯಾಗಃ ॥ ಓಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಸಂಪತ್ತ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಸಂಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಆಯನವತೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಏವಮಷ್ಟಭಿರ್ಹುತ್ವಾ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್ಪ್ರಭೃತಿಪ್ರಾಗುತ್ತರ ಪರಿಷೇಕಾತ್ಕೃತ್ವಾ ಹವಿಷ್ಯಮನ್ನಮಭಿಮಂತ್ರಯತೇ—

'ತತ್ಸವಿತುರ್ವೃಣೀಮಹೇ । ವಯಂ ದೇವಸ್ಯಭೋಜನಂ ॥ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸರ್ವಧಾತಮಂ । ತುರಂ ಭಗಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ'' ಇತಿ । ಅಪರೇಣಾಗ್ನಿ ಮುಪವಿಶ್ಯೋಭೌ ಜಾಯಾಪತೀ ಪ್ರಾಶ್ನೀಯಾತಾಮ್—''ಓಂ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ=ಯಾತ್ ಇತಿ ಪ್ರಾಶ್ಯಾಪ ಆಚಮ್ಯ ಜಠರಮಭಿಮೃಶತಿ—''ಯತ ಇಂದ್ರ ಭಯಾಮಹೇ, ಸ್ವಸ್ತಿದಾವಿಶಸ್ಪತಿಃ'' ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಮ್ । ತತ ಉತ್ತರಪರಿಷೇಕಾದಿ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥

ಪಂಚಮೇಹನಿ ಉದುಂಬರ ಪೂಜಾ ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಂಚ:—ಸಂಪತ್ನೀಕೋ ವರಃ ಪಂಚಮೇಹನಿ ಕೇಶಶ್ಮಶ್ರುಲೋಮ ನಖಾನಿ ವಾಪಯಿತ್ವಾ ಸ್ನಾತ್ವಾಚಾಲಂಕೃತ್ಯ, ಪ್ರಾತರೌಪಾಸನಂ ಹುತ್ವಾ ಔದುಂಬರಂ ದಂಡಂ, ಗಂಧಾಕ್ಷತ ಪುಷ್ಪಲಾಜ ಪಿಷ್ಟಾದಿಕಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಗ್ರಾಮಾತ್ ಪ್ರಾಚೀಂ ವೋದೀಚೀಂವಾ ದಿಶಮುಪ ನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯೋದುಂಬರ ತರುತಲಂ ಗತ್ವಾ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೋಪವಿಶ್ಯ–ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ–ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ವಿವಾಹಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಮುದುಂಬರ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಗಣಪತಿಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಔದುಂಬರ ತರುಮೀಶಾನ್ಯಾಮಾರಭ್ಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಮೂಹ್ಯಾಸನಾದ್ಯುಪಚಾರೈರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಗಂಧೈರನುಲಿಂಪನ್ ಜಪತಿ–''ಯಥಾತ್ವಂ ವನಸ್ಪತ ಊರ್ಧ್ವೋಭ್ಯುತ್ಥಿತಃ ಶತವಲ್ಶೋ ವಿರೋಹಸ್ಯೇವಮಹಂ ಪುತ್ರೈಶ್ಚ ಪಶುಭಿಶ್ಚ ಸಹಸ್ರವಲ್ಶಾ ವಿವಯ ರುಹೇಮ'' ಇತಿ ॥ ತರುಂ ಪುಷ್ಪೈಃ ಪ್ರಚ್ಛಾದಯತಿ-ಯಥಾ ತ್ವಂ ವನಸ್ಪತೇ ಫಲವಾನಸ್ಯೇವಮಹಂ ಪುತ್ರೈಶ್ಚ ಪಶುಭಿಶ್ಚ ಫಲವಾನ್ ಭವಾನಿ ॥ ಇತಿ ॥ ತತ್ರೈವ ತ್ರಿವೃದನ್ನೇನ ಬಲಿಮುಪಹರತಿ (ಭಕ್ಷ್ಯಂ ಭೋಜ್ಯಂ ಚಪೇಯಂ ಚೇತ್ಯೇತತ್ ಸಮುದಿತಂ ಪ್ರವೃತ್)ಊರ್ಜಸ್ವಾನ್ಪಯಸ್ವಾನ್ಪಯಸಾ ಪಿನ್ವ ಮಾನೋಽಸ್ಮಾನ್ವನಸ್ಪತೇ ಪಯಸಾಭ್ಯಾವವೃತ್ಸ್ವ ''ಅಥ ಧೂಪದೀಪ

ನೈವೇದ್ಯಾದಿ ನಮಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಸಂಪೂಜ್ಯ ''ಉದುಂಬರಃ ಪ್ರೀಯತಾ'' ಮಿತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚ್ಯ ಅಥ ಉದುಂಬರ ಮೂಲೇಷ್ಟದಲ ಪದ್ಮಂ ವಿಲಿಖ್ಯ ಹರಿದ್ರಾಕುಂಕುಮೋದಕ ಪೂರ್ಣ ಕಲಶಂ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ವಿವಾಹಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ಪಂಚಮೇಹನಿ ವಸಂತ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇತಿ-ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಕನಕಾರುಣ ವಾಸಸಂ ಪ್ರಸನ್ನಂ ಹಸುವಕ್ತ್ರಂ ಮದನಸ್ಯ ಸಹಚರಂ । ದ್ವಿಭುಜಂ ಧೃತಪಲ್ಲವಪ್ರಸೂನಂ ಭಜತಾಮಿಷ್ಟದಮರ್ಚಯೇದ್ವಸಂತಮ್''—ಇತಿ ಕಲಶೇ ವಸಂತಮಾವಾಹ್ಯ–''ವಸಂತಾಯ ನಮಃ'' ಇತಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈಃ ಸಂಪೂಜ್ಯ, ಕಲಶಜಲಂ ಬಂಧುಭಿಃ ಸಹಾನ್ಯೋನ್ಯಮಭಿಷೇಕಂ ಕುರುತಃ (ಇದಂ ಶೌನಕೋಕ್ತಮಿತಿಜ್ಞೇಯಂ) ಅಥೌದುಂಬರಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕೃತ್ಯ, ಪೂರ್ವಂ ಸ್ಥೂಣಾದೇಶೇ ಸ್ಥಾಪಿತಂ ದಂಡಮಪ್ಸುಪ್ರಸ್ಯೋಭಾ ದಂಪತೀ ಜಾನುದಘ್ನೇ ಜಲೇ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಪ್ರಾಚೀನದೇಶೇ ಸಾಹತೇನ

ವಾಸಸಾ ಮತ್ಸ್ಯಾನ್ ಗೃಹ್ಣೀತಃ (''ಪಿಷ್ಟಮಯಾನಿತಿ''–ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ) ಪಯಾನ್ವಾ ಮತ್ಸ್ಯಾನ್ ಜಲಪೂರ್ಣಪಾತ್ರೇ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಂ 'ಪಶ್ಯ' ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾಥ ದಂಪತೀ ಪೃಚ್ಛತಃ ''ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿನ್, ಕಿಂ ಪಶ್ಯಸಿ'' ಇತಿ ಸ ಪೃಷ್ಟಃ ಪ್ರತಿಬ್ರೂಯಾತ್ ''ಪುತ್ರಾಂಶ್ಚ ಪಶೂಂಶ್ಚ ಪಶ್ಯಾಮಿ'' ಇತಿ ॥ ತಾನ್ಮತ್ಸ್ಯಾನುದುಂಬರ ಮೂಲೇ ಬಕಾನಾಂ ಬಲಿಮುಪಹರತಿ—''ದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಾಯವರ್ಚಸೇ'' ॥ ಅತ್ರೈವ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಾನಿ ಪರಿಭುಕ್ತಾನಿ ವಾಸಾಂಸಿ ಪ್ರತಿಸಂಶ್ಚ ವಿಸೃಜ್ಯೋದುಂಬರ ಶಾಖಾಯಾಂ ಸಂಸೃಜ್ಯ ಜಲಮವಗಾಹ್ಯಾನ್ಯೋನ್ಯಸ್ಯಪೃಷ್ಠೇ ಧಾರಯುತ್ವಾ ಸ್ನಾತ್ವೋದಕಾಂತಂ ಪ್ರತಿಯೌತಿ ''ಪ್ರತಿಯುತೋ ವರುಣಸ್ಯ ಪಾಶಃ ಪ್ರತ್ಯಸ್ತೋ ವರುಣಸ್ಯ ಪಾಶಃ'' ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥಾಹತವಾಸಸೀ (ರಕ್ತಾನಿ) ಪರಿಧಾಯಾನ್ಯೋನ್ಯ ಮಲಂಕೃತ್ಯ ಗೃಹಮಾಗತ್ಯಹಸ್ತ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯಾಚಮ್ಯ ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಯಥಾಸಪತ್ನೀಕೋವರಃ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ''ಪಂಚಮೇ ಹನ್ಯಾಗ್ನೇಯ ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಂ ಕರಿಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಗಣಪತಿಂ ಪೂಜ್ಯ ''ಅಗ್ನಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ'' ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚ್ಯ, ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದ್ಯೌಪಾಸನಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯಾಗ್ನೇಯ ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕ ಹೋಮಃ ಕರ್ಮ=ಅಗ್ನಿರ್ಮೂರ್ಧಾನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಅಗ್ನಿರ್ದೇವತಾ, ಚರುರ್ಹವಿಃ, ಅಗ್ನಿಃಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್ ಅನ್ವಾಧಾನಾದ್ಯಾ ಪ್ರಣೀತಾಭ್ಯಃ ಕೃತ್ವಾ ತಂಡುಲಾನ್ನಿರ್ವಪತಿ–ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾ ಮಗ್ನಯೇ ಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ—ತ್ರಿರ್ಯಜುಷಾ ಸಕೃತ್ತೂಷ್ಣೀಂ ॥ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಭ್ಯಾಮಗ್ನಯೇವೋಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಾಮಿ, ಸಕೃನ್ಮಂತ್ರೇಣ ದ್ವಿಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯತ್ರಿಃ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಸ್ಥಾಲ್ಯಾಂ, ಶಿರಃಪವಿತ್ರ ಮಪ (ಪಯೋವಾ) ಆನೀಯಾಗ್ನಾವಧಿಶ್ರಿತ್ಯತಿರಃ ಪವಿತ್ರಂ ತಂಡುಲಾನಾ ವಪೇತ್ ॥ ಆಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಾದ್ಯಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಕ್ವಾಜ್ಜುಹೋತಿ ಅಗ್ನಿರ್ಮೂರ್ಧಾ=ಜಿನ್ವತೋಂ೨ ಭುವೋ ಯಜ್ಞಸ್ಯ=ಹವ್ಯವಾಹ

ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ-॥ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮವದಾಯಾಂತಃ ಪರಿಧೌ ನಿಧಾಯ ವ್ಯಾಹೃತೀರುಪಹುತ್ಯ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದಿ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥ ಇತಿ ॥

॥ **ಸಮಾರೋಪಣಮ್** ॥ ಪರಃಸಮಿಂಧ ಮಾದಾಯ (ಪಲಾಶೀ ಮಶ್ವತ್ಥೀ ಮೌದುಂಬರೀಂ ಖಾದರೀಂವಾ) ಪತ್ನ್ಯಾನ್ವಾರಬ್ಧೋಗ್ನೌ ಪ್ರತಾಪಯಂತಿ—ಅಯಂತೇ ಯೋನಿರ್ಋತ್ವಿಯೋ ಯತೋ ಜಾತೋ ಅರೋಚಥಾಃ । ತಂಜಾನನ್ನಗ್ನ ಆರೋಹಾಥಾನೋ ವರ್ಧಯಾ ರಯಿಂ'' ಏವಂ ಸಮಿಂಧ್ಯಗ್ನಿಂ ಸಮಾರೋಪ್ಯ ತಾಂ ಸಮಿಂಧಂ ಪುನರೌಪಾಸನಕಾಲೇ—''ಆಜುಹ್ವಾನಃ ಸುಪ್ರತೀಕಃ ಪುರಸ್ತಾದಗ್ನೇ ಸ್ವಾಂ ಯೋನಿಮಾಸೀದ ಸಾಧ್ಯಾ । ಅಸ್ಮಿನ್ನಸಧಸ್ಥೆ ಅಧ್ಯುತ್ತರಸ್ಮಿನ್ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಯಜಮಾನಶ್ಚ ಸೀದತ ॥ ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವಾಗ್ನೇ—ತ್ವಯಿ ತಂತುಂ ಮೇತಮ್ ॥ ಇತಿ ॥ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಾವಭ್ಯಾಧಾಯ ಸಾಯಮೌಪಾಸನಂ ತತ್ರಹುತ್ವಾ ಅಂತೇ ವಧೂವರಾವನ್ಯೋನ್ಯ ಮಲಂಕೃತ್ಯ—ಶಯ್ಯಾಂಗಚ್ಛತಃ, ತತ್ರವರೋ, ವಧೂಮಭಿ ಮಂತ್ರಯತೇ—'ಸುಮಂಗಲೀರಿಯಂ ವಧೂರಿಮಾ ಸಮೇತ ಪಶ್ಯತ । ಸೌಭಾಗ್ಯಮಸ್ಯೈದತ್ವಾ ಯಾಥಾಸ್ತಂವಿಪರೇತನ' ॥ಅಥೈನಾ ಸರ್ವಸುರಭಿಗಂಧಯಾ ಮಾಲಯಾ ಯುನಕ್ತಿ—''ಸನ್ನಾಮಃ ಹೃದಯಾನಿ ಸನ್ನಾಭಿಃ ಸಂತನುತ್ವಚಃ ॥ ಸಂತ್ವಾಕಾಮಸ್ಯ ಯೋಕ್ತ್ರೇಣ ಯುಂಜಾಮ್ಯ ವಿಮೋಚಯ ॥ ಇತಿ ಪಂಚಮೇಹನಿ ವಿಧಿಃ ॥

ಅಥವಧೂ ಪ್ರವೇಶಃ—'ವಿವಾಹದಿನೇ, ಪಂಚಮದಿನೇಽನ್ಯಸ್ಮಿನ್ವಾ ಶುಭದಿನೇ ಪತ್ನ್ಯಾಽನ್ವಾರಬ್ಧೋವರೋ, ಬಂಧು-ಬಾಂಧವೈಃ ಸಹೌಪಾಸಾಗ್ನಿಮಾದಾಯ ಮಂಗಲಘೋಷ ಪುರಸ್ಸರಂ ಶ್ವಶುರಗೃಹಾತ್ ಸ್ವಗೃಹಂ ಗತ್ವಾತತ್ರ ಯಥಾಚಾರ ಮಭ್ಯರ್ಚಿತೋ ದೇಹಲ್ಯಾ ಬಹಿರ್ಮಂಗ

ಲಾಸನೇ ಉಪವಿಶ್ಯಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಸಕಾಲ ಸಂಕೀರ್ತನಾಂತೇ ''ಸಮಸ್ತ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಮನಯಾ ನವೋಢಯಾ ವಧ್ವಾಸಹ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಂ* ಕರಿಷ್ಯೇ, ತದಂಗತಯಾ ಆದೌಗಣಪತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿ ಪೂಜನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ''ತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಗಣಪತಿ ಪೂಜನಾಂತೇ 'ಜಾತವೇಶಸೇ'ತಿದುರ್ಗಾಂ 'ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯಪತಿನೇ'ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಂ'' ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ಪ್ರತಿಜಾನೀಹಿ, ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇಶಗ್ಮಯೇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿಂಚ ದೇಹಲ್ಯಾ ಸಂಪೂಜ್ಯ ವಧೂ, ದಕ್ಷಿಣಪಾದನಿಧಾಪನ ಪೂರ್ವಕಂ ಗೃಹಂ ಪ್ರವೇಶಯತಿ—ಭದ್ರಾಗ್ ಗೃಹಾನ್= ಸಂವಿಶಾನಿ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥೈನಾಂ ಕಲ್ಯಾಣೀಂ ವಾಚಂ ವಾಚಯತಿ—''ಪ್ರಜಾವತಿ ಪಶುಮತೀ=ಭೂಯಾಸಂ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥೈನಾಮಾನಡುಹೇ ಚರ್ಮಣ್ಯುಪವೇಶಯತಿ—ಇಹಗಾವಃ=ನಿಷೀದತು ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥ ಗಣಪತಿ ಸ್ಮರಣ ಪೂರ್ವಕಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಗೃಹದೇವತಾಂ ಚ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ-ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ''ವಧ್ವಾಸಹ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಾಂಗಭೂತಂ ಸ್ವಸ್ತಿಪುಣ್ಯಾಹ ವಾಚನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ''ತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಗಣಪತಿಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಕೃತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಗೃಹಪ್ರವೇಶ ಕರ್ಮಣಃ ಓಂ. ಪುಣ್ಯಾಹಂ, ಸ್ವಸ್ತಿ, ಋದ್ಧಿಂ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು, ''ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಮಿತಿ ವಿಶೇಷಃ'' ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ ಸುವಾಸಿನೀಭ್ಯಶ್ಚ ಫಲಹಿರಣ್ಯಾದಿದತ್ವಾ, ಮಂಗಲಾರ್ತಿಕ್ಯ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತಾನ್ ಚಕುರ್ಯುಃ ॥

ವೈಶ್ವದೇವಾರಂಭಃ—ಷಷ್ಠೇಹನಿ** (ಉಕ್ತದಿನೇವಾ) ಸಪತ್ನೀಕೋ ವರಃ ಪ್ರಾತರೌಪಾಸನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ—ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ವೈಶ್ವದೇವಾರಂಭಂ ಕರ್ತುಮಾದೌ ಸ್ವಸ್ತಿ ಪುಣ್ಯಾಹ ವಾಚನಂ ಕರಿಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಸ್ನಾನಪವನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ ಗಣಪತಿಂ

---

*''ವಧೂ ಪ್ರವೇಶ : ಪ್ರಥಮೇ ತೃತೀಯೇ ಶುಭಪ್ರದಃ ಪಂಚಮಕೇಥವಾಹ್ನಿ । ದ್ವಿತೀಯಕೇ ವ್ಯಾಥಚತರ್ಥಕೇವಾಷಷ್ಠೇ ವಿಯೋಗಾಯಮಯ ದುಃಖದಃಸ್ಯಾತ್।ಸ್ಮೃತ್ಯಂತರೇ-ವಧೂ ಪ್ರವೇಸ್ತು ನಿಶಿಪ್ರಶಸ್ತೋ ನವಪ್ರವೇಶಸ್ತು ದಿವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಃ । ರಾತ್ರಾದಿವಾ ಸಚ್ಚಗೃಹಪ್ರವೇಶಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ಭರದ್ವಾಜ ಮುನೀಂದ್ರ ಮುಖ್ಯೈಃ ॥ ಪಂಚಾಂಗ ಶುದ್ಧಿಂ ವಿಚಾರ್ಯೈವ ವಧೂಪ್ರವೇಶಃ ಕಾರ್ಯಃ ಇತಿ ಜ್ಞಾಯತೇ ॥

** ಪಂಚಮದಿನ ಕೃತ್ಯಾಂತೇ ''ಶ್ವೋಭೂತೇ ವೈಶ್ವದೇವೇನ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ । ಮಾಸಿಶ್ರಾದ್ಧೇನ ಚಾಪರಪಕ್ಷೇ ಇತಿ, ಬೊ. ಗೃ. ಸಂ ॥ ಪ್ರ. ಚಿಂತಾಮಣೌ— ಅಷ್ಟಮ ದಶಮದಿನೇಷ್ವನ್ಯತಮೇ ಕಾರ್ಯಮಿತಿ । ಅನೇನ ದಶದಿನಾತ್ಪರಂ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಕರಣೇ ಶ್ವಶುರಗ್ರಹೇಪಿವಾ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಕಾರ್ಯಂ ॥

ಸಂಪೂಜ್ಯ "ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಪಿತರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ" ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚ್ಯ ಸ್ಥಂಡಿಲೊಲ್ಲೇಖನಾದ್ಯೌಪಾಸನಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ 'ಅನಯಾನವೋಢಯಾ ವಧ್ವಾ ಸಹ ವೈಶ್ವದೇವಾರಂಭ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ, ವೈಶ್ವದೇವಾರಂಭ ಹೋಮಃ ಕರ್ಮಾಘಾತವತ್ತಂತ್ರಂ—ಆವಸಥ್ಯೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದೇವತಾಃ ಚರುರ್ಹವಿಃ ಅಗ್ನಿಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಿತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯಾನ್ವಾಧಾನ್ಯಾದಾಪ್ರಣೀತಾಭ್ಯಃ ಕೃತ್ವಾ "ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ" ಇತಿಚರುಂ ನಿರೂಪ್ಯಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯಾಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಕ್ವಾಜ್ಜುಹೋತಿ-

ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಋತಾವೃಧ ಋತುಭಿರ್ಹವನಃ ಶ್ರುತಃ । ಜುಷಂತಾಂ ಯುಜ್ಯಂ ಪಯೋಂ ೨ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃಶೃಣುತೇಮಂ ಹವಂಮೇ ಯೇ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಯ ಉಪದ್ಯವಿಷ್ಠ । ಯೇ ಅಗ್ನಿ ಜಿಹ್ವಾ ಉತವಾ ಯಜತ್ರಾ ಆಸಾದ್ಯಾಸ್ಮಿನ್ಬರ್ಹಿಷಿ ಮಾದಯಧ್ವಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ—॥ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಮವದಾಯಾಂತಃಪರಿಧೌ ನಿಧಾಯ [ದೇವಕೃತಸ್ಯೇನಸ ಇತ್ಯಾದ್ಯಷ್ಟೌ ಅಗ್ನಯ ಇದಮಿತಿ ಸವಿಂಧಮಾದಧಾತಿ-ಇತಿ ವೆಂ. ಪ್ರಯೋಗೇ ।] ವೈಶ್ವದೇವಾದಿ ಪಂಚಯಜ್ಞಂ ಕುರ್ಯಾತ್ । ಸರ್ವೇಷ್ವಾಯತನೇಷು ಪಾಣಿನಾ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯೋಭಯತಃ ಪರಿಷೇಕಂ ಗಂಧಾದ್ಯಲಂಕರಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್ (ಕಾರಿಕಾಕಾರಾ :–ಪತ್ನೀಮಲಂಕುರ್ಯಾದಿತಿ) ಅಥ ಚರುಶೇಷಂ ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ನಿನೀಯ ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರಭೂತ ಮಾಜ್ಯಮಾನೀಯ ಹಸ್ತೇನೈವ ಜುಹೋತಿ—ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ—(ಇತ್ಯಾದಿ ಸರ್ವತ್ರಯಥಾಲಿಂಗಂ ತ್ಯಾಗಃ)

ಸೋಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಧ್ರುವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಧ್ರುವಾಯ ಭೂಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಧ್ರುವಕ್ಷಿತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಚ್ಯುತ ಕ್ಷಿತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಈಶಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಜಯಂತಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಧರ್ಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಧರ್ಮರುಚಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಧನ್ವಂತರಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿದ್ಯಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಂಬಿಕಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಹರಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಗಣೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಗಣಪತಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಪರಿಷದ್ಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ

ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಸಾಧ್ಯೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಭೂಃ =॥ ಭುವಃ =॥ಸುವಃ =॥ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ ಹುತ್ವಾ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಾಹಾ — ಇತೀಶಾನ್ಯೇ ಹುತ್ವಾ ಅಥಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ಭೂಮೌ ಚತುರಸ್ರ ಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಾಗಾದಿ ಚತುರ್ದಿಕ್ಷು ಕ್ರಮೇಣ ಚತುರೋ ಬಲೀನ್ ದದ್ಯಾತ್-(ಸರ್ವತ್ರಾದೌ ಪ್ರಣವೋಂತೇ ಸ್ವಾಹಾಕಾರಶ್ಚ ಯೋಜನಿಯಃ) ಯಥಾ- ''ಓಂ ಧರ್ಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಧರ್ಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಕದ್ರುವೇ ನಾಗಮಾತ್ರೇ । ಸರ್ಪೇಭ್ಯಃ । ಇತಿ॥ ಅಥೇಶಾನಮಾರಭ್ಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರೇಣೈಕವಿಂಶತಿ ಬಲಯಃ—ಓಂ ಅಚಲಾಯೈ ದೇವ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ವಾಸ್ತುಪಾಲ್ಯೈ । ಸಗಣಾಯೈ । ಅದ್ಭ್ಯಃ । ವರುಣಾಯ । ಪ್ರಜಾಪತಯೇ । ಪರಮೇಷ್ಠಿನೇ । ಋಷಭಾಯ । ರುದ್ರಾಯ । ರುದ್ರಾಣ್ಯೈ । ಓಷಧಿವನಸ್ಪತಿಭ್ಯಃ। ರಕ್ಷೋದೇವಜನೇಭ್ಯಃ । ಕಾಮಾಯ । ಭಗಾಯ । ಶ್ರಿಯೈ । ವಿಷ್ಣವೇ । ಗೃಹಾಯ । ಗೃಹರಾಜಾಯ । ಧನಧಾನ್ಯಾಭ್ಯಾಂ । ವೈಶ್ರವಣಾಯ । ಶ್ರಿಯೈ । ಪುಷ್ಟೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಇತಿ ॥ ಪುನರೀಶಾನಾದಿ ಪೂರ್ವವತ್ಪಂಚದಶ-ಓಂ ಉಲೂಖಲಮುಸಲಾಭ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ । ದೃಷದುಪಲಾಭ್ಯಾಂ । ಸಮೂಹಿನ್ಯೈ ದೇವ್ಯೈ । ಗೃಹ್ಯಾಭ್ಯಃ । ಅವಸಾನೇಭ್ಯಃ । ಅವಸಾನಪತಿಭ್ಯಃ । ಸರ್ಪದೇವ ಜನೇಭ್ಯಃ । ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯಃ । ಅಂತರಿಕ್ಷಾಯ । ಅವಾಂತರಿಕ್ಷಾಯ । ಧಾತ್ರೇ । ವಿಧಾತ್ರೇ । । ಭೂತ್ಯೈ । ಪ್ರಭೂತ್ಯೈ । ಯದೇಜತಿ ಜಗತಿ ಯಚ್ಚ ಚೇಷ್ಟತಿ ನಾಮ್ನೋ ಭಾಗೋಯಂ ನಾಮ್ನೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥಮಂಡಲ ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರಾಗಗ್ರಾಃ ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಶತ್ ॥ ಓಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ ಕರಸ್ಕರಾಭ್ಯಾಂ ।

ಶ್ರಿಯೈ । ವಿಷ್ಣವೇ । ರುದ್ರಾಯ । ಪಶುಭ್ಯಃ । ಪಶುಪತಯೇ । ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಯೇ । ಪೃಥಿವ್ಯೈ । ಅಂತರಿಕ್ಷಾಯ । ದಿವೇ । ಸೂರ್ಯಾಯ । ಚಂದ್ರಮಸೇ । ನಕ್ಷತ್ರೇಭ್ಯಃ । ಅದ್ಭ್ಯಃ । ಓಷಧೀಭ್ಯಃ । ವನಸ್ಪತಿಭ್ಯಃ । ಚರಾಚರೇಭ್ಯಃ । ಪರಿಪ್ಲವೇಭ್ಯಃ । ಸರೀಸೃಪೇಭ್ಯಃ । ದೇಶೇಭ್ಯಃ । ಕಾಲೇಭ್ಯಃ । ಲೋಕೇಭ್ಯಃ । ವೇದೇಭ್ಯಃ । ದೇವೇಭ್ಯಃ । ಋಷಿಭ್ಯಃ । ವಸುಭ್ಯಃ । ರುದ್ರೇಭ್ಯಃ । ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯಃ । ಇಂದ್ರಾಯ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ । ಪ್ರಜಾಪತಯೇ । ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಆಯನವತೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ದರ್ಭೇಷು-ಓಂ ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ । ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ॥ ಮಾತೃಭ್ಯಃ । ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ । ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ । ಮಾತಾಮಹೇಭ್ಯಃ । ಮಾತುಃ ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ । ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ । ಮಾತಾಮಹೀಭ್ಯಃ । ಮಾತುಃ ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ । ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಥಾಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಯಜ್ಞೋಪವೀತೀ ಉದಗ್ದಿಶಿ । ನಮೋರುದ್ರಾಯ ಪಶುಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಥದಿಕ್ಷು । ಪ್ರಾಚ್ಯೈದಿಶೇ ಸ್ವಾಹಾ । ದಕ್ಷಿಣಾಯೈದಿಶೇ । ಪ್ರತೀಚ್ಯೈದಿಶೇ । ಉದೀಚ್ಯೈದಿಶೇ । ಊರ್ಧ್ವಾಯೈದಿಶೇ । ಅಧರಾಯೈದಿಶೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಆಗ್ನೇಯಾದಿದಿಕ್ಷು-ಓಂ ಆಗ್ನೇಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ನಿರ್ಋತಯೇ । ವಾಯವೇ । ಈಶಾನಾಯಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ ॥ ಅಥಾಕಾಶೇ ಉತ್ಕ್ಷಿಪತಿ—ಓಂ ಯೇ ಭೂತಾಃ ಪ್ರಚರಂತಿ ದಿವಾ (ರಾತ್ರೌಚೇದ್ದಿವಾಸ್ಥಾನೇ ನಕ್ತಂ ಉಭಯೋಸ್ತತ್ರೈಕ್ಯೇ ದಿವಾನಕ್ತಂ ಇತಿಚಯೋಜ್ಯಂ) ಬಲಿಮಿಚ್ಛಂತೋ ವಿತುದಸ್ಯ ಪ್ರೇಷ್ಯಾಃ । ತೇಭ್ಯೋ ಬಲಿಂ ಪುಷ್ಟಿಕಾಮೋಹರಾಮಿ ಮಯಿ ಪುಷ್ಟಿಂ ಪುಷ್ಟಿಪತಿರ್ದಧಾತು ಸ್ವಾಹಾ । ಇತಿ ॥ ತತೋ ಸಂಕ್ಷಾಳನಂ ಪ್ರಾಗುದೀಚ್ಯಾಂ ದಿಶಿ

ನಿನಯಂತಿ—“ನಮೋ ರುದ್ರಾಯ ಭೌಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ।” ಏವಂ ವೈಶ್ವದೇವ ಬಲಿಹರಣಾನಿ ಕೃತ್ವಾಗೋದೋಹನ ಮಾತ್ರಂ ತತ್ರಸ್ಥಿತ್ವಾಽತಿಥಿ ಮಾಕಾಂಕ್ಷೇತ್, ಆಗತಮತಿಥಿಂ ಭೋಜಯೇತ್ ॥ ಅಗ್ರಂವೋದ್ಧೃತ್ಯ ದದ್ಯಾತ್ ॥ ಅಥ ಪ್ರಕ್ಷಾಲಿತ ಪಾಣಿಪಾದೋಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದ್ದರ್ಭೇಷ್ವಾ ಸೀನೋ ಆಚಮ್ಯ ದರ್ಭಾನ್ಧಾರಯಮಾಣ ಸ್ತ್ರೀನ್ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದಶಗಾಯತ್ರೀಂ ಜಪಿತ್ವಾ, ವೇದಾದೀನ್ ಜಾಪ್ಯಂ—‘ಅಗ್ನಿಮೀಳೇ’ ಇತಿ ಋಗ್ವೇದಂ । ‘ಇಷೇತ್ವೋರ್ಜೇತ್ವಾ’ ಇತಿಯಜುರ್ವೇದಂ । ‘ಅಗ್ನ ಆಯಾಹಿ’ ಇತಿ ಸಾಮವೇದಂ । ‘ಶನ್ನೋದೇವೀ’ ಇತಿ ಅಥರ್ವವೇದಂ। ‘ಅಗ್ನಿರ್ಮೂರ್ಧಾ ದಿವಃ’ ಇತಿ ಛಂದಃ । ‘ಯದ್ದೇವಾ ದೇವ ಹೇಡನಂ’ ಕೂಷ್ಮಾಂಡ್ಯಃ । ‘ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ =’ ತ್ರಿರನೂಚ್ಯಾಪ ಉಪ ಸ್ಪೃಶೇತ್ ॥ ಅಥ ದೇವಯಜ್ಞೇನ ಯಕ್ಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ‘ವಿದ್ಯುದಸಿ ವಿದ್ಯಮೇ =

ಹೃದಯಮಾಲಭ್ಯ ಇತ್ಯಪಃ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾಗ್ನಿಂ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ = ॥ ಇತ್ಯನ್ನಂ ಸಮಿಂಧಂ ವಾ ಹುತ್ವಾ ಪುನಃ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ವೃಷ್ಟಿರಸಿ ವೃಶ್ಚಮೇ = ಹೃದಯ ಮಾಲಭತೇ । ಇತ್ಯಪಃ ಸ್ಪೃಶೇತ್ ॥ ಇತಿದೇವಯಜ್ಞಃ ॥ ಅಥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ ಪಿತೃ ಯಜ್ಞೇನ ಯಕ್ಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ವಿದ್ಯುದಸಿ ವಿದ್ಯಮೇ = ಹೃದಯಮಾಲಭ್ಯ ಇತ್ಯಪಃ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾಗ್ನೇರ್ದಕ್ಷಿಣತೋಽಪಸವ್ಯ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ದರ್ಭೇಷು ‘ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾಸ್ತು’ ಇತಿಪಿಂಡಮಪ್ರೋವಾ ದತ್ವಾಪುನಃಪರಿಷಿಚ್ಯ ‘ವೃಷ್ಟಿರಸಿ ವೃಶ್ಚಮೇ = ಲಭತೇ ಇತ್ಯಪಃ ಸ್ಪೃಶೇತ್ । ಇತಿ ॥ ಅಥ ಯಜ್ಞೋಪವೀತೀ, ಭೂತಯಜ್ಞೇನ ಯಕ್ಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ‘ವಿದ್ಯುದಸಿ =’ ಇತ್ಯಪಃ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾಗ್ನೇರಂತ್ರರತಃ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ದರ್ಭೇಷು

'ಭೂತೇಭ್ಯೋ ನಮಃ' ಇತ್ಯನ್ನಂ ಪುಷ್ಪಂ, ಫಲಂ ವಾ ದತ್ವಾ ಪುನಃ ಪರಿಷಿಚ್ಯ 'ವೃಷ್ಟಿರಸೀತ್ಯಪಃ ಸ್ಪೃಶೇತ್ ॥ ಸಭೂತಯಜ್ಞಃ॥ ಅಥಮನುಷ್ಯ ಯಜ್ಞೇನ ಯಕ್ಷ್ಯೇತ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ವಿದ್ಯುದಸಿ ಇತ್ಯಪಃ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ 'ಮನುಷ್ಯೇಭ್ಯೋ ಹಂತಾ' ಇತ್ಯಥಯೇನ್ನಂ (ಅಭಾವೇಭೂಮೌವಾ) ದತ್ವಾ 'ವೃಷ್ಟಿರಸಿ' ಇತ್ಯಪಃ ಸ್ಪೃಶೇತ್ ಇತಿ ಮನುಷ್ಯಯಜ್ಞಃ ॥ ಅಥಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞೇನ ಯಕ್ಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ 'ವಿದ್ಯುದಸಿ='ಇತ್ಯಪಃ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಪೂರ್ವೋಕ್ತೇನ ವಿಧಿನಾಧೀತ್ಯೈಕಾಮೃಚಂ ವಾ ಪಠಿತ್ವಾ 'ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ' ಇತಿ ತ್ರಿರನೂಚ್ಯ ವೃಷ್ಟಿರಸಿ ಇತ್ಯಪಸ್ಪೃಶೇತ್ । ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಯಜ್ಞಃ ॥ [ಏವಮೇತೇ ಪೃಥಗೇವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಇತಿ ಪಕ್ಷಾಂತರಮ್] ಏವಂ ಸಮಾಪ್ಯ, "ಇಷ್ಟೇಭ್ಯಃ=ಸ್ವಾಹಾ" ಇತ್ಯಷ್ಟಭಿರಾಜ್ಯಾಹುತೀ ರ್ಹುತ್ವಾ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದಿ ಹೋಮಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ವೈಶ್ವದೇವಾರಂಭಹೋಮ ಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ ಇತಿ॥ [ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರಿಕಾಯಾಂ—ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕುರ್ವೀತ ನ ವಾ ॥ ಇತಿ—ಏವಂ ದಶಮಮಹಸ್ಸಂಜ್ಞಕಂ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕೃತಾಕೃತಂ॥] ತತೋವರಃ ಸಪತ್ನೀಕೋ ಅಲಂಕೃತ್ಯ ಗ್ರಾಮಾಧಿ ದೇವತಾಃ ಸಂಪೂಜ್ಯ ವೃದ್ಧಾನ್ ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರತೋದಮಿಷುಂ ಭೋಜನಾದಿನಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಸಂತೋಷ್ಯ ನವ ಸ್ಕೃತ್ಯಾಶಿಷೋ ಗೃಹ್ಣೀಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ವೈಶ್ವದೇವಾರಂಭಃ ॥

ಕನ್ಯಾಸಮರ್ಪಣಮ್:—[ಕನ್ಯಾಸಮರ್ಪಣಂ ಕುರ್ಯಾದ್ವಿವಾಹ ದಿವಸೇಪಿವಾ ಷಷ್ಠೇವಾಪ್ಯಷ್ಟಮೇವಾಪಿ ದಶಮೇಹನಿ ಮಂಗಲಂ" ಇತಿ ಉಕ್ತಂ ಕಾಲಃ।]ವಧೂವರಯೋಃ ಪಿತ್ರಾದಯಃ ಸಭಾಮಧ್ಯೇ ಉಪವಿಶ್ಯ ತತ್ರ ವಧೂವರೌ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಾವುಪವೇಶ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧಂ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಮಥನಾದಿಕಥಾನಕಂ ಯಥಾಚಾರಂ ಕಥಯಿತ್ವಾ 'ಏಷಬ್ರಹ್ಮಾತಿವೃದ್ಧಸ್ತ್ರಿದಶ ಪತಿರಸೌ ಗರ್ವಿತಃಕ್ಷೀಯಂತ್ಯೇಬ್ಜೋ ದಿಗ್ವಾಸಾ ನೀಲಕಂಠ ಸ್ಪಶುಪತಿ ದಿನಕರಶ್ಚಂಚಲೋ ಮಾತರಿಶ್ವಾ॥ ಇತ್ಥಂ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ ಭ್ರಮರಕಲಕಲಾರಾವಗೀತಪ್ರಫುಲ್ಲಾ ದತ್ತಾ ಮುರಾರೇಃ ಸುರತರುಕುಸುಮಾ ಲಂಕೃತಾಪಾತು ಯುಷ್ಮಾನ್ ॥ಅಬ್ಜಃಶಾಂಕಃ॥ ಉತ್ತುಂಗಸ್ತನಮಂಡಲೋಪರಿ ಲಸತ್ಪ್ರಾಲಂಬಮುಕ್ತಾಮಣೇರಂತರ್ಬಿಂಬಿತಮಿಂದ್ರ ನೀಲನಿಕರಚ್ಛಾ

ಯಾನಂಕಾರದ್ಯುತಿಃ । ಲಜ್ಜಾವ್ಯಾಜಮುಪೇತ್ಯ ನಮ್ರವದನಾ ಸ್ಪಷ್ಟಂ ಮುರಾರೇರ್ವಪುಃ। ಪಶ್ಯಂತೀ ಮುದಿತಾಂ ಮುದೇಸ್ತು ಭವತಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ವಿವಾಹೋತ್ಸವೇ॥ ಕುಲಂಚ ಶೀಲಂಚ ವಪುರ್ವಯಶ್ಚ ವಿತ್ತಂ ಚ ವಿದ್ಯಾಂಚ ಸನಾಥತಾಂಚ॥ ಏತಾನ್ಗುಣಾನ್ಸಪ್ತ ಪರೀಕ್ಷ್ಯ ದೇಯಾ ಕನ್ಯಾ ಬುಧೈಃ ಶೇಷಮಚಿಂತನೀಯಂ ॥ ಕನ್ಯಾ ವರಯತೇ ರೂಪಂ ಮಾತಾ ವಿತ್ತಂ ಪಿತಾ ಶ್ರುತಂ ॥ ಬಾಂಧವಾಃ ಕುಲಮಿಚ್ಛಂತಿ ಇಷ್ಟಾನ್ನಮಿತರೇ ಜನಾಃ ॥ ಕಾರ್ಯೇಷು ಮಂತ್ರೀ ಕರಣೇಷು ದಾಸೀ ಭುಕ್ತೌತು ಮಾತಾ ಶಯನೇಷು ವೇಶ್ಯಾ। ಧರ್ಮೇಷು ಧರ್ಮೀ ಕ್ಷಮಯಾ ಧರಿತ್ರೀ ಷಟ್ಕರ್ಮಯುಕ್ತಾ ಕುಲಮುದ್ಧರಿತ್ರೀ ॥ ಅನಯಾ ಸಹ ಧರ್ಮಚರ್ಯಾ, ಪುರುಷಾರ್ಥಸಾಧನಾರ್ಹಯಾ । ಮುದಮಾಪ್ನುಹಿ ಶಾಶ್ವತೀಸ್ಸಮಾ ಭಜ ಧರ್ಮಂ ತ್ವಮನನ್ಯಮಾನಸಃ ॥ ವಸನಾಭರಣಾನ್ನಪಾನದಾನೈರ್ಭರಣೀಯಾನುದಿನಂ ಸಂರಕ್ಷಣೀಯಾ । ಮೃದುಭಿರ್ವಚನೈಃ ಸಂಭಾಷಣೀಯಾ ಗೃಹಕೃತ್ಯೇಷ್ವಖಿಲೇಷು ಯೋಜನೀಯಾ ॥ ಮಮ ಪುತ್ರ್ಯಬಲಾ ಕ್ರಿಯಾಸ್ವದಕ್ಷಾ ವಚನೇ ಕರ್ಮಣಿ ಕೌಶಲಂ ನ ಯಸ್ಯಾಃ । ತ್ವದಿಯಂ ಭವತಾ ಸಂರಕ್ಷಣೀಯಾ ನಖರೇಣಾಪಿ ಮುದಾ ಚ ಲಾಲಸೇನ ॥ ಯಥಾ ಕೃಷ್ಣಭಾಂಡೇ ಸಿತತಂಡುಲಾನಾಂ ಪಕ್ವೇಪ್ಯಶಕ್ತಾ ಕಿಮು ತಾನ್ಯಕೃತ್ಯೇ । ತಥಾಪ್ಯನಲ್ಪಕ್ಷಮಯಾ ತ್ವಯೇಯಮಂಗೀಕೃತಾ ತಂ ಪ್ರತಿಪಾಲನೀಯಾ ॥ ಅಷ್ಟವರ್ಷಾ ತ್ವಿಯಂ ಕನ್ಯಾ ಪುತ್ರವ ತ್ಪಾಲಿತಾ ಮಯಾ। ಇದಾನೀಂ ತವ ಪುತ್ರಾಯ ದತ್ತಾ ಸ್ನೇಹೇನ ಪಾಲ್ಯತಾಂ ॥ ಇತಿ ಕನ್ಯಾಸಮರ್ಪಣಂ ॥

ದೇವತೋತ್ಥಾಪನಮ್ :—(ವಿವಾಹೇ ಚತುರ್ಥೀ ಹೋಮಾನಂತರಂ ಉಪನಯೇ ಸಂಸ್ರವಃ ಪೂಜಾನಂತರಂ ಷಷ್ಠಂ ವಿಹಾಯ ಸಮದಿನೇ ವಿಷಮೇ ಸಪ್ತಮೇ ವಾ ಶುಭದಿನೇ ದೇವತೋತ್ಥಾಪನಂಕಾರ್ಯಂ) ಸಪತ್ನೀಕೋ ವರೋ ಮಂಟಪಮಧ್ಯೇ ಉಪವಿಶ್ಯ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ "ಮಮ ವಿವಾಹಾಂಗತ್ವೇನ ಸ್ಥಾಪಿತ ದೇವತೋತ್ಥಾಪನಂ ಮಂಟಪೋದ್ವಾಸನಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಗಣಪತಿಂಸಂಪೂಜ್ಯ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚ್ಯ ಕುಲದೇವತಾಂ ಚ ಸಂಪೂಜ್ಯ 'ಉತ್ತಿಷ್ಠ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ' ಇತ್ಯಾದ್ಯಾವ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಆಶಿಷೋ ವಾಚಯೇತ್ ॥

ವಿವಾಹೇ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ

*ಪುನರ್ವಿವಾಹಃ—(ಆಶೌಚದುರ್ಮುಹೂರ್ತಾದಿಶು ವಿವಾಹ ಸಂಭವೇತದ್ದೋಷ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ಕಾರ್ಯಂ, ವಿವಾಹ ಹೋಮಾನಂತರ ಮೌಪಾಸನಾರಂಭಾತ್ಪ್ರಾಗಗ್ನಿರುದ್ವಾತ ಶ್ಚೇತ್ಪುನರ್ವಿವಾಹಃ ಕಾರ್ಯಃ ॥) ವಿವಾಹೋಕ್ತ ಶುಭದಿನೇ–ಉದಗಯನ ಆಪೂರ್ಯಮಾಣಪಕ್ಷೇ ಪುಣ್ಯೇನಕ್ಷತ್ರೇ—ಪೂರ್ವೇದ್ಯುರ್ನಾಂದೀ ಮುಖಂ ಕೃತ್ವಾಶ್ವೋಭೂತೇ ಸ್ನಾನಪವನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ, ಗಣಪತಿಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಪುಣ್ಯಾಹಾಂತೇ ಪ್ರಾಣಾ ನಾಯಮ್ಯ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, ಮಮ ಸರ್ವಾರಿಷ್ಟ ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟ ಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಆವಯೋಃಸ್ಥಿರ ದಾಂಪತ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಪುನರ್ವಿವಾ ಹಂಕರಿಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ವರೋ, ಸುಮುಹೂರ್ತೇ ಜಾಯಯಾಂ ಸವೀಕ್ಷತೇ 'ಅಭ್ರಾತೃಘ್ನೀಂ' ಇತಿ ಪ್ರತಿಪದ್ಯ ಸಪ್ತಪದಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾಥ ದೇವ ಯಜನೋಲ್ಲೇಖನಾದ್ಯಗ್ನಿ ಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾಥಾಸ್ಯಾ ಉಪೋತ್ಥಾಯ ಹೃದಯದೇಶಮಭಿಮೃಶತೀತಿ ಸಿದ್ಧಮಾಧೇನು ಪ್ರದಾನಾದತ ಊರ್ಧ್ವಂ ವಾದ್ರಿಯೇತ ॥ ವ್ರಚಚರ್ಯಾದಿಕಂ ನಾಸ್ತಿ ॥

ಅಥ ದ್ವಿತೀಯಾದಿ ವಿವಾಹಃ/ಅಗ್ನಿಧ್ವಯ ಸಂಸರ್ಗವಿಧಿಃ — ಯದಿ ಕೇನಾಪಿ ನಿಮಿತ್ತೇನ ಸತ್ಯಾಮಾದ್ಯಾಯಾಂ ಅನ್ಯಾ ಪರಿಣೀತಾ ತತ್ರ ವಿವಾಹ ಕರ್ಮಣಿ ಏಕಾದಶೇ ದ್ವಾದಶೇವಾ ದಿವಸೇ ಅಗ್ನಿದ್ವಯಸಂಸರ್ಗಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಅಥ ದ್ವಿತೀಯಮೌಪಾಸನಾಗ್ನಿಂ ಸ್ಥಂಡಿಲೇ ನಿಧಾಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯಾಗ್ನಿದ್ವಯಸಂಸರ್ಗಾಂಗತ್ವೇನ ಚತುರ್ಗೃಹೀತಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ । ಚತುರ್ಗೃಹೀತಹೋಮಃ ಕರ್ಮ ಆಪೂರ್ವಿಕಂತಂತ್ರಂ ಖುಂಷೀಂದ್ರಬ್ರಹ್ಮಾಣೋ ದೇವತಾಃ ಆಜ್ಯಂ ಹವಿಃ ಸದ್ಯೋಯಕ್ಷ್ಯೇ । ತದಂಗಮನ್ವಾಧಾನಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಮಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಲೀಂ ಸ್ರುಕ್ಸ್ರುವೌಚ ಸಾಧಯಿತ್ವಾಜ್ಯಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯಾ ನಯಾ ನವೋಢಯಾ ವಧ್ವಾನ್ವಾರಬ್ಧಃಸ್ರುಚಿಚತುರ್ಗೃಹೀತ್ವಾ-"ಓಂನವಂಸ್ತೆಖುಪಯೋಗದ

* ಕನ್ಯಾಯಾ ದಾನಪ್ರತಿಗ್ರಹಾ ನಸ್ತಃ (ಮಧುಪರ್ಕವರ್ಜ್ಯಂ) "ಅಂಕುರಂಚ ಪ್ರತಿಸರಂ ಏರಣಂಚ ಪ್ರತಿಗ್ರಹಂ । ವಾಸಸಾ ಪರಿಧಾನಂಚ ಕರ್ಮಾಣ್ಯೇ ತಾನಿ ವರ್ಜಯೇತ್ ॥ಇತಿ ವೈನಾಯಕೀಯೇ. ॥

ಅವ್ಯಥಾಯೈ ತ್ವಾ ಸ್ವಧಾಯೈ ತ್ವಾ ॥ ಮಾನ ಇಂದ್ರಾಭಿತಸ್ತ್ವದೃಷ್ವಾರಿಷ್ಟಾಸಃ । ಏವಾಬ್ರಹ್ಮನ್ ತವೇದಸ್ತು ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಋಷಯ ಇಂದ್ರಾಯ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ॥ ಇತಿ ಹುತ್ವಾ ತಮಗ್ನಿಂ "ಅಯಂತೇ ಯೋನಿಋತ್ವಿಯಂ" ಇತಿ ಸಮಿಂಧಿ ಸಮಾರೋಪ್ಯ ಪುನಸ್ಥಂಡಿಲೊಲ್ಲೇಖನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಪೂರ್ವೋಪಾಸನಾಗ್ನಿಂ "ಆಜುಹ್ವಾನ" "ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವ" ಇತ್ಯಗ್ನೌ ನಿಧಾಯ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯಾಥ ದ್ವಿತೀಯಾಗ್ನಿ ಸಮಾರೋಪಣಸಮಿಂಧಂ "ಆಜುಹ್ವಾನ-ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವ" ಇತಿ ತತ್ರ ನಿಧಾಯಾಸನಪ್ರಾಣಾಯಾಮೌ ಕೃತ್ವಾ ದೇಶಕಾಲೌಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನಿ ಸಾಧ್ಯಾನಾಂ ಕರ್ಮಣಾಂ ತತ್ರಾನುಷ್ಠಾನಫಲಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಔಪಾಸನಾಗ್ನಿದ್ವಯಸಂಸರ್ಗ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಅಗ್ನಿಸಂಸರ್ಗಹೋಮಃಕರ್ಮ= ಬಲವರ್ಧನೋ ನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಪುರೀಷ್ಯಾಗ್ನಿರ್ದೇವತಾ ಚರುರ್ಹವಿರಿತ್ಯಾದ್ಯನ್ವಾಧಾಯ ಸ್ರುಕ್ಸ್ರುವಸಮ್ಮಾರ್ಜನಾಂತಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ ಸ್ರುಚಿಚತುರ್ಗೃಹೀತಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪತ್ನೀಭ್ಯಾಮನ್ವಾರಬ್ಧಃ "ಯೋಬ್ರಹ್ಮಾಬ್ರಹ್ಮಣ" ಇತ್ಯಷ್ಟೌ ಮಂತ್ರಾನುಚ್ಚಾರ್ಯ ಸರ್ವಾಂತೇ ಸಕೃದ್ಧುತ್ವಾ । ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಾಯ ಕೃತ್ತಿ ವಾಸಸೇ ಪಿನಾಕಿನ ಈಶಾನಾಯ ಘರ್ಮಋಚಯ ಈಶಾನಾಯ ಯಮಾಯ ಪುರುರೂಪಾಯ ಜಯಂತಾಯಾರ್ಕಾಯ ಶ್ರಿಯೈ ಲಕ್ಷ್ಮೈ ಔಪಲಾಯಾ ಅಂಬಿಕಾಯಾ ಇಂದ್ರಸೇನಾಯೈ ದಾಕ್ಷಾಯಣೀಭ್ಯೋ ದಿವ್ಯೇಭ್ಯೋ ಗಣೇಭ್ಯೋ ಭುವನಸ್ಯಗೋಪ್ತ್ರೇಭ್ಯ ಈಶಾನಾಯ ವಸುಭ್ಯೋ ರುದ್ರೇಭ್ಯೋ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯೋಮರುದ್ಭ್ಯಃ ಸಾಧ್ಯೇಭ್ಯೋ ಭೃಗುಭ್ಯಃ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋಂಗಿರೋಭ್ಯಃ ಸಾಧ್ಯೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥

ಇತಿಹುತ್ವಾ ಪುನಃ ಚರುನಿರ್ವಾಪಣಾದ್ಯಗ್ನಿಮುಖಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಕ್ವಾಜ್ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಸಮಿತ (ಸಂಕಲ್ಪೇಥಾ (ಸಂಪ್ರಿಯೌ ರೋಚಿಷ್ಣೂ ಸುಮನಸ್ಯಮಾನೌ । ಇಷಮೂರ್ಜಮಭಿಸಂವಸಾನೌ ಸಂವಾಂ ಮನಾ (ಸಿಸಂವ್ರತಾ ಸಮುಚಿತ್ತಾನ್ಯಾಕರೋಃ ಮಗ್ನೇಪುರೀಷ್ಯಾಧಿಪಾ ಭವಾ ತ್ವನ್ನಃ । ಇಷಮೂರ್ಜಂ ಯಜಮಾನಾಯ ಧೇಹಿಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಪುರೀಷ್ಯಾಯೇದಂ ॥ ಅಥ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮುಪದಾಯಾಂತಃ ಪರಿಧೌನಿ ಧಾಯ ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯಮಾದಾಯ ಜುಹೋತಿ ॥ ಓಂ ಪುರಿಷ್ಯಸ್ತ್ವಮಗ್ನೇರಯಿಮಾನ್ಪುಷ್ಟಿಮಾ (ಅಸಿ । ಶಿವಾಃಕೃತ್ವಾ ದಿಶಃ ಸರ್ವಾಃ

ಸ್ವಾಂಯೋನಿಮಿಂಹಾಸದಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಪುರೀಷ್ಯಾಗ್ನಯಇದಂ ॥ ಓಂ ಭವತಂನಃ ಸಂಮಂನಸೌ ಸಮೋಕಸಾವರೇಪಸೌ । ಮಾ ಯಜ್ಞಂ ಹಿಂಸಿಷ್ಟಂ ಮಾ ಯಜ್ಞಪತಿಂ ಜಾತವೇದಸೌ ಶಿವೌಭವತಮದ್ಯ ನಃಸಾಹಾ । ಜಾತವೇದೋಭ್ಯಾಂ ಶಿವಾಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥ ಓಂ ಮಾತೇವಪುತ್ರಂ ಪೃಥಿವೀ ಪುರೀಷ್ಯಮಗ್ನಿಂ ಸ್ವೇಯೋನಾವಭಾರುಖಾ । ತಾಂವಿಶ್ವೈರ್ದೇವೈರೃತುಭಿಃಸಂವಿದಾನಃ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾ ವಿಮುಂಚತು ಸ್ವಾಹಾ । ಪೃಥಿವ್ಯಾದಿಭ್ಯಇದಂ ॥ ಯದಸ್ಯ ಪಾರೇ ರಜಸಃ ಶುಕ್ರಂ ಜ್ಯೋತಿರಜಾಯತ । ತನ್ನಃಪರ್ಷದತಿದ್ವಿಷೋಗ್ನೇ ವೈಶ್ವಾನರ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ವೈಶ್ವಾನರಾಯೇದಂ ॥ ನಮಃ ಸುತೇ ನಿರ್ಋತೇ ವಿಶ್ವರೂಪೇಯಸ್ಮಯಂ ವಿಚೃತಾ ಬಂಧಮೇತಮ್ । ಯಂಮೇನ ತ್ವಂ ಯಂಮ್ಯಾ ಸಂವಿದಾನೋತ್ತಮುಂ ನಾಕಮಧಿರೋಹಯೇಮಂ ಸ್ವಾಹಾ । ನಿರ್ಋತಯೇ ವಿಶ್ವರೂಪಾಯೈ ಯಂಮಾಯೇದಂ ॥ ಯಂತ್ತೇದೇವೀ ನಿರ್ಋತಿರಾಬಬಂಧ ದಾಮಗ್ರೀವಾಃ ಸ್ವವಿಚರ್ತ್ಯಂ । ಇದಂತೇತದ್ವಿಷ್ಯಾ ಮ್ಯಾಯುಷೋನಮಧ್ಯಾದಥಾಜೀವಃ ಪಿತುಮದ್ಧಿಪ್ರಮುಕ್ತಃ ಸ್ವಾಹಾ । ದೇವ್ಯೈ ನಿರ್ಋತಯ ಇದಂ ॥ ಯಸ್ಯಾಸ್ತೇಅಸ್ಯಾಃಕ್ರೂರ ಆಸಂ ಜುಹೋಮ್ಯೇಷಾಂ ಬಂಧಾನಾಮವಸರ್ಜನಾಯ । ಭೂಮಿರಿತಿ ತ್ವಾ ಜನಾ ವಿದುರ್ನಿರ್ಋತಿರಿತಿ ತ್ವಾಹಂ ಪರಿವೇದವಿಶ್ವತಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಭೂಮ್ಯೈ ನಿರ್ಋತಯ ಇದಂ ॥ ಅಸುನ್ವಂತಮಯಜಮಾನಮಿಚ್ಛಸ್ತೇನಸ್ಯೇತ್ಯಾಂತಸ್ಕರಸ್ಯಾನ್ವೇಷಿ । ಅನ್ಯಮಸ್ಮದಿಚ್ಛಸಾತ ಇತ್ಯಾ ನಮೋದೇವಿ ನಿರ್ಋತೇ ತುಭ್ಯಮಸ್ತು ಸ್ವಾಹಾ । ದೇವ್ಯೈ ನಿರ್ಋತ್ಯಾ ಇದಂ ॥ ದೇವೀಮಹಂ ನಿರ್ಋತಿಂ ವಂದಮಾನಃಪಿತೇವ ಪುತ್ರಂ ದಸಯೇ ವಚೋಭಿಃ । ವಿಶ್ವಸ್ಯಯಾ ಜಾಯಮಾನಸ್ಯ ವೇದಶಿರಃಶಿರಃ ಪ್ರತಿಸೂರೀವಿಚಷ್ಟೇಸ್ವಾಹಾ ।

ದೇವ್ಯೈ ನಿರ್ಋತ್ಯಾ ಇದಂ ॥ ನಿವೇಶನಃ ಸಂಗಮನೋ ವಸೂನಾಂ ವಿಶ್ವಾ ರೂಪಾ ಭಿಚಷ್ಟೇ ಶಚೀಭಿಃ । ದೇವ ಇವ ಸವಿತಾ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮೇಂದ್ರೋ ನ ತಸ್ಥೌ ಸಮರೇ ಪಥೀನಾಂ ಸ್ವಾಹಾ । ದೇವಾಯ ಸವಿತ್ರ ಇಂದ್ರಾಯೇದಂ ॥ ಸಂವರತ್ರಾ ದಧಾತನ ನಿರಾಹಾವಾನ್ಕೃಣೋತನ । ಸಿಂಚಾಮಹಾ ಅವಟಮುದ್ರಿಣಂ ವಯಂ ವಿಶ್ವಾಹಾದಸ್ತಮಕ್ಷಿತಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಅವಟಾಯಾಕ್ಷಿತಾಯೇದಂ ॥ ನಿಷ್ಕೃತಾಹಾವಮವಟಂ ಸಂವರತ್ರಂ ಸುಷೇಚನಂ । ಉದ್ರಿಣಂ ಸಿಂಚೇ ಅಕ್ಷಿತಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಅವಟಾಯಾಕ್ಷಿ ತಾಯೇದಂ ॥ ಸೀರಾಯುಂಜಂತಿ ಕವಯೋ ಯುಗಾ ವಿತನ್ವತೇ ಪೃಥಕ್ । ಧೀರಾ ದೇವೇಷು ಸುಮ್ನಯಾ ಸ್ವಾಹಾ । ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಯುನಕ್ತ ಸೀರಾ ವಿಯುಗಾತನೋತ ಕೃತೇ ಯೋನೌ ವಪತೇ ಹ ಬೀಜಂ । ಗಿರಾಚ ಶ್ರುಷ್ಟಿಃ ಸಭರಾ ಅಸನ್ನೋ ನೇದೀಯ ಇತ್ಸೃಣ್ಯಾ ಪಕ್ವಮಾಯಂತ್ಸ್ವಾಹಾ । ಸೀರಾಭ್ಯಾಂ ಬೀಜಾಯೇದಂ ॥ ಲಾಂಗಲಂ ಪವೀರವಂ ಸುಶೇವಂ ಸೋಮಪಿತ್ಸರಂ । ಉದಿತ್ಕೃಷತಿ ಗಾಮವಿಂ ಪ್ರಫರ್ವ್ಯಂ ಚ ಪೀವರೀಂ । ಪ್ರಸ್ಥಾವದ್ರಥವಾಹನಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಲಾಂಗಲಾಯೇದಂ ॥ ಶುನಂ ನಃ ಫಾಲಾ ವಿತುದಂತು ಭೂಮಿಂ ಶುನಂ ಕೀನಾಶಾ ಅಭಿಯಂತು ವಾಹಾನ್ । ಶುನಂ ಪರ್ಜನ್ಯೋ ಮಧುನಾ ಪಯೋಭಿಃ ಶುನಾಸೀರಾ ಶುನಮಸ್ಮಾಸು ಧತ್ತಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಫಾಲೇಭ್ಯಃ ಕೀನಾಶೇಭ್ಯಃ ಪರ್ಜನ್ಯಾಯ ಶುನಾಸೀರಾಭ್ಯಾಮಿದಂ ॥ ಕಾಮಂ ಕಾಮದುಘೇ ಧುಕ್ಷ್ವ ಮಿತ್ರಾಯ ವರುಣಾಯ ಚ । ಇಂದ್ರಾಯಾಗ್ನಯೇ ಪೂಷ್ಣ ಓಷಧೀಭ್ಯಃ ಪ್ರಜಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಮಿತ್ರಾಯ ವರುಣಾಯೇಂದ್ರಾಗ್ನಯೇ ಪೂಷ್ಣ ಓಷಧೀಭ್ಯಃ ಪ್ರಜಾಭ್ಯ ಇದಂ ॥ ಘೃತೇನ ಸೀತಾ ಮಧುನಾ ಸಮಕ್ತಾ ವಿಶ್ವೈರ್ದೇವೈರನುಮತಾ ಮರುದ್ಭಿಃ । ಊರ್ಜಸ್ವತೀ ಪಯಸಾ ಪಿನ್ವಮಾನಾ

ಸ್ಮಾನ್ಸೀತೇ ಪಯಸಾಭ್ಯಾವವೃತ್ಸ್ವ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಮರುದ್ಭ್ಯ ಊರ್ಜಸ್ವತ್ಯೈ ಸೀತಾಯಾ ಇದಂ ॥ ಇತಿಹುತ್ವಾಥ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್ಪ್ರಭೃತಿ ವರದಾನಾಂತೇ "ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಾನಂ" ಪಿತಾವಿರಾಜೇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ದರ್ಭಸ್ತಂಬೇ ಹುತಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ಸಮಾರೋಪಣಂ ಕೃತ್ವಾ ತಸ್ಮಿನ್ನೇವಾಗ್ನೌ ಸಾಯಂಪ್ರಾತರೌಪಾಸನಾದಿ ಸರ್ವಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ಅಗ್ನಿದ್ವಯ ಸಂಸರ್ಗಪ್ರಯೋಗಃ ॥ (ಯದ್ಯಾಹಿತಾಗ್ನಿಶ್ಚೇದ್ವಿವಾಹ ಕರ್ಮಣಾಮನಂತರಮರಣ್ಯೋರಗ್ನಿಂ ಸಮಾರೋಪ್ಯ ಉದವಸಾಯ ಮಥಿತ್ವಾಗ್ನೀನ್ ವಿಹೃತ್ಯೋದ್ವಾಸನೀಮಿಷ್ಟಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಮಿಧ್ಯಾರೋಪ್ಯ ಪೂರ್ವವದಗ್ನಿಂ ಸಂಯೋಜ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮೌದನಾದ್ಯಾಗ್ನ್ಯಾಧೇಯಿಕಂಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ ಸಾಯಂಪ್ರಾತರಗ್ನಿಹೋತ್ರಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಇತ್ಯಾಹಿತಾಗ್ನೇರಗ್ನಿ ದ್ವಯಸಂಸರ್ಗವಿಧಿಃ)

ಅಥಯದಿ ಕನ್ಯೋಪಸಾದ್ಯಮಾನಾ ವೋಹ್ಯಮಾನಾವಾ ಪತೇತ್ತಾಮುತ್ಥಾಪಯೇಯುಃ— ಉದಸ್ಥಾದ್ದೇವ್ಯದಿತಿರ್ವಿಶ್ವರೂಪಾ । ಆಯುರ್ಯಜ್ಞಪತಾವಧಾತ್ । ಇಂದ್ರಾಯ ಕೃಣ್ವತೀ ಭಾಗಮ್ । ಮಿತ್ರಾಯ ವರುಣಾಯಚ । ॥ ಇತಿ ॥ ಕನ್ಯೋಪಸಾದ್ಯ—ಮಾನಾವಾ ರಜಸ್ವಲಾಸ್ಯಾತ್ತಾಮನುಮಂತ್ರಯಂತೇ—ಪುಮಾꣳಸೌ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಪುಮಾꣳಸಾವಶ್ವಿನಾವುಭೌ । ಪುಮಾನಿಂದ್ರಶ್ಚ ಸೂರ್ಯಶ್ಚ ಪುಮಾꣳಸಂ ವರ್ಧಯಂತಾಮ್ ಇತಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿಧಿಂ—ಯಜುಃ ಪವಿತ್ರೈಃ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್ಪೂತವಾರಿಭಿಃ ॥ ॥ ಧೃತಮಂಗಲ ವಸ್ತ್ರಾದೀನಾಂ ದಾಹೇ—"ವ್ರತ ಮಧ್ಯೇತು ದಂಪತ್ಯೋರುಷ್ಣೀಯಂ ಯುಗ್ಮಚೈಲಕಂ । ಕಂಭಿಕಂ ಚೆಂಧನಂವಾಸಃ ಪರಿಧಾನೀಯ ವಾಸಸೀ । ಛೇದೇ ನಾಶೇ ಪ್ರದಗ್ಧೇ ಚ ದುಃಖ ಶೋಕೋ ಮೃತಿರ್ಭವೇತ್ । ತದ್ದೋಷಶಮನಾರ್ಥಾಯ ಲಾಜಾಜ್ಯಕ್ಷೀರ ದೂರ್ವಕಾನ್ ॥ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತೇನ ಹುನೇದ್ವಿದ್ವಾನ್ ಯಾವತ್ಪಂಚದಶಾಹುತೀಃ । ಸ್ವರ್ಣ ಗೋ ಭೂತಿಲಾನ್ದದ್ಯಾತ್ಕಾಂಸ್ಯಂ ವಸ್ತ್ರಮಥಾಪಿವಾ ॥ ಅನ್ಯಾನಿ ಪೂರ್ವವದ್ಧೃತ್ವಾ ಶೇಷ ಕರ್ಮ ಸಮಾಚರೇತ್ ॥ ಇತಿ ॥

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಕಾರಿಕಾಯಾಂ ವ್ರತಮಧ್ಯೆಸೂತಕಪ್ರಾಪ್ತೇ :—ವಿವಾಹ ವ್ರತಮಧ್ಯೆತು ಮಾತಾ ಪಿತ್ರೋರ್ಮೃತಿಂ ವಿನಾ । ಅನ್ಯಸ್ಮಿನ್ಸೂತಕೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಚತುರ್ಥ್ಯೆವ ಭೃತಾತ್ಪುರಾ ॥ ದಂಪತ್ಯೋಃ ಸೂತಕಂ ನಾಸ್ತಿ ಶುಭಕರ್ಮ ಸಮಾಚರೇತ್ ॥ ವರಪಿತ್ರೋರ್ಮರಣೇ-ಪೂರ್ವ ವಸ್ತ್ರಾದಿ ಸಂತ್ಯಜ್ಯಪರಿಧಾಯಶಾನ್ಯವಾಸಸೀ ಹೋಮಯೇದಸಗೋತ್ರೈಸ್ತುಸಾಯಂ ಪ್ರಾತರ್ಯಥಾವಧಿ ॥ ತದಾನೀಮೇವ ಸರ್ವಾಂಗಂ ವಾಪಯಿತ್ವಾ

ಸಮಾಹಿತಃ । ದಹನಾದಿತಯೋಃ ಕಾರ್ಯಂ ವರಃ ಕುರ್ಯಾನ್ನಸಂಶಯಃ……

ಕನ್ಯಾಪಿತ್ರೋ ಮರಣೇ—ಸಾಯಂ ಪ್ರಾತಶ್ಚ ಹೋಮಂತು ಪತಿಃ ಕುರ್ಯಾದಸಂಶಯಃ । ತಚ್ಛ್ವಾವಾಂತೇ ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಸಾ ಕನ್ಯಾ ಸ್ವಗೃಹಂ ವ್ರಜೇತ್ ॥ ಅತಿಕ್ರಾಂತವಿಧಿಂ ಕುರ್ಯಾತ್ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂತು ಪೂರ್ವವತ್ ॥ ಇತಿ ॥

ಉಪಯುಕ್ತ ವಿಷಯಾಣಿ

(**೧ನೇ ಪುಟಕ್ಕಾಗಿ**) ಚಿತ್ಪತಿಸ್ತ್ವಾ ಪುನಾತ್ವಚ್ಛಿದ್ರೇಣ ಪವಿತ್ರೇಣ ವಸೋಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ। ವಾಕ್ಪತಿಸ್ತ್ವಾ =ಭಿಃ ॥ ದೇವಸ್ತ್ವಾ =ಭಿಃ ॥

ಮಹಾಗಣಪತಿ ಮಂಡಲಂ :— (ಪುಟ ೮ ಕ್ಕಾಗಿ) ಪ್ರಾದೇಶ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಮಿತಂ ತ್ರಿಕೋಣ ಷಟ್ಕೋಣಯುಕ್ತ ಗುಣ ವರ್ತುಲಾಢ್ಯಂ । ಬಿಂಬಂತು ಬಾಹ್ಯೇ ಚತುರಸ್ರಯುಕ್ತಂ ಮಧ್ಯೇ ಯಜೇದ್ವಿಘ್ನಪತಿಂ ವಿಪಶ್ಚಿತ್ ॥

ತಲ್ಲೇಖನ ಪ್ರಕಾರ :—ಶಕ್ರಾಸುರಾ ನಿಲಹುತಾಶನವಾರುಣೇಶ ಭಾಗಾಶ್ರಿತಂತು ವಿಲಿಖೇದ್ಯಸ ಕೋಣಮಂತಃ । ಪಾಶೀಶ ಪಾವಕ ಸಂದಿಶ್ಯಾದಿತಂ ತ್ರಿಕೋಣಂ ವಿಘ್ನಾರ್ಚನೇತು ವಿಹಿತಂ ನವಕೋಣ ಚಕ್ರಮ್ ॥ ಇತಿ ॥

॥ ಆಪೂರ್ವಿಕಂ ತಂತ್ರಂ (ಸವಿವರಂ) ॥

ದರ್ಭೇಷು ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿರಾಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಅಮುಕಹೋಮಂ ಕರ್ತುಂ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿ ಕರಿಷ್ಯೇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಸ್ಫ್ಯಾಗ್ರೇಣ ಸ್ಥಂಡಿಲಮುದ್ಧಂತಿ, ಓಂ ಉದ್ಧನ್ಯಮಾನಂ । ಅಸ್ಯಾ ಅಮೇಧ್ಯಂ । ಅಪಪಾಪ್ಮಾನಂ । ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಹಂತು । ಶಿವಾನಃ ಸಂತು । ಪ್ರದಿಶಶ್ಚತಸ್ರಃ । ಶನ್ನೋ ಮಾತಾ । ಪೃಥಿವೀ ತೋಕಸಾತಾ" । ಇತಿ ನವ ಪದೈಃ ಮಧ್ಯೇ, ಮಧ್ಯಪಶ್ಚಿಮ ಪೂರ್ವೇಷು, ದಕ್ಷಿಣೇ-ಮಧ್ಯಾಗ್ನೇಯನಿರ್ಋತಿಷು, ಉತ್ತರೇ-ಮಧ್ಯವಾಯವ್ಯೇಶಾನ್ಯೇಷು, ಕ್ರಮೇಣೋದ್ಧತ್ಯಾಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ

''ಶನ್ನೋ ದೇವೀ=ವಂತುನಃ' ಇತ್ಯವೋಕ್ಷ್ಯ, ತತ್ರ ಸಿಕತಾಃ ಶಂಚಯಃ ಶಂಕ್ಲಾ ಅನಾದ್ರ್ರಾಃ ಕೇಶಕೀಟಾದಿವರ್ಜಿತಾಃ ಪಂಚಪ್ರಸ್ಥಸಮ್ಮಿತಾಃ

ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇ=ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ॥ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಂ ಇತಿ ನಿಯಂಪ್ಯ, ತಾಭಿರರತ್ನಿಮಾತ್ರಂ ಸಮಂಚತುರಸ್ರಂ ಚತುರಂಗು ಲೋನ್ನತಂ ಪ್ರಾಗುದಕ್ಪ್ಲವಂ ಸ್ಥಂಡಿಲವೀಶಾನ್ಯಾದಾರ ಭ್ಯೈಶಾನ್ಯಪರ್ಯಂತಂ ಸ್ಥಂಡಿಲಂ ಕೃತ್ವಾ, ಮಂಧ್ಯೇ ಸುವರ್ಣ ರಜತ ತಾಮ್ರಶಕಲ

ವ್ರೀಹಿಯಂವದರ್ಭಾಣಾಮನ್ಯತವೇನಲಿಂಗಂಪ್ಯೋಪಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂಸಂಗ್ರಹೀತೇನತ್ರಿಃಪ್ರಾಚೀನಸಂತತಮ್ಯುಜಂಮಂಲ್ಲಿಖೇತ್–''ಓಂಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಾನಂ =ವಿವಃ'' ಇತಿ ಮಧ್ಯೇ । ''ಓಂ ನಾಕೇ ಸಂಪರ್ಣಮುಂಪಯತ್ಪತಂತ ಹೃದಾವೇನಂತೋ ಅಭ್ಯಚತಕ್ಷತತ್ವಾ । ಹಿರಣ್ಯಪಕ್ಷಂ ವರುಣಸ್ಯ ದೂತಂ-ಯಂಮಸ್ಯ ಯೋನೌ ಶಕುನಂ ಭುರಣ್ಯುಂ ''ಇತಿದಕ್ಷಿಣೇ । ಅಪ ಅಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ''ಓಂ ಆಪ್ಯಾಯ ಸ್ವ=ಸಂಗಥೇ । ಇತ್ಯುತ್ತರೇ । ಏವಂ ತ್ರಿರುದೀಚೀನಮಂಲ್ಲಿಖೇತ್—''ಓಂ ಯೋ ರುದ್ರೋ ಅಗ್ನೌ ಯೋ=ನವೋ ಅಸ್ತು'' ಇತಿ ಮಧ್ಯೇ । ಅಪ ಅಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ''ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇತ್ರೇಧಾ ನಿದಧೆ ಪದಂ । ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾಂಸುರೆ'' ಇತಿ ಪಶ್ಚಿಮೇ। ''ಓಂ ಇಂದ್ರಂ ವಿಶ್ವಾ=ಸತ್ಪತಿಂ ಪತಿಮ್ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾಚ್ಯಾಮ್

ಅಥೈತಂ ಶಕಲವೀಶಾನ್ಯಾಂ ನಿಧಾಯಾದ್ಭಿರಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ನೈರ್ಋತ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ನಿರಸ್ಯಾಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ವಿರಲಮಂಪ್ಲಾವ್ಯ ಸ್ಥಂಡಿಲಮಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ. ಯಥೋಕ್ತಂ ಸಮೃದ್ಧಂ ವಿಧೂಮಂ ಸುವರ್ಣಾದಿ ಪಾತ್ರದ್ವಯೇನ ಸಂಪುಟೀಕೃತಂ ಪತ್ನ್ಯಾ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಾಗಾರಾತ್ವಗೃಹಾದ್ವಾ ಸಮಾಹೃತ್ಯಾಗ್ನೇಯ್ಯಾಂ

ನಿಹಿತಮಗ್ನಿಂ, ''ದೇವಸ್ಯ ತ್ವಾ=ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಮ್ ಅಮುಕನಾಮಾನಮಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ ''ಇತ್ಯಾತ್ಮಾಭಿಮುಖಂ

ಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಸ್ಥಂಡಿಲೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ, ತತ್ಪಾತ್ರಮಕ್ಷತ ಜಲೇನೋಪಸಿಚ್ಯೈಶಾನ್ಯಾಂ ನಿಧಾಯ ಪ್ರೋಕ್ಷಿತೇಂಧನಾನಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯಾಗ್ನಿಂ ವೇಣುಧಮನ್ಯಾ' ಪ್ರಬೋಧ್ಯಾನ್ವಾದಧ್ಯಾತ್। *ಆಚಾಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷಿತಂ ಸ್ಥೂಲಸಮಿತ್ರಯಮಾದಾಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ

ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಆವಾಹಕ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಆವಾಹಕಹೋಮಃ ಕರ್ಮ, ಅಪೂರ್ವಿಕತಂತ್ರಂ ಚತಸ್ರಸ್ಸಾಮಿಧೇನ್ಯಃ ಅಗ್ನೀಷೋಮಾವಾಜ್ಯಭಾಗೌ, ಅಮುಹೋನಾಮಾಗ್ನಿಃ ಅಮುಕಃ ಪ್ರಧಾನ ದೇವತಾ, ಚರುರ್ಹವಿಃ ಉಪಹೋಮಶ್ಚ ಅಮುಕ ಮಂತ್ರೇಣಾ ಮುಕದ್ರವ್ಯೇಣಾಮುಖ ಸಂಖ್ಯಯಾ, ಅಗ್ನಿಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್, ಆಜ್ಯಸ್ಯ ಮಹಾಂತ್ರ ವರ್ಣಕ್ಯೋ ದೇವತಾಃ, ಅಂಗದೇವತಾಃ ಪ್ರಧಾನ ದೇವತಾಶ್ಚ ತಾಃ ಸರ್ವಾ ಅತ್ರ ಸನ್ನಿಹಿತಾಸ್ಸಂತು ಏವಂ ಸಾಂಗೇನ ಕರ್ಮಣಾ ಸದ್ಯೋ ಯಕ್ಷ್ಯೇ ತದಂಗ ಅನ್ವಾಧಾನಂ (ಆಚಾರ್ಯಮುಖೇನ ಕಾರಯಿಷ್ಯೇ) ಕರಿಷ್ಯೇ

(ಸಂಕಾರಯು ಪ್ರತಿವಚನಂ) ಓಂ ಭೂಃ ಓಂ ಭುವಃ ಓಂ ಸುವಃ ಇತ್ಯಗ್ನೌ ಮಧ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಕ್ರಮೇಣಾಭ್ಯಾಧಾಯ ಹುತ್ವಾ ಅಗ್ನಿರುಪತಿಷ್ಠತೆ, ಓಂ ಜುಷ್ಟೋ ದಮೂನಾ ಅತಿಥಿರ್ದುರೋಣೆ। ಇಮಂ ನೋ ಯಜ್ಞ ಮುಪಯಾಹಿ ವಿದ್ವಾನ್॥ ವಿಶ್ವಾ ಅಗ್ನೇಭಿಯುಜೋ ವಿಹತ್ಯ। ಶತ್ರೂಯತಾ ಮಾ ಭರಾ ಭೋಜನಾನಿ "ಇತ್ಯಥೈನ ಮಗ್ನಿಮೀಶಾನ್ಯಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮೀಶಾನಪರ್ಯಂ ತಂ ತ್ರಿಃ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ

---

*ಪುರುಷಮೇ = ತಿರೋಹತಿ॥ ಯಾಃ ಪುರಸ್ತಾತ್ಪ್ರಸ್ರವಂತಿ। ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸರ್ವತಶ್ಚಯಾಃ। ತಾಭೀರಶ್ಮಿ ಪವಿತ್ರಾಭಿಃ। ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಯಜ್ಞಮಾರಭೇ॥ ದೇವಾಗಾತುವಿದಃ। ಗಾತುಂ ಯಜ್ಞಾಯ ವಿಂದತ। ಮನಸಸ್ಪತಿನಾ ದೇವೇನ। ವಾತಾದ್ಯಜ್ಞಃ ಪ್ರಯುಜ್ಯತಾಂ॥ ಶ್ರದ್ಧ ವ್ಯಾಹಿ। ಸತ್ಯೇನತ್ವಾ ಹ್ವಯಾಮಿ। ಆಕೂತ್ಯೈತ್ವಾ ಕಾಮಾಯತ್ವಾ ಸಮೃಧೇತ್ವಾ ಪುರೋದಧೇ ಅಮೃತತ್ವಾಯ ಜೀವಸೇ। ಆಕೂತಿಮಸ್ಯಾ ವಸೇ। ಕಾಮಮಸ್ಯ ಸಮೃದ್ಧ್ಯೈ। ಇಂದ್ರಸ್ಯ ಯುಂಜತೇ ಧಿಯಃ। ಆಕೂತಿಂ ದೇವೀಂ ಮನಸಃ ಪುರೋದಧೇ। ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಮಾತಾ ಸುಹವಾಮೇ ಅಸ್ತು। ಯದಿಚ್ಛಾಮಿ ಮನಸಾ ಸಕಾಮಃ। ವಿಧೇಯಮೇನ ದ್ಧೃದಯೇ ನಿವಿಷ್ಟಂ॥ ಇತಿಜಪತಿ॥

ತ್ರಿಃ ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ಪರಿಸ್ತೃಣಾತಿ, "ಓಂ ದೇವಸ್ಯ ತ್ವಾ=ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಪರಿಸ್ತೃಣಾಮಿ ಇತಿ ಪುರಸ್ತಾದುದಗಗ್ರೈಃಷೋಡಶಭಿರ್ದರ್ಭೈಃ। "ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಪರಿಸ್ತೃಣಾಮಿ "ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರೈಃ ಸಪ್ತದಶಭಿಃ । ಓಂ ಉದ್ವಯಂ=ಜ್ಯೋತಿರುತ್ತಮಮ್ । ಪಶ್ಚಾದುದಗಗ್ರೈಃ ಅಷ್ಟಾದಶಭಿಃ ಪರಿಸ್ತೃಣಾಮಿ, ಓಂ ಅಗ್ನ ಆಯಾಹಿ=ಬರ್ಹಿಷಿ ಇತ್ಯುತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರೈಃ ಸಪ್ತದಶಭಿಃ, ಇತಿ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ

ದಕ್ಷಿಣಾಂದರ್ಭಾನ್ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮಪರಿಸ್ತರಣಯೋರುಪರಿ ಕುರ್ಯಾದುತ್ತರಾನ್ಸ್ತಯೋರಧಃ ಅಥಾಗ್ನೇರುತ್ತರತಃ ಪಾತ್ರಾಸಾಧನಾರ್ಥಮ್ ಪಂಚಭಿರ್ದರ್ಭೈಃ ಆಸನಂಕಲ್ಪಯಿತ್ವಾ ಉತ್ತರತಃ ಪ್ರಣೀತಾಸನಂದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪಶ್ಚಾದಾತ್ಮಾಸನಂಚ ದ್ವಾಭ್ಯಾಮ್ ಕಲ್ಪಯಿತ್ವಾ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಸಾಧಯೇತ್ ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಂ ಸ್ರುವಂ ಚರುಸ್ಥಾಲೀಂ ಮೇಕ್ಷಣಂ ದರ್ವೀಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಂ ಬರ್ಹಿಶ್ಚತಸ್ರಃ ಸಮಿಂಧಶ್ಚೇತ್ಯಾಸಾದ್ಯ ದರ್ಭೈಃ ಪ್ರಚಿಚ್ಛೈದ್ಯಾಥಬರ್ಹಿಷಿಃ ಪವಿತ್ರೇ ಕುರುತೇ । ಪ್ರಾದೇಶಮಾತ್ರೇ ಸಮೇ ಅಪ್ರಚ್ಛಿನ್ನಾಗ್ರೇ ಅನಖಚ್ಛಿನ್ನೇ ತರುಣಕೇ ತೂಷ್ಣಿಮದ್ಭಿರನುಮೃಜ್ಯ ಮಧ್ಯೇಗ್ರಂಥಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಪಾತ್ರಮುತ್ತಾನಂಕೃತ್ವಾ ತಸ್ಮಿನ್ನುದಗಗ್ರೇ ಪವಿತ್ರೇ ನಿಧಾಯಾಪ ಆನೀಯೋತ್ತಾನಹಸ್ತಯೋರಂಗುಷ್ಠೋಪಕ ನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಪವಿತ್ರೇ ಉಪಸಂಗೃಹ್ಯ ವಿಚ್ಛಿದ್ಯವಿಚ್ಛಿದ್ಯ ತ್ರಿರುತ್ಪೂಯಾದ್ಭಿರೇವಾಪಸ್ತ್ರಿಃ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಉತ್ತಾನಾನಿ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಕೃತ್ವಾ ತ್ರಿಃ ಸರ್ವಾಭಿಃ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಸಿದ್ಧಮೋದನಂ ನಿರ್ವಪತಿ "ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ=ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಅಮುಷ್ಮೈ ಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮಿ" ದೇವಸ್ಯತ್ವಾಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮ-ಮುಷ್ಮೈ ವೋ ಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಾಮಿ" ಇತಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಜಲೇನ ಸಕೃನ್ಮಂತ್ರೇಣ ದ್ವಿಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಆಥಾಜ್ಯಂ ವಿಲೀನಮಪ್ಯಗ್ನಾವಧಿ ಶ್ರಿತ್ಯಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದಾಜ್ಯಸ್ಥಾಲ್ಯಾಮ್ ತಿರಃ ಪವಿತ್ರಮಾಜ್ಯಂ ನಿರುಪ್ಯೋದೀಚೋಂಗಾರಾನ್ಪರಿಸ್ತರಣಾದ್ಬಹಿರುದಜನಿರೂಹ್ಯ ತೇಷ್ವಾಜ್ಯ ಪಾತ್ರಮಧಿಶ್ರಿತ್ಯಾಭಿದ್ಯೋತನಕುಶದ್ವಯೇನಾಭಿದ್ಯೋತ್ಯಂಗುಷ್ಠ ಪರ್ವಮಾತ್ರೇ ದ್ವೇ ದರ್ಭಾಗ್ರೇ ಪ್ರಚ್ಛಿದ್ಯ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯಾಜ್ಯೇ ಪ್ರತ್ಯಸ್ಯ ಪುನಸ್ತೇನ್ಯೈವ

ಕುಶದ್ವಯೇನಾಭಿಧ್ಯೋತ್ಯ ಅನ್ಯೇನ ಕುಶದ್ವಯೇನ ಚರುಣಾ ಸಹಾಜ್ಯಂ ತ್ರಿಃ ಪರ್ಯಗ್ನಿಕೃತ್ವಾಜ್ಯಪಾತ್ರಂ ವರ್ತ್ಮ ಕುರ್ವನ್ನುದಗುದ್ವಾಸ್ಯ ಪ್ರತ್ಯೂ-ಹ್ಯಾಂಗಾರಾನಥೈಸದಾಜ್ಯಮುದೀಚೀನಾಗ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಪವಿತ್ರಾಭ್ಯಾಮಂತ್ವಾನಾಭ್ಯಾಂ ಪಾಣಿಭ್ಯಾಮಂಗುಷ್ಠೋಪಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಪುರಸ್ತಾನ್ನೀತ್ವಾ ಪಶ್ಚಾದಾನೀಯ ಪವಿತ್ರೇ ಉದ್ಧರತಿ । ತದೇಕಂ ಪುನರಾಹಾರ ಮುತ್ಪವನಮ್ । ಏವಂ ತ್ರಿರುತ್ಪೂಯ ವಿಸ್ರಸ್ಯ ಪವಿತ್ರೇ ಅದ್ಭಿಃ ಸಂಸ್ಪೃಶ್ಯಾ-ಗ್ನಾವನಂಪ್ರಹರತಿ । ಅಥದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇನ ಸ್ರುವಂ ಸ್ರುಚಂ ದರ್ವೀಂ ಸವ್ಯೇನ ಚತುರೋ ದರ್ಭಾಂಶ್ಚಾದಾಯ ಸಹೈವಾಗ್ನೌ ಪ್ರತಿತಪ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇನ ತಾಂದರ್ಭಾನಾವೇಷ್ಟ್ಯ ತದಗ್ರೈಃ ಸ್ರುವಾಗ್ರಮಂತರತಃ ಪ್ರಾಗಪವರ್ಗಂ ತ್ರಿಃ ಸಮ್ಮೃಜ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಗ್ಬಿಲಂ ನ್ಯಗ್ಗೃಹೀತ್ವಾ ಬಾಹ್ಯತಃ ಪ್ರತ್ಯಗಪವರ್ಗಂ ತ್ರಿಃ ಸಮ್ಮೃಜೀತ್, ಏವಮೇವ ಸ್ರುಚಂ ದರ್ವೀಂ ಚ ಸಮ್ಮೃಜ್ಯ ತಥೈವ ನಿಷ್ಟಪ್ಯೋತ್ತರತೋ ನಿಧಾಯ ದರ್ಭಾನಾದ್ಭಿಃ ಸಂಸ್ಪೃಶ್ಯಾಗ್ನಾವನಂಪ್ರಹರತಿ ॥ ಅಥಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಪರಿಸ್ತರಣಾದ್ಬಹಿ ರಾತ್ಮನೋಗ್ರತೋ ಭುವಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ತತ್ರಬರ್ಹಿಃ ಸನ್ನಹನಂ ಪ್ರಾಗುದಗಗ್ರಂ ಪ್ರಸಾರ್ಯ ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರಾಗಗ್ರಂ ಬರ್ಹಿಸ್ಸ್ತೀರ್ತ್ವಾಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಂ ನಿಧಾಯ ತಸ್ಯಾಂ ಸ್ರುವಂ ತದುತ್ತರತಃ ಸ್ರುಚಂ ದರ್ವೀಂ ಚರುಸ್ಥಾಲ್ಯಾಂ ಮೇಕ್ಷಣಂ ಚೇತಿ ನಿದಧಾತಿ । ತತಃ ಸ್ರುವೇಣ ಚರುಮಭಿಘಾರ್ಯೋದಂಚಮುದ್ವಾಸ್ಯಾಗ್ನ್ಯಾಜ್ಯಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ನೀತ್ವಾಜ್ಯಾದ್ದ-ಕ್ಷಿಣತೋ ಬರ್ಹಿಷ್ಯಾಸಾದ್ಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮಭಿಘಾರಯತಿ । ಅಥಾಗ್ನೌ ಸ್ವಾಹಾ ಇತ್ಯೇಕಾಂ ಸಮಿಧ ಮಾದಾಯ। ಜುಷಸ್ವನಃ ಸಮಿಧಮಗ್ನೇ ಅದ್ಯ ಶೋಚಾಬೃಹದ್ಯಜತಂ ಧೂಮಮೃಣ್ವನ್ । ಉಪಸ್ಪೃಶ ದಿವ್ಯಂ ಸಾನಸ್ತೂಪೈಃ ಸಂರಶ್ಮಿಭಿಸ್ತ ತನಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ "ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಗ್ನಿಂ ಪರಿಷಿಂಚತಿ । ಅದಿತೇಽನು ಮನ್ಯಸ್ವ। ದಕ್ಷಿಣತಃ ಪ್ರಾಚೀನಂ॥ ಅನುಮತೇಽನು ಮನ್ಯಸ್ವ । ಪಶ್ಚಾದುದೀಚೀನಂ ॥ ಸರಸ್ವತೇಽನು ಮನ್ಯಸ್ವ । ಉತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಚೀನಂ ॥ ದೇವಸವಿತಃ ಪ್ರಸುವ । ಇತಿ ಸಮಂತಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ॥ ಸಮಂತಮೇವವಾ ತೂಷ್ಣೀಂ ಪರಿಷಿಂಚತಿ ॥ ಅಥಾಗ್ನಿಮೈಂದ್ರಾದಿಕ್ರಮೇಣ—ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃ॥ ಜಾತವೇದಸೇ-॥ ಸಹೋಜಸೇ-॥ಅಜಿರಾಪ್ರಭವೇ-॥ವೈಶ್ವಾನರಾಯ-॥ನರ್ಯಾಪಸೇ-॥ ಪಂಕ್ತಿರಾಧಸೇ-॥ ವಿಸರ್ಪಿಣೇ-॥ ಮಧ್ಯೇ,ಯಜ್ಞ ಪುರುಷ ಮೂರ್ತಯೇ-ಇತಿಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತೈ ರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ॥ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಂವಂದೇಜಾತವೇದಂ

ಹಂತಾಶನಮ್ । ಸುವರ್ಣವರ್ಣಮನಲಂ ಸಮಿದ್ಧಂ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಂ । ಇತಿ ಪ್ರಣಮೇತ್ ॥ ಏವಮಗ್ನಿಮಲಂ ಕೃತ್ಯ ಇಧ್ಮಮಲಂಕೃತ್ಯ (ಆತ್ಮಾನಂಚಾಲಂ ಕೃತ್ಯ) ಇಧ್ಮಾಗ್ರಮಧ್ಯಮೂಲಾನ್ಯಭಿಘಾರ್ಯ ಓಂಚತ್ವಾರಿ ಶೃಂಗಾತ್ರಯೋ ಅಸ್ಯ ಪಾದಾದ್ವೇಶೀರ್ಷೇಸಪ್ತ ಹಸ್ತಾಸೋ ಅಸ್ಯ॥ ತ್ರಿಧಾ ಬದ್ಧೋ ವೃಷಭೋ ರೋರವೀತಿ ಮಹೋದೇವೋ ಮರ್ತ್ಯಾ ಆವಿವೇಶ। ಇತ್ಯಗ್ನಿಂಧ್ಯಾತ್ವಾ "ಸ್ವಾಹಾ॥ ಇತಿಹುತ್ವಾ 'ಅಗ್ನಯಇದಂ ನಮಮ' ॥ ಆಜ್ಯಭಾಗೌ ಪ್ರತಿಮುಖಂ ಪ್ರಬಾಹುಗ್ಜುಹೋತಿ 'ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಸೋಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೋಮಾಯೇದಂ॥ಅಥಾಗ್ನಿಮುಖಂ ಜುಹೋತಿ–ಓಂ ಭೂಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನಮಮ । ಓಂ ಭುವಃ ಸ್ವಾಹಾ । ವಾಯವಇದಂ । ಓಂ ಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೂರ್ಯಾಯ ಇದಂ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯಇದಂ ॥ ಅಥಚರುತ್ಸೇಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಕರಿಷ್ಯೇ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯಇದಂ ॥ ಓಂ ಯಮಾಯಸ್ವಾಹಾ । ಯಮಾಯ ಇದಂ ॥ ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಓಂ ವರುಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ವರುಣಾಯಇದಂ । ಓಂ ಸೋಮಾಯಸ್ವಾಹಾ । ಸೋಮಾಯ ಇದಂ ॥ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ ॥ ಆಜ್ಯೇನ ಚರುಮಾಪ್ಯಾಯಯತಿ ॥ ಓಂ ಆ ಪ್ಯಾಯಸ್ವಸಮೇತುತೇ ಸಂಗಥೇ॥ ಸಂತೇಪಯಾಸಿ ಸಮುಯಂತು ವಾಜಾಃ ಸಂ ವೃಷ್ಣಿಯಾ ನ್ಯಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ । ಆಪ್ಯಾಯ ಮಾನೋ ಅಮೃತಾಯ ಸೋಮದಿವಿಶ್ರವಾಂ ಸ್ಯುತ್ತಮಾನಿಧಿಷ್ವ॥ ಇತಿ ॥ ದ್ವಾಭ್ಯಾಮಾಪ್ಯಾಯ್ಯ ಮಿಂದಾಹುತೀಚ ಜುಹುಯಾತ್॥ ಓಂ ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನೋ ಮಿಂದಾಭೂದಗ್ನಿ ಸ್ತತ್ಪುನರಾಹಾರ್ಜಾತವೇದಾ ವಿಚರ್ಷಣಿಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ಜಾತವೇದಸೇ ವಿಚರ್ಷಣಯ ಇದಂ ॥ ೧ ॥ ಪುನರಗ್ನಿ ಶ್ಚಕ್ಷುರದಾತ್ಪುನರಿಂದ್ರೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ । ಪುನರ್ಮೆ ಅಶ್ವಿನಾಯುವಂ ಚಕ್ಷುರಾಧತ್ತ ಮಕ್ಷ್ಯೋ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನೀಂದ್ರಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಶ್ವಿಭ್ಯ ಇದಂ॥೨॥

ಅಥಸ್ರುವೇಣ ದರ್ವ್ಯಾಮುಪಸ್ತೀರ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೇನ ಚರುಮಾಲೋಡ್ಯ ಅಂಗುಷ್ಠಪರ್ವಮಾತ್ರಂ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾದವದಾಯ ಅಪರಾರ್ಧಾ-ದವದ್ಯತಿ, ಅಭಿಘಾರಯತಿ ಪ್ರತ್ಯನಕ್ತಿ ಪುರಸ್ತಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ಪಕ್ವಂ ಯಥಾ ದೇವತಂ ಪುರೋನು ವಾಕ್ಯಾಮನೂಚ್ಯಯಾಜ್ಯಯಾ ಜುಹೋತಿ ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂಚ ॥ ಬಹುದೇವತ್ಯೇ ಕರ್ಮಣಿ ದ್ವಿತೀಯಾದಿಪಕ್ವಮಪರಾರ್ಧಾದವದಾಯ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾದ ವದ್ಯೇತ್ ॥

ಪ್ರಾಗಪವರ್ಗ ಮುದಗಪವರ್ಗಂವಾ ಜುಹುಯಾತ್ ॥ ಅನಾಮ್ನಾತೇಷು ಭೂರ್ಭುವಃಸು ವರೋ ಇತ್ಯನು ಧೃತ್ಯ ಓಂ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ

=ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿಜುಹುಯಾತ್ । ಸವಿತ್ರ ಇದಂ ನವಮ ವ್ಯಾಹೃತೀರ್ಹುತ್ವಾ । ಅಥೋಪಸ್ತೀರ್ಯ ಸಕೃದುತ್ತರಾರ್ಧಾ-

ದ್ಬಿಲ್ವ ಫಲಪ್ರಮಾಣಂ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಮವದ್ಯತಿ ದ್ವಿರಭಿಘಾರಯತಿ ನಪ್ರತ್ಯನಕ್ತಿ ಬಹುದೇವತ್ಯೇ ಯಾವತಿ ದೇವತಾಸಂಖ್ಯಾ ತಾವದವದಾನಂ ಸಕೃತ್ ಸಕೃತ್ ॥ ಅಥಾವತ್ತಂ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೇವ ಸಹ ಅಂತಃಪರಿಧಿ ಸಾದಯಿತ್ವಾ ಯಥಾಮ್ನಾತಮಾಜ್ಯಾಹುತೀರುಪಜುಹೋತಿ ।

ಉಪಹೋಮಾಂತೇ "ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ ॥ ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ದ್ರವ್ಯ

ಹವಿರ್ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಕಾರಾಣಾಂ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಜ್ಯಾಹುತೀರ್ಹೋಷ್ಯೇ। ಓಂಮನೋಜ್ಯೋತಿರ್ಜುಷತಾ =ಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ

ಮನಸೇಜ್ಯೋತಿಷ ಇದಂ। ಓಂ ಅಯಾಶ್ಚಾಗ್ನೇಽಸ್ಯನಭಿ ಶಸ್ತೀಶ್ಚ ಸತ್ಯಮಿತ್ವ ಮಯಾಅಸಿ। ಅಯಸಾವ ಯಸಾ ಧೃತೋಯಸಾ ಹವ್ಯಮೂಹಿಷೇ

ಯಾನೋಧೇಹಿ ಭೇಷಜಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ಅಯಸ ಇದಂ ॥ ಓಂ ಯದಸ್ಮಿನ್‌ಕರ್ಮಣ್ಯಂತರಗಾಮ ಮಂತ್ರತಃ ಕರ್ಮತೋವಾ। ಅನಯಾ

ಹುತ್ಯಾ ತಚ್ಛಮಯಾಮಿ ಸರ್ವಂ ತೃಪ್ಯಂತು ದೇವಾ ಅವೃಷಂತಾಂ ಘೃತೇನಸ್ವಾಹಾ । ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ॥ ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿನ ಇಂದ್ರೋ =ಬೃಹಸ್ಪತಿ

ರ್ದಧಾತುಸ್ವಾಹಾ। ಇಂದ್ರಾಯ ವೃದ್ಧಶ್ರವಸೇ ಪೂಷ್ಣೇ ವಿಶ್ವವೇಧಸೇತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಾಯಾರಿಷ್ಟನೇಮಯೇ ಬೃಹಸ್ಪತಯ ಇದಂ ॥ ಓಂ ತತ್ಸ-

ವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ= ಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸವಿತ್ರ ಇದಂ॥ ಓಂ ಯದಸ್ಯ ಕರ್ಮಣೋತ್ಯರೀರಿಚಂ ಯದ್ವಾ ನ್ಯೂನಮಿಹಾಕರಂ। ಅಗ್ನಿಷ್ಟ ತ್ಸ್ವಿಷ್ಟ ಕೃದ್ವಿದ್ವಾಂ ಸ್ಸರ್ವ ಗ್ಗಂಸ್ವಿಷ್ಟಗುಂ ಸುಹುತಂ ಕರೋತುಮೇೀಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸುಹುತ ಹುತ ಆಹುತೀನಾಂ ಕಾಮಾನಾ ಗ್ಗ್ಂ ಸಮರ್ಧಯಿತ್ರೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂನಮಮ ಉಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸ್ರುವಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ॥ ಪರಿಧೀನ್ ಪ್ರಾಗಾದಿತಃ ಪರಿಸ್ತರಾದ್ಬರ್ಹಿಃ ಸಮಂಲ್ಲಿ ಪ್ತಾಜ್ಯಸ್ಥಾಲ್ಯಾಂ ಪ್ರಸ್ತರವದಗ್ರಂ ಮಧ್ಯ ಮೂಲಾನ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಬರ್ಹಿರೇಕಂ ಪೃಥಕ್ಕೃತ್ಯಾಗ್ರಾದಾರಭ್ಯ ಮೂಲಂ ಪ್ರಾಂಚ್ಯ ದಾಹಯೇನ್ನೇವ ಪ್ರಾಸ್ಯೇತ್॥ ಪೃಥಕ್ಕೃತ ಮಪಿ ತಥೈವ ಪ್ರಾಸ್ಯ "ಸಗ್ಂಗ್ಸ್ರಾವೇಣಾಭಿಜುಹೋತಿ ಸ್ರುಕ್ ಸ್ರುವಾಭ್ಯಾಂ" ವಸುಭ್ಯೋರುದ್ರೇಭ್ಯ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯ ಸಗ್ಂಗ್ಸ್ರಾವಭಾಗೇಭ್ಯಃಸ್ವಾಹಾ॥ ವಸುಭ್ಯೋರುದ್ರೇಭ್ಯ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯ ಸಗ್ಂಗ್ಸ್ರಾವಭಾಗೇಭ್ಯ ಇದಂನಮಮ॥ ತಚ್ಛಂಯೋರಾವೃಣೀಮಹೇ = ಸ್ವಸ್ತಿರಸ್ತುನಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಸ್ವಸ್ತಿರ್ಮಾನುಷೇಭ್ಯಃ = ಚತುಷ್ಪದೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಶಂಯುವ ಇದಂ ॥ ಸಾಂಗತಾ ಸಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ-ಜುಹುಯಾತ್-ಓಂಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ॥ [ಶಾಂತಿ ಪುಷ್ಟಿಕಾದಿಹೋಮೇಷು ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಂ ಜುಹುಯಾತ್ ಮೂರ್ಧಾನಂ =] ಅತ್ರಹುತಶೇಷಂ ಪ್ರಧಾನಂ ಪ್ರಾಶನಚಾನ್ಯಾನಿ ತತ್ರತ್ಯಕರ್ಮಸುವಿಹಿತಾನಿ ಯಥಾಮ್ನಾತಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಪರಿಷಿಂಚತಿ ॥ ಸ್ವಾಹಾ ಜುಷಸ್ವನಃ = ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ॥ ಅದಿತೇನವಮಗ್ಗ್ಂಸ್ಥಾಃ । ಅನುಮತೇನವಮಗ್ಗ್ಂಸ್ಥಾಃ । ಸರಸ್ವತೇನವಮಗ್ಗ್ಂಸ್ಥಾಃ। ದೇವ ಸವಿತಃ ಪ್ರಾಸಾವೀಃ । ಸಮಿಂಧಮಾದಯೋಪಶಿಕ್ಷತೇ ॥ ಯಂತ್ತೇಅಗ್ನೇ = ದಧಾತಂ ॥ ಮಾನಸ್ತೋಕೇತಿ ಭಸ್ಮಮಾದಾಯ, ಓಜೋಸೀ...... ಇತಿ ಧೃತ್ವಾ, ಅಗ್ನೇನಯ = ನಮಉಕ್ತಿಂವಿಧೇಮ ॥ "ಅಗ್ನೇ ತ್ವಂ ಪಾರಯಾ = ತನಯಾಯಶಂಯೋಃ ॥ ಪ್ರಕಾರವೋ ಮನನಾ ವಚ್ಯಮಾನಾಃ । ದೇವದ್ರೀ

ಚೀನ್ನಯತ ದೇವಯಂತಃ ॥ ದಕ್ಷಿಣಾವಾಡ್ವಾಜಿನೀ ಪ್ರಾಚ್ಯೇತಿ ॥ ಹವಿರ್ಭರಂ ತ್ಯಗ್ನಯೇ ಘೃತಾಚೀ ॥ ಸಕೃತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ನಮಃ ॥ ದ್ವಿಸ್ತೇನಮಃ॥ ತ್ರಿಸ್ತೇನಮಃ॥ ಚತುಸ್ತೇ ನಮಃ॥ ಪಂಚಕೃತ್ವಸ್ತೇನಮಃ ॥ ದಶಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ॥ಶತಕೃತ್ವ ಸ್ತೇ ನಮಃ ॥ ಆ ಸಹಸ್ರ ಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ ॥ ಅಪರಿಮಿತ ಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ॥ ನಮಸ್ತೇ ಅಸ್ತು ಮಾಮಾಹಿ ( ) ಸೀಃ॥ ನಮಸ್ತೇ ಹರಸೇ ಶೋಚಿಷೇ ನಮಸ್ತೇ ಅಸ್ತ್ವರ್ಚಿಷೇ॥ ಅನ್ಯಂತೇ ಅಸ್ಮತ್ತಪಂತು ಹೇತಯಃ ಪಾವಕೋ ಅಸ್ಮಭ್ಯ ( ) ಶಿವೋಭವ ॥ ನಮಸ್ತೇಗಾರ್ಹ ಪತ್ಯಾಯ ನಮಸ್ತೇ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಯೇ । ನಮ ಆಹವನೀಯಾಯ ಮಹಾವೇದ್ಯೈ ನಮೋನಮಃ ॥ ಕಾಂಡದ್ವಯೋಪಪಾದ್ಯಾಯ ಕರ್ಮಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಣೇ । ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ದಾತ್ರೇ ಚ ಯಜ್ಞೇಶಾಯ ನಮೋ ನಮಃ । ಯಜ್ಞೇಶಾಚ್ಯುತ ಗೋವಿಂದ ಮಾಧವಾನಂತ ಕೇಶವ। ಕೃಷ್ಣವಿಷ್ಣೋ ಹೃಷೀಕೇಶ ತುಭ್ಯಂವಿಶ್ವಾತ್ಮನೇ ನಮಃ॥ಇತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಾನ್ಕೃತ್ವಾ ಮಂತ್ರ ಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾ ಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ಹುತಾಶನ ॥ ಯದ್ಧುತಂತು ಮಯಾದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತು ಮೇ ॥ ಅಜ್ಞಾನಾದ್ವಾ ಪ್ರಮಾದಾದ್ವಾ ವೈಕಲ್ಯಾತ್ಸಾಧನಸ್ಯವಾ । ಯನ್ನ್ಯೂನಮತಿ ರಿಕ್ತಂ ಚತತ್ಸರ್ವಂ ಕ್ಷಂತು ಮರ್ಹಸಿ ॥ ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಮೇಧಾಂ =ದೇಹಿಮೇ ಹವ್ಯವಾಹನ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾ= ತಮಚ್ಯುತಂ ॥ ವಿಷ್ಣುಂಸ್ಮೃತ್ವಾ ॥ ಅನೇನನಾನುಕ ಹೋಮ ಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರಿಯತಾಮ್ ॥ ಗಚ್ಛಗಚ್ಛಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವಸ್ಥಾನೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮ । ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾಸ್ತತ್ರಗಚ್ಛ ಹುತಾಶನ ॥ ಇತಿ ಉದ್ವಾಸಯೇತ್ ॥

ವಟೋಃ ಮಂಗಲ ಶ್ಲೋಕಃ

ಶ್ರೀಮದ್ಗಿರೀಶೋ ಗಿರಿಜಾ ಗಣೇಶೋ ವಾಣೀ ಕುಮಾರೋಷ್ಟ ವಿಭೂತಯಶ್ಚ । ಬ್ರಹ್ಮಾದಯಃ ಸಪ್ತಚ ಮಾತರಶ್ಚ ವಟುಂ ಚತುರ್ವೇದ ಪಟುಂ ಕರೋತು ॥ ೧ ॥ ನಾರಾಯಣೋ ನಾರದ ಗೀಯಮಾನೋ ನಾಗೇಂದ್ರಶಾಯೀ ನರಕಾಸುರಾರಿಃ । ವೇದಾಂತ ವೇದ್ಯೋ ವಿಧಿ ಜನ್ಮಹೇತು ರ್ವಟುಂ ಚತುರ್ವೇದ ಪಟುಂ ಕರೋತು॥ ೨ ॥ ಹುತಾಶನೋ ವೇದವಿದಾಂ ವರೇಣ್ಯೋ ಸಂಸ್ತೂಯಮಾನಾಧ್ವರಕರ್ಮ ಹೇತುಃ । ಸಕರ್ಮ ಸಾಕ್ಷೀ ನಿಗಮಃ ಸ್ವರೂಪೀ ವಟುಂ ಚತರ್ವೇದ=ತು ॥ ೩ ॥ ವಾಲ್ಮೀಕಿರತ್ರೀ ಸಗರೋ ಭೃಗುಶ್ಚ ವ್ಯಾಸೋ ವಸಿಷ್ಠೋ ಹರಿತೋಯ ಗಾರ್ಗ್ಯಃ । ಪರಾಶರೋ ಬ್ರಹ್ಮಮುನೀಂದ್ರ ವಂದ್ಯೋ ವಟುಂ=ತು ॥ ೪ ॥

ಉಪನಯನೇ, ಗೃಹಪ್ರವೇಶೇ : ಪಾಣಿಗ್ರಹಣೇಷ್ವಪಿ ಕೇಚಿದ್ವದತಿ :—

ಧ್ಯಾನಸ್ತೋತ್ರ ಜಪಾರ್ಚನಂ, ಪ್ರಣತಿಭಿರ್ಯೇಸಂಶ್ರಯಂತೇಗ್ರಹಾಃ, ಸಂದ್ಭಿಶ್ಯಂ ಪ್ರದಿಶಂತು ಧರ್ಮನಿರತಃ ತೇಭ್ಯೋನಭಶ್ಚಾರಿಣಃ ।
ಆಯುಷ್ಯಂ ಧನಮಕ್ಷಯಂ ಶುಭಕರಂ ಸೌಭಾಗ್ಯಮರ್ಥಂ ಯಶಃ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಂ, ಗುಣಸಂಪದಂ ರಿಪುಜಯಂ ಶ್ರೇಯೋಮಹಾ ಮಂಗಲಮ್ ॥ ೧ ॥
ಶ್ರೀಮದ್ಬ್ರಹ್ಮ ವಸಿಷ್ಠ ಕಾಶ್ಯಪಭರಧ್ವಾಜಾತ್ರಿ ದೇವರ್ಷಯೋ, ಗಾರ್ಗ್ಯವ್ಯಾಸ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಪ್ರಭೃತಯೋ ಯೇ ನ್ಯೇಚ ಹೋರಾಶ್ರಿತಾಃ ।
ತೇ ಸರ್ವೇ ಸುಮುಹೂರ್ತ ಮಂತ್ರಮಂಗಣಾಃ ಶಂಸಂತಿ ಸಂತೋಷಿತಃ, ಸರ್ವೇ ಸಂತು ಶುಭಪ್ರದಾ ದಿವಿಚರಾಃ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಣಾ ರಾಶಯಃ॥ ೨ ॥
ಈಶಾನೋ - ದ್ರುಹಿಣೋಚ್ಯುತ ಪ್ರಭೃತಯೋ ದೇವಾಃ ಸ ಲೋಕೇಶ್ವರಾ, ವಾಗೀಶಾದಿ ಮಹರ್ಷಯೋ. ಗಿರಿಸುತಾ ವಾಗಿಂದಿರಾ ಶಕ್ತಯಃ ।
ಗಂಗಾದ್ಯಾಃ ಸರಿತೋನಗಾಸುರವರಾ. ವಿಪ್ರಗ್ರಹಾತಾರಕಾಃ, ಸರ್ವೇ ತೇ ವರದಾ ಭವಂತು ಭವಂತಾಂ ಪ್ರೀತಾಃ ಸದಾಸ್ವಸ್ತಿದಾಃ ॥ ೩ ॥
ತದೇವ ಪಂಚಾಂಗ ಬಲಂ ತದೇವ ತದೇವ ಷಷ್ಠಾಂಗ ಬಲಂತದೇವ ತದೇವ ಸಪ್ತಾಂಗಬಲಂ ತದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇತೇಂಘ್ರಿ ಯುಗಂಸ್ಮರಾಮಿ ॥೪॥
ತದೇವ ಋಷ್ಯೋಕ್ತ ಬಲಂ ತದೇವ ತದೇವ ಪಿತ್ರೋಕ್ತ ಬಲಂ ತದೇವ, ತದೇವ ದೇವೋಕ್ತ ಬಲಂ ತದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇಂಘ್ರಿಯುಗಂಸ್ಮರಾಮಿ ॥
(ಸುಮುಹೂರ್ತೇ=॥ ಇತಿ ಪ್ರತಿಶ್ಲೋಕಂ ಯೋಜ್ಯಂ)

ನವಗ್ರಹಃ —ರವಿ, ಕುಜ, ಶುಕ್ರ, ಚಂದ್ರ, ಬುಧ, ಗುರು, ಶನಿ, ರಾಹು, ಕೇತು. ॥
ಸಮಿಧಃ —ಎಕ್ಕೆ, ಖದಿಕ, ಅತ್ತಿ, ಮುತ್ತುಗಲು, ಉತ್ತರಣೆ, ಅಶ್ವತ್ಥ, ಶಮೀ, ದೂರ್ವಾ ದರ್ಭೆ ॥
ಧಾನ್ಯಃ —ಗೋಧಿ, ತೊಗರಿ, ಅಕ್ಕಿ, ಶ್ಯಾವೆಅಕ್ಕಿ, ಹೆಸರು, ಕಡಲೆ, ಕರೇಎಳ್ಳು, ಉದ್ದು, ಹುರುಳಿ ॥

ವಿಶೇಷ ಪದಾರ್ಥಾಃ

ಉಪಬರ್ಹಣ — ದಿಂಬು, ಕ್ಷುರಂ — ಕೂಪು, ಪ್ರವೃತ್ತೌ — ಕೋಲು, ದಂಡಂ — ಪಾಲಾಶದಂಡ
ಉಪಾನಹೌ — ಪಾದುಕೆ, ಆನಡುಹ — ಬಸವ, ಅಂಜನಂ — ಕಾಡಿಗೆ ವಾಸಃ — ವಸ್ತ್ರ